

Λ
MEGRÖGZÖTT MAIMONIDESZ
[HITELES ZSIDÓ-KÁTÉ]

VAGYIS

A TALMUDZSIDÓ HITÁGAZATAI, IMÁI
ÉS VALLÁSOS SZERTARTÁSAI.

(ÉBRESZTŐ HANGOK V. KÖNYVE.)

ÍRIA

ZIMÁNDY IGNÁC,

a bölcsészet s egyetemes történelem oklev. tanára. székesfehéregyházmegye sz. széki ülnöke, törökbálinti plébános.

Ára 2 forint.

BUDAPEST, 1884.

NYOMATOTT A „HUNYADI MÁTYÁS” INTÉZETBEN

ÉBRESZTŐ HANGOK

MŰVELTEBB KATH. KÖRÖK SZÁMÁRA.

A LEGJELESEBB HONI ES KÜLFÖLDI ÍRÓK NYOMÁN

SZERKESZTI

ZIMÁNDY IGNÁC,

a bölcsészet s egyetemes történelem okleveles tanára,
Székesfehéregyházmegye sz.-széki ülnöke s törökbá-
linti plébános.

ÖTÖDIK KÖNYV.

1883. évfolyam.

BUDAPESTEN.

NYOMATOTT A „HUNYADI MÁTYÁS“ INTÉZETBEN.

„Ami jobb van e munkában, nem enyém, de ez nem baj,
csak használjon.“ Rollin „Traité des Etudes.”

A SZÉGYENLETES TESPEDÉS ÉS TÉTLEN KÖZÖNYÖSSÉG

ELLENEINEK.

A SERÉNY KERESZTÉNY IRÁNYÚ MUNKÁSSÁG,
HALADÁS, S EZEN ALAPULÓ VALÓDI KERESZTÉNY
MŰVELTSÉG

PÁRTOLÓINAK

HODOLO TISZTELETTEL AJANLJA

A SZERZŐ.

„Hora est jam nos de somno surgere!“ Ep. S. Pauli ad Rom. XII. II.

„Napjainkban, midőn a népnek már csaknem mindennapi foglalkozásává válik az olvasás, a lelki pásztornak kötelessége jó olvasmányról gondoskodni, sőt a tollat is kezébe vena! s ezzel is teljesíteni apostoli hivatásának kötelmeit.“ Stolz Albán.

ÜDV AZ OLVASÓNAK!

Hogy a világ a nemzetek kül- és belviszonyait lényegesen megváltoztatni képes rendkívüli események komor előestéjén áll, minden mélyebben gondolkodni tudó embernek be kell látnia.

Ama nagyszerű élethalálharc, mely igazság és hazugság, a jó és rossz között márhatvan évszázad óta szakadatlanul vívatik, napjainkban immár óriási mérveket ölt.

Az egyik táborban áll a katholicismus, melyet már merevnek, elhaltak tartanak némely buta emberek, azért, hogy velők utón útfélen nem ordít, mert velők nem szaggatja ki a járdák köveit, mert velők szövetkezve nem tör a királyok sérthetlen személyei ellen.

A másik táborban áll a gonosz szellem, mely, mintha érezné, hogy a végeldöntés komoly órája már igen közel van, kapkodva szedi össze a sötétség minden erejét.

„A ördög nem nyugszik; magát az isteni

„Szent Üdvözítőt is kész megkísérteni.

„Ha százszor elbukik, százszor lábára áll,

„S a jót megrontani száz furfangot talál:

A ördög nem alszik: csusz, mindig közelebb

„S ha nem használ erő, alkudozik veled:

„Szabadelv, „korszellem“ jelszókkal áll eléd,

És a tévelymérget ekkép önti beléd.

(Kolmár József)

Midőn a két ellentábor hadseregei már egészen csatakészen, egymással farkasszemet néznek, akkor el szoktak némulni a diplomaták hosszas vitatkozásai; s vastag, unalmas jegy-

zökönyveik, értékeket vesztve, csak arra valók immár, hogy a csatakész bajnokok számára kiadandó lőszer bepakolására szolgáljanak. Csak egyes velős, szívreható, fölrazó, bátorító „proclamatíók“ érnek ilyenkor valamit, mint melyek a bátrakat hősies lelkesültségbe hozni, a pulyákat fölverni, fölbátorítani, a tétovázókat magukkal ragadni képesek.

Épen így van ez napjainkban a kereszténység és az új pogányság közti élethalálharc előestéjén. Nem nagy, terjedelmes munkák, hanem rövid bátorító hangok s felszólalások időszerűek. Ilyen lelkesítő, fölrazó, bátorító hangok akarnak lenni ezen értekezések is.

Igaz ugyan, hogy igénytelen szerzőjük nem előkelő állású férfiú, nem a „proclamatíók“ kibocsátására egyedül fölhatalmazott tábornoka a kath. hadseregnek, hanem csak szerény állású közvitéz; de ez nem baj, mert hisz közvetlen a harc kitörése előtt az egyes közkatonák bátor s buzdító fölkiállításai is vajmi sokszor rendkívüli hatást szoktak gyakorolni a harcba induló csapatokra.

. Azon t. c. olvasók, kik ama keserű gyonyort, mely itt-ott ezen értekezések szövegén előmlik, s azon élesebb hangsúlyozást, mely az egyes visszaélések s nyegle tespedés jellemzésénél előfordul, tán tulhajtásnak tartják, gondolják meg, hogy oly emberek, kik az ő „liberális“ önhittségökben, az ő gögös elbizakodásukban mit sem kímélnek; kik azon hitágazatokat s közművelődési intézményekét,

melyek az emberi nemet a barbárság sötét-ségéből az Evangéliom boldogító világosságába kalauzolták, alantas gúnykacajjal illetik, kíméletet nem érdemelnek; gondolják meg, hogy azon lélekgyilkosok, kik jeleőbb Szellemi tehetségeiket csak arra használják, hogy azokkal rútul visszaélve, ami az emberiség szemeiben szent, azt földűlni, fölforgatni, megsemmisíteni segítsék, nem érdemelnek egyebet, mint azt, hogy a megvetés és gúny azon falánkjai, melyekkel ők a szentet, az igazat, a jót illetik, saját lejeikre szórassanak, annál inkább, minthogy a kedélyes ékesszólás szende, puha borogatásai mi hatással sem bírnak oly egyénekre, kik a rideg indifferentismus oly mély álmába merültek, a melyből csak az izzó vas okozta égető fájdalmak által ocsúdíhatnak föl.

De mialatt egy részt nyílt homlökkel, semmi emberi tekintetet vagy szettiélyes éfdéket nem ismerő határozottsággal ostorbzZÜk korunk korcs kinövéseit, bárhol találjuk is azokat: azalatt más részt minden módon azon vagyunk és leszünk, hogy a tudomány s emberi tapasztalat mindazon vívmányait használjuk fegyverül, melyek helyszerű földidézése szellemi küzdelmünknek megdönthetlen alaposságot kölcsönözni, a nyájas olvasóknak pedig, kivált azoknak, akik korunk tudományos haladását kellő figyelemmel kísérni azért nem képesek, mert abban hol sokszerű elfoglaltságuk, h o l igen is szerény anyagi helyzetök-

től akadályozvák, kedvező alkalmat képes nyújtani arra, hogy mindazon tudományilag megállapított elveket s igazságokat, melyeket mások csak a terjedelmes tudományos munkák hosszan tartó és sok pénzbe kerülő tanulmányozása által ismerhettek meg, olcsó módon s rövid előadásban, mintegy dióhéjban összefoglalva szemlélhessék; ez pedig eredményezni fogja, hogy mindazon t. c. paptársaink, kik a nekik nyújtott kedvező alkalmat fölhasználva, nemcsak a már megjelent első, második, harmadik negyedik s ezen igénytelen ötödik könyvünket, hanem azokat is megszerzik, melyeket az 1879. évben közrebocsátott szerény első könyvünkre történt meglepőleg számos megrendelések által fölbátorítva, az Ég kegyelme- és segedelmével, ezentúl éven kint kiadni s ugyanazon kedvezmények mellett, vagyis intenciókra, kézbesíteni szándékunk, néhány év leforgásával azon veszik észre magukat, hogy oly takaros könyvtárra tettek szert, amelyből minden előfordulható fontos napi kérdésben, a mily rövid, ép oly világos s alapos fölvilágosítást s útbaigazítást hol maguk lelhetnek, hol másoknak (különösen tanítóiknak) is adhatnak.

Isten, ki látja lelkünket s annak ez ügy érdemében komoly czélzatait és törekvéseit, egyen velünk!

Kelt Török-Bálinton, 1883. december 25.

A szerző.

HITELES ZSIDÓ KÁTÉ

VAGYIS A

TALMUDZSIDÓ HITÁGAZATAI,

IMÁI ÉS VALLÁSOS SZERTARTÁSAI.

SOMSSICH PÁL ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ ÚR ELV-
ROKONAINAK MEGSZÍVLELÉSÜL

.História testis temporum, lux ventatis.“

Cicero de orat. II. 9.

„Ὁρθόν ἢ ἀλήθεια αἰεί.“

Sophokl. Antig. 1171. v.

„Nur die krasseste Ignoranz oder der wütendste Hass gegen Jesns Christus könnte es wagen, die Vertheidigung eines Kultus zu übernehraen, welcher sogar auch den religiösen Anschauungen eines Irokesen, Delavaren, Schafcanasen und Másikändern, mindestens belachlt werden müsste.“

Ritter Choleva Pavlikovszki.

„Lehetetlen be nem látni, hogy mindaddig, míg a vallások különíelesége tart, a zsidókérdés sem fog elenyészd!, ha kisebb-nagyobb időtartamra el is alszik “

A „Warum treten wir nicht in das Christenthum ein“
zsidó szerzője.

La question juive est la merne depuis dix-neuf siecles: c'est la lótte contre Jésus-Christ et contre son Eglise divine. — „La quest, juiv“ szerzője, művének 90. lapján.

BEVEZETÉS.

„Szükséges az iratok ellenében iratokat állítani, hogy így ugyanazon eszköz, mely oly nagyban mozdítja elő a romlást, az emberek üdvére és javára használtassék fel, s hogy az orvosság onnét vétessék, a bonnet a mérges baj származik.“

„A többiek pedig, kik az emberi szellemi és a sajtó által védelmeszt szent és polgári ügy felvirágzását őszintén óhajtják, azok iparkodjanak bőkezűséggel támogatni a sajtó és szellem termékeit. A gazdagabb, a tőle telhető mérvben, befolyásával és vagyonával járuljon azok föntartásához. Akik a sajtó terén működnek, azok minden esetre részesítendők e nemű segélyben, mert anélkül szorgalmok vagy semmi, vagy bizonytalan és igen kevés eredménnyel fogna bírnı.“

*XIII. LEÓ pápa 1882. február 15-iki
hírleveléből.*

„A megrögzött Maimonides delíriuma“ című irodalmi művem közrebocsátásával ama hézagot szándékozom pótolni, mely a honi antisemita irodalomban támadt az által, hogy ez a mind komolyabban elöterbe törő s mielőbbi gyökeres megoldást sürgető zsidókérdés megvitatásában a parazita zsidófaj csakis a nemzetgazdászati s társadalom szempontjából

világítja meg; míg a már nagyon is égetővé vált, mert a magyar nemzet életébe mélyenvágó kérdés vallási oldalát nem csak érintetlenül hagyja, de sőt ismételten hangsúlyozza, hogy e fontos kérdés vallási momentumától tervszerűleg eltekint.¹⁾

A mitől tehát a honi antisemita irodalom folyton, tervszerűleg óvakodik, az épen a leglényegesebb tárgyát képezi ezen legújabb antisemita művemnek.²⁾ Am de ez által ellen-

¹⁾ Lásd Istóczy Győző 12. Röpirat. — „West-ungarischer Grenzbote“-nek különösen 1882—1883. számait. A Kaposvárt megjelenő „N é p j o g“ — a Kecskeméten megjelenő Testvériség egyes számaait. Lsd. a „Függetlenség“ s „Pozsony“ 1883. számait. Ónody Géza „T i s z a - É s z l á r“ című munkájában s Dr. Ulrich von Ilutten (Nentvich) „Das Judenthum in Oesterreich-Ungarn“ címzett művében, valamint a fentebb idézett napi s heti lapok is foglalkoznak ugyan itt ott a zsidókérdés vallási oldalával, de csak elszórva, s csak nagyon is mellékesen, miután a különben tudós *Dühring* hibás s egyoldalú elvét követve, a már oly égetővé vált zsidó kérdést csakis fajnemzetiségi, politikai, közgazdasági s társadalmi kérdésnek tekintik. Egyedül a Budapesten legújabban megindult „*Riadó*“ kivételt lászik képezni e tekintetben. Vederemo. Az eddig megjelent 3 száma ugyancsak talpra esett.

²⁾ Daczára egyes ellenfölszólalásoknak és daczára némely országgyűlési papi képviselő stb. ama meghunyászkodó, a zsidóbarát kormány kezét hajhászó nyilatkozatának: „*én nem vagyok*“ — „*én sem vagyok antizemita*“ — daczára mind-ezeknek egész határozottsággal kimondom itt azon

mondásba keveredtem nem csak honi antisemita elvtársaimmal, hanem ezeknek tudós prototíponjával, a jeles *Dühringgel*, aki szellem-

szilárd meggyőződésemet, hogy minden hű katolikus papnak nem csak nem tilos, nem csak nem szégyen antisemitának lenni, hanem annak szóval és tettel nyilvánosan és hangosan magát vallani, nemcsak mint olyannak, hanem mint buzgó hazafinak is, első rangú kötelessége.

Ez az én régi meggyökeresedett, nem szélső, dacz, vagy föltűnési vágy, hanem sok évi komoly tanulás, s ez ügy érdemében szerzett bő tapasztalat szülte szilárd meggyőződésem, amelyben fölslegképen legújabbban is, megerősítve lettem először a Liliében megjelent „*La question Juive. Etude. Historiquce*“ című kitűnő röpiratból, melynek 90. lapján e sorok állanak: „*La. question jutve est la mérne depuis dixneuf siécles: c'est la hitte contre Jésus- Christ ct contre son Eg list divine*

De megerősítve lettem e meggyőződésemben 2 szór a *Montdidiébcn* legújabbban (f. év elején) megindított rendkívüli figyelemre méltó, „*L'antisenui tique*“ című heti lapnak f. é. október 6-iki számából, ahol Cremieuxnek, a már valóban Európa, sőt világszerte formidabilissá lett „*L' alliance universelte israelii*“ hírheht megalapítójának a földkerekség összes zsidóságához intézett körlevele közöltetik, s melyben a többi között e következők foglaltatnak: „*Le judaisme, qui seul représenlc la verité religieuse et politique, doit reprendre le rang, qui lui a été ravi(!!!) .....s* valamivel alább ez áll: „*Le catholicisme nostre ennéi séculaire, succombe frappi a la tété par nous'!!!* (Bővebben erről lsd. Istóczi Győző „*12. Röpirat*“ című kitűnő művének bármely évfolyamát, s bármely füzetét, s a Bécsben megjelenő, ritka tudományos

dús essay-iben állhatatosan vitatja, hogy a zsidókérdés csakis faj — nemzetiségi kérdésnek tekintendő.

Dühring ezen hibás, egyoldalú nézetét magukévá tették, nem csak ország- hanem Európa szerte, csak vajmi csekély kivétellel, mindazon lelkes férfiak, kik nemes lelkesültséggel egymásnak kezet nyújtva, az európai nemzetek romlására érvényesülő zsidó befolyás, — az éleli minden irányában már már türethetlenné, elviselhetlenné vált zsidótúlsúly kellő korlátozására vállaltva sorakozának.

apparátussal szerkesztett „Oesterreichischer Volksfreund“-nak f. évi november 4-ki számát. No és végre megerősítve lettem e meggyőződésemben az apostoli szék közlönyeinnek (*Moniteur de Rome, s Osservatore Romano*) legújabb nyilatkozatai által, melyekben a zsidó ellenes, keresztény áramlat általában, de különösen a legújabban megalakult magyar országgyűlési antisemita pártkör törekvése s iránya jóváhagyólag, helyeslőleg méltányoltatik. Mit nekünk tehát bár mily körlevél?! — — mit nekünk a mindig csak saját érdekeiket hajhászó, s azért minden kérdésben, még magában a zsidókérdésben is a zsidóbarát kormány akarata szerint táktákos éneklő papi mamelukok eme kiabálása: „E n nem vagyok — — — énsem vagyok antisemita a.“ Mit nekünk mindezek?! Hisz mi most már, mint katolikusok is, azt mondhatjuk önérzetesen mindezekre: íme itt a *Moniteur de Rome*! Íme itt az *Osservatore Romano*! Íme: „Roma locuta disputatio finita.“

Ez elszánt, bátor sorakozásnak vajmi örvendetes s bátorító következménye amaz általános nemzetközi mozgalom, mely már is, jelesül a majdnem teljesen elzsidósodott napi sajtóban eddig grassalni szokott zsidó éifronteriának, botrányos szemérmelenségnek, hazug ferdítésnek fásult kereszténygyűlöletnek, s gyalázatos botrányhajhászatnak örvendetes korlátozását tán, mondhatnék megfélemlítését, megökkenését eredményezte.

Ezen máskülönben vajmi örvendetes s bátorító eredmény azonban csak részletes, mulékony, és egyoldalú, ép úgy, mint azon nézpon, a melyből Dühring és említett párthívei a zsidókérdést tekintik. A zsidókérdés, ezek szerint, mint mondtuk „*csakis faj — nemzetiségi kérdés*“ *

Igaz ugyan, hogy a nemzeti öntudatnak nyomatékos, energikus érvényesülése a zsidó nemzetiség ellenében, igen igen fontos momentum. Minden kifejelettebb, minden ethikailag magasabb, nemesebb lendületű népszellem eredménydús visszahatást gyakorol bármely más nemtelen népfajra mindaddig, míg ez utóbbival, általános deprávatio útján, össze nem olvad, s összeolvadva teljesen el nem törpül. Amiért is a nemzeti eszmének gondos megőrzése, féltékeny fenntartása s folytonos éleszfése az elkorcsosult, myazmatikus zsidó néptajjal szemben, sürgető szükségesség elodázhatlan postulatuma.

A nemzeti eszme kétség kívül mindenha

vajmi fontos erkölcsi tényező, s ott, a hol ez virágozva díszlett, s csak is ott ünneplék a nemzetek a legmagasabb, legkifejlettebb erkölcsi, politikai, közgazdaszat! s társadalmi fejlettséglegdicsőbb diadalát.

Mindennek daczára, minden tétoválás nélkül állítjuk, hogy Dühring és elvtársai ama nézete, mely szerint a zsidókérdés csak is f a j — nemzetiségi kérdés, — hibás és egyoldalú. Ugyanis, a nemzeti tevő — s nemleges ellentállás — vagy visszahatásnak élesztőse a zsidó nemzetiséggel szemben, csak akkor tekintethetnék a demoralizáló zsidó invasio ellen való hathatós, egymagában elégséges eszköznek s mentő óvszernek, ha a zsidó szellem irányzatainak, kárhuzatos törekvéseinek egyetemessége, összege, nem volna egyéb nemzeti törekvéseknél. Ez esetben csakugyan nem kívántatnék egyéb, mint a nemzeti motívumok fölébresztése az ellenséges, nemzetrontó zsidónemzetség invaziójának korlátozására, fékentartására. Úgyde a zsidóság Európa, sőt az egész földkerekség nemzeteivel szemben nem csak mint nemzet hanem egyszersmind és kiválólag mint szorosán elzárkózott ridegen felegyelmezett vallási felekezet érvényesíti ma gát.

Már pedig a történelem a maga megdönthetlen adataival azt hirdeti, hogy az egyes nemzetek az ő faj — az ő nemzeti hajlamaiknak, az ő sajátos tulajdonaiknak legfelsőbb,

legeredetibb kifejlődését, kivétel nélkül csak akkor érték el, ha egyéni nemzetiségükkel párhuzamosan egyszersmind a maguk sajátos vallását, mint minden etikai fogalmaik s társadalmi viszonylataik összegét, minden tevékenységek terén, kellő hatálylyal érvényesítők. Magán a közgazdasági téren is csak is ott érvényesülhetett s emelkedhetett a tökély s kifejedtség legfelsőbb fokára az egyes nemzetek különleges, sajátos geniusa, ahol a vallás, mint az illető nemzet minden életnyilvánulásának élő s éltető kiterő terét kölcsönző, irányadó rugója gyanánt szerepel vala.

Ezen tagadhatatlan s megdönthetlen történelmi ténynek bevitására épen a zsidóságot idézhetjük.

Mert hisz épen a zsidóság mutatja, mily hatalmas erő kifejtésre képes oly nemzet, melynek egész valóját, vérét hatották át vallásának tettei.

Föltétlenül bizonyos, hogy a zsidóság az ellentállás és visszahatás ama teljét soha sem fejthette volna ki, mint a milyent mindenkor kifejtett, s maiglan is kifejt, ha a vallásos elveihez s tantételeihez való, mondhatni nyakas ragaszkodásából új meg új erőt nem merít vala. Vallásos fogalmaiból maiglan sem ve-

szített a zsidóság, s kétségei nem szenved, hogy nem a nemzeti, hanem csak is a vallási sajátosságai képesítik arra, hogy a társadalmilag úgy, mint vallásilag atomizált árja nemzetek testébe fölolvasztólag, rombolólag furakodjék.

És ha ez így van (pedig így van) akkor a napnál világosabb az, hogy ha bármely nemzet a deconiponáló zsidó invázióknak ellenében egyes egyedül csak is *nemzeti ellentállást* képes kifejtteni az, tekintettel azon fontos és döntő körülményre, hogy az idegen nemzettestbe furakodó zsidóság *nem csak mint nemzeti, hanem mint vallási hatalom lép /öl,* okvetlenül s szükségképen hátrányban maradand, mivel hogy *a nemzeti és vallási egyesült zsidóhatalom kétélű fegyvere ellen csak is nemzeti, tehát ugyancsak nem egyenlő fegyverrel láphet ki a küzdőterre!*

A zsidóság nem csak a nemzetiség háttérére támaszkodva indítja támadásait az árja nemzetek létfeltételei ellen, hanem ebbeli makacs, folytonos küzdelmeit kiválólag és — *döntőleg* az ethikai tekintetben vajmi aljas, undorító vallási törvényeinek jobb ügyre érdemes buzgalom s lelkismeretességgel való teljesítése által is támogatja.

S miután a zsidóság vallásos szabványai távolról sem állanak a keresztény hitágazatok magasztosságának színvonalán, de sőt ezekkel *ex diametro* ellentétesek: önként következik, hogy keresztény hitelvek közé rombolólag be-

leveggyülő maximák csak béníthatják, sorvaszt-hatják a magasztos keresztény hitelvek szülte keresztény népszellemet.

A romlasztó talmudzsidó hitelvek s utála-tos erkölcsi szabványok eme vészteljes hatása a keresztény népszellemlre és közérzületre nem volna oly nagy mérvben tmaradandó s oly aggasztólag fölbomlasztó, ha a szívet lelket nemesítő keresztény ethika fennséges maxi-máinak folytonos háttérbe szorításával, ugyan-azon arányban a szívet lelket nemtelenítő tal-mudzsidó morál is hanyatlanék; vagy ha ez utóbbi az erőteljes tettekben nyilvánuló ke-resztény hítelet befolyása-, s magát a keresz-tény nemzetek nagy családainak roppant köré-ben érvényesítő keresztény erkölcs óriási visz-szahatása alatt, keresztény szellemlben idomulni képes volna.

Ámde eme föltételek egyike sem állott be eddig, s nem fog beállni ezen túl sem.

A zsidóságot a maga vajmi sok tekintet-ben képtelen hitelveiből, a maga szégyentel-jes, elvetemült erkölcsi elveitől, a melyekhez föltétlenül s mereven ragaszkodik, elvonni, va-lamint eddig nem sikerült, úgy ezentúl sem fog soha sikerülni. ¹⁾

¹⁾ Figyelemlre méltó, amit a tudós Motnse n ide vonatkozólag megjegyez, amidón mondja: E s ist eine notorische Thatsache, dass eine gross e Anzahl Juden nicht durch Gewissen bedenke n vöm Uebertritt zum Christenthume abgehalten

És ennek aztán az lesz, s vajmi nagy részben már lett is Európaszerte a végzetes, szomorú, kétségbeejtő következménye, amiről ismételve tanúskodnak a történelem lapjai:

wurden, sondern lediglich durch ganz andere Gefühle, dió icli begreifen, aber nicht biliigen kann. azaz: „Általánosan elismert tény, hogy számos zsidó nem a lelkismeret aggodalmai által tartatik vissza a kereszténység elfogadásától, hanem egyedül oly érzelmek által, amelyeket én ugyan megérteni igen, de helyeselni képes nem vagyok. S a „Warum treten wir nicht in das Christenthum ein“ szerzője idevágólag ezeket mondja: Für das sogenannte orthodoxe Judenthum, in seinen verschiedenen Schattirungen, hat die Frage des Uebertrittes zum Christenthume Seinen Sinn. Ihm ist der Uebertritt zum Christenthum ein strállicher Abfall, welcher den Verlust der ewigen Seligkeit zür Folge hat. Sonderbar ist aber, dass auch die Neologen, oder, wie sie Berthokl Auerbach irgendwo nennt: „Nichtchr isten*“ ob wohl dem Judenthume in seiner historisehen Gestalt entfremdet. dennoch der Ansicht sind, dass das geläuterte Judenthum eine reinere, vollkommene Religion als das Christenthum bilde.“ azaz: „Az úgynevezett orthodox judaismusra s annak különböző árnyalataira nézve van értelme a kikeresztelkedés kérdésének, lévén ez minden orthodox szemében oly bünös hftszegeés, mely az örök boldogság elvesztését vonja maga után; különös azonban, hogy az úgynevezett neologok, vagy Auerbach Berthold szerint „nem zsidók¹¹, noha a judaismustól, amint az a maga saját története nyomán kialakult, egészen elidegenítve, mégis azon hiedelemnek hódolnak, hogy az átszürenkezett zsidó hit tisztább s tökélyesebb a keresztény vallásnál.“

hogy tudniillik a meghódított, leigázott, s fogságba, rabságba hurczolt kisebb nép *ráerőszakolja észrevétlenül saját hódítóira nem csak a maga benső faj sajátságait, hanem vallásos-erkölcsi fogalmait is.*

Ezt világosan bizonyítja a történelem, de bizonyítja ezt Európa, sőt az egész földkerekség nemzeteinek jelen nyomorult helyzete is!¹⁾

¹⁾ E nyomorult helyzetet élénk sziliekkel találjuk a legújabbban Lillében „La question juive“ cím alatt megjelent kiváló figyelemre méltó röpirat eme szavaiban: „ — — — La puissance de cet ennime irreconciliable del' Eglise (t. i. a zsidó) est devenue terrible et aux yeux de ceux, qui n'ont pas le courage invincible de notre foi catholique, elle doit triompher; car elle a absorbé, pour ainsi dire, toutes les puissances hostiles del' Eglise. — — — — — Les juifs sont les rois del' époque, rois du capital, rois du commerce et del' Industrie, rois de la presse; ils gouvernent, semble-t-il, les destinees du monde. En Angleterre, en France, en Allemagne, en Autriche méme, et en Espagne. On les a vus, un siecle a peine après leur emancipation politique, s'élever aux ministères de la justice, des cultes et de finances, et gouverner des peuples, rachetés par le sang de Jéus-Christ.“ Azaz: Az. egyház eme kiengesztelhetlen ellenségének hatalma retentessé vált immár, s azok véleménye szerint, a kik nem bírnak a megtörhetlen katliolikus meggyőződésnek mienkhez hasonló bátorságával, okvetlenül győzni is fog; mert magába szíttá már mind az Egyház ellen törő hatalmakat. — — — — — A zsidók, királyai immár a korszellemnek, királyai a tőkének, királyai a kereskedelem- és ipának, királyai a sajtónak; ők mint látszik már az egész

A kárhozatos idegen talmudsidó morál, a maga erkölcsrontó, lelket ölő, szívet mótely ezo ördögi tanaival, szélbomlasztá már nagy részben az egykoron oly hatalmas keresztény nemzetek valláserkölcsi logalmait, oly rémséges mérvben, hogy az árja népek nagy háztartása, hitélete, erkölcsi iránya s érzeményvilága a talmudsidó morál vad szabványai szerint módosult, s egyre, föltartóztathatlanul módosulni fog mindaddig, míg vagy a megrögzött téves, kárhozatos vallásoserkölcsi fölfogásában megátalkodott judaizmus a keresztény vallásra át nem tér, ami a Világüdvözítő jövendölése szerint, nem egyhamar fog megtörténni, vagy pedig, míg a zsidó-szabadkőmiives, alattomos machinációk folytán elkereszténytelenedett, s vallásos-erkölcsi apathiába merült keresztény nemzetek föl nem ébrednek, s fölébredve törődött szívvel ismét vissza nem térnek ahhoz, akitől, nagy részben már elzsidósodva, elszakadtak: Jézus Krisztushoz, és annak egyedül üdvözítő tanaihoz, ¹⁾ a melyek pontos teljesítése, az élet

világ sorsát intézik. Angol. Francia. Német, Spanyol, Olasz honban úgymint Ausztriában. Alig egy századdal politikai emancipatiójok után, már az igazság- vallás- s pénzügyi miniszteri székekig emelkedni láttuk őket, hogy uralkodjanak a Jézus Krisztus vérével megváltott népeken.“

¹⁾ Igen! — Nem csak egyeseknek, hanem egész nemzeteknek, néni csak társadalmilag, ha nem törvényhozóilag is! azt kell ismét vezérelv gyanánt elfogadniok, s hűségesen követniük, aminek Th. Momsen, a világhírű történelembúvár,

minden nyilvánításaiban megvalósítása által szoríthatják csak vissza kellő medrébe a perfid, elvetemült judaizmusnak túlcspongó, a nemzetek összeségét végveszéllyel fenyegető vízözönét¹⁾

ezen örökké nevezetes szavakban ad meglepő kifejezést: „Das Christenthum ist immer noch das einzige Wort, welches den Charakter der heutigen internationalen Civilisation zusammenfasst. und in dem Millionen und Millionen sich etnpfinden, als Zusammenstehende auf dem völkerreichen Erdball. — Ausserhalb dieser Schranken zu bioiban und innerhalb der Nation zustehen ist möglich, aber schwer und gefahrwoh!!!

Vájjon nem ugyanazt mondja-e a tudós Mom- sen, amit e bevezetésben csekélységem vitat?! —

¹⁾ Az itt kifejtett egyéni nézeteimet s fölfogásomat fényesen igazolják az épen most Lipszében megjelent „Warum treten wir nicht in das Christenthum. — Von einem J u d e n“ című, igen figyelemre méltó röpiratnak eme szavai: Die verschiedenen an die religiose Sonderstellung der Juden sich knüpfenden Fragen, welche in den letzten Jahrzehnten, oder besser. im letzten Jahrhundert, zum publicistischen noli me tangere geworden waren. sind durch in jüngster Zeit wieder aufgetauchte Judenfrage in den Vordergrund des öffentlichen Interesses gerückt worden und haben sich dem Nachdenken lebhaft aufgedrängt. Denn das religiose Moment der Judenfrage bildet im Grunde doch ihren eigentlichen Kern und ihre letzte Instanz. Zwar hat man dieselbe von mancher Seite lediglich als Rassenfrage /u behandeln gesucht und versichert, dass die Religion dabei ganz und gar nicht in Betracht komme. Indessen dürfte doch bei reiflicher Erwä-

De lassúk most már, vájjon csakugyan oly megvetésre méltók, oly rútak, oly vesze- gung auch von dieser Species des Antisemitismus die religiose Seite nicht unterschätzt werden. Denn selbst wenn der Rasse ein noch so gros- ser Einfluss auf Seite und Charakter eingeräumt wird, so lehren doch Erfahrung und Geschichte tausendfac'n, dass Erzielung und Bildung die ausgesprengtesten Rasseneigenschaften zu über- winden und zu paralysieren vermögen. Das wird der konsequenteste Materialist nicht bestreiten wollen. Wenn der Wassertropfen den harten Kiesel höhlt und formt, so wird die weiche See- lenssubstanz dem Einfluss von Erziehung, Vorbild und Einsicht noch weniger widerstehen können. Die Religion aber ist die einflussreichste Macht der Völkerpädagogik, der eigentliche Mentor der Nationen und Stämme. Ihre Gewalt über das Men- schenherz ist in dem schönen prophetischen Bilde ausgedrückt: „Ist mein Wort nicht wie ein Feuer, spricht der Herr, und wie ein Hammer. der Fel- sen zerschmeisst?“ (Jer. 23, 29.) Auch ein Apostel schreibt: „Das Wort Gottes ist lebendig und kräftig. und schärfer denn ein zweischneidig Schwert, und durchdringet bis dass es scheidet Seele und Geist, auch Mark und Bein“ (Hebräer- brief 4. 12). —

Wir haltén das Betonén der Rasse in der Judenfrage für eine arge Hallucination, weiche der Umstand. dass sich im Judentum das Bekenntniss mit der Rasse deckt, erzeugt hat. In Wirklichkeit wurzeln sowohl die Eigenthümlichkeiten der Ju- den, als auch das gégen sie herrschende Gefühl der Entfremdung, in ihrer religiösen Sonderstel- lung. Man könnte hiegegen das zwischen Katho- liken und Protestanten herrschende Verhältniss geltend machen. Aber dieser Einwand ist nicht

delmesek-e ama talmuzsidó vallásos-erkölcsi tételek, a melyek bénító s rothasztó befolyása alatt már-már végkép kimerülve, anyagilag épstichhaltig. Die Kluft zwischen Judentum und Christentum ist eine viel breitere. Das Judentum greift in das soziale Leben viel tiefer ein, als die Differenz dieser beiden christlichen Konfessionen. Der Jude hat nicht nur einen eigenen Religionsapparat, der noch dazu auf einer ganz andern Grundlage berulit, als diejenige ist, welche den beiden christlichen Konfessionen, trotz ihrer erheblichen Gegensätze gemeinsam ist, er verehlicht sich auch nicht mit dem Christen, er feiert nicht seine Ruhe- und Festtage, er geniesst nicht seine Speisen. Aus dieser Isolierung entspringen aber sehr viele und sehr grelle soziale Missverhiiltnisse und diese bewirken wiederum einen Rückschlag auf Sitten und Gewohnheiten. So z. B. hangt der Umstand, dass die Juden selten ein Handwerk betreiben, anerkanntermassen sehr enge mit der jüdischen Sabbatfeier und den Speisegesetzen zusammen.

Man wird sich daher der Einsicht nicht verschliessen können, dass, so lángé die Verschiedenheit der Religion wáhrt, die Judenfrage nicht sterben wird, wenn sie auch auf kurze oder lángé Zeit wieder einschluimern mag. Auf der einen Seite wird jene Eigenart nicht abgeschliffen werden, welche, auch wenn sie nicht als sittliches Deficit sich aussert, doch als ein Fremdartiges, Sonderbares in der gesellschaftlichen Harmonie misstönig empfunden wird; auf der andern wird man den Juden in das soziale Gemeingefühl nicht vollständig einschliessen, ihn nicht als Fleisch vom eigenen Fleische ansehen.

Ezen tetjedelmesebb idézetnek utolsó bekez-

úgy, mint erkölcsileg tönkre téve,
föltartóztathatlan végenyészetnek indulnak
a hajdan oly erőteljes árja népek.

L. részben dését. rendkívüli fontosságánál fogva
magyarul is adjuk, amint következik: „*Lehetetlen
tehát benem látni, hogy mindaddig, míg a vallások
különfélesége tart, a zsidókérdés sem fog elenyészni,
ha kisebb nagyobb időtartamra el is alszik.*“

I.

A talmudzsidó hitágazatai.

Erit enim tempus, cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros praeferentes auribus. Ep. II Tim. IV. 3.

„Páter dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt.“ Luc. XXIII 34.

I.

A zsidó nemzet valláserkölcsei, társadalmi s politikai törvényeinek egyedüli kutforrása s alapja az ó szövetségi biblia, vagyis Mózes öt könyve. E könyvek egyikében ¹⁾ mindenféle testi lelki áldást biztosít Mózes Izrael fiainak, ha megtartják az általa eléjük szabott törvényt; ellenben pedig mindennemű szenvedéseket, csapásokat helyez kilátásba, ha ezt könnyelműen megvetik.

Ámde a kezdettől fogva megátalkodott zsidónép Mózesnek ígéreteivel s fenyegetéseivel egyaránt nem törődve, Mózes bibliáját hitök s erkölcsök főforrásának már kezdettől fogva nem tekintették. A Levi nemzetségéből örökösödésképen származott papsága mindenkör fölhatalmazottnak tartaték arra, hogy a

¹⁾ V. könyv. 28. rész.

Mózes öt könyvében foglalt törv ényeket és szabványokat, saját fölfogása szerint értelmezze, ami csakhamar a mózesi törvények hol elferdítését, hol színleges megtartását (farizeizmus) eredményezte. A 12 tribus szétszórásával azonban lehetetlenné vált az, hogy a törvények értelmezésére hivatott papi méltóság a Levi nemzetség kizárólagos birtokában maradjon; mert a szétszórt tribusok között a törvényes leviták helyét és hivatását az egyes, elszórt zsinagógák főnökei, az úgynevezett rabbik (rabbinusok) bitorolva foglalták el, akik, nehogy az ó szövetségi könyvekben jelölt és hrdetett Megváltót Krisztus személyében megismerni, imádni kénytelenek legyenek, mindjárt Jeruzsálem végelpusztulása után, előbb Jamnia, majd Tiberiás városában egybegyülve, innen, mint új központból, kezdik vala vallásilag kormányozni Izrael fiait, s önkényök szerint értelmezni az ó szövetségi könyveket.

189-ben, vagy mások szerint 220-ban, vagy ismét mások szerint 450 ben Krisztus után.¹⁾

¹⁾ A Mischna és Gemara (Deuterosis, azaz második törvény) összeállításának időpontjára nézve a „La question juiv“ röpiratnak 30. oldalán ezek olvashatók: „Quelque opinion que l'on veuille admettre sur la date définitive de sa composition, il est certain que, dés les premiers siècles cet ouvrage dans ses parties essentielles, u'était pas inconnu aux Péres de l' Église. Après S. Justin, Origéne, et S. Épiphane, nous voyous que S. Járómé fait mention dans une de ses lettres (Ad

opportunosnak tartotta a rabbinusok gyülekezete, hogy az 5 szövetségi könyveknek majdnem teljes kiforgatása s elejtése mellett¹⁾ az egyes régi rabbik kificzamodott doctrínáit, s

Algariam) de la Douerosis, ou seconde loi des Juifs: „Elle est pleine de fables, dit-il, et de préceptes si bonteux, que je rougirai de les dir.“ Et S. Augustin (contra adversarium legis. l. II. c. i.) condamne ces traditions orales des doctetirs juifs.^M

Azaz: Bár mint vélekedjék valaki a Deuterosis összeállításának idejéről, annyi bizonyos, hogy annak lényeges részei már az Egyházatyák korában is ismeretesek valának. Sz. Jusztin, Origenes s sz. Epiphan után sz. Jeromos (Ad Algariam) tevéen említést a Deuterosisról azt mondja róla, hogy „tele van mesékkel, s oly szégyenletes tanokkal, a melyeket elmondani is szegye n.“

És sz. Ágoston (contra adv. legis E, II. c. i.) szigoriiu elítéli e zsidó tudósok eme szóbeli hagyományait.

¹⁾ Erre vonatkozólag *Konstantin Ritter de Cholva Pavlikovszky* a maga „Der Talmud in der Theorie und der Praxis*“ című művének 56-ik lapján következőleg ír: „Nachdem die jüdischen Schriftgelehrten die Bücher des alten Bundes durch willkührliche und liöchht aberwitzige Auslegungen bis zür Unkentlichkeit werunstaltet. alles göttlichen beraubt und die Ueberlieferung — den sogenannten Talmud, als das alléin bindende kirchlich-politische Gesetz, als Richtschnur aller Glaubens'lehren dem Volke oktroirt; der krasse Materialismus der Saducaer bin-

a régi zsidó hagyomány elszórt, hol nevetséges, hol botrányos, istenkáromló s erkölcsrontó tanait összegyűjtse, s e gyűjteményt „*Mischna*“ nak (második törvénynek) nevezze.

Ezen sajtóságos gyűjteményhez csak ha már két kommentár járult, (Ghemara) ami által egyrészt a „*Mischna*“ hiányai tömérdek új képtelenséggel pótolattak, másrészt pedig a Mózesztől pártütőleg, hűtlenül elpártolt zsidó

gegen demselben jeden sittlichen Anhaltspunkt entzogen hat, so musste dieses sonst von Gott so sehr beworzugte Volk bis zu jener Stufe der religiösen und politischen Verkommenheit herabsinken, dass es Gott missfällig und allén Menschen, — sich selbst nicht ausgenommen — zuwider wurde. Sagt ja schon der Talmud Traktat Bezah. fól. 25: „*Es gibt auf Érdén drei unverschdnte Geschöpfe, namlich die Judett unter den Goim, die Hunde untr den Thieren, die Hahne unler den Federviehe.*“¹¹ S ugyan e mű 59. lapján ez olvasható: „Nach dem Ableben der drei letzten Propheten Aggáus, Zacharias und Malachias, setzten die Juden um die Reinheit des Glaubens zu überwachen, einen hohen Rath von Schriftgelehrten ein. Derselbe hat aber soviele neue Gebote und Verbote eingeführt, dass darüber die ganze Einheit der Lehre verloren gegangen ist. Was die eine Schule zu haltén verordnete, das verdamnte die andere. Was der eine Rabbi lehrte, das verwarf der andere, und es kam mit diesen Streitigkeiten bereits so weit, dass sich das Volk um die Lehren der Rabbiner gar nicht-mehr kümmerte und unumwunden erklärte, *sie seien allesammt nicht mehr iverth als eine weggeworfene Knoblauchschale.*“

ság hit és erkölcs fogalmai új alakot öltének. E kommentárok egyike Palestinában, másika pedig Babilonban létesült, s e kommentárok, *Mischnával* egyesülten, képezik a hírhedt *Talmud* két ágát: a palestinait (jeruzsálemit), és a babilóniait.

Ez utóbbi ismeretesebb és elterjedtebb, s minthogy amannak majdnem teljes mellőzésével a genuin ó szövetségtől hűtlenül elfordult zsidóságnak a hit és erkölcs dolgában mondhatni egyedüli s lényeges irányadóul szolgál: természetes, hogy tüzetesebben itt csak evvel foglalkozhatunk.

A rabbi Asche ennek fia Mar, s valami Maremar nevezetű zsidó bölcs által összeállított, s a jeruzsálemi zsidóságot kivéve, az egész földkerekségen elszórt zsidók által, a hit- és erkölcs kútforrásaul elismert babiloni talmiul tizennégy kötetre terjed s hat főrészből (S e d e s) áll, úgymint:

1. Seder Seraim. — Tárgya a földművelés.

2. Seder M o e d. — Tárgyalja az ünnepeket:

3. Seder Naschim — Tárgyalja a házasságot.

4. Seder Nesikin. — Tárgyal a károk megtorlásáról.

5. Seder Kodashim. — Tárgyal az áldozatokról s általán az istentiszteletről.

6. Seder Taboroth. — Tárgyal a Tref és Koscher, vagyis a táplálék és

konyhaeszközök tiszta vagy tisztátlan voltáról, s mikénti tisztíttatásáról.

Ezen fő részek mindegyike ismét több fejezetre, (Mesichtoth) oszlik, és pedig:

I. A Seder Seraim tizenegy fejezetből áll:

a) Berachoth. — Áldások, imák,

b) P e a h. — A szegények aratásrészét tárgyalja.

c) D e m a i. Az isteni törvények fölötti kételyeket oszlatja.

d) K i l a i m. A gabonamag keveréséről értekezik.

e) Schebüth. A hetedik év megünnepeleséről szól.

1) Ttrumoth. A papokat megillető adományok- és áldozatokra vonatkozik.

g) Maaseroth. Meghatározza a levitákat megillető tizedet.

h) M a a s e r-S c h e n i. Megállapítja a tized ama részét, melylyel a leviták a papoknak átszolgáltatni tartoznak.

i) C h a l l a h. Ama kalácsal foglalkozik, melyet a háziasszonyok, minden kenyérsütés alkalmával, a papok számára készíteni köteleztének.

k) O r l a h. Azon gyümölcsfákkal foglaltos, melyek még nem négyévesek, s melyek gyümölcséből enni tilos.

l) B i c c u r i m, Az első (zsenge) termés a templomba hozataláról s föláldozásáról értekezik.

2. A Seder'Moed tizenkét fejezetre oszlik, és ezek:

a) Sabbath. — A sabbath megünneplése, a tűzhely, melyen az ünnepi ételek mi··legitendők.

b) Erú bin. Az ételeknek ünnepek előtti készítéséről s összevegyítéséről.

c) Pesachim. A húsvéti ünnepekről s húsvéti bárányról.

d) Sche kálim. A pénzről.

e) J o m a. A kiengesztelődés ünnepének megtartásáról.

f) Sukkah. A zöldsátorünnep megtartásáról.

g) Bezah vagy Jóm tof. Mit szabad ünnepnapon tenni s mit nem. Ama tojást, melyet a tyúk valamely ünnepen tojt, szaba d-e megenni vagy n e m ! ! !

h) Rosch haschanah. Az új évről.

i) T h a a n i t. A böjtökről.

k) M e g i l l a h. A P u r i m ünnepéről, amelyen Esther könyve olvastatik.

l) M o e d Katón. A kisebb ünnepek mikénti megtartásáról.

ni) C h a g i g a h. A férfiak azon kötelméről, melynél fogva háromszor évenként a templomban megjeleni tartoznak.

3. A Seder Naschi m-nak hét fejezete van, és pedig:

a) Jebamoth. Értekezik azon kötele-

zetségről, melynél fogva, ha a két testvér között a megnősült meghal, a még nőtelen élő testvér a meghaltnak özvegyét nőül venni, vagy ennek „C h e l i z á t” adni tartozik. C h e l i z a ama czipő, melyet a hátrahagyott özvegy saját sógorának jobb lábáról lehúzni tartozik, hogy ha ez oda nyilatkozik, hogy az özvegy sógornéját nőül venni nem akarja.“

b) Kethubhoth. A férfi és nő — a hajadon és özvegy nászhozományát tárgyalja.

c) Kidduschin. Házassági szerződésekről — kézfogó —

d) Gitt in. A házasság fölbontásáról.

e) Nedarin. A fogadalmakról.

f) Nasir. A Nasiráusok fogadalmairól és életneméről.

g) Sót a. A házasságtörésről¹⁾

4. A Seder Nesikin tiz fejezetre oszlik, s ezek e következők.

a) Baba kama. Tárgyalja s felsorolja ama bajokat s baleseteket, melyekbe az ember, hol saját embertársai, hol az oktalan állatok által sodortathatik.

b) Bava metzia. Értekezik a talált és

¹⁾ A házasságtörésről vádolt nőnek ártatlansága bebizonyításául, a Sota-ban előírt módon, neki nyújtott vizet („a gyanakodás vizét¹⁾) kelle meginnia; minthogy pedig e víz megivása után mindig a legkínosabb halál következék, majdnem kétségtelen, hogy e víz megvolt keverve hatályos méreggel.

letéteményezett tárgyakról, a zálogokról és kölcsönüzletekről.

c) Bava Bathra A kereskedelmi egyletekről, az adás-vevésről s az örökösödésről.

d) Sanhedrin. A bírák- és tanukról, a pénzbeli és testbüntetésről.

e) Maccoth. A testi büntetésről különösen (40 botütés.)

f) Schebhaoth. Az esküről és annak szertartásairól.

g) Edajoth. Ki lehet tanú és ki nem.

h) Ilarajoth. A bírák eljárását szabalyozza a büntetés kiszabásánál.

i) Avodah Sara. A bálványimádás neveit sorolja fel, s meghatározza azok mi-kénti megbüntetését.

k) A b o t h, Elmondja az ősapák szóbeli hagyománya, Mózes halála után mikép szállott át nemzedékről nemzedékre.

5. A „Sedér Kodashin* tizenegy fejezetet foglal magában, s ezek nevei és tartalma:

a) Sebhachim — Áldozatok, ezekhez megkívántató állatok, és azok körüli szertartások.

b) Chulin. A tiszta s tisztátlan állatok, s azoknak az áldozatoknál használhatása vagy nem használhatása.

c) Menachoth. Az esti áldozat eredete s a körüli szertartások.

d) B e c h a r o t h. Az első szülött és annak kiváltása.

Erachin. A fogadalomból Istennek följánlandó tárgyak.

i) T e m u r a h. Szabad-e, a fogadalmi tárgy helyett, mást áldozni.

g) Meilah. Az áldozatok nem helyes bemutatása.

h) Kerithuth. Azon bűnök, melyek a léleknek sirontúli megsemmisülését okozzák.

i) Tá r n i d. A. mindennapi .(reggeli és esti áldozatok.)

M i d d o t h. A jeruzsálemi templom belsége, nagysága, kiterjedése.

l) K i n n i m. A szegények által fölál - doztatni szokott fiatal szárnyasak nemei.

6. A „Seder Tahoroth“ tizenkét fejezetű és pedig:

a) Kelim. Az edények és azok mikénti tisztogatása.

b) Ol a loth. A házak és hajlékok mikénti tisztogatása.

c) Néhaira. A ragályos betegségek s azok elleni óvszerek.

d) Par ah. Miért, mikor s miképpen szabad vörös tehenet is fölálldozni.

e) Tahorat h. A halál esettel összekötött mosások s tisztításmódok.

f) Mikvaoth. A szertartásos mosakodáshoz megkívántaid víz minősége.

g) N i d d a. A nők havi tisztulása s az után való maguktartása.

h) Machsirin. Az italok nemei, s azok „koscherré“ tétele.

i) S a b i m. Az éjjeli magkiömlés (pollu -
tio) s azok utáni tisztogatás mikéntje.

k) T e b ü l j o m, A reggeli tisztogatás
módja.

l) J o d a i m. A kézmozáshoz megkíván-
tató edények, s azoknak mikénti tisztántartása.

m) Okezin. A gyümölcs tiszta s tisztát-
lan volta.

Ezen hat főrészhöz későbbben következő
négy csatoltatott:

1. Soph éri m. Áll huszonegy fejezetből,
s tanítja, miként írandók az egyes törvény-
szabványok (Mesusah, Tphillin)

2. Ebei rabbet he tizennégy fejezet-
tel. Tanítja, mikép kelljen a halottakat megsi-
ratni. s az árvákat, s egyéb hátrahagyott ro-
konokat vigasztalni.

3. Call ah, egy fejezettel. Tanítja mikép
kell házasságra kelni s leírja a menyasszony
ruháit s ékszereit.

4. Dere eh Erez, tizenegy fejezettel.
Meghatározza az embernek e földöni élet-
módját.¹⁾

¹⁾ A talmud tartalmát s fölosztását illetőleg
Isd. bővebben Dr. Rohling Ágost „Der Talmud-
jude. Allen Juden und Christen zür Beherzigung.
Ennek magyar fordítása is eszközöltetett Éger-
ben 1882-ben. s kapható Szolcsányi Gyula
könyvkereskedésében. Lsd. továbbá: Der Talmud
in der Theorie und in der Praxis. Eine literar-
historische Zusammenstellung von Konstantin
Ritter de Choleva Pavlikovszky Regensburg.

A talmudon kívül még más szörnyen titokteljes könyvek van a zsidóknak, melyet „Kabbalah“-nak neveznek, s mely közelebbről megvizsgálva ugyancsak valódi zsidó furfang és szörszálhasogatás botrányos koholmányaként tűnik föl. A hírhedt Majmonides ¹⁾ állítása szerint a zsidó hagyomány egy részét képezi, s két főrésze oszlik: elméletire és gyakorlataira. Az elméleti Kabbalah azon „tudo-

1866. Druck und Verlag von Georg Josef Manz. — Johann Andreas Eisenmengers „E n t d e c k t e s Judenthu in. Gedruckt zu Königsberg in Preussen 1711. I. könyv. 1—896. lapig. — Jüdische Augengläser“ ----- von Elias Libor Robiig. Königrätz 1743. Theil. 1 — 394. lap.

¹⁾ Majmonides Mózes vagy Rabbi Rambam (Mose ben Maimon) a középkor egyik legtanultabb, legravaszabb, legmegatalkodottabb, legmegrögzöttebb zsidója. Született Kordovában Spanyolországban 1135-ben. A hírneves Averroes tanítványa, főkozója az agyafűrt rabbinismus oly borzadalmas kialakulásának s eldermedtségének. Sok viszontagság, valláscserélés s lótásfutás után Tiberiasban telepedett le, ahol 1209 körül mégis halt, s ugyanitt el is temettetett. Á rajongó talmudzsidók nagy tiszteletben tartják emlékét. Egész életében valódi bolygózsidoszerepet játszott. Fő irodalmi művei: More Rebochim (az eltévedtek tanítója) a Mischna értelmezése, Jad. Chazaka (erős kéz) sat. a rajongó rabbinismus egyik hőségé avatják. Lsd. bővebben El. Stein Mózes Majmonides. Haag 1846. s Abraham Geiger: Mose ben Maimon, und seine Lebensgeschichte, Breslau 1850.

mány“, mely arra tanít, hogyan lehet a szent írás titkos értelmét, a betűk fölcserélése által kiolvasni, míg a gyakorlati ezen betűfölcserélés által elért titkos értelmezésnek mikénti alkalmazását tárgyalja, bö s bölcs utasításokat közölvén arra nézve, hogy lehet szellemeket idézni, különféle betegségeket gyógyítani, tűzvészt elhárítani, ördögöket s boszorkányokat ki és elűzni sat. 1)

Mind a „Kabbalah“ mind a „Talmud“ agyrémes, vérlázító koholmányai közül itt előzetesen, mintegy előíz gyanánt a következőket idézzük . . .

A legkitűnőbb kabbalista Salamon király vala, aki jól érté a „Schem hammforrasch-t (az Isten nevének helyes magyarázata) s avval számtalan csodát műveit. Maga Asmodeus (az ördögök királya) is szolgálatában állott, s akinek közvetítése folytán Salamon két ördögöt: Asá-t s Asáelt, arra kényszerítő, hogy őt a bölcseségre (!) s szép művészetekre (!!)

oktassák — — Mózes 40 napig az égben, maga az Úristen által a Talmudban s Kabbalahban oktatást nyert! — — —¹⁾

A „Kabbalah“ agyrémes tartalmáról lsd. Konstantin Ritter de Choleva Pavlikovszki „DerTalmud in der Theorie und in der Praxis“ című talpraesett munkájának 67—83 lapját.

¹⁾ Föl. 116. col. 1. Parascha Tisza.

A „Talmud“ már a világ teremtése előtt létezett¹⁾

Abraham veséjén keresztül szittá be a talmudot²⁾

A csecsemő már az anyja méhében tanulmányozza a talmudot!³⁾

És most lássuk még röviden, a talmud hitágazatainak tüzezebb fölsorolása előtt, mennyire fontosabb a gyönyörűséges talmud az ó szövevényi bibliánál, az elvakult, elbizakodott rabbinismus szemében.

„Mindazok, kik a bibliát, Mischna és Getnara mellőzésével, tanulmányozzák, azokhoz hasonlóak, akik Istenben nem hisznek!⁴⁾

„Fiam, engedelmeskedjél inkább a rabbinak, mint a biblia szavainak! -----⁵⁾

Az írók (rabbik) szavai kellemesebbek, mint a próféták szózatái! -----⁶⁾

¹⁾ I. efarich. föl. 69. col 4. — Mikráe Kodesch. föl. 42. col. 1.

²⁾ Rabbóth, Bereschit rabba, Parascha 95, föl. 87, col. 1.

³⁾ Jalkut Schimoni föl. io, col. 4. N. 38. Nischmáth Ádam, föl. 26. col. 1. cap. 6.

⁴⁾ Joseph ben Karnitoli, Schaare Zedék, föl. 9 col. 3. Hasonló otrombaságot láss: Bava mez-zia, föl. 33. col. 1. — Massecheth Sopherim föl. 13. col. 2. — Massecheth dérech érez sóta, föl. 20. col. 4. — és: Rabbi Bechai, Cad hakkemach, föl. 77. col. 3.

⁵⁾ Eruvin, föl. 21. col. 1. és Gittin, Rabbi Salamon Jarchi értelmezése után.

⁶⁾ Rabbi Jak. Caphtor upherach, föl. 121. col. 1.

„Ha bármely rabbi azt állítaná, hogy a jobb kéz bal, és a bal jobb, okvetlenül hinni kell szavainak“! — —¹⁾)

„Aki bármely rabbinak ellentmond, épúgy vétkezik, mintha magának az Istennek mondana ellent“! —————²⁾)

„Aki saját rabbijával czivakodik, az Isten szent felségével czivakodik! — —³⁾)

„Én egyszer,“ úgy mond rabbi Akiva követtem Rabbi Jehoschát az árnyékszékre, ahol három dolgot tanultam tőle.

Először azt, hogy nem Kelet- vagy Nyugatfelé, hanem Dél- vagy Éjszakfelé kell magát kiüríteni; másodsor tanultam tőle azt, hogy nem állva, hanem ülve kell, kiürítés előtt, a ruhát levetni, s végre azt, hogy nem a jobb. hanem a bal kézzel kell — — a — — t ki-törülni“ (!!!) ⁴⁾ Ezt tanultam, úgymond tovább; mert mindazt kell buzgalommal tanulnunk, s utánoznunk, a mit bölcseink (rabbik) cselekesznek“!!!

No nemde nyájas olvasó, mily szépek, mily épületesek mindezen dolgok?!

Pedig ezek csak kezdőbetűi mindazon elvetemedett ocsmányságoknak, melyekkel a talmudzsídó egyes hitágazatinál kell undorodva, boszankodva s szégyenkezve találkozunk. —

1) Rabbi Salamon Jarchi.

2) Sanhedrin, föl. no. col. t.

3) Raf Chásda a hírhedt, erkölcstelen rabbi szavai.

4) Rabbi Akkiva, Berachoth, föl. 62. col. 1.

Oly rettenetes ugyan is ezek minden betűjében az istenkáromlás, oly ijesztő a szemtelen erkölcstelenség, oly nagy fokú az államveszélyesség, hogy csak remegve, pirulva, boszankodva kezdhethük meg ezen infernalis, itt következő „hitágazatok“ fölsorolását.

1. „Az Isten testének hossza: kétmillió-háromszázhatvanezer mértföld“!) »)

Ezen épületes, elragadó hitágazatban való föltétien hit, az üdvösségre, rabbi Ismaél szerint, okvetlenül szükséges.

2. A nap 12 órából áll. Az első három óra alatt Isten ül, és tanulmányozza a törvényt; a második 3 órában ül, igazságot szolgáltat az egész világnak; a következő 3 órában ül és táplálja a világot; az utolsó 3 órában pedig ül és játszik Leviathannal, a halak királyával; s éjjel tanulmányozza a Talmudot.)

3. A jeruzsálemi templom elpusztulása óta Isten nem játszik többé Leviathannal, hanem e helyett oktatja a talmudban a kisdedeket! 1)

4. Az égi iskola, melyben Isten az angya-

1) Rabbi Akkiva, Othioth, föl. 16. col. 3. Bövebben lsd. ezt. Der Talmud in der Theorie und in der Praxis — et. c. von Konstantin Ritter de Choleva Pavlikovszki. Regensburg 1866. Druck und Verlag von Georg Josef Many.

2) Tr. Aboda sara f. 3. 2. Menachem f. 97. 3· P- 16.

3) Jalkut bimoni föl. 50. col. 4. N, 316.

lökkal együtt tanul, Aschmodainak, az ördögök királyának is nyitva áll. ¹⁾

5. Leviathannak, a halak Istenének a szája oly nagy, hogy 300 mértföldnyi hosszú hal befér, s e rengeteg nagysága miatt kénytelen volt az Isten öt nőstényétől megfosztani, nehogy az ily óriási szörnyek elszaporodván, az egész világot fölforgassák. — A nagy Isten tehát a hímet kiherélte, a nőstényt pedig megölte s besózva eltette az igazak lakomájául a Paradicsomban. ²⁾

6. A jeruzsálemi templom elpusztulása óta nem játszik az Isten többé, nem is tánczol, mint az előtt Évával is ³⁾ hanem sir, mert a templom pusztulását megengedve „nagyot vétkezett.“!!!

E bűn annyira égeti lelkismeretét, hogy azóta éjjelenként ül és ordít mint egy orosz-lány. ⁴⁾

7. „Az Isten nem ment hirtelenkedéstől; ha erőt vesz rajta a harag, elhamarkodva cselekszik.“!!! *)

8. Az Isten esküszegő (!), mert esküvel fogadta, hogy a pusztában tévelygő zsidók nem lesznek részesei az örök életnek, később

¹⁾ Tr. Gitti n. f. 68.

²⁾ Tr. Aboda s. f. 3. és Baba b. f. 74. i. és 2,

³⁾ Tr. Berach f. 16.

⁴⁾ Tr. Berach f. 3. Lsd. bővebben Dr. Rohling, a Talmudzsídó sat 34. lap.

⁵⁾ Tr. Schebnoth f. g. 1.

azonban megbánta ez esküjét, s nem is tartotta meg. — ! — ¹⁾)

9. Az ég és föld között létezik egy *Ali* nevű angyal, kinek hatalma van Istent minden esküje, és fogadása alól fölmenteni. ²⁾)

10. Az Isten *hazug is* —! — mert hazudotc, hogy Ábrahámot és Sárát összebékítse. ³⁾)

11. Az Isten oka még a bűnöknek is e földön, miután ő teremtette az ember gonosz természetét, s ő készíteti az embert, elkerülhetlen végzet által, a bűnre. —! — ⁴⁾)

12. A teremtés második napján teremtett angyalok örökké élnek, inig a harmadik napon teremtettek elenyésznek. Más nap is még egy tűzfolyamból folyvást új meg új angyalok keletkeznek; ezek Isten dicsőségére egy dalt énekelnek és ismét elenyésznek; egész sereg angyalt Isten egyszer kis ujjával égetett el, s minden szó, mely Isten szájából jő, egy-egy új angyalnak ad létet. A füvek fölé 21.000 angyal van helyezve; mert ennyiféle fű van a földön. ⁵⁾)

13. Az angyalok nem értik a syr és chald

¹⁾ Tr. Sanh f. no. 2

²⁾ Lsd bővebben Dr. Rohling. A talmudzsidó sat. 35. 1,

³⁾ Tr. Baba m. f. 87. 1.

⁴⁾ Tr. Berach f. 32. 1. és 61. 1. és Tr. Aboda s. f 4. 2.

⁵⁾ Bechai i h. par. 7. f. 27. 4. Pirke El. cp.

4. Tr. Chagiga f. 14. 1. Pesikt. rab. f. 35. 2 kk. Cliag. i. h. — M. amukk. f 32. v. ő. 107. Lsd. bővebben Dr. Rohling. A Talmudzsidó sat.

nyelveket, miért is a zsidó nem ajánlhatja nekik kérelmét eme nyelveken. Hanem megvan az angyalok ezen tudatlanságának és a maga előnye; van ugyanis a zsidóknak egy kitűnő imájuk, melyet chald nyelven mondanak el, a végből, hogy annak kitűnősége ne költse föl az angyalok irigységét.¹⁾

14. Az angyalok minden nyelvet értenek — !!! — de a syr és chald nyelvtől iszonyodnak, s azért nem is méltatják figyelemre —!!! —²⁾

15. Pénteken az esti szürkületben teremtette Isten az ördögöket; mivel pedig csakhamar bekövetkezett a szombat, nem volt ideje számukra ruhát, — testet — alkotni.³⁾

16. Az ördögök büntetésül maradtak test nélkül, mivel ellenzik vala, hogy az ember testet kapjon.⁴⁾

17. Az ördögök egy része levegőből, más része pedig földből van alkotva, mely a hold alatt fekszik, és különben semmi másra nem való.⁵⁾

18. Az ördögök egy része Ádámtól származik, ki az Istentől kimondott átok után vonakodik vala Évával közlekedni, nem akarván, hogy balsorsának örökösei legyenek. Megjelent te-

1) Tr. Schabb f. 12. 2. és Tos, — Tr. Berach f. 3, 1. Tos.

2) Jalk chad. f. 117. 3.

3) U. o. f. 107. u. 27.

4) U. o. f. 115. 116.

5) Tub. haar. f. 9. 2.

hát kettő az ördögök feleségei közül, kikkel azután Ádám közösülvén, ördögöket nemzett. Különösen Lilithel, egyik előkelő ördög feleségével 130 éven át csak is szellemeket, ördögöket és éjjeli rémeket nemzett. Ez idő alatt Éva is csak is ördögöket szült, kénytelen lévén az ördögöknek lenni feleségévé. —! — ¹⁾

19. Az ördögök maguk közt is szaporodnak, épen úgy mint az emberek, és sokan közülök meg is halnak, mint az emberek. ²⁾

20. Az ördögasszonyok közül nevezetes négy — anyaördögök. — Ezek fölött kiváló hatalommal bírt Salamon király! — szolgálójának nevezé őket, s igénybe is vette szolgálataikat. Ezen anyaördögök egyike minden csütörtök és szombat éjjelén 180.000 ördöggel kóborol, s hatalmában áll mindenütt romlást terjeszteni. Ezen ördögasszony és leánya feleségei Sammael ördögnek. Lilith, szintén a négy anyaördög egyike, engedetlen volt a férje, Ádám iránt; amiért naponkint 100 gyermekétől fosztja meg öt a halál. Ezen Lilith az enyészet 480 angyalától követve, szüntelenül ordít, míg egy másik a négy közül szakadatlanul tánczol, 479 gonosz szellemet vezetve magával. ³⁾

¹⁾ Jalk. rub. u. 3. sub titulo Lcda. — Fr. Erubin í. 18. 2. — Bechai par 1. f. 16. 1. Nischm. eh. f. 114. 2.

²⁾ Tr. Chagiga. f. 1.

³⁾ Menachem i. h. f. 33. 3. — Tr. pesach. f

21. Az ördögök egy osztálya a levegőben lakik, s szövi az emberek álmaikat, mások a tengerbe zárják, a honnan ha kiszabadulhatnak, fölforgatják az egész világot. — Ismét mások a *zsidókban ütötték föl tanyáinkat t's a zsidók bűneit okozzák.* —!!! —¹⁾

22. Az ördögök miatt nem tanácsos elhagyott helyeken, vagy holdtölte és fogyta idejére magányosan járni, valamint éjjel bárkik köszönteni, mert az üdvözlött könnyen ördög lehet. ²⁾

23. Miután az Isten összeszedte a világ minden porát, egy hatalmas sárpogácsát csi-

112. 2. Seph. b. Sira f. 9. 1. és 2. Emek hammel f. 84. 2. Jalk. chad. f. 108. 3.

¹⁾ Bechai i. h. p. 17. f. 90. 1. Tr. pes. f. 112. 2.

²⁾ Még temérdek ily tarka hóbotot összehord az épületes talmud úgy, hogy annak esztelen babonái, és szemkáprásztató varázsüzelveiről egész könyveket lehetne betölteni.

A talmud, úgymond Levi Eliplias, egy francia bűvész, minden magiának alapkönyve.

Itt csak néhány adat álljon a talmud bűvészairól. — Egyik alapítója a talmudzsidóságnak, miután egy embert agyonvert, varázshatalmával *képes volt újat teremteni.* — I —

Ugyan ő egy más rabbival szövetkezve, *esténkint egy három éves borjút teremtett s azt azután föl is vacsorálta.* —!!! —

Hasonló módon egy másik talmudrabbi *tökből és dinnyéből, szarvasokat és özeket tudott előteremteni* — 111 — sat. sat.

Lsd. bővebben. Eirenmenger. Entdektes Judenthum I. Theil. s Dr. Rohling a Talmudzsidó sat. 39, 40. lap,

nált belőle, mely nyomban emberré vált — de kettős emberré, két arczczal; ezt tehát kétfelé vágta az Isten — s lőn Ádám és Éva. Ádám akkora volt, hogy fejével az eget érte; és ha lefeküdt, feje a legszélsőbb keleten, lábai pedig a legszélsőbb nyugaton voltak. De a mint Ádám a bűnt elkövette, oly aprónak csinálta őt az Isten, mint a milyenek maiglan a közönséges emberek. ¹⁾

24. Og, Bazan királya, nevét úgy nyerte, hogy Abrahámot egyszer a húsvéti Kalács (ugga) sütésénél találta, s a vizözönből az által menekült, hogy egy hatalmas egyszarvúval folytán a bárka mellett ballagott; itt t. i. a víz hideg, míg másutt forró vala. Og mindennap 2000 ökröt és ugyanannyi vadat emésztett föl, és megivott 1000 pintet. Midőn az Israeliták Bazan földére értek, megtudta Og, hogy táboruk 3 mértföldnyire terjed. Azonnal fölszakított egy három mértföldnyi hegyet és fejére vette; de Isten hangyákat küldött a sziklára, amelyek csakhamar akkora lyukat vájtak rajta, hogy a hegy Ognak nyakába esett; fogai pedig, állán keresztül, annyira benőttek a sziklába, hogy fejét többé ki nem húzhatta.

Ekkor odasietett Mózes egy 10 rőfhosszu fejszével kezében, s tiz rőfnyi magasat ugorva, Ogot bokáin megvágta, s megölte,

¹⁾ Tr. Sanh. f. 38. 1. és, Berach f. 61. t. Erubin f. 18. 1. Tr. Chagiga f. 12. 1.

— Og mindazáltal élve jutott a paradicsomba. Jochanan rabbi egykor valami halottnak szárcsontjára akadt és három egész mértföldet futott mellette, a nélkül, hogy végét találta volna. Jé szárcsont a néhai Og földi maradványa volt.-----Midőn Ognak egyik foga kiesett, Ábrahám ebből ágyat csinált magának. —!!! — — 1)

25. Midőn Ádám még egyedül volt a paradicsomban, nemi ösztönétől hajtva, az állatok között keresett magának házas társat, s oly buja volt, hogy az állatok minden nemével — — — közösült. —!!! — — 2)

26. Midőn Noe a bárkában volt, feleségei egyik fiával Chámmal, hollóval s — — — kutyával fajtalankodának, a miért is Chamnak bőre megfeketedett, a holló csőrén hányja ki magját, a kutya pedig nőtényével összeragad. — 11! — 3)

27. Ábrahám körülmetélését maga az Isten személyesen eszközölte. — !!! — 4)

28. Ábrahámnak és házbelieinek körülmetélése után a napra kitett lemetszett előbőrök (praeputium) a helyett, hogy rothadásnak indultak volna, oly kellemetes illatot ter-

1) Tr. Nidda 8. 61. 1. Tos. — Tr. Seb. f. 113. 2. Tr. Soph. f. 14. 4. Tr. Berach f. 54. Tr. Derech ezez f. 21. 3. — Tr. Nidda f. 24. 2.

2) Tr. Jevamoth. föl. 65. col. 1.

3) Tr. Sanhedrin, föl. 108. col. 2.

4) Rabbi bar Nachmani Rabboth Bereschith rabba Parascha 49. föl. 44. col. 2.

jesztének, mint akár a legnemesebb fűszerek, vagy, mint akár a legfinomabb tömjén, mely az áldozás alkalmával a füstölő edénybe dobattik. Az Isten maga is annyira el volt bájolva ezen mennyei illat felett, hogy szentül fogadá, miszerint, ha Ábrahám utódai bármikor vétkezni találnának, minden bűneik, ez illat okáért — — megbocsáttatnak. —!!!? ¹⁾

29. Ádám, Seth, Enoch, Noah, Tharah, Jakab, József, Mózes, Samuel, Dávid, Izsaiás és Jeremiás *már körülmétlvc* jöttek a világra —!!! — ¹⁾

30. Nahuchodnozornak előböre (praepetium) büntetésül azért, hogy az elfogott Zedekiával oly méltatlanul bánt, 300 rőfnyi hosszúságra nőtt meg, úgy hogy képes volt körül fogni vele mindazon számos vendégeket, kik dúsgazdag asztalánál ülnek vala. —!!! — ³⁾

31. Minden újszülött zsidó körülmétlésénél jelen van Illés próféta is: amiért eszertartásnál mindig egy külön szék — Kissé Elijahu — készítettik elé — — Illés számára, s három napig ugyanazon helyen hagyatik, „hogy a hosszú utazás folytán kifáradt Illés kellőleg kipihenhessen —!!! ⁴⁾

32. Jeremiás próféta, aki már anyja mé-

¹⁾ Ismét csak Rabbi bar Nachmani, Rabbóth Schir haschirim rabba, föl. 266. col. 2. és Benschith rabba Parascha 47, föl. 42. col. 4.

²⁾ Medrasch Tillim, föl. 10. col. 2.

³⁾ Tr. Schabbath, föl. 149. col. 2.

Tr. Jóma föl. 19. col. 2.

hében hangosan beszélt, s onnan kijönni vonakodék mindaddig, míg meg nem mondják neki, hogy fog hívatni, saját leányával, természetellenes módon nemzett egy fiút, kit Ben Sirának nevezett. Ezen Ben Sira, aki szinte mint egykor az atya, már az anyja méhében beszélgete, születése után szopni egyáltalán vonakodék, hanem húst és bort követelt. —!!!—¹⁾

33. Dávid király nem vétkezett, midőn Bethsabée-val közösült, minthogy Bethsabée férje, háborúba indulásakor, az akkori szokás szerint, otthon hagyta a válólevelet, melynek erejénél fogva Bethsabée szabad lön. *)

34. A hány ember csak élt és élni fog a világon, mindannyinak lelkét a teremtés 6 napja alatt teremté az Isten, s azután elzárta menyeyei kincstárába, ahonnan egyenkint bocsátja ki őket, mielőtt az anyák e iöldön világra hozták gyermekeiket. ·)

35. A teremtés alkalmával Isten csak 600.000 zsidó lelket teremtett; mert a biblia minden versének 600.000 féle magyarázata van, s minden egyes más más lelket illet. ⁴⁾

36. A zsidó lelkek magának az Istennek mindmegannyi részecskéi, ők ép oly lényegi

¹⁾ Sepher ben Sira, föl. 2. col. 2.

²⁾ Rabbi Lipmann, Sepher Nizzachon N. 182.

³⁾ Nischm. eh. f. 70. u. s f. 72. 1. — Raschi Tr. Chag f. 5. 1.

⁴⁾ Bodenschatz 3. 135. — Jalk. eh. f. 155. 1.

rokonságban állanak Istenhez, mint a gyermek saját édesatyjához. ¹⁾

37. A zsidó lelkek sokkal kedvesebbek Isten szemében, mint a világ minden egyéb népeinek lelkei, miután ezek az ördögtől származnak, s az állatok és okatlan barmok páráihoz hasonlítanak.!!! — ²⁾

38. A „*góim*,” azaz a nem zsidónak magva barommag.!!! — ³⁾

39. Szombaton az elsőn kívül még egy második lelket is kap a zsidó, mely az étel- és ital vágyát fokozza. ⁴⁾

40. A zsidók lelke, haláluk után más testbe költözik; mert az elhalt öszülök lelkei azon gyermekeket éltetik, kiket az újabb nemzedék anyái méhökben hordanak. ⁵⁾

41. Káinnak három lelke volt: az egyik Jethróba szállt, a másik Korába, a harmadik azon aegyptomiba, kit Mózes agyonütött. ⁶⁾

42. Japhet lelke Sámsonba költözött, Tare-é Jobba, Ráháb kéjleányé Héberbe, Jaélé Elibe, Éváé Izsákba, „a gyilkos és házasságtörő Ezsaué pedig Krisztusba vándorolt.“ —!!! — ⁷⁾

¹⁾ Schefa tál. f. 4. schene. luch. hab. f. 262. 3.

²⁾ Schefa. 4. f. 4. 2. Menachem p. 53. f. 221. 4.

³⁾ Jalkchad. f. 154. c. 2. u. 7. T. nesch.

⁴⁾ Ad Taan i. h.

⁵⁾ Nischm. eh. f. 159. 2. 160. 12. 4. raaem.

⁶⁾ Jalk. rab. 18. u. 9. Tit. Gilg.

⁷⁾ Jalk. rab. 18. 24. 61. 1.; Jalk. chad. f. 127.

5.; f. 3. 2. n. 8. Tit. adam. Abarbenel ad Is. *fr* 43.; 3.; Tr. Baba, b. f. 16. 2.

42. Istentelen zsidók, kik p. o. izraelitát öltek meg, vagy a zsidó vallástól elpártoltak, holtuk után növények-, vagy állatokba kergettetnek, s később a pokolban bűnhődnek 12 hónapig s innen újra teremtve, megkezdik javulási vándorlásukat, először életnélküli tárgyakba, azután állatokba, később pogányokba, s elvégre ismét izraelitákba költöznek.¹⁾

43. A paradicsomba csakis a körülmetéltek jutnak, a nem körülmetéltek, *különösen a keresztények!* — pokolra kerülnek s ott is maradnak örökké.²⁾

44. A csakis a zsidók számára teremtett éden pompás illattal van tele. Illés ugyanis behintette egykor égi fák leveleivel egy talmudrabbi köpenyét, s mikor ez a köpenyt ismét magára vette, a drága illat rajta maradt, s így történt, hogy a szerencsés rabbi 150 talléron adhatta el az illatos ruhát.³⁾

45. A zsidó üdvözültek a paradicsomban, nem csak az égi Leviathan nőstényének besózott húsán lakmároznak, hanem ezen kívül még egy rengeteg vadbika is, amely 1000 hegyet legel le naponként, szolgál nekik eledelül,

¹⁾ Érnek ham. f. 16. 2. cp. 3. Tr. schaar, tik. hat.

²⁾ Tr. Chagiga f. 15. 1.; Erub, 19. 1.; Zeror h. par. Told. Jizsch. f. 27, 2 Bechai, i. h. p. 6. f. 34. 4. és p. 51. f. 220. Abrbenel, masch. Jesch. f. 19. 4.; Talm. Tr. rosch hasch. 17. 1.; Bechai-i. h. f. 171. 3. p. 3S.

³⁾ Tr. baba m. f. 144. 2.

valamint egy óriási, ízletes húsú madár is. Negyedik tál ételök pedig rendkívül kövér ludakból áll. S mindezek mellé végre finom ó bor fog kiszolgáltatni, mely a teremtés 6 napja óta készen áll.¹⁾

46. Isten mindazon zsidók számára, kik Kanaanon kívül temettettek el, külön földalatti folyosókat fog megnyitni, a melyeken keresztül börtömlök vagy hordók gyanánt Kanaanba hömpölyögni, ott föltámadni, s onnan az Édenbe fölvétetni fognak.²⁾

47. A pokol hatvanszor nagyobb a paradicsomnál; mert akik nincsenek körülmetélve, különösen a keresztények, kik ujjaikat ide oda mozgatják (keresztvetés) valamint a törökök, kik mossák ugyan kezeiket és lábaikat, de nem szíveiket, mind elkárhoznak, s pokolba jutnak.³⁾

48. Az istenteleneknek — nem zsidóknak — szánt pokolban rothadás és ocsmányság, sirás és sötétség uralkodik. A pokol, ép úgy, mint a paradicsom már a világ teremtése előtt létezett, s szintúgy, mint a paradicsom, felsőre

1) Tr. Baba b. f. 74. 2. s f. 73. 2.; Tr. Sanh. f. 99. 1.

2) Pesikta rábbetha, föl. 1. col. 4.

3) Tr. Taan, f. 10. 1.; Zeror, h. par. Told. Jizch. f. 27. 2. Bechai i. h. p. 6 f. 34. 4 és p. 51. f. 220. Abarbenel, masch. Jesch. f. 19. 4. Talm. Tr. rosch. hasch. 17. 1. Bechai. i. h. f. 171. 3. p. 28.; La question juive, etude historique, Lille et Bruges sat. — 34. lap.

s alsóra oszlik föl. — Mind itt mind ott hét palota, rriindenik palotában 6000 lakás, mindenik lakásban 6000 láda s mindenik ládában 6000 hordó epe van.¹⁾

49. A felső pokolba zárt istentelenek (nem zsidók) ürülékei az alsó pokolba folynak, s itt forróvá téve a talmud megvetőinek, de kiválólag Krisztusnak!!!! — fürdőül szolgálnak!!!')

¹⁾ Tr. Chagiga f. 15. 1.5 Erub. 19. 1. Reschith chokm. t. 37. 2.

²⁾ Lsd. Der Talmud in der Theorie und in der Praxis, eine literar-historische Zusammenstellung von Konstantin Ritter de Choleva Pavli* kowszki, Regensburg, Druck und Verlag von Georg Josef Manz. 1866. 144. és 180. lap. — Igen helyesen jegyzi meg idevágólag Dr. Rohling Ágost, midőn a „Talmud zsidó“ című, 1882-ben már magyar fordításban is megjelent, jelen munkámban már többször idézett és használt, figyelemre méltó művének 46. lapján ezeket mondja: „M é g i s sok, hogy egy zsidó keresztény országokban az Üdvözítőt ily mérvben becsmérelni engedve van.

Lsd. végre a „*Der Jude mit dern Bar te*“ című, egy kikeresztelkedett zsidó által Bécsben 1848-ban közrebocsájtott munka 88. lapját, ahol ezek olvashatók: „Die Juden glauben, das Talmudlesen, besonders bei nächtllicher Weile, sei ein so gottgefälliges Werk, dass cinem Juden, und hätte er such auch..... noch so versündigt — ----- dennoch sein goldenes Dreifuss im Paradies sicher ist, wenn er nur fleissig bei Nacht

50. A talmud olvasása, különösen éjjel, oly kellemesen s oly megigézőleg hangzik, hogy maguk a gonosz szellemek is a pokolba zárt elkárhozottak kinoztatását is feledik a talmudolvasás okozta gyönyörködésökben, *amiért is a keresztények karácsony-éjjelén, minthogy ekkor Krisztus kétszeresen bűnh'ódik, a talmudban olvasni nem szabad, nehogy a Krisztus kétszeres kinoztatására kirendelt gonosz szellemek, a talmud olvasása által megigézve, feladatuk teljesítését elmulaszták!!!)*

51. Az ígért Messiás eljövetelkor a föld magától fog teremni kész kalácsot és finom gyapotruhákat, valamint búzát is, melynek szemei oly nagyok lesznek, mint a legnagyobb ökör veséi. A Messiás visszaállítja majd a zsidó királyságot, és szolgálni fog neki minden

Talmud máckert — Ja diese Talmud-Katzenmusik bei Nacht angestimmt, tönt so angenehm in das Jenseits hinüber, dass selbst die bösen Gelster in ihrer Arbeit die verdammten Seelen zu peinigen, innehalten, um dieser lieblichen Serenade mit Musse zuhören zukönnen. *Damitdieses also nicht geschehe in der Christnacht, ~vo Christus in der Hölle doppelte Peincn leiden muss!!!* — darf in dieser Nacht nicht gejudelt werden, darf kein jüdisches Buch angeschaut werden, sondern es muss Karten, Würfel gespielt — werden, dass kein gottseliger Gedanke diese Nacht bezeichne, die dör jude unter allén Nächten am meisten verflucht. Ságén sie mir, ist solcher teuflischer Hass nicht ärger, als in fanatischer Wuth Blut trinken?“

1) Lsd. az előbbi jegyzetet.

nép, hódolni minden király. Minden zsidónak e boldog időben 2800 szolgája és 310 felesége lesz. A Messiás minden néptől ajándékot fog elfogadni s a népeket körülmetélés által a zsidó vallásba fogja fölvenni, csak a keresztényeket nem, sőt ezeket teljesen ki fogja irtani¹⁾ s az ő legfőbb fejedelmeket, aki nem más mint Samáel, vagy Ássasel bolond, Leviathan, gonosz kígyó, kutya!!! ----- örökre megsemmisítendi. — *Rómának* különösen épen az lesz a sorsa, mint egykoron Sodorna és Gom orr h á-e s B á k e l é. *Minthogy t. i. Róma a maga gonosz hit óvól az egósz világot sótót tóvelybe sodorta, s minthogy e sótól tóvely vakbuzgó papjainak, püspököknek és bíbornokoknak lakhelyein szolgál, okvetlenül s végkép el fog pusztíttatni. —!!!)*

1) Rabbi Bechai, s több más rabbi véleménye szerint, nehogy Izrael fiai nehezebb munkák végzésére legyenek kényszerítve, a „N o c h r i m“ vagyis a keresztényeket nem fogja egészen kiirtani a Messiás, hanem a választott zsidó nép rabjaivá teendi őket.

2) Tr. Kethub. f. III 2. schabb. f. 30. 2.; Tr. Schabb f. 120. 1.; Tr. Sanh. f. 88. 2.; 99. 1. Jalk. Schim. ad. Is f. 56. 4. 9. 359.; Bechai. i. h. f. 168. p. 37, Tr. Sanh. f. 101. 1.; Majene Jesch, f. 74. 4.; 76. 1.; Abarbenel. maschm. J. f. 49. 1-3. Tr. Schab. i. h.; Oth Akib és Schim. Tr. pes. f. 118. 2.; Tr. pes. f. 119.; Tr. Sanh. f. 110. Bechai, i. h. f. 16. f. 62. 4.; Tr. Jebam f. 24. 2.; Tr. aboda s. f. 3. 2. Zeror ham. f 125. 2. Lsd. továbbá de

52. Az Izraeliták kedvesebbek Isten előtt, mint az angyalok, s azért aki egy zsidót arcul üt, ép úgy vétkezik, mintha magát az Istent ütné arczul. ‘)

Choleva Pavlikovszki többször már idézett munkájának 110. s 118-ik lapját; de lsd. különösen a szinte oly sokszor már említett Dr. Rohling-féle. „A talmudzsídó“ című művet, a melynek 46. lapján, az itt már idézettekén kívül, ezeket mondja: „Míg ily módon a Messiás országát, épúgy mint az Üdvözítő idejében, földi rajongás torzítja el, addig az igaz Messiás oly bánásmódban részesül, melyet keresztény el nem mondhat, s a fordító: — „Hogy némi fogalmat szerezhessünk a vérlázító káromlás és rágalmakról, melyekkel Fábius rabbi, szerzőnk által itt ismételve hivatott új évi beszédében a Megváltó személyét és az egész pozitív kereszténységet illeté, — a sok közöl (az egész beszéd 47 nagy 8-adr. lapra terjed) halljunk csak valamit. — A lyoni rabbi szerint a keresztények Megváltója csak egy anyag-isten, élettelen, hulla-isten, hazugság Istene, aki fajtalanság- vagy épen házasságtörésből született, bálvány, kibén a keresztények önmagukat imádják, és istenítik saját szenvedélyeiket. — S maga a kereszténység alapjában a legnevetésesebb; történetét vér és erőszak jellemzi, — és követői mégis elég szemtelenek azt a béke vallásának nevezni. Mire a szónok fölkiált: A béke vallása! — igen ott, hol a gyilkolást már bevégeztétek! ----- igen ott, ahol már nincsen kit legyilkolni többé!“ — S mindezeket nyilvánosan szavalta el Fabius rabbi Lyon városában 1842. sept. 5 én.!!! V. ő. H. v. Scharff-Scharffensten: das geheime Treiben des Judenthums in Frankreich. II. kiad. 52. kk. 11.

1) Tr. chollin. f. qi. 2.; Tr. Sauh. f. 58. 2.

53. Ha zsidó nem volna, áldás sem volna a földön, sem eső, sem napfény, s így zsidó nélkül a föld népei meg nem élhetnének. ¹⁾

54. A gojim sírjai nem teszik Izraelt tisztátalanná, miután egyedül a zsidók emberek, a többi népek pedig az állatok sorába tartoznak. ²⁾

55. Az ünnepek csak Izrael-, és nem az idegen kutyák számára vannak. ¹⁾

«Értetek nem a gójimért, érte-
tek, nem a kutyákért vannak az ün-
nepek“ —!!! — ⁴⁾

56. A választott nép méltó az örök életre, a többi nemzetek hasonlók a szamarakhoz —!!! — s gójim házai barmok tanyái. ⁵⁾

57. Csak az izraelitákat illeti meg az embernév; *mert az istentelenek, kikhez a keresztények is tartoznak, mind — — — bálványimádó disznók — !!!⁶⁾*

¹⁾ Xr. Jebam. f. f 63. 1 Becliai ad Petit. p. 34. £ *53. 3.

²⁾ Tr. Megilla 7, 2.

³⁾ F. 50. 4. par. Bo. —

⁴⁾ Tr. Barach. 25. 2.

Abarbenel ad Hős. 4. f. 230. 4. — Ben Sira is, midőn Nabuchodnosor leányát nőül kínálta neki, imígyen felelt: „Én emberfia vagyok és nem állat“ Xeb. tob. f. 46. 1. Sira f. 8. 2. Me-nachem I. h. f. 14. i par. 1.

⁵⁾ Jalkut rub. f. 10. 2.

58. Minden nemzsidó nő barom —!!!¹⁾

59. Isten a zsidóknak hatalmat adott minden nép vagyona és élete fölött, s így az egész világ a zsidók tulajdona.²⁾

60. Ki kell testéből tépni a goj szívét, és a kereszténynek legjobbját agyon kell ütni —!!! —³⁾

61. Aki a gojnak visszaadja elvesztett jószágát, annak az Isten nem fog megbocsátani.⁴⁾

62. Isten megparancsolta az Izraelitáknak, hogy gojtól uzsorát vegyenek, s neki csak úgy kölcsönözzenek, ha nem segítik, hanem kárt okoznak neki —!!!³⁾

¹⁾ Abarbenel. Matk. h. in p. tavo.

²⁾ Sef. Ik. 3. cap. 25.; Jalkut. Schim ad Hab. f. 83. 3. n. 563. k. Baba k, f. 37. 2. k.; Tr. Megilla f. 13. 2.; Schek. f. 7. 1. Sota f. 36. 2. ; Bechai ad Gén. 46. 27. f. 59. 1 sat. Ezek szerint nem lop a zsidó, ha lop, mert csak azt ejti' birtokába, ami úgy is az övé.

³⁾ Brentz Sabbi Judenbalg. 21. 1. Most már mondja valaki, hogy a talmud nem parancsolja a keresztények lesakterozását!

⁴⁾ Tr. Sanh. f. 76. 2.; Tr. Baba k. f. 113. 2. Tr. Jómmá. föl. 88. 4. pisk. Tos. 62. J. h. f. 132. 3., Jad. eh. 4 11. 3. f. 31. 1.; Sef. mesch. 51., 4.

⁵⁾ Maimonides a „sas“ Sef. mizv. f. 73. 4. Ezen ördögi hitelvnek természetes kifolyása, hogy, ha a kereszténynek pénzre van szüksége, a zsidó mesterileg tudja őt rászedni, uzsorát uzsorához számít, míg az összeget oly magasra föl nem verte, hogy a keresztény, birtokának eladása nél-

63. Aki a zsidó vallás valamely részét tagadja, az eretnek, akit gyűlölni, megvetni és kiirtani szoros kötelezettség. ¹⁾)

64. Aki az istenteleneknek (nem zsidóknak) vérét ontja, áldozatot mutat be Istennek —!!! — *)

65. Aki álmában megfertőzted anyját, annak reménye lehet a bölcseségre; aki egy jegyest — — a törvényekben jártasságra, aki saját nővérét, ismeretekre, és aki felebarátja feleségét becstelentí meg, annak reménye lehet az örök életre. ²⁾)

kül, azt többé ki nem fizetheti; vagy míg az összeg, a vagyonhoz képest néhány 100 vagy 1000-re nem rüg és akkor pörrel áll elő, s a hatóságoknál oda működik, hogy a kizavart kereszténynek birtokába helyeztessék. (A megtért Schwabe rabbi szavai.)

¹⁾) Abarbenel, rosch, am. f. y 1. Majmonides a, sas“, ad Sanh. 121 2.

²⁾) Jalk. Schim. f. 245. 3. ad Pent.; Bemidb. r. p. 21. f. 229. 3. — Hogy iparkodtak a zsidók, minden évszázadon keresztül ezen rémséges, pokoli hitelvnek eleget tenni, s a nemzsidók, különösen keresztények lesakterozása által, „Istennek áldozatot bemutatni“, azt alább hiteles okmányokkal bizonyítandjuk.

³⁾) Berach 57. 1. Hasonlókép Bechai, I. Levi Gerson és mások. — Ezen borzadalmas hitelv nyomán vajmi könnyű fölfogni, mikép történhetett, hogy a talmud legkiválóbb mesterei is, ha idegen városba jöttek, nyilvánosan kihirdették: nem akarna-e valamely nő néhány napra feleségük lenni? — Vagy ha Elias rabbi a talmudban kijelenti, hogy az engesztelés ünnepe daczára,

66. Az engesztelés nagy napján minden bűn, még a legsúlyosabb is, maga a hamis eskü is, megbocsáttatik, a nélkül, hogy a viszatérítés, vagy javulás követeltetnék.¹⁾

nem egy szüzet szándékozik megfertőztetni, miután a bűn úgyis csak a szív ajtaja előtt marad, s a lélek bensejét nem érinti; — vagy ha a nagy tekintélyű Eliezer rabbiról azt beszéli a talmud, hogy nem létezik kéjhölgy e földön, kivél ő nem közösült volna, sat. (Esd. Tr. Joma. f. 19. 2.) vagy végre, ha világszerte azt tapasztaljuk, hogy a nagy városok nyilvános kéjleányai között aránylag sokkal több zsidó van, mint keresztény,

¹⁾ Midr. tephil. ad. Ps. 15. f. 13. 3; Jalk. Schim. (Psalm) f. 94- 4. n. Jalk. Chad. f. 121, 1. 3. n. 1, 11. Kad. hakk. f. 43. 4; Seph. Chas. f. 4. n. 20. és m. — A keresztény is hiszi bűnei bocsánatát, de tudja azt is, hogy erre nézve az elidegenített jószág visszatérítése, vagy a rágalma-zott jó hírnevének helyreállítása elengedhetlen föltétel. — A zsidótól esküt követelni a keresztény mellett, vagy ellen, merő esztelenség, miután a zsidó oktalan állatnak, névszerint számárnak, disznónek tekintvén a keresztényt, ez irányában erkölcsileg kötelezve magát nem tekintheti. — Mert mi kötelezettsége lehetne ő neki, az Isten választottjának, egy oktalan állat irányában? — — — Ezen elősorolt tények a komolyabb keresztény jogtudósoknak sem oszlathatták el minden kételyüket; azért a zsidó Ízlésű és szellemű úgynevezett liberális jogászok ellenében, a zsidók által úgy is semmibe sem vett általános állameskü helyett, a borzasztó átkok közt szokásos synagogaesküt kezdik követelni. Ez ugyan mond valamit, de nem sokat, miután a zsidó nem csak azért tekintheti játéknak ezen es-

67. A bálványimádók ünnepeihez tartozik a hét első napja is (azaz a keresztények vasárnapja.)¹⁾

68. „Legyen kiirtva neve és emléke“¹⁾ (t. i. Jézus Krisztusé.)

Hogy Jézus neve kiirtva legyen, arról ugyancsak gondoskodtak a rémséges talmud vad összetákolói az által, hogy a világ Megváltójának szent nevét („Jeschua“-megváltó, boldogító) „Jeschu- vagy Jischu“-ra változtatták, és pedig reájok nézve igen nyomós oknál fogva.

Ez okot lásd Rabbi Eliasnak Tischbi című művében, ahol ez áll: „Minthogy a zsidók el nem ismerik, hogy Krisztus a megígért megváltó, úgy nem is nevezhetik „Jeschua“-nak, azaz Megváltónak, hanem az ajin kihagyásával 'Jeschu'-nak — — gúnyolják. (A név bármily megcsonkítása vagy elferdítése gúnyt je-

küt is, mert a keresztényt állatnak tekinti, hanem azért is, mert a kiengesztelődés nagy napján, minden eskütől, hamistól is — — fölmentetik — — de sőt annyira megy a dicső rabbik hatalmas hallatlan önhittsége, hogy, amint a nagy tehetségű és tudományos konvertita Drach kiemeli (Rosenthal, Convertitenbilder 3. 1.) még az Istent is fölmentetni vélik esküje alól.

¹⁾ Tr. Aboda s f. 2. 1. és f. 6.

1. f. 7. 2. u.

o. f. 59. 2. Ezen hitelv nagyon fontos, mert világosan bizonyítja, daczára minden zsidótagadásnak, hogy a keresztények a talmudban bálványimádóknak neveztetnek.

²⁾ Tr. Aboda s í, 17. 1.

lent a zsidóknál. Lsd. Rabbi Abraham Perizolnak „Maggen Abraham című könyvének 59. fejezetét, valamint Rabbi Mózes Majemons, „J a d Chazaka“ vagy „M ischne Torah“ művét, ahol az említett káromló rabbik gúnyolódva kérdik: hogy lehetne Krisztust „JesChua“-nak, azaz Megváltónak elismerni, s nevezni, miután önmagát sem volt képes kiszabadítani ellenségei kezéből. Ő tehát nem „Jeschua“ hanem „Jeschu“ ami a főtebbiek szerint, annyit jelent mint: a Megváltó torzképe, tehát bálvány! Hogy a névrövidítés vagy torzítás gúnyt jelent a zsidóknál, az még e következőkből is olvasható: Talmud Tractat Megilla, föl. 25. col. 2. Rabbi Bechai, Paraschah Ekéf Talmud Báva mezia (Bovo mézio) föl. 25. col. 2.: Joredea f. 118. n. 147.

De nem csak megcsonkítják, s megcsonkítva gúnyolják a talmudzsidók a Megváltó szent nevét, hanem, mert ezt csonkítva is kimondani bűnténynek tartják, a megcsonkított *Jeschu* vagy „JiscIU“ nevet betű elemeire (Jód, Schin, és Van) osztják, s a hírhedt Kabbala notarikonja nyomán a három betűnek ez értelmet adják: Jód—*Jimmam*, Schin=Scheno, Van=Versichreno, egyben: *Jimmam Scheno Versichrono* ami annyit jelent mint: „*Legyen kiirtva neve és emléke*“ vagy pedig: „*Joschuscheker vetoéfa*“ = Jézus bálvány vagy botrány.

A Megváltó szent nevének „Jeschua“-nak az ajin betű kihagyásával, vagy, mint a

talmudzsidók gonosz vonatkoztatással mondják „fölfüggesztésével“ való megcsonkítása által, Jézusnak fölfüggesztése, keresztre feszítése jeleztetik. A talmud egyébként még következő gúnynevekkel illeti a világ Megváltóját: „*Eloh haarelim*“ = a körülhízelteknél Istene (Rabbi Aben Izra. Dániel prof. II. fejez. 14 versét magyarázva) „*Elohe Edom*“ = Kdöm Istene (Abarbenel Esa magyarázatában 34. fejez. 8. v. föl. 53. col. 2. „*Elohe nachar*“ = idegen Isten (Afkath rochel című könyvében III részében, ahol a kabbalái Gemmatría, azaz a betűknek számok általi fölcserélése által kimutattatik, hogy ezen szavak: *elohe nachar* 316-tot tesznek ki, azaz ép annyit, mint e szó: J e s c h u; tehát: *Elohe nachar* = J e s c h u. -----)

Ugyan így magyarázza Abarbenel Máj e ne J e s c h u a nevű könyvének f. 75. c. 4-ében Deuteronomium 31. fejez. 16. versének ezen szavait: „*Elohe nachar haarez*“ = a föld idegen istenei. — *Elohe nachar*, úgy mond Abarbenel, annyit tesz ki, mint J e s c h u, azaz 316-ot, a „h a a r e z“ ép annyit, mint Mirjam — Mária — azaz 296-ot. — „*Elohe nachar haarez*“ tehát — Jeschu Mirjam — Jézus Mária nevekkel „*Taiith vagy Toüs*“ = bálvány. E szó „*taáh*“ szóból ered, amely a héberben annyit jelent, mint tévelyegni, a chaldáusban pedig annyit, mint kurvázkodni vagy felejtetni. — Jézus tehát, mint hamis isten méltán neveztetetik „T a ü t h“-nak, minthogy azok, akik öt köve-

tik, tévelyegnek, szellemi kurválkodást űznek, az igaz Istent feledik. — „*Jirah*“ vagy „*Jiroh*“ = félelem. Átvett értelemben bálvány, amelytől oktalanul félnek vak tisztelői. — Lsd. Jalkut Schimoni f. 127. c. 3. N. 879.; Rabbi Mosche bar Meamon Sepher Mizvoth, f. 82. c. 4.; Rabbi Bechai Cad hakkémach f. 34. c. 2. 3.; Rabbi Lippmann, Sepher Nizzachon 151, lap. N. 276.; „*Avodá sará*“ = idegen szolgálat, s innen: idegen Isten = bálvány. Lsd. Tela ignea satanae pag. 146.; R. Mósche bar Majemon f. 83. c. 1. — „*Molech*“ Ammoniták bálványa. Lsd. a prágai Selichot föl. 36. c. 2.; - „*Báai, Bel, Báal Peor*“ = hamis isten, bálvány. Lsd. a prágai Selichot f. 35. c. 2.; Addereth m a m l a eh á-féle ima f. 15. c. 1.; Abarbenel, Májena Jeschuaf. 5. c. 1.; „*Hetei varik*“ = hiúság, semmisség. E néven kétszer naponta illetik a Megváltót, midőn hol zsinagógáikban, hol iskoláikban az úgy nevezett „*A l é nu*“ iinájokat elmondják; — „*Ellő jorschina*“ — Isten, ki megváltani, megmenteni nem képes. Lsd. Nizzachon 135 lap. — Rabbi Mattatja; — „*Talui vagy hattalui*“ — a fölakasztott. Lsd. Maggen Ábraham 74. fejj. „*Hamelküallal*“ = az átkozott. Lsd. Nizzachon 249. lap; „*Schóteh v. náfal*“ = bolond. Lsd. Talmud tract. Schábath. f. 104. c. 2.; „*Min veepicurus*“ = eretnek, — epikur. Lsd. Rabbi Mosche bar Majeman, Jad chasaka 10. fejj.; — „*Jeschu harascha*“ = istentelen Jézus. Lsd. a nürnbergi Machsor — Wülffer jüdischer The-

riak 41. lap.; — „*Adam beliaal, haisch habbeial*“ ~ semmire kellő gazember. Lsd. Rabbi Naphtali Hirz, Emeh hammelech nevű könyvének előszavát, föl. 7. c. 1. s föl. 148. c. 3.

„*Esan*.“ Lsd. Abarbenel, Maschmia Jeschua f. 19. c. 4.;— „*Mamstr ben hannidda** = kurvakölyök. Lsd. Toledoth Jeschu-féle pokoli könyvet, amelyben a Boldogságos Szűzről oly ocsmányságok regéltetnek, amilyeneket keresztény toll leírni képtelen!!! - — — — Lsd. Eisenmenger Entdecktes Judenthum 105—116.; „*Ben S/ada vagy Ben Bandira*“ = Stada vagy Pandira fia. Lsd, Maggen Ábrahám 59. fejezetét, ahol ez áll: „Charja“- a sár“ (azaz (Mária!!!) Jóchanán neje, Pandira által teherbe ejtetett, amiért is „s t a d a“-nak, vagyis: férjétől elpártolnak hívatik.

„*Ul hassimma is jichum Itassimma*“ — a bűn vagy szégyen gyermeke. Lsd. a prágai Machsor. f. 118. c. 2.; — „*Nezer Nadfu*“ = a házasságtörés ága. Lsd. Wülffer Anmerkungen über den jüdischen Theriak 40. lap.

„*Nezer nitav*“ — ocsmány ág, Lsd. Abarbenel Májene jeschua, Tamar f. 44. c. 1.

„*Ben Charja*“ = a sár magzatja. A Bold. Szűz Mária = Mirjam nevét kabbalisztikus módon Charjá-ra (sár) változtatták át a tudós rabbik, s így nem Máriának, Mirjammak, hanem Charjának = sárnak nevezik. Lsd. Rizza-chon 66. lap.

„*Czelah* = hab, buborék, ocsmányság, piszok. Lsd. a lengyel Siddurim-ban foglalt

imát föl 71. c. 1.; „*Tame umeth*“ = Tisztátlan, büzhödt tetem, dög; Lsd. Nizzachon 143. lap. s a lengyel Siddurim föl. 80. c. 2.; „*Ilakkelef hammeth*“ = döglött kutya. Lsd. a rabbi Schem Tof által összeállított Iggereth című, Prágában 1590-ben megjelent művét.

„*Otho haisc/i*“ = N. N. azaz: megnevezhetlen. Lsd. Rabbi Lippmann Sepher Nizzachon 112. szám. Mindezen s más hasonló egetrázó invektívák alapos czáfolatát lásd Eisenmenger Entdecktes Judenthum I részében s Robiik Illés Libór, Jüdische Augengläser II. részét.

Ezen iszonyatos czímek rövid fölsorolása után helyszerűnek tartom, Eisenmenger, Entdecktes Judenthum, valamint Robiik, Jüdische Augengläser, című művek nyomán, mindama képtelenségeket vázlatosan kiemelni, amelyek a talmudban Krisztus Urunk életére, viselt dolgaira s halálára vonatkoznak, valamint azon ocsmányságokat is fölemlíteni, amelyekkel az ördögsugalta talmud az apostolokat illeti.

Lássuk tehát röviden mindezeket. Talm. Tractat Schabbath. f. 104. c. 2. ezt mondja: „*A Stada*“ — Jézus — saját húsába bemeczve hozta Aegyptomból a bűvészetet, a mi rabbi Salamon Jarchi szerint azért történt, mert az aegyptusi bűvészek mindazokat, kik Aegyptomból távozni óhajtának, szorgosan kutatni

szokták, nehogy az aegyptusi bűvészetek leírása valamikép külföldre is kiszivárogyon. — „Ezen aegyptomi bűvészet titkainak birtokában művelte „*Jeschutalmud* szerint, az úgy nevezett csodákat. Lsd. Nizzachon. pap. 41.

Rabbi Naphtali azonban azt állítja (Emék hsir.melech föl. 135. col. 3. 19. fejezet), hogy „*Jeschu*“ saját mesterétől rabbi Jehoschától, aki mint a Synedrion tagja, be volt avatva mindazon bűvészetekbe, melyeket a Synedrion tagjai hagyomány útján Ábrahám-tól örökölnék vala, tanulta légyen.

Talm, Tr. Sanhedrin f. 107. col. 2. — és Sota föl. 47. col. 1. ezt mondja: „*jesc/iu*“^C Isten elleni pártütésre csábítá Izraelt.“ — Maggen Ábrahamban, rabbi Abr. Perizol munkájában (59. fej.) „*Jesc/iu*“ nem mondá magáról, hogy ő Isten, hanem hogy egy „sült követ“ — Markolis = Merkúr faragott képe — bálványként imádott, s e bálványimádásra Izraelt is csábította légyen. —!!!
— — — „Toledoth *Jeschu*“ pag. 6. 7. 8. azt állítja, hogy „*Jeschu*“ „*Schem hammphorasch*“ által művelte a csodákat. Ezen *Schem hammphorasch* pedig annyit jelent mint: Isten neve — s ennek erejénél fogva csodákat művelhettek, bűvészetet űzhettek, akik e szavak értelmét tudták. A *schem hammphoras* tehát, nehogy mindenki csodákat mivelhessen, a jeruzsálemi templom ionállása óta, úgy el volt rejtve a templom szentélyében, hogy csakis oly cselszövő és bűvész, mint „*Jeschu*“ érhetett hozzá, s művel-

hetett csodákat annak bűvös hatása által. — „*Jeschu*“ ugyanis alattomos ügyességgel a templomba lopódzott, ellopta a s c h e m h a m m p h o r a s t, *elrejté azt fölvágott hú-sába* —!!! — s annak birtokában művelte a csodákat.

Jalkuth Simoni (N. 120. föl. 35. col. 4.) szerint ama kő, amelybe a „*Jeschu*“ által ravaszul ellopott „*Schem hammphoras*“ be volt vésve, ugyanazon kő volt, melyet Jákob egykoron feje alá tett vala, s melyet az Isten oly hatalmasan megrugott, hogy egyenesen oda repült, ahol később a jeruzsálemi templomnak alapja ásatott. Ez alkalommal e kő kiásatván, a templom szentélyébe állíttatott sat. A bűvös kő neve: even scharja. (Még több ilyen butaságot e körül láss Eisenmenger Entdecktes Judenthum I. rész. 156—162. lap.

„*A schem hammphoras*“ titkos értelmét tudván a kurvagyerek, (Jézus) úgymond a „*Toledoth Jeschu*“ pizskosszájú szerzője (8—17. lap) oly csodákat művelt, hogy a magas tanács, noha elvesztését már rég elhatározta volt, őt megközelíteni sem bírta, mindaddig, míg Judásnak, a magas tanács egyik barátjának nem sikerült, ép oly módon, mint egykor „*yeschu*“~nak a „*schem hammphorast*“ birtokába keríteni. No és ekkor kezdődött aztán a hadd el hadd! — — Júdás, a „*schem hammphoras*“ varázs erejével fölfegyverkezve, giganti küzdelemre kél a tisztátlanak kurvamagzatja: „*Jeschu*“ ellen,

ez utóbbit magasra föl a levegőbe emeli s hosszas viaskodás s élethalál harc közben le — — — hugyozza, minek folytán mindketten tisztátlanná lévén, s ennél fogva bűvészi varázserejüket elvesztvén a földre zuhantak; itt azonban megmosdván, előbbi, „*schem havimphoras*“ adta bűvészi tehetségeiket ismét visszaanverék.

A lefolyt harczból világosan látván a ravasz Judás, hogy egyenes utón mitsem végezhet a bűbajos „*Jeschu*“-val, cselhez folyamodék: fölkereste az utóbbit éjnek idején, föl vágta a mélyen alvó „*Jeschunak*“ teste ama részét, a melybe ez a templom szentélyéből elorzott „*schen hammphorast*“ elrejtí s őrzí vala, s íme a *schem hammphorastól* ilyképen megfosztott „*Jeschu*“ minden további bűvésztetre képtelen lévén, minden nehézség nélkül ki lett szolgáltatva a magas tanácsnak, amely által halálra köveztetett. De minthogy a nép bölcsei azt sürgetik vala, hogy keresztre feszíttetnék, a magas tanács a megköveztetettnek holt tetemét keresztfára szegezteté.

Ám de a keresztfa összetörött alatta, és pedig, amint ezt a „*schem hammphor* a s“ birtokában levő, s így minden titkot ismerő Judás, nagy bölcsen eltalálta, azért, mert a „*tisztátlannak fia*“, mikor még birtokában volt az elorzott „*schem hammphorasnak*“, előre látván ennek erejénél fogva egykori halála nemét, minden fának bűvészigleg meghagyta, hogy rögtön törjön össze, amint halálra kín-

zott teste rászégeztetik. De tudott is rögtön segíteni ezen a bűverejű Judás az által, hogy saját kertjéből egy rengeteg nagyságú káposztatörzsöt hozatott elé, a melyre aztán, mert hisz ez nem volt a, minden nehézség nélkül lehetne fölfeszíteni a „*kurvamagzatot*.“!!!

Az így fölfeszített tetemet a bűvész Judás ellopta, saját kertjébe egy kis patak medrébe temette, s másnap a tetemet kereső istenteleneknek (apostolok) — bűvészileg angyalalakot öltvén — azt hirdette, hogy a fölfeszített „Jeschu“ a mennyekbe szállott. Később, rabbi Tanchuma unszólására ismét elővonszolta a bűvész Judás a fölfeszített Jeschu holttetemét, s azt egy vad ló tarkára kötve, Jeruzsálem utczáin hurczoltatá. Ez alkalommal a tetem fejhajzata kopaszra dörzsöltetett le; minek emlékéül a („*gallachim*“) keresztény papok kopaszra nyíratják fejök tetején a hajzatot (tonsura.)

Ezen infernalis maledictiók fölsorolása után röviden csak az a megjegyzésünk van, hogy a Deuteronomium XXII. fej. s 23- 24. versének értelme szerint a házasságtörök megköveztettek. Miért nem találkozott tehát senki a zsidók s azok papjai között, aki Jézus anyját, még ennek életében raegkövezendőnek találta s hirdette voína; de rai több; ha Jézus Krisztus Mária törvénytelen gyermeke, miért nem találkozik dühös ellenségei között egy sem, aki ezt neki bár hol szemére lobbantja.

Avvagy mindezeket csak a talmud összetakolása alkalmával, tehát mintegy 200 évvel Krisztus után tudták meg a bölcsek rabbik?! — — (Erről bővebben lsd. Eisenmenger Entdecktes Judenthum I rész, 110-132. lap.)

És ha Jézus Krisztust törvénytelen gyermeknek tartották, hogy van az, hogy papok közé is fölvevették, holott törvénytelen gyermekek nem csak hogy papokká nem lehettek, hanem még a templomlátogatásától is eltiltanak?!

Az sem maradhat itt érintetlenül, hogy a Boldogságos Szűz egyszülött Fiának zsidó pappá történt megválasztásakor nyilvá-

nosan a választó papi gyülekezett előtt kivallotta, hogy Jézusnak földi atyja nincs, s hogy, Jézus az angyal szavai szerint Isten fia, akit ő (Mária) természetfölötti módon, mint szűz, raéhében fogadott, s Jézus megszületése után is szűz maradi s ilyennek a megvizsgáltatására kiküldött bábasszonyok által is elismertettet. Lsd. Eisenmenger Entdecktes Judenthum. I. rész 121 — 133. lap.

Megjegyzendő továbbá, hogy az ismeretes történetiró Josephus Flavius, aki csak kevéssel Krisztus Urunk után élt, és Jeruzsálem elpusztulásánál jelen volt, s így a csak 70 év előtt történeteket igen jól tudhatta, „D e b e l l o J u d a i c o“ című művének 18. könyvében s ennek 4. fejezetében Jézus Krisztusról épen oly hangon nyilatkozik, zsidó létére! mint akármelyik Evangélista. Ennek műve tehát csak hitelesebb lehet, mint a mintegy 200 évvel későbbben összetákolt ördögi talmud pizkosszáju szerzőinek gaz, otromba, egymásnak csuful ellentmondó kifakadásai.

Végre döntő ellenérvül szolgál, a perfid talmud rabbik hajmeresztő koholmánya ellen azon *hivatalos jelentés*, melyet Publius Lentulus, Judiieanak Jézus Krisztus működése alatt praefectusa, a római «enatushoz intézett hivatalos értesítésében tesz, s melyben Jézus Krisztus egész életét s működését oly elragadó szavakkal *pegány lilére*, mint akár melyik Evangélista.

Publius Lentulus a maga tüzetes, kimerítő hivatalos jelentésében fölemlít mindent, de mindent, amit csak Jézusról bárkitől hallhatott s megtudhatott, s ennél fogva semmi kétség sem férhet ahhoz, hogy, ha ezen szigorú római hivatalnok csak legkevesebbet hallott volna Krisztus születésének törvénytelenégéről, azt bizonyára, szoros rendőri kötelességének érzetében n, a maga említett jelentésében föltüntetni el nem mulasztotta volna. Hogy ez nem történt, az annak a megdönthetien bizonyítéka, hogy az akkori római policzija a nép között ilyest soha nem hallott; s ez ismét azt bizonyítja, hogy a véres szájú talmudrabiknak Jézus Krisztus fogantatása módját átkozódva érintő ocsmány kifakadásai csak akkor koholtattak, mikor „suadente diabolo“ az infernális talmud szerkesztetett, vagyis: 189, vagy, mások szerint 200. vagy, ismét mások szerint 450. évben Krisztus Urunk születése után.

Szemben ezen iszonyatos maledictiókkal, melyekkel a perfid megátalkodott s elvakított judaizmus Krisztus szent személyét, életét és halálát folyton insultálja, nem csoda, hogy az Evangéliomra, apostolokra s egyáltalán a keresztényekre vonatkozólag, következő czímekkel dobálódzik a pokoli dühében eszeve-

szetten köpködő talinudzsídó: „*Sepher-tiúth*“ a tévelyek könyve, azaz Evangéliom (Lsd. Nizzachon 25. lap) —; „*Alin*“ — eretnek, azaz: apostol. (Lásd. Avóda sava föl. 27. e.) 2) „*Peter Chamor*“ — Szamár elsőszülöttje, azaz Péter apostol (Nizzachon pag. 235.) „*Kadesch*“ = fajtalan suhaocz, azaz sz. Pál.) Nizzachon pag. 225.) „*Kedeschim*“ = fajtalanok, azaz: keresztény szentek. (Nizzachon pag. 128.) „*Rasc/íá*“ = Istentelen, azaz keresztelő sz. János. (Nizzachon. p. 68.) „*Ben/párisim*“ = szökevények, azaz: Apostolok. (Rabbi Aben Esra, s Abarbenel Majene Jeschu, föl. 73. col. 2.) „*Cumarim*“ = *bálvány papok* = azaz keresztény papok (Rabbi Elias, Tischbi f. 44. c. 2.) „*Beik*“ toefoth = iszony háza, azaz keresztény templom. (Lsd, Schevet Jehuda. föl. 84. col. 2.) *Beth avoda sara* = a bálványozás háza azaz keresztény templom. (Rabbi Mosche bér Majemon T. avoda sara föl. 78. col. 4.) „*Beth liattiphla*“ = esztelenség háza, azaz ker. templom. (Lsd. ugyanott) „*Beth hat túrpa*“ = gyalázatos ház, azaz ker. templom (Tischbi föl. 87. col. 2.) „*Beth hakkisse,* — *árny/kszék* —! 1! — azaz ker. templom (Talmud. Tract. Temura föl. 128. col. 2.) „*Beth a/edan*“ = romlottság háza, azaz: ker. templom (Talm. Tr. Schabbath. föl. 116. col. 1.) *Túrna* vagy *Tehom* = piszok vagy feneketlen mélység azaz: Dóm, székesegyház (Lsd. Bechai föl. 198. col. 1.) „*Beth hallezuth*“ — a gúny háza, azaz: ker. templom (Lsd. Se-

pher Serubabel) „*Báma*“ = bálvány oltár, azaz: keresztény oltár (Lsd. Masseoth Benjamin 1698.) „*Misback loéfa*“ = rémoltár, azaz: keresztény oltár „*Kedeschuth*“ = ocsmányság, azaz: keresztény oltárdíszítmények (Lsd. Rabbi Saadiae Dániel próféta magyarázatát 8. fejez, 11. v.) „*Misa*“ = halotti ruha, azaz: mise-mondó ruha (Nizzachon 7. 1.) „*Terefa tholja*.“ = akasztófa harangok, azaz: keresztény harangok (Lsd. Friedrich Sámuel Brenz, Jüdischer abgestreifter Schlangenbalg, 9. fejez.) „*Má-jim kedeschim*“ = Kurva víz, azaz: keresztvíz (Rabbi Salamon Jarchi) *Me hattuvia* = a tisztátlanság vize, azaz: keresztvíz (Nizzachon 148. lap. A keresztség egyéb épületes elnevezéseit lsd. Eisenmenger Entd. Jud. I. rész, 533 — 542. lap.) „*Lechcm iame*“ = tisztátlan kenyér, azaz: oltári szentség (Rabbi Lippmann Sepher Nizzachon 351. sz. — Az oltári szentség többi káromlásait lsd. Eisenmenger most említett művének 545—551. 1.) „*Jen uasich*“ — a kiontás bora, azon bor, mely a bálványok előtt szokott kiontatni, azaz: misebor (Lsd. Elias Tischbi föl. 50. col. 1.) „*Gefi avoda sara*“ — bálványkehely, azaz: ciborium vagy misekehely (Talm. avoda sara föl. 77, col. 4.) „*Ed*“ — romlás, azaz: keresztény ünnep. (Elias Tischbi föl. 6. col. 1.) „*Nilal*“ = a fölakasztott ünnepe, azaz: karácsony ünnepe (Nizzachon 7. 8. 1.) „*Kesah*“ = a kiirtás ünnepe, azaz: keresztény húsvét. A talmudzsídók ugyan is azt hiszik, hogy az eljövendő Messiás e na-

pon irtandja ki a keresztényeket. —!!! — (Rabbi Lippinann Secher Nizzachon 240. szám 134. l.; Piske Tosephoth. Tr. avoda sara 1. sz. föl. 77. col. 1.) akiket, végleges kiirtásukig e következő disz czimekkel szoktak elhalmozni:

„A keresztények Esau, Seir, Amalek, Edom istentelen fiai A — „A keresztények idegenek“ — !!! — „nazaroni gójok“; — a fajtalanság magzatjai; — „ a zabáló nép, szívtelen, vérengző nép; erőszakos, zsarnok nép“ — kurva fajta“; — „átkozott, eretnek, hitetlen, vak, bolond, esztelen, bálványozó, kevély tudatlan, tévelygő, gúnyolódó, tisztátlan, holt, disznóhúst zabáló, fölakasztott gonosztevőt imádó nép“ —; a keresztények kutyák, szamarak, disznók, vad disznók, fertelmes lények, bűnbakok, vadállatok, pókok, majmok, csúszómászó viperák“.

No hát ne nektek Péchi Tamás, Irányi Dániel, Jókai Mór, Somssich Pál, Funták Sándor, et reliqui!!!-----

Ne nektek! — — E czifra czímek méltó jutalmatok a zsidók védelméért! —

Ne nektek! — — — Itt a sok cím — — — válaszszatok! — — — A sokból egy is elég, és pedig bármelyik, úgy e?! — —

S ha gondoljátok, hogy költött nagyítások e czímek, úgy olvassátok, itt a jegyzetben felsorolt talmud-részeket. ¹⁾ De hát ez persze

¹⁾ Lsd. az épületes czímek sora s rendje szerint, Rabbi Abraham Perizol, Maggen Abraham 59. fejezet; Rabbi Abarbenel Maschmia Je-

komoly, kitartó, szorgalmas tanulást igényelne, ami vajmi fölösleges adstrictio volna, miután bizonyos, hogy a liberális, zsidóbarát, ez időschua föl, 36. col. 4.; Talmud Tr. Avoda sara N. 1.; Rabbi Isaak Karro. Toledoth Jizcliak föl. 32. col. 1.; a prágai Machsor f. 32. col. 1.; R. Abarbenel, Maschmia Jészua f. 19. c. 4.; a prágai Machsor f, 142. c. 1, —; Rabbi Abarbenel Masch. Jeschua f 44. c. 4.; Koschl Scheinath ez. — —; velencei Machsor Amárer bifchi; Rabbi Abraham Perizol, Maggen Abraham cap. 72. Rabbi Elias, Masoveth hammasoreth, pag. 8.; prágai Machsor, f. 82. c. 1. Maarif lerischon schel Pisach; Rabbi Bechai, Cod. hakké mach f. 48. c. 1.; prágai Machsor f. 85. c. 2. u. ott. f. iot. c. 1.; Schacharith schel jóm kippur; R. Abarbenel c. 32. f. 198. c. 1.; Maase. a. 178. R. Isaak Abarebuel Majene Jes4hua f. 76. c. 3. Majam 11. Tamar 8.; R. I. Abarbenel Maschmia Jeschua I. 30. c. 2.; Rabbi Lippmann, Sepher Nizzachon p. 46.N. 16.; u. ott. p. 160. N. 292.; Rabbi Abarbenel 42. 7. f. 64. c. 3. (Izaiás magyarázata) Rabbi Bechai, Cad. hakkemach f. 20. c. 4.; Rabbi bér Nachmani, Bammidbar rabba f. 198. e. 3. Paraschah 11. Rabbi Ábrahám Perizol, Maggen Ábrahám c. 37.; R. Lippmann Sepher Nizzachon p. 157. N. 287. Rabbi Manachem f. 145. c. 3. Pareschah Acharemoth.; prágai Machsor f. 59. c. 2. Rabbi Isaak Chissuk émunáh, p. 352.; Sepher Toledoth Ádám vechávva, f. 50. c. 1.; Rabbi Bechai Cad hakkemasch f. 19. c. 4.; R. Lippmann. Sepher Nizzachon p. 27. N. 44.; Samuel Friedrich Brenz „A bgestreifter Schlangenbalg“ című művének 18. 19. lapja. Dietrich Schwab, Jüdischer Deckmatel ez. mü. 69. lapja. · Dr. Férd. Gesz „ Jüdengeissel“ ez. mü; prágai Machsor f. 39. c. 1. u. ott. f. 56. c. 1.; Nizzachon p. 148.

szerint népszerű handabanda, ha ez különben csak vajmi kevesek által észrevehető phönomnalis tudatlanságot tanúsít is, sokkal olcsóbb, kényelmesebb s háladatosabb diadal.

Íme itt, rövid kivonatban, a talmudzsidó hitágazatai! Olvassák és szívleljék meg Somssich Pál, Irányi Dániel, P é c h i Tamás s más előkelő törvényhozók. kik Istóczy Győző ismételt figyelmeztetéseire csak nagyúri fitymáló mosolylyal, vagy azon tudákos észrevétellel szoktak felelni, hogy hisz mind az, ami a zsidók ellen idéztetik, nem más, mint a „sötét*? — középkor babonáinak, s idétlen rajongásának korcs szüleménye. — Maga Jókai M ó r is azt jegyezte meg egyszer az országgyűlés színe előtt, hogy valamint már rég óta hatályon kívül van ama törvény, mely szerint: „*Lutherim sicubi inventi fuerint comburantur*“ ép oly módon elavultak a talmud gyűlöletes istenkáromló s erkölcstelen tantételei.

1679-ben Amsterdamban közzétett Sepher Minbagim f. 19. c. 1.; Rabbi Jehuda Leva bar Bazaleel. Nizach Izrael f. 59. c. 2. cap. 25.; prágai Machsor f. 31. c. 1. —; Rabbi Salamon Jarchi 67. zsoltár magyarázatánál; Salamon Jarchi sz. írás magyarázata 1525 Velenczében.; a lengyel Sidurim f. 65. c. 2.; Jozer leschabbath rischon acher happesáh.; R. Bechai f. 36. c. 2. (Mózes 5 könyvének magyarázata) Rabbi Simeon Jalkut Schimoni f. 58. c. 1. N. 365.; Schechath lékel Maschiach utechiath hammethim N. 3. —; Rabbi Aben Esra, Izaiás magyarázatánál 34. 6.

Hát hogy az imént idézett magyar országgyűlési celebritások ezen enunciatumai légből kapottak, alaptalanok, s részint philosemita szépitgetésre, takargatásra, részint meglepő tudatlanságra vallanak, bizonyítja s minden kétségen túl helyezi először Fabius Ágost főrabbinak 1842-ben (4602) rosch haschana (új év) ünnepén a lyoni zsinagógában tartott, *a jelenkor zsidainak hit elveit világosan tolmácsoló beszédéből*, a melynek fő pontjai szóról-szóra ezek: „— — — La religion d’Israël n’est pas comme cett autre (t. i. keresztény) religion, qui a un Dieu né, un Dieu mórt, un Dieu cadavereux. Elle n’est pas comme cette autre réligion, qui dit: „Ilors de l’eglise point de salut! Elle n’est pas, comme cette autre religion, dönt la base est tout ce qu’il-y-a de plu ridicule, tout ce qu’il-y-a de plus injurieux envers la raison, la quelle on dit: raison, tais tói; delire, parié! — Elle n’est pas, comme cette autre réligion, dönt les sectateurs font náitre un soit-disant Dieu. pour le fairé mourir; un Dieu materiel, un Dieu-homme, lin Dieu mensonger! — — — — — — — — — — Cest nlors, out alors, que le délir se porta jusqu’ á vouloir déplacer le Dieu un, le Dieu cruteur de!’ univers e le remplacer par un Dieu né d’hier, né de l’immora/ité, de l’adultfre petitéire— !!!— — Az az:

„A zsidóvallás nem olyan, mint a keresztény, a melynek született, meghalt, dögletes Istene van; — nem olyan mint az a másik

vallás, amely állítja: „az egyházon kívül nincs üdv“ —; nem olyan mint az a bizonyos vallás, amelynek épen az képezi alapját, ami a legnagyobb sérelem a józan ész ellen, amelynek azt mondják hogy: Ész hallgass, badarság beszély“; nem olyan, mint ama vallás, a melynek követői születetik úgynevezett Istenüket, hogy ismét meghalni engedjék ezen anyagi, emberi, hazug istent —!!! — — E vallás badarsága odáig, igen egész odáig vemedett, hogy az egy Istennek a mindenség teremőjének helyébe *egy tegnap született, és pedig erkölcstelenség s tán házasságtörés utján született Istent állítson.* “—!!! —

De bizonyítja azt másodszor a hírhedt Cremieux — eme keresztényfaló szabadkőműves talmudzsidónak ama fölszólalása, melyet III. Napoleon „Caesar élete“ czímű munkája ellen irányzott, s melynek német fordítása Pavlikovszky Konstantinnak, „Der Talmudjude in der Theorie und in der Praxis“ czímű művének 176. lapján szóról-szóra így hangzik: „— — *Verbannt muss die Lekre von Messiás, den die Juden gekreuzigt habén, aus dem Lében, aus der Wissenschaft, ja auch aus den Vorreden kaiserlicher Autoren sein. Wir Juden ivottén es so, und wir Juden sind heutzuiage die Herren der Welt. So stehen wir! Warum geht man nicht gleich noch weiter? Warum führt man die Sache nicht zu Ende, und warum spricht man das letzte Wort nicht aus? So gut ein Jude Aergerniss nimmt an*

den Worten: „Die Juden haben ihren Messiás gekreuzigt, “ so gut muss er Aergerniss nehmen an jedem Kreuze, das auf einem christlicheii Kirchthurme leuchtet, ja auch *an dan Kreuze, das die Krone dcs Monarchal zicrt; also her ah da mit; Izrael will es, Izrael duldc kein Krettz, das thin sagen wiirdc: dn hast deinen Messiás gemordct—* !!! — — —

Azaz: „*A zsidók által föl'feszítelt Megváltó felőli tannak az óléiből, a tudományból sőt a császári szerzők irodalmi műveiből számúzve kell lennie. Mi zsidók így akarjuk ezt, s mi zsidók mainap a világ urai vagyunk. így állunk ma! Miért is nem megyünk még tovább? — — Miért nem folytatjuk a dolgot mindvégig? s miért nem mondjuk ki az utolsó szót?*

Valamint minden zsidónak meg kell botránkoztatnia e szavakra: a zsidók saját Megváltójokat keresztre feszítették, *ópu gy meg kell botránkoznia minden kereszten, mely bármely keresztény tornyon tündöklük — — — — sőt azon is, mely a monarcha koronáját ékesíti; tehát le vele! Izrael akarja ezt, Izrael nem tűr semmi keresztet, mely mondaná néki: te a saját megváltódat gyilkoltad meg.*“

No hát uraim, ez nem középkori koholmány, ez nem elavult talmudrajongás, ez stigmája, signaturája a jelen kornak, mely a keresztény nemzetek és kormányok megfejthetlen úgy mint megbocsáthatlan valáserkölcsi lethargiája következtében, az élet minden irányában és nyilvánulásában már-már teljesen Izrael rab-

igájába görnyedt! — — — — Ghetto körfalait lerombolta, s az abba zárt zsidóságot szabadon eresztette a hithideg, erkölcstelen, elkereszténytelenedett „liberális⁴ —? — jelenkor, s ime a fölszabadult zsidóság már is egy új Ghettót épített mindazok számára, akik még elég vakmerők arra, hogy magukat nyilvánosan keresztényeknek vallják. ¹⁾

¹⁾ Ezen új Ghettót igen találóan találjuk ecseletelve Istóczy Győző „12. Röpirat“ című művének f. é. november havi számában, ahol (3. 339, lap) „Az új államvallás“ czíme alatt ez áll: Pár hó óta Párisban Mirbeau Octave „Les Grimaces“ (A kiadóhivatal van: Boulevard des Capucines 35. Paris. Az előfizetési ár $\frac{1}{4}$ évre 8 frank 50 centimes.) czím alatt antisemitikus irányú hetilapot ad ki röpirat alakban, a melyben a franciaországi zsidóság túlkapását keményen ostorozza. Mutatványul itt közöljük az október 13-ki füzetből „Az új államvallás“ című czikket:

„Az új államvallás a zsidóvallás. Erre számíthatunk is előre. A köztársaság felállítása óta a zsidók fokról-fokra vagy helyesebben ugrásról-ugrásra haladtak előre az ország anyagi segélyforrásainak meghódításában. Mindent összpontosítottak kapzsi és hosszú-ujjú kezeikben: a sajtót, a pénzügyet, a parlamentet és a diplomáciát. Minden az övéké: a vasutak, csatornák, a Oceánon túli kereskedés, az utczavilágítás; ők tartják a legszebb szeretőket, az ő lakásaik a legfényesebbek; nekik van legtöbb szolgazemélyzetük; istállóik olyanok mint a paloták, a hol puha almon alusznak lovaik, melyek úgy vannak tartva és fésülve, mintha leányok volnának; nekik vannak a legpompásabb vadászterületeik, ők azon országokban, a melyek nem az ő hazájuk, kifosztogat-

Igen, most már a keresztények közül kerül sok a „*Ghellóba*“! — — 1699-ben történt Zellben, úgy mond Eisenmenger Entdecktes Judenthum című művében — I. rész 93. lap.) hogy

ták házigazdáikat minden élvezeteikből; és véget érni nem akaró hosszú életük nyugalmas folyamában megöregednek körülvéve mindattól, a mi az embert boldoggá, büszkévé és mindenki által üdvözöltté teszi.

S mindez nem elég nekik.

Az uzsorás műve után következik a rabbinus műve, a bank prozelytizrausa után következik a zsinogóga prozelytizmusa.

Úgy látszik épen most mentünk át a Jom-Kippur időszakán, vagyis a zsidók böjtjén.

A párisi lapok, a melyek ezen, lenyűgözött nyelvünkre a berontó által ráparancsolt vad szót használják, beszélnek, hogy ezen alkalomból a katonai hatóság szíves volt szabadságra ereszteni a körülméletl katonákat, és hogy az operaszínház sietett a táncszolgálat alól felmenteni az izraelita tánczosnöket.

Jól mondtuk, hogy a zsidóvállás az államvállás, mivel a hatóságok és igazgatóságok meghajolnak a talmudi parancsok előtt, s megengedik a zsidóknak azt, amit a keresztényektől megtagadnak.

Mikor gondolt a köztársaság arra, hogy respektálja a hadsereg keresztény hitét? Melyik az az ünnep: az úrnapja, halottak napja, karácsony vagy húsvét-e, a melyek részére a katonai fegyelem kivételt tett? Nekünk is vannak böjtjeink. Válgjon felmentették-e e napokon katonáinkat az őrállás, a kirukkolás, a gyakorlatok kötelezettsége alól? Ellenkezőleg, Üldözték vallásukat és gúnyolták ehhez való ragaszkodásukat; nevetségessé tették vallási szokásaikat. Elkergették papjaikat

valami Meyer Jónás nevezetű zsidó sokszoros rablás miatt kötél általi halálra ítéltetett. Midőn a kötél már a nyakán volt a jó madárnak, ék-telen szitkok- és káromlásokkal illette Krisz-

az ezredektől; puskatussal bezúzták velük a zárdák kapuit, durván bántalmazták velük az öreg papokat, és megszenstelenítették velük az isteni szolgálatra szánt tárgyakat. A keresztény katona lelkét degradálták és elanyagiasították rideg kötelességeit, melyeknek teljesítésében pedig szüksége van arra, hogy támogattassék egy eszménykép által és az örökkévaló jutalom ígérete által.

A zsidó katona vallása irányában azonban mindennemű kedvezményeket adnak, mindennemű tekintetekkel s tisztelettel vannak. Keresztény bajtársai végezik el helyette robotmunkáit, a míg ő a Jom-Kippur üde visszavonultságának ölnyugszik.

Az új államvallás, miként láttuk, pártfogó befolyását még Bischoffsheim és Lévi-Cremieux urak balletánczosnői fölött is gyakorolja. Ez alkalomból emlékezetbe hozhatnám azt, hogy ezelőtt nem egészen egy évvel, a Châtelet-színház művészei, hogy ne kelljen nekik bohócságaikat nagypénteken eljátszani, kénytelenek voltak felázadni a köztársasági hatóság rendelete ellen, a mely, a hagyományok megvetésével reájuk parancsolt, hogy e napon is játszani kötelesek. Az új államvallás követői, a zsidók kétségkívül igazságosnak találták, az általuk keresztre feszített megváltó fölötti gyász napját a keresztény szokások sorából kitörölni.

Bizony szépen vagyunk. Nemcsak hogy deposedálva vagyunk hazánkból, területünkéből, örökségünkéből, tíz évszázad munkájának lassanként megtakarított termékeiből; de ezenfelül a még a

tus nevét. Ezt halála után megtudván a zelli hatóság, elrendelte, hogy a fölakasztott rabló teteméből az istenkáromló nyelv kivágattassék, s az így megcsonkított tetem az utczákon meghurczoltassék. — Im így bántak el a keresztények Krisztus káromlóival, midőn még volt-----Ghetto a zsidók számára-----

Rómában, s keresztény hit és erkölcs, a keresztény nemzetek és azok kormányai körében. — — — 1883-ban egy másik zsidó, nomine, „Buxbaum“ nyilvánosan, a nyíregyházai törvényszék előtt, arról vádoltatott, hogy mondotta légyen, miszerint Krisztust saját csizmája rongyot talpánál is kevesebbre becsüli, s Buxbaumnak haja szála sem görbült meg ezen szemtelen, botrányos káromkodásáért!!! — — ellenben napot is elhomályosító sáskasereg, melyet a keleti szél Franciaországra zúdított, miként a kolerát és a pestist, elpusztította a régi vallásunkat is, és elnyomta annak jogait.

Egy új vallás támad helyébe egy bálványimádó faj uralma alatt. Praktikái a barbaria zavaros korszakából vették eredetüket. Ezeket a praktikákat a beavatottak mindig titokban tartották, s azok természetét csak nagyon homályosan ismerjük.

Az ész nem bonczolgatja ezeket az Aranyborjú és a Baál-isten imadásának durva és vad korszakában megfogamzott szertartásokat; de a képzelem fellázad ezen fanatikusok politikai és vallási diadala fölött, a kiket sokáig féken tartott az emberek ellenszenvé, s a kik, mint mondják, szombaton sötét odúikba húzódnak vissza, hogy ott kis gyermekeket áldozzanak fel.

egy Istóczy, egy Ónodi, mert elég bátrak arra, hogy a saktervédőkkel bátran szembeszálljanak, büntető törvényszék elé idéztetnek. Hát persze ez azért van, mert először a zsidók számára főállott „Ghetto“ romjain egy új, a keresztény népeknek szánt „Ghetto“ épült, s mert a keresztény hit-elvek a keresztény népek s azok államférfiai szívéből korunkban ép úgy tűntek el „mint a modern törvényszékek asztalairól (a mint ezt az özvegy Solymosyné bátor védője, a derék, keresztény elvű Szalay Károly a nyíregyházai törvényszék előtt oly meghatóan kiemelé) a megváltás dicső jelvénye, — — — a — — — kereszt.

Ex diametro ellenkező módon változtak meg a viszonyok! — — *Cremieuxnek*, a hírhedt szabadkőműves talmudzsidónak eme büszke szavai: „— — *mi zsidók így akarjuk ez! és mi mai nap a világ urai vagyunk*“ ----- betűről betűre igazak!!! — *így hozta ezt magával a keresztények hithiánya, erkölcsi elfásultsága, egyenetlensége és kapzsisága.* — — Igen, ezek szóról-szóra igazak — - s ha ezek igazak. akkor miért is boszankodjunk a magyar országgyűlés némely papi tagjainak ama csúszómászó, kegyhajhászó, mamelukkös nyilatkozatai fölött, amelyek így hangzanak: „Én nem vagyok,----- de én sem vagyok antisemita!!!!???')

Hja! ----- futni szégyen ugyan, de — — hasznos!!!----- —

Istóczy Győző a 12 Röpirat derék szerkesztője ugyancsak fején találja a szeget, midőn említett folyóiratának f. évi novemberi füzetében az ilyen zsidó szagú katolikus papokkal szemben ezeket közli:

1. A „Moniteur de Rome“ a magyar antisemita pártról.

Tudvalevőleg a zsidóknak egyik fogásuk, az antisemitikus mozgalmat úgy feltüntetni akarni, mintha a kereszténység elveivel ellentétben állana. S vannak, különben pedig okos emberek, s ezek között (proh pudor!) egyházi férfiak is, a kik felültek már ennek a zsidó humbugnak, s magukat a keresztény vallás lényegéről, szelleméről a Krisztust megpökdösött s megfeszített népnek őt, ha lehetne, ma is újra szívesen megfeszítő utódai által informáltatják s oktattatják.

Ezekre a tisztelt „okos emberekre” bizonyára mint villámcsapás jött a római szentszék hivatalos közlönyének, a „Moniteur de Rome“-nak f. é. október 27-ki számában foglalt azon nyilatkozványa, a mely a magyar antisemita párt megalakulásáról helyeslőleg nyilatkozik.

A zsidó lapok, a melyek a tiszta eszlári per folyama alatt egy, zsidók által koholt s a rituális vérvádat visszautasító pápai leirat-hamisítványt ugyancsak siettek urbi et orbi kihirdetni. (L. a „12 röpirat“ III. évfolyami 10-ik füzetét) hallgatnak most a „Moniteur de Rome“ legújabb nyilatkozványa fölött; — a mely a nevezett lap kiváló helyén, politikai entrefilet-kép hozta, egész terjedelmében következőleg szól:

„A napokban egy új politikai párt alakult meg a magyar országgyűlésen, Ez az antisemitizmusnak, különben nem igen számos tagból álló

csoportja. Sokat írtak róla, sokat kommentálták, sokat kárhoztatták és sokat dicsérték ezt az intézményt. a mely a parlamentben megalakulva, több tekintélyvel és cselekvési szabadsággal rendelkezik. Tudjuk, hogy a zsidókérdés Magyarország legégetőbb és legkényesebb kérdése. Ezen országban, ahol a pénzügyi helyzet épen nem fényes, az antisemitizmus a nemzeti vérmérséklet teljes hevességével nőtt fel. A párt tagjainak gondjuk volt arra, hogy a programban elválasszák a vallási kérdést a gazdasági válság kérdésétől. Ezen új párt tagjaira nézve az antisemitizmus se nem vallási, se nem faji kérdés, hanem tisztán közgazdasági kérdés.

Mi helyeseljük ezt a megkülönböztetést. Azon a napon, a melyen a mai zsidóság romboló működése a törvényes korlátok közé lesz szorítva, az antisemitizmus is el fog tűnni, mint olyan okozat, a melynek oka többé nem létezik. A judaizmusnak szüksége lesz mérsékletre, okosságra és több körültekintésre. Az antisemita mozgalom mély és széles mederben íólyik: ki fog áradni, ha a zsidók nem szabnak határt mértéktelen követeléseiknek.“

Így nyilatkozik a Vatikán hivatalos közlönye.

A kereszténység fejének hivatalos orgánuma a legilletékesebb forum azon kérdés eldöntésére, mi áll a kereszténység, a keresztény népek érdekében, s e szózatot, reméljük, meg fogják érteni azok is, a kik a keresztény embereknek, keresztény híveiknek eddig azt prédikálták, miszerint a „keresztényi türelem“, a „keresztényi szeretet“ azt parancsolja nekik, hogy birkatürelemmel engedjék a zsidók által lesakteroltatni magukat; életüket, vagyonukat, becsületüket.

A farizeusok, a kufárok feje fölött ismét megsuhogtatva lett a bibliai korbács.

II. Visszhang

„A ker. papság ellenható hivatása a zsidósággal szemközt“

című közleményre.

Már régebben szándékoztam alább kifejtett nézeteimnek kifejezést adni e becses közlöny hasábjain; de azon örvedetes tapasztalatom folytán. miszerint a magyar klérusnak legnagyobb része úgy is helyesen fölfogja, úgy is helyesen teljesíti hazafias kötelességét a társadalmat minden rétegében fölforgató, a szellemi és anyagi jólétet egyaránt tötikretevéssel fenyegető zsidó-befolyással szemben — mondom: ezen örvedetes tapasztalatom folytán mindeddig szükségtelenek láttam ezt tenni. Azonban t. czikkiró urnák fent nevezett közleménye, s mint a magyal klérushoz intézett nyílt fölhívása arra enged következtetni, miszerint van — sőt tán vannak olyanok, akik fölteszik, hogy egy kath. pap zsebre dugott kézzel, hideg közönnyel tudná végig nézni, midőn e hazátlanul ideszakadt sehonnai zsidófaj az ősök vérén szerzett Magyarhon népét — a lelkipásztorok atyai vezetésére bízott népet — arcza véres verejtékével keresett vagyonából gazul kieszelt fufanggal lelketlenül kifosztogatja, kirabolja; de nemcsak: hanem az így koldussá tett nyomorultnak még lelki kincsét, erkölcsiségét is telhetlen kincsszomjának áldozza föl. Ezen csak eshetőleges föltevés elhárítására is mulasztliatlan kötelességemnek tartom fölfogásomról — és szeretem hinni, miszerint elmondhatom az egész klérus nevében: fölfogásunkról és a zsidókérdéssel szemben elfoglalt álláspontunkról röviden nyilatkozni.

Szolgáljanak alábbi soraim t. czikkiró urnak megnyugtatásul; és ha esetleg sorainkban is ta-

lálkoznának olyanok, kiknek ily irányító eszmékre szükségük volna: ezeknek megszívlelésül.

Minden kath. papnak jól felfogott hivatása a reá bízott népet lelki életében atyailag üdvös irányban vezérelni, erkölcsiségére gondosan fölügyelni, a jót, szépet és nemest, szóval az erényt a maga magasztosságában vele megismertetni, megszerettetni ugyannyira, hogy ezt a nép már magáért is gyakorolja. Ez első sorban.

A második sorban pedig — és ez egys zersmind mint embertársának, de különben honfitársának sorsát szíven viselő embernek is kötelessége, — hogy híveinek anyagi jólétét is tőle telhetőleg előmozdítsa annál is inkább, mivel az anyagi jólét az erkölcsi életnek is jelentékeny rugóját képezi; vagy legalább is azt biztosan elmondhatom, miszerint az anyagiakkal való küzdelem daczára is tapasztalt nyomorúság sikamlós lejtője az elerkölcstelenedésnek. Kell tehát, hogy a lelkipásztor az anyagiakban is támogatója, tanácsadója legyen híveinek, hogy így elsőrendű célját, a lelkiélet vezetését annál biztosabban munkálhassa.

Már most nem a józan logika diktálja-e minden gondolkodó főnek, miszerint ha a lelkiatya ezen nemes hivatásának teljesítésében akadályokra talál, úgy ezeket ignorálnia nem szabad; és ha ezek céljainak kivitelében szép szerével ki nem kerülhetők, akkor — habár áldozatok árán is, de épen a jövő érdekében, a jövőndő nagyobb veszély kikerülése végett — döntse le, törje össze ezen akadályokat.

Hogy a lelkipásztorkodás terén mennyi bajokkal, mennyi nehézségekkel kell küzdenünk, azt mi, papok tudjuk legjobban; de hogy az erkölcstelenséget és a köznyomort előidéző bajok legfőbbikét és úgyszólván gyökerét, éltető elemét a mindig nagyobb és nagyobb mérvben jelentkező zsidó corruptió képezi: azt a tapasztalat és a tár-

sadalom alsóbb rétegében már-már elviselhetlenné vált zsidóuralom elleni forogás és az itt ott jelentkező gyászos kitörések hangosan kiabálják.

Hogy e türhetlen állapotot tétlenül nézünk tovább már nem lehet, belátja ezt velem együtt minden pap; és amennyire ismeretségem engedi nyilatkoznom: belátják eztugyszólván kivételnélkül.

Cselekednünk kell, és pedig cselekednünk a lehető leggyorsabban!

A gondjainkra bízott szegény nép létérdeke kívánja, követeli ezt tőlünk I

A földműves, de még az iparos-osztály is a zsidók gaz macliinációja folytán végvonaglásban szenved, a lét és nemlét küszöbén áll. S míg az emberiség nyomorán megkönyörülő nemes szívű emberbarátok védszövetkezete elég erős lesz a nagy harcban diadalra jutni: addig is a papság nak igen szép szerep kínálkozik. Áz ő hivatása lesz addig is e polypfaj fojtogató karjai közt végvonaglásban szenvedő életét fentartani a nagy harcban kivívandó győzelem számára,

Minden egyes pap nagyon sokat tehet a maga terrénümán. A zsidók cselszövényeinek ellenőrizése, egy-egy jó tanács, egy-egy fölvilágosító szó életkérdés a szegény nyomorgatott népre nézve.

Hála az égnek! bírjuk még a nép bizalmát, fölhasználjuk ezt az ő megmentésére. Most csak mint orvosok, mint betegápolók működünk; de midőn a nagy harcban szükséges lesz reánk, — közharczosoknak is örömet kiállunk. Nem ragadunk fönn a zsidó raffineria lépveaszéjén, melyet a zsidó-szagtól bűzhödt sajtó, a moralistát képűsködve, szór elénk. Tele szájjal humanismust hirdet a zsidó-firkoncz nekünk keresztényeknek, a kinek szennyes talmud-vallása azt dictalja, hogy mint barmokkal bánják velünk. A felebaráti szeretetre appellál, aki velünk szemben könyörületet nem ismer; és aki pokolbeli

szomját — horribile etiam dictu — legyilkolt keresztények vérével oltogatja.

Hallgassatok ti báránybőrbe öltözött farkasok! hallgassatok ti képmutató pharizaeusok! majd tudni fogjuk mi, mit parancsol nekünk a keresztény humanizmus, mit parancsol nekünk a keresztény felebaráti szeretet.

Ott vannak a legyilkolt holttetemek, a melyeknek kifrencscent vére bosszúért kiált az égbe! . . . Ott van a vagyonilag koldusbotra juttatott és erkölcsileg halottá tett áldozataitok végtelen száma, akiknek kétségbeesett jajkiáltásai elnyomják Talmud sugalta raffineriátok humbug-reklamát. Ezeknek szívrázó nyomorai majd igénybe veszik a keresztiek áldozata, által hirdetett keresztény vallás humanizmusát és felebaráti szeretetét.

Tudjuk mi jól, mit jelentenek e szavak: „Szeresd felebarátodat, mint tennen magadat.“ Fogjuk tudni ezt gyakorolni is.

Megmutatta nekük maga a keresztény vallás megalapítója saját példájával, miként kell alkalmazni az általa hirdetett felebaráti szeretetet, midőn segítette, gyámolította az elhagyatottakat és ügyefogyottakat; míg ellenben korbácsot fogott még az Isten házában is üzérkedő zsidó-kufárookra.

A bűnt ostorozni, s szenvedő társadalom, mételeyező kóranyagát eltávolítani iparkodni tehát nem ellenkezik a felebaráti szeretet elveivel; sőt azt mondom: a ki közönynyel tudná végig nézni azt, midőn az ilyen lelketlen uzsorások és gaz csalók kifosztogatják a népet mindenéből és azon fölül még elrabolják erkölcsét, elrabolják becsületét: — az megtagadná, hogy kebelében felebaráti szeretet lakozik.

Ez röviden fölfogásunk a zsidó-kérdéssel szemben. Ezekután álláspontunkat bővebben fejtegetni, azt hiszem, fölösleges.“

Ennyit akartam megjegyezni t. ozikkiró úrnak közleményére; nem ugyan, mintha polemizálni akarnék, hisz erre tárgyunk sincs, amennyiben fölfogásunk teljesen megegyezik egymással; csak azt akartam kimutatni, hogy a kath. papok ismerik hivatásukat.

Egy kath pap.

S evvel önszhangzólag nyilatkozik (iáborjáni Szemtmi klósi Pál. a midőn „Kiáltó szó a magyar keresztény néphez“ című értekezésében ezeket mondja: A zsidó mindenütt s minden körülmények között marad zsidó, tehát hiába is firkálják és beszélnek azok a rettenetes humanisták és korszellemen nyargalók, hogy a zsidóügynél a vallásról nincs szó. s hogy ott nem bántja senki stb. Ez valóságos oktondi beszéd s észnélküli korszellemeskedés; mert igen is az olyan vallást, mely tiszta erkölcsi alapon nyugszik. bántani, üldözni észszerűleg nem is szabad, nem is illik — (le a mely vallás az erkölcsteleniséget, u. tn. lopást, csalást, mások gyűlöletét, megrontását, sőt még meggyilkolását is nem csak helyesli, nem csak megengedi, de még parancsolja is, Istennek tetsző szent dolog gyanánt tünteti fel stb. az a vallás kíméletet nem érdemel, azt üldözni és kiirtani kell, s annak kiirtása polgári nagy kötelesség. A zsidóvallás pedig ilyen, mutatja Tisza-Eszlár, s mutatják ahhoz hasonló s törvényesen bebizonyított, száz meg száz világosságra jött és ezer meg ezer titokban maradt esetek, de mutatják a zsidóknak minden lépéseik, tetteik szávaik, és egész magukvisellete és mind ezeken inkább a vallás mint irányadó — mint sem az egyesek kárhozzátandók. — Inkább a vallás mint ok üldözendő, mint az okozat.

II.

A talmudzsidó imái.

Domus mea domus orationis vocabitur, vos autem fecistis eam speluncam latronum. Math. XXI. 13,

Sepulchrum patens est guttur eorura, linguis suis dolose agebant; venenura aspidum sub labiis eorum. Psalm. V. II. s. CXXXIX. 4. —

Quorum os maledictioe et amaritudine plenum est Ps. IX. 7.

A talmudzsidók szemtelensége és orczátlan vakmerősége annyira megy, hogy mindazon káromló boszúimákat, melyeket a keresztények- és azok fejedelmei ellen végezni szoktak, a keresztényekkel szemben roszakaratú koholmányoknak mondják; — sőt több! — — rabbi Azeria s rabbi Salamon Levi azt merik állítani, hogy a zsidók, és pedig a talmud parancsai nyomán, arra köteleztetnek, hogy nem csak a keresztény fejedelmekért, a kiknek jogara alatt élnek, hanem azon keresztény nemzetekért is, amelyek között elterjedve vannak, imádkozzanak.

Ezt színleg ugyan igazolni látszik a zsidóknak azon újabb keltezetű, nagy hűhóval fitoktatott szokása, mely szerint a keresztény nemzetek fejedelmeinek — császárajai- s ki-

rályainak születés- és névnapjain zsinagógáikban imádkozni —?! — szoktak.

Ámde lárifári! — — — Az egész humbug, csalás, szemfény vesztés, rút félre, — jég revezetés! — — —

Az ördögi érzületű talmudsidó imádkozik ugyan a keresztény fejedelmek születés és névünnepén, — imádkozik ostentative!-----
— a gaz — — — de vájjon mit tartalmaz az ő úgynevezett imádsága?! — —

„Már napjainkban (legközelebb) megváltatok fuda, hogy Izrael biztosítva legyen, s a Megváltó Sionban megjelenjen¹¹. — — Ámde a talmud zsidai, különösen Abarbenel Izsák az ő Meschmia jeschua (fö. 61. col. i.) című művében, — azt mondják, hogy „Izrael megváltása“ = „biztosítása csak is a keresztények végmentesülése után következhetik be!!!-----

Ezek szerint tehát, midőn a perüül zsidóság, látszólag a keresztény fejedelmekért imádkozik, voltaképen azoknak és azok keresztény népének romlásáért, végmentesüléseért, pokoli malitiával könyörög. ¹⁾

¹⁾ Ez elvitázhatlan, megczáfolhatlan tény, s ennél fogva mindazoknak, akiknek magas, va-
lóságos belső titkos tanácsosi, vagy bármi más elsőrangú állásukhoz képest alkalmuk van a fejedelemmel közvetlenül találkozhatni, elodázhatlan kötelességök volna a zsidó imák ezen perfidiájáról a jóhiszemű fejedelmet egész nyíltsággal értesíteni, minden adott alkalommal bátran s ismételve hangoztatván: *et nunc reges in teligenten!*

És az ilyen gyalázatos, elvetemedett kép-mutatást, — — — az ilyen vakmerő szem-fényvesztést birka türelemmel — számaregyszerűséggel nézi az elvakult, elpogányosodott, hitehagyott keresztény. — — No vakuly hát még inkább te szerencsétlen keresztény goj!!!

Vagy inkább nem így! — — — ne vakuly meg! hanem térj magadba, borzadj el a talmudszidónak a fejedelmek születés- s névnapjain elmondatni szokott imáitól, s a helyett, hogy azokon, mind eddig, a bárgyú elefáns szánandó s mosolyra gerjesztő szerepét játszva, tüntető ünnepélyességgel részt végy, fordulj inkább undorral azoktól, s kiálts oly hangosan, hogy riadó szózatot, egész a fejelem füleiig elhat, s kiálts folyton szünetlenül: „ *Ez nem ima a fejedelemért!* — — *ez árulás* — — — *ez* — — — — — — — *ez* fölségsértés !!! amelynek érdemelt jutalma az ... . akasztófa!!!

De lássuk immár a jámbor talmudszidó-többi épületes imáit is! a melyekkel, szemben Ugyancsak találólag mondhatjuk a költővel: „*Eszem azt az imádságos szép szádat!*

A) Mindennapi imák.

1. A talmudszidó mindennapi imája, melyet lelkismereteesen naponként végezni szokott, „Alen leschabbeach“ szavakkal kezdődik, s imígyen hangzik: „Adjunk hálát a mindenség urának, a világ teremtőjének, hogy nem úgy teremtett minket, mint a föld po-

gányait, akik a „Hefel varik“ = fiúisten = Jézus előtt hajtogatják magukat, s oly Istent imádnak, a ki nem segíthet. ¹⁾

2. A prágai Machsor — föl. 19. col. r. még egy más épületes imát tartalmaz, melyet a talmudsidó naponta háromszor! elmondani köteles, s mely ekképen szól: „A megkeresztelkedett zsidók — Meschumadim — vesszennk el az eretnekekkel — keresztények — együtt még e perczben! — Vesszenek el reménytelenül, valamint a választott nép minden más ellensége azonnal irtassák ki! — — Semmisítsd, irtsd ki, zúzd össze Uram a „*Malchúlh Sadon-í'* ’) s alázd még ma —! — az istentelent.“

¹⁾ Hogy itt a „H e f e l v a r i k“ alatt Jézus Krisztus értetik, kitetszik, (amint ezt Wülffer, Anraerkungen ü b e r den jüdischen Theriak“ című művének 10. lapján kimutatja) a nürnbergi Selichoth kéziratából, valamint az 1613 ban Prágában megjelent Machsor első részéből (föl. 31. col. 1. ahol az ima egész szövege olvasható, inig ellenben az újabb kiadásokban a Krisztusra vonatkozó káromlások, a keresztényektől való félelemből, kihagyattak, s ezek helye vagy üresen hagyatott, hogy a szöveg kihagyott részét utólagosan odaírni lehessen, vagy pedig a kihagyás helyén egy gyűrű alakú jegy szemlélhető, amely azt jelzi, hogy ott valami kihagyatott, s élő szóval pótolandó.

¹⁾ Hogy itt a „M a l c h u t h Sadon“ alatt a keresztények értetnek, rabbi bar Nachmáni Bammidbar rabba föl. 198. col. 3 ból világos, valamint e következő művekből: Buxdorf Synagoga

3. A vastag, „T e p h i l a“ című zsidó-imakönyvben — föl. 9. col. 1. valamint a lengyel „S i d u r i m“ — föl. 15. col. 1. — nevű imakönyvben, egy ima foglaltatik, a mely „Hodu ladonai kiru bischmo“ szavakkal kezdődik, s ezt tartalmazza: „Úr-Isten akié a boszú, — emeld föl fejedet te világ bírāja, s büntesd meg érdemük szerint a „Kevélyeket.“¹⁾

4. A „M a c h s o r“ nevű imakönyvben ezen ima áll: „Őrizd meg óh Uram méltó bosszudat mindaddig, míg alkalmasnak találod az időt arra, hogy „Esaut“ Nisan hónapjában megsemmisítsed.“²⁾

5. A vastag Tephillában, Schacharith schel Schabbath alatt — föl. 68. col. 3. — ezen ima olvasható: «Légy irgalmas Uram Sión iránt, mert ez életünk tanyája;

Judaica pag. 246. Dietrich Schwab. Jüdischer Deckmantel pag 111. Ferd. Hesz. Judengeiszel III. rész 1. fejez.

¹⁾ Hogy a „K e v é l y e k“ alatt a keresztények értetnek bizonyítja ezt rabbi bar Nachmani „B ammidbar rabbi“ című művében — föl. 198. col. 3. s Parascha n.

²⁾ Hogy „Esau“ alatt a kereszténység értendő, világosan látható rabbi Abarbenel Maschmia Jeschua című művéből, a hol — föl. 10. col. 4. — ez áll: „A keresztények, kik a názerethi Jézusban hisznek, kétségkívül Edom és „Esau“ fiai. —

----- Nizan hónapjában van a húsvét ünnepe, a melyen egykor megjő, a talmudzsidók hite szerint, a megváltó, s kiirtja a keresztényeket.

mentsed meg a lelkökben gyötörtöket, s gyakorold Dávid házának, a Megváltónak boszuját s küldjed őt mielőbb körünkbe, hogy ne üljön többé „*idegen*“¹⁾ az ő trónján s „*nui-sok*“²⁾ az ő dicsőségében ne részesüljenek.

B) Szombati imák.

A „Sabbath“ ünnepére három imája van a talmudszidónak. Az első a vastag Tephillában — föl. 08. col. 3. — Schacharis schel schabbas cím alatt foglaltatik s következőkép hangzik: „Örvendeztess bennünket Urunk Istenünk Illés prófétával, s Dávid királyi házból származó Megváltó országával. Hadd jöjjön ez mielőbb, hogy vigadhasson szívünk, magas trónodon ne üljön „*idegen*“ többé.“²⁾

A második a „*Bensch*“ imakönyvben — föl. 15. col. 1. — „Semiroth lejom Schabbath“ cím alatt olvasható, s ezeket tartalmazza: „Tapsod le *Bozra borsajtolóit*“⁴⁾

¹⁾ „*Idegen*“, azaz Krisztus. — Esd. rabbi Ábrahám Perizol, Magen Ábrahám 72. fejezet.

²⁾ „*Mások*“, azaz a keresztények. Esd az Amsterdamban 1679 ben közrebocsátott Sepher Minhagim f. 10. col 1.

³⁾ „*Ideged*“, azaz Krisztus. Esd. rabbi Ábrahám Perizol, Magen Ábrahám. 72, fejezet.

⁴⁾ Hogy itt a keresztények értetnek, világosan kitetszik Abarbenelnek, valamint rabbi Dávid Kimchii- s Aben Esrá-nak azon magyarázatából, melyet Izsajás próféta ezen szavaihoz csatolnak; „Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vés-

valamint a Bábeléit is; zúzd össze őket boszud- s haragodban oh hatalmas Isten. Törjén meg szívük s lohadjon bátorságuk!“

Végre a harmadik, mely szinte az idézett „*Bensch*“ imakönyvben (fol. 16. col. 12.) „Semmiroth lemozae schabbath“ cím alatt foglaltatik, e következő: „A d d nekünk s gyermekeinknek s a szükséges élelmet és ruházatott, s engedd, hogy mielőbb foglalhassuk el a gojim-ok birtokát. —!!! —¹⁾ Foglald el mielőbb aSeir hegy lakhelyeit!“²⁾

tibus de Basra, lap. 63. v. 1. — Azt mondja ugyanis ezen három rabbi, hogy a próféta ezen most idézett szavai a keresztények egykori véres kiirtását jelentik, amely alkalommal a boszuthegő Megváltó ruhája a patakonként kiontott keresztény vértől oly piros lesz, mintha csak fekete szőllőt sajtolt- s öltözetét vörös musttal bepiszkította volna.

¹⁾ „*Gojim*“ azaz: minden nem zsidó általában. De hogy e név alatt különösen a keresztények értendők, abból világos, hogy a zsidók szombati s ünnepnapj kerestény munkásaikat „schabbesgoj, schabbes goj á“-nak nevezik; — s hogy *rabbi Elias* „Masoreth hammasoreth“ című munkájának 8. lapján szóról szóra ezeket mondja: „Esküszöm a Teremtőmre, hogy e mii megírására egy názareti gój bízottat engem.“

²⁾ „*Seir*“ hegye, azaz a keresztények birtoka, rabbi Abarbenel Maschmia Jeschua föl. 44. col. 4.

C) Új holdra rendelt ima.

Minden holdújulás utáni néhány nappal, mi-
kor a hold már jól látható, az áhitatos talmudsidók
ki a szabadba sietnek, szemeiket mereven az
új holdra szegezve, e következő, általuk „Bir-
cháth h a l l e v a n a h“-nak nevezett imát
hebegik el: „Legyen áldott aki téged terem-
tett!^e — Erre háromszor felugranak, úgy,
hogy mindkét lábuk testök alfelét egyszerre
érinti, s folytatva mondják: „Valamint én fe-
léd ugrálok, s mégsem érhetlek el, úgy en-
gem sem érhessenek el az „idegenek“ — ache-
rim. ¹⁾ — Lsd. a vastag T e p h i l l a. fol.
45. col. 3. — ahol ezen ima egész terjedel-
mében olvasható.

D) Az új évi ünnep hetére rendelt imák.

a) Az új év előtti hetedik napon azér
könyörög a talmudsidó, hogy az Úr Kdöm
fiait Jeruzsálem elpusztulásáért mielőbb bün-
tesse. Az ima, mely az 1665-ben közzétett
frankfurti selichothban — föl. 6. col. 1. 2. —
olvastó, így szól: „Emlékezzél meg Uram, Je-
ruzsálem elpusztulása miatt, *Edom fiairól*, ²⁾ s
büntesd meg őket.“

¹⁾ „Acherim“ = mások azaz keresztények.
Lsd. az 1679-ben közzétett amsterdami Sepher
Minhagim, föl. 10. col. 1.

²⁾ „Edom“ — keresztények. Lsd. „Z e r a r-
ham mór“ Parascha Nizzavim föl. 152. col. 3.

b) Az új év előtti hatodik napon, a p r á g i selichoth föl, 10. col.; a frankfurti selichoth, föl. io. col. 2. s a vastag T e p h i l l a , föl. 2. col. 3. 4. nyomán ekkép imádkozik a talmudzsídó: „Izrael a te néped, mely aggodalommal várja üdvözségedet, hozzád intézi fohászait. Ellenségei már oly régen tartják népedet rabigájuk alatt. Verd meg őket esHelenséggel, s zavarod meg gondolataikat, sújtsd őket félelem és rettegéssel, s adj parancsot öldöklő angyalodnak, hogy szétverje s széthajtsa őket. Művelj nagy csodákat, hogy a gójok között ne szentségteleníttessék többé szent neved! — Tedd örültekké azok fejedelmeit és tanácsosait!!!¹⁾ — Mutasd meg a te irgalmadat nekünk mindenek hatalmas teremtetője, mielőtt elmosnak bennünket a zajgó büszke vizek! ²⁾

c) Az új év előtti ötödik napra rendelt ima „Ajéh col nifleotecha“ szavakkal kezdődik, s a vastag T e p h i l l a — föl. 8. col. 2. a prágai Selichoth — föl. 15. col. 2. s föl. 16. col. I. 2. s a frankfurti S e l i c h o t h . föl. 14. col. 1. 2. szerint, ezeket

¹⁾ Ez ismét f l a g r a n s felség-sértés melynek méltó, igazságos megtorlása a bítófa volna.

²⁾ Azaz a keresztények (H u m m m a i m hasedaním) Esd. rabbi bar Nachman i, Bammidbar rabba czímű művét föl. 198. col. 3. Parascha 11.

tartalmazza: „Meguntam már a „Madhefa“¹⁾ igájának viselését; azért morzsold össze egek Ura durva kavicscsal az istentelenek fogait.

— Semmisítsd meg őket gyermekeik elrablása s asszonyaik özvegygyé tétele által! Ontsd ki véreket s pirosítsd be vele a szomjas földet.“

d) Az új év előtti negyedik s harmadik napon az egetrázó blasphemiaknak egész özönét mondja el a jámbor talmudsidó; a többi között imígyen káromkodik: „Ellenségeink vermet ásnak számunkra, a melyben elveszni akarnak bennünket, — — — „a nezer naáfuf“ vagy is „a házasságtörés ágával (Jézus Krisztus) folyton boszintanak bennünket.“ stb. ^{s)}

c) Az új év előtti második napon a frankfurti Selichoth — föl. 20. col. 1. 2. nyomán, következő blasphemiában tör ki az őrzöngő talmudsidó vad rajongása: „Távol legyen tőlem, Uram, hogy az én mennyei atyám s Is-

¹⁾ „*Madhefa*“ aranyszomjas, v. aranygyűjtő alatt rabbi Aben Esra s rabbi Dávid Kinchi szerint, ismét csak a Keresztények értendők. Lsd. Selichoth lejom, s különösen a lengyel Siddurim föl, 77. col. 1. „Meguntam már a „*Madhefa*“ igájának viselését — vagy is nem igen szívesen s csak kényszerítve fizetek adót a gój fejedelemnek — — — íme mily példás, áldozatkész hazafiság Ül...

²⁾ A „*nezernaáfuf*“ alatt, a lengyel Siddurim — föl 31. col. i. Jozer lejom Scheni szerint Jézus Krisztus értendő.

tenem dicsőítését feledve, ama tisztátalan, dögletes Istent (Krisztus) imádjám, aki csak nem rég vette kezdetét“!!! — sat. ¹⁾ zúzd össze a „hatalmaskodókat“ (keresztények a prágai machsor f. 101. kol. I. szerint) száradjanak el testeik, merevedjenek meg nyelveik, szakadjon el lelkök s legyenek alattvalóinkká.

f) Az új év előestére, valamint a kien-gesztelődés nagy napjára, a frankfurti Selichoth — föl. 32. col. 2. „Leéref rosch haschána uleerefjom kippur“ ez. a. következő imprecatio van, ima gyanánt előírva: „Uram harezolj érettünk, és sújtsd hétszeresen s alázd meg a „kev/lyeket“ *)

g) Magán az új év ünnepén pedig a prágai Selichoth — föl. 11. col. 2. s föl. 12. col. 1. — s a frankfurti Selichoth föl. 11. col. 1. útmutatása szerint, imigyen imádkozik a perfid talmudzsidó: „Azon napon, amelyen rettegés íog el, kiáltok hozzád; ne engedd, hogy a Sedim ³⁾ kik a törvényeket (talmud) nem tartják, engem lenyűgözzenek. Büntesd ama gonosz istenteleneket (keresztényeket) kik a te

¹⁾ Hogy itt a tame umeth = tetem alatt a világ Megváltója értendő, a már elmondottakból eléggé világos,

²⁾ „Sedim, Malchut Sadon, v. ham-majim hassedani m“ == kevélyek, büszke ország, büszke vizek, azaz: a keresztények rabbi Nachmani szerint — Bammidbar rabba, föl. 198. col. 3. Parascha 11.

³⁾ I.sd. az előbbi jegyzetet.

szent nevedet feledik, s e helyett ama *tisztátalan s megvetendő névnek hódolnak*“.)

h) Az új év második napján s a kien-gesztelődés nagy napján a frankfurti Mac h s o r' föl, 30. col. 1. 2. s a prágai Mach s o r, föl. 36. col. 1. szerint: „Minta meghaltak a pusztában, úgy sorvadunk a számkivetésben. Az *oroszlány* megkergetett bennünket s meggyengíté csontjainkat. A *medve* levert bennünket, s összetörte tagjainkat. *Apárduez* összeszaggatott bennünket; földúlta templomunkat, s elrabolta gyermekeinket. Te azonban Uram, meghallgatva könyörgéseinket, visszaüzted e három vadállatot; megtörted hatalmukat, s megmentetted községünket. Ámde a *vaddisznó*¹⁾ erősebb mindezeknél; mert ez, hatal 11a egész a csillagokig terjedvén, teljesen összezúzott, s hiszi, hogy egészen megsemmisíthet bennünket. — Oh küldj ed mielőbb a Megváltót és semmisítsd meg a vaddisznót.

i) Az új év harmadik napjára: „Alázd

1) Hogy itt Jézus Krisztus sz. neve értendő, a már ismételve elmondottak után kétségtelen.

2) A négy állat, úgymint: az oroszlány, medve, párduez s vaddisznó, a prágai Machschor föl. 56 col. 1. szerint e következő négy monarchiát jelentik: „*az oroszlány Babylon a medve Perzsia, a párduez Görögország, a vaddisznó Róma birodalmát vagyis a kereszténységet jelenti*

meg a „kevély eket¹⁾ a te dühödben, s irtsd ki az istentelenek nevét. Gyógyítsd meg a leigázottak sebeit, tipord össze az *oroszlányt* és a *vipera-kígyót*.¹⁾

k) Az új év negyedik napjára: „Hadd jöjjön mielőbb azon idő, amidőn azt fogjuk kérdezni tőled: miért oly vörös a ruhád, s te imígyen fogsz felelni: azok, (t. i. a keresztények) vére fecskendezte be a ruhát, amelyet fölöltöttem. Akkor mi azt fogjuk örömpesve mondani: ez amaz Úr, akire oly sokáig vártunk.*)

D) A kiengesztelődés nagy napja s annak nyolczada (octavája).

a) Ezen ünnep előestéjén, a prágai selichoth — fok 71. col. 2. — értelmében ezen

¹⁾ T. i. a keresztényeket. Lsd. föntebb.

²⁾ A keresztények oroszlánynak s vipera kígyónak is neveztetnek a talmudzsídok imáinak gúnyolt káromkodásaiban. Ez történik, midőn a jámbor talmudzsídok a sabbath végével a 91. zsol-tárt mondják, a melyben e szavak fordulnak elő: „et conculcabis leonem et draconem“ zsidóul: schachal vaphethen. E három szó kezdőbetűit a velencei nagy Machsor szerint, egy szóba húzzák össze, s ez „*JSSau*“-t tesz ki, ami, amint már láttuk, Krisztust, vagy a kereszténységet jelenti. — Lsd. bővebben: Eisenmenger Entdecktes Judenthum I. rész 790. lap.

²⁾ Lsd. a frankfurti selichoth. fok 56. col. 1. 2. s Eisenmenger Entd. Judenthum II. rész. 137. i/8 lap.

imprecatiókat szórják a kereszténység ellen a talmudzsidók: A „Kutheusokat (az az a keresztényeket. Lsd. föntebb) s azok fejedelmeit sújtsad háborúval. Hadd takarja őket sűrű felhő hat hónapon át, s ez idő alatt kínozd őket vad himlővel s a poklosság minden nemével¹⁾!!

Gyújts meg B o s r á b a n²⁾ (Ró-
ni á b a n) öldöklő h á b o r ú t s ölesd
meg annak királyát, a pápát!³⁾

— ----- — — — Úr Isten!

milyen ima ez a napjainkban különösen oly sokszerűen üldözött, megvetett, kigúnyolt kath. egyház eme magasztos imájával szemben: „Deus, a quo s a n c t a d c s i d e r i a, recta consilia, et justa sunt opera, da nobis illám, i| u a in mundus dare non potest, p a c e m, ut et corda nostra mandatis t u i s dedita, et h ostium formidine tempóra sint tua protectione tranquil la“!!!

¹⁾ Lsd az amsterdami selichoth. fol. 61. col. i.

²⁾ Lsd. Eisenmenger Entd. Judenthum I. rész, 17. fejez.

³⁾ Van még .több ilyen épületes ima a kiengesztelődés nagy napjára rendelve. Ha ki ezeken is épülni akar, az olvassa Eisenmenger sokszor említett művének II. részét. 138.139. fejez.

Vagy pedig: „Oremus dilectissimi nobis Deiim Patrem Omnipotentem, ut cunctis mundum purget erroribus, morbos auferat, famem depellat, aperiat carceres, vincula dissolvat, peregrinantibus reditum, infirmantibus sanitatem, navigantibus portum salutis indulgeat*!!!

És miután már annyira a latin idézetekbe merültünk, álljon itt azon undort gerjesztő imprecatio is, melylyel a perfid zsidóság a kiengesztelés nagy napján a világ minden nemzeteit sújtja, s mely a jeles orientalista Wülfer János Theriaca Judaica ad examen revocata című, latin nyelven szerkesztett művének 351.352. lapján következőkép közöltetik: „Et haec quidem est precatio illa festő expiationis orari solita.

Cum autem in eadem nuspiam verba illa compareant, quae Brenzius in Leberide adduxit, facile suspicati sumus, aliam esse, in qua ea reperiantur, et quae in Synagogis eorum recepta olim fuerit; nee in hoc nostra nos felelik opinio; suppeditavit enim nobis earn Codex Ms. bibliothecae Norimbergensis, e quo, cum in Machsorim impressis prorsus desit, adscribere hie earn juvabit.

„Gentes Gigantes illos scelestos, Kedarenos et Edomitas¹⁾ absorbe, ac disperde excisos succisosque.

¹⁾ Hogy az „E d o m i t á k“ alatt a keresztények értendők, föntebb már ki lőn mutatva.

Gentes Gomer, Magog¹⁾ Germanos et Turcas contere et percute detestabiles et maledictos. “

„Gentes, Hagarenos, Kethurim, Lydios, et Aramaeos castiga, ac obliviscere eorum sub dio.“

Gentes, Serach, Nacliat, Mizzaeos, et Schammaeos extirpa, conculca, et pone desolatos; Gentes, Thebach, Gacham ceterosque ex Reima natos puni, et remove eos, ne amplius supersint.“

„Gentes Capthorim, Cusluchim, Letuschim, Leumim dejice, ac constringe turbine actos et tonitru.“

„Gentes Mibscham, Adbeel, Mischmaeos et Dumaeos disperge, dissipa et corpora eorum in medio discinde. “

„Gentes Seba, Chavila, Sabatacha et Reemim excinde, et destrue moerentes ac turbatos.“

„Gentes Philistaeos, Ainmonitas, Assyrios, et Elamim dirue, et da eos ad contusionem.“

„Gentes Kir, Moab, Lydios et Arnamim allide et desere tenues, aridosque.“

„Gentes Serach, Medos, Chittaeos, ani-

¹⁾ Kevéssel a Messiás eljövele előtt, meséli a talmudsidó, nagy háború fog kitörni a keresztények és törökök között. Rabbi Jehuda Leva, Nézach Israel című művében e háborút a Gog és Magog közötti háborúnak nevezi, míg ellenben rabbi Saadias Gog és Magog alatt a római birodalmat, s evvel a katolikus egyházat érti.

mumque in nos insurgentum in aeternas con-
jice tenebras, lie unquarr, amplius resurgant.“¹⁾

No hát ez a jámbor talmud zsidónak meg-
ható engesztelő imája! — — — a kiengesztel-

¹⁾ Ezen rémséges káromkodásról azt mondja Eisenmenger az ő itt már többször idézett Entdecktes Judenthum című művének II. részében, s ennek 142. lapján, hogy ez a közönséges kézenlevő zsidó imakönyvekből (Machsor) ki van hagyva ugyan . de amint ezt Eisenmenger maga látta a kiengesztelődés nagy napján, az ima idején, kéziratban illesztetek a fölnyitott „m a c h sorba“ s így mondatik el. — Még jellemzőbb az, amit a rabbi Zevi s rabbi Lippman e tekintetben tentált zsidóvédelmét tönkverő Wülfer János mond, midőn a csak imént szóról szóra idézett rémséges imprecatiók közlése után imigyen értekezik: „Quam bene autem in hac precatatione singulis gentibus judaei voluerint, liquido apparet, et an non publicum anathéma cuivis dixerint, eadem sacra non colenti, candide judicet, cui sanum est sinciput. Mihi certe, quidquid Zevi noster obganniat, aliud nihil persuadebit, utut miile rationes adduxerit, et vehementer miror Lippmanni umbone, Apellam nostrum se non obtexisse, qui in Nizzachon ipsius huius precatationis sensum eo torquet, ac si nulli unquam genti male precentur: séd flebiles saltern questus cieant, miseriamque suam multis lacrimis deplorent, quod terribilesac vaferrimae gentes excidium eorum quotidie secum meditentur, et semper in ore habeant illud: „Absorbe et disperge Judaeos.“ Et hanc quidem fraudem, ne quid dissimulem, nescio quae impia furciferi manus in Codicem Membranaceum bibliothecae Norinbergensis intruserit, in quo circa medium cuiusvis commatis *dicunt*“ adjectum est,

telődés nagy napján !!! — — — — —
 Mily másképen hangzik a nemzetek édes, szerető anyjának engesztelő imája, a keresztény kicngesztelődés nagy napján, a midőn a kesergő anya ekképen fohászkodik“: Oremus et pro paganis, ut Deus omnipotens auferat iniquitatem a cordibus eorum, ut relictis idolis suis, convertantur ad Deum vivum et verum, et unicum filium ejus Jesum Christum Deum et Dominum nostrum.“ — és: Oremus et pro perfidis Judaeis, ut Deus et Dominus noster auferat velamen de cordibus eorum, ut et ipsi agnoscant Jesum Christum Dominum nostrum.“

E) A sátoros ünnepek imái.

A sátoros ünnepeken, melyek tudvalevőleg a zsidóknak Aegyptomból történt kiszabadítása emlékéül rendelvek, következő módon káromkodik a talmudzsidó: „Verd agyon ellenut sensus sít: „Gentes, gigantes illi scelesti Kadareni. — Edomitae — etc. „dicunt“: absorbe, et disperge Judaeos; *qtem (ámen dohon recens adiccta manns, lividumque atramentum facile prodit* aliique Codices, quibus usi sumus, evidenter indicant: in iis enim illud „dicunt“ abest, nec etiam in Machsor illő Veneto comparuit, quod virum Cl. Joannem Andreám Spibgelium nobiscum communicasse diximus, et in quo ad marginem utraque haec precatio calamo apposita erat.“ Ennek még bővebb magyarázatát lsd. Eisenmenger Entd. Judenth. II. rész 145—148. lap.

ségeinket, amint agyon verted egykor Aegyptom elsőszülöttjeit, sanyargasd őket oly csapásokkal, mint egykor az aegyptomiakat,¹⁾ szeld kettő őket, valamint ketté szeltesd egykor Mózes vesszejével a vörös tengert.

Mártsd be hatalmas nyilaidat az Edomiták (keresztények) vérébe s törd ki ezeknek nyakát²⁾ — !!!

Ugyan ezen ördögi káromlást „imádkozzák“ az ő szeptember hónapjuk huszonkettedik napján is.

F) Templom fölavatásának ünnepe pére rendelt imák.

A templomfölvatási ünnep, mely egész egy hétig tart, s melynek előestéje szeptember 25-ére esik, következő káromlást viz végbe az imádkozó talmudzsídó: „*Tapod le, tipord össze haragodban a Keltákat (kereszténye-*

¹⁾ A talmudzsídónak az az erős meggyőződése, hogy az eljövendő Messiás új tiz csapással semmisítendi meg a keresztényeket. Üsd. bővebben Eisenmenger Entdecktes Judenth. II. rész, 162. lap.

²⁾ Ezen s több hasonló maledictiók elmondásakor körüljárják hétszer a zsinagógában fölállított „A l m e m o r“-t, mint egykor elődeik Jericho falait.

ket) mondjad ki a jubilaris évet, ¹⁾ mert keserűvé lett immár életünk a „borjú országának“ sanyarú igája alatt.“²⁾

G) Purim ünnepi imák.

„Tedd oh Uram, hogy a buja Adina neve mindenhol feledésbe menjen³⁾ s ne feledd az Edomitákat, akik lerombolták hajlékodat, pecsételd be könyvöket, s emlékezzél meg ama napról, a melyen küzdeni fogsz velük. Pusztítsd ki három élű halállal (kard, éhség és dögmirigy) emlékezetöket, a vastag sötétség három éjjelén homályosítsd el tetteiket. Jegyezd föl neveiket bosszús haragod hét napja alatt, s a tiz csapás iszonyai által veszítsd el őket Hamannal, Seressel együtt, átkozva legyenek a bálványimádók.⁴⁾

¹⁾ A jubilaris év akkor lesz, midőn a talmudzsídó fölfogása s Ízlése szerinti Megváltó megjelenvén, vad fúriaként ontandja a keresztények véréét. Lsd. a fenntebb mondottakat.

²⁾ Hogy a talmudzsídó „borjúnak vagy három-éves borjúnak, vagy háromnéves tehénnek“ czímezi a kereszténységet, azt, rabbi Akkiva nyomán kimutatja Eisenmenger Entd. Jud. I. rész, 790. lap.

³⁾ „Áddina“, azaz a prágai machsor kommentárja szerint: az istentelen „Edom“ vagyis a kereszténység. Lsd. Eisenmeng. Entd Jud. I. rész, 772. lap.

⁴⁾ Azaz: a keresztények. Lsd. Eisenmenger Entd. Jud. II. rész. 170. lap.

H) A zsidó húsvét nyolczadára rendelt imák.

a) A vastag „*Tephillá*“ban van egy ima, melyet a talmudzsidók a húsvétjokat megelőző szombat estéjén szoktak elmondani, s mely ekképen hangzik: „*uram öntsd ki haragodat a gójokra, a kik nem ismernek téged, s amaz országokra, melyek nevedet nem tisztelik. Ezeket üldözd és pusztítsd ki teljesen!*) Foszd meg azok

¹⁾ Ez imára vonatkozólag Hesz Nándor ki-keresztelkedett zsidóorvos következőleg ír: „Amint estve lesz, körülveszik az ételek s italokkal gazdagon megrakott asztalt, énekelnek, végeznek sajtárszerű szertartásokat, esznek és isznak s vígan vannak, azt tartván biztosan, hogy ez éjjel mi bajuk sem történhetik. A kicsapongó tobzódás után ismét énekelnek. Első énekük „*Off roff nissim*“ azaz: Uram te sok csodát műveltél ekkor mi rajtunk, míg a másik énekök: *Ometzgo efuro-secho* azaz: „Istenem, mily nagy a te hatalmad“ szavakkal kezdődik. E bevezetés után a tudós Hesz szóról szóra ezeket mondja: *Ezen két imában teljesen kiátkozták a keresztényeket (In dicsen zwei Gebeien verfluchen sie auch gar fast die Christen) s különösen a másodikban sok rosztat kívánnak a keresztények fővárosainak, vagyis azok fejedelmeinek és kormányjérfainak (und im letzten belezi sie mit aiusgedrückten Worten: „bég elír en wir viel Uebels Wider die Hauptstätt der Chrislenheit, das ist voider ihrc Obersten Regiment und Regierung.“* Lsd. Férd. Hesz, Flagellum et speculum Judeorum cap. 5.

----- Et mine reges intelligite! -----
 — — — Erudimini, qui iudicatis terram! — — —

elsőszülöttjeit (azok királyait) a koronától s üsd szét őket méltó haragodban. — „Mindaz, ami az aegyptomiakkal történt (tiz csapás) az történiék „Zor“-ral is.¹⁾ Gyermekük elrablásával büntesd meg őket, s tedd őket öz vegyekké.²⁾

És mit tesznek ezen hallatlan átkozódásokkal szemben a modern keresztény kormányok? -----

A helyett, hogy az átkozódo fölségsértöket a -----

bitójára küldették s a pokoli átkozódo színhelyeit tüzzel vassal elpusztítani törekednének, ellenkezőleg azon vannak, hogy az átkozódo színhelyén minél több számban jelenhessenek meg a keresztény fejedelinek és kormány fér fiák véres szájú átkozó i! — Igen l ezen vannak, s ezt eszközük az által, hogy, míg a keresztény katona magasztos ünnepeit tün- tetőleg megszentelteleníteni engedik, s a keresztény katonát ünnep és vasárnapokon az istentisz- tetben részt venni akadályoztatják, az alatt a zsidó hitvallású katonákat zsidó ünnepeken minden hivatalos katonai teendőktől fölmentik, s ez által módot nyújtanak arra, hogy a keresztény fejedelmek¹ és kormányférfiak ocsmány átkozói, a zsinagógáknak nevezett biinbarlangjaikban, az átkozódo idején annál többen legyenek. És ez volna ama szabadság, egyenlőség s testvériség, amelyet a aztán moaern cullura büszke szövívői mindenféle hangoztatnak?! -----

¹⁾ Hogy „Zor“ alatt ismét csak a keresztények értendők, bizonyítja rabbi Elieser s rabbi Bechai, Cad Ilak Kemach, föl. 57 col. 4. Lsd. Eisenmenger Entd. Jud I, rész 16. fejezet.

²⁾ Lsd. a vastag Tephilla föl. 7. col. 4. a prágai Machsor föl. 7. col. 4.; a prágai Machsor föl. 71. col. 2.

b) *A húsvét első napi zsidó ima eme káromkodásban kulminál: Az oroslány, medve, párducz és disznó e napon fognak megsemmisülni.* — — — „A húsvéti ünnep éles fegyverünk lesz „Edo?“ ellen; mert húsvétkor lesznek kiirtva elleneink, s meggyógyítva vérző sebeink.¹⁾

c) *A húsvét másodnapi zsidóima ezen káromkodás: „A mint kiirtottad egykor az aegyptomiakat (Nof, Alcair, Cair) ép úgy irtsd ki „a nádas állatot.“¹⁾*

„A mint kiirtottad az aegyptomiakat, úgy irtsd ki azon istentelen népet, mely nádas állatnak (vaddisznónak) mondatik, s szabadíts engem ama néptől, mely vad disznónak hivatik.³⁾ *Ordíts Uram* a magasságból, hogy az egyszarvuak (Reemim) lemészároltassanak.¹⁾

¹⁾ Lsd. bővebben: Eisenmenger Entd. Jud. II. rész. 179. lap. A zsidók, mint már főnebb elmondattott, azt hiszik, hogy az egyik húsvéti ünnepen jó a Megváltó, s kiirtja a négy állatot. Ezekről lásd a 105. lap. 2. jegyzetét.

²⁾ Rabbi Salamon Jarchi 68. zsoltárnak 31. versét így magyarázza: „A nádas állat vagyis a vaddisznó, mely a nádasban szeret tartózkodni. „*Esaut*“ vagyis a kereszténységet jelenti.“ Lsd. bővebben Eisenm. Entd. Jud. I. rész. 776. lap.

³⁾ Lsd. Eisenmeng. Entd. Jud. II. rész, 179. lap.

⁴⁾ Hogy „*Reemim*“ alatt a rómaiak, vagyis a keresztények értendők, kimutatja rabbi Elieser Kad hakkemach című művében, föl. 20. col. 1. Lsd. bővebben Eisenm. Entd. Jud. II. II. rész, 173. lap.

d) *Húsvét utáni hetedik napon végeztetni szokott imák.*

A prágai Machsor föl. 79. col. 1. s a frankfurti Machsor föl. 141. col. 1. szerint így káromkodik a talmuzsidó húsvétja hetedik napján: „Bocsásd le a te rettegésedet A d i n á r a (a keresztényekre, a mint már főnebb kimutattatott) hogy félelmében elveszen“ — — — s a vastag Tephilla föl. 74. col. 3. szerint pedig így: „Bizzunk az Úrban, hogy most is, mint egykoron, csodákat művei, a tiz ismerettest csapást még más új öt csapással szaporítja s azokat a „nagy város“ elpusztítására használja.¹⁾

e) *A zsidó húsvét nyolczaddn.*

A prágai Machsor föl. 15C. col. 1. s a frankfurti Machsor föl. 97. col. 2. szerint e napon imigyen káromolja a talmuzsidó a keresztényeket: „Valamint régenten, úgy most is remegjenek a mi ellenségeink (keresztények*), félelem és rettegés szállja meg őket, hogy megmerevedjenek szíveik. Boszud s haragodnak *serlegét öntsd ki reájok. A legrettentőbb fájdalmakban, remegés szülte izzadság között roskadjanak össze didergő tagjaik. Egyik nyomorúság a másik után kínozza*

¹⁾ Rabbi Abarbenel szerint *Róma*. Lsd. bővebben. R. Ch. Pavlikovszki, der Tulumd in d. Theorie und i. d. Praxis 189. lap.

²⁾ Lsd. ugyanott 162. lap.

őket, hogy soha többé föl ne lábadhassanak“ —
— —!!! stb. stb.

Még számtalan ilyen magasztos imát lehetne itt idézni, melyeket a talmudzsidók más vallásos összejvetelők, így például menyekzőjük alkalmával stb. szoktak a szeretet Atyjának a keresztényekért bemutatni; de minthogy egyrészt már az eddig felsorolt maledictiókkal is egész undorodásig megelégedhettünk, s minthogy más részt az itt fölnem soroltak is az ő lényegökben és főszövegezésökben az itt közöltekkel megegyeznek: ildomosnak találtam ezen sajátságos imakönyvet berekeszteni; záradékul mégis még a talmudzsidó azon felette áhitatos imáját ide csatolván, melyet az a kikeresztelkedett zsidőrokona fölött, buzgó, áhitatos lelke egész hevével szokott elmondani, s melyet Istóczy Győző „12 Röpirat“ című igen jeles, minden jóra való keresztény embernek figyelmébe nem eléggé ajánlható folyóiratának ez évi október 15-ki füzetében következőképen mutatja be olvasóközönségének.

Zsidó kiátkozás ¹⁾).

Minthogy alig van történelmi esemény, melyben nem rejlenék több vagy kevesebb tanulság, és valamely népnek sajátlagos vallásos nézetei, szertartásai és nyilatkozatai több-

¹⁾ V. ö. a „12 röpirat III. évfolyamának 82. — Szerk.

nyire fényt derítenek annak jellemére: talán nem cselekszünk egészen felesleges dolgot, ha Lewes György Henriknek a „Philosophia története“ című felette érdekes és jeles munkájából ¹⁾, melynek tanulmányozására ezen füzetek olvasóinak tán nem mindegyike vett magának időt és fáradságot, egy epizódot reprodukálunk, mely egy, a községből kitagadott zsidó kiátkozásának ceremóniáját s ezen átok formuláját terjedelmesen leírja.

A tudós szerző ugyanis, miután elmondja, hogy az illetőt, mivel egyéni nézeteit a felekezet tanaival nem volt képes összeegyeztetni s nem akart hitet mutatni olyanban, a miben nem hitt, először fenyegetésekkel, később pedig megvesztegetéssel próbálták elhallgattatni, s végre orozva élete ellen törtek, mely gyilkossági kísérlet azonban a szúrás elsiklása miatt csak kabátját hasítván fel és bőrért karcolván fel jelentéktelenül, szintén eredménytelen maradt, — következőleg folytatja:

„Az egyéni vakbuzgóság e fölléptét csakhamar követte a testületi méltatlankodás nyomósabb kifejezése: megkezdődött a kitagadás komoly processusa. Nagy és izgatott tömeg lepte el a zsinagógát, midőn kinyitották a frigyszekrényt, melyben a szentírás könyve őriztetik; számtalan fekete viaszgyertyának

¹⁾ Az angol eredeti kiadás után a Magy. Tud. Akadémia megbízásából fordította Dr. Bánóczy József. Budapestem 877. — Czikkíró.

fénye ömlött a haragos hívők hosszú szakál-lasa és apró szemekre. A pap elrendelte, hogy az ítélet kihirdetessék, s a kántor felemelkedett, és messze elható gyászos hanggal énekelte el a kiátkozás és száműzés ezen ígét: „Az angyalok gyülekezetében kiadott rendelet és a szentek tanácskozásában hozott végleges határozat értelmében kitagadjuk és száműzzük. Kinyilatkoztatjuk ezennel, hogy ki van átkozva és tagadva az Isten és e gyülekezet akarata szerint és a szentírás könyvének s a benna foglalt hatszáz és tizenhárom szabványnak erejénél fogva. Hangos szóval ismétljük a tilalmat, melyet Joséa mondott Jerikót illetőleg; az átkot, melylyel Elisa sújtotta a pajkos és szemtelen gyermeket és Gehasi szolgáját; a kiátkozást, melyet Barak használt Merost illetőleg; a kitagadást, melyet régente a nagy zsinat tagjai használtak és a melylyel Jehuda, Ezekiel fia szintén sújtotta szolgáját, és mindazon átkokkal, kiátkozásokkal, tilalmakkal és kitagadásokkal egyetemben, melyekkel büntettek Mózes mesterünk óta egészen a mai napig, Jahnak is nevezett Achtarinelnek, a seregek urának nevében; Mihály arkangyal nevében; Metateron nevében, kinek neve hasonló az uráéhoz,¹⁾ Sandalphon nevében, kinek tiszte rendesen abban áll, hogy virágokat és

¹⁾ A Metateron szó betűi ugyanazt a számot, adják, mint a Sadat, a Mindenható szó, ugyanis háromszáz és tizennégyet.

virágkoszorúkat mutat be urának (azaz, hogy Izrael fiainak imádságait az Isten trónja elé viszi). Végül annak nevében, ki negyvenkét betűt foglal magában; — ugyanis Annak nevében, ki Mózesnek megjelent a csipkebokorban; a kinek nevében Mózes megnyitotta és szétosztotta a vörös tenger vizeit, Annak nevében, ki azt mondá: Az vagyok, a ki vagyok és a ki leszek: a nagy Név titokzatos mélységénél fogva; szent Parancsainál fogva, melyek a Törvény két táblájára vannak vésvé. Végül a seregek Négybetűs Urának, Izrael Istenének nevében, ki a kerubimok fölött trónol. A Golyók, Kerekek, titokzatos Állatok és az öt szolgáló Angyalok nevében. Az Arkangyalok nevében, kik a legszentebb előtt szolgálnak. Izrael minden fia és Izrael minden leánya, kik az ünnepélyesen kihirdetett parancsok egyikét áthágnátok! Tudjátok meg, hogy ő el van átkozva a seregek Ura, Isten által, ki a kerubimok fölött honol, kinek szent és rettenetes nevét a főpap az engesztelés nagy napján kieltette. Tudjátok meg, hogy el van átkozva az égben és a földön, magának a Mindenható Istennek szava által. Tudjátok meg, hogy el van átkozva Mihály arkangyal nevében, a Metateron nevében, kinek neve hasonló az uráéhoz. Tudjátok meg, hogy el van átkozva Achariel Jah, a Seregek Urának nevében, el van átkozva a Seraphimok és Ofanimok és azon angyalok által, kik Isten előtt szolgálnak tisztaságban és szentségben.“

„Ha Niszanban (márczius) született, a mely hónap vezetése Urielre és seregének angyalaira van bízva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Uriel szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ha Ijárban (április) született, a mely hónap vezetése Tephanielre és seregeinek angyalaira van bízva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Tephaniel szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ha Szívanban (május) született, a mely hónap vezetése Amrielre és seregének angyalaira van bízva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Amriel szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ha Tamuszban (junius) született, a mely hónap vezetése Penielre és seregének angyalaira van bízva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Peniel szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ha Avban (julius) született, a mely hónap vezetése Bárkiéire és seregének angyalaira van bízva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Bárkiéi szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ha Elulban (augusztus) született, a mely hónap vezetése Perielre és seregének angyalaira van bízva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Periel szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ha Tisriben (szeptember) született, mely hónap vezetése Zuriélre és seregének angya-

laira van bízva, akkor tudjátok meg, ho?y el van átkozva Zuriél szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ha Markesvanban (október) született, a mely hónap vezetése Zakarielre és seregének angyalaira van bízva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Zakariel szava által éj azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ha Kiszlevben (november) született, a mely hónap vezetése Adonielre és seregének angyalaira van bízva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Aüoniel szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ha Teveszben (deczember) született, a mely hónap vezetése Anaelre és seregének angyalaira van bizva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Anael szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Ila Sevatban (január) született, a mely hónap vezetése Gábielre és seregének angyalaira van bízva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Gábiel szava és azon angyalok szava által, kinek ő a feje.“

„Ha Adarban (február) született, a mely hónap vezetése Rumielle és seregének angyalaira van bizva, akkor tudjátok meg, hogy el van átkozva Rumiéi szava által és azon angyalok szava által, kiknek ő a feje.“

„Tudjátok meg, hogy el van átkozva a Hét Angyal szava által, a kik a hét napjai fölött uralkodnak és mindazon angyalok szava által, kik őket követik és lobogóik alatt küz-

denek. Tudjátok meg, hogy el van átkozva a Négy Angyal által, kik a négy évszak fölött uralkodnak és mindazon angyalok szava által, kik őket követik és lobogóik alatt küzdenek. Átkozott legyen a hét főnhatósága által. Átkozott legyen a Törvény azon fejedelmei által, ki erős, hatalmas és rettenetes.“

„Könyörgünk Istenhez, hogy ilyen embert tegyen tönkre, és hogy siettesse megsemmisülésének napját. Isten, szellemek Istene! Vessd őt alá minden húsnak, tépd ki, gázold el, sújtsd le, semmisítsd meg. Az Úr haragja, a legrombolóbb viharok és szelek szálljanak az istentelen ember fejére: a dúló angyalok szálljanak reája. Átkozott legyen, bár hova fordul; lelke a rettegés honába költözködjék. Haljon meg utálatos betegségben; szelleme ne szállhasson ki belőle; küldje reá az Isten a legkeményebb és legégetőbb bajokat. Veszzen el emésztő láz által, sorvadás által, kínozza belső tűz és lepje el testét kelés és daganat. Ne hagyja az Isten békében, míg gyökeresen nincsen kitépve és semmivé téve, míg keresztül nem szúrja a saját kardja a saját szívét; ijja pedig töressék szét. Olyan lesz mint a szalmaszál, melyet a szél hajt. Az Úr angyala követni fogja a sötétségben, a sikamlós helyeken, a merre az istentelenek útjai vezetnek. Akkor fog megsemmisülni, midőn legkevésbé várja; ő maga fog esni a Törbe, melyet titkon másoknak vetett. El fog üzetni a föld színéről, a világosságból a sötétségbe

fog üzetni. Kín és nyomor éri majd mindenütt. A saját szemeivel fogja látni tönkrejutását. A Mindenható Isten haragjának kelyhét ki fogja inni; az Ő átkai be fogják földni mint egy ruha. Bőrének ereje emésztessék meg. A föld ki fogja vetni. Isten örökre ki fogja házából taszítani és pusztítani. Soha Isten meg se bocsássa bűneit. Az Úr mérge és haragja fogja öt körül s égjen örökké feje fölött. A mely átok a Törvény könyvében foglaltatik, az szálljon reá mind. Törölje el öt az Isten az egek alól, különítse el öt az Isten a saját romlására Izrael valamennyi törzsétől, sorsául pedig szabja mindazokat az átkokat, melyek a Törvény könyvében foglaltatnak!*

„Ti pedig, a kik még életben vagytok, szolgáljátok az Urat, Istenteket, a ki megáldotta Ábrahámot, Izsákot, Jákobot, Mózeszt, Áront, Dávidot, Salamont, Izrael prófétáit s annyi jámbor embert, kik a nemzetek között vannak szétszórva. Árazssa el az Úr áldását az egész gyülekezetre és minden tagjaira, kivéve azokat, kik e kiátkozás ellen vétének. Fogadja őket az Isten szent pártfogásába, Tartsa meg őket végtelen kegyelmében s mentse meg őket a kín és nyomor minden nemétől. Nyújtsa az Isten hosszúra valamennyinek életét; áldja meg és virágoztassa föl minden vállalatukat. Adja meg nekik végül az Úr a szabadulást, melyre ők Izrael minden gyermekével egyetemben várnak. Ez az Ő szent Akarata. Amem.“

Mialatt ezeket az átkokat a zsinagóga egyik felében elénekelték, az alatt a másiktól időről-időre harsány trombita hangok kísérték. A fekete viaszgyertyákat lefelé fordították és egy vérrrel telt nagy hordóban cseppenként megolvastották. E jelkép borzadálylyal töltötte el a nézőket, s midőn a vége bekövetkezett, s a gyertyák mind hirtelen bele mártattak a vérbe, — átkozódó kiáltás hallatszott minden oldalról s az „Ámen“ zaja hangzott föl a sötétben.“

És mikor — kérdi az olvasó — folyt le ezen oly tragikus, izgalmas jelenet, melynek csupa olvasására borzadály futja végig az embert, s mely a zsidó nép vallási türelmetlenségének, szenvedélyességének és engesztelhetetlen bosszúvágyának leghívebb kifejezése? Körülbelől ezerhatszáz (1656) évvel azután, hogy Krisztust sikerült a kezeszfára feszíttetnie, ki az Isten és az emberek iránti szeretet vallásának lett a megalapítója, s kiről a föntebbi átokkal sújtott úgy nyilatkozott: hogy ő az Istenség, az örökkévaló Bölcsesség legfensőbb nyilvánulása, az ideális emheriség valódi képviselője.

Ha tehát ennek tanúságaként a zsidó népnek vallási fanatizmusa ezer és hatszáz év alatt mitsem vesztett intenzitásától, ugyan hány évre lesz még szükség ahoz — kérdjük mi — hogy a zsidó, hit dolgában a lélek szabad emelkedését lenyügző bilincseken tágítson és megtanulja, hogy embertársaihoz valódi

szeretettet s ne csupán önhaszon által sugall
 érdekből csatlakozva, a társadalom és embe-
 riség magasztos eszméinek megvalósítására
 közreműködjék?

És hát ki volt az, a kin fanatikus zsidók,
 a leírt kiátkozási szertartást végrehajtották?
 — Az a 17-ik századbeli bölcsész: Spinoza
 Benedek, — máskép Despinoza Baruch volt,

J u s z t i n.

Befejezem a talniudzsidó infernalis károm-
 lásait s egetrázó átkozódásait a rettenthetlen
 Eisenmengernek azon fig'elemreméltó szavaival,
 melyeket „Entdecktes Judenthum című világ-
 híró művének 11. részében, s ennek 188- 189.
 lapján mond, s melyek a maguk eredetiségek-
 ben e következők: „Es ist aber solches greu-
 liche h'luchen ein unfehlbarer Beweis gegén
 die lasterhafte und verzweiffelte böse Judon,
 dass kein einziges gutes Ilarr mehr an ilinen
 sey, und dass sie nicht mehr Gottes Volk seyn,
 Sie wissen doch selbst, dass solches Flu-
 chen unrecht sey, wie in dem Anfang dieses
 Capitels aus ihren eigenen Büchern dargethan
 worden, und dass darduch wieder das Geboth
 Jeremia. 29. v. 7. freventlich gehandelt werde,
 allwo geschrieben stehet: „Sucliet der Stadt
 Bestes, darein ich euch habé lassen wegfüh-
 ren, und betet für sie zu dem Herrn: dann
 wann es ihr wohlgehet, so gehet es euch auch
 wohl. — Sie habén ja keine Ursach uns sol-
 cher gestalt zu verfluchen; denn es gehet
 ihnen wohl unter uns, *und werden sic wieder*

*alles böse von den kokén Obrigkeitcn besckützt;*¹⁾
leben auch im lautern Müssiggang, und haben

1) Ezt maga Eisenmenger ugyancsak saját tapasztalásából mondhatta; mert hiszen történeti tény az, hogy a frankfurti zsidók, amint 1700-ban értesültek, hogy Eisenmenger János-Andrásnak a hírneves orientalistának Entdecktes Judenthum című munkája legközelebb megjelenik, azonnal megrohanták Eisenmengert, ígervén neki 12.000 forintot azon esetre, ha a már egészen befejezett munkáját nekik átszolgáltatja; s minthogy Eisenmenger ez ajánlatot visszautasította, a furfangos frankfurti zsidók valóban ördögi ravaszsággal, úgy tudták behálózni s megvesztegetni első Lipót császár közvetlen környezetét, hogy ez a császárral komolyan elhitette, hogy Eisenmenger kérdéses munkájában „*otromba, vakmerő módon gyaláztatik s pellengéreztetik a katholikus vallás*“ — !!! — Ennek következtében Eisenmenger nagyszerű műve, érélyes császári rendelet következtében elkoboztatván, a frankfurti szegények házában zár alá tetették.

Az ez által mélyen sértett s jelentékenyen károsított Eisenmenger csak megtört szívvel s könybelábadt szemekkel türheté eme hallatlan gyaláztatot. s csúf méltatlanságot, s így is csak vajmi rövid ideig, mert csakhamar kioltá drága életét végtelen lelki fájdalma, s elkeseredettsége.

Eisenmenger örökösei azonban nem nyugodtak, hanem sok tűnődés és tanakodás után I. Frigyes porosz királyhoz fordultak oltalom és segítségért. I. Frigyes szokott érélylyel s igazságszeretettel látott hozzá az ügy érdemének komoly megvizsgálásához, s meggyőződván ily módon arról, hogy mindazon vádak, amelyek Eisenmenger nagy munkája ellen emeltettek, merő hazugságok s alaptalan zsidóferdítések, zsidógyanusítá-

doch darbey bessere Nahrung, und ein weitreichlicheres Aufkommen durch ihren grossen schändlichen Wucher und ihre gottlose Betriegerien, als die meiste arme Christen habén, welche Tag und Nacht, iriuh und spath mit höchstem Kummer und saurem Schweiss arbeiten und solcher gestalt ihr Brod verdienen müssen. Sie seynd also der grossen Gutthaten, die ihnen widerfahren, nicht werth, die weil sie sich so undankbar dargegen erweisen: verdienten auch dadurch, dass man sie nicht alléin zu den schwersten, sondern auch den verächtlichsten Arbeiten anhielte, und ihnen darbey nur Wasser zu trinken, und trucken Brod zu essen gebe, so worden sie erkennen, wie wenig Ursach sie bishero gehabt haben uns so leichtfertiger weise zu veríluchen, und alles böses uns an den Mais zu wünschen.“

A derék Eisenmenger eme nagy jelentőségű szavaihoz valamint egyáltalán a fölhozott talmudzsidó hitágazatok és imákhoz csak azon megjegyzésünk van, hogy ugyancsak nem bolygatnék mindezekért a jámbor zsidókat, ha sok, 1705. april 25-én I. Lipót császárhoz fordult, mint közbenjáró, s erre ama figyelemre méltó levélváltás keletkezett a két említett fejedelem között, mely Ritter de Choleva Pavlikovszki, *Der Talmudjude ind der Theorie und in der Praxis* című művének 524—333. lapján egész terjedelmében olvasható.

tudnók, vagy csak föltételezhetnők, hogy ezek csak holtbetűk, hogy ezek a legrajongóbb talmudzsidó által is mellőzött, figyelmen kívül hagyott régen elavult, most már mit sem mondó formaságok, senki által nem teljesített, nem gyakorlott alakoskodások.

Ámde fájdalom, nem úgy van, mivelhogy nem csak egyes talmudzsidók viselt dolgai, hanem magának az egész zsidónemzetnek összes története nem egyéb, mint megdőbentő visszatükrözése, gyakorlati kinyomata a zsidó érzeményvilágnak; vagyis a talmudzsidó viselt dolgai, múltja, története époly kiapadhatlan gyűlöletet tanúsít a kereszténység ellen, amint az annak hitelveiben s imáiban nyilvánul.

Ennek bebizonyításául álljanak itt következő történeti adatok; mert: „Historia testistemporum, lux veritatis.“

Chaldeának egyik jelentéktelen nomád népe, a héberek lettek, mintegy 350 évvel a vízözön után Jehova által kiszemelve arra, hogy a majdnem általánossá vált rideg bálványozás sötét korában az egy Istenben s egykoron megjelenendő Megváltóban való hitet sanyaruságok s hosszú szenvedések között is megőrizték. Ábrahám az egy Istenben hívők ősatya, Izsák az ígéret fia s Jakab a tiz törzs őse, három fő alakja, három ős feje az egy Istent imádó hívő népnek, a mely elkövetett bűnei miatt Egyiptomban szigorúan megfenyítve, innen csakhamar az ígéret földére, Palesztinába

vezetve, Mózes bölcs törvényei alapján oly nemzetté alakult, amely jellemének sajátosság vonásainál fogva egyedül s páratlanul áll a föld nemzetei között. Vallási s politikai intézményeinek összege néni vala egyéb, mint az ígért s eljövendő Megváltónak folytonos jelképe; különösen a vallásos szertartások egyenként és összesen oly cselekményekkel valának egybekötve, hogy ezek, tökéletlenül bár, előzetes képét képezik vala a keresztény vallásnak. A szertartások leglényegesebb része, alapvonása, a véres áldozatok bemutatása vala; és valóban az Üdvözítő főfeladatává lett az, hogy bennünket szent vérenek kiontása által megváltson.

A megígért és a választott nép által várvavárt Megváltó földi eredete, fogantatása, születése, személye, megjelenésének ideje, egykori tettei és csodái oly szabatosan, oly világosan voltak jelezve a választott nép szent könyveiben, hogy majdnem merő lehetetlenség volt a megígért Megváltóra Jézus Krisztus szent személyében rá nem ismerni.

Ám de ez mégsem történt! — — „Inter suos venit, et sui Eum non receperunt“. A Megváltó megjött, s a választott nép, amely egyedül várja vala Őt, nem fogadta el, noha láthatta, hogy minden, de minden szóról szóra beteljesült, ami róla jövendöltetett. — Hogy történhetett ez? — — hol keresendő e rejtély kulcsa??

Hát biz ez imigyen történt: Jézus Krisz-

tusnak a világ Üdvözítőjének eljövetele idején két fő felekezetre szakadt a választott nép. Az egyik szigorú volt külsőleg a törvény megtartása tekintetében, belsőleg pedig legtágasabb laxismusnak hódolt. Igazságos s szent vala kívül, telve corruptióval belül, s így méltán és találólag hasonlított az Üdvözítő által a kívülről tisztára meszelt sírboltokhoz. E felekezet tudvalevőleg a farizeusok utálatos sectája vala.

A másik ellenben bűnös könnyelműséggel túltette magát Mózes törvényein s tüntetőleg magasztald a gondolkodás szabadságát, aminek csak az lehetett szükségképeni folyománya, hogy az eme sectához tartozók erkölcsi nagyban hasonlítónak 3 modern romlott erkölcsű világ materialistáinak feslett, piszkos életmódjához. Ez tudvalevőleg a Szaduceusok sectájának hivaték.

S ezen, különben mindenben egymástól áthidalhatlanul elütő, egymással mindenben ellentétes, egymás között örökös élethalál harcban levő, egymást mindhalálíg gyűlölő két felekezet Jézus Krisztussal, s annak tanítmányával szemben szoros szövetségre lépett egymással, hogy Krisztust, a farizeusi és saduceusi gonoszságokat egyaránt korholó s szigorúan, nyilvánosan! elítélő Krisztust halálba kerresse.

Krisztus tehát keresztre feszítettett, amint ezt Ő maga, fényes diadalainak közepette egész biztonsággal megjövendölte, ő meghalt,

mint az egyaránt hitetlen istentelen, s erkölcs-telen farizeusok s szaduczeusok kiapadhatlan, vad gyűlöletének ártatlan áldozata, dühtől s megsértett hiúságtól tajtékzó ellenségeinek mámoros örömrivalgásai, szívtelen gúnykaczaja között.

Ám de harmadnap föltámadott Ő, s negyvennap lefolyása alatt, száz és száz tanú jelenlétében s ismételve mutatta meg magát s fölment a mennyekbe, miután határozott szavakkal megjövendölte egy részt a makacs Jeruzsálemnek végelpusztulását s hitetlen lakóinak szétűzetését; más részt pedig az általa egy látható fő alatt alapított egyháznak minden üldözés és tévtanok daczára leendő véggyőzelmét.

S íme mindez szóról szóra beteljesedett! Krisztus Egyháza főnáll maiglan tizennyolcz-százados folytonos harcz és üldözés daczára! — A zsidó nép a földkerekség minden részeiben szétszórva, király, haza s főpap nélkül! de maiglan is ama két sectát képezve, melyek az isteni Mester földi élete alatt szerepelnek vala. E két secta (orthodoxok és neológok) maiglan is ép oly kiapadhatlan gyűlölettel viseltetik egymás irányában, mint a milyennel üldözi Krisztus tanait és azok követőit.

Jézus Krisztus Egyházának üldöztetése, kezdettől fogva mai napig, kivételképen a különben egymást végtelenül gyűlölő két zsidó-

secta ez egy tekintetben való csodálandó összműködésének tulajdonítható.

Már Herodesről mondja az Apostolok cselekedeteinek könyve, hogy szent Jakabnak karddal történt kivégeztetése úgy mint sz. Péter elfogatása a zsidók sürgetésére s azok kedvéért történt légyen. Az üldözőből kereszténynyé s Apostollá lett szent Pál a keresztények üldözésében egyesült zsidó secták telhetetlen gyűlöletének különösen kimagasló tárgya lön. Jeruzsálemnek Krisztus által megjövendölt végpusztulása után a zsidó nép szétszóratásával megszűnt a zsidó állam, s evvel a törvényes vallási szertartások kötelező ereje, különösen a zsidókból lett keresztényekre nézve is elavult, ami által mélyrevágó különválás ment végbe ez utóbbiak és zsidók között, akik mint Krisztus nevének egykori dühös ellenei, ezentúl minden kereszténynek engesztelhetlen üldözőivé lettek, s maradtak mai napig.

Ezt már Nero uralkodása alatt bő mértékben tapasztalták a keresztények. Ekkor ugyanis a zsidó érzelmű Poppaea Sabina titkos cselszövényei folytán a vérengző Nero közvetlen környezetébe is befűrődván, az orczátlanul tolakodó zsidóság, a 64. évben kitört véres keresztény üldözésnek jelentékeny tényezőjévé lön. — A legképtelenebb vádak, leggyűlöletesebb, legutálatosabb gyanúsítások, melyek a keresztények tanai s vallásos szertartásai ellen ekkoron emeltettek, mind a zsidó írók aljas

rágalom szülte agyrémei valának, úgy hogy Tertullian, Hippolyt, Jusztin s Origenes apologetikus iratai első sorban a kereszténységet minden oldalról támadó judaismus ellen irányozták, és méltán, miután már akkor is kétségtelenné vált, miszerint a rajongó zsidóság vak fanatizmusa legalább is oly veszedelmes az ifjú kereszténységre nézve, mint akár a büszke imperátorok kegyetlensége ¹⁾, akár a

¹⁾ Hogy az úgy nevezett „tíz nagy“ keresztényüldözés Nero, Domitian, Traján, Mark-Aurel. Septimius Severus, Maximinus Thrax, Decius Trajanus Valerian, Aurelian s Diocletian alatt, nem annyira s nem kizárólag a római imperátorok kegyetlenségének vagy meghódított népek isteneit és vallását is tiszteletben tartani szokott római nép vallási rajongásának, hanem első sorban és tulnyomólag a zsidó bujtoztatásnak, ingerlésnek, gyanúsításnak, folytonos rút ócsárlásnak, s nem ritka esetben a zsidó pénz általi vesztegetésnek tulajdonítandó, azt a legújabb történelmi kutatások tökéletesen kiderítették. S hogy az említett üldözések nem valának még vérengzőbbek, még általánosabbak, s még hosszabbak, az csak azon körülménynek rovandó föl, hogy a keresztények vesztére, teljes kiirtására törő zsidóság, minden ravaszsága, minden — — finanziaális fontossága s befolyása daczára sem vala képes teljesen megnyerni a vitéz, lovagias római nép becsülését; sőt ellenkezőleg, az egyenes, bátorlelkű római előtt, csak mint elfajult, alávaló jellemű s így mint megvetendő idegen tűnt föl az akkor is már „handlérozó zsidó. Hogy ez nem légből kapott mese, hanem tagadha-

vakbuzgó bálványimádók vad gyűlölete. E meggyőződést sejteti szent Justin ama nyilat-

atlan valóság, azt a nyájas olvasó a következők-ből láthatja:

a) Martialis jeles római író Epigrammáinak I. könyvében, in Coecilium imigyen gúnyolja a „handlét“ kiáltó római zsidót:----- „Transtiberinus ambulator . . . pallentia sulphurata fractis permutat vitreis.“

b) Cicero, pro Flacco beszédében ezeket mondja; „Köztudomású dolog, mily számosak immár a zsidók, mily mérvben ragaszkodnak egymáshoz, s mily befolyást gyakorolnak a gyűlésekben. Annál nagyobb elismerést érdemel tehát ama férfi bátorsága, a ki e barbár sektának, eme folyton háborgó tömegnek, eme gyalázkodó s gyanakodó nációnak ellenszegülni s ellentállani bátor volt.“

c) Tacitus, Hist. lib. V. cap. 5. ezt mondja a zsidókról: „Ő előttük minden megvetendő rász, ami előttünk szent; ő nekik mind az engedve van, ami nekünk tiltatik. Szoros összetartásuknál fogva hatalomra vergődtek, s a más nemzetbe-
lieket ellenségeik gyanánt gyűlölik.

d) Juvenalis Satyrae 14. v. 104. a nem zsidók iránti kegyetlen szívtelenségüket korbácsolja.

e) Seneca pedig panaszkodik, hogy ezen „gyaláza to s^u, megvetésre méltónépség már minden országba furakodott. — Ők a legyőzőitek, úgy mond a bölcs Seneca tovább, törvényeket szabnak a legyőzőiknek — III

f) Titus, Jeruzsálem legyőzője, oly mérvben tanulta megutálni a zsidóságot, hogy megfogadta annak teljes kiirtását.

g) Suetónius, Vita August! cap. 93. azt mondja,

kozata, mely szerint a zsidók „mindenütt, ahol csak, lehet üldözik a keresztényeket s ugyan ő Tryphonnal folytatott dialógusában ezt mondja: „Ahelyett, hogy magatokba szállnátok, a világ minden részébe külditek embereiteket azon czélból, hogy ellenünk uszítsák a nemzeteket, közönséges csábító párthívei gyanánt mutatván be s arról vádolván bennünket, hogy e csábító tiszteletére a legocsmányabb s legundorítóbb bűntényeket szoktuk elkövetni.

Szent Polykarnak Smyrnában 166-ban történt elfogatása s megkínkoztatása, Ruinart, Acta sincera Martyrum szerint nem annyira a pogányok, mint a gyűlölködő zsidók gonosz műve volt, akik nem csak a szent püspök el-

hogya a zsidók Augustus korában annyira utáltattak, hogy ez utóbbi, midőn megtudta, hogy unokája Cajus a zsidók templomát nem méltatta arra, hogy ott áldozatot mutasson be az Isteneknek, dicsérőleg s lielyeslöleg nyilatkozott Cajus felüi, a mi, tekintve a rómaiak ama szokását, melynél fogva a meghódoltatott idegen népek isteneinek is áldoztak, csak is páratlan megvetés jeléül vehető.

h) Hadrián császár nem csak az újból fölépült s Aelia Capitolinának nevezett Jeruzsálemben, hanem annak környékén sem türte a zsidókat, ami épúgy, mint a római hivatalnokoknak a zsidók irányában tanúsított drákói szigora, melylyel a zsidókat, ahol csak lehet, fosztogatják vala, mind meg annyi bizonyítékai ama mély s általános megvetésnek, melylyel a nyíltlelkű római nép az alattomos, ravasz, sivár lelkületű, leskelődő kigyó: a zsidóság irányában viseltetéék.

égetését sürgetik vala fenyegető nyugtalan-
sággal a proconsulnál, hanem a reménylett
elégetéshez szükséges rőzsét s fát is, egegrázó
örömrivalgás s fülhasító zszibongó gunykcaczaj
között készíték elé.

342 körül Krisztus után szövetségben
leljük az akkori zsidóságot Alexandria pogány
lakóival a keresztények kiirtására, s ugyan azt
találjuk 353-ban Palesztinában is.

A hitehagyott Julián uralkodása alatt ta-
pasztalt enyhe bánásmód s nekik nagy mérv-
ben hízelgő tolerancia által elkapatva neki men-
nek az alexandriai, damaskusi, gazai, beyruthi
és askaloni keresztény bazilikáknak s kihívó
vakmerőséggel elégetik azokat. (Sz. Krizostom.
Horn. 44. in Math. — S. Ambu. ep. 40. Migne.
pag. 1107.) Az arianusi hitszakadás idejében
Alexandriában az eretnekekkel szövetkezve,
hol nyers erőszakkal, hol pénz általi veszte-
getéssel oda hatnak, hogy az Egyház híveit
eltántorítsák (Theodor. Hist. Eccl. 1. IV. c. 22.)
s arianus eretnekségre csábítsák.

Szemben a zsidók tme crudelis magavi-
seletével a keresztények iránt korántsem lehet
feltűnő a keresztény császárok szigorú ellen-
hatása. — I. Theodosius rendelete folytán
415-ben a pörösködő zsidók keresztény bírák
eléállítatnak; Honorius császár pedig 418-ban
elrendeli, hogy a zsidók minden állami hivatal
viselésétől eltiltassanak (mert úgy mond: visz-
szaélnek gáládul a reájok bízott hivatallal a
keresztények rovására X. — Cod. Justin, lib.

I. Tit. 7. —) s a katonáskodás kötelmétől fölmentessenek; egyúttal meghagyja, hogy a zsidók „*Purim*“ ünnepe, amelyen nem csak Hámánra átok mondatik, *hanem a megváltás szent jelvénye, a kereszt is gyalázatos módon profanált a tik*, a zsidó ünnepek sorából kitörültesék (Baronius n. 29.).

Megtörve s megsemmisítve látván nyugaton, a kereszt jelének kitüzetése által, hatalmukat s befolyásukat, ami által az általuk oly nagy mérvben gyűlölt keresztények üldöztetése és irtása is lehetetlenné vált: kiolthatlan gyűlölet és daemoni boszu sugallta cselekvésök terét keletre helyezék át, itt a kereszténynyé lett római birodalomban megakasztott keresztényüldözést annál nagyobb hévvel folytatandók, s így India, China, Perzsia lön most szerencsétlen szemtanúja ama vérengző üldözéseknek, melyeket az elkeseredett zsidóság a keresztények ellen mindenütt és mindenkor támasztott és támaszt, a hol és amikor erre kedvező alkalmat talál. — Valamint a római birodalomban az eretnekekkel, úgy itt a fanatikus mágusok- s bonczokkal szövetkezett a keresztények ellen, minek folytán különösen Perzsiában II. Sapor alatt oly rémséges mérszárlás vittetett véghez minden rang-, kor- és nemi különbség nélkül a keresztényeken, hogy amint ezt Zozomenos (Hist. eccl. II. 9—14.) keseregve elpanaszolja, 16,000 keresztény vértanúvá lön. (342—379.) S mit tettek Alexandriában 415-ben! — Alattomosan s ravaszul

összebeszélve, késő esti időben zajosan kiabáltak: „*a bazilika ég!* — Természetes, hogy a keresztények seregenként siettek a szent helyen kitört tűz oltására. De oh, mi történi! — a legkülönbélebb öldöklő eszközökkel ellátott, s titokban leskelődő zsidók, azon rendben gyilkolák rakásra a mit sem gyanító keresztényeket, a melyben egymás után érkeznek vala!!! — (Socrat. Hist. Eccl. VII. 13.)

Zénón uralkodása alatt, Chronicon paschale (Migne P, G. 92. p. 842.) elbeszélése szerint leölvén gálád módon Caesarea keresztény lakóinak tetemes részét, sz. Prob templomát is elpusztították.

Yemanának (Boldog Arábia) Dhu-Novaz nevezetű zsidó vallásu usurpatora 522-ben vadállatokká lett hitsorsosai segedelmével oly borzadalmas krudelításokat vitt véghez a keresztényeken, hogy maga a mohamedán Al-Korán is megsokalja (Sura 85.) Ezen rémséges zsidódühöngésről némi fogalmat alkothatunk magunknak, ha figyelemmel elolvassuk magának a vad Dhu-Nowaznak III. Mundhirhoz — Hira királyához, intézett eme szavait: „Mégölettem 280 keresztény papot, leromboltam Yemana (Homeria) minden keresztény templomát, kivégeztettem mindazokat, akik Krisztustól megválni vonakodtak. Ruma hercegnőt, aki leányával együtt állhatatosan kereszténynek vallá magát, megkötozve földre terítettém, szemeláttára lefejezett leánya vérért szájába öntetém, s végre öt is lenyakaztatám.

Ehhez hasonlók valónak ama kegyetlen mézárások, melyeket a zsidók Caesareaban (555—575) a keresztények ellen elkövettek; de merőben hajmeresztő ama kanibális brutalitás, amelyet 610-ben Antiorhiában elkövettek. Elfogták ugyanis szent Anastázt, a város szeretett patriarcháját, irtóztató kínzások között meggyilkolták, s leöldösve e mellett a keresztény lakosok nagy részét, óriási máglyát raktak, a melynek lángjai között hamuvá égeték a leöldöklött keresztények földi maradványait. (Mise. ap. Baron. 609.). Ezen antiochiai zsidólázongás elnyomására egész hadseregek lettek igénybe véve, s ezeknek is csak nagy erőfeszítés mellett sikerült a vad dühében garázdálkodó zsidóságot szétugrasztani.

A szétkergetett dühöngők azonban csakhamar ismét alkalmat találtak az Antiochiában félbeszakított keresztények elleni vérengzés folytatására. III. Chosroes perzsa király hódítólag lépven föl keleten, nagy veszélyvel fenyegeti különösen a keleti kereszténységet. — No nem kelle több ennél a kereszténység elleni dühtől tajtékozó zsidóknak! — — Sűrű sáskaseregek gyanánt özönlének II. Chosru pogány táborába, a hol különösen Jeruzsálem meghódoltatása után *go,000 keresztényt rabszolgaként megvásárolván, azokat cgyt'ól-egyig kisebb nagyobb csoportok szerint kegyetlenül lemészárolták* (Theophan. chronogr, Corpus script, byzant. XVI. p. 274. et 463.)

De ez mind csak vajmi csekélynek tűnik

föl ezen leírhatlan eljárással szemben, melyet a kiengesztelhetlen zsidóság, a kereszténység egyik legdühösebb ellenségével: a mohamedanizmussal szövetkezve, a kereszténység irányában tanúsított.

Ha a perfid judaismus előbb a pogányokkal, majd ismét az eretnekekkel tudott szoros szövetségre lépni a kereszténység, mint közös ellenség ellen, csak természetesnek látszhatik, hogy e célra Mahomed szövetségét is annál inkább alkalmasnak találhatta, minthogy ez utóbbi izmaelita családból származván s Ábrahámot a „hívők“ ős atyjának elismervén, a többiben pedig magát a kereszténység esküdt ellenségének vallván, a zsidók nagybecsű rokonszenvét, magára nézve oly üdvhozó testvéri érzelmeit eleve kiérdemelte magának. Igen nagy becsű vala Mahomedra nézve e rokonszeny, s üdvhozó e zsidó testvéri érzelm, mert hisz már Mekkából Medinába futásakor (622) bőven tapasztalható az őt támogató zsidóság jóindulatát, a mennyiben *Kazradi*, *ATVS*, *KO-reidha* s *Nádit* előkelő dúsgazdag zsidócsaládok nem csak szívélyesen fogadták, hanem ügyesen el is rejtették az új prófétát, amit ő később a maga részéről avval hálált meg, hogy a zsidónépet mindenkor s minden erejéből védelmezni s a zsidó zsinagógákat, bár hol találja is azokat, föltétlenül respectálni fogja. — Ez időtől kezdve izlam és judaismus, mint afléle intim bajtársak, mindvégig karöltve járnak, és pedig oly szilárdul, oly elválaszthatlanul, hogy

Mahomed minden ezentúli intézkedésén, minden törekvésén a perfid zsidóbefolyásnak erős, iránytadó nyoma látható. Elárulja ezen befolyást első sorban Mahomed maga, az által, hogy elvetvén rögtön futása után azon, még futása előtt megállapított elvét, melynél fogva türelmesség leendett parancsolva a z „igaz hívőknek” a keresztények iránt, evvel ellenkezőleg azt mondta ki elvül már a zsidó befolyás folytán, hogy az Isten által is elvetett keresztények nem tarthatnak igényt arra, hogy „az igaz hívők” között töressenek, vagy hogy ezek irányukban kímélettel s irgalommal viseltessenek! Tekintettel erre, nem csoda, hogy a mahomedanizmus által pártfogolt s törekvéseiben támogatott zsidóság, a maga részéről mindenhol segédkezet nyújtott az előre törő izlamnak. 1) A perzsa zsidók örömmel s nyitott karokkal fogadjak a mahomedán betörést — 651 — Alexandria 40 000 zsidaja nem csak hogy nem védelmezte tűzhelyét a rohanó vad Amru ellen, hanem inkább gyalázatos árulással mindent elkövető, hogy a szorongatott várost Amru seregének átszolgáltassa. 2) Kp ily frivol áruló szerepet játszott a perfid zsidóság Spanyolországnak arabok általi meghódításánál, s ezeknek Franciaor-

1) Lsd. bővebben Jóst. Geschichte der Judon. Berlin 1825. X. k. 5. f.

2) Lsd. Damberger op. cit. II. p. 20.

szágba tett betöréseinél is,¹⁾ s ennél fogva nem csoda, hogy a szaraczénok testvéreik gyanánt ölelik keblükre a spanyol zsidókat, s nem csoda, hogy Abd-ul-aziz, azon alaptalan, a zsidók által koholt ürügy alatt, hogy Sevilla lakói lázadást terveznek, részben számúzi, részben leöletti azokat, s a várost zsidókkal s mahomedánokkal népesíti be; nem csoda, hogy a mahomedán uralkodók egyike II. JYesid, a zsidó perfidia s gyűlölet folytonos instigátióinak engedve, ép oly módon, s ép azon időben lépett föl Spanyolországban mint képromboló, amint, s amidőn Izauri Leó képrombolása indult meg Konstantinápolyban.

A zsidók és mahomedánok közötti intimitás már annyira ment, hogy II. Abd-ér-rham (850) egy szaragossai dúsgazdag zsidó unszolására azt rendelte, hogy a spanyolhoni keresztények vagy zsidókká, vagy mahomedánokká legyenek, s hogy ez nem történt, bizonyára sem a zsidóknak, sem a mahomedánoknak nem róható föl érdemül. ²⁾ — Nem volt erre idejük! — — — mert a győztes francia hadak ugyancsak sarokba szoríták őket, irgalom nélkül lekaszábálván az utjokba került

¹⁾ Mily gálád szerepet játszott itt az elvetemült zsidóság, bővebben kimutatja Ritter Choleva Pavlikovszki, der Talmudjude in der Theorie und in der Praxis című művének 222—226. lapján és a „*La question juive*“ tudós szerzője e munkájának 20 — 22. lapjn.

²⁾ Lsd. „*La question juive*“ 23. lap.

zsidókat, mely utóbbiak, hogy ekkoron végig ki nem pusztultak, csak Berengernek Narbonne püspökének s II. Sándor pápának köszönhetik, akik hathatós pártfogásuk alá fogták az üldözötteket.¹⁾

Kevéssel ezek után ismét keleten látjuk borzalommal a zsidó perfidiát! — 1011-ben ugyan is Hakem kalifasága alatt oly rémtő módon megszároltattak a keresztények, hogy rövid idő alatt 30,000 keresztény templom párolgó romjai mellett a legyilkolt keresztények százezrei porladoznak vala. S minthogy ezen krudelis vérontás csakis a perfid zsidóság alatomos ördögi biztatásának vala tulajdonítható;*) bizonyára legkevésbé lehet csodálni, hogy, amint ezt a „Monumenta Germaniae historica, Scriptorum VIII. 664. lapján följegyezve találjuk, a kereszténység ennek hallatára Európaszerte roppant elkeseredettséggel támadta meg a körében lakó zsidóságot. Tehát:

*) Lsd. Jóst. lib. XI. c. 3. és: I. abbe, Collection des conciles, Paris 1(71, II38. lap. ahol II. Sándor pápának a spanyol püspökökhöz intézett levele idéztetik, a melyben a többi között, szóról szóra ez áll: „Örömmel értesültem, hogy pártfogástok alá vettétek a püspöki megyéitekben lakó zsidókat akkor, midőn a szaracénokat üldöző keresztény seregek őket agyonverni törekedtek“ No de meg is hálálta ezt minden időben, különösen napjainkban a — — perfid zsidó !!

¹⁾ Lsd, Renaudot, Hist: patriarchorum Alexand. p. 391.; Acta Ss. septemberi füzet p. 532.; Baroni-
us et Pagi, ad ann, 1010.

„Hinc illae lacrimae!!! — —

S itt ismét kiemelendőnek látszik, hogy, ha a közmegebotránkozás s közelkesered és eme vésteljes napjaiban nem lettek volna római pápák s katolikus püspökök, akik az üldözött zsidóságot hathatós pártfogásuk alá vették, a földühödött s vérig sértett kereszténység úgy kipusztította volna Európából az izlam kebelbarátjait, amint kiüzte magát az izlamot. — No de van is ezért hála és köszönet a megvédelt judaismus részéről! — — — „*Die ingratum, et omnia dixisti*“!!!

De ha egyrészt, a mint láttuk, védelem alá vette az üldözött zsidókat a pápai szék és püspökiakar, más részt mégis kívánta és méltán az Egyház mindenütt, de különösen az ismét keresztényné lett Spanyolországban, hogy csakis az egyház közbenjárása által megmentett zsidók, keresztények elüljárói, urai, vagy bírái soha többé ne lehessenek.

Ámde ennek daczára ismét csak találkozunk zsidókkal nem csak országos, királyi hivatalokban, *hanem a grandok körében, sőt a fejedelem közvetlen közelében is!*

Nem lehet tehát csodálni, hogy rövid idő alatt nem csak az ország pénze, hanem egyszersmind annak jogai s kiváltságai mind de mind a zsidók kezeibe kerülének, amiért is ismételve és sürgetve sürgeték mind a cortes, mind a conciliumok, az ismét elszaporodott s elhatalmasodott zsidóság előjogainak s kiváltságainak kellő megszorítását, törvénytelen s

vakmerő túlkapásainak beszüntetését. Ámde vajmi nehéz vala boldogulni ott, hol a makacs nyilvános zsidóságnak keresztényellenes törekvéseit a külsőleg kereszténynyé lett, de bensőleg hűségesen zsidó érzésű s gondolkodású, úgy nevezett judaisták utón útfélen támogatták. *) Az ilyen egymást kiegészítő két zsidóhatalom ellen csak vajmi meddő lehetett a keresztények minden ellentörekvése. A magát zsidónak valló zsidóság magához ragadta az ország anyagi kincsforrásait, inig a katolikus főpapi öltönybe bujt rabbi beletolakodott, zsidó raffineriával, a politikai, társadalmi s családi élet minden viszonyaiba, minden titkaiba, azon célból, hogy, mindezekbe beleavatva, az ország anyagi hatalmával s kincsével rendelkező zsidó segítsége mellett a kereszténységet megdöntse s ez által előkészítse Messiásának országát. Ezen raffineriával karöltve járva párosult a spanyol zsidók és judaisták ama vérig sértő kihívó effronteriája, melynél fogva a kereszténység jelvényeit nyilván az utczákon bántalmazták, tördelték, az

1) Hogy a ‚judaisták‘ között felsőbb rangú papok, sőt püspökök is voltak, de ennek daczára *titokban nem csak pártfogolták előbbi hitsorsósaikat, hanem azoknak éjjeli titkos gyűlésein, sőt vallásos szertartásain is megjelentek légyen, vitatja a protestáns Borrow György, aki\ mint anglikán bibliaterjesztő, századunk első felében öt évet töltött Spanyolországban. Lsd. bővebben: Ritter Choleva Pavlikovszki. Der Talmud i. d. Th. u. Pr. 30—32 lap.*

oltári szentséget pokoli gúnykaczej közt profanálták, kínozták, keresztre feszítgették a keresztények gyermekeit, s végül 1484-ben arra is vetemedtek Toledo városa perfid zsidai, hogy titokban arra konspiráljanak, hogy a várost az urnapi körmenet alkalmával hatalmukba ejtve, a keresztényeket mind kiirtják. — Mind ezen ocsmányságok köztudomásúvá lévén, természetes, hogy csakhamar általános közvéleménynyé vált, miszerint most már országszerte szigorú intézkedések kellene a zsidóság eme hallatlan kihágásainak korlátozására. Katholikus Ferdinand király és neje Izabella észlelvén a zsidókra nézve vésteljes közhangulatot, de különben is a keresztény alattvalóiknak, sokoldalról sürgősen ismételt kérelmei s keserves panaszai által indíttatja, sok szelidebb intézkedési kísérlet meghiúsulta után végre kiadták a szigorú, drákói parancsot arra, hogy az összes zsidóság, kivéve csak azokat, akik keresztényekké lesznek, Spanyolországból kiűzessék. A megrémült zsidók mindent elkövettek ugyan, hogy eme királyi parancs kibocsátását megakadályozzák, a többi között 30,000 aranyat, akkoron vajmi roppant összeget ígértek az akkor épen nagy pénzzavarban volt királyi párnak. És a királyi pár majdnem eltántorodott az ígéretre, — — de csakhamar ott termett az alkudozás színhelyén a király nagy inquisitora Torquemada, ¹⁾ ráteszi a király asz-

¹⁾ A „nagy inquisitor“ megemlítésénél helyszerűnek látszik megjegyezni, hogy az

talára a magával hozott feszületet, s ezt mondja az alkudozó királyi párnak: *Judds harmincz ezüst pénzért árulta el a Megváltót s felségeitek harmincz ezer aranyért készek eladni (ft? — s erre odaállítván a fejedelmi pár elé egyházi inquisitio, melynek iránya és célja, valamint eszközei is nemesek, szelídek valának, lényegesen különbözött a spanyol állami inquisitiótól, amely tisztán állami, politikai, világi intézmény volt, s amit tett, azt tisztán politikai tekintetekből tette. Kérlelhetlen szigora a zsidók és judaisták irányában ama politikai fölfogásnak szüleménye vala, hogy a zsidók hallatlan zsarolásai, s ragadozásai tönkre teszik az egész országot.*

Ez volt a közvélemény, s e közvélemény szülte ismét ama politikát, mely a zsidók kiűzetését követeli vala.

Így tekintve a dolgot, kétségtelen, hogy a spanyol (politikai) inquisitio hivatalnokai, ha mindjárt kath. főpapok voltak is, nem a katolikus Egyház intenciói, hanem a politikai hatalom utasításai szerint jártak el, midőn a vádlottakat kínozták. E szerint tehát csak a rozszakarattal párosult tudatlanság vádolhatja s teheti felelőssé a kath. Anyaszentegyházat mindazon kínzásokért, melyek az említett *spanyol állami* inquisitio alatt előfordultak. Ha eddig nem jutott eszébe senkinek azt állítani, hogy egy Mazarin bíbornok vagy egy Richelieu bíbornok politikájáért a katolikus Anyaszentegyház felelős; ha napjainkban sem jutott és nem jut eszébe senkinek, hogy a kath. Anyaszentegyház által perliorreskált, elvetette elitét modern liberalismus (azaz szeréntünk: szabadkőműves-zsidó liberalismus, a melynek maximuma ez: „ami nekem szabad, az neked tilos“) papi hőseinek különféle, hol többé, hol kevésbé

a feszületet, távozott. A fejedelmi párra azonban oly mély benyomást gyakorolt e szózat, hogy rögtön félbeszakítván a megdőbönt zsidókkal folytatott alkudozást, kiadták 1493. márczius 31-én a zsidóság kiűzetésére vonatkozó fejedelmi rendeletet, melynek erejénél fogva mindazon spanyol zsidók, kik keresztényekké lenni nem hajlandók, ugyanazon évi július 31-eig az országot elhagyni kötelezettek.

E királyi parancs szigorú végrehajtása folytán 30.000 zsidó család, tehát körülbelül 100.000 lélek hagyta el az országot, s részint Keletre, részint Afrikába, részint Európa szomszéd országaiba: Portugáliába, Itáliába, Francia, Angol, Német- s Lengyelországba költözött, hogy most itt folytassák a Spanyolhonban félbeszakadt keresztények elleni irtó

éretlen országgyűlési-képviselői rugamait egyedül azért, mert eme modern-liberalis rugamok hősvitézei katolikus papok, a modern-liberalismus hiú elveit elítélő kath. egyház intentioni közé írja, s ezen egyházat ama modern-liberalis rugamokért felelőssé tegye: úgy soha sem kellett volna találkoznia oly vásult, elfogult, buta, tudatlan gonosznak, aki a spanyol állami inquisitio viselt dolgait a kath. Anyaszentegyháznak bűnül, szégyenfoltul róvja föl. Avagy, megfordítva is találó lesz a dolog! — — Ha találkoztak oly tudós történészek, akik a spanyol állami inquisitio véres tetteit, azon körülménynél fogva, hogy annak végrehajtó hivatalnokai között esetleg r. kath. papok is szerepeltek, a r. kath. Anyaszentegyház rovására írták:

harcot. Hogy mily sikerrel történt ez, azt hadd lássuk a következőkből.

Legjobban jártak azok, akik Lengyelországba kerültek, ahol az úgy nevezett Nagy Kázmér (talán csak hosszú teste miatt nevezetett így) királynak zsidó vallásu ágyasa, határozó befolyásánál fogva, oly fogadtatásban részesü lének, nádály természetöknek, keresztény vagyont és vért szomjuhozó hajlamaiknak oly megfelelő helyzetbe jutának (1333— 1370) hogy rövid idő alatt a legtágasabb kiváltságok birtokosai lőnek, a melyek segítségével aztán pusztító dögvész gyanánt, büntetlenül s korlátlanul garázdálkodának országszerte, s emészték a szerencsétlen lengyelek nemzeti s magán vagyonát.

△ pusztító sáskák gyanánt berontott zsidóság eme páratlan rombolásai jelesül III. János (Szobieszky, a bécsi és párkányi hős) király alatt érték el tetőpontjokat. ¹⁾

Úgy bizonyára fog ismét találkozhatni évszázadok múltával oly hisztorikus lángész, aki a modern-liberális, azaz zsidószabadkőműves, tehát keresztény ellenes kormányok és parlamenti többségek nemzeteket rontó, romboló intézkedéseit, csak azért, mert ezen kormányok parlamenti többségeiben r. katli. papok is foglalnak helyet, egyenesen a r. kath. Anyaszentegyháznak fogja gáncsolólag tulajdonítani.

¹⁾ Felette érdekes és tanulságos e tekintetben Abbé Coyer, Vie de Jean III. Sobieszkyról de Pologne című jeles munkája — Paris 1361 —

S a következmény?! hát biz ez a mai Lengyelország deplorábilis állapota! —

A lengyel földművelő szánandó rabja lett a melynek II. köt. 317—319. s 366. lapján ez olvasható: „Deux juifs sou la protection de la reine s'emparerent de lui: l' un de son corps, c' était le medecin Jonas, Γ autre de ses finans, c' était un traitant, et ces deux hommes s' entendaient au mieux, pour s' etayer mutuellement en servant les juifs leurs frères. Le traitant nómme Bethsal, prit á ferme les terres du roi bien au dessus de leur valeur. C' était le flatter dans la“plus forte passion, qui lui restait, car il regardait les richesses comme le plus sure jmoyen de conserver la couronne dans sa maison. Mais le juif en donnant d' une main, savait bien qu' il prendrait encore plus de Γ autre. Il vendait au plus offrant toutes les graces de son maitre, et il etablissait des usures sur les douanes qu' il avait afferméés.

La reine voyait ce commerce iniame, mais le roi l'ignora longtemps, parce-qu' il était infirme. Le Corps de la republique ne tarda pas *k* s' en ressentir.¹¹

„La republique effrayée de sa situation, resta comme suspendue sans prendre aucun partié. Elle jettait les yeux sur son roi. Mais ce n'était plus ce Chef plein de force et conseil, qui l' avait sauvée tant de fois.“

„Le senat voulu du moins dresser un acte d'autorité qui put plaire *k* la multitude. Le juif, Bethsal se rendait toujours plus odieux. Cent fois on l' avait voulu assassiner, mais sa prudence avait prévenu les effets de la haine publique. Il e n-tretenait pour sa garde trent nobles Polonais, qui conservaient une vie, dont ils avaient besoin pour subsister. C' était une espèce de premier ministre plutôt, qu' un fermier. Les

zsidónak. Mindenévi termése, már a téli hónapokban, anticipative, mint a megivott pálinka bére, a hitelező zsidó birtokába megy át! —

juifs se croyaient revenus au regne d' Asverus, sou la protection de Mardochée, mais. les polonais les regarderent, corame leur fléau. Ceux, qui achetaient de lui les graces de la Cour, furent les premiers á se plaindre et a' l'accuser.“ —

S B a n d k i e G. S. lengyel történész „ *Kurz gefassté polnische Geschichte*“ című művének II. kötetében s ennek 556. lapján ezeket mondja: „Endlich musste der König auch die Liebe des Volkes verlieren, indem er sich mit den Juden in allerlei Geschäfte eingelassen hatte. Er verpachtete ihnen nicht nur seine eigenen, sondern auch allé Krongüter. Um den holién Pachtzins leichter zu erschwingen, bedrückten die Judon den amién Bauer, und suchten auf eine unverschamte Weise die Verkauülichkeit der Stellen und nicht minder der Gereclitigkeit zu befördern. Diese ihre Umtriebo kamen am Reichstage des Jahros 1692 zür Sprache. Als Jlaupsturheber dersolben wurde der Jude Jakob Bethsal, Generalpächter der Zölle und anderer Kroneinkünfte, bezeichnet, und zugleich *auch der Gotteslasternng angeklagt*, was eine grosse Entrüstung und Geliássigkeil gégen die Juden hervorrief. Weil aber Bethsal dem Könige eine bedeutende Summe Geldes scliuldete, wusste man die ganze Angelegenheit so einzurichten, dass er mittelst eines Zeignisses des Kronschatzmeisters von der Bauern-Bedrückungs-Anklage, und durch einen ihm angetragenen und von ihm geleisteten Reinigungs-Eid von jener der Gotteslästerung vollkommen freigsprochen wurde.“

Der zweite königliche Liebling. sein Leib-

— A csikó, borjú, bárány, malacz, még mielőtt látná a világot, már a zsidó tulajdonává lesz. — A czipész, kovács, szabó, asztalos, ács sat. sat. már előzetesen adják el munkájok bérét a zsidónak, vitriolos, tetet-lelket ölö pálinka fejében; aminek következtében a szegény, jobb sorsra érdemes lengyel nép, minden tekintetben oly mélyen sülyedett, hogy újjászületése, kétségbeejtő szégyenletes állapotának javulása már alig remélhető.

Es ezen tüzes lavina gyanánt mindent pusztító sáskasereg most, Lengyelországnak teljes anyagi és erkölcsi megrontása után, vad csordákban kedves hazánkat lepi el s ejti hatalmába oly módon, hogy már is korlátlan ura és intézője szájalomra méltó nemzetünk minden keze ügyének! Jaj nekünk!! II. András siralmas kora úgyszólván már a küszöb előtt rémít.')

Hogy a Lengyelországra oly végzetessé lett zsidó invásio nem pusztíthatta el oly nagy mérvben már II. András alatt és után, kedves

Arzt Jonas hat nicht wenig zum frühen Tode Sobieski's beigetragen; er gab ihm nämlich eine so starke Dosis Merkurial-Praeparate, dass der KLönig daran unter den entsetzlichsten Schtnerzen seinen Geist aufgab. Während seiner martervollen Leiden rief der unglückliche Cönig: ----- „Ist denn niemand, der mich und tneine schrecklichen Schmerzen ráchen könnte!“

¹⁾ Lsd. bővebben Istóczy Győző XII. R.öpirat czimű folyóiratának I. II. III. évfolyamát.

házánkat is az akkoron hozzánk is betolakodott zsidóság, azt honi történelmünk szerint csak is a II. András után következett erélyesebb királyainknak köszönhetjük. — Egyszer megszabadultunk, igaz! — de vajjon támaszt-e napjainkban is az isteni gondviselés a már már teljesen a zsidó zsarnokság polyp karjaiba került szegény nemzetünk számára oly erős kezét, mely az országszerte rémségesen pusztító zsidóhegemoniát megtörni képes legyen; avvagy elpusztulunk-e most az egyszer végképen, mint a lengyelek, azt ki tudná biztosan előre megmondani?

És hogy garázdálkodott Angolhonban a talmud gaz hit és erkölcsi tételével saturált judaismus?!!! — —

Az angol chronikák tele vannak keserves panaszokkal a zsidók ellen, akik sokszori gyermekgyilkolásról, szívtelen uzsoráról, sokszerű csalásról, hamis esküről, gyalázatos pénzhamisításról sat. sat. vádoltatnak.

Ugyan így viselkedének, az akkori történészek hiteles tanúsága szerint *) Franciaországban, Portugálban és Nápolyban is.

A miért mindenünnen ki is üzettek; és pedig: Angolországból már 1290-ben, Franciaországból 1307-be, Portugálból 2497-ben s Nápolyból 1593-ban.

Franciaországból történt kiüzetésük után

1) Lsd. Cantu Cesare egyetemes történetének középkorát.

tömegesen Németországot lepték el, ahol egyes hitsorsosaik már Julius Caesar idejében garázdálkodnak vala.¹⁾ 877-ben Sedechia zsidóorvos megmérgezte Kopasz Károlyt! -----

Miksa császár idejében, 1496-ban keserves, hangos panaszok emelkednek Kárnten-Krain tartományokban valamint Stájesországban a zsidók ellen, akik *az oltárt szentségnek nyilvános meggy a lázás a, keresztény gyermekek megkínóztatása és meggyilkoltalása* — ez csak folyton ismétlődik! — zsarolás és csalás, okmány és pecséthamisítás sat. sat. miatt általános megvetés, gyűlölet s végre vérengző üldözés tárgyaivá lettek. 1571. jun. 3-án II. Joachim brandenburgi választó saját, zsidóvallású orvosa által megmérgeztetett — ismét mérgezés. —²⁾

Mit mindent tehettek Ausztriában az ördög diktálta talmud jámbor követői, az világosan kitetszik ama rendeletekből, melyek kibocsájtását a bécsi zsinat szükségesnek találta, s melyek szigorú végrehajtását úgy Ottokár királytól, mint egyéb országnagyoktól kiközösítés terhe alatt követelte.

1419-ben világosan lön kiderítve, s minden kétségen kívül helyezve, hogy a zsidók husziták- és valdensesekkel konspirálnak —

1) Lsd. Ostrofranc tract, de Ratisb. metrop. bav. Judeorumque persec. Vind. 1319.

2) I.s.d. Der Talmud der Theorie u. i. d. Praüis, Eine literar-historische zusammenstellung voti Konstantin Ritter de Choleva Pavlikovszki 40. Seite.

megint! — — kiemeltetvén, ekkor első ízben, hogy istentelen könyveik (talmud) telvék gyalázatos istenkáromlásokkal, s a keresztények elleni aljas szidalmazásokkal. ¹⁾

1421. év *elején meggy alázták B/cs város zsidai az oltárt szentséget*, — megint! — minek következtében csakhamar oly aggasztó mérvben bőszük föl ellenök Ausztria összes keresztény lakossága, hogy V. Albrecht herezeg tanácsosnak találta, hogy száz bűnösnek talált mindkét nemű zsidót máglyára ítéljen s a bécsi zsinagógát földig leromboltassa.

Hogy azonban V. Albrecht herceg eme szigorú rendszabálya csak vajmi keveset használhatott, kitetszik abból, hogy a zsidóság későbbben is, ismételve ki kiüzetett Ausztriából, és pedig I. Ferdinand alatt 1544-ben és 1554-ben — tehát kétszer! — Miksa alatt 1567-ben, és 1572-ben ismét kétszer! — Mátyás alatt 1614-ben.

Csalárd pénzvesztegetéssel azonban nem csak oda vitték a dolgot, hogy a szigorú kituzítás! rendeletek gyakorlatilag végre nem

No ebből ugyan világosan látni mennyire vagyunk avval az egekig magasztalt modern tudományyal, amelynek elbizakodott hírnökei amott a büszke magyar parlament fényes körében nem átalják országvilág előtt hirdetni, hogy azt sem tudják még, amit a sötét középkorhoz tartozó tizenötödik század obscurusai egész biztosan tudtak! — Lsd. Zimándy Ign. „A trójai fa-ló-óriás“ című röpiratát.

hajtattak, hanem II. Ferdinand uralkodása alatt — 1622-ben — azt is keresztülvitték, hogy Bécsben! zsinagógát is építhettek; de már 1625-ben ismét csak oly fokú gyűlölet s megvetés tárgyaivá lönnek, perfid, gyalázatos tetteik folytán, a különben oly fidél bécsieknél, hogy a szemtelen eljárásuk miatt szinte fölháborodott császár, azonnali kiűzetésök elrendelését elkerülhetlennek találta.

Ám de úgy látszik, hogy csak írott malaszt maradt e császári rendelet is; mert I. Lipót korában — 1670-ben ismét csak nagy izgatottság s fölháborodás tör ki a derék bécsiek között, az önhitt, főnhéjazó zsidóság ellen. Ez új fölháborodás okai következők valának. Mind a magyar, mind az osztrák protestánsok egyre panaszkodának, hogy a kereszt legmegátalkodottabb elleneinek még zsinagógákat is, amelyekben pedig tudvalevőleg Krisztus oly botrányos módon gyaláztatik, építeni szabad, holott önekik még a magánima és tiltva van.

A protestánsok e panaszához, a zsidók botrányes, aljas üzelmeit, mint született spanyol nő, saját hazájából jól ismerő császárné zsidóellenes érzelmeitől eltekintve, *az akkori bécsújhelyi püspök egyik hatályos egyházi szónoklata is járult, melyben határozott nyíltsággal kimutatta a lelkes főpap, mikép a zsidók, sok más gáztetteik mellett, nem csak számtalan keresztényt gálád módon meggyilkoltak — megint! — hanem hogy a svéd és török háborúk alkalmával sok*

ellenséges tiszt, zsidó ruhába öltözve, a városba hatolt; hogy a bordélyok prostituált niószemé/yci, csakis a perfid zsidó csábítás áldozatai; hogy számtalan keresztény gyermek a mindig gaz lesben álló zsidóság által titokban össze/ogatik, s rejtett helyeken a zsidó vallásban neveltetik, sat. — — Ezen s hasonló alapos váciak annyira fölingerelték a császárt, hogy 169b. február 4-én trombitaszó mellett kihirdteteté Bécs utczáin, hogy minden, ami zsidó, Bécs városából azonnal távozni siessen. ‘)

1) Lipót császár ezen szigorú parancsa tiz év múltával, közvetlenül a törököknek Ausztriába berontása előtt újra kihirdtetett. s egész szigorral végre is hajtattott, annál inkább, mert a *magyarországi s osztrák zsidóság a török vad csárdák részére állott s azokat a keresztények ellen mindenképen támogatta.* — Úgy tett mindig s úgy fog tenni ezentúl is, valahányszor alkalma lesz, eme nyomom, áruló gaz. nátió. Azért Lár máztak oly nagyon a kereszténység eme gaz árulói Bécs fölszabadulásának 200-dós ünnepe ellen — Ráadásul hadd álljon itt még a zürichi hírneves tanárnak, Henne-Um-Rhinnek Kulturge schichte des Judenthums című művéből e következő: „Sehr schlimm war es für die Juden, dass sie bei dem Vordringen der türkischen Horden gegén Oesterreich denselben, d. h. der türkischen Barbárei gegén die europäische Kultur, welche letztere allerdings ihnen gegenüber nicht als Kultur sich zeigte (?), den Sieg wünschte (wie sie damals auch mit dem blutigen Scheusal Mélei Ismael in Marokkó, der zufällig (?) eine Vorliebe für sie hatte, sympathiesirten). Das konnten ihnen die arg bedrängten Christen, in

Mily borzasztó módon garázdálkodának
a csalárdul betolakodott zsidó idegenek Né-

deren Landen die Türken fürchterlich hausten, nicht verzeihen, und in Ungarisch-Brod wurde, als die Tiirken Wien eingeschlossen (1683) die Judengemeinde überfallen und dezimirt. In den österreichischen Erbstaaten wurden die Juden 1671 auch aus Ungarn vertrieben, so weit dies nicht den Türken gehörte, später aber theilweise wieder zugelassen. — — — Als im Jahre 1686 Ofen erobert und damit die türkische Macht in Ungarn vernichtet wurde, kämpften viele Juden für die Türken (Spionendienste werden sie den Türken geleistet habén. D. Vctf); sie wurden dafür bei der Erstürmung gleich den Osmanen niedergemacht und viele sonst ermordet. Nicht so schlimm aber arg genug, ging es ihnen auch in den übrigen Stadten; so oft eine solche von den Oesterreichern genommen wurde, mussten die Juden den Wanderstabb ergreifen und fanden dann Schütz bei den Türken.----- „Die Sympathie der Juden mit dem Vordringen der Türken in Európa machte besonders auch in Italien böses Blut, und theils deshalb, theils aus materiellen Gründen (angeblich wegen ungesetzlicher Verkaufsweise) wurde 1684 ein Angriff auf das Ghetto gemacht und an dasselbe Feuer gelegt, bis die Behörde mit bewaffneter Macht den Pöbel wegtrieb.“ Soweit der Henne-Am-Rhyn, aus dessen, die Juden noch sehr gelinde beurtheilenden Darstellung sich der gewaltige und unversönliche Gegensatz zwischen Abend- und Morgenländer, insbesondere aber zwischen christlichen Deutschen und Juden darthut, welche letzteren es stets bis in die neueste Zeit mit den christenfeindlichen fanatischen Mohamedanern gehalten und denselben offen und versteckt allén nur möglichen Vor-

metország többi tartományaiban is, s hogy bántak el velük érdemeik szerint ezekben is,

schub gégen die Christen geleistet habén. Auch geht daraus deutlich genug hervor, aus welchen Gründen den Juden die Erinnerung an den 12 September 1683 so entsetzlich nnbequeni und iirgerlich is.

Die Juden rerstehen es meisterlich, bei jeder nur möglichen Gelegenheit die unschuldig Verfolgten zu spielen, sich dabei zu stellen. als ob sie den Christen gegenüber nie ein Wasserchen getrübt hatten und die auf wohl begründeten und berechtigten Ursachen fussende Abneigung der letzteren gegen sie als Vorurtheil. Fanatismus und Eigennutz darzustellen, während die zahlreichen von den Juden in Scene gesetzten Christenverfolgungen leider nur viel zu wenig allgemein bekannt geworden sind. Als Geheim-Sekretire und Leibarzte der türkischen Sultane ivarén die Juden, so oft sie in diese einflussreichen Aemter gelangten, unausgesetzt thüitig, gegen die Christen zu hetzen. und ihre Maulwurfsarbeit hat Tausenden und Abertausenden von Christen im Orient das Jeben gekostet. Es Hessen sich über diesen Gegenstand ganze Bibliotheken schreiben und ivaré es an der Zeit, dass die christlichkonservative Presse der auffallenden Haltung der Juden in der orientalischen Frage mehr Aufmerksamkeit als bisher zollte. Jüdischler Einfluss war es hauptsächlich, welcher Oesterreich veranlasste, das ihm seiner Page und Tradition gemäss zustehende Protektorát der Christen im Orient lange Zeit hindurch zu verleugnen und an Russland zu überlassen, welches durch die falsche Politik Oesterreichs in Európa ein so gefährliches Uebergewicht erlangte.

Bei Gelegenheit der griechischen Erhebuug

arról bővebben értekezik C. R. de Choleva Pavlikovszki, der Talmud sat. — czirnű jeles

Anno 1821 machten bekanntlich die Juden, welche die Griechen nicht nur als Christen, sondern auch als überlegenes Handelsvolk glühend hassten, mit den Mohamedanern gegén diese gemeinschaftliche Sache. halfen denselben, sobald dies ohne Geiahr geschehen konnté, nach Herzenslust rauben, morden und sengen und leisteten ihnen sogar die niedertrachtigsten Spionier- und Henkersdienste gegén die Griechen. Als am Ostersonntage, den 21. April 1822, der griechische Patriarch in Konstantinopel, während der Erfüllung seines priesterlichen Amtes durch Janitscharen vom Altar weggerissen und nebst drei Bischöfen an die ITauptpforte des Tempels aufgehängt wurde, leisteten die Juden thátige Mit-hilfe und schleppten später die Leiche durch die Strassen ins Meer. Ebenso beteiligten sich die Juden bei der Ausplünderung der Griechen in Salonicki und dem empörenden Schauspiel, welches auf dem Markte daselbst in Scene gesetzt wurde, dass über 100 griechische Madchen dem Pöbel, jedes für einen Piaster preisgegeben wurde. Die Juden folgten damals den Horden des bekannten blutgierigen Paschas, welche von Salonicki gegén die aufständischen Griechen auszogen, und halfen ihm in Vevia über 4000 wehrlose Christen jeden Alters und Geschlechts ermorden; auch leisteten die Juden diesem Pascha sogar die grausamsten und tückischsten Henkersdienste, indem sie die ihnen von diesem übergebenen unglücklichen griechischen Gefangenen zu Tode marterten, u. A. auch die Frau des griechischen Helden Kara Tasso. Auf Weiteres können wir uns hier nicht einlassen und bemerken nur, dass dieselbe türkisch-jüdische Christenhetze sich bei Ge-

művének 44—49. lapján s Möser, Reichs-Staats-Handbuch című, szinte igen érdekes művének I. részében 682. lapján.

legenheit der letzten Erhebung der christlichen Völkerschaften auf der Balkanhalbinsel und des letzten russisch-türkischen Krieges wiederholt hat. ohne dass unsere verjudete Presse hiergegen auch nur das leiseste Wort des Tadels gehabt hätte; im Gegentheil stand diese Presse stets auf Seite der Türken und war stets benüht, diese heldenmüthige Erhebung unterdrückter christlicher Stimme als vereinzelt ungerechtfertigte Empörung und strafbare Rebellion darzustellen. die grausame Hinmetzung von Tausenden und Abertausenden von Christen aber als Marchen zu bezeichnen und die Beihilfe der Juden bei dieser Christenhetze zu vertuschen. Der betretende Jahrgang der „Kölnischen Zeitung“ bietet trotz ihrer lächerlichen Juden- und Türkenfreundlichkeit nicht werthvolles Material über diesen Gegenstand.

Während man nun die grausame Ermordung von Tausenden von Christen jeden Alters und Geschlechts als Verbrechen zu bezeichnen bemüht war, erhob man von derselben Seite ein schreckliches Auweigeschrei, als einige jüdische Spione, welche den Türken gegen Bulgaren und Russen Angeberdienste geleistet hätten, von diesen verdienter Weise in Kasanlik aufgehängt wurden. Dabei stimmte man, so oft die Türken eine Niederlage erlitten, ein gemeinsames Zettersgeschrei an, als ob das Vaterland in Gefahr stünde. Bei einer solchen Gelegenheit brachte beispielsweise die Vossische Zeitung, die Allerweilts-Tante, die sich trotz ihres Alters oft naiv wie ein sechszehnjähriger Backfisch anstellen kann, einen Leitartikel: „Die Kosaken kommen!“

És most a zsidóság viselt dolgainak kronologikus előadása után, halljuk még röviden több hiteles keresztény író megdöböntő re-

Durch diese unseren christlich-deutschen Anschauungen und unseren deutschen Interessen zuwiderlaufende Haltung der verjudeten Presse in Deutschland und Oesterreich und das über allé Begriffe freche Auftreten deutsch redenden Juden wurde der deutsche Mannim Orient ungemein verhasst und verachtlich gemacht, ein Umstand, der weit mehr Aufmerksamkeit verdient, als ihm thatsächlich gezollt wird.

Hatte doch bei Gelegenheit der serbischen Erhebung ein jüdischer Berichterstatter eines in Wien erscheinenden Blattes (wenn wir nichtirren, hörte er auf den Natr.en Dowyson) die unerhörte Frechheit, nach Hause zu telegraphiren, er selbst sei von den Serben erschossen worden, und als er von déri Serben behuts gewiss verdienter Strafe verhaftet wurde, die intervention des österreichischen und des deutschen Konsuls anzurufen. Anbetrachts dieser Thatsachen alléin schon dürfte die Abneigung aller abendländischen Christen, insbesondere aber der Deutschen gégén die Juden als durchaus begründet erscheinen. und die Juden dürfen allé Ursache haben, sich aller und jeder Iletzerien gegen das Christenthum zu enthalten, sich eines viel bescheideneren Auftretens zu befleissigen und Alles zu vermeiden, was die Volksmuth gegen sie reizen könnte.

An Polen, dessen ritterlicher König Sobiesky lieute vor zwei Jahrhunderten Wien und damit das christliche Deutschland von den Türken befreite, hat der damalige türkische Verbündete, das Judenthum, furchtbare Rache genommen. Mark und Blut sog es ihm aus, bis es welk und kraft-

latióit a vadrajongó zsidóság vakmerő merényleteiről.

a) Gaguin Róbert. „Histoire des Français“ című művének IV. könyvében arról értesít, hogy a zsidók Fülöp francia király uralkodása alatt — 1320 — tömérdek pénzzel vesztegetve számtalan oly szolgálai lelkű keresztény nyomorultak tettek szert, akik a dúsan fizető zsidók utasításait követve, az egész Franciaország összes kútjainak megmérgezését szándékolták. Narbonne tartományak Vitry nevű községében először jövén napfényre e gálád merénylet, annak zsidó koholói dpúgy mint keresztény végrehajtói máglyára ítéltettek.

b) Stumpfius azt beszéli a tnaga Krónikájában, hogy a kosztniczi zsidók III. Ulrich püspök idejében — 1333 — rfefferhandt nevű keresztény férfi által rajlakapatván egy kút mérgezésén, máglyára ítéltettek.

c) Naukler vol. 2. generat. 45. jelenti, hogy Benafeldben Elzász egyik községében a

los mächtigem Nachbarn zür Beute fiel. — Heut zu Tagé ist der alté türkische Bundesgenosse dabei, die Rache an Oesterreich zu vollenden. Wien wird heute grausamer belagert als Anno i68j von den Türken, und mit ihm Avird das ganze Reich der Habsburger mehr als damals in seinen Heiligthümern und Lebensinteressen bedroht — durch die Juden. — Möge bald der Held und Befreier sich zeigen. Die Kapitulation steht vor der Thür.

Deutsche Volks-Zeitung.“

zsidók 1345-ben a helybeli kutak megmérgezését határozták el, s kísérlették meg. A gálád merényletet maguk a gyanúból elfogott zsidók árulták el.

d) Aventini János, Annál, lib. VII. ugyan ilyen kutmérgezési eseteket észlelt Augsburgban, Nördlingenben, Esslingenben, Ulmban, Sváb-Haliban, és Svábhon egyéb számos városaiban, úgy, hogy az illető városok lakosai a kutakat betemetni, s hosszú időig esővizet inni kényszerűiének.

e) Hasonló kutmérgezésekről, s egyéb hajmeresztő merényletekről, melyek között első sorban az Oltári-Szentség frivol meggyalázása szerepel, bő adatokat olvashatni: *XXI. János pápának „De leprosis“* bullájában, — 1321 — *Gerzon János, Spina Alfonz, Sarlorius, Onsorg Ulrik, Schedel, Maszl* // műveiben, *Histoire du trls saint Sacrament de Miracle. Brüssel 1835* című munkában, *Gielman Jánosnak Koode apát-ság könyvtárában mainaPig* meglevő kéziratában, *Thénoore Löerius, religieux d' un choitre de Cologne* irataiban; *Theodore Pauli, Etienne Ydens* művében, *Arnaud Raissius, „Belgica Christiana“* című munkájában, — *Miroeus* irataiban, — „La Gloire du Brabant“-féle értekezésben, *S eh lager „Wiener Skizzen, Juden Register, Heinricus speculum mag. Exempl. 148. dist. X,* — *Sartorius, Joan. Bocerus lib. 2. de öríg. et reb. ges. dúc. Megapol. Roverus Pontanus rerum memorabilium I. V. sat.-féle*

nagy becsű munkákban, s végre Pavli-
k o v s z k i „Der Talmudjudesat. -----czímű
művének 226—243. lapjain.

Ezen rövid vonásokból is világosan lát-
ható, mily híven tükröződik vissza a kárhoza-
tos talmud az egész földkerekségen elszórt
zsidóság viselt dolgaiban. A milyenek az ör-
dögadta talmud hit és erkölcs tételei, olyan
volt, lesz s olyan jelenleg is a talmudzsidó
„imádságos szép szája, olyan volt, lesz, s *olyan*
ma is a talmudzsidó minden tette, minden ólet-
nyilvánulása!“ — — —

Hogy ez utóbbi állítás is tagadhatlan va-
lóság, azaz, hogy a jelen kor zsidaja egy
hajszállal sem jobb apái- és ősapáinál, az min-
den elfogulatlanul gondolkodó ember előtt
merőben kétségtelen.

„Sőt mi több! — — A jelen „fölvilágoso-
dott“ kor impertinens zsidaja már korántsem
elégszik meg körülmélt elődei azon nagy-
szerű vívmányaival, melyeknél fogva a fon-
dorkodó zsidó furfangos ravaszágával mindig
oda vitte dolgát, hogy míg egyrészt ő maga
a kézi munka és földművelés minden ágától
szépen távol maradt, az alatt más részt a nem
zsidó nemzetek kézműves és földművelő osz-
tályát s ezekkel együtt magát a földbirtokost
s államhivatalnokot a leggyalázatosabb, leg-
cselszövényesebb, leglelketlenebb uzsora —
legelvetemedettebb ámitás és csalás útján si-
ralmas koldus botra juttatni képes vala. —
— Oh nem !!! —

A modern „liberális“ kor „emancipált zsidaja már nem elégszik meg a nemzsidó nemzetek anyagi kifosztásával, hanem azok szellemi nyomorúságát is megalapítani, előmozdítani, keresztül vinni az által ügyebszik, hogy az irodalom üzleti részét: a napi sajtót egészen és teljesen hatalmába keríteni indult, s itt, — — e téren már eddig is, a keresztény írck és szerkesztők aluszékonysága és folytonos súrlódása, czivakodása, feleselése mellett oly formidabilis térfoglalásokat tön, hogy Európa műveit népei már majdnem kizárólag a perfid zsidó gyerköcz-firkászók által szerkesztett keresztény-ellenes napilapokból merítik a maguk történeti, üzleti, vallásos, erkölcsi, szépmészeti, politikai, társadalmi életfogalmait s ismereteit!!! — — *úgy hogy napjainkban már korántsem Krisztus Egyháza, s annak hírnökei, hanem az említett gyerk'öcz-perfid, hazudozó, tényferdít), a kereszténységet folyton gúnyolódo zsidóskriblerek rendes nevelői, tanítói, politikai vezeterei, hitszónokai s prófétái a piszkos napi lapjaik által elcsábított népnek!!! — — —* — Úr Isten, mi lesz mindebből!!! —

Ez talán ama „*tiszta erkölcs*“, amely nélkül . . . ., Róma ledül, s rabigába görnyed??? ¹⁾

¹⁾ Nem lehet itt szóról szóra föl nem jegyezni. amit a már többször dicsért de Choleva Pavlikovszki „Der Talmud“ sat. című művének 50—51-ik lapján fölhozva találtam. A derék, tudós író itt ezeket mondja: „Was der jüdische

Valóban itt már azon idő, amelyről ezeket jövendölte a Világüdvözítő: „Erit enim „Lilerat“, der fast alle Tagesblätter Europas bereits zu einem ausschliesslichen Monopol gemacht hat, oben, über dem dicken Aequalor seines schmutzigen Blattes, zufolge des besonders geschärften organes für die „Erkenntnis des Guten und Bösen“, nicht bringen mag. das ergänzt sein wollbestellter „Famulus“, der „I, iterat“, unter der Linie, täglich mit immer grösserer Schamlosigkeit und Frechheit!

„Der heilige Vater, die katb. Kirche, die kath. Priester und alle katli. Einrichtungen werden von diesen Verächtern Christi auf das Empörendste besudelt, verhöhnt und verlastert. Erfrechte sich doch ein schriftstellender Judenbub in Schlesien, aus Anlass der Mortara-Geschichte, folgende Knoblauch-Eruchtung an das Frankfurter Journal von 1858 Nr. 346. zu übersenden: „Der gerechte Unwille geht in der ganzen Judenschaft so tief, dass der gegenwartige Pabst, welcher bereits durch sein Dogma der unbelleckten Empfängnis Moral, Geschichte und Wissenschaft ins Gesicht schlug und die geträumte Unfeldbarkeit des Papstthums zu Grunde richtete, indem er das. was vernünftige Päpste vor ihm als sinnlos verwarfen, canonisirte, auch noch die Ironie des Sckicksals erleben dürfte, dass dasselbe Judenfolk. tvelchies vor 1800 Jahren von Rom unter die Füße getreten würde, durch vereinte Kraft dasselbe Rom fallen, dadurch Licht auf der ganzen Erde und sicli um die Menschheit unaussprechlich verdient macht.“ — Für wahr I eine Frechheit ohne Gleichen!!! — — Lsd. erröl bövebben He i nrich Heine Reisebilder IV. kötet és: Beda Weber „Freimaurer, Aerzte und Liten.“

tempus, cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus⁸!!! — —

Az impertinens zsidóskriblernek mindent szabad összepökdösnie! — — mindent, a mi legszentebb a kereszténynek, sárral megdobálnia! — — mindent, ami csak keresztény, ördögi gúny tárgyává tennie!-----s ha találkozik a vérig gúnyolt, lepökött, összegázolt keresztények sorában, aki fölszólalni mer ezen gyalázatos zsidó effronteria ellen, azt aztán rögtön ledorongolja nem csak a zsidóskriblerék sáskaserege, hanem a magát „liberalisnak“ nevező „nemzeti“-nek gúnyolt kormány is!!! — —

És ez aztán ama „szabadság egyenlőség és testvériség“, melyet a véresszáju zsidó-szabadkőműves-liberalis jelenkor folyton utón útfélen hirdet!!! — — — „Mentita est iniquitas sibi!!!.....

Igen! van szabadság, de csak a zsidó számára! — — — A keresztény hitelvek szelíd lehelete alatt megnemesegett árja népek szabadon bocsájtották, emancipálták ama kiengesztelhetlen ellenségüket, aki „mendax fűit ab initio!“¹⁾ s ez most fölülkere-

1) A zsidók emancipációját illetőleg következőképen fejezi ki magát a tudós Pavlikovszky:

„Und dock hat man Jiir gut befunden, diese vagabundirenden Feinde des Christenthum fast in allén jStaaten Europas zu miancipiren“ Es steht aber in den Büchern des netten und des alien Bundies ge-

kedvén, rablánczra füzi, rabigába hajtja saját fölszabadítóit! *) — — — Hja! így van ez *schrieben*, *dass der Jnde dem Fluche der seit der Verwerfung des Ecksteins Christus, anf sctnem Geschlechte lastct, niemals entgehen svird, bis ans Ende der Zeiten!* — Sollte der Inhalt dieser heiligen Bücher nur alléin den Machthabern der Erde unbekannt geblieben sein?! — Od er glauben sie wirklich dass ein Volk auf dem derFluch Gottes lastet. den a n d e ren Völkernjemsals zum Segen w ér dén kann?! — — Aber die listige Schlange sprach: „Emancipirt nur die Juden und ihr werdet wie die Götter sein und den Fluch des Himmels in Segen verwandeln“! — — — Und sie emancipirten die Juden! Gott aber verwirrte die Begriffe ihrer Völker, dass sie nichtmehr das Gute vom Bösen unterscheiden können, und stellte an den Grenzen ihrer Reiche die Cherubinis, mit dem feuerigen zuckenden Schwerte auf, damit der Friede und der Segen niemals inchr in ihre Staaten einkehre!!----- Ft nune reges intelligite: erudimini qui judicatis terram!“

1) A zsidó rabiga alá hajtott keresztény népek szomorú sorsát a „M. A. f. évi deczembr 7. számának vezércikke következő szavakkal ecseteli: K szegény népeken már emberi ábrázat sincsen, emberi méltóságuk érzékét elvesztvén, igavonó barmokká süllyedtek s porban fetrengnek megrablóik, uraik lábánál, igazi páriák. Ugyan hová lett, kérdezzük, a középosztály, a kis és középbirtokos? Jóformán eltűnt, egy része még az uzsora hyenáinak karmai közt vergődik, hogy kedvező törvények alkotására használja föl a zsidó rafinéria; de amely, ha idejét látja, ezt is megfojtja. Hát a főnemesség? A nagy ösök sok kastélyában a ragadozó kányatypust eláruló poron-

„Das ist eben der Fluch des Bösen, dass es immer nur Böses gegen bárén m u s s“!!! — — —

Ama szerencsétlen nép, a melyen, a Világ-üdvözítő látnoki szavai szer ént az Ég átka nyugszik, amiért hogy elvetette a megváltás épületének sarkkövét, — az ilyen átok alatt levő, szétszóratva bujdosó elvetett nép soha sem hozhat áldást a kereszténységre! — — hanem csali átkot — — fogalomzavart — — nyomort, — — egyenetlenségét - — vizályt ----- boldogtalanságot — — meghasonlást, s ennek etmaradkatlan következményét: a — végleges bukást!!! ----- mert: „Omne regnum in se ipso divisum, de solabitur“

Láttuk immár, rövid vázlatban, de világos vonásokban a talmudzsídó viselt dolgait!----- Láttuk, s tiszta meggyőződést szereztünk magunknak arról, hogy a talmudzsídó nem csak elméletileg hiszi s dogmáknak tartja a jelen munka első részében felsorolt talmud-vadrajongásokat; nem csak „az ő i m á d s á

tyok ugrálnak: a többire is rá kerül a sor, s lesz belőlünk Galicia, leszünk a zsidóság rabszolgái, béresei, sem élni, sem halni nem bíró bérmunkásai, földnélküli Jánosok vérell szerzett földünkön, idegenek itthon. Ha már most is elég szerények (?) a zsidó képviselők kivándorlásra utalni az antisemitákat, akkor csakugyan ők űznek ki bennünket őseink szent földéről.

g o s s z é p szájával“ el darálja, a talmud rabbik által kitűzött időben, az e munka második részében ismertetett, a talmudzsidó által „imáknak“ gúnyolt, egetrázó káromlásokat; hanem ezek gonosz szelleméhez egész életét, élte minden nyilvánulását, egész anyagi, szellemi, erkölcsi, társadalmi, családi világát mindig alkalmaztatta, jelenleg is alkalmaztatja, s miután bizonyos, hogy „a kutyából soha sem lesz szalonna“ jövőben is alkalmaztatandja.

Ez bizonyos, megdönthetien történelmi igazság, a melyről, a főntebb már fölemlített latin classicus kor hírneves tudósaitól eltekintve, a jelen „fölvilágosodott!“ „liberális!“ „humánus!“ korunk legkimagaslóbb tudományos alakjai is, hogy mélyen meg voltak győződve, a hírneves Rohling e következő, vajmi találó összeállításából látható: ¹⁾

Philippus a Trinitate az ő Itinerariumában ¹⁾ leírja egy zsidó és több kereszténynek utazását. Hűséges társak voltak, egyik a má-

¹⁾ Ld. dr. Rohling Ágost. A talmudzsidó című kitűnő művének 94—101. lapját. Lsd. továbbá: Constantin Frantz, die Weltpolitik unter besonderer Beziehung auf Deutschland. Chemnitz F. Schmeitzner, 1882. III. Abth. R. no. — Oesterreicherischer Volksfreund 1883. évfoly. 10. szám. — s ugyanezen hetilapnak 1883. évf. 15. számát ezen ezim alatt: Eine Stimme über die Juden vor 100 Jahrem. Von H. O.

¹⁾ 6, 8.

síkon könnyített ahol csak lehetett. A zsidó, meghatva a keresztények szeretete által, búcsúzóul így szólt az egyik úti társhoz: „Tudom mily sok jelét mutattuk útközben a jó akaratnak egymás iránt, De tudd meg azt is, hogy a bensőmben lángoló gyűlölet nem kevésbé volt nagy. Jutalmul szívességedért e jó tanácsot adom: Zsidóra ne bizd magad soha, ha még oly nagy is a barátság, melyet irányodban mutat.“

Na hanem e hang a „sötét“ középkor ködös levegőjén szűrődik át; halljuk tehát az újkornak „fölvilágosult“ bölcseit. — Kant véleménye: „A köztünk élő palaestinaiak egyáltalán a család nem épen alaptalan hírében állanak a szinte vérükké vált uzsora miatt. Az igaz, hogy különösnek látszik egy csalókból álló nemzetet gondolni; de nem kevésbé különös az is: egy nemzetet gondolni, mely csupa kereskedőkből áll, akiknek legnagyobb része egy ódon tévhit befolyása alatt semmi megtisztelő polgári állásra nem törekszik, hanem ehelyett a népnek, mely őt körébe fogadta, sőt önfeleinek rászedése által szerzett előnyökben keres kárpótlást. És egy egész nemzetnél, melyet csupa kereskedők, mint a társadalomnak nem-termelő tagjai alkotnak, nem is lehet ez másként; következőleg az ő ősi szabványok által szentesített alkotmányuk, — habár a közéletben e mondatot: „Vevőjöl kinyissad szemeidet!“ erkölcsanak legelső elveként szerepeltetik is, — következtelenség nélkül föl

nem adható. A haszontalan fáradság helyett, e népet a csalás és becsületesség pontját illetőleg moralizálni, elmondom inkább, hol keresendő véleményem szerint oka e sajátságos alkotmánynak, mely szerint egy egész nép csupa kereskedőből áll.¹⁾ Kantnak ezen megjegyzéséhez a kereskedést illetőleg Talmudnak egy mondatát idézem még, — amint következik: „Nincsen silányabb mesterség a földművelésnél. Ha valakinak 100 ezüstpénze forog kereskedésben, úgy mindennap hús és borral élhet; ha pedig a 100 ezüstpénzt földművelésbe fekteti, csak sót elletik és zöldséget.“¹⁾

Fichte így ítél: „Európa majd minden országaiba egy hatalmas, ellenséges állam fészkei be magát, mely a többiekkel folytonos harczban él és félelmesen nehezedik a polgárookra — s ez a zsidóság. I litem szerint ez államot nem az teszi oly félelmissé, hogy annyira elkülönzött és részeiben oly szorosan összefüggő egészet képez; hanem az, hogy ez állam az összes emberi nem iránti gyűlöleten alapszik, ezen épült föl. Egy néptől, mely a többi nemzetekben csak azoknak utódjait látja, kik őt rajongva szeretett hazájából elűzték; mely önmaga a tetet-lelket ölő kiskereskedés és uzsoráskodásra kárhóztatta magát; mely

¹⁾ Antropologie in pragm. Hinsicht. Lipcse, 1883. 4 kiad. 127. 1.

²⁾ Tr. Jebam. f. 63. 1.

mindnyájunktól való merev elkülönöttségének indokait egész a Teremtőig viszi föl; — egy ilyen néptől egészen mást kellene várni, mint a mit naponkint történni látunk; Hogy egy országban, hol engem a legkorlátlanabb király ősi házikómból ki nem zavarhat, hol a mindenható minister ellenében jogomat érvényesíthetem, - ugyanott a zsidó, mikor csak eszébe jut, büntetlenül foszthasson ki engemet.“ Es „Arra. hogy a zsidóknak polgárjogot adjunk, egyetlen eszközt tudnék csupán, és ez: egy szép éjjelen levágni fejét valamennyinek és újat illeszteni helyére, melyben azután egy zsidó eszme se legyen; — és hogy magunkat megvédjük előlük, erre ismét nem látok más módot, mint az ő sokat dicsért hazájukat számukra visszahódítani és oda küldeni mindnyájukat.“)

Herder „Ideen zür Geschichte der Menschheit“ című munkájában ezeket írja:®) „Mint maguktól az Egyptomiaktól, annyira féltek a tengertől Izrael fiai és mindig szívesebben laktak más népek között; egy vonás ez nemzeti jellemükből, mely ellen már Mózes hatalmasan küzdött. Szóval oly nép ez, mely elfajult a nevelés alatt, miután soha sem juthatott saját földén politikai érettségre, s következőleg a becsület és szabadság valódi érzelmei is mindenkor ismeretlenek maradtak előtte. A tudo-

¹⁾ J. G. Fichte: Beiträge zür Berichtigung der Urtheile über die franz. Revolution. 186. 1.

²⁾ J. G. Fichte, Beiträge, etc. 191. 1.

³⁾ 3, 9¹.

mányokban, melyekkel kiválóbb egyénei foglalkoztak, mindenkor inkább valami törvényes függés és rend, mintsem a szellem termékeny szabadsága mutatkozott; a hazafiúi erényeket pedig saját helyzetük tette rájuk nézve elérhetlenné. Isten választott népe élödi növény más nemzeteknek törzsén, ravasz alkuszokból álló nemzedék, mely szétszórva lézeng majd egész világon és sehol sem vágyik hazaföldre után.“ És ismét:¹⁾ „A zsidókat itt csak úgy tekintjük, mint élödi növényt, mely rajt függ majd minden európai nemzetnek törzsén és nedvéből többet vagy kevesebbet magába szí. A régi Róma bukása után aránylag még csak kis számmal voltak Európában; az arabok üldözése elől tódultak ide seregesen. Hogy a rüh általuk jött volna világrészünkbe, nem valószínű; sokkal gonoszabb betegség volt az, hogy ők a barbár századokban*) miut pénzváltók, alkuszok és udvari szolgák aljas eszközeivé lettek az uzorának, és ez által az európaiaknak a kereskedésbeni barbár-kevély tudatlanságát még inkább megerősítették saját előnyükre.“ És végre ugyanazon Herder:³⁾ „A ministerium — úgy mond — melynél a zsidó mindent kivisz; a háztartás, hol a ruha- és pénztár kulcsai zsidóra bizvák; a megye vagy kerület, melyben a legfőbb ügyeket zsidók vi-

¹⁾ 4. 38,

²⁾ Értsd: középkor.

³⁾ L h. 4. 157.

szik; az egyetem, hol a zsidók mint az ifjúságnak kufárai és pénzköleszöngői türetnek: kiszáritani való pontini mocsárok. Mert a régi közmondás szerint: hol a dög fekszik, oda gyűlnek a sasok, s a hol mi rothad, oda csimpáskodnak a bogarak és férgek.“ így ír a jeles Herder, ezen virága a „humánus“ embereknek.

— És az ismeretes jogbölcész Klüber szintoly kevésbé gyanúsítható tollával a következőket örökítette meg: „A zsidóság — úgymond — egy politico-vallási felekezet a rabbinusok szigorú theocraticus kényuralma alatt. Valami hagyományosan összeesküdött társaságot képeznek ők a közéletben és kereskedésben épen úgy, mint saját népnevelésük — és kasztszerű családi köreikben. Átalában a vallási gög az, mely a zsidóság szellemét jellemzi; elhitetik magukkal, hogy ők az Isten választottal, kiemelve minden nem-zsidó (gojim) fölött, s természetileg és erkölcsileg különbözök ezektől, kiknek sorsa az, hogy az utolsóig kiirtassanak.

— Maga az ész belátja és megerősíti a tapasztalás, hogy a kasztszelleme, és legkivált a politico-vallási, az állam érdekei- és a közjóléttel összeférhetlen. — Már pedig a zsidóság mind political mind vallási és physikai tekintetben oly kasztszellemet ápol egész mostanig, melynek mása az egész ker. Európában nem található. És e viszonyból elkerülhetetlenül támad az állam és zsidóság közti szakadatlan küzdelem. A zsidóságot, amint ez szemeink előtt él és mozog, tökéletes állampolgári rangra emelni, tel-

jesen egyenlő jogokban részesíteni a többi polgárokkal, kik az állam ellenében hasonló harczot nem viselnek, — épen annyi volna, mint ama bajt (a kölcsönös küzdelmet, antagonismust, mely az államot ha tönkre nem teszi, minden esetre gyötri és gyöngíti folyvást) gyógyíthatlan rákfenévé változtatni át. Azért mi azt kívánjuk, hogy nyíltan, visszavonhatlanul és megbízhatólag tagadják meg, vessék el és utálják meg a talmudismust sat.“)

A bölcseész Schopenhauer pedig, a jogtan és politikáról irt czikkeiben ezeket mondja: „Az örök zsidó, Ahasverus nem egyéb, mint maga a zsidó nép megszemélyesítve. Miután az Üdvözítő s Világmegváltó ellen oly súlyosan vétkezett, a földi életet terheivel örökre kell viselnie, s emellett hazátlanul kénytelen bolyongni idegenek között. Hs ugyanez a bűne¹⁾)

¹⁾ Uebersicht der diplomat. Verhandlungen des Wiener Congr. 3, 375 kk; v. ö. Deutsches Bundesrecht v. K. 4. kiad. §. 516. 4. jegyz.

²⁾ Mint tudva van, Izrael egy idő óta tagadni szereti, hogy ő Krisztust megfeszítette volna. Érdekes, mi e tekintetben III. Napóleonnal történt. Ő ugyanis Caesar életéhez irt előszavában azt mondta volt: „Szerencsétlenek a népek, melyek Caesarnak, N. Károlynak, I. Napóleonnak magas eszméit meg nem értik! Úgy tesznek ezek mint a zsidók, kik Messiásukat keresztre feszítették.“¹⁾ Erre az Opinion nationale hasábjain febr. 27. 1866. egy nyílt levél jelent meg Cremicuxtól, melyben ez áll egyebek közt: „Hogyan, — úgymond — III. Napoleon írta e mondatot: a zsidók keresztre feszí-

s végzete a maroknyi zsidó népnek, mely 2000 év óta elúzve lakhelyéről, valóban csodálatos módon, még mindig fennáll s hazátlanul bolyong,¹⁾ — míg oly sok nagy és dicső nemzet, kik mellett e kis zugnép tekintetbe is alig jöhet, assyrok, médek, perzsák . . . örök nyugalomra tértek, eltűntek nyomtalanul. A nagy világnak minden népe közt ott bolyong e „föld nélküli János“; sehol sincs otthon, sehol sem idegen, emellett példátlan makacssággal ragasztették Messiásukat! Ugyan hol vette szerző e tételéhez a történelmi érveket? Hogyan, katolikus szempontból írni előszót Caesárhoz! Egy vallási bitorlást mint történelmi axiómát állítani föl! — Oly időket élünk, midőn a vallás és istentisztelet a lelkiismeretekbe zárkózni kénytelen s csak a templomon belül mozoghat. Hogy pedig épen egy fejedelem ejt ily veszélyes szavakat, hogy ő hirdeti újból a világnak a zsidók elvakultságát; hogy épen ő újítja föl ama kegyetlen és borzasztó vádat, melyet a bölcsészet fénye mellett fölvilágosult népek szívéből a miatta annyiszor patakzott zsidóvér“ (valamennyi ártatlanul megölt zsidó nem tesz ki oly rengeteg számot, mint azon keresztényeké, kiket a zsidók csak Perzsiában legyilkoltak) „elmosott; ez mindenesetre szerencsétlen egy gondolat.“

1) Tehát Schopenh. is fölismeri ebben az Isten ujját. A Bibliában, mint tudjuk, meg van Írva, hogy Izrael fenn fog maradni mint nép az idők végéig s akkor majd tömegesen tér meg. Eszerént a zsidónép mint Krisztus mellett szóló folytonos tanúbizonyosság él szemeink előtt; — hanem hát nagy azok száma, a kiknek vannak szemeik és nem látnak.

kodik nemzetiségéhez; szívesen ver gyökeret akár hol is, hogy ismét országot szerezhessen magának, mely nélkül egy nemzet végre sem egyéb, mint légben ingó labda. Mindaddig parasita módon élődik más népek testén, idegen talajon; azonban élénk szeretettel csüggy mégis saját nemzetén, amiről legjobban tanúskodik ama szoros összetartás, hogy mindnyájan állnak egyért és egy mindnyájukért . . . Eszerént nagyon is fölületes és téves nézet, a zsidókat csupán vallási íelekezetül tekinteni; ha pedig, e tévedés igazolása kedvéért, az egyháztól kölcsönzött elnevezéssel^ zsidó vallásfelekezetéről beszélnek, — úgy ez alapjában hibás, egyenesen mások félrevezetésére számított kifejezés, melyet épen nem volna szabad megengedni. Inkább a „zsidó nemzet“ az igazi . . . Hogy a zsidó nemzeti jellemhez tapadó ismeretes hibákért, melyek közül leginkább szembe ötlük csodálatos hiánya mindannak, amit e szó: verecundia (szemérem¹) kifejez, habár ez oly hiány, mely a világban többet segít, mint talán akármely tevőleges (positív) tulajdonság, — hogy ezen hibákért leginkább az elnyomatást szokták okozni: menti ugyan, de meg nem szünteti azokat. Az okos zsidót, ki az ócska meséket, szóhősködést és

1) Azt mondja a Talmud: „Három van, a mi szemtelen: Izráel a népek között, az eb a négylábúak között, a kakas a tollasok között.“ Jr. Beza 25. 1.

előítéleteket föladvá, a keresztség által kilép egy oly társulatból, mely neki sem becsületet, sem előnyt nem nyújt, minden tekintetben dicsérem kell.“

Mezei szavai: „Ha egy kizárólagos zsidó-államnak visszaállítása lehetséges volna is, az átok következtében már egyszer világba szóródott nemzedék aligha volna hajlandó a közöttük oly kényelmesen és buján elterülő kereszténytettet — melyen nádályként busásan lakmározhatik — odahagyva, hazájának kietlen szikláira visszatérni.¹⁾“

Schmid Juliánt²⁾ idézzük még: „Az irodalom üzleti ágában, a napisajtóban zsidók alkotják a túlnyomó többséget. Innen amaz érzékenység, mihelyt a zsidóságra kerül a szó. Majdnem azt gondolná az ember, hogy a zsidók még mindig a választott nép s valami kiváltság védi őket a támadások elől, melyeket minden más nemzet jó képpel eltűrni kénytelen. Börne, Heine és az ő (zsidó) hitfeleik a németekre egész sorát szórták a gúnyszavaknak a

1) Lit. Bl. 1857. 316, — Mintha csak M. ezen mondatát akarta volna tényleg igazolni a bécsi zsidó hitközség, midőn épen egy év előtt azon — a bécsi lapokból eléggé ismeretes — farsangi tréfával lepte meg a világot, hogy a szokásos templomi imát, melylyel egykori hazájukba való visszajuthatásért éledeztek — nehogy valamikép még meghallgatást találjon — mindenkorra kidisputálta szertartásos könyvéből. Ford.

2) Geschichte der neuen deutschen Literatur 3. köt.

„szolganépből egész a „gyalogárnyékszék“-ig, — és a kereszténységre nem kevésbé: azonban merje csak valaki becsmérteni az örök zsidófájdalmat, merje kétségbe vonni, hogy Shylok vértanú volt: fölriad rögtön az egész napisajtó és a fölvilágosultság és türelem hiánya fölött jajveszékkel. Ócsárolja valaki a zsidó nemzet sajátságait, — a hit- és lelkiismeret szabadságát támadja meg; bírálgassa valaki szokásaikat — gúnyt űz egy vértanú nemzetből.*

Metternich a zsidókról.

Metternich hátrahagyott irataiban, ezen osztrák államférfiú véleményét a zsidókérdésről Ausztriában találjuk, mint ő arról 1818-ban gondolkodott. Alkalmat szolgáltatott erre, egy emlékirat a következő cím alatt: „Memoire sur l'état des Izraélites, par un Ministre du saint Evangile“, mely Aachenben a kongresszuson összegyűlt uralkodóknak volt ajánlva és benyújtva. Ezenkívül a bécsi zsidók képviselői kérvényt nyújtottak be az uralkodókhoz, a melyben a törvényhozás állapotát, vonatkozással a zsidó felekezetbeliek polgári viszonyaira nézve a trónok számolyához teszik le. E vélemény, miután az a zsidók társadalmi állását írja le és bebizonyítja, hogy az ő emancipációjuk már minden irányban megtörtént, szó szerint a következőleg hangzik:

„Legtöbb helyütt kényszerítve voltak, József császár rendelete keresztülvitelének kér-

déséhez kellőleg óvatosan eljárni és mindennek daczára már azokban az években, a melyekben ezen rendelet érvényes volt, tapasztaltak azoknál az engedményeknél fogva, a melyekben részesültek. Apáiktól már ifjúságuk óta egy kis kereskedelmi üzlettel megbízva, egyike a másikat roppant tőkékkel támogatva, a zsidók inkább igyekeznek engedett vagy tilos üzletük által nyerészkedni, mit más utakon csak gondaldal és fáradsággal bírnának megszerezni. József császár törvényei azonban mégis nagy eredményre mutatnak; a legkielégítőbb példa, a melyet az igazság bebizonyítására föl lehet hozni, azon valóságos különbségben található, mely a gácsországi és a hajdani lengyelországi zsidók közt található. A legnagyobb nehézség, mely a zsidók megváltoztatásánál aránylag mutatkozik, az ő számukban található. Minden elhamarkodott reform mindig nagy számmal állít elő fölserdült és olyan embereket, a kiket semmi sem bírhat rá, hogy szokásaikról lemondjanak, vagy őszintén fogadják el az újításokat.“

Ránk nézve e hires államférfiu véleménye igen nagy értékkel bír és zsidó uraimék legalább azt az egyet kénytelenek lesznek beismerni, hogy Metternich oly férfi volt, a kinek ugyancsak volt alkalma arra, hogy magának részrehajlatlan ítéletet képezzen.

Segur tábornok, Napóleonnak oroszországi hadmenetét leírván, egyebek közt mondja: „Húszezer francia beteg, sebei következté-

ben, kimerülve visszamaradt Wilnában. A zsidók, kiket Franciaország védelmezett, vendégszeretet ürügye alatt házaikba édesgették őket; azután kirabolták és egészen meztelenül az ablakon dobták ki a szerencsétleneket, hogy a hó- és fagyban borzasztó halállal veszzenek el.⁸ így ír ezen tábornok, ki az eseményeknek közvetlen tanúja volt.

Kétségtelenül nagy fontosságú eseménynek tekintendő Rudolf koronaherceg egy kijentése, mely a Bécsben megjelenő „Mittheilungen des Niederösterreichischen Jagdschutz-Vereins”⁸ ez. szaklap i. számában egy ő általa irt cikkben olvasható. A magyarországi kárpátokban tett vadász útjáról megemlékezvén, honunk leendő felséges királya a következőket írja: „A vidéken él a rutén paraszt, derék, de művelődés legalacsonyabb fokán álló nemzetiség, mely szegény és a műveltség legkezdetlegesebb alapellemei dolgában sem hasonlítható össze a tótokkal vagy általában a délszláv néptörzsökkel. A városban majdnem kizárólag a zsidó zsarnokoskodik, és pedig ama hamisítatlan fajtája a hébereknek, mely hosszú talárban, kacs-karingós szakállal, alácsüngő hajfonadékkal ékeskedik; a falvakban is mindinkább napról napra közeledik az uralomhoz. Az földnépét anyagilag az örvény szélére sodorja, hogy aztán szolgaként használja.”

E nyilatkozat is tanúsítja, hogy ügyünk

nem veszett ügy, hanem, hogy az ő számára is „megvirrad még valaha”*

Marcziányi György.

S végre a tudós Rohling „T almudszidó” című jeles művének végén ezek olvashatók.

„A zsidók — így nyilatkozik Hallez ügyvéd — föntartották sértetlenül nemzeti erkölcsöiket, — oly erkölcsöket, melyek társadalmunk életföltételeivel teljesen összeférhetlenek.” *) — A zsidók — így olvasható a Hist. pol. Blatter 1848. folyamában — a fajtalanság és forradalom terjesztői. Ami a „fajtalanság” rovasát terheli — az úgynevezett műveit zsidókat illetőleg emlékezetre méltó dolgokról tudósít Grosz Hoffinger J. Leírja Bécsnek gazdag bankárait, börze-hőseit stb. mint tartanak rendszeres „vadászatot a szép leányokra.” „Saját nőiket — mondja Hoffinger — sokkal többre tartják, hogysen a kéjvágy áldozatául engednék. Védik őket és nem is törnek ezeknek elcsábítása s lealacsonyítására; — hanem kikeresik azon osztályokban, melyek szinte hivatva látszanak az ő szolgálatukra, a legtisztább és illetetlen szüzeket. És ha már az egész zsidó pénzaristokratia jóllakott az ártatlanság véréből, csak akkor szállanak át a szegény keresztényekre áldozataik; s az ily szerencsétlenek aztán elmerülnek rendszerént

1) Hallez, des Juifs 162. 1. Paris, 1845.

a legaljasabb prostitutio fertőjébe. A nemeség bűnei mellett még némi romjait mutatja az ősoktól örökölt erényeknek, — bőkezű és némi maradványát a jobb érzelmeknek megőrzi kéj vágya áldozata iránt; hanem a zsidó elveti áldozatát és lábbal tiporja.“¹⁾ „Izrael, szegényebb osztályai — olvassuk másutt — kuppler-üzelveikről híresek; így van ez Hamburgban is. A legocsmányabb könyveket, rézmetszeteket stb. árulják itt a zsidók; és e gyalázatosak közül a leghírhedtebbek egyike kémül ajánlkozott volna a rendőrségnél, csak-hogy üzletére engedélyt nyerjen.“²⁾ Hogy maguk Judának alsóbb osztályai is némely helyeken mennyire sülyedtek a prostitutio förtelmeibe, alkalmilag már föntebb megmutattuk.

Es ami a forradalmat illeti, melynek ápolása körül 1848-ban a Juda részéről kifejtett tevékenységre még mindnyájan emlékezünk, az angol Disraeli így nyilatkozik: Az erőszakos forradalom, mely Németországban készül, a zsidók befolyása alatt fejlődik.“³⁾ Rougeyron 1801-ben ugyanily, behatúlag indokolt megjegyzés tesz: „vannak Németországban forradalmi elemek, — írja — melyek (élelmesei, és ezekhez tartozik mindennek előtt a zsidóság az ő publicistáival, bölcsészei-, költői-, szónokai- és bankáraival: forradalmi an-

¹⁾DieSchicksale der Frauen. Lipcse, 1874. 40.1.

²⁾ Entschleierte Geheimnisse der Prost. in Hamburg. Lipcse, 1847. 84. 1.

³⁾ Disraeli. Coningshy. London. 1844. 183. 1.

nak minden csepp vére; hoz az majd egy napot, mely rettenetes lesz Németországra, de valószínű, hogy jöni fog egy másik nap is, mely majd öneki lesz rettenetes¹⁾.” Tousse- nel 1847-ben egy híres munkát adott ki e cím alatt: „Les Juifs rois de l'époque.” Ebben írja: „A pénzügyi feudalizmus, hogy akaratát a névleges kormány embereinek tudtul adhassa, hivatalos lapot alapított s ez — a Journal des Débats. A magas tőzsdének, a Bergére- és Laffitte-utczai izraelita uraknak lapja az, nem a francia udvaré. Ki merték nyomtatni, hogy minden ministerium tetemes hadiadót tartozik a Journal des Débatsnak fizetni. És valóban voltak nagy ministerek mint Viliele, kik e lap támogatásának terhére iparkodtak lerázni nyakukról. Hanem Hillélet megbuktatta a szövetség, melyben főszereplő volt a Jour, des D., s a Martignac-ministerium kénytelen volt Viliele 3 évi hátralékát a Journ. des Débats-nak megfizetni. Thiers is megkísérelte szabadulni e zsarnokság alól; de egy hatalmas czikk földre terítette a vakmerőt, úgy hogy ez bocsánatért könyörgött s békét kötött a lap pénztárnokával; és a bűnbánónak meg lett bocsátva, Guizot és Duchátel a Débats minden kis parancsainak hódolnak: a mi lehetséges megteszik, a mi lehetetlen megigérik. Montalivet helyzete e lap iránt több volt mint szolgálai, a Journ. des D. vezette a bel-

¹⁾ Rougeyron, Antichrétien. Páris. 1861. 28. 1.

ügyi minisztériumot; Montalivet a nyilvános állásukat a Débats irkászaival töltötte be, ő szoktatta rá a közvéleményt a Journ. des Débatsban az udvar közlönyét látni, míg szerkesztői a kir. hercegek nevelőiként szerepeltek. És e lap pártolja az udvart, a míg ez a Bergére- és Laffitte- utczai hatalmas urak igényeinek megfelel; különben nem, az ő hódolása a dynastia iránt nem terjed tovább. Nem eshetik meg Austriában, nem Angolországban koronázás a nélkül, hogy a Débatsnak egy-egy rendkívüli követe jelen ne volna. Menj bárhova, akár valami nyilvános könyvtárba, akár a Collége de France, — vagy a Sorbonneba, — mindenütt találkozol a Débats szerkesztőivel; a semmisítő törvényszék, államtanács, követségek, a nyilvános oktatás — mind, mind e lap szakmájába tartoznak. Broglie adott ki egy rendeletet, mely szerént a consulatusokat az École des consuls növendékei számára kellene fentartani. Azonban e rendelet soha sem lett figyelembe véve; a consuloknak valódi iskolája, egyetlen iskolája a Journ. des Débats. Ennek emberei közül nyer consulokat Bagdad, Alexandria, Jeruzsálem, Genua stb. Szóval e lap intézi a nemzet sorsát.“¹⁾ M o s r már megértjük talán Disraeli szavait: „Egészen más emberek kormányozzák a világot — mondá az angol minister — mintsem azok gondolják, kik nem látnak a coulissák mögé.

¹⁾ 2. köt. 6. kk. II.

Az orosz diploinátia titokteljes magaviseletét, mely egész Európát aggodalomban tartja, ki szervezi, ki vezeti? Zsidók. így van Spanyolországban, így Párisban és másutt.“¹⁾ „Egy új messiási országnak“ — mondja további fölvilágosításul Cremieux, mint elnöke az Alliance israélite-nek, mely 1860 óta egész földünket körülgyűrűzi — „egy új Jeruzsálemnek kell támadni a császárok és pápák helyén:*)“ mert — így tanít a Talmud — minden nép, az egész föld és minden, a mi ezt betölti, Izraelnek tulajdona. Brüsszelben 1866. halt meg *ti* zsidó Bérend, mint ismeretes szabadszellelem. Belgium főabbija, Astruc tartotta a temetést, mely alkalomból ezen érthető szavakat hallotta tőle a világ: „Bérend lehetett szabadszellelem és izraelita maradhatott. Azért a magas páholy minden nehézség nélkül jelenhetett meg e sir mellett, mint a melybe egyik testvérét, barátját, hitsorsosát látta ma eltemetni: izraeliták, szabadkőművesek és szabadszellelemek egyaránt simák az elköltözött után.“³⁾ — így tanít bennünket maga Izrael, és hogy Cremieux nagymestere a francia páholynak s egyszersmind az Alliance israélite elnöke; mindenki tudja rég.“⁴⁾

1) I. h. 183. 1.

2) Archives isr. 1851. 651. 1.

3) Arch. isr. 1866. 927. k. 1.

4) Újabban pedig a legkülönfélébb nyilvános lapok közlései után azt is tudjuk, hogy az

Honnan ez összetartás Juda és a páholy között? — Egy új kérdéssel felelünk: honnan a babér, a melyből Juda régibb időkben az arianismus, — napjainkban pedig — mint p. o. Archives israélites 1867. 463. 1. — Voltaire, Volney, Garibaldi számára fonta dicso-szoruit? A valódi kereszténység és keresztény állam egyformán gyűlöletes mindkettő előtt. Teljes egyenlőség, egyenlő jog mindenkinek! így cseng a szép jelszó, tehát osztozkodás és erre mindenek előtt lefoglalása a tulajdonnak, az akadályozó hatalmaknak az állam- és egyházban megdöntése a forradalom által; a mi pedig következik: e zsákmány fölosztása a rablók között, hol a kifosztottaknak majd a nézők szerepe jut. Akkor fog az Alliance elnökének új Jeruzsálemé a császárok és pápák trónjának helyén fölemelkedni. Szegény páholy, mely uralkodni akar és Juda uralmának föl-emeléséhez szolgál eszközü! — Midón Stolz Albán füzetkéje a szakadkőművességről megjelent 1862-ben egy berlini kőműves alkalmat vett elmondani panaszait a zsidóknak a páholyokra gyakorolt hatalma fölött; a jó úr egy pillantást vetett a coulissák mögé és haragra lobbant. „A hatalom — így ir — melyre Juda a szabadkőművesség által jutott, délpontján van; egyenlően erős az a trón és oltár ellenében. Jóllehet bizonyos páholyokból

Internationale is szerencsés őt tagjai közé számíthatni.
Ford.

kizárva, ott ülnek azért a zsidók minden páholyaiban a világnak. Van Londonban két zsidópáholy, mely a ker. páholyokban élő valamennyi forradalmi mozgalomnak szálait kezében tartja. A kőművesség élén Juda áll, míg a ker. páholyok vak bábuk csupán, melyeket Izrael hoz mozgásba a nélkül, hogy ezt — legnagyobb részt — önmaguk is tudnák. Egy egészen zsidókból alakult igazgató páholy létezik Rómában is; ez szintén egyik a forradalom legfelsőbb Ítéző székei közül, mely a többi páholyokat Ismeretlen fők által vezérli. A lipcei titkos zsidópáholy a vásár tartama alatt permanens; kereszténynek belépni nem szabad. Hamburg- és Frankfurtban csak a titkos emissáriusok juthatnak be; ez utóbbi páholy „Absolon a 3 csalánhoz“ (zu den 3 Brandnesseln) nevet visel, — a név elég jellemző. — Vajha megértenék már egyszer a nagyok, hogy a páholy csak dolgozik, izgatja a népeket — a zsidóság érdekében! Vajha megértenék Burke szavait: „Jön idő, midőn a fejedelmeknek zsarnokokká kell lenniük; mert alattvalóik elvszerűleg lázadókká lettek.“²⁾ A kőművesség termei voltak azok, mondja Börne, hol a különféle osztályok kiválóbb tagjai a titokvéde alatt tanítottak

¹⁾ A föntebbi csak kivonat a pompás részlet ekben gazdag egészből; 1. Hist, polit. Blatter 1862; Le Monde, nov. 5. 1862.

²⁾ Talán ezen titoknak peccsétőrei küldözik

oly elveket, melyeket a profán társaságban mint eretnokséget ítéltek volna el.¹⁾ A zsidó Mendizabal volt a portugali forradalom lelke 1820-ban; kivitte Oporto és Lissabon bevételét és hatalmas kőművesi befolyása segítségével, melyet a Juntákra gyakorolt, 1830-ban átültette a forradalmat Spanyolhonba; a szabadkőművest forradalom által végre Spanyolország miniszerelnökévé lett²⁾ És a zsidó nagymester, Cremieux a 48-diki francia köztársaságban az igazságügyi tárczát nyerte el, miután a páholy, mint Lamartine és Gernier-Pages beismerték, 1848-ban, valamint előbb 1789 és 1830-ban, a forradalmat föllobbantotta. ³⁾ — Eszerént, habár az olyan Cremieux és társai-féle „újszidó“ a Talmud meséi és balgaságai-ezét azon egyháznagyok álarcza alatt bolyongó zsidókat, kik az utóbbi években majd itt majd amott tűnnek föl a püspökök körül, hogy egy kis „üzletet“ csináljanak? Dr. Stahl, würzburgi püspök 1854 ben leálczázta a zsidó Merowitschot, ki Altieri bíbornok képében ült asztalánál, — hogy elleshessen bizonyos dolgokat, miket, a zsidó vélekedése szerént, a püspöknek bizonyosan tudnia kellett. V. ö. Scharfl-ScharlFenstein. Das entlarvte Judenthuin der Neuzeit. Zürich, 1871. 2. 53. — Csak nem rég is szerepelt egy ily jó madár Berlin és Hamburgban.

¹⁾ Hist. pol. Bl. 1862. 430. kk. 11.

²⁾ U. o.

³⁾ Hist. pol. Bl. 1862. 430. kk. 11.

ról mit sem akar tudni, — mégis könnyű megérteni, hogy a világalalom eszméje mélyen fenekük agyában. E törekvésben, melynek elérésére a Talmud szerint minden eszköz meg van engedve, a talmudzsidó bátran foghat kezét az újszidóval. Hogy is volna különben érthető, hogy a Lipcsében 1869. jun. 29. tartott nagy zsidóconcilium, melyen a főbbik Török-, Orosz-, Német-, Angol-, Franciaországból, Németalföld és Belgiumból stb. jelen voltak, s a reformzsidók és orthodoxok két nagy, egymást ellensúlyozó pártot képeztek, — miként volna különben érthető, hogy e gyülekezet a következő tételt mint mindnyájuk közös elvét állította föl: „A jelen synodus elismeri, hogy a modern eszmék fejlődése és valósulása a legszilárdabb biztosítékokat nyújtja a zsidóság és gyermekeinek jelene és jövője iránt.“ — Ez oly világos, a milyen csak lehet; a ker. eszmék nem oly neműek, ezek ugyanazok a jelen- és jövőre amik voltak a múltra nézve; nem tegnapiak, közeli 2000 évesek már, azaz hogy annyi idők mint a világ maga; mert Krisztus nem vette el a mozaismust, hanem kifejtette, tökély esítette. Valamint az igazság mindenütt csak egy; valamint kétszer kettő az iskolás gyermeknek és a tanárnak, a kereskedő- és minis-temek, katoná- és kézművesnek, pápának és császárnak — a múlt és jelen és jövőben mindig csak négy és soha több: épen úgy az erkölcstörvény is, mely az igazságra igényt

tart, minden emberre nézve egy lehet csupán. Nincsen kettős igazság, nincs kettő felebaráti szeretet, nincsen kettős erény — két-féle mértékkel. A keresztény tehát midőn zsidó szájából hallja a modern eszmék dicséretét, tudja, hogy e dicséret a forradalmat illeti, mely egyszerre fenyegeti a trónt és oltárokat, sat. sat.

Mindezekből a talmudzsídó páratlan gonoszsága eléggé kiviláglik.

De most már az a kérdés merül föl, hogy vajjon mit csináljunk hát a gonosz zsidókkal? — — Üldözzük, verjük, gyilkoljuk, raboljuk s üzzük ki az országból őket? — — «Nihil horum!» — — — Hisz ha ezt akarnék is végrehajtani, bizonyára semmi áron sem sikerülne, miután a *Világüdvözítő* látnoki szavai szerint, a megátalkodott s a *fempw.v. visitationis*^u-l meg nem ismerő zsidóságnak szétszórva kell maradnia „usque ad ultimum t errae.*

Mit csináljunk tehát velük? — A józan ész, komoly keresztény megfontolás, és valódi (nem modern liberális módon kificzamodott) keresztény felebaráti szeretet sugalta, méltányos, igazságos törvényhozás által iparkodjunk lehetetlenné tenni a talmud ördögi maximálnak gyakorlását, életbe átvételét; aztán második sorban, iparkodjunk az evangéliumi keresztény erények folytonos gyakorlása által megtörni

*a zsidók szívkieménységét; s végre — — — —
szereleti Egyházunkkal egyesülten — — — —
Or emus et pro perfidis Judaeis: ut Deus et
Dovnnus nosler au/erat velamen de cordibus
eorutn; ut et ipsi agnoscant Jesum Christum
Dominum nostrum!*“

Igen! mi a nemzetek Apostolával: „szivünkől óhajtjuk, és folyton könyörgünk Istennek, hogy Izrael népe üdvösséget nyerjen— — —

„Mert nincsen különbség zsidó vagy görög között, — — mindnyájunknak ugyanazon egy Urunk lévén, aki elég gazdag mindazok megjutalmazására, akik őt segítségül hívják (Lsd. bővebben sz. Pálnak a rómaiakhoz intézett levelében.)

Bezárjuk e fejezetett az itt többször idézett „L a question juive“ eme szavaival: „Non, chrétiens, ne maudissons pás les juivs, et si nous condamnons l’esprit du judaisme rationaliste aussi bien, que du judaisme Thalmudique, ne condamnons pás les victimes de l’erreur. Mais aussi ne proclamons pas sans discernement, des théories de tolérance, et que l’experience des siécles, que les enseignements de l’histoire guident nos jugements dans la question juive.“

III.

A talmudzsídó vallásos szertartásai (véres áldozatai.)

„Veloces pedes eorum ad elTundendum sanguinera“ Prov. I. 16. Isai LIX.

Ego dico, quoniam intrabunt post di*cessionera meam lupi rapaces in vos, non parcentes gtegi Act. Ap, 20. 29.

„Ki kell testéből tépni a goj szívét s a krcrsitények legjobbikát agyonkell ütni.“ Breni Sabbi Judenbalg. 21. I.

„Aki ai istenteleneknek (nem isidóknak) vérént ontja, áldozatot mutat be Istennek.“ Jalk. Sebim. f. 245. 3. ad. Pynl. Bomidl. r p 2t. f. 229. 3. Schu. sclian arueh Choschett Hamiscbpath § 425.

„A nem zsidó szűz leány vérének klontása, a legbcsesebb áldozat*. Sepher Halkutheni. 156. lap.

Eljutottunk tehát ama „véres“ fejezethez, a melyben teljesen bebizonyított, tehát kétségbevonhatlan s tagadhatlan történeti tények alapján ki fogjuk deríteni, hogy a talmud zsidó piszkos zsinagógái *csakugyan* a vadrajongással lesakterozott *emberi áldozatoknak boszuért égbe kiáltó vérivel /ertözvék!*

Ez iszonyatos, borzadalmas vád, oly borzadalmas, hogy az, aki azt emelni merné a nélkül, hogy annak alaposságát kétségbe vonhatlan bi-

zonyítékokkal bevitatni képes volna, minden esetre a lehető legszigorúbb fenyítéket-----

kemény, halálos büntetést érdemelne.

E szigorú ítéletet én magam mondok ki, és pedig ugyanakkor, a midőn egész határozottsággal s nyilvánosan hirdetem, hogy a tál műd zsidó piszkos zsinagógáinak b ü z-hödt oltáráról keresztény e mberáldozatok vére ömlik.

Hiába tagadja ezt őrzöngő haragjában a keresztelt és nem keresztelt zsidóság fanatikus serege! -----

Hiába hivatkozik **Flinták Sándor**, mint a nyíregyházai saktervédők látható feje ¹⁾ némely kath. püspök nyilatkozatára, midőn e borzasztó vádat, mint a „sötét”²⁾ középkor alaptalan koholmányát a gyermeki mesék s idétlen mendemondák tarka országába tereli; mert hisz, föltéve, de meg nem engedve, hogy találkozott kath. püspök, a ki **Funták Sándor** úr előtt oda nyilatkozott, hogy a talmudzsidók véres áldozataiban nem hisz, ez csak azt bizonyítaná, hogy az illető főpap, a ki mint akármely más halandó, mindent nem tudhat, a történelem ama kétségbe vonhat-

¹⁾ A hírhedt saktervédő liga láthatlan feje, a Világüdvözítő eme szavai után: „E i r u c t i - bus eorum cognoscetis e o s” — csak az lehetett, a kiről azt mondja a sz. Írás, hogy í „mendax fuit ab initio.”

lan adatait, melyek a talmudzsidó-zsinagógai gyilkolásokat egész okvetlen bizonyossággal s fennen hirdetik, nem ismeri!!! — — Ámde az ismerethiány, ha mindjárt akár egy hatalmas világhódítónak a sajátja, soha sem döntheti vagy czáfolhatja meg a valóban megtörtént események legcsekélyebbikét is!!! Avagy *Funták Sándor* saktervédő úr ama tudatlansága, melynél fogva a nyíregyházai törvényszék előtt nyilvánosan állítani merészkedik vala, hogy, noha a megkeresztelkedett zsidók közül vajmi sokan kath. papokká lettek is, mindedig egy sem találkozott légyen, a ki a zsidóság véres áldozatainak fertelmes titkait, csak egy szóval is fölemlítette s így fölfedezte vol: a, — vájjon *Funták Sándor* úr eme tudatlansága képes-e meggyöngíteni vagy plane megdönteni, megczáfolni azon ide vágó történeti tényt, mely az „*Il sanguc C r i s t i a n o n e i r i t i e b r a i c i d e l l a m o d e r n a s i n a g o g a . — R i v e l a z i o n i d i N e o f i t o e x r a b b i n o g r e c o*“ című legújabbán *Pratoban* megjelent munkában, továbbá 1803-ban oláh nyelvben, 1818-ban új görög nyelvben, s 1834-ban német nyelvben is megjelent, „*Der e r f a l l d e s h e b r ä i s c h e n G l a u b e n s . — — l i e f v e r b o r g e n e G e h e i m n i s s e z u J e d e r m a n n s K u n d e g e b r a c h t*“ s végre: *W i d e r l e g u n g d e s j ü d i s c h e n G l a u b e n s u n d s e i n e r G e b r ä u c h e , m i t B e w e i s e n a u s*

der Bibel des alten und neuen Testaments“ című munkában következőképpen ecseteltek: ¹⁾ „A mint tizenhárom éves lettem, úgy mond a zsidó rabbinusból görög nem egyesült keresztényé lett *Neophit*, s a „*Te phillim*“ — férfiússág jele — fejemre kötetvén, „*Barmizvevé*“ — nagykorú — váltam, megtudtam apám szájából ama végzetes titkot is, *mely szerint a zsidóknak keresztény vérré van..szükségük.* É titok közlése alkalmával ezeket mondta nekem a boldogult atyám: *Ha egykor megnőszül, s meg annyi gyermeked lesz, eme vértitkot csak egygyel, és pedig avval fogod közölni, akit legokosabbnak, lelkileg legerősebbnek, hitünkben legállhatatosabbnak találандsz. Leánygyermekednek azonban semmi szín alatt sem fogod elmondani a most hallottakat. És tudd meg, hogy nem lesz nyugtod e földön, ha e titkot, még a keresztény hitre netán történendő átteréted esetében is, valaha elárulnád.*----- Sorscsapás és örök átok leszen osztályrészed, ha vallásunk eme nagy titkának hűtlen árulójává leszesz. — — De minthogy jelenleg az én atyám Jézus Krisztus, szeretett anyám pedig az általa alapított Anyaszentegyház: mindenkor és

*) Hogy az imént idézett irodalmi műveket csak vajmi kevesen ismerik, magukban a műveltebb, előkelőbb, tudományos körökben is, az onnan van, hogy ezen művek, mindjárt megjelenésük után a bőrét féltő zsidóság által nagy sebesen összevásároltatván, a könyvkereskedésben jelenleg is a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak.

mindenhol bátran akarom kivallani az igazságot.“

Nos hát Funták Sándor uram! Noephytnak, a zsidó rabbinusból lett ezen bátor hitvalló keresztény férfiúnak ép most idézett önvallomása veszit-e legkevesebbet is hitelességében az által, hogy tudós uraságod, vagy, amint nagy nyomaték- és elbizakodással állítani tetszik, egyik-másik kath. főpap Neophitnak ezen tényleg megtörtént önvallomását nem ismeri, annak hírét soha nem hallotta?! -----

De álljon itt még egy történeti tény! —
— *Spina AZ/OJIZ,F ortalicum F i d e i** című művében egy hírneves genuai Salamon nevű zsidó orvosnak keresztény hitre tért fia Emanuel önvallomása van följegyezve, amely szóról-szóra e következő: „Midőn egyszer, mint ifjú Saona nevű genuai városban jelen valék a végből, hogy egy alattomban elfogott keresztény gyermek lesakterozását megszemléljem, a szinte jelenvolt atyám egy odavaló zsidó házába vezetett, a hol mintegy hét vagy nyolez ismeretlen zsidó titkosan összegyűlvén, s aggódó szorgossággal bezárkózzván, borzasztó átkok, s rémséges eskü alatt ígérték egymásnak, hogy mindarról, amit itt tenni és látni fognak, egész életökben mélyen hallgandának; hogy készek mindnyájan meghalni inkább, mint sem abból, a mi itt történni fog, a legparányibbat is, bár ki előtt kibeszéljék. Erre aztán egy két éves keresztény gyermek hozatott be s meztelenül egy e célra már elő-

re elkészített s ugyanazon edénybe tétetett, mely a zsidó gyermekek körülmetélése alkalmával használták. Négyen a jelenvoltak közül megkezdők most a szerencsétlen keresztény kisedet hajmeresztő kinoztatását, következő módon, és rendben: egyikök a gyermek jobb- másikuk balkezét harmadikuk pedig a kisedet fejét fölfelé feszítte, úgy hogy a szegény gyermek a fölfeszített Jézus alakját tünteté elé. Erre aztán a negyedikök is fogott a munkához azzal, hogy az így kifeszített kis ártatlan áldozat száját, hogy ne kiálthasson, füstölgő kőcsgomolyaggal betörné, s erre az előtte készen fekvő hosszú vas tűvel oly irgalmatlan szúrásokat eszközölt a szegény gyermek hasán keresztül, fölfelé, hogy azok egész a kinzottnak szívébe hatottak. Az ártatlan kisedet vére egész bőségében folyt alá az említett edénybe.“!!! -----sat. sat.¹⁾

¹⁾ Lsd. bővebben Constantin Ritter de Choleva Pavlikovszki „Der Talmud in der Theorie und in der Praxis“ sat. 25 J—253, lap, ahol a többi között így folytatja a szövegünkben említett Emanuel: „Als ich diesen höchst grausamen Vorgang ansah, ergriff mich der Schrecken; konnte nicht mehr hinschauen und versteckte mich für kurze Zeit in feinem Winkel des Hauses. Da kam mein Vater zu mir und bot mir auf, dass ich lieber sterben oder mich selber erstechen möge. als etwas hievon zu verrathen. Als ich nun mit ihm an den Ört zurück kehrte, war das Kind schon todt. Sie warfen nun den Leichnam in eine sehr tiefe Sandgrube, die in demselben Hause war. Dann schnitten sie verschiedene Früchte

Nos hát Funták Sándor uram! a kikeresz-
telkedett Emanuelnek ép most fölhozott val-
lomása, mely, amint ezt Spina Alfonz „Forta-
licium Fidei” című munkájában nyomatékkai
kiemeli, és bizonyítja, a lehető leghitelesebb
tanuk jelenlétében történt,¹⁾ s így elvitázhatlan
történeti igazság, -- — ugyan kérem vallja
meg őszintén, vájjon ezen vallomás veszihet-e
legparányibbat is a maga történeti hitelessé-
géből az által, hogy találkozik a tudósok kö-
zött egy Funták Sándor is, aki avval büszkén
dicsekszik, hogy ő ilyenén vallomásról mit sem
tud????!! — — Vagy pedig az által, hogy
vannak állítólag 1 oly katli. főpapok, akik
előtt az imént említett vallomások ismeretle-
nek????!! . . . .

De lássuk immár a történelem ama
gyászos lapjait, amelyeken véres betűkkel van-
nak följegyezve mindazon undorító, hajme-
námlich: Aepfel, Birnen, Haselnüsse und andere,
die bei der Hand waren, in áusserst kleine Theilo
und vermengten dieselben mit dem Blute des
Christenkinde in der besagten Schüssel, Hierauf
ásson allé von dieern schrecklichon Gericht. — !!!

-----Auch ich ass von dlesem Blute.“-----

¹⁾ A kikeresztelkedett Emanuel ezen önval-
lomásának fölthanui valának; Don Garzia de Boa-
monte Luentina püspöke, Emanuel keresztyja,
Don Pedro Baszuez a compostellai egyház dé
kánja, Pedro Martino de Guetaria, az előbb emlí-
tett püspök titkára, s a királyi „Audienza“ köz-
jegyzője. — Esd. Pavlikovszki „Der Talmud”¹¹ sat.
253. lapját.

resztő, kebellázító, égbekiáltó iszonyatosságok, melyeket a keresztény vér után vad állatként szomjazó talmudsidók a maguk zsinagógaiban hol tetteleg elkövettek, hol elkövetni komolyan szándékoztak, hol pedig e gonosz, pokoli szándokuk miatt alapos gyanúba estenek.

Ez utóbbinak, t. i. rituális gyilkosság alapos gyanújának bő táplálékot szolgáltat első sorban ama kétségtelen történeti tény, hogy Európa összes nemzetei, névszerint: az angolok, francziák, olaszok, spanyolok, oroszok, lengyelek, magyarok, törökök, sat. egyaránt vádolják a zsidókat arról, hogy vallásos szertartásaiknál vad őrjöngéssel keresztény vért használnak; e rettenetes vád, mely Európa népei között szájról szájra jár, eléggé biztos alappal is bír, miután alig találni Európában várost, melynek irattárában nem találtatnának oly hivatalos okmányok, melyek a zsidó rituális vérvételnek vajmi sokszor ismételt megtörténtét nem bizonyítanák.

Ehhez járul azon fölötte gyanús ellenmondás, hogy míg a zsidóság egy részt folyton s fennen hirdeti, s az egész világgal komolyan elhithetni akarja, hogy a zsidónak embervért érintenie sem szabad ¹⁾, azalatt velem együtt mindazok, kik a zsidó szertartások könyveket, — Rituálékat — tüzetesen ismerik,

¹⁾ Lsd. Cremieux francia zsidónak 1840. april 7 én kibocsátott nyilatkozatát, s ennek különösen 11. fejezetét.

igen jól s positive tudják, hogy a „mohelek“, vagyis a körülmetélők majdnem *mindannyian az állatok körülmetélt gyermek meleg sebe vérét saját szájokkal kiszopni, azt egy borral telt edénybe pökni, s így borral vegyítve, a körülmetélt csesemig rokonai társaságában meginni szokták.*')

És ha el is tekintenénk a „mohelek“ ezen undorító vérszopásától, vagy ha ez reánk nézve mindeddig áthatlan titok maradt volna is, untig elégséges bizonyítékot találunk a zsidóknak imént említett farizeusi kézmosása ellen Dio Cassius História Trajani című művének 68. könyvében s ennek 786. lapján, ahol a tekintélyes történész ezeket mondja: „A Cyrene környékén lakó zsidók megrohanták bizonyos Andreas vezetése alatt az ottani rómaiakat és görögöket, *lemészárolták őket csoportonként, ettek azok húsából! a legyilkoltak még párolgó beleit fejeikre fonták! arczaikat be mázolták a kiöntött vérrel s lehúzza a szerencsétlen áldozatok bőrét, azt ruhaként magukra öltötték!!!*

Íme hát! — — a zsidónak érinteni sem szabad az emberi vért!!!²⁾

¹⁾ A körülmetélők (mohéi) között csak igen kevesen találtaknak, kik a körülmetélés sebéből saját szájokkal kiszopott vért az imént említett módon borral vegyítve meg nem iszszák, hanem egy homokkal telt edénybe pökik.

²⁾ Hasonló, már főntebb is főlemlített vérontásokról olvashatni Cluverius Épít. Hist. 386. 1. Socrates Hist. Eccl. VII. könyv. 13. s 16. fejezet.

Amiért is méltán alkalmazhatjuk reá a költő eme találó szavait:

„Nec tibi diva parens generis nec Hardanus author

„Férfidé, séd duris genuit te cautibus horrens

„Caucasus, hyrcanaeque admorunt ubera ügres“

— Vergilius Aen. IV. 362. —

De táplálják s egész evidentiáig megerősítik a zsidó rituális gyilkosságok alapos gyanúját a következő fontos momentumok.

a) A zsidó rituális gyilkosság vádjá már tizenkilencz száz év óta folyton és szakadatlanul isméldödik, újra és újra emeltetik a keresztény népek között: lehetetlen tehát, hogy e folyton felmerülő vádnak vagy itt vagy ott jogi alapja ne legyen. Az ilyen majdnem két ezer éves, s oly óriási mérvekben nyilvánuló közvéleményt csak a legnevetségesebb elfogultság nevezhetné alaptalan gyanúsításnak, vak rajongásnak, annál inkább, mert

b) A rituális vérontás „corpus delicti“-je majdnem mindig megtaláltatott, s így a bűntény elkövetésének ténye konstatáltak.

c) A kérdéses titokszerű gyilkosságok kivétel nélkül húsvét táján történnek.

d) Minden ilyenmű húsvéti gyilkolás ugyanazon kegyetlen, borzadalmas, gyötrelmes módon megy végbe.

e) Az illetén húsvéti gyilkolások számtalansága — s a bírói kutatások daczára, soha nem volt kideríthető, hogy azok elkövetői kö-

zött csak egy esetben is, keresztény ember lett volna.

f) Felette sajtáságos s a zsidóságra nézve vajmi gyanús ama nevezetes tünemény, hogy az itt is ott is felmerülő húsvéti gyilkosság következtében hangosan gyanúsított, s ennél fogva bírói vizsgálat alá vett zsidóság ép úgy mint annak keresztelt és nem keresztelt dúsan fizetett védői, minden felmerülő esetben feltűnően egyforma eljárást követve, nem hogy a vádlottak ártatlanságát hol hiteles tanuk beidéztetése, hol czáfolhatlan fölmentő érvek felsorolása által bevitatni ügyekednének, hanem e helyett folyton csak azt kiabálják, hogy: „A zsidónak keresztény vért érintenie sem szabad! — — „Ellenségeik, a gojim-ok vesztökre törnek“! — — „A bírák meg vannak vesztegetve! — — „A tanuk hamisan vallanak 1“ sat. sat.

g) Különös figyelemre méltó ama saját-szerű tünet is, hogy, amint bár hol, a földkerektség bár mely országában illetén „húsvéti gyilkosság“ ténye fölmerül, a világ összes zsidósága között azonnal lázas mozgás, nyugtalan sürgés-forgás észlelhető. Ezután csakhamar a zsidó napi sajtó egész özönét hozza azon impertinens, szemtelen kifakadásoknak, melyek szerint: *a keresztények vallási rajongása, a tudatlan keresztény (különösen kaiholicus!) papok izgatása sat. sat. okozza ismét, hogy az angyaltiszta, ártatlan zsidó nép új, soha meg nem érdemlett üldöztetések, és fekete*

rágalmak állal új vértanúságot szenvedjen“
stb. sat.

Az ártatlanul üldözött hitsorsosok javára csakhamar óriási pénzösszegek folynak be, a melyekkel aztán a legkiválóbb zsidócelebritások a „*husváti gyilkosság*“ színhelyére sietnek, nem hogy a gyilkosságról vádlott hitsorsosaik ártatlan voltát kimutassák, vagy a bűntény valódi elkövetőit fölfedezzék, hanem hogy a magukkal hozott óriási pénzösszegek segítségével az igazságot elnyomják, a már megindított vizsgálatot beszüntessék, s a gyilkolásról vádlott hitsorsosaikat, a keresztények rovasára, valóságos martyrok gyanánt feltüntessék. ¹⁾

¹⁾ Ez állításom valóságát igazolja Ratti-Menton grófnak damaskusi francia konzulnak ama levele, melyet az itt alább említendő Tamás atya rejtélyes meggyilkoltatása alkalmából, s az európai zsidók, különösen a hírhedt Cremieux biztatására 1840. april 22-én Scherif - pasához intézett, s melyben a többi között ez mondatik: „Ces quatre points obtenus, on payait cinq cents mille piastres: cent cinquante mille piastres comptant au moment de la ratification, et les trois cent cinquante mille restant payables après que tout serait terminé. Chubli restait libre de partager la somme totalé avec qui bon lui semblerait. Le lendemain, ce mérne juif alia trouver Chubli avec un sac contenant de la monnaie d'argent envoyée par la famille de Méhir-Farkhi, chez qui a été assassiné le domestique du père Thomas. D'après l'aveu du porteur, qu'il ne connessait pás le but de cet envoi d'argent, mais qu'il se montait á cinq mille

h) Végre a legnyomatékosabb érv a rituális gyilkosság általánosan elterjedt gyanújának alapossága mellett az, hogy vajmi sokszor történt már, s ezentúl is még számtalanszor fog történni, hogy rejtélyes gyilkolások napfényre jönnek, a nélkül, hogy a legszorgosabb bírói vizsgálatnak s legügyesebb nyomozásnak sikerülne fölfedezni a gyilkosság tetteseit; *az azonban nem csak hogy eddig soha elő nem fordult, de nem is képzelhetik józan észszel, hogy egy s ugyanazon bűntény, mindig ugyanazon időben, s a földkerekség minden nemzetei között, évszázadokon át számtalanszor ismétlőd-*

piastres — il fut reconnu que cette somme provenait de la promesse speciale, que Mehir-Farkhi avait faite a Chubli, ainsi que Votre Excellence en a été informée en temps utile, enfin que Chubli l'assistat dans la cause personelle ou il se trouvait impliqué ce sac resta déposé jusquá nouvel ordre: il fut reconnu ne contenir que quatre mille trois cent quatre-vingt-deux piastres. Le sieur Chubli ayant ensuite demandé au juif d'ou l'on devait prendre les cinq cent mille piastres en question et quelles etaient le personnes qui avaient á y contribuer, le juif répondit que quelques rabbins et le procureur de la caisse nationale avaient été de cel avis, et que cette somme ne devait être prise sur personne, mais qu'elle se trouvait prête dans la caisse de la synagogue, appelée caisse de pauvres; de ne rien craindre, par conséquent, de la publicité de cette affaire, puisque personne n'avait rien a payer. Voilà les propositions portées par le dit intermédiaire“ —
 — sat. ----- Lsd. bővebben Pavlikovszki „Der Talmud“ stb. 310. lap.

késsék, a nélkül, hogy lehetséges volna a rejtelmes gyilkost legalább egyszer megkeríteni!!!

És ezzel, úgy hiszem, rövid vonásokban bár, de elég világosan van kimutatva, sőt minden kétségen kívül helyezve a zsidó rituális gyilkosság világszerte elterjedt gyanújának alapos volta!

Lássuk tehát most a részrehajlatlan történelem ama lapjait, melyeken hűségesen följegyezték azon esetek, melyekben a keresztény vér után szomjuhozó zsidóság a tervbe vett, s ritka ravaszsággal kiszámított rituális gyilkosság keresztülvitelében, előre nem gyanított gátló körülmények beállta folytán megakadályoztatott.

a) Apionnak a zsidók ellen emelt ama vádai között, melyeket Josephus Flavius művében felsorolva találunk, kiválólag figyelemre méltó e következő: „Midón Antiochus Epiphanes Syria királya 169. évben Kr. e. a jeruzsálemi templomot pusztította, a rombolás közben egy rejtett kis szobára bukkant, amelynek egyik sarkában egy jól élelmezett férfiú tűnt elé, aki rögtön a király lábaihoz borulva, kérve kéré a báméskodó királyt, hogy bocsássa szabadon. A nagy mérvben meglepett király unszolására elmondá könyek között az ismeretlen férfi, hogy ő születésére nézve görög, foglalkozására nézve pedig kereskedő; s hogy midón, mint ilyen nem rég Jeruzsálembé jött, a zsidóktól elfogtván, ezen elrejtett helyre záratott, ahol minden tekintetben jól tartatott,

ugyan, de mégis felette gyötrelmes életet folytatott, miután minden órában várhatta halálát. A melléje állított örök ugyan is azt beszélték ismételve előtte, hogy a zsidóknak egy titkos törvényük van, mely azt parancsolja, *hogy bizonyos időben nem zsidó embert Öljenek meg, s megölnék Véréből igyanak* — !!! — s hogy e célra ezúttal ő volna kiszemelve. — Mire a király által szabadon bocsátatott.

b) Polyd. Virgil I. XVI. írja, hogy Angolországnak Norvich nevű városában 1235-ben a zsidók, húsvét táján egy keresztény gyermeket lesakterozni szándékoztanak, de pokoli merényletök idejekorán napfényre jövén, förtelmes szándokuk foganatosításában meggátoltak.

c) Ziegler „Tág lie her Schaup l a c z“ című művének 396. lapján olvasható: „Im Jahre Christi 1349 haben die Juden zu Meiningen beschlossen, die in der Kirche versammelten Christen zu überfallen und sie zu morden. Dieses ihr Vorhaben aber wurde verrathen und so das Unheil verhütet.“ Azaz: 1349-ben Kr. u. összeesküdtek a meiningeni zsidók, hogy az ottani keresztényeket, midőn ezek majd a templomunkban összegyűlnek, orozva megtámadják és legyilkolják. E merényletük azonban elárultatott, s így a szerencsétlenség is elhárított.

d) Spina Alfonz „Fortalicium F i d e i“ című művében olvasható, hogy 1453-ban Ankona Simon paviai zsidóorvos egy

titokban elorzott négyéves keresztény gyermeket, saját házában lefejezett; s hogy, míg a szerencsétlen gyermek tetemét egy más mellékszobába czipelte, azalatt egy nagy komondorkutya a gyilkosság színhelyére hatolva, s az ott visszamaradt gyermekkoponyát pofájába kapva, az utcára szaladt. Ékből roszat következtetvén a förtelmes gyilkos, azonnal, még mielőtt a város rendőrsége megjelenhetett volna, a tengerhez szaladt, s rögtön hajóra szállván, Törökországba menekült.

e) Ugyanazon Spina Alfonz közli, hogy 1457-ben a „Civitatis Thauri egyik elhagyott külvárosában két hét éves keresztény gyermek, játéka közben, két ismeretlen „handlé“ zsidó által meglepetvén, ezek által elfogott. Mit csinált volna a két „handlé“ a szerencsétlen két gyermekkel, ha a gyors elosonás lehetséges lett volna, könnyű gyanítani, de, miután ez, mi okból nem tudni, valószínűtlennek látszék, a két „hand lé*“ avval elégedett meg, hogy az egyik gyermek czoinbjából tetemes husdarabot kivágván, a halálrámült gyermeket szabadon eresztette. A gyermeke^ egyike Benafarses János nevű püspöki szolgának fia vala.

f) Ismét csak az említett író a maga „Fortalicium“-jában főlemlíti, hogy ugyanazon városban egy házaló zsidó egy keresztény gyermeket, befogott szájjal, köpönye alatt, egész lakásáig czipelte; s midőn e miatt, a gyermek kiszabadítására elésietett polgárok

részéről kérdőre vonatott, kihívó szemtelenséggel azt állítá, hogy a már már ájulásig elkínzott gyermekkel „csak játsszani akart!”

g) *Choleva Pavlikovszki* „*Der Talmud in der Theorie und in der Praxis*“ című művének 261. lapján olvasható, miként Lengyelország Zglobice nevű helységében 1579-ben, virág vasárnap körül két keresztény figyermeket loptak, s zártak el a zsidók, kiknek azonban, a dolog időnek idején napfényre jövéen, mi bajuk sem történt.

h) Rendkívüli fontossággal bír e tekintetben Zách Ignác vithau premontrei kanonoknak 1724-ben közzétett ily' című munkája: „*fieschreibung der Jlfarther des heiligen Kindes Andreas von Rinn*“, melynek 16. lapját, már csak az akkori irály ismertetése végett is, itt szóról szóra közlöm, amint következők: „Ja es seynd in diesem 1720-sten Jahr noch keine fünff Wochen verstrichen dass ein jüdischer Bösswicht durch die Stadt Hall auf dem sogenannten „A u g e l-A n g e r“ ein ungefähr zweijähriges Knáblein, das vor dem Hauss mit sich selbst spielte, zu sich zu locken, und auf das Pferd unter seinen Mantel zu nehmen, willens damit zu entwischen, welcher Raub ihm auch sonders Zweifel wurde geglückt habén, wenn nicht — so wohl zu gedenken — aus Gottes Eingebung, des Kindes Mutter vor das Haus koinmen, und nóch in Zeiten den Abgang desselben wahrgenommen

hätte, welches, indem sie sich sonst nicht könnte einbilden, wohin irgends ihr Kind so unversehens verschwunden, fasste sie gleich den Gedanken dieser nächst dahin reutende Herr müsste es entzuckt haben, lauffte eines Lauffens, ruffte eines Ruffens dem Kinds-Rauber nach, durch welches Geschrey dann auch die Benachbarte bewegt zu Hülff, Und nacheilten, bis dass der Jud aus Beisorg-----

— eingeholt zu werden, das entführte Kind endlich von Pferde fallen, und, zurück lassen müssen. — —

Wer sagt dann, dass dergleichen jüdische Unternehmungen jetziger Zeit nicht mehr zu befürchten? Ach freilich ja! Juden sind noch Juden, und nicht um ein Haar besser, als sie vor diesem waren. Aus denn dass ihre Mörder-Stück nicht jeder Zeit ruchbar worden, folget darumb nicht, dass sie nicht geschehen, *wer weisst, wie viel der unschuldigen Christenkinder von diesem Henkers-Gesind ingeheim sind aufgehoben und ver tůseket worden.*¹¹

i) Dr. J. W. Ghillany „Das Judenthum und die Kritik — Nürnberg 1844 — című, vajmi érdekes munkájában olvasható, hogy Nürnbergtől éjszakra fekvő Gráfenberg nevezetű városban maiglan is — 1844 — egy tiszteletre méltó férfiú él Georg Ernst Dorn név alatt, aki gyermek korában egy házaló zsidó által elraboltatott, hegyen völ; gyón, sikon erdön keresztül szívrepesztő jajgatása daczára tova hurczoltatott, de az épen

azon tájon keresztül vonuló porosz katonák által kiszabadított. Ez oly köztudomású tény — úgymond említett író — hogy a nevezett város összes lakossága maiglan — 1844 — esküvel is kész bizonyítani azt.“

k) Czáfik József a fumei magyar állam vasúti állomás egyik tisztviselője a tizza-eszlári pör botrányos folyama alatt, szülővárosában, Pozsonyban megfordulván, a többi között meglátogatta a „West-Ungarischer Grenzbote“ szerkesztőségét is, s ott elbeszélte a következőket: „A negyvenes évek kezdetén, mint a pozsonyi főgymnasiumi tanuló, benső szívélyes barátságot kötöttem egy Lichtenthal nevezetű zsidó vallású tantársammal, a kinek szülői lakásán is, mely az ő zsinagóga udvarában vala, igen sokszor megfordultam, minek folytán zsidó tantársam szülei is igen jól ismertek engem.

Egyszer úgy húsvét táján szombaton estve Lichtenthal tantársamtól hazajövet észrevevén, hogy az ő zsinagóga ajtaja nyitva van, kíváncsiságtól ösztönöztetve, pár perczre bementem. Legalább látni fogod egyszer, gondolám magamban, a zsidó szertartást is. A zsinagóga belsejében mintegy 6—7 férfit találtam, akik, míg én legkisebb veszedelmet sem gyanítva, ide s tova nézegettem, csakhamar beléptem után fejeiket összedugva, valami komoly dologról tanácskozni látszának. A rövid, titkoszerű suttogás után egyik közülök a zsinagóga nyitott ajtajához sietett, s azt, anélkül, hogy

engem kiutasított volna, belülről bezárta. Ennek láttára sajátoszerű aggodalom érzete szorítá össze szívemet, úgy hogy ösztönszerűleg az idegenszerű zsidóférfiak között általam észrevett öreg Lagenthalhoz, tantársam atyjához menekültem, aki a többi zsidótársainak általam világosan észlelt boszúsága, s föltűnő fölháborodása daczára, a zsinagógából ki, és saját lakására visszavezetett, ahol az általam nem értett zsidó jargonnal, valami nagyon fatális holmit beszélhetett egész családjának, miután ennek összes tagjai az öreg minden szavára mindinkább elképedtek.

Másnap az ifjú Lichtenthal, a tantársam, szóról szóra ezeket mondá nekem: *„Te Pepi, ugyan szerencséd, hogy az atyám tegnap jelen volt a zsinagógában, inert különben a sakter levágta volna fejedet“* — — — — Noha én a rituális gyilkosságokról akkor még mit sem gyanítottam, Lichtenthal tantársam eme szavai még is oly megrendítő hatást gyakoroltak ifjú keblemre, hogy most is remegek, valahányszor eszembe jutnak; eszembe jutnak pedig igen sokszor, mert eddig már számtalan embernek beszéltem el ezen, reám nézve oly fontos eseményt; de beszélek róla még gyakrabban most, a tiszta-eszlári rituális gyilkosság megtörténte, és annak nyíregyházi bíróság előtt oly frivol, oly botrányos tárgyalása óta; mert tekintettel erre, több mint valószínű, hogy, ha az öreg Lichtenthal engem, mint fiának jó barátját, a pozsonyi zsinagógából ki

nem vezet vala, én is szerencsétlen áldozata leendtettem a zsidó sakterkésnek. Solymosy Eszter kimúlt ugyan, de én élek még, s kész vagyok a most elmondottakat esküvel is erősíteni“ ’) —!!! —

1) A Tatay Imre székesfehérvári ref. lelkész ellen elkövetett merényletről a „Szabadság“ ez. lap a következőket beszéli: a lelkész a tiszta-eszlári eset alkalmával beszélte, hogy gyermekkorában őt is megtámadták a zsidók, rituális büntény céljából. Másnap két gyanús, galíciai zsidó kinézésével bíró egyént pillantott meg, egyet barna ruhában s világos kalapban, egyet világos ruhában barna kalappal, kik nyomban kísérték. Csütörtökön este 8—9 óra között hazamenet hátulról reá lőttek; a golyó közvetlenül a füle mellett sivitott el; aztán a jövő csütörtökig nem tehetett egy lépést anélkül, hogy két üldözője léptenyomon ne követte volna; hol ablakai alatt, hol a lelkészlak csukva tartott kapuját feszeggetve találta őket, de mindig közelében, s a mióta a tiszte (letes) lendő úr városunkban tartózkodik, nem nyitogatta anynyi ember a kaput, s nem ment el több zsidó a ház előtt. Az üldözőket elfogták. Mindkettő rögtön a

1) Lsd. „Westungarischer Grenzbote“ — Pozsony — Siinonyi Iván országgyűlési képviselő antisemita napilapjának, továbbá „Oesterreichischer Volksfreund“ — Bécs — C. v. Cerboni antisemita heti lapjának folyó évi számaint.

rendőrségre vitetett, hol a vizsgálat minden irányban megindított.

m) Bács-Almásón ez idén egy zsidó koldus hatolt be egy házba, míg a lakók távol valának, hogy erőszakkal elraboljon egy hét éves vak kis leányt.

Sokan látták, tetten kapták, ki sem tagadhatja el. — S aki még sem hiszi, forduljon egyenesen a bácsalmási község elüljáróságához, amely képes ez ügy érdemében hiteles fölvilágosítást adni.

n) Ugyancsak ez idén Zomborban egy csavargó zsidó Buchwald Béni szekeresnek a kis leányát furfangos módon csalta el magával, át is vitte a Dunán egy ladikban, ott tovább akart a kis leánynyal utazni; szerencsére azonban a kis leány nagy nénje vé* letlenül abban a dunántúli faluban járt, meglátta a leányt s kimentette a bitang zsidó rabló körmei közül.

E két utolsó esetben, mindkettőben tagadhatlan, hogy a gyermekrablás megtörtént, s csak a kedvező véletlennek köszönhető, hogy meghiúsult.

De Bács-Almástól és Zombortól úgy, mint az eddig fölhozott gyermekrablásoktól eltekintve, nincs magyar hazánknak olyan vidéke, hol hasonló esetek fölmerültére nem emlékeznének. Gyermekesek vesztek el számtalanszor, és nem kerültek vissza soha, csak annyi volt bizonyos, hogy valami csavargó zsidó járt akkor a vidéken, a kit aztán, a gyermekrab-

lás megtörténte után ép úgy, mint azelőtt, nem látott ott többé senki.

o) De minék is hoztam föl annyi esetet, s minék is hivatkoztam hol külföldre, hol saját hazám távolabb vidékeire, annak bebizonyítására, hogy a keresztény gyermekeket raboló zsidók, eme gaz rablásukon hol rajta kaptak, hol undok gyermekrablási szándokukban megakadályoztattak, holott saját tapasztalásomból, saját híveim köréből idézhettem volna ez ügy érdemében oly nyomos érvet, amely egymaga is elegendő lett volna annak bevitalására, hogy a köztünk hontalanul csavargó zsidóság, ahol lehet, keresztény gyermekeket rabol.

Ezen saját tapasztalásomból, saját híveim köréből merített érv e következő: 1882. évi márczius végén, tehát ugyanakkor, midőn Solymosy Eszter is eltűnt, Wittinger Mátyás és Weckermann Francziska törökbálinti lakosok, másod szomszédjaim, mezei munkájok után nézni akarván, egész napra eltávoztak, egész házukat s hat gyermekből álló kisdéd családjokat, Mária nevű legöregebb, 10 éves leányuk őrizetére bízván.

Kellemes tavaszi nap lévén, elmentem én is, lelkipásztori teendőim végeztével, mezei munkásaimat megtekinteni, s visszajöttem ben, tudván, hogy a másodsomszédom gyermekei magukra hagyatvák, ezeket is megnéztem; de mily rendkívüli volt meglepetésem, midőn a nyájas, gyermekded, értelmes, velem való tár-

salgáshoz szokott „kis Mariska“ élembe sietett, s majd nevetve, majd könyezve, fölháborodott gyermekded keble szülte praecipitatióval elbeszélte, hogy „épen most volt udvarukban egy „*schmutziger alter Jud*“ s mindenféle szépeket ígért neki (a kis leánynak) czirógatta őt, hízelgett neki, ezüst pénzeket mutatott, szép új ruhát emlegetett, s minden áron arra akarta bírni, hogy csak néhány perczre kísérje őt a közel erdőbe. A szemtelen tolakodó meglehetősen biztosnak érezhette magát, miután tudhatta, s a község utczáin s házaiban uralkodó síri csend után találólag ítélni tudta hogy kisérem látja, de amint az általa gonoszul zaklatott szemes értelmes leányka, hazatértemben engem megpillantva „*No warts nur Herr Jud jetzt kommt der P/arrer Vetter*“ szavakkal ráijesztett, pokoli alkudozásait rögtön félbeszakítva, nagy sietve elosont, s azóta a kis Mariska, noha, szigorú parancsom folytán nagyon is éber szemmel kíséri a némelykor községünkben is kóborló zsidókat, ugyan azt, aki őt „*a közel erdőbe*“ csalogatta, Török-Bálinton mindedig meg nem pillanthatta.

Ezen tényt nemcsak én, hanem a még élő kis leány is bár mikor, bíróság előtt is bizonyíthatjuk.

Tény, tagadhatlan tény tehát, hogy a közöttünk hontalanul kóborló élősdi zsidók keresztény gyermekeket rabolnak, hogy azokat, a mint azt a már el mondottakból, de leginkább az alább felsorolt

*eseményekből láthatni, zsinagógáikban rilualitcr
legyilkolják.*

*Ti tehát keresztény anyák!
Ti tehát óvjátok gyermekeiteket
a — — zsidóktól!!!*

Szinte átalлом leírni eme fölhívást, szinte magam is pirulok amiatt, hogy a tizenkilen-czedik században, a műveit Európa közepén, még mindig él egy népfaj, melytől, mint valami emberirtó fenevadtól, óvni kell az ártatlan, tehetetlen s védtelen gyermekvilágot.

Ne beszéljünk, ha úgy tetszik, a rituális vérvétel vádjáról, melyre nézve, annyi meg annyi előfordult, mint alább lálandjuk, bebizonyított, hitelt érdemlő egyének által följegyzett esetek daczára, még mindig szemeink közé dobják a zsidók azt, hogy rágalmazunk, hogy a rituális vérvétel agyrém, hogy a zsidó irtózik a vérontástól, hogy ilyet föltenni is nevetéses. — Hát jól van, — annyi bizonyíték daczára, vegyük a dolgot úgy, hogy a rituális vérvád mese, hogy azok, kik e vád tekintetében, mint szemtanuk, mint vizsgáló bírák sze repeltek, mindannyian vakok, süketek, képzelgők, elfogultak, álomlátók valának, akik agyrémekeket alkottak elő, tehát ostobák is, hazugok is, gonoszak is voltak egyszerre! — —
— Hát legyen az mind így, föltéve, de meg nem engedve!!!

De az már csak még is elvitázhatlan tény, megczáfolhatlan igazság, hogy a népünk között csavargó zsi-

dók keresztény gyermekeket elrabolni ismételve megkísérlették. — S ne is kutassuk, hogy mire kellettek volna a kóborló zsidóknak az elrabolni szándokolt keresztény gyermekek; de csak ismerjük el, és szívleljük meg azon elvitázhatlan igazságot, hogy a falvainkban, városainkban kószáló,handlé“ zsidók ismételve keresztény gyermekeket raboltak, s hogy csak kedvező véletlennek köszönhet ő, hogy a vakmerő rablás meghiúsult!!!

De vájjon hányszor hiúsult meg??? Ha valaki a lapoknak két-három évi folyamát átböngészné, százakra menne a lapokban föl említett gyermek-eltűnési esetek száma, hát még mennyire mennek azon esetek, melyek nem jutottak a lapok útján köztudomásra. Nincs e hát okunk óvni gyermekeinket a zsidóktól?

Erre kívánjuk figyelmeztetni a szülőket. Nem tréfa dolog, ez komoly valóság, mely előtt megdöbbenve áll meg az ember, melyet szeretne kétségbe vonni, szeretne rősz álomnak tartani, de a mely eltagadhatatlan rideg valóságként áll előtte, támogatva az adatok, a bizonyítékok hosszú sora által.

Mi nem mondjuk, hogy azon zsidóktól, kik valamely helyen megtelepültek, ott állandó üzlettel bírnak, kell óvni a gyermekeket, bár arra is volt már több eset, hogy az eltűnt gyermeknek valamely helyben lakó zsidó-boltos, vagy zsidó-korcsmáros küszöbénél veszett el a nyoma. De hát erről nem beszélünk, ha-

nem annál inkább figyelmeztetjük a szülőket arra, hogy ne engedjék gyermekeiket az utcákon egyedül csatangolni, és tanítsák ki őket arra, hogy holmi csavargók csábigéretére ne hallgassanak, mert ezek leginkább a tetsző dolgok ígéretésével szokták magukhoz édesgetni kiszemelt áldozataikat.

Végül van egy szavunk a hatóságokhoz is. Micsoda felfogás az, hogy a koldulás, a csavargás tekintetében is kivételes állapotokat, szabadalmakat élveznek nálunk a zsidók. Más nyomorult svihákat elfognak, eltoloncolnak, míg ellenben oly helyeken, hol tömegesen laknak a zsidók, csak úgy hemzsegnek az idegen zsidó koldusok, mindenféle zsidó-csavargók és nem bántja őket senki, még csak kérdőre sem vonja céljuk, életmódjuk felől senki. Persze, a zsidók nagy összetartása biztos menhelyet nyújt a koldus- és csavargó zsidóknak; hitsorsosaik vendégek, rokonok, látogatók gyanánt szerepeltetik őket, mert az orthodox rítusnak valószínűleg nagy szüksége van ezekre a csavargó zsidókra. De a hatóságok ne engedjék magukat tévútra vezetetni az összejátszó zsidóság furfangos hazudozásai által; járjanak utána, hogy ezen csavargó zsidókoldusoknak van-e a községben kimutatható, igazolható keresetmódjuk, szóval alkalmazzák rájuk a törvény szigorát, melyet alkalmazniok kötelesség.

Ezt megkövetelni jogunkban áll a hatóságoktól. Ott az intő példák, ott a figyelmet

fölhívó esetek. Gyermekeinket nem fogjuk sem a zsidók gazságainak, sem a hatóságok kötelesség mulasztásainak áldozatul hozni, azért tessék azokat a csavargó koldus-zsidókat eltoloncolni, ártalmatlanná tenni addig, míg a nép nyugodt, mert ha egyszer a fölháborodott közvélemény veszi kezébe a bíraskodást, az borzasztó lesz; azt mi nem kívánjuk, de ne idézzék elő lanyha eljárásukkal a hatóságok sem. (Lsd. bővebben a Budapesten megjelenő „Nép Lap“ antisemita heti közlönynek f. évi november 30. számát.)

És most, ----- „végén csattan az ostor“! — — most lássuk immár azon rituális gyilkosságokat, amelyeken a zsidók in flagranti rajtakapattak, a melyek valódisága, tényleges megtörténte tehát okvetlenül bizonyos.

Ilyen, okmányokkal bebizonyított rituális vérvételt közel százat bírtam hiteles kútfőkből összeállítani, s ezek, chronologikus rendben a következők.

419.'

Socrates egyháztörténelmének VII. könyvében s ennek 16. fejezetében közöltetik, hogy a fönt irt évben a syriai zsidók a Chalkis és Antiochia között fekvő Imnestarnak nevezett kis községben egy keresztény gyermeket keresztre feszítettek, s a keresztények is azok

Üdvözítőjének, Jézus Krisztusnak irtóztató becs-mérlése után, halálra kínozták őt.

1017.

Monumenta historica Germaniae scriptoruni vol. VI. pag. 520 szerint Blois-ban, Franciaországban ugyancsak egy keresztény ügyermeket keresztre feszítettek, s aztán vízbe dobták, a miért Theobald gróf kerékben törette a bűnösöket.

1114.

Bollandisti, vol. 3. márczius. — 588. és Monumenta ibid, bizonyittatik, hogy Norwich-ban, Angolországban, Vilmos nevű 12 éves keresztény fiú egy gonosz zsidó házába csábított, s ott iszonyatos gyötrelmek között vére vétetvén, agyonkínoztatott.

1148.

Murer, Helvetia Sancta, és Schedel, Allgemeine Chronik-féle művekben olvasható, hogy ugyancsak Angolországban egy keresztény gyermek a föntirt év nagy péntekén a zsidók által lesakteroztatott s halála után csodákat műveit.

1160.

Monumenta historica Germaniae script, vol. VI. szerint Gloucesterben, ismét csak Angolországban a zsidók egy keresztény fiút keresztre feszítettek.

1179.

Turnay Róbert, sz. Mihályiról nevezett zárda apátja, továbbá Rigordus és Guilielmus Armoricus c'ronisták hiteles jelentése szerint Pont-lsére ben Franciaországban Richard nevezetű párisi keresztény fiú a zsidók által lesakteroztatott.

Ezen martyr-gyermek bővebb történetét s életrajzát megírta Gaguin Róbert a trinitáriusok generálisa.

1181.

Bollandist, márcz. 25. 589. lapon olvasható, hogy Párisban sz. Róbert nevű keresztény figyermeket a zsidók, a húsvétünnepek táján halálra kínozták.

1181.

Blanca; Hispánia Illustrata, Tóm. 3. pag. 657. című munkában elbeszéltetik, hogy Saragossában, Spanyolországban egy keresztény figyermek a zsidóktól lesakteroztatott. A sakterozás a húsvéti ünnepek előtt történt.

1215.

Wilson, Martyrologium, s Capgrave János történelmi iratai szerint Lincolnban, Angolországban, Lincoln Hugo nevű 8—10 éves keresztény fiú a zsidók által titokban elraboltott, s későbbben több angol zsidó jelenlétében keresztre szegeztetett. Teteme, melyet a zsi-

dók egy kútba dobtak, saját anyja által fölfedeztetvén, a lincolni székesegyházban eltemettett. A gonosztevők egyike, Capinus nevezetű zsidó kivallotta a bíróság előtt, hogy a zsidók minden évben egy-egy keresztény gyermeket keresztre feszítenek —!!! — — *Capinus tizennyolczad magával a király által halálra ítéltetett, hetven kevésbé bűnös zsidó pedig börtönbe vetetett.* 1) Funták uram ne neked, betörtött a feneked!

1220.

Murer Helvetia Sancta című művében említést tesz Henrik nevű Flszász- veiszenbergi keresztény fiúról, kit a zsidók húsvét táján lesakteroztak.

1236.

Richeri Acta Senonensia: Móniim, XXV. pag. 324. továbbá Tritemius művében olvas

Hanem hát persze az ilyen behatóbb történeti kutatások, a mai zsidó-szabadkőműves ízlés szerint fölvilágosodott korban, csak imígy amúgy fitymált „obscur“ „középkori¹*----- mendemon-
dák. — Hogy is ne, mikor a mai „tudományosság-
?tak^u emberei, fölfuvalkodott bölcsei, csak arra esküsznek, mint csalhatatlan igazságra, a mit az éretlen, öntelt, pöffeszkedő, pizkosszáju zsidó suhanczok a zsidó-szabadkőműves sajtóban össze-
vissza handabandáznak. — És ez aztán a modern elkereszténytelenedett világ tudománya —!!! —
----- „Congregant lutum -supra lutunv et dicunt Országút Lsd. bővebben Zimándy Ign. Ébr. Hang. III. könyv.

ható, hogy Hagenau mellett öt fuldavidéki keresztény fiút a zsidók, „Z i e g e l-Mü h l e“ nevezetű malomban, éjjel hirtelen elfogtak, s hogy a közelgő húsvéthoz keresztény vérszert tehessenek, mind az öt szerencsétlen gyermeket lesakterozták.

1244.

Baronius n. 42. ez évről jelenti, hogy Londonban egy keresztény gyermek martyrhalált szenvedett a zsidók gyilkos kezei alatt, s a sz. Pál templomban tisztelet tárgyává lön.

1250.

Acta Sanctorum, augusztusi kötet, 777—783. lapján föl van jegyezve, Pinius János által a saragossai székesegyház egy hiteles kézírata, mely szerint Saragossában Dominiguito de Val nevű hétéves keresztény gyermek, Sancio és Isabella de Val fia 1250. augusztus 31-én Albajucetto nevű zsidó által elraboltatván, több zsidó segédkezése mellett keresztre feszítettet, s teteme Ebro folyamba dobott. Később azonban csodálatos módon fölfödeztetvén, nagy pompával a saragossai székesegyházban eltakarított. A keresztrefeszített gyermek tetemének csodálatos föltalálása annyira megrendíté a gyermek elrablóját Albajucettót, hogy megbánván, s beváltván aljas büntetését, keresztény hitre tért.

1250.

Giovanni da Lent: De Pseudo-Messiiis 33. lapon közöltetik, hogy Arragonban egy hét-éves keresztény fiú kezesztre feszítették a zsidó húsvét táján.

1255.

Bolland. vol. 6. Julius, 494. lapján elmondatik, hogy Lincolnban egy Hugo nevű keresztény gyermeket a zsidók elrabolván, őt a legyilkolás napjáig táplálták s aztán, a kitűzött napon Angolország különböző részeiből egybesereglett zsidóság jelenlétében, s közreműködésével kezesztre feszítették.

1257.

Cluverins: Epitome hist. 541. lapján egy keresztény gyermekről tétetik említés, kit a zsidók az imént kiirt évben Londonban, húsvét táján lesakteroztak.

1260.

Annál, Colmar, Monum XVII. 191. lapjából kitetszik, hogy Weissenburgban — Elzászban — egy keresztény fiú a zsidók által halálra kínoztatott.

1261.

Bolland. vol. 2. April, 838. lapja Murer Helvet. Sancta s Thomas Cantipratanus bizonyítják, hogy Pfortzheimban Badenban egy

hét éves keresztény leánygyermeket meggyilkoltak az ottani zsidók. A szegény gyermek minden izma át meg át szúratott s ártatlan vére a zsidók által gondosan fölfogatott. A szerencsétlen leánykát egy vén, gonosz keresztény asszony adta el, potom áron, a zsidóknak.

Ezen gyalázatos büntettet azonban a gonosz vénasszony leánya elárulta; minek folytán mind a vénasszony, mind a bűnös zsidók halálra ítéltettek¹⁾ kettő ezek közül azonban a börtönben öngyilkossá lön.

1282.

Raderi M. Bavaria Sancta II. 315. lapja, és Aventini Annalium VII. könyvében ez van följegyezve: „Münchenben 1282-ben egy elvetemült keresztény vénasszony egy ártatlan keresztény fiúcskát titokban elrabolván, az ottani zsidóknak elatta, akik aztán a szánandó kis gyermeket egész testén össze vissza szurkálták s legkegyetlenebb gyötrések, kínzások között meggyilkolták. Az irtóztató bűntényt maga a vén asszony vallotta ki.

1283.

Baronius n. 61. Acta Colmar, Monument, XVII. 210. lapja szerint Magonzában egy kis fiút saját gámja a zsidóknak elad, s a sze-

¹⁾ Itt van ni, a sakterek ismét bíróilag elítélve!!! Lsd. az előbbi jegyzetet.

gény ártatlan ezek által húsvét táján megöletik.

1285.

Raderus Bavaria Sancta, Tóm. 2. 331. lapján, tovább: Monument, sat. XVII. 415. lapján fölemlítetik, hogy Münchenben egy keresztény gyermeknek véréet veszik, húsvét táján a zsidók, kiknek a vett vér orvosszerű szolgál. Mire a müncheni nép föllázadt a zsidók ellen, s többet közülük agyon is vert.

1286.

Murer Helvetia Sancta, továbbá Raderus és Aventinus föntemlített művei szerint ugyancsak Münchenben két keresztény gyermeket kínoztak agyon a zsidók, mire a nép annyira földühödött, hogy a fából készült zsinagógába elmenekült S2áz nyolczvan zsidót, a zsinagógával együtt irgalmatlanul elégetett.

1286.

Oberweselben a Rajnánál (Bolland 2. col. april. 697. Monum. XVII. 77. Baronius 1287. u. 18.) Werner 14 éves keresztény gyermek három napon át kínoztaték ismételt bemetszésekkel.

1287.

Bernben — Bolland — Bolland. 2. vol. april — Rudolf nevű keresztén fiú húsvét táján a zsidók által megöletett.

Papebroch — Act. SS. Április Tom. II. p. 696—740 — diplomatikus pontossággal idézi mindazon okmányokat, melyek az 1287-ben St. Goar és Bacherach rajna melléki helységei közelében Oberwesel Wernher keresztény figyermékén a zsidók által elkövetett rituális gyilkosságra vonatkoznak.

1292.

Colmárban — Anu. Colm. II. 30. — egy kilencz éves keresztény figyermek a zsidók által megöletett.

1293.

Kremsben — Monum. XI. 658. — egy keresztény figyermek esett áldozatul a zsidó sakterkésnek, minek folytán két zsidó elítéltetett, a többi pedig fizetés által megmenekült.

1294.

Bernben — Ann. Colm. II. 32. — egy másik ker. figyermek öletett meg, húsvéti ünnepek előtt, a zsidóság által.

1302.

Ugyan ily esett fordult elő — Ann. Colm. II. 39. — Remkenben.

Weissenseeben Thüringenben — Baronius 64 — Konrad nevű iskolásgyermeknek, egy katona fiának lecsapoltatott a vasszerelkebe való bemetszések által. — Ugyan erről tanúskodik Tenczel: Pro Julio című 1603-ban megjelent művének 556. lapján.

1305.

Tenczel: „Pro Julio“ szerint Prágában 1305. év: húsvét táján a zsidók egy ker. gyermeket halálra kínoztak.

1331.

Sartorius szerint — 49. lap. — Ueberlingenben 1331. évi húsvét táján háromszáz zsidó egy házba záratott, a ház a lakosság által fölgyújtatott, s a benne levő zsidók egytől egyig elégettettek, mivelhogy Frey nevű polgár figyermekének rituális lesakterozásán rajtakapottak.¹⁾

¹⁾ Ecce! A gyalázatos sakterok rajtakapattak a rituális gyilkosságon! s a mai kor saktervédői azon véleményben vannak, hogy „a történelem lapjait tépdelni“ — tudomány!!! — A tudományyal pöffeszkedő liberális tudósok abban találják a modern tudományosság non plus ultráját, ha a nekik nem tetsző, óhajaiknak, érdekeiknek meg nem felelő történeti igazságokat ignorálják, agyonhallgatják. Ez tudományosság? — — — — humbug, ámítás!!! Érti Funták Sándor úr?

1345.

Raderus — Bavar. sanct. p. 333. — jelentése szerint Münchenben a most jelzett évben Henrik nevű keresztény ifjút halálra kínoztak a zsidók, az által, hogy minden ereit fölvtágták, s testén mintegy hatvan sebet ejtettek.

1401.

Württembergi Diessenhofenben — Bolland. vol. 2. April, — a zsidók fölhatalmazottja Vietelmann Mihály egy keresztény lovásztól, Zahn Jánostól három forinton egy négy éves keresztény fiút vett meg, aki aztán ritualiter lesakteroztatott. De a büntény napfényre jövén Zahn János kerékben töretett, Vietelmann Mihály pedig máglyára vettetett. «)

1407.

Ugyancsak az említett okmány szerint, s ugyancsak Diessenhofenben 1407-ben egy másik keresztény fiú esett áldozatul a zsidók gyalázatos rajongásának, amiért a diessenho-

1) Hát ez mi? I-----Hát bliktri! — A modern nagy tudományú liberális saktervédőknek a történelem minden sora, amely az isteni talmud dal össze nem vág, merő ámitás — obscurantismus!!! — — hazugság!!! De hiszem uraim, nagyságos, méltóságos, excellentiás saktervédők! — tudjátok-e, hogy: „A történelem lapjait gépdelni nem tudomány“ — Simor János.—

teni nép föllázadt, s a zsidókat a városból kiűzte.

1407.

Ismét csak ugyanazon író tanúsága szerint Krakkóban egy keresztény gyermeket halálra kínoztak, húsvét táján a zsidók, amiért is a városból kiűzettek.

1410.

Thüringenből — Baronius 31. — a zsidók kiűzettek keresztény gyermekeken elkövetett rituális vérvétel miatt.

1429.

Rovensburgban — Baronius 31. Bolland. 3. vol. April, 978. — Bruck Lajos keresztény gyermeket a zsidók meggyilkolták húsvét és pünkösöd között. A szerencsétlen gyermek teste megtaláltatott.

1443.

A bixeni püspöki levéltárban maiglan is egy okmány őriztetik, mely az akkori „Landesherr“ Lénárd gróf parancsa folytán 1475-ben szerkesztetett s huszonöt tanú által van aláírva. Ezen minden tekintetben hiteles okmány szerint két linczi zsidó Sámuel és József Praitschedl Margit keresztény vénasszony közreműködésével Pöck Tamás előkelő polgár 3—4 éves leánykáját Orsóig á t titokban elrabolta s irtóztató tűszúrások

által eszközölt vérvétel után a vízbe dobta. A rémséges gyermekgyilkolás egész terjedelmében kiderítettén Sámuel sakterzsídó kerékben törtetett. József fölakasztatott, a gaz, elvetemedett Praitschedl Márgit pedig, két zsidó bűntárs nő társágában máglyára vettetett. Az elítéltek egy-egy hozzájuk csatolt kutya társágában végeztettek ki. ¹⁾

¹⁾ A modern, liberális = zsidó = szabadkőműves tudomány nagy szájú hirdetői ezt is persze agyonhallgatják, mert ő nekik semmiféle tudományos kutatás nem kell! Ők már annyira tudományosak, hogy minden fárasztó történeti kutatások, okmánybúvárkodások nélkül is ellehetnek a — — — Talmud mellett !!! És az ilyen tunya, tanulni nemakaró, a történelem, lapjait buta effronteriával lépdelő celebritások még-----tudománnyal is kérkedni, sőt önmagukat tudományos nevezetességeknek tartani nem pirulnak!!!

Ugyan kinek nem jutna itt eszébe, hogy a négy lábú állatok azon faja, a melynek nevével szoktak megtiszteltetni ama celebritások, akiről nem akarja föltételezni senki, hogy föltalálták a puskaport, egy Ízben jóllakva podvás répával, penészes szalmával, s féreg rágta papírdarabokkal — Lloyd, Nemzet, Egyetértés, Politisches Volksblatt, zsidó Zsournalok sat. — kivonult ünnepelesen a -----jégre ----- tánczolni, ahol egyik őszbeborult vén példánya előállván, egetrázó ordítással, gravitetikus láblejtéssel imígyen kezd vala — — — szónokolni: Mi -----
— Mi kik itten ----- olyan szépen -----
— — egybegyültünk! — — — Mi -----
— orosz lányok !!! -----Lsd. Zimándy Ign. Ébr. H. III. k. 287. 1.

1454.

Spina Alfonz — Fortaliciun Fidei fol. 146. col. i. 2, 3. — bizonyítja, hogy ő mint valladolidi hitszónok, hitelesen megtudta, hogy Almanca közelében két zsidó egy keresztény gyermeket elrabolt, azt kegyetlenül megkínoztta, szívét kitépve, hamuvá égette, s e hamut aztán borba keverve megitta. A rémséges bűntény napvilágra jövén Almanca földesura Almanca Lajos a két zsidót a büntető-törvényszék elé állította, de, noha az egyik gyilkos a bűntényt bevallotta, a mindenholnan özönlött zsidópénz azt eszközölte, hogy a bírói eljárás elposványosodjék — Tisza-Esz - lár prototyponja.

1457.

Turinban — Simon Mabiki-nál — egy zsidót in flagranti rajtakaptak, midőn egy keresztény gyermeket meggyilkolt.

1462.

Innsbruck mellett — Bolland. 3. vol. júliusról 462. — a zsidók Oxner András nevű Rinnben született keresztény figyermeket július 9-én meggyilkoltak, s vérét kivették. A szegény ártatlant saját keresztapja rabolta s adta el potomáron a zsidóknak.

1470.

Thom. Patriarch, Barbariens-ben közölte-

tik, hogy Károly badeni örgróf 1470-ben több zsidót, kik gyermekgyilkolást követtek el, a bűntény teljes kiderítése után, máglyára hurczollatott.

1475.

Trientben történik szent Simon híres vértanusága, melyről az eredeti periratok még mind megvannak. Ezen alább olvasható periratokból kiderül az is, hogy a szent Simon rituális meggyilkolásában bűnös zsidók sok más hasonló tetteteket beismerték, és vallomásaikból kiderült, hogy Lombardiában, Venczeben és Olaszország sok más helyein, Német- s Lengyelországban sat. sat. élő hitsorsosaik számos hasonló bűntényt követtek el ugyanazon szertartásos czélból. Az ide vonatkozó eredeti periratok, melyek a vaticani titkos levéltárban őriztetnek, a nagy tudományos apparátussal szerkesztett, Florenczben megjelenő „*La Civi/á Catolica**”-nak 1882. füzetében, s ezek nyomán a „Magyar Államinak 1883. évi január havi számaiban lettek kivonatképen közölve, amint következik:

1881-ben Borgoban egy könyv jelent meg ily cím alatt: „Sommarío della Storia trentina dal tempi antichi fino ágii ultimi avvenimenti — Francesco Ambrosi.” E könyv szerző a 93 — 94 lapon — miután a sajtónak és iskoláknak Trient (akkori) herczegségbe

történt behozataláról megemlékezett, boldoggá avatott kis Simonnak, a zsidók ezen ártatlan áldozatának történetét így írja le:

„A sajtó és az iskolák, melyeknek célja a trienti nép művelődésének emelése volt, kezdetben úgy el lévén hanyagolva, hogy üdvös befolyásukat alig érvényesíthették, nagyon sok idő kellett ahhoz, hogy a trienti nép a lefolyt századoktól örökölt előítéletek- és szenvedélyektől megszabadulhasson. Így történt, hogy egy — különben körültekintő s bölcs püspök uralkodása alatt Trient völgyei és hegyei is viszhangzottak a zsidóellenes gyűlölet kifakadásaitól, s a zsidónép kiűzetése egész mániává fejlődött.

„A zsidók Trient legfőbb vidékén türetek, a mint ilyenek iparral és kereskedéssel foglalkozván, összegyűjtött kincseik az ottani nép jóllétét nagyban emelték. Több zsinagógával bírtak, és — mint látszik — a keresztényekre nézve nem is voltak alkalmatlanok, s a kath. vallás kárára nem is proselytáskodtak. Azonban a Németországban kitört hitviszály sok szemrehányásnak, kölcsönös félelem- és vallási gyűlöletnek lett okozója. Így jött aztán divatba a zsidó faj iránt való gyűlölet is nálunk ép úgy, mint Spanyolországban s egyéb helyeken; bár Trientben eleinte a zsidók békében élhettek s a keresztények részéről semmi kellemetlenséggel sem kellett daczolniok. Ily viszonyok között érkezett 1475-ben Tomitanus Bemard, ki a „perfid“ zsidók iránt tapasztalt

keresztény türelmet nem jó szemmel nézván, ez- ellen hevesen kikelt mondván: „ha a zsidókat tüstént ki nem üzitek, kényszerítve lesztek erre az ő infamis cselekedeteiknél fogva: hisz csak saját szemeitekkel kell látnotok, miként táplálkoznak ártatlan gyermekeitek húsával s mint enyhítik szomjukat a keresztények vérével“ „Blengini Vita del beato Bernardino Tomitano Padova 1710, 109 lap).

„E szónoklat után nyomban történt, hogy egy zsidó háza előtt levő sáracsatornában egy csecsemőt találtak márcz. 23-án. — Ez esemény hire csakhamar elterjedvén, általános felháborodást, — sőt oly izgalmat szült, hogy a zsidóság sietve hagyta el a várost; közölők némelyek a házakban bujdosnak, mások a keresztény hitre tértek, többeket a börtönbe vettek, tüzes vasakkal csipkedtek, kerékben törtek, máglyákra dobtak; néhányan a börtönben, mivel velők senki nem törődött, éhen haltak; mások a halál legválogatottabb s legkegyetlenebb nemeivel múltak ki. Ez idő óta a zsidók Trientben nem tudtak állandóan megtelepedni, kivéve Rivát, hol a következő század elején több zsidó ütötte fel sátorát, hívván velők könyvsajtót is, mely alól több zsidónyelven írt munka került ki, s egyúttal jó alkalmat szolgáltatott arra, hogy a trienti szt. zsinaton előadott beszédek is napvilágot lássanak.“

Ha jól emlékezem, ehhez teljesen hasonló történelmi adatot olvastam ezelőtt 8—10 évvel

a bécsi zsidóságú „N. Fr. Presse“ hasábjain, melyek a boldog kis Simon zsidógyilkosainak halála felett egész apológiákat tartalmaztak, elítéletnek, türelmetlenségnek, az — ezen időtájban divatossá vált zsidógyűlöletnek s Tomitán Bemard szónoklata által feltüzelt nép fanatizmusának tulajdonították.

Így írták le a történetet a bécsi „N. Fr. Presse“ zsidói és Trientben a „Sommario della storia trentina“ szerzője a múlt év közepe táján. Hanem épen ezen időben lettek felfedezve Rómában b. Simonka vértanú halálát tárgy azó periratok „Atti autentici ed a n c o r a i n e d i t i,“ melyek a Vaticán titkos levéltárában őriztettek. Ezekben a szomorú tény természetesen — egész más színnel van lefestve, mint az említett bécsi zsidólapban avagy a „Sommario“-ban. A „Civiltà Cattolica“ 1881. okt. 6-án ezen bírói akta kból bő s pontos kivonatokat hozott több cikksorozatban, melyek közül az utolsó a múlt hónapokban jelent meg. A jelen társadalmi viszonyok között czélszerűnek vélem ezen cikksorozatot egész terjedelmében közölni, hogy így azok, kik a „Civiltà Cattolica* t nem olvashatják, e lapok hasábjain ismerhesék meg azon szoros viszonyt, mely a zsidó talmudizmus és a szabadkőművesség között létezik.

Most tehát alkalmat veszünk magunknak arra, hogy ígéretünket, — melyet múlt aug. hó 20-án tettünk — beválthassuk, vagyis hogy

bebizonyítsuk, miszerint a zsidó talmudico-rabinikus vallásban létezik törvény, mely a zsidókat az ő húsvétjöknek keresztény vérré való megölésére szorítja, közölvén két hiteles perfolyamat, mielőtt a többi documentumok kezeink közé jutottak volna. Bármennyire kétkelkedhetnénk avagy akarnánk kétkelteni, annyit már tudunk, hogy a zsidók az ő és a mi húsvétünk alkalmával véghez vitt gyermekgyilkolások a polgári és egyházi történelemben mily gyakran említvék, s hogy mily sokszor fo dúltak elő majd itt, majd ott a világ legkülönbélebb részeiben. Épen akkor, midőn e sorokat írjuk, értesültünk egyiptomi Alexandriában történt — zsidó vallás által parancsolt ker. gyermekgyilkosság felett tartott törvényszéki tárgyalásról. E gyilkosság történt 1881. húsvét hetében. Azonban a zsidók rituális gyilkossága között leghíresebb s bíróilag legbeigazoltabb az, mit a zsidók 1475, inárcz. 26-án Trientben követtek el

E gyilkosságról s ennek különféle apró részleteiről bővebben szólnak a Bollandisták az „Acta Sanctorum“-ban, volum. IX. tóm. mar. 24; hol mindazon adatok egybegyűjtvék, mik egyéb könyvekben találhatók, de sem itt sem máshol nem tétetik említés a periratok eredeti példányainak hollétéről, habár a Bollandisták akkor, midőn az „Acta Sancta“ számára b. Simon vértanú halálára vonatkozó adatokat összegyűjtötték, Trientben voltak s így az eredeti okiratokat bizonyára olvasták

volna, ha ezek itt őriztetnek vala. De hála Istennek! van a Szentszék birtokában egy hiteles példány, mely az Angyalvárban felfedeztetvén XIV. Benedek idejében, a többi titkos írományokkal együtt a Vaticánba vitetett. Ezen példányról, — ha jól tudom, XIV. Benedek emlékezik. „De canonisatione b. Simonis“ című munkájának 3 könyvében XV. fejt. 6. szám alatt, melyben a kis vértanúról Simonról — szólván, így ír: „super (cujus S.) obitu authenticus existit processus in archivio secreto Castri S. Angeli de Űrbe, quam Bollandiani caeterique omnes, qui de eo scripserunt, ignorarunt.® Ezen percsomag egész a mai napig ismeretlen maradt ép úgy mint XIV. Benedek által említett időkben; különösen értve azon részeket, melyek a talm.-rabb. titkos gonosz tanait helyezik fénybe. — Hogy azonban eme iratok kézben forogtak, s hogy olvasták, tanulmányozták, a széleken eszközölt jegyzetekből, különösen azon jegyzetekből, mik a zsidók arcanumokról szóló helyeken tétettek, mindenki, a ki kezébe veszi, csakhamar észreveheti. Tehát nem bámulatos dolog-e az, hogy annyi tanulmányozó között nem akadt ember, ki ex professo lerántotta volna az a függönyt, melynek redőibe oly sok gonoszság rejtőzött? E gonoszságok hála Istennek! 406 év után immár valahára sokkal inkább történelmi tényékké váltak, hogy sem vita tárgyait képezhetnék, avagy hogy légből kapott állításoknak volnának bélyegezhetőek.

Pedig ilyeneknek mondták volna az emberek, ki tudja meddig, hacsak a tudós és jóakaratu férfiak — kik e periratok tárgyát méltányolták, értekezésünk becsének emelésére szolgáló hasznát felfogták, végre egész a jelenkorig a ker. társadalom kárára setét titokzatosságban lappangó talmudizmus megvilágítását nemes feladatul tűzték ki — azokat nem jelzik, és mit legkevesbbé vártunk volna, jóakaratu segélyünkre nem lesznek abban, hogy azokról rövid idő alatt a nyilvánosság előtt szólhassunk. Hiszszük azonban, hogy fog találkozni valaki, aki e periratokat latin szövegekben jegyzetek és felvilágításokkal úgy mint ez történeti fontossággal bíró okmányhoz Illik — sajtó útján közlendi. Ez nagyban el fogja oszlatni azon félelmünket, nehogy ezen — a maga nemében majdnem egyedüli okmány körünkben gyakori eszmeforradalmak és a dolgok rohamos fejlődése közepett valamiképp mint sok más okmány elveszzen, mielőtt a sajtó megörökítette volna. Mi pedig, mint a tárgy minősége, a mi ízlésünk, nemkülönben a kegyes olvasónak általunk kielégítendő óhaja is követeli, megelégszünk azzal, ha a percsomagból azon részeket fogjuk fordításban közölni, melyek célunknak leginkább megfelelnek.

Az által, hogy ezen okiratok alapján ki akarjuk mutatni, hogy b. Simon a zsidók által meggyilkoltatott, korántsem célunk a tűzre olajat önteni. Hisz e tényt már maguk a zsi-

dók is elismerik. Még kevésbé akarunk ugyanazon dolgok ismétlésébe bocsátkozni, midőn a zsidók véres húsvétjének mikénti megöléséről akarunk értekezni; hisz e dolog a keresztény ember agyvelejét már annyira átjárta, sőt a világ egyik vagy másik részében annyira megvan már vitatva, hogy lehetetlen volt, miszerint a zsidók a keresztények eme alapos meggyőződése folytán itt-ott üldözést ne szenvedtek legyen s ne szenvedjenek jelenleg is. A keresztényeknek a múltak eseményei által igazolt eme fájdalmas meggyőződését immár vajmi nehéz megsemmisíteni. Sőt azt, hogy a trienti vérdráma a kereszténység, s az Úr Jézus szenvedése és kereszthalálának meggyalázására lett elkövetve, nem is kell bizonyítgatni. Valóban, ki nem tudja, hogy a zsidók Jézust és a keresztényeket mennyire gyűlölik és megvetik? Vájjon szükséges-e igazolt tényeket újra bizonyítgatni? Vájjon e tények maguk nem elég hangosan beszélnek-e? Hisz itt oly tények vannak szóban, mit mindenki annál jobban hisz és tud, minél jobban törekesznek azokat el-tusolni a zsidók és — zsidópajtások, kik nagyobb zsidók mint maguk a született zsidók. Tehát itt annak kereséséről van szó, mit úgy is ismerünk, t. i. vájjon a zsidók keresztényeket gyilkolnak-e, nem-e? S ha gyilkolnak, vájjon keresztények iránt való gyűlöletből, ve szekedési vágyból avagy rablási vágyból vagy ki tudja mily indokból gyilkolnak! Nem. Itt arról van szó, vájjon a zsidó gyilkol-e kereszt-

tényt, hogy engedelmeskedjék a talm. rabbinizmus azon törvényparagrafusának, mely őt az ő húsvétjének keresztényvérrel való megölésére lelkismeretben kötelezi? — Ezt némelyek ha alaposan állították, mások probabilis érvekkel tagadták; de most, miután e kérdés a jelen értekezésben leírandó perfolyam által teljesen meg lett oldva, illő, hogy vele tüzetesebben foglalkozunk, hogy így biztos alapra fektethessük ne csak a múlt események ismerését, hanem a jelenkoriakét is. Valóban, ha az alább közlendő periratból, hogy a zsidó törvény a húsvétet nem ismeri el szentnek, szertartása szabályainak megfelelőnek és — törvényesnek, hacsak keresztény vérrel elegyített kovásztalant nem éldelnek; s ha az, mit 400 éven át alaposan gyanítottunk, Tamás kapucinus atyának 1840-ben történt meggyilkoltatásából s e tény perirataiból is igazolva lenni látandjuk: akkor mindenki fogja tudni, mily következtetést vonjon le ezen juridikailag igazolt okmányok tanulmányozása után akár a számtalan gyermekeltűnéseket tekintjük, melyek a keresztények gyanúját magukra vonták s hatóságilag kutatva lettek, akár pedig a keresztények megcsontosodott véleményét és ítéletét, melylyel ők a zsidók eme gálád tetteit Szigorúan bonckés alá vették régebben úgy mint jelenleg mindenütt, de különösen Keleten, hol majd a rendőrség primitív szervezete, majd a zsidók túlnyomó száma, majd pedig az erkölcsök durvasága, főleg a hivatalbeliek

megvesztegethetése még nagyobb atrocitásoknak is tág kaput nyit. A keresztény egyházi törvények nem hiába óvják a hívőket a zsidókkal való benső viszonytól, legyenek bár ezek orvosok. Valóban orvos volt azon Tóbiás nevű zsidó is, kinek a gyermek Simont meglepni és gyilkosai karjaiba vetni sikerült.

Különbén mint már fentebb mondtuk, azt, hogy az ily rituális gyilkosság Olasz- és Franciaországban kevesebbszer fordul elő mint Németországban és Keleten, szívesen elhiszszük, sőt Nyugaton talán meg is szűnt (?); de nem így Keleten, hol ily véres dráma majd minden esztendőben előfordul, és beszéd tárgyát képezi. De tegyük fel, hogy e rituális gyilkosságok megszűntek, ebből még korántsem következik, hogy a gyilkos törvény a talmudban nem létezik; hanem inkább az, hogy a zsidóság nem üli meg a húsvétet úgy, miként a Talmud parancsolja. Hát a húsvétünnepel épen semmit sem törődik? Bizonyára sokan vannak! De ez nem dönti meg, sőt ellenkezőleg bizonyítja, hogy a keresztény nyel tartoznának a húsvétet úgy megülni, mint azt az Anyaszentegyház parancsolja. Hasonlóképpen misem dönti meg azon állítást, hogy a zsidók közül is nagyon sokan nem üli meg e húsvétjüket, ker. vérrel, mint azt a Talmud parancsolja. Mint tehát mondtuk, kettő közül az egyiket be kell bizonyítanunk: vagy nem ülik meg a zsidók többé az ő húsvétjüket, vagy ha megülik, úgy keresztény vérrel

tartoznak megülni a Talmud követelménye szerint. Ami minket illet, mi örömmel hiszszük, hogy nem minden zsidó üli meg az ő húsvét-jét, mint a Talmud parancsolja, hanem csak azok, kiknek „buzgóságát“, „törvényíránt való hódolatát“ és „ájtatosságát“ csak annyiban ismerjük tevőlegesen, amennyiben a törvénytörvényeséki criminaltárgyalások részökre sikeresen ütöttek ki.

Azonban térjünk a dologra: 1475-ben márc. 24-én, melyre ez évben a keresztények nagy-csütörtöke esett, eltűnt egy kis Simon nevezetű alig huszonkilenc hónapos keresztény gyermek. Szülei miután a kis csecsemőt mindenütt hiába keresték, a püspökhöz mentek, ki Trientnek különben is herceg-parancsnoka volt; szorgos keresés után — mely alkalommal a zsidók házai is ki lettek kutatva — azok, kik a holttestnek birtokában voltak, azon gondolatra jöttek: jó volna a tetemet a sáracsatornába dobni, melynek vize a házak alatt — tehát a zsidók házai alatt is — folydogál, mert azt már tudták, hogy ők szemmel vannak tartva s hogy a keresztények részéről ők — általában a zsidók — figyelem tárgyai lettek. Maguk között el lett határozva, hogy úgy vallanak, mintha a gyermeket holtan a sáracsatornában találták volna, s hogy a tetemet az előbbi utcák házainak csatorna vize hozta volna az ő házak alá. Csakugyan, a vizsgálóbíró előtt megjelenvén, ravasz tette- tessel azt vallották, hogy egy holt gyermeket

találtak a csatornában. Ők ugyanis azt gondolták, hogy a törvénybírók úgy okoskodand-nak: Ha a zsidók maguk jelentik be s adják kézbe a hullát, akkor ez azt bizonyítja, hogy a zsidók nem lehetnek gyilkosok, mert ellen esetben a hullát vagy eltemették, — vagy bármi más módon megsemmisítették volna. De szerencsétlenségökre a bíróság nem így okoskodott. A hullát miután megvizsgálták, úgy találták, hogy a gyermek nem vízbefulás — hanem szűrés vagy vágás következtében múlt ki. Ezt a zsidók hiába törekedtek a hullán látható „féregmarások“-kal megdönteni; sőt a szerencsétlenség iszapjába magukat mindig jobban és jobban belemártván, bebörtönöztettek. Vallatás alkalmával törvényszerűleg megengedett kínzások után mindannyian egy és ugyanazon tény s a ténynek ugyanazon körülményei mellett tanúskodtak. Természetes dolog, hogy nincs az a kínzás, legyen bár legnagyobb — annyi tanútól ugyanegy és hasonló, — minden körülményben helyesen egyező vallomást lenne képes kicsikarni. Valóban hét-nyolcz ember, hogyan találjon ki s valljon egy és ugyanazon „koholmányt?“ Halálra is lettek mindannyian ítélve és pedig kegyetlen, de megérdemelt halálra, míg a nép a kis vértanút mint szentet kezdé tisztelni, mert sírjánál számos csoda történt. Ez utób-bíró IV. Sixtus pápa értesülvén s óhajtván, hogy ez ügyben minden a helyes és szigorúan fontoló ész követelménye szerint történ-

jék minden, 1475-ben kelt levelében — mely-olvasható XIV. Benedek canonisationalis okmánytárában (I. köt, 24 fejezet) — megtiltott minden tiszteletnyilvánítást, míg b. meghatalmazottja által a tényállásról teljesen informálva nem lesz: cum intendamus habita ex commissario nostro; quern propterea ad partes illas destinamus; rei veritate in praemissis opportune et plenarie — ut justum fuerit — providere. Valószínű, hogy a pápa megbízottja volt az, ki az eredeti okmányok hiteles másolatát magával vitte Rómába, hol a Szentszék azokat — hála az Urnak! — még ma is őrizteti. Ennek, valamint a történt csodák felett tartott pápai vizsgálat folytán a kis Simon szenté avattott, III. Gergely pápa pedig a vértanú nevét a martyrologium Romanum-ba márc. 24. bejegyezte, V. Sixtus pedig a trienti püspöki megye számára a kis szentről külön Officiumot és mise-formulát küldött. A tényt röviden és ezen általánosságban úgy mint sokféle történelmi avagy életrajzi munkálatokban olvasható — érintvén, ideje, hogy a bírói tárgyalások alkalmával felmerült részletekre terjeszszük ki figyelmünket; ezek sok oly dologról fognak felvilágosítást nyújtani, melyeket eddig nem ismertünk, de melyek vajmi fontosak.

Trient kormányzója bresciai de Salis János jogtudor s a herceg-püspök meghatalmazottja a vádlott zsidókat mindenekelőtt vizsgálati fogságba vetette. Nevök majd elő fog fordulni egyenkint e kihallgattatások alkalmá-

val. Mielőtt Trient említett kormányzója őket — mint az okirat, az általunk híven lefordított okirat (Folio VI verso) mondja — kihallgatás végett a törvényszék elé idézte volna azért, hogy megtudja: vájjon igaz-e azon állítás, melynél fogva a zsidók szoknak keresztény gyermekeket ölni s véröket venni, s ha teszik, miokból? — maga elé hivatta a keresztény Feltrói Jánost (Joannem christianum de Feltro,) első tanút, ki ez időben bizonyos vétség elkövetése miatt börtönben ült, ki zsidó volt s kihallgattatása előtt mintegy hét évvel a keresztény hitre tért. Ezen János az említett Podesta elé idéztetvén, a szentírásra megesküdött, hogy igazat fog vallani s a hozzá intézett első kérdésre így felelt: Igaz az, hogy ő ezelőtt mintegy tizenöt évvel németországi származású Saccheto — atyja a tanúnak — (Sacchetus de Allemania) életében említé ugyancsak a tanúnak, hogy 40 évvel ezelőtt, midőn alsó Németország Lanzhut nevű városában lakott (existens in civitate Lanzhut de Allemania basa) és ott egész családjával tartózkodott, ez időben az ott lakó többi zsidók húsvét ünnepjök közeledtével egy figyermeket öltek meg, hogy vérét kivonva, használhassák; (Megjegyzendő, hogy az említett város a többi okmányokban Tunggkutnak nevezetik s a Bollandisták Tungros-ra magyarázzák. Ismeretes dolog, hogy a zsidó a német neveket eltorzítva ejti ki, s emiatt a törvényszéki bírának ugyancsak kellett vigyázni,

hogy vádlottakat jól megértsék), továbbá vallja, hogy e bűnös cselekedet a város kormányzójának feljelentetett, hogy ezen előljáró — nevé nem tudja — azok kivételével, kik megugrottak, kik között volt a tanúnak atyja is, a többi zsidókat mind becsukatta; hogy a meggyilkolt gyér nek halála miatt, mint e tanú édes atyjától magától hallotta, 45 zsidót égettek meg. anélkül, hogy tőlök a meggyilkoltnak s a gyilkosoknak nevét megtudhatták volna.“

„Tanú megkérdezte, vajjon ő akkor, mikor még zsidó volt, élt-e ker. vérrel, s látta-e valaha atyját Sacchetot, amint e vért valamire felhasználta, felelé, hogy ő úgy van meggyőződve (quod credere suo) miszerint azon kérdésre, vajjon ő élt-e ker. vérrel, választ adni nem köteles, de atyja, míg élt, a zsidók húsvétnapján vacsora előtt, továbbá az ezt követő napon vette a vért s belőle egy borral kell pohárba öntött s ebből az asztalt meghintette átkozván a keresztények vallását. (Et quot pater ipsius, tempóra eius vite (sic) megjegyzendő, hogy az idézett okmány XV. századból való, tehát vitae helyett vite, mert az okiratot betűről betűre fogjuk idézni) in die pasce iüdeorum ante cenam et etiam (sic) in die sequenti, accipiebat de dicto sanguine et de illő ponebat in ciato suo, in quo erat vinum et deinde aspergebat mensam maledicendo üdém cristianorum.) Mondja továbbá, hogy ezen keresztény vérből egy részt a ko-

vásztalanba (pasta-pép) is kevert s ebből kenyeret süttött és pedig húsvét előtti napon, a többi zsidók ezen húsvéti kenyérből ettek. (Dicit etiam, quod de dicto sanguine pone bat in pasta, de qua pasta faciebat fugatias; et hoc ante festum pasce eorum; quas fugatias ipsi judei postea comedebant in dicta die pasce.) Azonban azt, hogy mindez miért és hogyan történt, ő nem tudja. Állítja, hogy — amint ő látta és hallotta — a többi zsidók is gyakorolják ezt. (Et dicit, quod alii judei similiter ita faciunt, prout ipse vidit fieri et audivit.) Vallotta továbbá, hogy. ezt a legnagyobb titokban cselekszik (Dicens quod prae-dicta fiunt secretissime inter ipsos); végre hogy e dolgokat, amint tudja, ugv mondotta is el. “Ezen szóbeli vallomás — mint látszik — történelmi szempontból is fontos; mert ez az egyetlen okmány, mely 1475. év előtt 55 évvel, tehát 1420 ban alsó Németországban gyilkosság bűne miatt elitét 45 zsidónak megégettetését tárgyalja. Majd alább látni fogjuk, hogy a trienti zsidó gyilkosok Feitre János eme tanúvallomását mint erősítik meg akár magát a tényt általánosságban, akár pedig a vérnek borrali keverését, az asztalnak vele való meghintését tekintjük. Ezen istentelen cselekedet rítusa a kíséző szavak s e gáládettek indokai az alább leírandó tanúkihallgatások alkalmával a trienti zsidók saját vallomásai következtében fognak teljesen kivilág-

lani, mit a következő levelekben fogunk közölni.

Keményebben (piu strettamente) kérdezettvén; mondja meg érthetőbben, mit jelent e vér használata, vagy talán valami más indok vezérli őket e dologban, (megjegyzendő, hogy a bírák vágyva vágytak tudni, vájjon az indokok között nem szerepel-e Jézus megvetése) feleli: ő nem tudja (Interrogatus, quod melius dicat figurationem dicti sanguinis; et an ob aliam causam accipiunt? respondit se nescire); megkérdezettvén, minő szavakkal szoktak élni, midőn a gyermeket megölik, hogy vérét vehessék (dum extirparent sanguinem) feleli, hogy e szavakat szokják mondani: „így cselekedtek a keresztények Istenével, ki nem volt valóságos Isten; s hogy a nemes férfiók el fognak jöni (a Messiással) lovakon és tevéken minket megszabadítandók; = Così fu fatto (sic) al Dió dei cristiani, che non e veró Dió, e verranno (col Messia) gentiluomini a cavallo, e sui cameli a liberarci.“ — Itt megjegyzésre méltó dolog, hogy kétszáz évvel később Medici Pál ex-zsidó s megkeresztelkedett férfiú a XVII. században fa pag. 154. dei suoi Rití e Costumi degli Ébrei: Torino ediz. 6. 1874) azt mondja, hogy ugyan ezen idézett szavakat ejtették ki a zsidók az ő korában is (és ejtik ki ma is; miért is ne ejtenék?) mondván: „Aki éhezik, jöjjön és tartson itt húsvétet: Chi ha fame, venga, e faccia la Pasqua qui,“ — utána pedig ezeket:

„Quest' altr' anno nella terra Israele“: „És a következő évben Izrael földjén (örvendünk).“ Ez utóbbiak megfelelnek az imént idézett eme szavaknak: „Vegniragentiluomini su li cavalli,“ mi ezt jelenti; „A jövő évben eljön a Messiás; L'anno venturo verra il Messia!“ A jó Medici hozzáteszi: „E nyomorult nép magának minden évben szabadságot ígér, de a szabadságnap sohasem virad fel, hanem annál inkább közeledik az antisemitismus. “ Mindezekből megítélhetni, vajjon a zsidók e húsvét véres ünneplése alkalmával mondanak-e gyalázó szavakat a Megváltóra és a kereszténységre a mellett, hogy az egyiptomi rabszolgaság idejében a küszöbre öntött vére emlékeznek; kitűnik továbbá, hogy e faj hóimét várja a szabadságot, s hogy a mai napon is m i m ó d o n várják a szabadság hajnalának pirkadását?

Habár az idézett helyekből sok, eddig hallatlan dolgot ismerünk, mindazonáltal később még többről is fogunk hallani.

Izrael a további vallatás alkalmával kérdeztetvén (Folio XXIX. verso), mennyi volt a vér, mit a gyermekből vágások által kivettek, feleie: egy és fél csészével (scodella), „Unam scutellam cum dimidio“; s hogy minden vért Tóbiás zsidó vitt el magával: „Et quod ilium sanguinem totum bábuít Tobias.“ — Mert talán Tóbiás, a jóhiszemű keresztények eme gaz orvosa, a zsidók között legfurfangosabb volt, s mint orvos a keresztények

házában minden gyanú nélkül járhatott ki s be, ennek folytán legkönnyebben juthatott a keresztény gyermekhez. Miután ő volt az, ki magát a veszélynek kitette, s neki sikerült a bűnös gyermekrablást véghezvinni 100 aranyért, gondolta Izrael, hogy őt illeti minden vér, mit a szomszédos zsinagógáknak és zsidó családfőknek cseppenkint eladván, a vérszopás merész bűne elég jó jövedelmet fog biztosítani, megmaradván a többlet, mit talán a maguk zsebjéből kellett volna fődözni. (Itt is az aranyborjú!)

Valóban, Izrael kérdeztetvén (Folio XXX recto), így felelt: hogy ők maguk között elhatározták, hogy a vért a szomszéd-zsidók között áruba fogják bocsátani. Ezt vallotta Izrael a nélkül, hogy a vidékeket megnevezte volna. — „Et dicit, interrogatus, quod inter se deliberaverunt de mittendo de dicto sanguine affinibus suis: et non specificaverunt quibus.“ — A szomszédok alatt értendők a más-nemzetbeli zsidók, kiknek Tóbiás a keresztény vért volt eladandó; (a későbbi perfolyamból ki fog tűnni, hogy Tóbiás csak akarta magával vinni a vért, de tényleg nem vitte magával), megtartván maguknak annyit, amennyi a trienti zsidóknak a húsvét törvény szerint való meg ülésére szükséges volt. De most jön a java! (Izrael) megkérdeztetvén, hogy a múlt években mit tettek ők a keresztény vér megszerzése czéljából, hogy így legyen miből kovásztalant készíteni (Interrogatus, quomodo fe-

cerunt temporibus praeteritis ad habendum de dicto sanguine pro faciendo eorum azimas, ut supra dixit feleié: (Folio XXX recto) hogy körüljeiül 4 éve annak, miszerint ő — Izrael — saját édes atyja kezében egy üvegpoharat látott, melyben annyi vér volt, hogy befödte a pohár fenekét, s hogy a vér megaludt, száraz volt: „Respondit. quoniam possunt esse 4 anni, vei circa, ipse Israel vidit unum ciatum in manibus patris sui, in quo erat tantum sanguinis, quod cooperiebat fundum ciati; erat sangvis coagulatus et durus.“ „És — itt figyeljünk! — hogy az ő édes atyja mondotta, hogy a keresztény vért egy zsidótól vette, ki azt Németországból hozta, nem mondván meg, hogyan hívták e zsidót*: „Et dicit, quod dictus pater dixit sibi Israeli, quod emerat ilium sanguinem a quodam Iudaeo, qui ilium portaverat de Allemania, non aliter sibi dicendo, quis fuisset ille.“

A dolog velejére lévén tapintva, midőn Izrael észrevette, hogy a zsidó arcanumokból sok olyant vallott be, mit a keresztények eddig nem tudtak, sőt nem is gyanítottak (különösen a ker. vérrel kereskedő ügynökökről) megállt, s azt mondotta, hogy amiket vallott, azok mind hazugságok: „Et post predicta, cum haec dixisset, ipse Israel dixit, quod suprascripta omnia, quae dixerat non erant vera.“ Azonban a későbbi vallatások alkalmával akkoriban törvényes kínzás alá lévén vetve, april 19-én előbbi állításainak igazságát bevallotta,

sőt a kihallgatott tanuk vallomásaival teljesen egyezően, leírta a gyilkosságnak minden — még a legjelentéktelenebb körülményeit is. Különösen kérdeztetvén (Folio XXXI. verso), vájjon a keresztény gyermek vére szükséges-e a zsidóknak, úgy mint fentebb állította, s hogy mit tettek a zsidók az előbbi években; „Interrogates, si sanguis pueri christiani est necessarius ipsis judeis: ut supra dlx.it, et quomodo fecerunt temporibus praeteritis“, felelé, hogy körülbelül 4—5 évvel ezelőtt Samuel az ő atyja az előbb említett vérből egy fél üvegnyit vett, de nem tudja kitől és mennyiért: „Reppondit, quod modo possunt esse quatuor vei quinque anni, Samuel pater ejus emit circa medium ciatum sanguinis praedicti; prout dictus pater ejus dixit sibi, nec scit pro quanto pretio, nec a quo emerit.“

Megkérdeztetvén: feleljen határozottabban, (quod dicat praecise) vájjon atyja kitől vette a vért, felelé, hogy ő nem tudja: Respondit se nescire. De ezt kedves olvasó meg fogja tudni még sok más érdekes dologgal együtt a többi tanútól, kik úgy látszik, jobban voltak informálva e vérkereskedő zsidó nevérol, mint Israel.

Később, június 10-én utoljára lévén kihallgatva s majd a véghezvitt gyilkosság körülményeiről, mit itt elhallgatunk, majd pedig annak indokai felől kérdeztetvén (Folio XXXII recto) ezen hozzá intézett kérdésre, hova rejtették el a keresztény gyermek véré s az

mennyi volt: ubi fuit depositus sanguis dicti pueri et quantum erat sanguis pueri, quem collegerunt, feleié: ő nem tudja hol a vér, de hallotta atyjától Sámuelről, ki neki mondotta, hogy szobájában helyezte el egy bizonyos szekrénybe, s hogy a vér fél csészényi volt. (Respondit se nescire ubi sit dictus sanguis: nisi prout dici audivit a dicto Samuele, eius patre, qui sibi dixit, quod ilium sanguinem reposuerat in eius camera in quadam eius capsula, et quod dictus sanguis, quem collegerant, in totum potuit esse parum plus quam media scutella). — És állítja, hogy ugyancsak ő maga Izrael a keresztények Istenének gyalázatára elkövetett gyilkosságban részes volt, hogy legyen vér. Ét dicit quod ipse Israel adiuvit ad interficiendum dictum puerum in obprobrium (sic) Dei christianorum et ut sanguinem haberent.“ Mintha akarta volna mondani: Igen, ezen gyilkosság a keresztények istenének gyalázatára is történt, de a főök az volt, hogy vért kapjanak az ő húsvétjőkre (ut sanguinem haberent.) Habár a bírónak nagyon érdekükben állt kitudni, hogy voltaképen e gyilkosság céljai között szerepel-e az Isten gyalázása is, mégis daczára minden tortúrának, valamennyi czinkos egyhangúlag azt felelte, hogy a fő, majdnem egyedüli ok az volt, hogy a húsvét törvénye megülésére a keresztény vér szükséges. A tanú továbbá valja, hogy a gyermek véreből nem tettek a kovásztalanba, mert a mondott csütörtöki napon — tehát ak-

kor, midőn a gyermeket megölték, húsvét volt; akkor pedig már nem szabad sütni. De hogy atyja Sámuel tett-e vért a pohárba akkor este a húsvéti szokásos vacsora alkalmával (secondoche é solito far.si) nem tudja. De azt állította, hogy a családfők húsvét napján vacsora előtt egy kevés keresztény vért tesznek a borral megtöltött pohárba, s ezzel az asztalt meghintik; mondotta, hogy az ő atyja tett-e vért a pohárba, nem tudja. „Et dicit interrogatus, quod de eo sanguine dicti pueri non posuerunt in azimis, qua dicta die Jovis, qua interfece-
runt puerum, erat dies pasce qua non licet facere fugatias. Sed si Samuel ejus pater posuerit in ciato suo, quando coenaverunt eo sero, ut sólet fieri in die pasce, dicit nescire. Dicens, quod Judaei patresfamiliae, in festo pasce, ante ceonam accipiunt modicum de sanguine pueri christiani, et de illo ponunt in suo ciato pleno vino et cum eo aspergunt mensam. Dicens, quod ejus pater benedixit et aspersit mensam cum dicto vino, de sero die Jovis pasce eorum. Sed si posuerit de sanguine, in eo dicit se nescire.“ Azon rítusnak létét, melynél fogva a zsidók nem csak a kovásztalanba tesznek keresztvért, hanem a borba is, beigazolva fogjuk látni később a többi tanuktól is, sőt ezek oly dolgokról is fognak tanúskodni, mikről Izrael uram mitsem látszott tudni. E tanuk rtem csak hogy nem mondanak egymásnak ellent, hanem egymásnak vallomásait megerősítik, kiegészítik.

Végre Izrael (Folio XXXVI. verso) kérdeztetvén, kik voltak jelen akkor, midőn a gyermeket meggyilkolták, s kik működtek közre, felelé: „jelen voltak az alább nevezettek: az öreg Mózes (Moizes antiquus), Sámuel, Mohar, Mózesnek fia, Bonaventura a szakács, Tobias és ő, Izrael.

E vallomás után Izraelt börtönébe vetették, s többé nem vallatták. Azonban ő többet bevallott, mint amennyi elég ahoz, hogy belássuk, miszerint a talmud-zsidóknak van egy istentelen törvényük, mely őket az ő húsvétjöknek ker. vérrel való megölésére szorítja; erről még világosabb adatokat fognak szolgáltatni alább az idézett periratok.

Vitale zsidó a harmadik tanú at Uraclnek a zsidó-húsvét vérrel való megölésére von alkotó vallomását megerősíti — Elmondja, hogyan ülték meg a zsidók húsvétet Milano mellett levő Montiban, ő nála és Sámuelnél. Leírja a b. Simonka kegyetlen kivégztetését, s megnevezi ennek célját és indokát.

Miután Izraelnek b. Simonka meggyilkoltatásáról és ennek okairól szóló vallatások belettek fejezve, egy oly zsidót hívtak elő, ki — mint látni fogjuk — a dologról többet tudott és vallott, mint Irrael. Ez Vitale, ki mint a periratban olvasható factor volt, Sámuel anyjának Brunettának ügynöke, mindenese. E név; Vitale nem más, mint betücsere által másított kifejezése a „Levitádnak; valamint Arbib sem egyéb, mint betücsérje a „Rabbi“-

nak. Szokásuk ugyanis a zsidóknak a neveket eltorzítva ejteni ki. — Ez a Vitale nevezetű zsidó az első vallatás alkalmával maga a megtestesült ravazzság és makacsság volt; azonban a Podesta által eléje vetett törbe akarata ellenére is beleesett.

Őt ugyanis (Folio XXXIX. verso) egy lépcsőház alatt levő szekrénybe zárták (in armario quod est subscala) az ajtót reá csukták (quod armarium postea fuit clausum) s elővezették a már kihallgatott Izraelt, a szekrény elé állították, melyben Vitale zsidó fogva volt, ezután kérdezték tőle, kik voltak jelen a gyilkosság elkövetése alatt: „Qui Israel stans apud dictum armarium clausum, in quo erat Vitale ut supra; fuit interrogatus: quod nominet, qui praesentes fuerunt, quando fuit interfectus puer. “ Izrael felelé: jelen voltak ezek: Sámuel, Tóbiás, Vitale, ő — Izrael és mások; „Qui Israel respondit, quod fuerunt praesentes infrascripti, Samuel, Tobias, Vitális et ipse Israel una cum ceteris aliis.“

Ezen vallomás után Izraelt nem engedték tovább beszélni, hanem börtönébe vezették: Quibus sic dictis, dictus Israel non passus est ultra loqui; sed reductus fuit ad carceres. Vitaiét a szekrényből elővezették s felszólították, mondja meg az igazat; ő azt felelte, hogy a Podesta elégedjék meg azzal, mit Izrael mondott: „Respondit, quod Dominus Podesta debet remanere contentus de eo quod confessus est dictus Israel.“ — Kérdeztetvén: mit val-

lott. Respondit quod bene audivit ipse Dominus Podesta quod dixit: mást ő sem mondhat. — Kérdeztetvén: hol ölték meg a gyermeket? — Λ konyhában, felelé: Respondit quod fűit interfectus in coquina. Kérdeztetvén: honnét tudja, hogy a konyhában történt e gyilkosság, semmitsem felelt. Tnterogatus quid scit quod fuerit interfectus in coquina? Et tunc nihil respondit. Mindazonáltal megígérte, hogy ha a kötélről leveszik, meg fogja vallani az igazságot; mi megtörtévnén, börtönébe vezették: deponatis me, ego dieam veritatem; et tunc fuit depositus. Belátta a nyomorult, hogy hiába minden makacosság, miután Izrael úgyis mindent elmondott, mint ő a szekrénybe záratva — hallotta. — Miértis april 14-én (Folio XL recto) és 17-én (Folio XL. verso) vallomásait ő is azzal fejezte be, hogy híven elmondott mindent, a mit az előbb kihallgatott tanuk a gyilkosságra s ennek minden legkisebb körülményeire nézve vallottak. De mi magát az indokot illeti, — melylyel mi különösen foglalkozunk, Izrael olyanokat is mondott még, mik eddig teljesen ismeretlenek valának. Ez leend tárgya e jelen levélnek.

Valóban april 18-án (Folio XLI. verso) megkérdeztetvén, mi czélra használják a ker. gyermek vérét: ad quem finem cupiebat .habere de sanguine dicti pueri? azt felelte, hogy „legyen mit a kovásztalanba keverni, mit húsvétkor esznek: Respondit, ut de illo

sanguine haberent et ponerent in pasta, de qua faciunt suas azimas, postea comedunt in die pasce eorum.” Itt nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy Vitale ép úgy mint Izrael ezen kérdésre: miért ölték meg a gyermeket, nem mondotta: a keresztény-húsvét kigúnyolására, hanem a maguk húsvétjének törvény szerint való megünneplésére. Ut de illo sanguine haberet et poneret in pasta, de qua faciunt azimas suas. E dolog még világosabb leend az alábbi sorok folytán:

Vitale kérdeztetvén, miért ölték meg a gyermeket s tépték szét a holt tetemet: Ad quem finem ita pupugit puerum et dilaceraverunt carnes ejus? (E kérdés bizonyítja, hogy a bírák minden áron kívánták tudni, nincse valami más indoka is a gyilkolásnak) és mi czélból élvezik a ker. vért. Et ad quem finem comedunt sanguinem pueri cristiani? felelé, «hogy hisz ő már megmondotta: Respondit se dixisse. Mintha mondotta volna: Nincs ennek más oka, mint a szükségesség, melynélfogva mi zsidók tartozunk megülni a mi húsvétünket ker. vérrrel.

A dolog nagyobb világossága kedvéért hozzátette: mert a zsidóknak szükségök van keresztény gyermek véreire minden évben s ebből tenni a kovásztalanba: „Salvo quod est necesse ipsis judeis habere de sanguine pueri christiani, singulo anno, et de illō ponere in fugatiis azimorum.“ — Lényegben tehát ugyan-

azt mondotta, mit előbb vallott, sőt mi a ker. húsvét meggyalázását illeti, ő erre nem is gondolt, de ezen indok is szerepel az ő vérengző rítusukban. Van tehát egy másik indok is; első a zsidó-húsvét megőlése a talmud szerint.

Tehát „necesse est Judeis habere de sanguine pueri cristiani singulo anno; et de illō ponere in fugatiis azimorum“, mit már tudtunk Feltrói Jánosnak Saccheto fiának, Izraelnek Samuel fiának vallomásából, s most már tudjuk Vitale szavaiból is, ki Brunetta ügynöke volt. De azt, mit Vitale folytatólag mondani fog, még egyik nevezettől sem tudjuk. Ez ugyanis így beszél: „Mindezeket idősebbvalóimtól hallottam: Sámueltól, az öreg Mózesből és Salamonól az ő — Vitale — nagybátyjától, ki Milano melletti Monzában lakott: Prout diet audivit a majoribus suis: videlicet a Samuele et a Moize antiquo habitatoribus Tridentini et a Salamoné patruo ejus Vitális, qui habitat Monzie territorii mediolanensis“, ki mellett ő — Vitale — három évig tartózkodott, mely idő alatt húsvét napján vérrel készített kovásztalant evett, mint ezt neki az ő nagybátyja tudtára adta: „Apud quem patruum ipse Vitális stetit circa tres annos. Quo tempore in die pasce sui comedit de azimis cum sanguine, ut supra: prout sibi dixit dictus ejus patruus.

A művelt monzaiaknak — ha a XV. szá-

zadbeli, vagy akár a korábbi, akár a későbbi zsidó-húsvéteknek keresztény vérrel való meghüléséről szóló okiratokat kutatják — nem leend nehéz meggyőződniük, mint ülték meg húsvétjüket városukban a „kegyes“ Salamonok és Vitalisok. Semmi kétség sem forog fenn, hogy a trienti hatóság a monzait az ő Salamonaik által „buzgón“ megilletni szokott húsvét-ünnepek „épületes“ szertartásairól értesítette. A tényt mi illeti, ebben épen nem kételkedünk. Mert vájjon a kínzás maga, eltekintve az igazság erejétől, tudott volna-e Vitaiéből kicsikarni oly vallomást, mely az előbbi tanuk vallomásaival teljesen, majdnem szóról-szóraegyez? Vájjon ki adhatta volna neki a mondott vallomásokat? t. i. hogy ő körülbelül 3 évig volt Monzában nagybátyjánál s itt minden évben nagybátyjával evett monzai ker. vérrel elegyített húsvéti kalácsot? Innét láthatjuk, mily nagy hitelt kell adnunk a keresztények között századok óta megöröködött azon véleménynek, hogy a zsidók, főleg a középkorban (s mainapság is) keresztényeket gyilkoltak s gyilkolnak. Valóban, ma már nyílt titok, hogy e három városban: németországi Tungrosban, tiroli Trientben és az olasz Monzában azon időtájban a zsidók keresztény vérrel ülték meg húsvétjüket. Hát miért ne ülhették volna meg másutt is az előbbi és az utóbbi századokban (pl. Magyarországon Tisza-Eszlárrott 1882-ben.) ahol, vagy midőn csak teheték? Hisz itt álta-

lános törvényről van szó, mint az alább még jobban kitűnik.

Vitale folytatólag kérdeztetvén (Folio XLI. verso), An hoc anno ipse Vitális comederit de azimis, in quibus esset de sanguine pueri cristiani: vájjon a jelen évben is ő maga Vitale evett-e a kereszt, vérrel készített kovásztalanból, felelé: „Nagy-pénteken készítettek kovásztalant és Sámuel és Mózesnek azt mondták, hogy ezen kovásztalanba azon ker. gyermeknek vérének keverték, kit nagycsütörtökön meggyilkoltak; azt azonban, hogy a kovásztalanba ki kevert ker. vért, nem tudja, hacsak Bonaventura nem volt, a szakács, ki a kovásztalant készítette: „Respondit in die Veneris Sancti fecerunt de azimis, sive fugatiis. Et Sámuel et Mózes dixerunt sibi, ciuod in eis azimis, sive fugatiis posuerunt de sanguine cristiani, quem in die Jovis interfecerant. Ili dicunt se aliter nescire quis posuerit dictum sanguinem in azimis sive fugatiis: nisi fuerit Bonaventura cocus. qui facit panem.“

Ekként a rituális gyilkosság oka és célja felett tartott vizsgálat be lévén fejezve, június 9-én (Folio XLII. recto et sequenti.) Vitale újra felvette vallomásainak fonalát és elmondotta az egész tényállást és rítust, elejétől végig, mit leírni alig leendő érdektelen. Felszólítatván, hogy az igazságot komolyan vallja be, így felelt: „A zsidók az ő húsvétjukon, mely a mi nagy-csütörtökünk napjára esett, s mely napot a keresztények szent napnak ne-

veznek, az éj beállta előtt — az órát határozottan nem tudja — ő, Vitale, Samuel házában lévén, a zsinagóga előszobájába ment. Itt jelen voltak ezek: az öreg Mózes, Sámuel és fia Izrael, Mohar az öreg Mózes fia, Bonaventura Mohar fia, Bonaventura a szakács és Tóbiás. Itt az említett Sámuel egy kendőt tekert (unum faziolum) a szobában levő kis gyermek nyakára, kit az öreg Mózes, egy zsámoly-forma padra (banco scamno) ülve ölében tartott; a kendőt az említett Mózes és Sámuel a gyermek nyaka körül szorosabbra vonták, nehogy a gyermek-sírást valaki meghallja. És Mózes egy fogó-nemű vassal (tenalea quadam) mit kezében tartott, a kis gyermek jobbfeleli arcz húsából egy darab húst kiszakított (extirpavit.) így tettek Samuel és Tóbiás. Ezen Tóbiás egy csésze-nemű edényvel a kis ártatlan arczából csorgó vért időnkint összeszedte. Ez edényt némelykor Mohar is tartottá. Fentnevezettek mind, sőt ő maga — Vitale tüket vevén kezökbe, aztán ezekkel a kis gyermeket szurdalták, közbe-közbe zsidó szavakat gagyogva, mit ő nem tud. Ezután az említett fogóval a gyermek jobb czombjából a külső félen szorítottak ki egy darab húst. Ő nem tudja, hogy e szakgatásban ki volt az első és a második.* — Ezután vallja, „hogy a vért, mely a megsebzett czombból folyt, egy edényben fogták fel. Ő nem tudja, hogy ekkor ki tartotta az edényt. Ezután Sámuel és Mózes egy ott levő padra ültek; s miután a gyerme-

két megfogták, lábra állították, s kezeikkel ezt egyenesen állva tartották. Mózes, mivel a gyermek jobbán ült, ennek jobb kezét tartotta és kiterjesztette. Hasonlóképp tett Sámuel is, ki a gyermek balfelén ült; Tóbiás pedig a gyermek lábait tartá összefogva. A gyermek ekként lábain állván kiterjesztett karokkal, úgy tűnt fel, mintha keresztre lett volna feszítve. Az így álló gyermeket a körül álló zsidók tükkel szurdalták, és ő is (Vitale) szurdalta, mint mondotta volt. Míg ezek történtek, a gyermek meghalt. „Interrogatus ut melius dicat veritatem: Respondit, quod in die pasce ipsorum Judaeorum quod fűit in die Jovis quem cristiani dicunt sanctum diem, circa principium noctis et aliter precise nescit dicere horam — ipse Vitális existens in domo Samuelis ivit in cameram, quae est ante Sinagogam; ubi etiam erant infrascripti Moises antiquus, Samuel Israel ejus filius, Mohar filius Moizi antiqui, Bonaventura filius Mohar, Bonaventura coquus, Thobias. Et ubi dictus Samuel ligavit unum fazeolum (fazzoletto) circa collum cujusdam pueri ibi existentis, quem puerum Mózes antiquus sedens super quodam bancho scamno, habebat super genibus; et quem fazeolum dicti Moizes et Samuel stringebant circa collum pueri ne audiretar cum clamaret. Et Moises cum tenalea quadam, quam habebat in manibus extirpavit modicum de carne pueri maxille dextre. Et similiter fecerunt Samuel et Thobias. Qui Thobias cum scutella quadam aliquando

colligebanti(sic) Sanguinem defluentem a maxilla pueri; et aliquando etiam Mohar tenebat scutellam. Et omnes suprascripti, et ipse Vitális, habebant acus in manibus,, cum quibus pungebant dictum puerum; dicendo certa verba in hebraico, quae ipse nescit, et deinde cum eadem tenalea extirpaverunt de carne pueri in tibia dextra ad latus exterius. Et nescit quis fuerit primus, nec secundus, qui extirpaverunt carnes de tibia dextra. Et dicit, quod sanguis, qui delluebat e dic'co vulnere tibié, colligebatur in una scutella. Et nescit quis teneret dictam scutellam. Et postmodum Samuel et Moires sedentes super quodam banco ibi posito, receperunt dictum puerum et ilium inter se sedentes, erexerunt in pede. Et ilium tenebant erectum in pedibus, manibus, hoc modo: quia Moizes sedens ad latus dextrum pueri, tenebat e rectum puerum in pede, et tenebat brachium dextrum extensum. Similiter faciebat Samuel, qui erat ad latus sinistrum pueri, et Thobias (ut credit de Thobia) tenebat pedes pueri; ita quod puer sic stans erectus et extensus cum brachiis videretur crucifixus. Et puero sic stante omnes suprascripti judei circumstantes cum acubus, quas in manibus habebant, pungebant dictum puerum, et ipse etiam (Vitális) pupugit, ut supra dixit. Et dum haec fierent, puer mortuus est.“

— Vájjon ki hiszi, hogy az ilyen számtalan rituális gyilkosság között kegyes olvasóink között ez volt-e a halálnak legkegyetlenebb

neme? De elégedjünk meg Vitale levita valomásaival

Ezen idézetekből tudjuk már most, hogy nem késsel, — mi sokkal ügyesebb s természetesebb eljárás lett volna — hanem valami fogó féle szerszámmal (tenalea quadatn) csipkedték a trienti zsidók b. Simonka testét s vették véréét. Miért fogóval s miért nem késsel? Azért, mert, mint a periratok állítják, mielőtt a fogót használták volna, már a kés is igénybe volt véve, hogy vért ereszthessenek, s miután a gyermeket holtan megtalálták, nem annyira a csipkedés (Oh! Krisztuscshipkedők) mint inkább vágás (saktolás) által kimultnak látszott lenni. Hogy pedig e gonoszok magukról minden gyanút elhárítsanak, hogy azt hitethessék el, miszerint a gyermek nem úgy lett lesaktolva, fogóval s nem késsel csipkedték ki húsát azon ártatlannak, kit kezükre kerítettek, hogy „legyen húsvétre vér“, mint alább az öreg Mózesről és Sámuelről, kik a rabbinismus arcanumaiban gyakorlott zsidók voltak — később szintén hallani fogjuk.

Ezután Vitale tovább kérdeztetvén (Folio XLIII. recto), milyen tükkel szurkálták a testet (quae acus erant illae, cum quibus pungebant) azt felelte: hogy réztükkel szurkálták (quod erant certe acus de rame). — Többféle tűt tettek eléje . . s ő egy gombostűt vett fel (Elégít quandam acum a pomedello) mondván, hogy ez hasonlított azokhoz, miket használtak. (Dicens, quod ille acus a pomedello

est similis acubus, quibus usi fuerant ut supra) Vagyis oly tűk valának, melyeket az olasz spill e l l i vagy s p i l l e l l o n i-nak nevez, melynek foka gombos; e tűket velencei dialektussal aghi col pomello-nak szokás nevezni.

E kérdésre: miért marcangolták és szurkálták a gyermekeket: quare ita vulnerarunt dictum puerum et quare ilium ita pupugerunt? Felelé: azért, hogy vért nyerjenek; szurkálták a testet és kiterjesztették a gyermek kezét, hogy ez által Jézusról emlékezzenek. Respondebat quod ideo vulnerarunt, ut haberent sanguinem ut süpra dixit et quod ideo pupugerunt et extenderunt mamis, in memóriám Jesu. Tehát e feleletből is látjuk, hogy — mennyire Vitale tudta — e vétkes tett első indoka az volt, hogy vért kaphassanak az ő húsvétjök törv. megölésére — ut haberent sanguinem és másodszor, hogy megújíthassák Jézus kínszenvedésének emlékezetét — in memóriám Jesu. Megképeztetvén, vájjon ezen emlékezetnek jó vagy gonosz értelmet tulajdonítanak e a zsidók: Interrogatus, utrum in memóriám bonam vei in memóriám maiam? felelé: hogy e bűnt Jézusnak, a keresztyenyek Istenének gyalázatára és megvetésére cselekedték; s hozzá tette, hogy Jézus kínszenvedésének ilyen emlékezetét minden évben megújítják. Megképeztetvén, hogyan viszik végbe ezen visszaemlékezés tényeit actusait: Quomodo faciunt illam

memoriam? felelé: hogy ők — a zsidók — Jézus említett szenvedésének emlékezetére minden esztendőben az ő kovásztalan ke nyerőkbe ker. vért kevernek. Respondit quod ipsi judei faciunt memóriám dicte Passionis omni anno, qui ponunt de sanguine pueri cristiani omni anno, in eorum azimis sive iugatiis.®

Vitale itt már nem mondja, hogy a zsidók minden évben Jézus szenvedésének gyalázó emlékét ülik azáltal, hogy a gyermek kezeit kereszt alakjában kiterjesztik, s a kínzásnak legbarbárabb nemeit cselekszik, hanem azt mondja, hogy ezeket azért cselekszik, hogy minden esztendőben legyen vér, mivel kovásztalant készítenek. A hangsúly ezen mondatrészen van. Természetes, hogy a gyilkosság ténye mellett Jézusnak s az ő szenvedésének gyalázó emlékét is — mire azonban explicite nem gondolnak — egybekötik a vér szükséges voltának törvény által parancsolt céljával. — Innét van hogy a tanuk a rituális gyilkosságok okai felől akárhányszor kérdeztettek, mindig csak azt felelték: hogy legyen vér. A másodrendű indokra: Jézus gyalázására csak akkor feleltek, mikor már az elsőt bevallották. Mi az előbb mondottakból eléggé kitűnik; de az alábbi sorokból még jobban ki fog tűnni.

Azt, hogy ők a zsidó húsvétet a keresztények opprobriumára ülik meg, nem lett volna nehéz velök bevallatni, lévén ezen cél minden

keresztény előtt eléggé ismeretes; de az első indok: a talmud törvénye a vér szükséges voltáról, ezideig a keresztények előtt titok volt. Miért vallották mégis mindannyian minden kínzás nélkül azonnal a titkos indokot s miért vallottak e második indokra kínzások után? Mert eszök talmudikus gondolkodásmódja mindjárt a Talmud-törvényre esett s csak utólagos gondolkodás után mondták: no meg hát igen is az Úr J. és a keresztények ellen való gyalázásból is cselekszik. — Hogy a bírák mindkét indokot akarták ismerni egyformán, az természetes akár azért, hogy magának a gyilkosságnak indokát magában véve tudhassák s így a bűnt qualificálván az indokokat büntessék; akár pedig azért mert a bírának a keresztények érdekében is kellvén kutatni, törvényes boszut álljanak a zsidóknak a keresztények ellen ily eclatans példában nyilvánított gyűlöletért, miután a társadalmi rend a ker. és zsidók között úgy is fel volt forgatva.

Sámuel a ^{negyedik} tanú, trienti háztulajdonos, kinek házában a zsidók zsinagógája volt, tanúskodik arról, hogy a rituális gyilkosság eredete a kereszténység első századaira vihethő vissza. A zsidók a keresztény vért az ő lelki üdvösségük elnyerése végett használják. Miért hiszik ezt? — E rítus miért nincs máshol megírva, mint a keleti zsidó-codexekben? — Hogyan lett az hagyományiszcrűleg Nyugaton is fenntartva?

Térjünk vissza a kihallgatásokhoz, s lássuk azoknak folytatását. Márczius 30-án Sá-

muelt, a már kihallgatott Izraelnek atyját, a zsinagóga-épület tulajdonosát idézték a törvényszék elé kihallgatás végett. Fel lévén szólítva (Folio XLVII. verso), mondja meg az igazat s letartóztatásának okát, (quod dicat veritatem narrando causam, quare est detentus), valamint a többiek, úgy ő is a meggyilkolt gyermek hullájának a sárcsatornában történt megtalálásának áltörténetével kezdé meg vallomásait, esküdözvén és átkozódván, sőt annak, hogy a hatóság hogyan merészelt az ő házában is kutatásokat eszközölni — még boszankodni, haragudni kezdett. Indignatus est, quod familia (jurid.) perquisisset in totam domum. Ő úgy volt meggyőződve, hogy ha már egyszer kutattak, e kutatásnak nem lett volna szabad messzebb hatolnia, mint a vizárokig: Credens quod si pure (sic) volebant perquirere, debebant perquirere in fossatum et non ultra.“ — Lám, lám, e kegyes és ájtatos Sámuel mily nagy sértetlenséget tulajdonított a ház küszöbének! És mennyire meg volt győződve ártatlanságáról! ő fel nem foghatta, hogyan legyen a törvényhatóságnak joga feltenni azt, hogy az ő házában egy meggyilkolt keresztény gyermeknek hullája van elrejtve. A Podesta megengedte, hogy „jó* Sámuelünk kiönthesse haragját, s ezután simpliciter a dutyiba tetette; másnap, márczius utolsó péntekjén megidézttvén, (Folio XVLLII. verso) azt felelte, hogy sem Sámuel, sem a többi vádlott zsidók nem gyilkosok; hogy a

bűnt. úgy fogják reájok: ő nem hiszi, hogy a gyermek úgy lett meggyilkolva, hanem a vízbe fult: Respondit, quod Sámuel, nec alii judei sunt assassini: quod nemo ex judeis est culpabilis de hoc; nec etiam credit, quod fuerit interfectus dictus puer: séd quod fuerit submersus.“

Quod fuerit submersus!? Íme a megszo-
kott felelet, mit a „jámborok“ rendszeren adni
szoktak, mindig s mindenütt, valahányszor
keresztény gyermek meggyilkoltatásával van-
nak vádolva. Ők mindig csak azt mondták
s mondják: quod fűit submersus.

Épen azon idő alatt is, hogy e sorokat
írjuk, értesülünk, hogy az alexandriai (egyipt.)
zsidók által 1881-iki húsvét alkalmával meg-
gyilkolt gyermek feltalálásakor ugyancsak a
zsidók így kiáltottak fel: Fűit submersus!
(Hát az eszlári Eszter holt teteme helyébe
lopott holt nő-hullát nem a Tiszából fogták
ki? Természetesen, quia fűit submersus! Ford.)
De a trienti kis Simon, hogy non fűit sub-
mersus, az bizonyos. Sámuelünk később be-
vallotta.

April 3-án (Folio XLVIII. verso) kérdőre
vonatván így vallott: Signor Podesta! Hol
tanulták önök, hogy a keresztények vére ne-
künk valamit ér s valamiben hasznos; Domine
Potestas! ubi didicistis, quod sanguis cristia-
norum valeret et quod prodesset? A signor
Podesta felelé: Épen önöktől, — zsidóktól,
kik önhöz (Sámuelhez) hasonlók: qui dominus

Potestas respondit, quod didicerat a judeis similibus sicut est ipse Samuel. Végre június 7-én (Folio XLIX. verso) clöhivatlatván, s neki meg lévén hagyva, hogy mondja meg az igazat, feleié: ő meg akarja mondani az igazságot, — de óhajtja, hogy míg ő vallomásait leteszi, addig senki ne legyen jelen, csak a kapitány úr és a signor Podesta, ekkor elmond mindent annak rendje s módja szerint: Interrogate, ut dicat veritatem:

Respondit se velle dicere et quod vult quod solum confessioni suae adsit magnificus dotninus capitaneus et magnificus dominus Podestas: et quod omnia narrabit ex ordine.“ S ugyanezen Sámuel hangsúlyozta, hogy ő csakis igazságot akar mondani, — de oly feltét alatt, ha neki — a kapitány úr és a signor Podesta megengegy, hogy máglyán tűz között halljon meg, nem pedig más kinok között: Idem Sámuel dixit, quod volebat dicere veritatem de omnibus cum hoc quod dominus Capitaneus et dominus Potestas promitterent sibi — Sámuel — de faciendo comburere ipsum Sámuelem, et de non dando ipsi Samueli aliam mortem.*

Ez időtájban ugyanis szokásban volt a nagy bűnösöket a halál legirtéztatóbb nemeivel végezni ki, minők voltak a felnégyelés elevenen, keréketörés stb. A feltétel el lévén fogadva, Sámuel per longum et latum elkezdé vallomásait (Folio L. recto — Lili. recto) először is arról, hogyan lett maguk között elhatározva egy ker. gyermek keresése; másod-

szor hogyan kerítették a kis Simont kezök közé; — s hogy hogyan lett kínozva és lemészárolva, hullája elrejtve s a hulla fictiv fel-találása a hatóságnak feljelentve. — Az egész bünsorozatot a legrészletesebben, a kihallgatott s azután kihallgatandó tanuk vallomásaival teljes összhangban adta elő. Az általa kivallott bűnös részletekről máshol akarván szólni, jelenleg csak azokra szorítkozunk, melyek czélunknak legjobban megfelelnek, mi nem más, mint annak kiderítése, milyen tulajdonképen azon talmud törvénynek indoka és természete, — mely a zsidóknak azt parancsolja, hogy a húsvét ünnepet ker. vérrel tartoznak megülni?

Tehát (Sámuel) megkérdezettvén (Folio Lili. recto) miért s mi célból ölték meg a zsidók az említett figyermeket; Interrogatus, quare ipsi Judei interfecerunt dictum puerum et ad quem finem? felelé, hogy már réges-rég óta (jam multis et multis annis) — hogy hány év óta voltaképen, nem tudja — annyit azonban bizonyosan tud, hogy mielőtt a ker. vallás elhatalmasodott volna (antequam fides cristiana esset in tanta potestate) a bölcsebb zsidók Babyioniában és a szomszédos helyeken gyűlést tartottak, s maguk között azon következtetésre jutottak, hogy az ily rítus szerint meggyilkolt ker. figyermek vére a zsidólelkek üdvőségére nagy befolyással b i r. — (Et ibi deliberatum fuit, quod sanguis pueri cristiani ita interfecti multum pro-

desset saluti animarum ipsorum judeorum); s hogy a vér csak akkor használ, ha a vér keresztény gyermekből vétetik. E gyermeknek a vér vétele alatt meg kell halnia, mint meghalt Krisztus, kit a keresztények Isten gyanánt imádnak; e fiúgyermeknek nem szabad többnek lenni mint 7 évesnek vagy fiatalabbnak, de ne legyen idősebb 7 évesnél; inkább kisebb korú legyen, ha az áldozat keresztény nő volna, a vér nem lenne hasznos? Ennek oka az, mert a keresztire feszített Krisztusnak, a férfiúnak, kit a keresztények Isten gyanánt imádnak, meggyalázására vitetik véghez; s hogy maguk a zsidók is illő dolognak vélik, hogy az, kinek vérét viszik, fi-, ne pedig nőnemű legyen. Állítja, hogy e tan az olasz-zsidóknak (ipsi judei italici) törvénykönyveiben írva nincs, hanem, — mint ők mondják — a tengeren túl lakó zsidók irományaiban olvasható (séd bene dicitur: hoc est scriptum inter judeos, (jui sunt ultra maré; továbbá, hogy a régibb és nemesebb olasz-zsidók között e titok létezik s egyik elmondja a másiknak successive, hagyományoszer tite g. De róla Írott törvény nincs. Sámuelnek ezen egész vallomása sokkal hangosabban szól, hogy sem commentálnunk, avagy annak fontos voltát hangsúlyoznunk kellene. Jó lesz mindazonáltal megjegyeznünk először, hogy e vallomás attól jött, ki a rabbinismus arcanu-

maiban nagyon jártas volt, lévén Sámuel öreg családfő, s ennél fogva, — mint majd látni fogjuk — a házi tűzhely papja, vallási téren a rituális dolgokban megbízott, ismervén és bírván a házában levő zsinagóga hagyományainak, titkainak minden apparátusát. S ha majd Sámuel vallomásait a vén Mózesnek, a 80 éves öregnek — kit a jelenkor szabadkőművesei alighanem tisztelendőnek, s a Nagy-Oriens-ben „venerabilis fráterének” neveznének — vallomásaival megerősítve lenni látjuk, azon meggyőződés, melylyel különben is a rituális dolgokban kitűnően értesült tanú vallomásának hiteles volta iránt viselteteni tartozunk — csak erősbülni fog. Másodszer, a vallomást önmagában tekintve, látjuk, hogy az a zsidó sanguinarius szertartásokat a legrégibb keresztény századokra vissza és pedig, mint olyanokat, mik a zsidók szétszórásának és a keresztény vallás megalapításának idejére esnek („antequam ides cristiana esset in tanta potentia.“) Ami a rítus keletkezésének helyét illeti, Sámuel vallja, hogy in partibus Babylo-niae seu locis vicinis — szülemlett meg; ezzel Sámuel azt is bizonyítja, hogy a Talmud eme vérengző rítusa a keresztény egyház megalapítása után való 4—5. századra esik, vagyis azon időre, amidőn a tudósabb zsidók (principali judei) a történelem tanúsítása szerint a Talmud szövegezését befejezték, amely Talmud a ghettokban még ma is fenntartja magát, kivéve az iratokban eszközölt ama és csonkításokat, ja-

vitásokat, miket eszközölni kénytelenek, részint az egyházi és polgári cenzurák miatt, részint pedig önként a keresztényektől való félelem miatt. Innét tehát érthetjük, hogy e sanguinarius rítus miért est scriptura inter judeos, qui sunt ultra maré, s hogy a judei italicis non habent istud in scripturis suis. Természetes dolog az is, hogy a babyloni Talmudból, ha változatlan s teljesen eredeti példányokat akarunk látni, azokat Keleten kell keresnünk, hol először lett compilálva, hol a zsidók mindig hatalmasabbak, istentelenebbek s kevésbé zaklatottak valának, mint pl. Nyugaton, hol dolgaik nem a legkedvezőbbek. Sámuel továbbá arról is informál minket, hogy a nyugati zsidók közül a „seniores“ és „nobiliores“ — tehát különösen a pápák, királyok és fejedelmek zsidótanácsosai, orvosai, csillagászhai és — bankárai habent istud pro secreto et unus narrat alteri ex successionem. Sőt e tant minden nehézség nélkül mondhatták, el egymásnak, mert — mint tudjuk, ők e titkot gyakorolták Németországban, Tirol- és Olaszországban. Nincs okunk kételkedni affelett sem, hogy azt gyakorolták Francia- Spanyol- és Angolországban, szóval egész Nyugaton.

Ha pedig a XIV. századbéli zsidók e vérengző rítust gyakorolták, mert a hagyományok folytán még voltak győződve, hogy azt a babyloni Talmud szövegezésének idejéig vissza lehet vezetni, már ebből tudhatjuk a zsidóhagyomány hitelességének taga-

dása mellett is, hogy a zsidók e rítust legalább több száz év óta gyakorolják; mert hogyan is keletkezhetett volna ma vagy tegnap egy oly rítus, egy oly hagyomány, oly hitágazati gyakorlat, mely oly rémitő, gonosz és szennyes, főleg pedig reájok nézve oly veszélyes?

Sámuel vallomása e véres rítus okának és alapjának megvilágosítására legalkalmasabb. Sámuel ugyanis a Podestatól — még akkor, midőn tagadásban volt — kérdezte: *Ubi didid stis vos, rjuod sanguis cristianus valeret et quod prodesset?* A nyomorult nem fontolta meg s nem tudta, hogy épen ezen kérdéssel árulta el magát legjobban azon elv szerint: *excusatio non petita est accusatio manifesta*; nem sejtette, hogy e kérdésből a legközségesebb ügyvéd avagy vizsgálóbíró is azt kénytelen következtetni, hogy a ker. vér csakugyan hasznos bizonyos célra. De hogy Sámuelként a keresztény vér a zsidó-lelkek üdvére hasznos legyen (*saluti animarum ipsorum judeorum*) erre a gondolatra egy keresztény sem tudott volna jutni soha. Valóban van-e ennél nagyobb abszurditás, hihetlenebb tan, mint az, hogy a zsidó lelke a ker. vér itala és az azzal készített paska élvezése vagy — mint alább látandjuk — a körülmétéléskor való igénybevétele által üdvözülni fog?! Ugyan hogyan, hogyan lehetséges? Van-e zsidó előtt utálatosabb valami a kereszténységnél? Szerintük e vallás nem gonoszabb e a bálvány-

imádásnál, avagy a mohatnedanizmusnál? Vájjon a zsidók nem idegenkednek-e általában bármily vér élvezetétől, s ezzel nem dicsekszenek-e? Ha már ez így van, hogyan lehetséges, hogy a keresztény vér az ő leikök üdvösségére nézve hasznos. Mi több, oly hasznos, hogy egész Kelet és Nyugat ghettoi kézszekek legyenek életüket, vagyonukat kockáztatni azért, hogy csak ker. vért kaphassanak, kenyérben ehessenek, borban — mint látni fogjuk — ihassanak, s a körülmetélés alkalmával használhassanak — s mindezt leikök üdvéért?!

Hogy e kérdésre megfelelhessünk, ha más-ként nem, legalább valószínűséggel meg kell fontolnunk mindenekelőtt a zsidó «átok jelentőségét: „Sanguis ejus super nos et super filios nostros“; mely átok teljesedik s teljesedni fog usque ad consumationem et finem ez áruló faj feje fölött azon értelem szerint, aminőt neki az igazságos Isten tulajdonit. Ez értelem azonban nem akadályozza, hogy azt a zsidók a maguk felfogása szerint cabalisticus módon magyarázzák ily formán: Sanguis ejus, et in persona ipsius Jesu sanguis omnium cristianorum sit super nos, in nobis et filiis nostris — in salutem animarum nostrarum: Az ő vére t. i. Jézus vére s vele együtt a keresztények vére legyen rajtunk, bennünk s fiainkban ami lelkünk üdvére.

Valóban a zsidók vallják, hogy a körülmetélés alkalmával a ker. vért igénybe veszik,

materiális gyógyszerként használják, de tényleg és főleg használják morális gyógyszer gyanánt. Hogy csakugyan morális gyógyszer gyanánt élnek vele, bizonyos, mert hogy materiális célból miért ne használhatna (ha használnál) a nemkeresztény vér, szóval mindenféle vér, nem látom be; de ha morális hasznot értenek s ezt csupán a keresztény vérnek tulajdonítják, érthető mindaz előtt, ki a zsidók babonás voltát ismeri. Adjuk ehhez azt is, hogy valaki könnyen azt gondolhatná, hátha a zsidók a Messiás eljövetelét nem tagadják me-reven, hanem csak kételkednek felette gondolván magukban, hátha e kételynél fogva a babyloniai Talmud rabbinusai, hogy börtüket — akarom mondani, Jézus Messiás voltának eshetőségére érdeköket megmenthessék, babonás eszkössel cabalistikus módon feltalálták a zsidó-húsvétnek s a körülmetélés ünnepélyének keresztény vérral való megülését. (Gondolván, hogy Jézus vérét e keresztény vére helyettesítheti, s ennek vére is lehet ő rajtok, bennök, értök s lelkükért. Ford.) Aki így gondolkodik, nem áll messze az igazságtól; s alig téved. Ugyanis a zsidó tudósok a TalmudnaK, a babyloni törvényeknek szerzői belátták, hogy ez a „Sanguis Ejus“ csakugyan végromlást és pedig nem csak szellemi hanem anyagi romlást (értve a szétszórátást, üldöztetést, Ford.) is hozott fejőkre, s hogy a kereszténység nagy épülete a szónok szoros értelmében Jeruzsálem rom-

jain épült fel. Már most tehát azon cabaliszti-
kus babonánál fogva, mely a zsidó népet va-
lamint régen úgy mostanság is jellemzi s
uralja a zsidó emléket, vájjon miért ne jöhet-
tek volna ők azon gondolatra: hátha a ke-
resztény vér rájuk nézve valamiképp hasznos
sőt csodálatos hatást gyakorol? Hisz e lelki
vakság régen meg volt jövendőlvé a Deuteron
XXVIII, 28. versében: „Percutiat te Dominus
amentia et cecitate ac furore mentis.“ — (S
ez miért ne volna lehetséges, azon zsidóknál,
kiknek Talmudja az Úr Istent röffel méri s a
Leviathannal — a nagy hallal enyelegteteti? A
ford.) Tehát e szavakat *super nos et super
filios nostros* saját hasznukra magyarázhatták
babonás módon, s a «*Sanguis Ejus*“ . . .
átkát az ő Talmudjokban ily értelemben véve,
az utókor számára is megörökíthették. Való-
ban egész a XV-ik századik is magyarázták
ezt a zsidók, sőt maga a vádlott Sámuel is;
mert hisz ő ezeket mondotta: „*Sanguis pueri
cristiani múltum prodest saluti animarum ipso-
rum judeorum.*“

Hogy e vér használhasson, 7 esztendőn
alul levő figyermek vérenek kellett lennie,
vagyis ártatlan gyermek vérenek, vagy ártat-
lan figyermek vérenek; mert a zsidó hagio-
mány szerint a Megváltó ártatlan
volt. Ha a damaskusi Tamásnak 1840-ik
évben történt meggyilkoltatásának periratait
olvassuk, beláthatjuk, hogy őt felnőtt korában
ha meggyilkolták, csak azért tették, mert e

szerzetes — mint ők jól tudták — kitűnő életszentséggel tündöklőit — vagyis egy szóval ártatlan volt. Mint Imbonati „Biblioteca latino hebraica“ című munkájának „függelék“-jében az 50. lapon mondja: „Ha eljön a Messiás, ama Messiás is, ld Józsefnek fia(anche il Messia figliuolo di Giuseppe) vagyis Jézus Krisztus is felkel, s a két Messiás együtt fog járni, békét kötnek maguk között vagy mint a „Liberta“ és az „Opinione“ békítő szereplői magukat kifejezik: „ők mint két király karöltve fognak járni,“ — Ezekből láthatjuk, hogy még a jelenkor zsidói között is járja a cabalistikus hagyomány: Jézus Krisztus az Isten igazi küldöttje. De legyen ebből ennyi elég. Inkább e levél befejezéséül jegyezzük meg, hogy Sámuel zsidó vallomása szerint is a véres zsidóhúsvét első célja nem Jézusnak és az ő szenvedésének s a keresztenyeknek gyalázása, contemptus-e és vilipendium“-a, hanem az ő lelkök üdvé (la salute déllé anime loro — salus animarum illorum.) Miután pedig a lelki üdv a cabalistikus talmud felfogás szerint a ker. vértől függ; s az „inter sapientiores in partibus Babylo-niae“ megbeszélte határozat szerint a vér vétele alatt kell a gyermeknek meghalnia, mint meghalt Jézus: in forma, qua fűit interfectus Jézus, arra a gondolatra jöhetünk, hogy a vér vétele nem magában véve, hanem bizonyos rítus és forma szerint kiontott, kivett vér alkalmaztatik in contemptum et vilipendium

Jesu. — Különben a zsidók ezen megvetést gyakorolják éltök minden cselekményeiben, sőt úgy szólván gondolataikban is. De az ő rítusukban e cél nem lehet első és fő cél; mert ha ez állna, akkor kérdem: miért használ épen a figyermek vére, az ártatlan figyermek vére? Miért használ épen húsvét ünnepen, a körülmetélés alkalmával? Hisz használhatna ez esetben egyébkor is? Hisz ez esetben használna mindennemű korú és kereszténynek vére és pedig minden helyen, minden időben stb?! Ha továbbá a főcél Jézus gyalázása lenne, akkor miért adják el a zsidók a keresztény vért drága pénzért? Mindezekből eléggé kitűnik, sőt maga Sámuel is bevallja, hogy a húsvétnek és a körülmetélésnek — Talmud szerint lelkismeretben kötelező szertartása először a zsidó-lelkeknek üdvét célozza s csak másodrendben Jézus és a keresztények iránt való gyűlöletet.

Sámuel zsidó a XV. századbeli zsidó-husvélet úgy írja le, hogy annak megölése a XVIII. századbeli húsvéti szertartásokkal teljesen egyez. A „téglapor” használata a zsidó-ghettókban a jelen században. Jelek, melyekből kitűnik, hogy e por nem más, mint pulverizált vér. Sámuel bevallja, hogy mely időben gyilkolt ker. gyermek vére kedves Isten előtt. Hogyan tanulta ezt Sámuel ifjúkorában 1445-ben Bambergben, Norinbergben, Spring Dávid rabbinustól és mesterétől.

Sámuel a mint a zsidó-húsvét vérengző rítusának régi eredetéről és „ájtatos” céljáról, vagyis a zsidólelkek üdvéről szóló valloását befejezte, oly dolgok előadásához fo-

gott, melyek eddig a keresztények előtt ismeretlenek voltak. Megképeztetvén: mi czélból élnek a zsidók ker. vérrel: Ad quid ipsi judei utuntur isto sanguine? felelé: hogy azzal a kovásztalant készítik ily formán: húsvét előestéjén, mialatt a kenyérnek valót—miből a kovásztalant készítik — megdagasztják (pinsatur) a családfő előveszi a gyermek vérének s ebből a pépbe hint, mit folyvást gyúrnak; e vér majd több, majd kevesebb a szerint, a mint több vagy kevesebb adaggal rendelkezik; de elég akkora is, mint egy lencseszem (quantum est unum granum lente). A családfő némelykor a dagasztók szemeláttára, némelykor pedig titkon hinti a vért a pépbe. Ha a dagasztó egyének megbízhatók, akkor a családfő ezek előtt hinti el a vért; ha pedig nem megbízhatók, ezt titkon cselekszik. Vagyis az egész dolog magában véve titkon végeztetik, mint azt Feltroi János Saccheto fia már elmondotta: „predicta fiunt secretissime inter ipsos“; ugyanezt vallotta Sámuel az olasz zsidó „senio restekről és a „nobiliores“-ekről, kik e tény titokban tartják, s épen ezért erről non reperitur scriptura — nem található írás a nyugati zsidóknál, hanem hagyományszerűleg (successive) arra egymást — de nem minden zsidót általában, — oktatják. Ha zsidók gyúrnak a kenyérnek valót, akkor e családfő ezek szemeláttára hinti el a vért (videntibus illis) ha a dagasztók zsidók ugyan, de bennök nem bízhatni, akkor — ponit secreta. — De hát sz.

Máté evangeliomának X. fejez. 26 versében meg van írva: „Nil est opertum, quod non revelabitur; nec nccultum, quod non scietur.“ A vaticani perirat négyszáz év múlva jött in luminem et super tecta.

Sámuel a húsvéti véres rítusoknak leírását folytatván (Folio Lili. verso) ezen kérdésre: hogy az előbbi években ki dagasztotta e kenyérnek valót: Interrogatus, quis pinserit pastam temporibus preteritis in domo ipsius Samuelis, cum qua fecerunt azimas predictas“, felelé: szolgálai készítették a kovásztalant s gyúrták a pastát; azonban — úgymond — nem határoz, vajjon férfi vagy nő-e az, a ki gyúrja. Hozzáteszi aztán, hogy ő — Sámuel — a múlt években nem bízott a cselédekben, épen ezért csak titokban hintette a pépbe; de a jelen évben Bonaventura szakács szemeláltára cselekedte azt. — E szerint Sámuel az előbbi tanuknak a zsinagógában elitövetetekről és régi szokásokról szóló vallomásait megerősítette.

Tovább kérdeztetvén, állította, hogy a vérrel húsvét ünnepének előestéjén élnek. Ugyanis „a családapa vacsora előtt az asztalfőhöz megy — se ponit in capite mensae, s egy borral telt palackot tesz maga elé, mibe keresztény vért elegyít. — A többi családtagok szintén tartanak kezökben egy-egy borral megtöltött palackot. A családfő az asztal közepére egy edényt helyez, melyben három, keresztény vérrel praeparalt kovásztalan ke-

nyér van elrejtve (trés fogatie azimatea. Az edényt Sámuel bacile-nek mondja.) Ezután a családfő ujját a borba mártja, fürösztli = balneat, s vele az asztalt meghinti, mondván zsidóul ezeket: „(sic) Dam Izzardia chynim horoff dever Isyn porech harbe hessen maschus pohoros.® E szavak azon tiz csapást jelentik, melyekkel Jehova az egyiptomiakat sújtotta azért, mert az ő népét nem bocsátották szabadon. — „E szavakat miután a családfő elmondotta, utána ezeket teszi: így kérjük Istent, hogy az elmondott átkokat küldje azokra, kik nem hisznek a zsidók Istenében = Così noi preghiamo Dio che mandi tutte le predette maledizioni contro coloro, che sono contro la fede giudaica, értvén s átkozván a keresztényeket. E szavak után a családfő veszi a kovásztalant s egyenkint elosztja a jelenlevők között; a családfő a pohárban levő bort (miben ker. vér van) megissza s hasonlóképen a többiek is; utána vacsoráinak. így tesznek a következő nap estéjén is.® Sámuel hozzászól, hogy nem tudja azt, vajjon az említett vért használják-e más célra is.

Azok, akik a modern zsidók húsvétjének mikénti megülését úgy ismerik, mint azt Bursorfio, Bartolucci, Modenái Leó, Medici Pál és mint sokan mások leírják, Sámuelnek ezen, 1475-ki vallomásából tudhatják, hogy a régi húsvéti rítus az 1881-kivel mennyire megegyez, főleg mi a keresztény vérnek használatát a kovásztalanban és a borban — illeti. Medici

Pál ugyanis az ő „Riti e costumi degli ebrei“ című munkájának 152 ki lapján ezeket mondja: „este (mint Sámuel is mondja: de sero) az asztalt elkészítik, közepére fődött edényt (Sámuel „bacile“-je) tesznek s belé három kovásztalant. (Sámuelként: in quo bacili sunt trēs fugatiae azimae.) A rabbinusok törvénye szerint minden zsidó négy pohár bort tartozik kiinni. Ezután az asztalt mindannyian megáldják s a kézben levő pohár tartalmát — bort megiszszák. A házfőnök veszi a kovásztalano kból az egyiket; megtöri és szétosztja, hasonlóképen a másodikat és a harmadikat (Sámuel szerint: Paterfamilias accipit diétas fugatias et unamquamque dividit unicuique) Ezután mindannyian hangosan kiáltják: „Ez a sanyaruság kenyere, mit atyáink egykoron Egyiptomban ettek: questo ő il pane dell afflizione, che mangiarono i nostri padri in Egipto.“ E szavakat olaszul mondják, és zsidóul utána folytatják a szolgaság történelmét és a 10 csapást, melyeket az Úr küldött az egyiptomi népre. (Sámuel szerint: 10 maledictiones, quas Deus dedit populo egyptiano). Míg ez utóbbiakat mondják, minden tizedik szó után egy-egy cseppet hintenek szét, ép úgy mint Sámuel mondotta: Ponit digitum in ciatum suum et ilium balneat in vino et aspergit dicendo hec (sic) verba déllé dieci piaghe ovvero maledizioni). A házfőnök intonálja Dávid 78. zsoltárából e szavakat: Effundam iram tuam in gentes quae te non noverunt; s egy

a jelenlevők közül az ablakhoz fut s a kezében levő borral telt poharat vevén, tartalmát az utcára önti, szórva ezer átkot a keresztények fejére. (Dicit haec alia verba. Ita nos deprecamur Deum quod amittat omnes predictas maledictiones contra eos, qui sunt contra fidem judaicam“ — intelligendo contra cristianos.) Valóban Sámuel által a XV. században leírt zsidó húsvét, és Medici Pál által a XVIII. században leírt zsidó-husv. szertartása között semmi lényeges eltérés nincs: Medicinek idézett eme helyét a harmadik turini kiadás igazolja. — Aki Bustorfio János művét akarja tanulmányozni, üsse fel a XVIII. fejezetet, hol a Sinagoga j u d a i c a-ról van szó; avagy olvassa Bartolucci „Biblioteca Rabbinica“ című könyvének 2. kötetéből a 736 és következő lapokat, avagy Basnagio „Histoire des Juiff“ 6. köt. VI. fejezetét, ugyanazon dolgokról még többet fog olvashatni. Ezekből kitűnik az, hogy Sámuel vallomásának igazat adhatni, mert ennek elbeszélése a jelenkori írók leírásával mindenben megegyez.

De talán azt fogja valaki mondani: hogy a keresztény vérről miért nem tesz említést Medici és a többiek? Talán nem tudták? Avagy tudva elhallgatták? E kérdésekre szintén felelünk. Mi Basnagiót illeti, tudnunk kell, hogy ő az általa megírt egész történelemben valóságos zsidópajtás, s a zsidókról egész dicsbeszédeket mond, s mint ilyen, a trienti zsidó gyilkosokat ártatlanoknak declarálja. Nem

kell tehát csodálkoznunk, ha e rítust a vér használatáról nem említi; sőt épen az volna csodálatos, ha nem tagadná. Különben ellene és Wagenselig ellen Bonelli Benedek szerzetes megírta *Dissertatione apologetica Simonis trentini stb*“ című könyvét. — Bustorfio és Bartolucci főcélul a régi zsidó-nyomtatványok és kéziratok szövegének tanulmányozását nyelvtani szempontból tűzték ki; azt megtudjuk már az előbbieket nyomán, hogy e véres rítusról a nyugati zsidó-actákban mi sem foglaltatik, lévén az a legnagyobb titok s csak szóbeli hagyomány útján hátrahagyott öröksége az utónemzedéknek. Azonban e zsidó rítusokról értekezők között Medici Pál az egyedüli tudós, aki a különféle zsidó-s zertartások között még egyet említi, mit mi ezideig elhallgattunk, s melyről maga Sámuel sem emlékezik. Valóban jó lenne tudni, vájjon ezen hallgatással mellőzött rítussal — mely Sámuel idejében a XV. században vagyis 1475-ben nem divatozott s csak a XVIII. században tesz róla említést Medici — a jelenkori ghetók zsidai éltek-e vagy élnek-e? Medici az ő idézett munkájának 153. lapján beszéli, hogy a zsidók az asztal közepére egy fődött edényt (Sámuel bacile-jét) tettek s ebbe három darab kovásztalant helyeztek -----azután — s ezt jegyezzük meg jól! — oda mellékelnek egy tégladarabot Egyiptomban kiállott szenvedésük emlékezetére. Modenái Leó (nem mo-

denai születésű; ő velencei származású; tnode-nai a keresztnévvel) az ő „Historia dei Riti ebraici“ című könyve 68 lapján szintén írja, hogy „egy edénybe, kosárneműbe (cestelletta) húsvéti bárányt, és azon mész vagy agyag emlékére, melynek feldolgozásával, mint afféle rabszolgák Egyiptomban foglalkoztak — még valami mást is tesznek.“ De mi a patvart jelenthet ez a más“? Modenái Leó nem mondja meg; de Medici Pál, modenai L. kortársa azt mondja, hogy az nem egyéb, mint jól meggyurt agyag, téгла=mattonében pesto. Modenai „mássának“-„altro“-jának jelentése megegyez Medici Pál „téglapor“-ának (polvere di mattone) jelentésével; azon „polvere di mattone“ jelentésével, melynek gyártásával a zsidók az egyipt. fogságban foglalkoztak, s ennek emlékére az asztal közepére tesznek?

Tehát nincs más hátra, mint szorgalmasan vizsgálni, hogy e két tudós: Bustorfio és Bartolucci azon írókkal egyetemben, kik a rabbinusi szertartások magyarázatával foglalkoztak, e kifejezéseket: „az egyiptomi rabszolgaság emlékére“ és az „egyiptomi agyag, téгла emléké“-re, hogyan értik! — Vájjon kutatásaik tárgyát a „polvere di mattonében pesto“ maga teszi-e, melyről különben a jó urak alig emlékeznek; avagy csak a mattone külső alakjának, formájának leírása volt-e a fő cél? Pl. mily alakú volt az asztal közepén levő husv. cserép-edény?

Az observans-orthodox vércng/ő szertartást mai napsán is megtartják. — Kz a jelenkorban ép oly könnyű, mint a középkorban. A talmudizmus és szabadkőművesség egyforma törekvései.

Valamint a sajtó csavara annál jobban szőrít, minél jobban csavarják: úgy a vaticáni periratok is, minél jobban hatolnak a dolog mélyére, annál több eredményt mutatnak a zsidó vérengzés tárgyában. Ha a mai kornak az a mamája van, hogy a legigénytelenebb s a feledékenység homályába való jelentéktelen okmányokat hévvel kutatja, érte-mezi és fenn-tartja: úgy azon perirat, — mely jelen érte-kezésünknek is tárgyát képezi — méltán so-rolható azon okmányok közé, melyek méltók az elemzésre ép úgy, mint az utókor számára való megörökítésre; mert azon rabbinizmust taglalja, melyet a zsidók annyi helyen s annyi századon át titokban gyakoroltak, — sőt je-lenleg is gyakorolnak a ker. társadalom ká-rára, nem törődván a nagy veszélyekkel, mikkel küzdeniök kell. — Tegyük fel, hogy a zsidók mindannyian s mindenütt felhagytak e véres rítus gyakorlatával, vagy hogy pon-tosan megtartják; de csak néhányan lévén s a lelkek üdve a többi zsidóknál másodrendű valami, a látszat után szívesen elhiszszük, hogy a ker. vér élvezete csakugyan kiment a di-vatból; ámde, hogy a zsidók a talmudisztikus vallás nézeteiből a ker. vér használata tel-jesen kiküszöböltetett, nem hiszszük, nem hi-hetjük. Mert ki nem tudja, hogy a zsidók mily

makacsul ragaszkodnak még ma is vallásos szertartásaikhoz? Ki nem ismeri a babonáság iránt való kiváló szeretetöket? Hogy még a jelenkorban is mily nagy súlyt fektetnek a húsvétnek és körülmetélésnek ker. vérrel való megülésére, mi nagyon jól tudjuk, s a keresztények előtt régóta bebizonyított dolog. Sőt hogy e rítust ők abbanhagyták volna, ezt lehetetlennek gondoljuk ismert önfejiiségöknél fogva. — Valóban e ravasz nemzetség míg azt tudja, hogy célját el nem érte, a legnagyobb türelemmel képes elviselni minden rosszat; de érje csak el célját s tudja magát a cselekvés és hatalom tetőfokára felküzdeni, szemtelensége és türelmetlensége nem ismer semmi féket. Küzd ő mindenféle nehézséggel s ha elbukott, ahányszor elbukott, mindannyiszor kitartó szívóssággal kezdi újra munkáját, Sisiphusként oly ügyekben, melyeket más ember örökre elveszetteknek tekint; minden egyes bukás csak azért létezik számára, hogy beléjük új erőt öntsön, mint Anteusba. Épen ezért lehetetlen, hogy e faj bármily megpróbáltatás közepett is elbátortalanodjék s felhagyjon régi hagyományaival, tehát egyszersmind oly rítussal, mit ő szentnek, üdvöztőnek tart; főleg ha meggondoljuk, hogy ezen rítusnak gyakorlása nem is épen nehéz.

Emlékezzünk csak vissza Sámuel azon vallomására, melyben azt mondja: a vér jobb s az áldozat kedvesebb Isten előtt, ha ahhoz a húsvéthez legközelebb eső napokban jut-

hatni; mindazonáltal a gyermeket bármikor meg lehet ölni s vérét venni, valamint minden időben, úgy minden helyen. Ha pl. egy ker. gyermek megöletett Ázsiában vagy Afrikában, mi sem akadályozza, hogy a kivett keresztény vér néhány év alatt mint aludt s megkeményedett vér, *sanguis evagulatus et durus* a hasonlatosság folytán „téglnpor*” neve alatt használható legyen akár Európában, akár Amerikában s viszont. — Ha pedig ez intézkedés a régi korban gyakorolható volt, úgy, hogy a trienti zsidók az ő húsvétjüket évről-évre németországi ker. vérrel ülhették meg, pedig ekkor a kereskedelem ugyancsak nem a mai lábon állt s ép ezért az ily tajta üzérkedés a zsidókra nézve vajmi vészes volt: mennyivel inkább gyakorolható mainapság, midőn a kereskedelem és közlekedés legkifejlettebb stádiumban van s a zsidók is hatni m a s a b b a k. Valóban nem látunk-e közöttük igazságügyi minisztereket keresztény, sőt a legkeresztényebb országokban? Ebből ezen következtetés is levonható: minél könnyebb mai nap a közlekedés, annál kevesebben vannak a ker. vérrel kereskedők, tehát az egész dolog nem feltűnő mint régebben; ennek kell tehát tulajdonítani, hogy még a maguk rabbinusai sem tudják magukat tájékozni az observans zsidók számáról. Erre vonatkozólag az *Univers Israelite* főszerkesztőjétől és főrabbinustól hivatalos adattal bírnak. Ugyanis Wogue L. főszerkesztő lapjának 1881. szeptemberi

számában a franciaországi zsidók lelkiállapotában beállott miseriákról panaszkodván, ezeket mondja: „A zsinagóának sok helyen méltó oka van a panaszra és aggodalomra, tekintsünk akár a zsinagóga falai közé, akár pedig azon kívül. Bennt — különösen a francia- és németországiakat illetőleg — látjuk, mint növekszik a hitben való közönyösség, az áhítatgyakorlatokkal való semmit nem törődés (noncuranza déllé pratiche anchepiú devote.) Imályáink üresek; a szombat megülése kivétel a szabály alól, sőt a körülmételés szertartásának gyakorlata is azon veszélynek van kitéve, hogy teljesen megszűnik. A házi vallásoktatás semmi; a rabbinust állás iránt való hivatás is mindennap kevesbedik olyannyira, hogy nemsokára még papjaink sem lesznek.“ Az antisemitismus által magát találva érezvén, ezt, valamint ennek még a nevét is piszkosnak, dögletesnek nevezi, s mint olyannak, mely ahelyett, hogy gyökerében fojtódnék el, mindinkább és inkább mogorvább alakban lép fel; miért is a 6 ik lapon azt mondja, hogy a zsidó zsinagóga helyzete sok tekintetben a legszomorítóbb látványt nyújtja akár benn, akár künn. Ugyanígy panaszkodik a haladópartiak „Les archives israelites“ című lapja is fx88i. szept. 22. 315 lap) olvasóihoz így szólván: „Francia testvérek! Önöknek az áhítatgyakorlatokhoz több buzgóságot kívánunk. Ha önök hitőknek nagyobb kifejezést adni nem fognak, attól kell

tartanunk, hogy a beszívott scepticismus miatt az el fog tűnni.“

Azonban ezen rabbi urak tekintsenek egy kissé jobban szét a nagyvilágban, akkor tapasztalni fogják, hogy a húsvéti vérengzés még most is dívik, s hogy nincs igen okuk o panaszra. Mutatják ezt az utóbbi évek eseményei is.

Ne higyjük, mintha az olaszországi zsidók a franciaországiaknál buzgóbbak volnának; nem, sőt olyannyira nem, hogy elmondhatjuk e tekintetben: „Tibi gratulor m i h i g a u d e o.“ Valóban áll az, hogy a mai zsidóság annyiban becsületesebb, amennyiben a rabbinismus babonás vérengzéseivel, az úgynevezett „áhitatgyakorlatokkal“ alább hagy. Mondhatni szép bók egy vallásfelekezetre nézve!

A főbbiknek még nincs okuk akkora panaszra, ha tekintjük az alábbi sorokat. Ugyanis Olaszországban épúgy, mint Francia- és Németországban (hát Magyarországon!? A ford.) a kormányzásba lényegesen befolyanak. A legújabb statisztikai adatok nyomán az egész világon 6Vs—7 millió zsidóból Olaszországra 40,000, Franciaországra 50,000, Ausztria-Magyarországra 1 '» millió, Oroszországra három millió, Romániára majdnem v* millió s Európa egyéb helyeire s a földgömb többi részeire összesen körülbelül 1 millió esik. És mégis egy nemzetről sem lehet elmondani azt, mit a zsidónemzetről, t. i., hogy

nem numerálnak, hanem ponderálnak. E tekintetben vajha alapos lenne e főrabbi urak panasza — a keresztény társadalom javára! A zsidó nép, mint az Úr Isten kiválasztott népe, a természetfeletti adományok mellett még igen sok kiváló természetes tulajdonokkal volt felruházva; ámde Lucziferhez hasonlóan a neki ajándékozott szép tulajdonokat a keresztény hit kiirtására s az ő talmudjok terjesztésére fordítják. Ebben a zsidók oly élelmeseek és híven járnak el, hogy a szegény keresztény társadalom szinte nyög bele; tehát a főrabbi urak panasza ebben is alaptalan. Tehát a zsidófaj keresztény-ellenes gyűlöleténél a felsőbb helyről tapasztalt folytonos támogatásoknak és kedvezményeknek tulajdonítható, hogy aránylag ily csekély szám daczára mindenütt ők az uralkodók; hogy a keresztényeket lábbal tiporják különösen helyeken, a hol a keresztényellenes civilisatióból legjobban kijut pl. Párisban, Bécsben, Londonban és Berlinben. A civilisatio ezen városaiban tapasztalhatjuk, hogy a zsidók hatalma a legkényesebb dolgokban, a kül- és belügyekben, igazság- és pénzügyben tündöklék leginkább. így lettek a juhok a farkasoknak, a csirkék a rókáknak gondviselésére juttatva. Az ily zsidó-bölcséletnek már abban is láthatjuk gyümölcsét, hogy az általa inspirált nemzetgazdaság és törvénykezés folytán ma már nincs nemes közép osztály, hanem vannak tőkepénzes gazdagok és nyomorult kifosztott szegények. így munkálván

a zsidóság egyszersmind a szegények és gazdagok között okvetlen bekövetkezendő társadalmi forradalmat is előkészíti, mi a nihilismus és socialismus neve alatt már is jelentkezik. — Azt meg a verebek is csiripelik, hogy a sectariusok és főleg a szabadkőművesek azok, kik ép úgy mint a zsidók a keresztény társadalom teljes felforgatására törnek. A cél közös, s mióta ezen érdekközösség fennáll, azóta a két elem: a zsidóság és szabadkőművesség jó szövetségese: *Facti sunt ab illō die amici.*

Ugyan honnét is volna lehetséges másképp kimagyarázni azon védelmet, melylyel a szabadkőművesség a zsidóság iránt viseltetik saját nemzetének kárára?! Nem csoda! A szabadkőműves páholyok tagjainak kétharmad része zsidó. — (Egyébiránt ezen érdekközösséget illetőleg Istóczy úr a szabadkőművesek által hozzá intézett eme felszólításra: magyarázza meg, honnét mentette antisemita manifestumában a szabadkőművesség ellen emelt vádait, kitünően megfelelt levelében, melyből, hogy sokat ne idézzünk, csak e következőket hozzuk fel: i-ör, köztudomású dolog, hogy a magyarországi szabadkőművesek 80%-ja zsidó; 2-ör, a dolog ily állásánál fogva nálunk Magyarországon e két fogalom: zsidó és szabadkőműves körülbelül azonos; 3-ör, Cremieux zsidó, az „Alliance Israelite“ megalapítója volt az, ki a Nagy-Oriens páholyban a személyes Isten eltörlését keresztül vitte: 4-er, nálunk a zsidóság soha nem juthatott volna oly nagy

hata lomra, ha a jobbára elzsidósodott páholyok nem hatnak vala közre; végre írja, hogy a páh oly-ügyet Magyarországba Lewis nevezetű — valószínűleg Lewi — zsidó hozta be 1871 -ben. A ford.)

A zsidók minden évben keresnek ker. gyermeket, hogy az¹ megöljék; ezért már több tartományból ki lettek üzve. — A szász Orsó mint ker. vérrel kereskedő üzér. — Bizonyító levelek a vér hiteles voltáról — Hogy e vér hasznos legyen, szükséges, hogy a ker. gyermek kínok és gyötrelmek között haljon meg.

Híven abbeli ígértünkhöz, hogy a trienti gyermekgyilkosságnak — nem ugyan tényét, mert ez már régen bebizonyított tény, hanem annak rítusát és indokát le fogjuk írni: lássuk Sámuel zsidónak még hátralevő kevés, — de az előbbieknél nem kevésbbé fontos vallomását, mi a periratok utolsó ivein foglaltatik.

Sámuel, vallomását folytatva (Folio LVI. verso) mondja, hogy „Angelo zsidó ezelőtt 4—5 évvel Trientbe jövé, ő — Sámuel majd az említett Angelóval, majd pedig Tóbiással minden évben (omni anno) beszélgetett, tanácskozott a keresztény gyermek gyilkosság rítusáról s a vér ilyenén szerzéséről; bár állítása szerint ker. gyermekre nem tudtak szert tenni, kivéve az utolsó évet.“ Bevallotta, hogy közöttök különösen a tudósabb zsidók között (maximé apud peritos) állítják, hogy a keresztény gyermek vére az ő leikök üdvére igen hasznos, s hogy ennek megszerzése végett mindent elkövetnek (omni studio), ha pedig

nem szereztetik meg, várnak: „habent patientiam“, vagyis tűrnek fájó szívvel. Ma omni anno keresnek omni studio ker. gyermeket, kinek vérét vegyék lelkük üdvéért és — nem találnak, nélkülözniök kell ilyenkor — a keresztények javára mondván: quod potuimus facere, fecimus: servi inutiles sumus. — K körülmény eléggé megmagyarázza az egyház azon törvényét, mely megtilt minden benső barátságot és együttléteket a zsidókkal, kik keresztény gyermekekre vadásznak, quaercntes, quem devorent. — Kell-e tehát csodálkoznunk, ha a zsidóknak állandó megtelepedhetés különféle tartományokban meg lett tiltva, s ott, hol sátrat ütöttek, irgalom nélkül kidobattak? A jelen perfolyam letárgyaltatván, Trienben is hasonló eset történt velők, mint az ide-mellékelt okmányból is kitűnik:

„A trienti főtisztelendő Káptalan parancsából! (Tudni kell, hogy Trient világi területének ura a püspök volt, ki egyszersmind hercegi ranggal bírt; püspöki szék üresedése esetén a jurisdiciót a káptalan gyakorolta.) Tekintettel a mindenütt, kiválóan pedig e városban, Trient hercegségben az ártatlan meggyilkolt b. Simon vértanú emlékezetes és különösen barbár megöletése folytán annyira veszedelmes zsidófaj ellen régebben hozott rendeletekre, melyek következtében ugyancsak a nevezett városból, Trient hercegségéből száműzettek, nem engedtetvén meg nekik más jog, mint a keresztülutazhatás joga oly feltétel

alatt, hogy mellökön vagy a fejkön megkülönböztető jelet tartoznak viselni, hogy így minden idegen keresztül utazd zsidó azonnal felismerhető legyen; — de továbbá tekintettel azon tapasztalatra, melynél fogva ismét újabb visszaélések- és rendetlenségeknek jöttünk nyomára, amenyiben a zsidók gonosz szándékból utazásuk alkalmával megkülönböztető jeleiket eldugják s így mint ismeretlen s titkos egyének büntetlenül utazgatnak: a főtisztelendő Káptalan azért elejét akarván venni minden fenntemlitett visszalésnek és rendetlenségnek, s követni óhajtván B Simon vértanú iránt való tiszteletből minden eddigi szokást; végre ragaszkodni akarván az ezen ügyben még régebben kiadott rendeletekhez és határozatokhoz, a jelen parancs és rendelet erejénél fogva — miután minden eddig kiadott úti- és szabadságlevelet megsemmisítünk, — száműzünk mindennemű zsidót nem csak a városból és ennek területeiről, hanem Riva-Castelli-Borghi-, Ferre, Viliéből is, sőt a trienti hercegség püspöki és világi joghatósága alá tartozó összes helyeiről komolyan s parancsolólag rendelvén, hogy szidó, bármily nemű, állású legyen, bármily ürügy alatt tartózkodni vagy letelepedni ne merjen sem e városban, sem Riva Castelli-, Borogh-, Ferre-Viliben, avagy a püspök világi uradalmának területén sem, nem engedtetvén meg nekik más jog, mint az egyedüli átutazhatás joga, mely alkalmossal, hogy ők minden más nemzetbelitől

könnyen megkülönböztethetők legyenek, a világi uradalom határain belül, tehát Mattarello, Val Sorda, Romagnano, Bus di Vella, Pergine és Ponte di Lavis határain belül az átlépés pillanatától fogva az elutazás idejéig előbbi időkből rendeletileg a mellen jobb felül viselt megkülönböztetett jel helyett ezentúl a sapkájukon sárgaszínű szalagot, vagy hasonszínű szövettel egészen bevont fűveget tartoznak viselni falvakban úgy, mint városokban s az említett helyeken, vízen úgy mint szárazon, gyalog úgy mint lóháton, kocsikon úgy mint hordszékeken, melynek ajtaját sohasem szabad becsukni, hanem tartoznak nyitva hagyni, hogy a bennülőket mindenki láthassa. A trienti püspökség világi birtokának specifikált határain kívül elég, ha jobb karon egy tallér nagyságú sárga vagy narancs színű jelt viselnek, úgy mint előbb is előírva volt, hogy így mindenki felismerhesse őket; ellenkező esetben 700 tallért fognak a Fiskusnak fizetni, melyből egy harmadrész b. Simon kápolnájának épületére fog fordítottatni, egy harmada a közpénztaré, egy a feljelentőé lesz; pénzhiány esetében a főtisztelendő Káptalan belátása szerint testileg fognak büntettetni. Kijelentjük azt is, hogy e rendelet nem ismerése senkit fel nem ment, s ha az illető nem is fogatik el azonnal ex officio, mégis a bepanaszolás, föladás és vizsgálat után törvényszerűleg fog az ügy elintéztetni; elég lévén, ha azt egyetlen megbízható tanú bizonyítja.

E rendelet tehát nem fog a nyilvános helyeken kifüggesztetni, miután az előbbi rendeletek lényegükben a későbbi időkre is kihirdetvék. így azt a jelen okmánynyal minden lehető módon rendeljük.

Trient ex Arcé Boni Consilii die io Septempris 1725.

Joannes Baptista Antonius de Alberti cancell

Bernardus Mancini secretarius.

„Trienti Parone Péter János, mint a Káptalan levéltárnoka kijelentem, hogy a zsidók ellen kiadott rendeletnek jelen másolata a ft. káptalan archívumában 50 csomag 160 számú actában őrzött eredetivel teljesen megegyez.

Trient, 1881. dec. 25.

P. Stefenelli József.

Ha jogilag nem is, de tényleg azon törvény, melyet a liberálisok a codexekből kitöröltek, még sok antiliberalis vidéken megtartatik pl. Tirolban, Spanyolországban, Portugáliában és Olaszországban, Nápoly- és Siczáliában, hol nem látni zsidókat, vagy ha láthatni is, ezek nem more judaico élnek.

Azonban most a kedves olvasónak szerencséje leend megismerkedhetni egy olyan lóto-futó zsidókereskedővel. Ezt a francia colporteurnek szokta nevezni; meg fog ismerkedhetni azok egyikével, kik a régebbi századokban (s a jelenkorban is, mert mi akadályozná ezt?) a ghettokban ker. vérrel kereskedtek, lévén ez szükséges a húsvét- és a körülmetélés méltó megüléséhez.

Sámuel ugyanis (Folio LVI. verso) a hozzá intézett kérdésekre folytatólag felelvén, állítja, hogy körülbelül 14 éve lehet annak, hogy Trient városában annyi Ker. gyermekvért vett, amennyi beleférhet egy kis üvegcsébe, miben szemcseppeket szokás tartani: quantum poterat stare in una ampoletta vitri, in qua solent poni aquae ab oculis; mely ampolla egy ujjnyi hosszú volt. A vért — úgymond — 4 aranyért vette egy zsidótól, kit Orsó zsidónak hívtak, de hogy ez a zsidó hova való volt, nem tudja; de ha jól emlékszik, szászországi volt. Mint tehát látjuk, e viperák a műveit Németországból jöttek lefelé Olaszországba. (Allemania basa, Saxonia, Tungros, Bamberg és Norinberg). Különben ismeretes dolog, hogy Germania a cabalistáknak Rosacrocék- (?) és Illuminatusoknak mindig alma perense volt. (Jelenleg az említett sectákat philosophusoknak hívják) szülőhelye egyzersmind a Rabbinizmus arcanumaiban jártas bűbájosoknak is.

Sámuel így folytatja: „Az említett Orsó (medve), mondhatni: találó elnevezése a vérkereskedőnek) igazoló okmánynyal birt; (litterae legalitatis) az okmány azt bizonyította, hogy Orsó törvényesen felhatalmazott (homo legalis) s ki mint ilyen, „exercere potuit suum officium“. — Bizonyította továbbá ez okmány azt, hogy az árucikk, melylyel ő kereskedett, nem volt hamis: non erat falsum; vagyis, hogy valóban ker. vér volt. A meg-

kérdezett (Sámuel) hozzá teszi, hogy Orsó igazoló okmányában zsidóul ezek voltak olvashatók: „Tudtára adatik mindenkinek, hogy az, amit Orso magával visz — valódi (nem hamis), hogy a legitimáló okmányban levő aláírások között egyebeken kívül még ezek is voltak írva: „Mose di Hol di Saxonia dei giudei principale maestro“: Mózes saxoniai Hol-ból a zsidók főmestere.“ — Et dixit, quod dictus Ursus erat homo legalis; et quod illud quod portabat Ursus est — iustum. Et deinde in subscriptione legalitatis dictarum litterarum inter alia erant ista: Moyses de hol de Saxonia, judeorum principalis magister.“ Mindez nem bizonyít egyebet, mint azt, hogy a ghettokban a ker. vér eladása szokásos volt. E célból hivatalosan felhatalmazott egyének voltak kijelelve, kik a ker. vért elszállították oda, hol a husv. ünnepekre szükséges volt. Ez egyének hiteles és minden zsidó által elismert okiratokkal jártak keltek, amiket a „principális magister judeorum*-ok írtak alá, hogy a vér valóságát bizonyítsák, — E körülmény e véres rítusnak nem csak általánossága mellett, hanem annak régi eredete mellett is bizonyít. Miután azonban ezen okmányok a hamisítás veszélyének is könnyen ki lettek volna téve, a kereskedőnek még litterae legalitatis-sal is kellett bírnia.

Sámuel tovább így folytatja: a vér, melyet Orso magával hozott, egy edényben volt; tanú nem emlékszik, hogy ezen edény, vas,

fából volt-e vagy nem; de azt tudja, hogy belül ónozott volt (erat inpilstratum). Ezen edényben volt a pulverizált vér — sanguis pulverisatus. Benne annyi vér volt, amennyi egy palaczk 4 ed részében vagy felében elfér: quarta pars unius amphiale vei m o s s e (talán mézzé vagy mezzetta=fél). Vallja, (Sámuel), hogy az edény bizonyos viasz-féléből öntött fődéllel volt befödve (ceramine albo) s e fődélen e szavak voltak írva zsidóbetűkkel: Mózes principalis magister iudeorum; e viasz-födélre maga Sámuel is reá írta nevét sajátkezüleg zsidóbetűkkel: r Sámuel Trientből“. — Ez azt bizonyítja, hogy Sámuel is megerősíti a ker. vér valódiságát. A felett sem kell tehát kételkednünk, hogy azon vér-vásárló zsidók részéről is — kik a húsvétet törvén y-sz érint és Istennek tetsző módon, lelkök üdvösségére meg akarták ülni, — mondom elővigyázat meg volt téve, hogy a vér valódiságáról — mit téglapor gyanánt vettek — meggyőződhessenek. Valóban ezen említett edény tartalma pulverizált vér volt, a kereskedésre legalkalmasabb, mert a keresztény figyelem kijátszására könnyen azt felelheték, hogy az csak — „téglapor“ vagy más valami. Így ha egy zsidó vérkereskedő ker. bíróval, inquisitorral, vagy olyannal találkozott, kiről feltehetette, hogy zsidóul tud, s a Talmud titkaiban jártas, ép oly könnyen simíthatta el a viasz-födélen a rovott betűket, mint ezek jelentőségét. (Átkozott raffineria!).

Ezen kihallgatás után Sámuel még egyszer és utoljára hozatott a törvényszék elé június 11-én, mely 1475-ben épen vasárnapra esett. Ezen kihallgatás alkalmával Sámuel sokféle vallomása között csak kettőt vallott olyant, mi kitűzött célunkkal legjobban megegyez, s mely figyelemre méltó. — Első vallomása az: (Folio LVII. verso) hogy a keresztény vér azon célra, a melyért a zsidók használják — hasznos legyen, szükséges .... hogy a gyermek kínok között haljon meg, különben a vér nem jó: „Dicens. quod ad hoc, ut dictus sanguis sit bonus, ad illud, ad quod ipsi judei utuntur, est necesse, quod .... ille puer moriatur in tormentis: aliter ille sanguis non est bonus.“ Utolsó kihallgattatása végén bevalló a másikat mondván: bár igaz, hogy a családfők legnagyobb része kever vért a borba s azon este meg is iszsza, mégis Isten előtt jobb és kedvesebb, ha a család minden egyes tagja iszik belőle. Ezért maga Sámuel is akarta, hogy családjának minden egyes tagja igyék belőle; omnes de familia bibant.“

Tehát, hogy a ker. vér a zsidó-lelkek üdvére használjon, nem elég, hogy a vér keresztény meggyilkolt gyermekből vétessék, hanem szükséges — est necesse — hogy a gyermek nem a halál legszelídebb nemével: hanem kínzások között haljon meg: moriatur in tormentis, amint ez történt a kis trienti Simonkával is, (Kíváncsiak vagyunk arra, hát Solymosy Esztert hogyan s minő czeremoniá-

val ölték meg? A ford.) Aliter sanguis non est borús. Szükséges továbbá, hogy a kínok tengerében kimúlt ártatlannak vére ne csak a kovásztalanba, hanem a borba is kevertessék; és hogy melius sit Deo et gratum, nem csak a családfőnek, hanem a család minden tagjának kell inni belőle. Igaz az is, hogy a husvét törvényszerű megülésére elég, ha csak a családapa iszik. De Sámuel szerint ez conscientia laxa; a rabbinisticus rigorizmus parancsa lévén az, hogy mindenki igyék, (omae de familia bibant.) Kitűnik továbbá, hogy a zsidó cásuisták nézetei a husv. rituális megülésének módozatában elágazók voltak. Későbbiek kapcsán pedig látni fogjuk, hogy nem szükséges épen keresztény g y e r m e k-v é r, elég a felnőtté is, mint elég volt 1840-ben a felnőtt Tamás capucinus vére. Hogy a morális és rituális dolgokban maguk a zsidók sem értettek egyet, ez nagyon természetes; mert ezen dolgok a talmudikus rabbinusok egyéni önkénye folytán lettek a zsidók között elterjedve, és pedig titkon és óvatosan hagyományyszerűen oktattván reájok az ifjú zsidónemzedéket. Ennek folytán az esetleges varjatiók korántsem voltak kizárva.

Angelo zsidó — ötödik tanú — leírja a gyilkosság eseményét, melyet ő nem látott, csak a törvényből sejtett; ebből eklatanter kitűnik, hogy a zsidók törvényük szerint gyilkolnak.

— A vérnek kínok között kimúlt gyermek vérenek kell lennie.

— Izsák zsidók Kölnből. — Enselin zsidó Caster-gavardiból. — Kizzardo zsidó Bresciából; mindannyian ker. vérrel kereskedő tüzerek.

E levélben látni fogjuk Angelo zsidó val-

lomásainak egyes részleteit a zsidó antropofágok vérszomjáról. Ha Angelo zsidó semmi egyebet nem vallott volna, mint amint egyformán vallottak Simon többi gyilkosai (és pedig ugyanazon szavakkal): az ismétlés még ez esetben is hasznos volna, mert azt bizonyítaná, hogy korántsem a tortúra, hanem az igazságnál fogva vallottak egyformán. — Nincs a világon olyan tortúra, mely húszt különböző ajakról teljesen egy és ugyanazon vallomást legyen képes kicsikarni, hacsak azok a vallomások nem egy és ugyanazon tényen sarkalnak. — Miután tehát látjuk, hogy a különféle vádlottak vallomásai nem csak hogy teljesen egyezők, hanem egymást kölcsönösen megmagyarázzák és kiegészítik: úgy vélem, hogy nem leend fölösleges értekezésünket Angelo vallomásának leírásával folytatni, hogy így a valódi tényállás még jobban kiderüljön, mert ez az ügy egész ezen ideig mindig kétes volt.

Angelo zsidó, bár Simon meggyilkoltatásakor nem volt jelen s így benne része sem volt, mégis tagja volt azon gyülekezetnek, mely a keresztény gyermek keresése és ennek vérvétele felett tanácskozott. És daczára azon körülménynek, hogy ő e gyilkosság elkövetésekor nem volt jelen, mégis april 8-ára eső szombaton (Folio LXX recto) az egész dolgot úgy és oly folyékonyan mondja el, mintha jelen lett volna, és szemeivel látta volna. Hon-

nét mindez? Onnét, mert a rabbinus törvényben tanulta. — Lássuk csak:

Ő azt vallja, hogy a gyilkosság elkövetésekor jelen lévén abban részt is vett; azonban látni fogjuk, miért hazudott. Vallja, hogy a jelenlevők körülvették a gyermeket, ki bizonyos növénykupacra helyezett deszkán feködt: *supra quodam asside appodiatu super quodam vegete parva*. A gyermeket meztele nélkül hanyatt fektették s kezeit Tóbiás tartotta. Vallja továbbá, hogy a gyermek kezei ki voltak terjesztve: „*stabat brachiis extensis*; s ha jól emlékezik — úgymond — Tóbiás volt az első, ki egy bizonyos vassal a gyermek jobb arczából egy darab húst kicsipett, de nem tudja, hogy tulajdonkép vas volt-e azon eszköz. Ez eszköz, mint tudjuk, csiptető fogó volt, de Angelo — mivel jelen nem volt — nem is tudhatta. — Nem tudja továbbá, vajjon mások is nem csipkedték-e a gyermek jobbik arczát: — „*nescit, an aliquis alius vulneraverit dictum puerum in maxilla dextra*?” Angelo valami újat akart mondani, midőn azt vallotta, hogy az első csipkedő Tóbiás volt, mert majd hallani fogjuk az öreg Mózesről, hogy az első sebző az öreg Mózes maga volt. Ő azonban nem ok nélkül utalt először is Tóbiásra, azt gondolván, hogy Tóbiást mint orvost először illette a *b o n c z o l á s*,” Ebben tévedett; de nem csalódott a többi körülményekben, pl. hogy a kezek ki voltak tér-

jesztve, hogy a jobbik arc-fél lett először megsértve.

„Ezután valaki a jelenlevők közöl — kire nem emlékezik — egy edényt fogott s a sebzett arcz alá tartotta, hogy az ebből folyó vért felfogja: *prolluentem sanguinem ex dicta incisione*. Ő „*incisio*“-t említ, a csipkedésről nem tud semmit, (bár a nép nyelvezeteként ő is Krisztus-csipkedő volt) de tud az edény és a vérfelfogás felől. Miért, mert mint *observans zsidó* magát a rítust a törvényből tudta; de abban nem volt bizonyos, hogy az adott esetben is meg volt-e tartva az, amit ő tanult, hallott?

„És Sámuel egy más vassal — nem tudja, milyen volt — a kis gyermeket jobb czombjának külső részén sebezte meg: *vulneravit dictum puerum in tibia dextra ad latus exterius*, és egy valaki a láb alá egy edényt tartott a vért felfogván; ő nem tudja, vájjon az edény agyagból vagy ónból volt-e: „*nescit, an dicta scutella esset de terra vei de piltro*.“ — Mindent *exacte* vall abban, mi magát a rítust illeti; a többiben azt feleli: *nescit*. Hasonlólag nem tudja, ki volt az, aki a gyermeket megsebezte *in summitate virge* (sic!). De azt jól tudja, *séd bene scit*, hogy ezen sebből is vér ömlött alá, és hogy egy más edényben lett a vér felfogva: *séd bene scit, quod ex dicto vulnere exivit sanguis, qui fūit collectus in alia scutella*, mint a rítus azt parancsolá. Azonban érdekesebb dolog az,

hogy Angelo, ki nem is volt jelen, ezeket tudta vallani:

„Míg mindezek történtek, a fennnevezettek közül mindegyik egy gombostűt vett kezébe, melylyel a gyermeknek majd fejét, majd lábszárát, majd meg mellét furdalták.“ Mind-ezen vallomásból kitűnik, hogy a gyilkosság egészen Angelo által ismert rituális törvény szerint történt. — „Míg így szurkállák a gyermeket, azalatt mindannyian e szavakat mondták zsidó nyelven: (sic) „Chen Jeherressu Chof hoymena“, mely szavak ezeket jelentik: „Cose sia consumadi li nostri inimizi“ (rész olaszszággal mondva, mint a zsidóknál szokás. Magyarul így hangzik: „így lettek megsemmisítve ellenségeink.“ „Et duni illud sic pungerent — mondja a perirat — omnes dicebant infrascripta verba in lingua hebraica etc; quae verba in lingua italica mart che etc.“

Itt is látjuk, hogy a zsidó szavak — mi-
ket különben Angelo átkozott rosszul ejtett ki,
a bírák is alig érthettek — minden hibás
szókiejtés daczára is megtartották hangzatukat
s valódi jelentésöket, mely ebben áll: „Sic
excindantur inimici nostri: Chen Jequezu =
Jequezeru Col Oyvenu = Oyvenu. — Vallja
továbbá, hogy ő nem tudja, hányszor szúrták
meg e kis gyermeket, ő — mint vallja — csak
egyszer szúrt. (Hazudott I) Állítja továbbá,
hogy a gyermek még élt, midőn így szurdal-
ták sütővassal (certos ferros (sic!) a lugati-

nis); ő ezzel még egyszer szúrta a gyermeken.“ — A bírák már tudták, hogy e vas fogó — una tanaglia — volt, de miután ők Angelót folyékonyan hallották beszélni oly dologról, minek tanúja ő nem volt, jónak látták őt továbbá faggatni arról, milyen volt e vas alakja, kétségkívül azért, hogy megtudhassák, vajjon a kötelező rítus alkalmával a csipkedő vas szerepel-e? De Angelo, mivel részint jelen nem lévén, nem tudhatta, részint mivel ő az; tudta, hogy a rítus a kinzószereket előírja — csupán csak általánosságban felelt, mondván, hogy vas volt, olyan sütvösa forma vagy ilyesmi. — Itt tehát a dolog lényege csak az, hogy ő a tényállás azon részét, mely tudomása szerint a rítusból foly, hibátlanul mondotta el, mert ő így tanulta és sejtette, hogy a dolognak ily formán kellett történnie. Ezt ő maga is beismerte, mert megkérdezte, (Folio LXXI. verso) miért mondotta azt, hogy a gyilkosság megtörténtekor jelen volt s hogy a gyermek teste össze lett szurdalva: Quare ipse Angelus primo dixit, quod fuit presens, quando puer interficiebatur; et quod fuit punctus et carnes pueri fuerunt dilacerate“? a kérdés első részére: „quod fuit presens“ felelé; mert félt a kinzástól: Respondit, quod dixit se interfuisse metu tormentorum; s a másodikra (quare dixit quod puer fuit punctus etc) quia ita a u d i v i t, quod ita sólet fieri, quando debet haberi sanguis. Itt már nem mondja: metu

tormentorum, hanem azt mondja: „mert így hallotta“. — Tehát az első feleletben propter metum tormentorum hazudott. Hát ez lehetséges, mert a kínzás hazugságot ép úgy tud kicsikarni, mint igazságot, kivált ha a vádlott azt gondolja, hátha a többi kínzástól hazugság által megmenekülhet.

Ami a tortúrát illeti, ez arra való, hogy a bűnös vallomásra kényszerítették; de azt, vájjon a vallomás mennyiben igaz, mennyiben nem: nem a tortúrából, hanem egészen más-honnét kell kipuhatolni. Innét tehát méltán balgáknak kell mondanunk azokat, kik azt állítják, hogy a tortúra megszüntetendő, vagy hogy a jelen korban méltányosan meg is szűnt. De hogy szűnt meg. Hát nem valódi, nem rettenetes kínzás-e az, midőn a vallani nem akaró bűnös vádlottat sötét rideg börtönbe zárják hónapokig sőt évekig? Ez valóban oly tortúra, mely képes az embert örültté tenni; pedig ez még semmi a más korban igénybe vett morális tortúrához, melylyel a makacs és gonosz vádlottat vallomásra akarják bírni.

Valamint a régi korban, úgy mainapság is a tortúra által kicsikart vallomás hitelessége, igazvolta annyiban ér valamit, amennyiben egyéb próbák által is helybenhagyható, ilyen pl. a többi tanuk vallomásával való egybevetés, összehasonlítás stb. így történt ez Angelónál is.

Hogy Angelo metu tormentorum miért súlyosbította bűnét, megmagyarázható, ha visz-

szaemlékezünk, hogy ugyanő april 8-án (Folio LXXI verso) már a tiszta igazságot vallotta Folytassuk tehát Angelo vallomásait a zsidók húsvéti szertartásairól s azoknak talmudikus és cabalisztikus jelentőségéről, miket ő ismert, de nem a trienti vérdrámából, hanem vagy ehhez hasonló konkrét esetből, vagy a zsidók talmudjának hagyományaiból

Megkérdezte (Folio LXXI. recto), mit jelentsen a gyermek jobbik arczfelén ütött seb: „quid importet vei significet illud vulnus, quod factum fuit puero in maxilla dextra“? felelé: „ez azt jelenté, hogy Mózes saját arczának szájával mondotta többször Faradnak: bocsássa szabadon az izraelitákat: „Hoc significat, quod Moizes per os suum pluries dixit Pharaoni, quod deberet dimittere populum suum israeliticum“; vagyis: valamint Mózes saját szájával szólott Faradhoz, ép úgy e gyermeknek is arczát (és pedig jobbfelén) kellett először megsebezni. Hasonlóképen a jobb — lábszáron ejtett sebről is kérdezte, felelé: hogy ez azt jelenti, miszerint a Faraó és az egyiptomi nép üldözte a zsidókat, kik u t a i k b a n szerencsétlenek valának: „quod Pharao et populus egyiptiacus, qui persequebantur ipsos judeos, qui in eorum itineribus fuerunt infelices.“ Vagyis: valamint Faraó és az egyiptomi nép lábaikkal menekülni voltak kénytelenek: úgy a zsidók most e kis gyermek lábszárain ejtett sebbel állnak mindazokért boszút. Kérdezte, mért

sebzik meg a gyermeket „in summitate virgulae,” felelé, Hogy ez a körülmetélést jelenti: Respondit, quod vulnus, quod habebat puer in virga, significat circumcisionem ipsorum.“ Vagyis: valamint a zsidógyermeknek a körülmetélés actusain fájdalom között kell átesnie: úgy essék át e keresztény gyermek is saját kínjai árán. E kérdésre: miért kínozzák az áldozatot egész testében felelé: az egész testben véghezvitt szúrások jelentik, hogy az egyiptomiak is így kínoztattak egész testökben (a 10 csapás által): Quod punctioes, quae (sic) fuerant per corpus pueri, significant: quod populus egyptianus in omni parte corporis sui fuit percussus. Vagyis: valamint az egyptomiak testök minden részében bűnhődtek: úgy kell bűnhődni a gyermeknek is. — E kérdésre: (Folio LXXI verso) miért teszik a vért a kovásztalanba: Quare ponunt ilium sanguinem in eorum azimis?“ felelé: hogy azt megegyék; mert valamint Jézus Krisztus teste a halállal lett megsemmisítve: úgy kell a kovásztalanba vegyített vérnek is emésztés által megsemmisülnie.

Angelo zsidó minden cabalístico-rabbini-cus symbolumot a rabbi-mesterektől tanulta az iskolában és a zsinagógában. Tehát nem lehet elhinni, hogy mindezeket úgy gondolta volna ki.

April 8-án (Folio LXVIII verso) hozzáintézett felszólításra, hogy mondja meg az igazat beszéljen el mindent: quod: dicat verita-

tem declarando omnia, felelé: ő csak annyit tud, hogy a legközelebb elmúlt héten, szerdai napon, Sámuel házában a zsinagógában = Scholis, hol jelen voltak: Sámuel és fia Mohar, és ő, Angelo — Sámuel vagy Tóbiás, ő nem tudja, melyik a kettő közül — mondotta, hogy jó lenne valahol egy ker. gyermeket keríteni: „Dixit quod esset bonum habere aliquem puerum.“ — S ekkor maguk között megbeszélték, mi módon lehetne ker. gyermekhez jutni, hogy vérét vehessék. Hosszú beszélgetés után el lett, határozva, vagy Tóbiás, ki Trientben mint orvos működött s ennél fogva a keresztényekkel bensőbb viszonyban állott, — kérésén gyermeket. Hanem apr. 17-iki kihallgatása alkalmával. (Folio LXXI recto) megvallotta, hogy nem csak az említett szerdai napon, hanem az azt megelőző kedden is folyt a tanácskozás ugyanazon ügyben. Angelo vallja tovább, hogy nagykedden voltak beszélgetések az iskolában egy ker. gyermek vérenek birhatása felett, s a reá következő szerdán a végrehajtás módjáról. El is lett határozva, miszerint Tóbiás fogja a gyermeket közéjük vezetni.“

Megképeztetvén, mit műveinek a zsidók e vérrel s mire használják: quid faciunt ipsi judei de dicto sanguine, et ad quem finer illud operantur et ob quam causam? felelé: hogy ezt az egyiptomi 10 csapás egyikének emlékére teszik, melyekkel az egyiptomiak sújtva lettek azért, mert a zsidónépet a rab-

szolgaságból nem bocsátották szabadon, t. i. annak emlékezetére, hogy az Úr Egyiptom vizeit vérré változtatta. Vagyis: mivel az Úr Egyiptom vizeit vérré változtatta, ennek emlékére a zsidók a ker. gyermeknek vérét veszik, eszik és iszszák liusvét ünnepén. És (Folio LXIX verso) bevallja, hogy a vérből egy keveset a pépbe tesznek, miből a kovásztalant készítik, s ezt húsvétnapján megesszik. Mondja azt is, hogy ez említett vért megveszik, porrá törik (szárítva) redigunt in pulverem, aztán elteszik, midőn a gyermeket körülmetélik, belőle a praepuciumra hintenek.“ Látni fogjuk alább, hogy a keleti zsidók e szertartást még ma is gyakorolják; ha pedig ezek cselekszik, miért ne cselekedhetnék a többi zsidók is egyéb helyeken. Ha ugyan is e ritus 400 éven át létezett, — mint ezt az 1840-iki damaskusi perfolyam is bizonyítja, alaposan hiszszük, miszerint ma is dívik.

Megkérdetvén (Folio LXXII recto) vájjon a meg nem gyilkolt keresztény vére (pl. az érvágás által vett vér) használható-e a zsidó ritus szerint: „Quod dicat, an sanguis pueri cristiani non interfecti valeat ad ceremonias judeorum? felelé: Nem, mert hogy a vér használható legyen, szükséges, hogy a gyermek kínozva, gyötörve legyen; hogy míg a kíntás folyamata tart, azalatt kell a vért kivenni, ezután a gyermeknek meg kell hálnia, különben a vér nem lenne jó; vagyis ca-

balisztikus értelemben, vagyis oly értelemben, aminőt neki a talmud-rabbinicus értelmezés tulajdonít: a zsidó-lelkek üdvére nem lenne hasznos.

A bírák kíváncsiak lévén arra, hogy Angelo zsidó honnét tud ennyit, először is (Folio LXIX verso) kérdezték tőle: vájjon ő maga — Angelo — mit tett a múlt években, hogy legyen pulverisalt vére, mit körülmetélés alkalmával gyermekeinek praepuciumára hintessen: Quomodo ipse fecit temporibus preteritis ad habendum de sagvine pueri cristiani, pro ponendo preputiis filiorum ipsius Angeli? felelé: hogy ő erről nem gondoskodott, mert József maestro, ki Trentó melletti Rivában lakott, e célra maga is bírt elég ker. vérrel.® . így tehát alkalmunk van ismét egy zsidó maestrót ismerhetni, ki ker. vérrel bírt és élt. Tanú mindazonáltal azt mondja, hogy ha a körülmetélésre nem tudnak vért szerezni, > akkor vesznek e célra „de bolo armeno“-t „boccone armeno“-t és „sárkány-vért“; tanú mondja, hogy ezek a vágott sebet bámulatos gyorsasággal összehúzzák, behegesztik és a vérfolyást beállítják.

Hogy mi a patvar legyen az a „boccone armeno“ vagy a „sárkányvér“, azt találják ki a tudós vegyészek avagy gyógyszerészek; nekünk elég csak azt tudni, hogy a zsidók, ha tudtak ker. vért kapni, ezt az úgynevezett „sárkányvérnek“ mindig eléje tették; sőt ta-

lán mindkettővel éltek, egyikkel mint gyógyszerrel, a másikkal pedig babonás, cabalisztikus őzéiből. Különben az igazat megvallva csak azt akarta elhitetni, hogy a ker. vérnek hegesztő ereje van; mert (Folio LXXI verso) egy másik idézés alkalmával mondja, hogy a pulverisalt ker. vért az em'ített sebre teszik és hegeszt; miután már most e tulajdonságot nem az emberi vérnek, mint ilyennek (vagy akár a sanguis draconis- vagy boccone armenonak) tulajdonítja, hanem oly vérnek, mely ker. vér és pedig ker. gyermekvér: láthatjuk, hogy annak „üdvös“ hatása alatt sem vegyészetit, sem gyógyszeriantit nem értenek, hanem értik a ker. vérnek cabalisztikus babonás hasznát a zsidó-lelkek üdvére.

Megkérdezettvén, (Folio LXXII. recto), hogy mit tett a múlt években arra, hogy kér, vérhez férhessen: Quomodo fecit ad habendum sanguinem pueri cristiani tempore preterito? felelé: hogy körülbelül 4 évvel ezelőtt ő annyi ker. vért vett, amekkora egy babszem (quantum est unum granum fabae) 4 lira jó pénzért (per IV. libras bone monete) egy bizonyos Izsáktól, kinek vezetéknevét nem tudja; de azt tudja, hogy ez a zsidó Alsó-híémetországból (de Allemania basa) jött a kölni püspökségből, egy oly vidékről, melyet ő Nausnak nevez. E zsidó körülbelül 35 éves volt, közép testalkattal, szakállal, jobban sovány, mint kővér testtel (trahens magis ad

m a t r i t i e m (?) bretoni ruházattal s fején fekete sapkával. Állítja (Angelo), hogy a zsidó ker. vérrel kereskedett, mit vászonba takarva hozott magával (in sindone). A vér aludt és porrá tört volt (coagulatus et pulverizatus); vallja továbbá, hogy ezen Izsák — mint ő emlékezik — Trentóba csütörtöki napon este érkezett s itt maradt vasárnapig. Magának Angelonak házában vett szállást, ott evett, ivott és aludt. Ez télen volt, a keresztények Urának (Jézusnak) születési ünnepe előtt.® — Tehát, mint már előbb is mondtuk, a izraeliták eme maestroi (jó madarai) mindig a műveit Németországból jöttek Olaszországba. Angelo megkérdeztetvén: hol lakott, mielőtt Trientbe jött volna: Ubi habitavit ipse Angelus, antequain veniret ad habitandum in civitatem Tridenti®? felelé: Castel Gaverdiben, Bresciában Enzelino Lázárnál, az Ő nagybátyjánál 7 évig: Respondit, quod stetit in Castro Gaverdi territoriae Brixiae, ubi stetit VII. annis una cum Enzelino Lázári patruo ipsius Angeli.® — Már most bátrak vagyunk megkérdeni bármily sophistikus olvasót: vajjon a tortúra eltekintve az igazság erejétől, képes lett volna-e kicsikarni azon körülményt, hogy Angelo zsidó 7 évig lakott Castel-Gaverdiben, Brescia területén, Enzelino Lázárnál, az ő nagybátyjánál?!

Megkérdeztetvén (Folio LXXII. verso), hogyan tett Enzelino, hogy ker. vérhez jusson: Quomodo fecit ipse Enzelino ad habén-

dum de sanguine? feleld: ő nem tud egyebet, mint hogy azon első évben, melyben Enselinónál lakott, bizonyos Rizzardo nevű zsidó, ki ekkor Bresciában lakott, irt Enzelinonak, hogy ő már vett vért, s hogy neki el is ad belőle; továbbá Enzelino neki — Anglonak mondotta, hogy ezen említett után szerezte meg a vért; továbbá, hogy ezen 7 évben, melyen át ő Enzelinonál lakott, minden esztendőben — *omni anno* — húsvét előestéjén kovásztalant készítettek s belé ker. vért keverték: hogy e vért Enzelino, mint családfő maga keverte a pépbe, mert ez így szokás (*ita est de more.*) Ezzel Angelo vallatása be lett fejezve. Ezen vallomásból egyebek között megtanulhattuk azt, hogy nem csak Trientben és Németországban, hanem Breseiában, Rivában, Castel Gaverdiben is ép úgy, mint Monzában, sőt egyebütt is — mint látandjuk — voltak a sajtó feltalálásának, Amerika felfedezésének korában, tehát akkor, mikor a tudományok és művészetek hajnala felvirulni kezdett — Enzelinok, Rizardok, Angelok, Mózesek, Sámuelek, Sacchetók s egyéb „buzgó“ maestrokhoz hasonló „ájtatos“ zsidók, kik ker. vérrel kereskedtek s azt, k e g y e l e t e s* czélokra használták. Ez ügy felett a világosság már oly nagy, hogy elmondhatjuk, miszerint mi semmi olyant nem tudunk, mit őseink ne tudtak volna.

Tóbiás — hatodik tanú — Simont a kis keresztény gyermeket ellopja. — 1475-ik év mint zsidó jubileum-év. — Jubileumi évében a zsidóknak friss ker. vére van szükségük; egyéb esztendőben elégséges a pulverizált vér. — A ker. vérral kereskedő zsidóknak egész raja létezett Velenczében.

Azon három zsidócsaládnak, — mely Simonka vértanúságának idejében 1475-ben Trientben lakott, — feje Sámuel, Angelo és Tóbiás volt. A két első, kikeről már volt szó, uzsoráskodásból élt; a harmadik — kiről e levélben fogunk megemlékezni — orvos, jobban mondva sebész volt; Trientben a püspöki levéltárban letett okiratokban Hinderbach (IV) János püspök által — ki Simonka vértanúi halálának idejében ült a püspöki székből — „*artis chirurgiae peritus*“ -nak mondatik. Nem tudjuk, hogy ezen történetet magukban foglaló okiratok közül van-e egy-kettő Trientben, avagy az egész iratsomag Bécsbe a palatinusi levéltárba vitetett? De ezen iratok már majdnem mind idézve találhatóak s olvashatók majd összesítve, majd részletezve Bonelli Benedek atya vaskos munkájában és pedig részint a „*Dissertatio apologetica*“ -jában, mit Wagenselio és Basnagio ellen Simon vértanúságáról írt 1747-ben Trientben; részint pedig „*Monumenta ecclesiae tridentinae*“ cz'mű. művében a 42-ik laptól a 463-ig, hol a „*Collectanea in Judaeos B. Simonis interfectores*“ ról van szó. Bonelli úr az ő dissertációjának 156. lapján említi, hogy Hinderbach püspök az ő történelmi munkájában említi, miszerint

„Sámuel és Angelo zsidó-szokáskép hitelintézzel (banchos foeneratitios) bírtak s a keresztények között éltek; Tóbiás pedig mint sebész a keresztényekkel benső viszonyban állt; inter christianos familiarissimus habebatur.“ — A trienti keresztények viszont a zsidókkal — különösen Tóbiással oly bizalmasak voltak, hogy a ferencz-rendieknek Bonelli által idézett történetében mondatik, miszerint Bernardino di Feltro 1447-ben nyilvánosan a szószékről tett ezért szemrehányást a keresztényeknek, fenyegetőleg jósolván, hogy nem fog elmúlni egy év anélkül, hogy az Úr Isten a trienti zsidók gonoszságait föl ne födözze. Ezen beszéd következménye az lett, hogy az 1475-évi húsvét hetében eltűnt kis Simon bűntárgyában azonnal a zsidók jöttek gyanúba. Trient egyeneslelkű és szelíd püspöke eleinte azt gondolván, hogy a zsidók ártatlanok, őket védelmezni kezdette. E védelemben a püspök annyira ment, hogy Bernardino atyát azért, mivel ő a zsidókat vádolta, szemrehányással illette; de e szerzetes szerényen azt felelé: „ha az eb szájába vetett falat az ügyet el nem hallgattatja, nemsokára ki fog derülni, ki a gyilkos: se il pane posto in bocca al cane non lo fara tacere, si sarebbe presto scoperto il verò colpevole“. — Csakugyan, — daczára a följánlott pénznek, mit a zsidók a herceg-püspöknek és másoknak Ígértek — a gyilkosság föl lett fedezve. E zsidók tehát bizva a keresztények között szőtt viszonyban, főleg

pedig azoknak Tóbiás orvos iránt tanúsított előzékenységében, ez utóbbit bízták meg a tett elkövetésével. Nekünk azonban e levélben csak az a célunk, úgy most Tóbiáséból is azon részleteket tanuljuk megismerni, melyek ez ideig előttünk ismeretlenek valának: t. i. a ker. vér szükséges voltát a mai zsinagógában, és másodszor e vér szükségességébe helyezett hitét a jelenkori zsidóknak a mostani rítusban. Ha ezt bebizonyítandjunk, a ker. gyermekek rituális kivégeztetése, főleg pedig trienti kis Simon vértanusága felett csak az fog kételkedni, ki a dolgot épen nem tanulmányozta.

Már most mi az első részt, t. i. a ker. vér szükséges voltát illeti a zsidók húsvéti rítusában, Tóbiás (Folio LXXXII recto) ezeket vallá: „Nagyhéten, kedden Angeloval egyetemben Sámuel házában lévén, ez utóbbi így szólt: „A jövőendő húsvéti ünnepekre sok hússal s a legjobb halakkal bírunk (multas carnes et pisces optimos.)® — «Igaz — felelé Angelo — de itt az idő, hogy megszerezzük azt, a mi hiányzik (érté a ker. vért.)“ — És Sámuel kérdezé: „Mi hiányzik tehát?“ Angelo körültekintvén (se circumspiciendo) szólt: „Most nincs itt az ideje annak, hogy megmondjam.® — ő ugyanis azért nem nyilatkozott, mert több idegen kereskedő (forenses) is volt jelen, kikről azt gondolta: hátha őt megértenék: ezután hozzátette: „Holnap újra összejövünk: domani circumeremo.“ — De a másnapi ősz-

szejövetel előtt még ama napon — kedden — még egyszer össze akartak jönni tanácskozandók azon bűnös cselekedet felett, melylyel egy vidéki zsidót akartak megbízni, ki ugyanekkor Trient városán volt keresztülutazandó.— Tóbiás aztán így folytatja: Igaz, hogy keddi napon Angelo, Mózes, Sámuel és ő — Tóbiás — a zsinagógába hívták Lazzarót a zsidókereskedőt (forensem), ki ekkor Sámuelnél lakott. Sámuel 100 aranyat Ígért neki, ha valahol ker. gyermeket tud keríteni; azonban Lazzaro nem akarván magát a veszélynek kitenni, azt mondotta: ha a keresztények ezt megtudnák, őt megölnék. Ezután Lazzaro a hatóságnál vidimálás végett megjelenván, azonnal (ex post) távozott; hova, nem tudatik.“

Akkora lett köztök a félelem, hogy a távozás alkalmával egymást nem is köszöntötek. Az egész ügy dugába dőlván, nem volt más hátra, mint Lazzaro zsidót nyilgyorsasággal eltüntetni (Folio LXXIX recto). Következő napon, szerdán, Sámuel és fia, Izrael, Mózes, Mohar, Bonaventura és fia, Angelo és Tóbiás napnyugta előtt — az órát nem tudja — ismét együtt lévén. Sámuel így szól: „Holnap húsvétünk leend; jobb lenne, ha ker. gyermeknek vérét vehetnénk: Domani é il giorno della nostra Pasqua: sarebbe ottima cosa (optimum esset) ehe avessimo del sangue di un fanquillo cristiano.“ El lett határozva,

hogy Tóbiás fog a vérről gondoskodni, mely nélkül liusvétet nőm tarthattak volna.

Valaki talán csodálkozni fog a felett, hogy a zsidók az ottani keresztényekkel s magával a püspökkel fenntartott jó viszonyt, hogyan tudták veszélyeztetni egy oly merénylettel, mit kikerülhettek volna, miután a húsvéti ünnepekre minden éven szükséges vérből, mit a szászországi vérkereskedő től vettek, úgyis eleget bírtak ez évre is; vagy ha e vérből nem maradt, vehettek volna a rivai zsidótól, kiről már emlékeztünk. így tehát jó ünnepet csaphattak volna ő pulverizált vérrel is a nélkül, hogy a fris vér miatt oly veszélynek kellett volna kitenni magukat. Azonban e csodálkozásunk csakhamar megszűnik, ha Tóbiás vallomásából megtanuljuk, hogy a zsidóknak a jubileumi évben fris keresztény vére van szükségük; és esetleg az 1475-ik év a zsidóknak jubileum-éve volt. Tóbiás azt mondja (Folio LXXXI. recto), hogy a zsidók minden Jovel-esztendőben (= jubileumi évben) ker. vért szereznek maguknak, s minthogy ezen év jubileumi év volt, elhatározták, hogy egy ker. gyermeket fognak keríteni. Ezen jubileumi évben — ha csak lehetséges — fris ker. vért kell szerezni: „In omni anno jubilei omnino oportet ipsos habere de sanguine recenti pueri cristiani, si fieri potest.“ — E fris vér szükséges a jubileumra, — de pulverizálva eltartják az utóbbi évekre is — míg elérkezik a következő jubileumi év, ekkor ismét —

ha csak lehetséges — friss vért szereznek; ha pedig nem szerezhettek, Sámuelként „habent patientiam,“ és pulverizált vért használnak. Ezeket Tóbiás az általunk idézett helyeken érthetően vallja; ő ugyanis így vall: „A zsidók veszik a ker. friss vért s miután azt meg-aludni engedték, megszáritják, eldarabolják és porrá törik, e porból minden esztendőben — egész a következő jubileumi évig tesznek a kovásztalanba, mit húsvét vigélyjén készítenek és húsvét napján elköltenek: „Et dicit, quod accipiunt sanguinem pueri cristiani et ilium faciunt ooagulare et deinde ilium exsiccant el de eo faciunt pulverem etc.“ — Tehát a ker. gyermekekre leginkább a jubil. években kell vigyázni; mert ha csak lehetséges, ekkor friss vért szereznek, a következő évben megelégesznek a vér-porral, mit jubileumi évben készítenek el a következő évekre. Miután Tóbiás jelen vallomása által a friss vér szükséges volta a zsidók jubil. években, s az állott vér-por használata a többi — közönséges években be lévén bizonyítva: halljuk már most azon vallomásait, melyek a vér használásának módját, rítusát és indokát illetik.

Erről (Folio LXXXII, verso et sequenti) így vall: „Az öreg Mózes tanácsolta és hagyta meg, hogy a gyermek meg legyen szurdalva: quod corpus pueri deberet pungi, nem mondván meg, mi okból, banem csak azt, hogy ez lenne a „legillőbb“ s „legjobb“ mód: quod optimum et conveniens erat pun-

gere puerum. Azonban a t. olvasó már tudja, hogy miért t. i.; mert hogy a vér jó, hasznos legyen a gyermeknek kínok Között kell elvérzenie: moriatur tormentis. — Az öreg Mózes — mint igen öreg ember, minden egyéb zsidónál jobban tudhatta a Talmud régi hagyományait — mint ezt az ő saját vallomásából látni fogjuk, tehát ő tudta azt is, hogy valódi és törvényes szertartás azt követeli, hogy a gyermek moriatur tormentis, különben erről majd Mózes zsidót magát fogjuk beszéltetni. — Tóbiás megképeztetvén (Folio LÁ'XXIII. rector), vájjon a zsidók e vért használják-e egyébre, mint a kovásztalomba, felelé: „igen is még más dologra is használják, vagyis húsvét este vacsora előtt s a következő este a családfő a többiekkel együtt asztalhoz ül s eléje borral telt palackot tesz (ciphum); hasonlóan a többiek is kapnak egy-egy poharat telve borral. Ezután az asztal közepére egy edényt tesznek (facile seu vas), melyen három darab, ker. vérrel készített kovásztalan van elhelyezve egymás felett. Ezen edénybe tesznek tojásokat, s meg más ennivalót, mit azon este el is költenek. Ez megtörténvén, a családfő veszi a keresztény gyermeknek porrá tört vérét s a borba hinti; jobb kezének mutató ujját belemártja (vagy megfürösztö) s az így megnedvesített ujjal meghinti mindazt, mi az asztalon van, mondván zsidóul e szavakat: (sic) Dam Izzardea Chymin heroff dover Hyn Porech Arbe

Hoffech Maschus pohoros.“ E szavak jelentése ez: Sangué, Rane, Pulci, Fame, Distruzione di persone, Lebbra, Tempesta, Molte tenebre, Gran pestilenza. E szavakat a családfő azon íó csapás emlékére mondja el, melyekkel az Úr Faraót és az egyiptomi népet sújtotta. Aztán hozzát teszi: „Hasonlókép kérjük Istent, hogy ezen tiz (átkot) csapást küldje a zsidó vallás ellenségeire. Ezután kezébe veszi a kovásztalant, mi az edényben van, és minden jelenlevőnek egy-egy darabot ad; így tesz a másik kettővel is; ezután veszi a boros poharat, melybe a keresztény vért öntötte és — kiiszza; hasonlókép veszik a poharat s isznak a többiek is s most vacsoráinak; ennek végeztével a családfő ezeket mondja: (sic) „Sfoch chaba moscho hol hágóim“: így legyenek megsemmisítve a goimok = pogányok = keresztények. Ez történik a következő nap estéjén.“

Mindezek a perirat illető helyén egész őszintén az előbbi idézetek hibás latinságához hasonló iránylyal vannak leírva. Szükségtelen e helyet latin szövegben is idéznünk. Ugyanezt mondjuk a zsidó szavakról is, melyek Tóbiás hibás kiejtése s a másolók járatlansága folytán nincsenek a zsidó nyelvtan szabályai szerint leírva. Elég csak azt tudnunk, hogy az itt vallott körülmények az előbbi tanuk által vallottakkal megegyeznek, t. i., hogy a zsidók ker. vért isznak; hogy csak a családfő iszik, a többiek megelégesznek a „megáldott“

borral mint Modenai Leo és Medici Páecrabbi a 17-ik században leírja a nélkül, hogy ker. vérről említést tennének; de említik a „tégla-por“, melynek jelentése kimagyarázhatlan. hacsak azt nem állítjuk, hogy az nem más, mint keresztény vér.

, Megkérdetvén, (Folio LXXXV. recto) hány éve óta feje a családnak Trientben, felelé: Körülbelül tizenhárom éve, s hogy keresztény vérről nem élt, sem nem hallott felőle beszélni, kivéve az utolsó évet.“ A Podesta hallván e hazugságot, őt kínzással fenyegette, mire Tóbiás felkiáltott, hogy ő igazságot mond s elbeszélő, hogy ezelőtt 4—5 évvel annyi ker. vért vett, amekkora egy dió, egy renusért (unó gorino renano): quantum est una nucella pro unó ramenje“ (sic); hogy ő azt egy kereskedőtől vette, kit — ha jól emlékszik — Ábrahám zsidónak hívtak; továbbá, hogy e vért Sámuel tanácsára vette: hogy ő kételkedvén, hátha e vér nem keresztény vér, Sámuellel tanácskozott; Sámuel a vért megnézvén, mondotta, hogy csakugyan ker. vér.“ — Ezt Sámuelnek a hitelesítő okirat nyomán kellett mondania, melyről már volt szó, s melyet ő vagy maga egyedül, vagy legalább a többieknél jobban tudott kibetűzni; mert valóban sem Tóbiás, sem más ember, akárki legyen az, nem tudhatta, hogy e vérpor ker. vére. Tóbiás mondja továbbá, hogy az említett Ábrahám a vért piros bőrnemű jószágban tartogatta, s hogy a vér da-

rabokban mindössze egy tojás nagyságú volt: „Habebat dictum sanguinem in quodam coramine ruceo, et erat, evagulatus et in frusticulis et erat in totum ad quantitatem unius ovi.“ Ezután hozzáteszi, hogy e vért ő átadta Sámuelnek, mert ő neki magának nem volt kemenczéje (Clibanum) a kovásztalan sütésére, mint volt Sámuelnek, Előbbi években, midőn ezt átadta, ezeket szokta mondani: „Iste fugatie sunt aptate sicut debent®: Ezen kovásztalanok úgy vannak elkészítve mint, kell.“ Vallja, hogy ő — Tóbiás — jól tudta, mit akart ezzel Sámuel mondani (t. i., hogy ker. vér van benne), ő nem tudja, hogy Ábrahám zsidó hova ment; ő sejti, hogy vagy Feltróba vagy Bassanóba ment.“ — Ezen járó-kelő vérkereskedők tehát — mint láttuk — többen lehettek. Ezt még jobban is fogjuk tudni, csak halljuk tovább Tóbiás vallomásait. Ő ugyanis folio LXXXX recto föl szólíttatván mondja meg az igazat: quod bene dicat, hol és hogyan lettek a ker. gyermekek megölve a vér vétel végett a múlt időkben, felelé: hogy azon időben — mikor a Serenissimus Imperator Velenczében volt — körülbelül 6—7 éve, ő — Tóbiás — is ott volt és hallotta, amint a zsidók maguk között sugdosták, hogy Velenczébe egy zsidó nagykereskedő érkezett Candia szigetéről, ki ker. vérrel nagyobb quantumban kereskedik: „In civitate venetiarum tunc erat quidam magnus mercator judeus de insula Candie, qui portaverat magnam

quantitatem sanguinis pueri cristiani ad vendendum; és még azon felül sok czukrot is hozott vele. Hallotta továbbá egy bizonyos Forles Józseftől, ki a Serenissimus Imperator után jött Velenczébe, hogy ő (Forles) az említett kereskedőtől vért akart venni: e vétel-szándékról többektől is hallott. Ő azonban nem vett. Úgy emlékszik, mintha többiek vettek volna. Velenczében ekkor igen sok zsidó volt, kik tömegesen jöttek a Serenissimus Imperator — Zsigmond után: „Venerant Venetias post S. Imperatorem, hogy áruczikkeket vegyenek, mert itt nem kellett vámot fizetni, miután ezeket az Imperator kocsiján szállították: cum praeparamentis (sic) seu curribus Imperatoris, mondván, hogy ezen áruczikkek az Imperatoréi (!?) — Ezekből láthatjuk, hogy e roppant zsidócsövet, mely post Imperatorem jött, valóban a fejedelem kíséretéhez tartozott, különben alig lehetne érteni, hogyan teheték áruczikkeiket a fejedelem kocsijára: nem fizettek vámot. A középkorban, daczára a zsidó-ellenes vexatióknak, melyek a szemitahadnak nem csekély károkat okoztak — a zsidóság befolyása nagy volt. Minden — még a legkeresztényebb udvaroknál is.

Tóbiás továbbá vallja, hogy ő a candiar kereskedővel sem nem beszélt, sem nevét, sem lakását nem tudja, kivéve azt, hogy őt „Judeo del Zuccar“-nak hívták, kit ha ma láthatna megismerne. Ő (Zuccaro) 44—50. éves volt, fekete haj- és szakállal, melyet görög,

szabású öltönyt is hordott. Vallja továbbá, hogy ezzel a zsidóval beszélgetett egy bizonyos Hossar nevű velencei zsidó, kit itt el Zudio de la barba-nak csúfoltak, ki Kölnből való volt, s kit mindenki ismert: „Et cum eo conversabatur Hossar judeus, qui habitat Venetiis et vocatur el Zudio de la barba, qui est de Colonia, et ab omnibus cognoscitur.“ Elekből tehát kedves olvasó láthatod, hogy a XV. században a zsidók között mily általános szokás volt a ker. vérrel való élés. Valóban e .zsidóraj Zsigmond uralkodó után, ki maga is egy ideig „zsidópajtás“ volt, de később kijozanodott, Velenczébe jövéen, e candiai zsidótól vett keresztény vért. Hogy a velencei zsidók is mily „buzgók“ voltak a húsvét illetén megölésében, bizonyítja az, hogy b. Simon meggyilkoltatása után, amidőn a per kimeneteleéről a velencei hatóság hivatalosan értesítve lett, s ennek folytán inquiráltak, ugyan csak Velenczében több rituális gyilkosságnak jöttek nyomára, miért is a zsidók onnét is örökre száműzettek. Hogy a zsidók ezen században, sőt az előbbie- és utóbbiakban szoktak elkövetni rituális gyilkosságokat, csak az tagadja, ki hamis történelmi munkákat lapozgat. Mi nem tartunk attól, mintha a zsidók kárára valami újat találtunk volna fel; mi csak a régi tényt akartuk elbeszélni azon faj ellen, mely a keresztények megsemmítésén, s ezeknek koldusbotra juttatásán mainapság sokkal jobban fáradozik, mint valaha, tudván, hogy

keresztény-ellenes kormányok már régen oda-
dobták a keresztényeket öldöklő karjaik közé.
Azok tehát, kik még most is pálczát akar-
nak törni felettünk s a zsidókat oly ma-
kacs elhatározással védik, (statárium! Ford.)
számunkra legalább a Labia-t circa dentes
hagyják meg és ne féltsék annyira a zsidó-
kat, kik nem csak védeni képesek magukat,
hanem ha a szükség úgy hozza magával,
minket keresztényeket még sárba is gyúrnak
Különbén mi csak a rituális gyilkosságokat
kutatjuk. Azért kedves olvasó, ne is csodál-
kozzál, ha mi szólni óhajtván oly ügyről,
mely ha ezideig nem is volt teljesen kikém-
lelve, sokak előtt ismeretlen volt, a jelen per-
Íratok birtokába jutva a dolog mélyére hatni
s azt teljes naplénnyre hozni törekszünk min-
den részleteiben, oly napfényre, mely a pol-
gári és egyházi történelemben Isten tudja
miért, miért se — de mely okok bizonyára
nagyon érdekesek lehetnek — egész napjainkig
homályos volt.

Az öreg Mózes — hetedik tanú — vallomása. — Nyolc[^]van
éven át élt keresztény vérrel majd Németországban, majd meg
Trientben. E vérnek kínok között meghalt ker. gyermek vértfék
kell lennie.

A trienti b. Simonka kivégeztetésének pe-
rébe bonyolódott s immár kihallgatott vádlot-
tak után — a vaticani periratok szerint még
csak az öreg Mózes kihallgattatása van hátra,
mert habár a perirat érinti Moharnak Mózes

fiának vallomásait is (épen úgy, mint Bonaventuráét), melyekkel a vizsgálat befejeztetik, mi vele nem foglalkozunk, mert semmi valami újat, mi célunknak megfelelne, nem vallott; szavai az előbbiekéivel teljesen egyeznek, ezt pedig elég csak tudomásul venni. Itt jó leendő ismét megjegyezni azt, mit már előbb mondottunk t. i., hogy a b. Simon vértanaságáról szóló törvényszéki periratoknak csak két hiteles másolata létezik s mindkettő sokak előtt nagyrészen ismeretlen volt. E két másolat közül a terjedelmesebb példány, mely az egész perfollyamot magában foglalja, a trienti püspöki levéltárban őriztetett — ha nem csalódom, a napóleoni hadjárat idejéig, ekkor aztán a bécsi palatinatusi levéltárba vitték. A második példányt IV. Sixtusnak köszönhetjük, ki a bűnügyet meg akarván vizsgálni, az általunk jelen levelekben közölt vallatásokat — és pedig csupán ezeket — magukban foglaló okiratokat hiteles módon lemásoltatta. A másoló volt a műveit s tudós Fra Battista dei Giudici (De Judicibus) a prédikáló-rend tagja Liguriából, ki először Ventimiglia, aztán Amalfi, utóbb Patrasso püspöke lett in partibus, kiről említést tesz Unghelli az Albintimilliensis püspökök névsorában Italia sacra című művének III. köt. 307. lap 20. szám alatt. Kiadatott e mű Velencében 1718-ban. Mi a jelen értekezésben csupán ezen hiteles pápai másolatot vettük bonckés alá, fenntartván magunknak az alkalmat a másik teljesebb másolatot is átvizs-

gálni, ha valamikor szándékunk lenne ezen tárggyal bővebben foglalkozni, követni akarván a körülményesebb adatokat, miket Pater Benedetto da Cavalese az ő „Monumenti della chiesa di Trento“-jában és „Dissertatio apologetica“-jában számunkra fenntartott, ő e két munkát Trientben létekor írta, szabad rendelkezésre lévén bocsátva az egész Archívum.

Azonban mivel egész a jelen sorig a latin példány eredeti szövegéből kelleténél többet idéztünk, nehogy hosszadalmasak és unalmasak legyünk, a perirat helyeit latin szövegben nem fogjuk idézni; a műveit olvasóközönség, ha a fordítás hűségéről meg akar győződni, megteheti, ha akár a bécsi, akár a vaticani, akár pedig az imént említett Bonelli-féle idézeteket figyelemmel kíséri. Csak egy nyelven fogjuk az egyes helyeket idézni, kivéve a legfontosabbakat, hogy így tárgyunkkal minél előbb végezhesünk, s folyólag írunk, hogy az olvasóközönségnek is könnyebbségére lehessünk.

Tehát Mózes zsidó vallomásáról lévén szó, meg kell jegyeznünk, hogy ez a Mózes öregnek (antiquus) neveztetett akár azért, mert 80 éves aggastyán lévén, roskatag testtel birt; akár pedig azért, mert a többiek őt e melléknévvel akarták megtisztelni, lévén e kifejezés egyenlő a „v e n e r a b i l i s“-sel. Ez őt megillető az évek hosszú során át a rabbinusi arcanumokban tett bő tapasztalatiért és bő ismeretéért. Már az előbbi levélben hallottuk Tóbiástól, hogy az öreg Mózes tanácsolta azt,

hogy a gyermeket agyon kell szurdalnia, (quod corpus pueri deberet pungi) de hogy miért, azt nem mondotta, csak azt jelentette ki, hogy ez volna a legjobb, legillőbb halálnem: „quod optimum et conveniens erat pungere puerum.® — Nemsokára meg fogjuk tudni, hogy mély tiszteletből öneki adtak jogot arra, hogy a gyermek húsából ő csípjén először; szóval, hogy az egész gonoszságnak ő volt a mestere, minek oka a fiatalabb zsidóknak iránta tanúsított tiszteletéből magyarázható meg.

Mózes io év óta lakott Trientben, hova ép úgy, mint a többi, a műveit culturállamból, Németországból vándorolt be, tehát németországi születésű volt, s mint ő maga vallja, „Sbircenbergben“ (sic) született; apját Sámuelnek hívták. Midőn Trientbe jött, szintén Sámuel nevű unokaöcscséhez szállt, kinek házában — mint tudjuk — volt a zsinagóga (Schola), a véres drámának színhelye. Ő nem tekintett családfőnek, mert házat nem vezetett; volt azonban neki egy Mohar nevű fia, kinek valomásával a vaticani perirat legutoljára foglalkozik. A bírák eleinte bámultak, midőn a vén Mózes úgy tetette magát, mintha az egész gyilkosságról mitsem tudna. Kérdeztetvén ugyanis (Folio LXXXV (sic) hanem LXXXX lapnak kell lennie), hogyan találtatott a gyermek s ki volt hát jelen, miután ő égre földre esküdött, s átkozódott mondván: az Isten őt soha ne segítse, ha a zsidók nem ártatlanok; ő így felelt: „nem hihetni, hogy ő, vagy bárki más

a zsidók közül ilyesmit véghez mert volna vinni, mert Mózes tíz parancsában nyíltan meg van írva: ne ölj, s hogy vért ne egyél, épen ezért a zsidók az állatokat gégejükön saktolják, hogy a vér annál jobban kifolyjon; a húst pedig — bármilyen legyen az — jól besózzák, hogy a vér annál jobban kiszívassék s a hús megszáradhasson.“ Mondja továbbá, hogy „körülbelül 35 éve lehet annak, hogy ő hallotta, miszerint egy zsidógyűlölettel eltelt keresztény ember Mazano földjén egy gyermeket kerített keze közé s azt egy zsidó házába vitte, de feljelentetvén, bevallotta, hogy a gyermeket ő vitte a zsidó hajlékába. Előbb (Folio LXXXIV. verso) azt vallotta, hogy sem nem tudott, sem nem hallott ilyesmiről soha; nem emlékszik semmire, mert hisz ő már öreg, s mint ilyen mindig a szobát őrzi s nem törődik azzal, ki jön be s ki megy ki: „cum sit homo senex et moratur in camera sua et non advertit ad euntes et redeuntes.* Azonban junius 10-én a sokféle fenyegetés után végre — tandem factis multis minis — minden tényleges kínzás nélkül vallott, mint alább következik:

„Szerdai napon, a zsidók húsvétjét megelőző napon ő — Mózes, — Sámuel, Angelo, Tóbiás a zsinagógában lévén, arról tanakodtak, hogy egy ker. gyermeket kellene minden áron valahol keríteni (de habendo omnino), hogy azt megölvén, vérét vehessék. Vége tehát (et sic finaliter) a gyermekkerítéssel Tó-

biás lett megbízva, lévén ennek jutalom is ígérve: promittendo sibi Tobias de faciendo bono. Ezen ígéretről már volt szó Sámuel vallomásaiban is, hol (Folio recto L.) olvassuk: „Szerdai napon Tóbiás azzal bízott meg, hogy vagy Lázár nevű németországi jövevényt, (advena) ki Tóbiásnál lakott, vagy pedig Dávidot, szintén németországi zsidót, (mindketten kereskedők voltak) bírja reá a gyermekkerítés terhe elvállalására (illud onus). De ezek nem vállalták el, mert ők citrom-vásárlás végett haladéktalanul Bresciába akartak menni, s Németországba eladás végett visszautazni: „Volebant ire in ripariam territorii Brixiensis ad emendum de citronis causa portandi illos in Allemaniam. -----Ekkor ajánlotta fel szolgálatát Tóbiás, mert ő a trienti polgárokkal jó viszonyban volt, mindenki szerette, lévén sokaknak orvosa: quia habebat magnam familiaritatem cum civibus Tridentini et ab omnibus diligebatur, quia pluribus civibus medebatur.“ Ezért nem félt ő a város utczáin nagy csütörtökön fényes nappal a harangok elnémulása után végig menni; pedig a zsidóknak e napon tiltva volt kimenni házokból s az utcán ögyelegni. Tóbiás, midőn e megbízatást elfogadta, így szólt: „Lássátok, az, a mit én nektek megígértem, hogy végrehajtsam, nagyon veszedelmes dolog s én nem szeretném, ha a tett szerencsés elkövetése után azzal fizetnétek ki, hogy azt mondanátok: köszönöm. (Mint Judás: „mit adtok nékem és

én őt kezetekbe adom.“ Ford.: „Nollem, quod post perfectum negotium vos solveritis mihi dicendo, gratias tibi.“ Sámuel és a többiek felelék: csak menjen, hajtsa végre a tettet s r. jutalom meglesz.

De lássuk tovább a vén Mózes vallomásait, melyeket így folytatott: „A gyermek Sámuel házába vitetvén, ő — Mózes — azon szobába ment, mely Sámuel házában levő zsinagóga előtt volt. Sámuel Mózeset padra ültette s bevén a gyermeket, ölébe helyezte (posuit illum in gremio ipsius Moisi); ezután egy vasfogót adtak kezébe, melylyel a gyermek jobb felén levő arcz-husából egy darabot kicsipett; hasonlóképen cselekedett Sámuel is, sőt — mint emlékszik — Tóbiás is. Amint a vér folyni kezdett, a jelenlevők egy óncsészét (de piltro) tartottak alája, melylyel a vért összegyűjtötték; utána ugyancsak minden jelenlevő zsidó kezökben levő tükkel az áldozatot szúrdalták. Ő — Mózes — háromszor vagy négyszer szúrt. Azután egy fekete nyelű késsel, mely nem sajtmetező — hanem húsvágó kés volt (az eredeti szöveg így hangzik: *cultello a lacte*; természetesen tejből készült sajtmemű értendő) ő maga „*pupugit dictum puerum in summitate virge (sic) cum cultello a carnibus, et non cum cultello a lacte*; mert mint ő mondotta, kétféle kést szokott egy hüvelyben (*duos cultellos in una vagina*) magával hordani; s ezek egyikét sajtmetzésre, a másikat húsvágásra szokta használni.

„Mózes és Sámuel leülvén, a gyermeket közöttök lábra állították. Ő — Mózes a gyermek jobbfelén lévén, ennek jobb karját fogta; így tett Sámuel is e gyermek balfelén. Miután a gyermek így állt, mintha keresztre lett volna feszítve, minden jelenlevő zsidó tükkel szurdalta azt; közölök néhányan zsidóul ezeket mondták; a tratto nisi assarto senidécato cho iesse attoly le fuoscho folis timo ch'iesso: légy kínoztva mint a keresztények Istene, s ez történjék minden ellenségünkkel.“ A többiek felelék: Ámen. — Míg ezek történtek, a gyermek meghalt.“ Mózes hozzá teszi, hogy a kínzás fél óránál kissé tovább tartott. Ő emlékszik, hogy midőn a fogóval a jobbfelén levő arcz-husból csípni akart, nem tudott, lévén már beteges és gyenge (cum sit imbecillis et decrepitus); ezért neki Tóbiás segített. Vallott továbbá, hogy ő és Sámuel egy kendőt tekertek a gyermek nyaka körül, mit szorosabbra húztak; továbbá, hogy jelen voltak és segítettek, Sámuel és fia Izrael, Mohár az ő fia, Bonaventura Mohár fia, Vitae, Bonaventura a szakács, Tóbiás és ő Mózes; Angelo nem volt jelen a gyilkosság elkövetésekor, habár jelen volt akkor, midőn a gyermekkerítés fölött tanácsot tartottak. Bár ezen dolgokat immár hallottuk Sámueltól és a többiektől, — mindazonáltal röviden újra elmondottuk Mózes vallomása után, hogy lássuk azon csodás összhangot, mely az egész per-folyamon átvonul, s hogy annál tisztább fo-

galmunk lehessen azon barbárságról, melylyel a zsidók — Isten tudja hányszor éltek gyilkos rítusukban Krisztus gyalázására, a keresztények iránt való gyűlöletök kifejezésére, főleg fekete leikök üdvösségére.

„Meggérdeztetvén, vájjon a törvény rendeli-e, hogy a ker. gyermek kinzátása és elvérése alatt mind jelen legyenek? An secundum legem ipsorum Judaeorum sít ordinatum, quod (sic) possint interessé, quando dicti pueri cristiani cruciantur et eripitur sanguis?“ felelé: nem, hanem secundum consilium doctorum; — állítják, hogy nők és kiskorúak, kik még tizenhárom évesek nincsenek, nem lehetnek jelen, sőt tudniok sem szabad efelől semmit: „mulieres nec masculi XIII. annis non debent interessé, quando dicti pueri interficiuntur, nec etiam illud debent scire.“

„Meggérdeztetvén, miért ölik meg a gyermeket ily rítussal? felelé: „a keresztények Istenének Jézusnak — kivel elődeik hasonlóan bántak — emlékezetére; továbbá, mert vérre volt szükségök: „Et quod etiam faciunt causa habendi sanguinem.“ A fő ok tehát a vérnek bizonyos használatra való vétele, mint már tudjuk, s ezen gyilkosság véghezvitelkor alkalmat vesznek maguknak arra is, hogy Jézust gyalázzák; a keresztények ellen dühöngjenek.

„Meggérdeztetvén, hogyan használják a vért, ad quid? felelé: mert húsvét napjain vacsora előtt minden zsidó családfő egy kis

vért kever a pohárban levő borba, s hogy ezen poharat az asztalra teszi. Az asztal körül állanak a család többi tagjai. A családfő ujját a borba mártván s megnedvesítvén, az asztalt néhány zsidó szó kíséretében meghinti. Itt azután, mint a perirat is mondja, Mózes elmondott mindent, mit már úgyis tudunk, s épen ezért újra leírni fölöslegesnek tartjuk. Fontosabb az, mi most következik: „A vér legfőképp szükséges a családapának (summe necessarium Folio LXXXXVII. verso). — Ha azonban a zsidó oly szegény, hogy vért nem vehet, ennek szerzése alól lel van mentve = excusatur. A zsidók maguk között azokat dicsérik s azoknak hitét becsülik legtöbbré, kik keresztény vérrrel leginkább élnek: „Et ille judeus magis laudatur apud ipsos et in fide judaica melior habetur, qui plus nutritur de sanguine pueri christiani.“ Mondottuk már másutt, hogy a talmud-ritusban használandó ker. vért illetőleg azon zsidóktól kell leginkább őrizkednünk, kik vallásos elveiket leginkább megtartják, s kik az „áhitatgyakorlatokban“ legbuzgóbbak; mert emiatt dicsértetnek, mint „igazak“ saját hitsorsosaiktól: „ille judeus magis laudatur etc.“ — Mi a szabadabban gondolkodó zsidókat illeti; kik inkább szeretnének keresztényeknek tartatni, kik haraguznak, ha valaki nekik azt mondja: zsidó; ilyenekről fel lehet tenni, hogy keresztényellenes érzelmeiknek keresztény vérivással nem ad-

nak, nem akarnak adni kifejezést, s attól tartózkodnak.

„Megképeztetvén: vájjon lehetséges-e, igaz-e, hogy ker. vére szükségük van, mert hát Jézus szenvedése és halála előtt nem voltak keresztények, tehát nem is használhattak ker. vért? felelé: „Akkor a mózesi törvény azt parancsoló, hogy a családfők liusvét napján egy mocsok nélküli him bárányt öljenek s vérével a küszöböt kenjék be. E szokás elmúlt; a zsidók bárány vére helyett ker. gyermek véret használják, melyet isznak is — mint előbb mondotta.“

Valóban az Exodus XII. 7. — versében ezeket olvassuk: „Et sument de sanguine ej us (agni) ac ponunt super utrumque postem et in superliminaribus domorum, et (14) celebratis cultu sempiterno“. De a zsidók immár nem ölnek bárányt, sem vérével küszöbjüket be nem hintik, mert ezt Palesztinán kívül nem tehetik — így mondja ezt Mózes; hanem élnek a rituális gyilkossággal, mint ezt a Talmud rabbinusainak szeszélye hozza magával. Ha már most a ker. gyermekek vérenek és pedig a keresztény ártatlan gyermekek vérenek rituális használata a kereszténység V. századában már divatozott és dívik azóta folyvást: ez nem lehet minden ok nélkül; sőt alább látni fogjuk, nem alaptalan a keresztények azon hiedelme, hogy a zsidók hagyományaiiban s a cabalistikában tudósabb, járta-sabb rabbik között az a komoly hiedelem lé-

tezik, miszerint a valódi Messiás hátha mégis Jézus személyében jelent meg; miért is Krisztus személyét helyettesítő ártatlan gyermek vérével akarják megszentelni a szétszórt zsidó népet.

„Megkérdetvén: vajjon a hét évesnél fiatalabb ker. gyermek vére használható-e, ha érvágás vagy egyéb hasonló metszés által vétetik, feleié: nem, hanem szükséges (est necesse), hogy a gyermek a vér vétele alatt kínozva, gyötörve legyen (idem puer tormentetur et crucietur), és hogy e gyötrelmek között haljon meg, különben a vér nem lenne üdvös (aliter non valet talis sanguis) — továbbá állítá, hogy szükséges is, hogy ekként gyakorolják is a keresztények Krisztusának emlékeztére s ezen emlék gyalázására; Krisztus pedig — ki férfiú volt — a keresztre feszítetett, gyötörtetett s a halál leggyalázatosabb nemével múlt ki.“ — Ezzel tehát meg lenne fejtve azon körülmény, hogy a keresztényeket in odium Christi ölik meg; de nincs megmagyarázva; miért kell a kínok között kimúlt ker. gyermeknek fiúnak s miért nem nőnek, miért ártatlan gyermeknek s miért nem felnőttnak lennie? E körülmény annál kevésbbé van megmagyarázva, mert Krisztus elleni gyűlöletöknek ily barbár tanúsítása után a vért elteszik, tartogatják, iszszák, eszik, az asztalt meghintik, a körülmetélésnél igénybe veszik. Mindezt csak úgy értjük meg, ha felteszszük, hogy e vért az ő lelkök- s magzataik leiké-

nek üdvössége céljából használják. Krisztus emlékének meggyalázása nem a fő ok, avagy indok arra, Hogy öljenek. Kell ennek egy mélyebb, titkosabb s főbb okának is lenni, mit mi már ismerünk, a mi a dolognak teljes magyarázatát adja.

„Kérdezte: hol vannak mindezek megírva s ki rendelte ezeket? Ubi hoc habent scriptum et quis eis instituit illud? E kérdésre (mit a bírák, mint hallottuk, Sámuelhez is intéztek) így felelt: „E dolgok a zsidók között nincsenek megírva, hanem ők a törvénytudó zsidóktól élő szóval tanulják s hagyomány-szerűleg titokzatosan tartják. „Respondit, quod apud ipsos judeos non reperitur scriptum; séd inter ipsos d i c i t u r apud doctos et peritos in lege et istud habetur ex memoriae successionem (=*per traditionem)! Tehát ezeket a Talmudban vagy egyéb zsidókönyvekben keresni haszontalan dolog lenne; mert ezekből foly azután a gyakorlat, a keresztények elleni gyűlölet, melyből áll az egész zsidó vallás, a zsidó lelkismeret, a zsidó áhitatgyakorlat, meg lévén győződve, hogy ők s kizárólag ők a világ jogos birtokosai. Ezért azután nem is csinálnak semmi scrupulust, sőt lelkismeretbeli kötelemeknek tartják a goimot, amennyire csak lehet, károsítani, mert ezek a birtokjogot csak bitorolják. De még ez sem elég arra, hogy a ker. ártatlan gyermekek vérének hasznos voltát a zsidólelkek üdvére — megérthessük; plane azt, hogy az a zsidó

mondatik legbuzgóbbnak, ki leginkább őt keresztény vérrel. Miután már most e dolog a Talmudban írva nincs, szükséges, hogy reá nagyobb fényt derítsünk.

Megkérdetvén: miért nem lehetnek a gyilkosság elkövetése alatt a nők és kiskorúak jelen, feleié: „mert a nők és a kiskorú 13 évesek könnyelműek és meggondolatlanok, lévén (faciles et leves) nem tudnak titkot tartani.® — Innét van, hogy e gonoszság még a mai korban, a felvilágosodottság jelen századában is oly titokzatosan űzetik, hogy róla a kereszténység okulására is csak alig szólhatunk. Szóljunk tehát azon raffinirt eszközökről, melyeket a zsidók e titok „szentségének® megőrzése céljából mindig s mindenütt igénybe vesznek. A kedves olvasó nem csak e levélben, hanem a következőben is érdekes részletet fog találni.

„Mekérdetvén, (Folio LXXXXVIII. recto), hogy a régebbi időkben mit tettek, hogy ker. vérhez juthassanak, feleié: „hogy ő már tiz év óta nem gondoskodott annak beszerzése felől, mert ezen időn át Sámuel unokaöcscsénél lakván, nem vezetett házat.“ Tehát egyedül a családfő tartozik a ker. vért beszerezni (soli patres familias sunt illi, qui debent habere) s vele élni. Mondja továbbá, hogy ő ezen említett 10 év előtt körülbelül 30 évig lakott Spira városában, s ekkor mint családfő egy kevés ker. vért vett egy bizonyos Rotpoch Izsák nevű zsidótól, ki Elzász-

ból való volt: „a quodam judeo Isac dicto Rotposh de civitate de Elsas“; továbbá, hogy már 40 éve annak, hogy ő mint sbirtenbergi (?) lakos, az ottani többi zsidóktól — neveikre nem emlékszik — szintén vett keresztény vért. Ezelőtt 50 évvel pedig Magonzában lakván, bizonyos Sveschint nevű kölni zsidótól vásárolt ugyancsak ker. vért, melyből ő evett — mint fenntebb említé.“

E vallomások alig lehettek a tortúra által kicsikarva, mert hol az az ember, aki ily régi s ily specificált tényeket valakinek fejébe tudjon verni azért, hogy így és ezeket vallja? A mondottaknál fogva tehát látjuk, hogy a zsidók ghettoiban, különösen a németországiaknál mennyire dívott e barbár rítus, és feltehetjük, sőt fel is kell tennünk, hogy ez a XVI. században egyéb tartományokban el volt terjedve. A trienti vérdráma miatt — mely ekkor iszonyú port vert fel — megrökönyödött zsidó had később a „bolo armeno“-t s a „polveredi mattone“-t használtak vér helyett. Mindkettőnek színe teljesen hasonlít a vérhez. Vért volt bizony mind a kettő, csak hogy por alakjában. Keleten s oly tartományokban, hol a zsidó elem szabadabban garázdálkodhatott — mint e piszkos ügyben többször megejtett bírói vizsgálatok tanúsítják — friss vért használtak.

Végre megkérdezettvén: hogyan ismerte meg, hogy az, amit vett, valóban ker. vér? „Ad quid cognoscebat ilium esse sanguinem

pueri cristiani?“ felelé, hogy azon zsidók, kik-től azt vásárolta, a zsidó eljáróság által hiteltesített okiratokkal voltak ellátva (litteras testimoniales factas a suis superioribus); az elüljárók bizonyították, hogy a vérkereskedő megbízott egyén; s másodsor, hogy az, amit elad, valóban ker. vér.“ Tehát Mózes ép úgy beszél, mint Sámuel. Ezzel az öreg Mózes vallatása be lett fejezve, legalább a minket érdeklő részleteket illetőleg többé nem vallatták. Utána kihallgatták még Mohárt, Mózes fiát, (Folio Cili. verso et CVI. verso) de ő semmi olyasmit nem vallott, mi új lenne; az ő vallomásai csak annyiban bírnak érdekel, amennyiben az előbbi tanuk vallomásaival teljesen megegyeznek s így a tényálladék bebizonyítására bizonyító erővel bírnak.

Végre a dolgot összegezvén, az eddig olvasottakból a következőket vonhatjuk le: először, hogy minden observans zsidó, kit e név megillet, még mai napság is kötelezve van ételben-italban, a körülmetéléskor s egyéb vallási és polgári körülményekben a kéz. vérrel való élésre, akár friss, akár szárított por legyen; másodsor, rász és törvényszegő zsidónak nevezetik az, ki e rítust elhanyagolja; harmadsor, hogy a vér-por a keresztények kijátszására s a titok fenntartására lett kitalálva; negyedsor, hogy a ker. vér szerintök a lelki üdvre hasznos.

A zsidók a rituális gyilkosságok titkának megőrzésére minden követ megmozdítanak. A zsidók jelenleg is úgy ülik meg a húsvétet, mint a középkorban. — Egy moldvai ex-rabbi vallomásai 1863-ból.

Hogy az observans zsidók — az előbb hallott tanuk vallomásaiban megnevezett egyes körülményekben — téves lelkismeretök folytán mennyire érzik magukat kötelezve a ker. vér élvezésére használására, az alábbi sorokból még tisztábban fogjuk láthatni. Maguk a tudósok is nem kevésbé lesznek meglepette amiatt, hogyan tudta az ő figyelmüket kikerülni oly dolog, melyet a legközönségesebb elme is könnyen megismerhet. Dehát nem csoda: a zsidó befolyás és furfang, melyet sok keresztény zsidó pajtás még támogat is (mint történt a trienti vérperben is) a titkolózás, eltusolás, hamisítás, vesztegetés és a feledékenység homályának segélyével a zsidók ezen véres üzelmeit úgy tudták mindig ideoda csavarni, hogy a felett kell méltán csodálkoznunk, miszerint, az ezen rituális dolgokat magukban foglaló okmányok, könyvek, teljesen el nem enyésztek. Lássuk csak a modern történelmi munkák szellemét. — A jelenkori történetírók a felebaráti szeretetnek egy furcsa nemét találták fel, melyben a főmesterek, a szabadkőműves liberális írók. E szeretet abban áll, hogy míg a pápának: és a róm. kath. fejedelmeknek gyarlóságból elkövetett kisebb emberi hibáit dobra ütök, rajtok nyargalnak, azokat nagyítják, eltorzítják,

legtöbbször pedig úgy költik, csinálják, — addig a heretikusoknak, szabadkőműveseknek, liberálisoknak, forradalmároknak, rablóknak és — a zsidóknak égbekiáltó s hajmeresztő gonoszságait eltusolják, elhallgatják, s ha ezt tenni már nem lehet, enyhítő körülmények álczája alá rejtik, sőt legtöbbször egyenesen mentik. Pl., ha egy Faella nevű úr, az olasz hadseregnél tüzérkapitány s a Pius-kapu betörésében részes, lehetnek neki bűnei akkorák, mint egy ház, ez se baj; el lesznek ez-jk tusolva, meg lesz aranyozva, miért? mert Faella szabadkőműves, liberális, a modern philosophia nagymestere és — zsidó; de legyen ő pl. egy zuav, pápai testőr, vallásos, józan politika-kedvelő, s öljön csak meg — teszem fel — egy kecskét jogos háborúban, már jaj neki; a világ valamennyi nemzetségének nyelvén beszélnek róla, hogy mily barbár volt s mennyire megsértette a nemzetközi jogot stb. — Azonban hála Istennek! a zsidók gonoszságairól még maradtak fenn documentumok, mert valamint az 1475-ikí trientí rituális gyilkosságról s az 1840 iki damascusiról bírunk hiteles actákkal: úgy a jelen század elejéről tudunk felmutatni érdekes és hiteles felfödözéseket egy már fenntebb említett Teophil nevezetű moldvai ex-rabbitól s görög szerzetestől, ki 1765. táján született. Megkereszteltetvén, a görög nem egyesültek vallását fogadta el; mint ilyen 1803-ban oláh nyelven egy könyvet írt, mi 1834-ben görög és arabs nyelvre

lefordítottatott ily cím alatt: „A zsidóvallás romjai;“ fordította Giovanni di Giorgio 1834. E munkálatban a moldvaországi zsidók minden rituális arcanumai feltárvák. Azonban daczára annak, hogy három kiadást ért, a zsidók fondorkodó cselszövénye folytán majdnem teljesen megsemmisítettett volna, ka Achille Laurent ezt a művet idézetképen bele nem szövi egyik könyvébe, melynek címe: Relation historique des affaires de Syrie depuis 1840 jusqu'au 1842. Statistique générale du Mont-Liban et Procédure complète dtrigée en 1840. contre les Juifs de Damat á la suite de la disparition du Pére Thomas publiéeá d'après les documents recueillies a Turquie, en Egypte et en Syrie par Achille Laurent, membre de la soclété orientale. Paris. Gaume Frères 1846.

Azonban Laurent Achille említett műve is a kereszténység nagy kárára ugyancsak a zsidók cselszövényei folytán ma már alig forogna közkézen, sőt alighanem teljesen eltűnt volna a föld színéről, hacsak Mousseaux „Le Juif, le Judaisme et la judaisation des peuples chrétiens“ (Paris. 1869. című munkájában meg nem örökíti. (Éhez hasonló könyveltüntetéseket a zsidók ma is rendszeresen üzik. így Moson megye N. Boldogasszony nevű községében vásár alkalmával a zsidók Istóczy úr „12 röpirat“-ának minden példányát megvették és megsemmisítették, nehogy az áruló könyvkeres-

kedő által valamiképen az olvasóközönség kezébe jusson. Ford.) Des Mousseaux úr említett munkája ma már alig kapható, a példányok majdnem egészen elfogytak: de mégis jobban hozzá férhetni, mint Laurent és az ex-rabbi munkájához.

Valószínű, hogy Laurent Achille munkájának eltüntetésére oly kezek működtek közre, melyekről maga Laurent — munkája 378 lapján Teophii ex-rabbi könyvének megsemmisítéséről panaszkodva így emlékezik: „Daczára annak, hogy e mű három kiadást ért, vajmi ritkán található: erős a meggyőződésünk, hogy a példányokat maguk a zsidók semmisítették meg.“ — Mi ugyan találtunk egy példányt, és pedig azon példányt, melyet szerző saját testvérének ajándékozott; de annyit tudunk, hogy Laurent ezen műve még a legnagyobb és leghíresebb könyvkereskedésekben sem kapható; mely sorsra e mű, mely eredetére nézve a legújabb, tartalmára nézve a legérdekesebbek egyike, alig jutott volna, hacsak valami titkos és ellenséges kéz annak eltüntetésére közre nem játszik, meg akarván semmisíteni az abban foglalt talmudikus arcanumoknak még a nyomait is, különösen pedig az 1840-iki rituális gyilkosságnak emlékét, mely a kedélyeket annyira felháborította, s mely gyilkosság a konstantinápolyi és syriai diplomaták között jegyzetváltásokra is adott okot; s most már majdnem teljesen el lett feledve. Az ily könyveltüntetések fe-

lett épen nem csodálkozhatunk; senki úgy nem működött közre, mint az „Alliance Israélite“ a világ valamennyi zsidóinak központi segély-egylete, melyet a nem rég elhunyt francia szabadművesek nagymestere, igazságügyér és zsidó Cremieux alapított Párisban. Ő az „Alliance“ által támogatva, jól megtömtött erszénnyel egy más, Montefiore Mózes nevű zsidóval Keletre utazott a többi zsidók nevében, s ott nem csak a megölt Tamás szerzetes zsidó gyilkosainak életét mentette meg, hanem sikerült kivívnia, hogy az ottani francia consul a zsidóellenes eljárással szemben erélyes tiltakozást tett közzé; azon consul, ki Cremieux megérkezése előtt a Tamás-féle ügyben a többi collegákkal együtt erélyes kéréseket tett a gyilkosok megbüntetésére, teljesítvén híven kötelességét; pedig ekkor a gyenge Lajos-Fülöp uralkodott.

Hogy tehát láthassuk, miszerint a zsidók az ő húsvéti rítusaikban a véres mesterséget még mai napság is űzik, a trienti tanuk vallomásainak illusztrációjához hozzá fogjuk csatolni Teophil volt rabbinusnak Laurent említett művében idézett vallomásait; hogy így tapasztalhassuk, miszerint a többi nemzetbeli zsidók sem különbek az olasz zsidóknál. Laurent ugyanis munkájának I. fejezetében az ex-rabbit így beszélteti: „A zsidókról és bűneikről már sokan írtak; de sehol sem olvashattam azon embertelen titkokról, melyeket a

zsidók az ő vallásukban gyakorolnak. Ha valaki e titkokat iratában érintette, nem mondott többet, mint hogy a zsidók keresztényeket gyilkolnak, hogy vérüket vehessék; ezt maguk a zsidók is bevallották. — Arra azonban sohasem tudtam reá akadni, hogy ugyan mire, mi célra használják a keresztényekvérét. Ami engem illet, engem, ki hála Istennek! szent keresztységben részesültem, hogy a keresztényeknek hasznára lehessenek, ki a zsidók között azelőtt Rabbi és Mester voltam; én — ki a zsidó arcanumokat nagyon jól ismertem és megkereszteltetésem napjáig titokban tartottam — most ezennel nyilvánosságra hozom jó bizonyítékokkal és őszinte vallomásokkal.“

„Mindenekelőtt — mondja az ex-rabbi — tudnunk kell, hogy a keresztényekvér használatának titkát nem minden zsidó ismeri, hanem kizárólag a Rabbinusok és a „Chakhaman“-ok (doctores); az írástudók (s farizeusok, kik magukat „Hassei Sim“-eknek hívják. Ezek a titkot a legféltékenyebben őrzik.“

„A keresztényeken elkövetetni szokott eme rituális gyilkosságoknak három indoka van; az első ama kimondhatlan gyűlölet, melylyel a zsidók a keresztények iránt viseltetnek; második a babona és a mágia, vagyis bűbájoság, mit a vérrel űznek; és a harmadik — mit jól meg kell jegyeznünk — a Rabbinusok azon komoly hiedelme, hátha Jézus Krisztus a valódi Messiás. Ezen hiedelemnél

fogva ők meg vannak győződve, hogy ker. vér használata az ő lelkök üdvére hasznos.“

Tehát mint látod — kedves olvasó — e vallomás teljesen megegyez a trienti zsidók vallomásaival: „sanguis ipsorum judaeorum.“ — Ezen feltevést csak akkor tudjuk megérteni, ha felteszszük, hogy valamint a trienti zsidók 1475-ben, a moldvaiak 1803-ban, úgy a damascusiak is 1840-ben elismerik, hogy Jézus az igazi Messiás érkezett. A sápi e n t i o r e s-ek és Rabbinusok komolyan sejtvéns tudván, hogy ez esetben .lelkökel csakis a Megváltó vére mentheti meg, a Talmud szövegezésének ideje óta a ker. vér. használatának szükséges voltát a zsidók utónemzedéknek nem szűntek meg fejébe verni. Ha már most a zsidók ismert makacsságuknál fogva az ő véres rítusukhoz annyi századon át ragaszkodnak egész a mai napig, ez csak azt bizonyítja, hogy hisznek a Megváltó Jézusban, és elég perfid módon ragaszkodnak a Talmud-zsidó valláshoz; s ekként meggyőződésekkkel játszanak, mint a kártyával mondván:

„Ha a Messiás eljött, lelkünk üdvének nem lehet más záloga, mint a keresztény vér; hanem jöttél Messiás, akkor lelkünket megmenthetjük a rituális gyilkosság által, mint ilyennel, mint boszumüvel a keresztények ellen. Esztelenség, valódi örültség, melyet Mózes az Deutron. XXVIII. fejezetében a többi büntetésekkel együtt így jó-

solt meg: „Disperget te Dominus in omnes populos in gentibus quoque illis non quiesces. Dabit enim tibi Dominus cor pavidum et deficientes oculos et animam consumptam moerore. Etenim remanebitis pauci numero. Et eris perditus in proverbium ac fabulám omnibus populis ut palpes in meridie; omni tempore calamitatem sustineas et opprimaris a violentia. Percutiat te Dominus amentia et coecitate et furore mentis.“ — De kell-e nagyobb lelki vakság, nagyobb esztelenség és örülség, mint ez: hinni és mégsem hinni Jézusban, hanem azt hinni, hogy a rítus szerint meggyilkolt kereszténynek vére hasznos az ő leikök üdvösségére??

A zsidóknak azon komoly gyanúja felett: hátha Jézus mégis igazi Messiás, így érvel: „A rabbinusok nagyon jól tudják, miszerint meg van írva: „Egek bámuljatok és reszketek, népem két bűnt követett el: elhagyta az élet valódi forrását s ásott magának cisternákat posvány vizeknek; ők nagyon jól ismerik e jövődölést és mondják is, miszerint Kaifás Jézust valóban Mesiásnak ismerte, habár irigységből keresztre feszítette, s a rabbinusok még sem akarják elismerni Jézust Megváltó gyanánt; tehát a középúton maradnak (hisznek is, nem is). Ha egy zsidó gyermeket körülmetélnék, a Chakman (doctor) egy borral telt poharat vesz kezébe és egy kevés ker. vért kever belé; vesz ismét egy másik poharat, melybe a körülmetélt vérét folytatja,

most e két pohár tartalmát összeönti s a doctor ujját belemártja; azután a csecsemő szájába illeszti kétszer, mondván: Meg mondom, hogy élted véredben vagyon.“ „Io te The detto, che nell tuo sangue é la tua vita.“ — Hogy a körülméletl vérét miért keverik össze a ker. gyermek vérével, annak oka az, hogy a zsidók nem tudják, hogy a próféta hogyan értette e szavak: Megmondottam stb. Ha a próféta e szavakat a keresztény vérére értette, mely vér a zsidó gyermeket a limbusból kihozza, akkor a zsidó gyermek a már megkeresztelt gyermek üdvhozó vérével, mely a zsidópap által ontatott, mint egykor Krisztusé a keresztfán, — üdvözül: ha pedig a próféta a zsidó körülméletl gyermek vérére értette: ez esetben a zsidó gyermek üdvözülhet eo ipso saját vérének folyása által a körülméletlésben.“ — Tehát — mint magunkat előbb kifejeztük — a zsidók játszanak meggyőződésökkel, mint a kártyázó szokott játszani kártyával, vagyis hallucinálnak, haboznak, mint a bórziánerek, kik azt hiszik, hogyha egyik papíron vesztenek, a másikon majd csak nyernek; tehát az ostoba babonától, nem pedig a jó cselekedettel egybekötött hittől várják égi üdvöket.

Az ex rabbi alább így folytatja: „Husvétkor, midőn a kovásztalanokat elkészítették, ezekből egy darabot félre tesznek, s miután a zsidó-család minden tagja magát egész a

részegségig agyon itta s részeg fővel magát jól kikáromkodta (szidván a keresztényeket), kényszerülve van minden családtag, még a legkisebb is, a ker. vérrel elkészített kovásztalanból enni egy darabot.

Ezen ker. vérrel készített kovásztalan kenyérdarabnak legalább is akkorának kell lenni, mint egy olajbogyó s neve: ephikoimon. — Ha egy zsidó meghal, akkor a doctor egy tojásból ennek fehérnyéjét kiveszi, s a rítus szerint meggyilkolt ker. gyermek véréből egy keveset kever belé; s e vegyülékkel meghinti a halott mellét szíve tájéka körül s elmondja Ezechiél látnok eme szavait: „Reátok hintem a vért (az igazi hely a szentírásban így hangzik: aqua púra, de a zsidók e helyet meghamisították s mondják sanguis purus; az ily eljárás önálok szent dolgot) s megtisztultok s lemosom rólatok a szennyet.“ Adár hó 14-én (február) mint a zsidóknak Mardocheus és Eszter által történt megszabadulásuk ünnepén — melyet Purimnak neveznek, Amán emlékeztére egy ker. gyermeket ölnek meg; ez, ha sikerül, a zsidó rabbi mézzel elegyített háromszögű kenyeret készít s belé ker. vért kever, s ha vannak keresztény jó ismerősei, küld nekik egy darabot. (így tesznek az olasz zsidók is, ismerek egy-két olasz keresztényt, kik e kiváló (!?) ajándékban minden évben részesülnek).“

(Gy . . . . tt egy tisztos ker. kereskedő

házában lakozó iparos neje kíváncsi lévén a zsidó macsesz sütési módjára, egy zsidó aszszonytól kérdezősködött; az elmondá, hogy az öreg tisztelendő rabbi uruk már a szobában van; hogy a mézes pépet most lapítják a gép segélyével; hogy ennek alakja háromszögű mint a zsidótemplom tornyainak ékítményei szoktak háromszögűek lenni. — Az iparos neje a szoba ablakai felé ment, hogy beláthasson; de a zsidónő őt eltaszította mondván: „tessék innét távozni, mert a rabbinus úr odabenn titokban cselekszik; különben is — folytatá a zsidónő — alig láthatna be, mert az ablakok be vannak szokás szerint „függönyözve.“ A zsidónő továbbá emlité, hogy ezen háromszögű kovásztalant meg kell különböztetni a tulajdonképeni macsesztől; ebből minden zsidó kap, de a háromszögű kovásztalamból — melyről s melynek elkészítéséről és használati módjáról ez egész értekezésben szó volt — csak azon zsidó községek kapnak, melyek zsinagógával bírnak; nem tudom, nem-e a családfőket értette e nő, mert mint ezen értekezésből tudjuk, a családfő köteles a ker. vérrel elegyített kovásztalamból enni. — A ford)

„Purim ünnepén — úgymond az ex rabbi — valamennyi zsidó a bolondhoz hasonlít; ekkor egy ker. gyermeket szereznek s elcsukják húsvétig, hogy e napra legyen friss vér. A Purimkor sütött kovásztalamba nem kell okvetlenül ker. vér; ekkor a meghagyás sze-

rint csak a ker. gyermekkerítéshez tartoznak hozzálatni; s a húsvéti ünnepen tartoznak az elcsípett ker. áldozatot kínozni Krisztus kínszenvedése emlékére. E végből ártatlan gyermeket szereznek, mert Krisztus is ártatlan volt.“

„Hogy Salamon ezen parancsának: „ne rejtsetek el a titkokat“ — eleget tegyék, szólni fogok arról, miért kell e kovásztalannak háromszögűnek lenni. Ezen mézzel kevert kovásztalan háromszögű a keresztények szt. Háromságának kigúnyolására; s mint már említettük, ajándékkép küldözgetik a keresztényeknek.“

Épen most, midőn a zsidók Purim-ünnepéről e sorokat írom, kaptam meg a párisi „Untversel Israelite folyó márcziusi számát, melynek 366. lapján ezeket olvasom: „Mi zsidók e napokban Purim ünnepének megülésére olvassuk Eszter könyvét..... És íme Amán bűnhődése után látjuk, mint ölik meg a zsidók számos ellenségeiket és a 369 lapon: „A Talmud parancsolja, hogy a zsidók tartoznak a Purimot úgy megülni, hogy a benedictus Amántól ne tudják megkülönböztetni (a részeségtől? Ford.) Ugyan miért? Talán azt mondja a Talmud, hogy lerészegedjünk? Oh, nem. A Talmud csak felhív bennünket, hogy örvendjünk a kétféle bornak (vagy borban — entre deux vins.)“ — Tény az, hogy egész keleten (de mi hiszünk, hogy nyugaton is) Purim napján —

mely márczius hóra esik kevéssel a húsvét előtt — minden zsidó hasonló az örülthöz, mint mondja a moldvai ex-rabbi 1803 ban. ki folytatólag így ír: „Oly titkokról akarok szólni, melyek semmiféle zsidó könyvben nincsenek megírva; hanem melyekre a családfők és a rabbinusok oktatják élő szóval fiaikat, kiknek a legiszonyúbb átkok és fenyegetések között meg kell ígérni, hogy e titkokat el nem árulandják; mert ez esetben óriási veszély fog reájok háramolni, Istenre esküszöm — kiált fel az ex-rabbi — hogy igaz az, amit mondok!“

„Midőn tizenharmadik évembe léptem — mely korban a zsidók a gyermek fejére szarualakú sapkát — tiphilon-tesznek az erősség jelvénye gyanánt, apám így szólt hozzám: tégy ily szarut fejedre.

— Megtettem; s ekkor apám előttem feltárta a keresztény vér használatának titkát. Esküdő zve minden elemekre kért, hogy e titkot el ne áruljam soha még testvéreimnek se; s többször e szavakat ismétlé: „Ha majd megnősülsz fi,am — akár hány gyermeked legyen is, el ne áruld e titkot. Nem fogod senkinek sem elmondani, kivéve egyik fiadat,

ki valamennyi között a leg-
 okosabb, ki várakozásaidnak
 legjobban megfelel, s ki a val-
 lási dolgokban legbuzgóbb
 leend. Csak egyedül ezzel lesz
 bizalmas.® — „Meg nem engedé-
 hogy valaha nővel beszéljek.®
 — „Soha — úgymond — ne találj
 nyugodalmat a földön, oh fiam!
 ha valaha e titkot — még azon
 esetre is, ha valamikor keres z-
 ténynyé lennél — el fogod
 árulni. Jajj neked, átok reád,
 ha e titkot elárulod!“ sat. mint föntebb.

Itt kedves olvasó, jegyezd meg jól, hogy a moldvai ex-rabbi nem a középkorból való, s mégis a húsvét rituális szertartásáról szóló vallomásai a XV. századbéli trienti zsidó-vádoltak vallomásaival teljesen megegyeznek. Tehát az ily szembeszökő vallomások és emlékiratok nyomán nagyon természetes, hogy a zsidók mindent elkövetnek, hogy az ily tartalmú könyveket megsemmisítsék, el akarván a vérengzésnek még a nyomait is törölni. De nem csak a már létező kész munkákat iparkodnak megsemmisíteni, hanem a legravaszabb módon minden követ megmozdítanak, hogy a jövőben megjelenendő könyvek napvilágot ne lássanak. — E célra ismét a jóhiszemű keresztényeket választják ki eszközül, kikkel mint a bábukkal játszanak — hivatkozva a felebaráti szeretet és a humanismus hangzatos és

megszokott követelményeire, mik senkivel, szemben, tehát a zsidókkal szemben sem engednek meg semmiféle igaztalanságot és károsítást; sőt parancsolják, hogy velők ép úgy, mint bárkivel — jól bánjunk. Legyen nem bánom! Ámde a humanizmusra és a felebaráti szeretetre tett eme képmutató hivatkozás nem fogja nekünk megtilthatni soha, hogy a zsidó vérengzés és emberevés istentelen fényeiről ne szóljunk, sem a történelem száját be nem tömhetik e humanizmus és felebaráti szeretet örve alatt a keresztények zsebeiből elrablói bankókkal, hogy elhallgassa azon vérlázító té*nyékét, melyeket az utókor számára annyira dédelgetett zsidóság gyalázatára kíván megörökíteni. — Mi ezen értekezéssel a zsidók bűnéről lerántottuk a lepek; tettük ezt azért, hogy az igazságot az őt megillető helyre — trónra ültessük, s győzelemre segítsük. Mi csupán azon helyeket idéztük, melyek az igazság felderítésére legalkalmasabbak, hogy így lássuk majd a trienti vérdrámát, majd meg hogy megerősödjünk ama meggyőződésünkben, hogy a zsidó rabbinusok és „seniores“-ek hisznek Jézusban, a kereszténység igaz voltában, Jézus Krisztus vérenek csodás erejében, mit ártatlan ker. gyermekek vérevel vélnek helyettesíthetni. Különben alig tudnók felfogni, hogy a zsidók a meggyilkolt keresztény vérenek oly sokféle használatához hogyan tudnak minden veszély, minden bűnhődés daczára is oly makacs hévvel ragaszkodni,

hogy még ez által Istennek kedves, lelköknek pedig üdvös cselekedetet vélnék gyakorolni. E barbár cselekedet oly kegyetlen, hogy számtalan keresztény nem meri hinni. Csodálkozunk-e tehát azon, ha a mi jóhiszeműségünk mellett azt a zsidó nép büntetlenül, sikeresen gyakorolja? Ezen observantia könnyen maszkírozható a „téglapor“-ral, vagy egyéb fűszereművel, miknek külső színe a pulverizált ker. vérrel teljesen egyez; ily állapotban könnyen hordható, minden gyanú nélkül adható-vehető s a „legbuzgóbb“ rabbinusoknak bátran küldhető. Damietából márcz. 2-án értesültünk, hogy a ker. gyermekekre tartott eme vadászat el-tussolására szolgáló eszközök a leghihetlenebbek közé tartoznának, ha a zsidó ravaszság nem volna elég ismeretes. Egy igen tekintélyes úr így ír: „A. zsidók török gyermekeket is lopnak, s ezeket megkeresztelik, s a kereszttség feladása után meggyilkolják, vérért veszik és saját céljaikra használják. (Tout comme chez nous! Ford.) Ugyancsak nekünk írják, hogy Porto-Saidban a múlt febr. 10 — 15-ike között hasonló eset történt, s hogy a per foly. Néha a zsidók érvényesen tudnak keresztelni, akkor az említett kis török gyérmek bizonyosan mennyországba mennek, ördögök által vitetve. Ha már most ezen vérengzés a zsidóknál a mily könnyű, ép oly kötelező, s ha a régi és újabb okiratok ezen vérengző rítus létéről kézzelfog-

hatólag tanúskodnak, ki mer még ezentúl is kételkedni? . . . .

IV. Sixtus pápa megbízottja, Battista dei Giudici a szónokló rend tagja, Ventimiglia püspöke Trientbe jövén a pert controlirozandó, az ellenkeresetet is magával vitte Rómába, melyben Simon meggyilkoltatásával nem a zsidók, hanem a keresztények voltak vádolva. Ezen per letárgyalásában Padua leghíresebb jogtudósai vettek részt; voltak közöttük olyanok is, kiket — mint nagyon jól tudjuk — a zsidók jól megdugtak, hogy a vészfellegeket fajukról elhárítsák; ámde a processus Rómában a Cardinalisok által kiküldött bizottság előtt másod ízben is letárgyaltatván, Trient püspökének eljárása helybenhagyatott. Ezután a pápa még egy — negyedik — bizottságot nevezett ki, mely a b. Simon sírján történt csodák bebizonyításával foglalkozott; mert a három első processus kizárólag magával a bünténnyel volt elfoglalva; tehát e bünper felett négy vizsgálatot eresztettek meg; a perfolyam actái majd egészben, majd részletekben az okmánytárban őriztetnek. Az egész perfolyamról vajmi sokan igen keveset tudtak idáig, de bárki á kezébe veszi az okmányokat, nem tudja, mit bámuljon: vájjon a zsidók vérlázító kegyetlenségét, avagy a keresztényeknek, főleg a római pápának eszélyes eljárását?

A trienti bünperben tapasztalt zsidó-vesztegetések. — A pápa megbízottja — Hamisított bullák és cdictumok. — Novarai Pál. — Mérgezési kísérletek. — Az anyyeső. — Pomponius Letus. — A pápai ítélet a kiküldött ellen a trienti püspök javára. — Simonka boldoggáaratása. — Számtalan rituális gyilkosságok. — Hogyán viseljük magunkat szemben a zsidókkal.

A zsidók húsvétjének vérengző megölése — azért, hogy lássák, miszerint a zsidók mindig s mindenütt egyformán zsidók — eléggé meg lévén vitatva, ezen levélben a kedves olvasót az érdekes és ezideig még alig ismert csalásokkal fogjuk megismertetni, miket a zsidók a nevezett bünperben elkövettek, nem csak Olaszországban, hanem egész Európában, nem törődván azzal, bármennyibe kerüljön is. Ezen történetet még senkinek sem jutott eszébe kivonni azon ép oly fontos, mint atninő hiteles okiratokból, — melyek a jelen század elejéig Trientben őriztettek, s ezután Bécsbe vitettek s publikálva lettek, majd részletekben, majd összesítve Bonelli Benedek „Dissertati o“-jában és „Collectane a“-iban; mindkét mű fellelhető a „Monumenta Ecclesiae Tridentinae* között. Ezideig e két munkával a műveit olvasó közönség ép oly kevéssé törődött, mint minden más művei, mely a zsidók gonoszságait tárgyalja. — E levélben azon helyeket, melyeket a Dissertatióból fogunk idézni, D-vel, amelyeket pedig a Collectaneákból fogunk kivonni, C-vel fogjuk jelelni, melléje írván a lapszámot, illetve az okirat számát.

Az 1475. év márc. 21-én nagy-szerdán történt elhatározás után ugyanazon hó 23-án

este a gyilkos merénylet alig lett végrehajtva., de Salis János törvénybíró, Trient praetora és bresciai polgár, a többi jogtudorok közreműködése mellett Hinderbach IV. János trienti herceg-püspök parancsára a vizsgálatot azonnal megindította. Hinderbach püspök, ezen egyenes lelkű s romlatlan szívű férfiú, amennyire csak teheté, eleinte a zsidókat pártolá. (D. 93). Feltrói Bernárd atya, ki épen ezen időtájban tartá Trientben böjti szónoklatait — emiatt hevesen kikelt, szólván a keresztények és a zsidók között, különösen a zsidó orvosokai szótt benső viszonyról, melynek hogy előbb-utóbb szomorú vége lesz — megjövendölé. — A kis Simon mihelyt eltűnt, Trient lakosai azonnal Tóbiás orvosra gyanakodtak; a többi zsidók is gyanúba jöttek, de a püspök őket ártatlanoknak lenni állította, sőt a püspök erről annyira meg volt győződve, hogy Bemard atya őt meglátogatván, kénytelen volt így nyilatkozni: „ha csak az eb szájába vetett falat a dolgot el nem hallgattatja, nemsokára tudni fogjuk, kik a gyilkosok.“ A zsidók bízva a püspök pártfogásában, nem késtek őt minden oldalról ostromolni s ajánlatokkal elhalmozni; a püspök azonban a zsidó-küldöttséget nem bocsátotta maga elé, hanem azt izente ki, hogy az ügy törvény útján intézendő el; de ime a püspök elfogatott néhány — zsidók által vádolt — keresztényt. Ezek egyikének neve Sveizer János volt, ki azonban alibijét kimutatván, ártatlansága is bebizonyult; ehhez já-

rult még az is, hogy a vértanú Simon által műveit csoda következtében — kire az elfogott hivatkozott — a bilincsek a jelenlevők ázemeláttára tanú lábairól leestek. Egyáltalán, aki a periratokat olvassa, tudhatja, hogy Hinderbach püspök és a Szentszék állhatatossága — és Isten szent vértanújának b. Simonnak sirján történt csodák nélkül a gyilkos zsidók megmenekültek — s az ártatlan keresztények halálra ítéltettek volna. (A kis vértanú sirjánál rövid idő alatt 200 csoda történt, melyeket a római pápa által e célra kiküldött vizsgálóbizottság hiteleseknek s valódiaknak ismert el; a csodáknak köszönhetni azt a trienti ügyben, hogy sokaknak szája csúfosan betömetett, és sokaknak szeme pedig megnyílt.

A vád alá helyezés 1475. márc. 24-én volt s ugyanazon év július 23 án több főcinkos zsidó lett halálra ítéelve, köztök: Tóbiás, Izrael, Mohar, Mózes. — Alig hirdették ki az ítéletet (C. 22. és más helyeken), a püspökhöz azonnal tömérdek levél érkezett különféle vidékekről. (Hát a t.-eszlári ügyet nem tették-e a zsidók magukévá? Bizonyítja ezt a zsinagógákhoz küldött körlevél, melyben iratják, hogy az ügy — hála „Ütvis“-nek — jobbra fordult. Ford.) Hasonlókép kaptak leveleket a Trientben levő consulok is. — E levelekben az említettek figyelmeztetve vannak, hogy a zsidók ártatlanságuk bebizonyítására eget-földet meg fognak mozdítani, sőt magát Acherontot is a római pápánál, úgy, mint egyéb uralko-

dónál és fejedelmeknél, ígervén nekik mesés összeget. Csakugyan július 23-án. (C. 26.) Trient püspöke IV. Sixtustól egy levelet kap, melyben a perfolyam felfüggesztése meghagyatik mindaddig, míg a pápa megbízottjai meg nem érkeznek. Augusztus 3-án ismét egy levél érkezik (C. 27), melyben a pápa így ír: „a bünper sok uralkodónak nem tetszik, bár igaz voltában nem kételkednek; mindazonáltal az ügy megvizsgálása végett Ventimiglia püspökét, a tudós férfiút fogom kiküldeni.“ — Azonban Trient püspöke, ki mint Trient világi hercegségének is ura, az Imperator nevében világi peres ügyekbe is befolyt; Frigyes Imperator és Zsigmond főherceg teljes felhatalmazása folytán, dacára a számtalan zsidóintriguáknak, a pert folytatta s Rómában helyben hagyott. A pápai meghatalmazott — kit a zsidók maguk részére hódítottak — eközben megérkezvén, Trientben történt néhány napi időzése után Roveredoba vonult vissza, hol magát szabadabban érezte; s mint a meglevő ácták bizonyítják, Roveredoba idéztetett maga elé egy-két (hamisan) vádlott keresztényt; aztán Rómába irt a püspök ellen; perbe akarván fogni De Salis törvénybíró a többi jogtudósokkal együtt; a nyilatkozatot is megírván, miután meg volt győződve, hogy lelkesmeretbeli kötelemének eleget tett, Veronába tette át székhelyét, magával hurcolván a bilincsekbe vert keresztény Anzellinót, kit ő gyilkosnak tekintett, de ki Rómában ártatlan-

nak lett nyilvánítva. Ámde a derék Commissarius úr Veronában sem érezte jól magát, mert tapasztalta, hogy e város is b. Simon vértanú tisztelője, sőt a szent sírján történt sok csoda következtében már is szentnek tartotta. Novelli Hector főkönyvtárnok úr szívesége folytán bírunk egy codexet (u—6—9.) Róma Angyalvárából, melyben egy csomag költemény között „A paduai lo spettabile Girolamo Campagnola“ és „A veronai lo spettabile Giorgio Sommariva“ cím alatt egypár guny-vers található, miket a nép a Commissarius ellen énekelt, s úgy látszik, a bilincsekbe vert Anzellino szerencsétlensége van érintve e szavakkal: „Triumphate Hebrei: da poiche la moneta — Fa che le colpe e li peccati vostri — Son volti in capo del nome cristiano.“ — A városok a Commissarius ellen dühöngni kezdettek; mert a nép — mint „Sommariva“ és egyéb okmányok bizonyítják — így énekelt: „Non dico dei fanciulli la diéta (ossia la folia) — Surta con pietre in veronesi chiostri — Contro il legato“----- Miért is jónak látta a keresztény Anzellanót szabadon bocsátani. De a szegény újra elzárattott a Podesta által, kire a velencei köztársaság reá parancsolt, hogy a pápai Commissariust pártolja. Ez aztán az újra bilincsekbe vert Anzellinoval és a percsomaggal Rómába ment.

Eközben Hinderbach püspök Trientben a pert nem szűnt meg folytatni; perbe fogott sok zsidót és zsidónőt, kiknek neveit a hiteles

másolat nem említi, kivéve egy-kettőét. 1475 nov. 3-án a már elítélt Tóbiás neje Sára, a hasonlókép elítélt Mohar neje Bella, miután b. Simon vértanúi halálát őszintén bevallották és keresztényekké lettek, szabadon bocsáttattak. 1475. márc. 10-én hallgatták ki veronai Salamonnak leányát — Angelo nővérét — Bonát, ki szintén mindent bevallott. Ez, valamint Anna, bizonyos Ábrahám nevű zsidó leánya, Sámuel elitéit fiának Izraelnek neje — az őszinte bevallás után keresztényekké lettek, utána pedig szabadlára helyezettek. Az említett Anna és Sára b. Simon rituális kivégeztetésén kívül még sok más — múlt évben elkövetett rituális gyilkosságról vallottak. Ezen őszinte vallomás után szt. Péter templomában 1477. jan. 27-én szent keresztségben részesültek, s az egyik Zsuzsanna, a másik Klára nevet nyert. E két nő b. Simon vértanú sírja előtt nagy néptömeg jelenlétében zokogva vallott be mindent.

Itt megjegyzendő, hogy az említett zsidónők visszavontak minden megengedett védelmet, föllebezést és magukat bűnöseknek declarálták; a többi zsidók pedig elítéltettek, bármint szegült is ellene a mi jó Commissariusunk. — Mindezek olvashatók a „Collectaneák'-ban. Valamennyi trienti vádlott zsidónő története között, (kik b. Simon vétkes meggyilkoltatása felől tudtak, s Trientben és másutt a keresztények kárára véghezvitt zsidómachiációkban a múlt években részesek voltak) legfigyelemreméltóbb az elitéit Sámuel neje-

nek, Brunettának története, mely meg is énekeltetett. E nő a törvényszék előtt a legborzasztóbb tortúrák dacára sem vallott egy beütést sem; miért is a bírák kénytelenek voltak őt szabadon bocsátani; békében is élt, amennyiben senki zaklatásától nem kellett töboé félnie; de nem hagyta nyugton lelkismerete, melynek furdalása következtében önként, senkitől nem kényszerítve, nyíltan bevallotta bűnös voltát, és a trienti püspöktől a szent keresztséget kérte, melyben hősies megtérése és vallomása folytán Katalin nevet nyert.

Míg Trient püspöke az így megkezdett utón tovább haladt, gyűjtögetvén a zsidók ellen bizonyító vallomásokat, ezek a jó püspök háta mögött oly fekete cselszövényeket szöttek, melyeket az ember el nem hinne, hacsak az okiratok — mik hála Istennek! még ma is megvannak — nem bizonyítanak. Ezen aljas complotok között legkisebb s említésre épen hogy csak alig méltó, III. Frigyes által 1470-ben, IX. Gergelynek 1236. és IV. Innocentius pápának 1247-ben kiadott edictumra, illetve bullákra történt hivatkozás a zsidók részéről. Azonban ami Frigyes edictumát illeti, ez hamis. Ezen rendelet ugyanis hogyan származhatnék azon Frigyestől, ki négy év múlva a trienti püspök peres eljárását helybenhagyta; hisz ezen helybenhagyással szemben az idézett edictumban az van meghagyva, hogy ezentúl hasonló peres ügyek a császári forum előtt, ne pedig a trienti püspök előtt

tárgyaltassanak, mi mindenesetre ellenmondás. Az említett bullákra nézve pedig ezeket kell megjegyeznünk: ezen két pápai okmányban semmi más nem mondatik, mint az, hogy a keresztények ne üldözzék és ne gyalázzák a zsidókat. Különbözik mindkét bulla ál, vagyis hamisított; ha mindjárt Baronius utóda, Rainald által regisztrálva vannak. A jeles Pavino auditor, IV. Sixtus által a trienti bünper megvizsgálására kiküldött jogász, maga ezeket mondja: „Non obstant privilegia Gregorii et Innocentii, tum quia non faciunt (idem, nec authentica nec sine suspicione falsi: tum quia etiam ad litteram intellecta non sunt servanda de jure: tum etiam quia Concilium Viennense talia rescripta aperte improbat; tum etiam quia sane intellecta excludunt solum fraudulentam calumniam----- Patet non fuisse intentionem concedentium talia privilegia nisi exc'udere calumniosas vexationes.“

Tehát itt jó lesz ismét és újra megjegyezni, hogy a katolikus írók a zsidók és sectariusok által kínált documentumokat jó és készpénz gyanánt ne vegyék, s ezek elfogadásában óvatosak legyenek. El merem mondani, hogy a zsidók és sectariusok által árult okmányok 100 közül 99 esetben hamisítottak, csonkítottak, legtöbbször pedig egészben véve nem igazak.

Novara, Modena, Brescia, Velence, Basano és Roveredo vagyonos és dúsgazdag zsidói (C. 88 és más lapokon, továbbá D.

59—130 és egyébűtt), ezek között pedig különösen valami Crassino vagy Grassino nevű zsidó a már említett és megszokott hamisításokon kívül egy novarai Pál nevezetű papot vesztegettek meg. Említett Crassino e czélra 12,000 darab aranyat ajánlott fel. — Λ gálád tervek ekként kellett volna végbe mennie: „Pál papnak Trientbe kell majd jönnie s magát a trienti püspöknél behízelegni az álta¹, hogy a püspök előtt bevallja, hogy a zsidók — mint neki mondották — őt, a püspököt megmérgezik de Salissal együtt. Azonban mindkettőnek életét a méreggel maga Pál fogja majd kioltani s megkísérli, hogy a sár-csatorna rostélyát, hol Simon megtaláltatott, felhuzassék, ezután majd Rómába megy, hol a püspök ellenében a pápai Commissarius mellett fog vallani; s azt mondandja, hogy a zsidók ártatlanul fogattak perbe, bogy a valódi bűnösök nem mások, mint a már említett Sveizer és Anzellino, kit a Commissarius bilincsekbe verve Rómába hurczolt. — Λ fogás egyrészen sikerült is. Pálnak az árulónak sikerült e szándékolt mérgezés felfödözése által a püspök kegyébe jutni, sőt a püspök hálás elismerésül őt megbízta, hogy a római pápának és az Imperatornak küldendő másolatokat a bűnperfolyam eredetijéből készítse le. (D. 130. Folio 2.) Ezen másolatok a Vatican levéltárában ma is meg vannak. — Pál pap, az áruló meg is kezdé intriguait; mindenekelőtt a püspök kegyenczeit akarta a maga részére

megnyerni; azonban mielőtt aljas árulását befejezhette volna, a püspöknek feljelentették mint olyant, akit Trientben többször lehetett látni, amint világi ruhába öltözve, hol itt, hol ott, sőt Trienten kívül is ubiquitált. Emiatt a püspök öt bebörtönöztette. Pál azt gondolván, hogy bebörtönöztetésének oka a complot fölfödöttetése volt, ijedtében azt mondta: hagyják öt egyedül s ő a gazságot írásban fogja kideríteni. Miután minden jelenlevő távozott, az áruló Pál egy tolikéssel nyelvét levágta (e kés és az árulónak levágott nyelve az árnyékszékben találtatott meg). Azonban nyelvét annyira nem tudta levágni, hogy épen ne tudjon beszélni; s így majd jól, majd rosszul, szóval ahogy szólni tudott, bevallott mindent. Bevallotta, hogy (D. 59.) Grassino neki így nyilatkozott: „el Podesta de Triento l'averia possu far bene a lu e a li nostri sel havesse voluto;” azonban De Salis és a püspök megvetettek minden ajánlatot s minden zsidó aranyat. — Azonban voltak mások, kik a zsidók vesztegetései folytán hihetetlen összegnek jutottak birtokába. Vallotta továbbá, (D. 130.) hogy ő Rómába szándékozott menni s a zsidókkal kötött kölcsönös egyezmény szerint a zsidó gyilkosok javára s a pápai Commissarius mellett vallani; hogy ebben öt egy páviai Man nevű és egy velencei Ogni-bene (Omnibonus) nevű zsidónak kellett volna segíteni, akik írásban, levelekben adták volna tudtára, hogy mit feleljen a hozzá intézett

kérdésekre; továbbá, hogy ő azalatt, míg a Commissarius Trientben volt, a zsidókkal titkos levelezésben állott; hogy ezen leveket eleinte szt.-Miklósról, később pedig a szt. Keresztről nevezett templom megjelelt ablaküregeiben helyezték el. Vallotta továbbá, hogy (D. 138.) Trientbe titkon három zsidó érkezett Giampietro (ál convertita): Salamon és Grassino, kiket az olasz zsidók küldöttek oly megbízással, hogy e bebörtönzött hitsorsosok kiszabadítására semmit ne kíméljenek; kivallotta, hogy a zsidók b. Simon vértanútestét el akarták lopni, hogy e czélra Grassino 400 db. aranyat ajánlott fel. Végre (Di 147 Interrogatorio del 16 sept. 1476 al folio 54) azon kérdésre: miért merte ő mint pap, ki minden nap miséz, s ki a püspöknek szeretett barátja, elárulni s megmérgezni akarni saját püspökét? felelé: a 400 db. aranyért. Hogy Pálnak, az árulónak minő vége lett, az okmányok nem említik; valószínű, hogy Trientben börtönben halt meg.

Az imént említett áruláshoz hasonlóan alávaló és bíróilag igazolt egy bizonyos Izrael zsidónak csalása is, ki mesterségére nézve festő volt, ki Simon rituális kivégeztetésének idejében Trientbe jövén, néhány napig mint vendég Tóbiás házában tartózkodott, s ki a többi vádlott zsidókkal együtt fogságba helyeztetett. De hogyan, hogyan se, ezen elfogatásakor ártatlannak nyilvánítatván s hozzá még — miután meg is keresztelkedett s a

kereszttségben Wolfgang nevet kapott, a törvényesék őt nem csak szabadon bocsátotta, hanem a zsidók rontott nyelvén tett valamások kiigazítására és a zsidó jargonnal írt levelek magyarázására tolmács gyanánt használta. Azonban Wolfgang-Izrael e szabadságot nem csak arra használta fel, hogy a zsidók javára az olasz- és németországi zsidókkal szoros összeköttetésbe lépjen, hanem novarai Pál példájára a püspök — De Salis — és Sporo kapitánynak élete ellen is tört. Izrael-Wolfgang ezen alávaló merényletben már annyira ment, hogy a mérget is megvásárolván, vizsgálat végett — vájjon jó-e — Salamon zsidóhoz vitte. Ez a Salamon már volt Bécsben Frigyesnél; megfordult Insbruckban Zsigmondnál s mindkettőnek tömérdek pénzt ajánlott fel; de minthogy kénytelen volt eredmény nélkül visszatérni, most mérgehez folyamodott. Salamon a mérget gyengének találta, s Izraelnek azt mondta, hogy ő ennél jobbat fog adni. Érintkezésbe tette magát Ventimiglia püspökével is. A roveredói pertárgyaláskor hamisan vallott. Mint gyanús egyén újra bebörtönöztetett, és okt. 20-iki kihallgatás alkalmával ezt maga is bevallotta. Említésre méltó az is, hogy (D 147) 1475-ki novemb. 21-én megkérdezte; miért lett keresztény, s hisz e a keresztény vallásban? felelé: hogy a haláltól megmeneküljön, s hogy a keresztény vallásban nem hisz; az ő meggyőződése az, hogy a zsidó-vallás az igazi és szent vallás

hiszi továbbá, hogy a keresztény gyermeket ölni rítus szerint, annak vérért enni és inni jó dolog; anélkül, hogy megkérdezték, megjegyze, hogy ha húsvét napján ker. gyermek véréből ehetnék vagy ihatnék, szívesen tenné csak titkon tehetné; kijelentette, hogy ő daczára annak, hogy megkeresztelkedett, mint zsidó akar élni és meghalni.“ — Ezen vallomások már nem a vaticáni percsomóban foglaltatnak, hanem a bécsi iratokban, melyekből idézi Bonelli. Hogy Izrael élete hogyan végződött, a periratok nem említik.

Miután már most oly dologról is szóltunk, mely nem a vaticáni, hanem a bécsi okmányokban foglaltatik, lássunk ugyanebből egykét adatot. El fogjuk mondani Lázár nevű zsidónak, (1475. nov. 20.) vallomását. Bevallja, hogy midőn a kis Simon meggyilkoltatott, Sámuel a holttetemnek fület mutatott s e közben gúnyosan vigyorgott; Angelo a holt tetem arczát lepökdöste és tenyerével verdeste, Tóbiás a kiszenvedett haját balkezevel megfogván, a főt a padhoz verte, jobb kezevel arczul vágta, azután lepökdöste; Izrael nyelvét öltögette és fület mutatott: Joaf a tetemet kiterítvén, vele szemtelenkedett; Izsák fület mutatott és arczcsapásokkal illette; Mózes és Izrael (a festő Wolfgang) a többiekkel együtt hasonlóképen fület mutattak. De mindenkire — úgymond — nem figyelhetett. Sámuel fogával a meghalt fület keresztül harapta; hasonlóképen cselekedett Joaf.“

Az okiratok nagyon sokszor tesznek említést azon mesés összegekről, melyeket a zsidók — hogy bőrüket megmentsék — pazarul szórtak majd sikerrel majd meg anélkül. — így (C. 119—120—123) 1477, év hamvazószerdáján az egyik római ügyész Rottaler Vilmos ratisbon-megyei pap, püspöki titkár, jegyző és Media-Corona plébánosa a trienti püspöknek ezeket írja: a munkálatok nagyban folynak, de ő az ügyészeket nem tudja úgy fizetni, mint a zsidók, q u i profusissime tribuunt suis procurator i b u s.“ Febr. 22-én a püspökét így tudósítja: a zsidók a milánói kereskedők által 3000 db aranyat tetettek le Rómában vesztegetés végett, de reméli, hogy hiába, mert az ügy a keresztényekre nézve jó fordulatot vett; a trienti püspök Fra Micheleda Milano-hoz intézett levelében valószínűleg erre czéloz, midőn ezeket írja: daczára annak, hogy a zsidók két — arannyal terhelt öszvért hajtottak Rómába, ő meg van győződve, miszerint győzni fog.“ — Márczius 6-án Rottaler írja, hogy egyáltalán egész Róma a trienti püspök mellett van, s hogy egy bíbornok neki azt mondá: „Trient püspökének mindent el kell követni, ha mitrajába kerül is írja továbbá, hogy a zsidó Gorilami grófnak, ugyanézen évben kinevezett bíbornoknak 5000 db.' aranyat ajánlottak fel, de a gróf a pénz visszautasította s a zsidókat kidobatta; hogy Zsigmond főherczegnek, (D. 232) több ezer

forintot akartak adni; de hogy minő eredménnyel, kitűnik onnét, hogy Tirolból valamennyi zsidó kiutasított, habár Zsigmond eleinte a Commissariust pártolta; Hinderbach püspöknek megígérték, hogy alaptól kezdve a tetőzetig teljesen új püspöki palotát fognak építtetni; De Salis-nek egy Soncino Donat nevű zsidó Breszciában azt mondta, hogy ingét egész a kötésig meg fogja tölteni aranyokkal s kérjen bármit, mindent tesz vagy fizet, csak a zsidókat szabadítsa ki. Paduában a maguk által választott ügyvédek pazar bőkezűséggel fizették. A nemrég említett kis codexben a veronai Sommariva a paduai Campagnuloának írván, egyik soncttben e jogász urakról így nyilatkozik; „E b r e i r i s u r g o n e m o l t i l i d i f e n d e — P e r c b e F a r g e n t o n e f a g u e r r a t a l e — C h e l i d o t t o r e b e s o p r a g l i a l t r i v a l e (iPadovani) — S o n q u e i c h e p r i m i a s u a d i f e s a i n t e n d e . “ A t r i e n t i p ü s p ö k n e k e g y i k ü g y é s z e e z e k e t í r j a : „ a z s i d ó k a r a n y a t é s e z ü s t ö t s z ó r n a k é s m i í r o t t p a p í r o k a t o s z t o g a t u n k : „ N o s v e r ő s o l u m c a r t a s s c r i p t a s e r o g a m u s . “ A z o n b a n v a l a m i n t m i n d i g , ú g y m o s t i s a S z e n t s z é k í r o t t p a p í r j a i g y ő z t e k a z s i d ó k a r a n y a i f e l e t t .

Miután Trient püspökének két meghatalmazottja Rottaller és Approvino degli Approvini korának legjelesebb jogtudora — Rómába érkezett, IV. Sixtus pápa hat bíbornokból

álló bizottságot nevezett ki, Hogy az ügyet megvizsgálta. E bíbornokoknak kellett ítéletet hozni. A tárgyalás Panvino Ferencz paluai hires jogász, és „delle Cause del S. Palazzo“ auditorja előtt négy évig tartott; nem annyira magának a peres ügy tárgyának bonyolodottság amint inkább a zsidó-machinatiók s hatalmas férfiak közbevetései miatt. ítélet nem is hozatott előbb, mint 1478. jun. 20-án. Az egész pertárgyalás alatt a beatificatiót illető dolgokról nem volt szó; csupán a bűntény mint ilyen lett tárgyalva. Ily értelemben lett helybenhagyva Trient püspökének eljárása is. — A trienti püspök Trient világi herczegségének is ura lévén a vádlottak ügyében jogosan inquirelhatott, s a pert joggal folytathatta. Az ítéletet akkor mondotta ki, midőn IV. Sixtus pápa a per tárgyalása helységül Rómát tűzte ki. Szorosan véve a bűnügyben való eljárást a trienti püspöktől senki más nem vehette volna el, mint az Imperator, kinek fejedelmi hatalmánál fogva a trienti püspök Trient herczegsége felett világi hatalmát gyakorolta. A római pápa két oknál fogva tehette át a pert Rómába. Először: a püspök és Trient lakói tudták azt, hogy ha a gyilkosság ténye bebizonyul, akkor Simon beatificatiójának ügye is eo ipso elintézettnek lesz tekinthető. Másodszor: Bármilyen volt is e per minősége, s bár egy világi herczeghez tartozó dolgokról volt szó, de Hinderbach püspök is volt; aztán meg egy oly hatalmas

ellenséggel kellett megküzdenie, mint amino volt a pápai Commissarius: tehát igazságszeretőbb, illetékesebb fórumot alig találhatott volna, mint a Szentszék, mint az események meg is mutatták. Ez ügy továbbá Európa ügye volt; a vádlottak zsidók voltak, kik népek és nemzetek felizgatásához, fellármizásához jobban értenek, mint a keresztények, ki két üthetnek, verhetnek, kínozhatnak, kiket száműzni, megrabolni lehet anélkül, hogy csak egyetlen hírlap avagy népgyűlés is tiltakoznék. Még nagy szerencse, ha a kifosztott keresztények — még a legjobbak is — eszelenséggel, megfontolatlansággal és lázítással nem vádoltatnak (statáriummal — mint Magyarországon — nem fenyegettetnek. Ford.)

Valóban valahányszor zsidó ügyről van szó, annyi, mintha Európa kényes szempilláival lenne dolgunk, melyhez mihelyt vilin ér, azonnal lecsukódik. — Különb tudjuk s mondjuk, hogy rosszul teszi az, aki a zsidót jogtalanul bántja, vagy ha csak hajszálat is meg meri görbíteni; azonban azt is merjük állítani, hogy jogosan és helyesen cselekesznek a keresztények, ha a gonosz zsidó - üzemek ellen védekeznek. Semmi baj sem lenne, ha a keresztények ép oly védelmet remélhetnének, mint a minőben részesülnek a zsidók. — Ha a zsidónak csak hajszála is megg^orbül, nem csak zsidó hitsorsosai, hanem még keresztények is (de hányan) futnak segílyére, míg ha a keresztényt valami baj vagy

igaztalanság éri nem csak hogy zsidó nem segít rajta és veszni engedi, hanem saját keresztény felebarátját is távoznak tőle. De hagyjuk abba ezen gyűlöletes példát!

E nemben érdekes és figyelemreméltó Pomponius Letus levele — kit sokan atheusnak állítanak azért, mert a pogány irodalomnak határtalan tisztelője volt. — E levél Bécsben őriztetik és idézve van a Collectaneákban (Nr. 182.) Pomponius ezen levelében Rómából 1478, július 14-én Hinderbach püspöknek ezeket írja: „Önnel egyetemben örvendek, hogy a zsidók ellenében az igazság győzelmét aratott. Valóban bámulnom kell, hogy azt annyi pénzzel le nem tiporhatták. Az igazság eme győzelmét különösen Approvinonak köszönhetni, kit Ön kitartása, buzgalma és állhatatossága támogatott.“ E levél b. Simon tiszteletére egy verssel kedveskedik a püspöknek, mert b. Simont még a per letárgyaltatása alatt mint szentet tisztelték a keresztények. A trienti bűnvizsgálat támogatásával sokat foglalkozott a híres Platina is, ki b. Simon buzgó tisztelője, volt. Bírjuk Aproxinonak 1478. apr. 16-án Hinderbachhoz intézett levelét, melyben dicséri Platinát a hosszas fáradozásért s Trient püspökének ígért önfeláldozásáért.

Mi a Commissarius urat illeti, valamint Veronában ug v Rómában is sok igaztalan megtámadással kellett küzdenie. Rottalernak 1477. már ez. 28-án Hinderbach püspökhöz

küldött levelében olvassuk, hogy a nép a zsidókat, kik a Commissáriushoz jártak tőle tanácsot kérni — kövekkel dobálta s emiatt kénytelenek voltak a Commissarius háza végén levő kertet megvásárolni, hogy maguknak szabad lemenetet biztosítsanak. E kertet Platina Haceldamának nevezi.

Végre a pro és contra nyilatkozatok, tanúvallomások hosszas vitatása után 1478. június 20-án négy évi vizsgálat után IV. Sixtus, Trento püspöke javára egy brevét adott ki, melyben az ő eljárása teljesen helybenhagyott. E breve sokkal hosszabb, hogyses itt egész szövegében idézni lehetne. Olvashatni a „Dissertatiok“-ban, — A pápa kijelenti, hogy az ügy „rite et recte factuin“ volt. Trient püspökének két dolgot ajánlott bene; először, hogy b. Simon sírjánál tapasztalt csodák megvizsgálása végett az egyházi törvények szerint járjon el; másodsor, hogy iparkodjék oda hatni, miszerint egy keresztény se érezze magát feljogosítottnak arra, hogy a zsidókat akár személyökben, akár vagyonükban bántalmazhassa. Különben ezt minden pápa ajánlja s ajánlotta, s minden keresztény kötelességének tartotta eddig s tartani fogja a jövőben is.

Ezzel b. Simon vértanú halálának ügye be lett fejezve. — Fölötte három vizsgálat lett elrendelve: az elsőt Trient püspöke, a másodikat a pápai Commissarius s a harmadikat maga IV. Sixtus vezette. Mind a három

az igazság fényes győzelmével végződött anynyival inkább, minél jobban törekedtek a zsidók azt minden áron megdönteni. A Commissarius úrról — e peresztés után vajmi keveset tudunk; csak annyit, hogy ő a Ventimiglia püspökeinek névsora között szerepelt (Albintimilienses Italia sacra tomus IV. pag. 310 nr. 22), később Amalfi, utoljára Patrasso püspöke lett (Patracensem) és mint ilyen meghalt Rómában; ötvenöt évig élt Julian bíbornok barátságában, ki neki a Minerváról nevezett templomban sarkövet állíttatott s reá a sirverset maga készítette.

B. Simon sírján folyton tapasztalt csodák és a nép részéről tanúsított devotio felülvizsgálata végett IV. Sixius pápa 1480-iki bullájában (D. 204) három bíbornok- s két püspökből álló bizottságot nevezett ki. A vizsgálat s ennek következtében Simon boldoggáavatása helybenhagyott, XII. Gergely pápa pedig a vértanú nevét a martirologiumba bejegyezte. Erre nézve legyen elég ennyi. — Aki erről többet akar tudni, üsse fel Bonelli dissertatióit és XIV. Benedeknek „De canonisatione sanctorum“ című munkáját. Még csak azt jegyezzük meg, hogy Simon kivégeztetésének ügye fölött összesen négy vizsgálat volt tartva. Maga a bünper a XV. század jogtudósainak, történészeinek, költőinek tollát és elméjét sokáig foglalkoztatá. — Tiroiban hála az ügy iránt nemesen érdeklődő tudós férfiaknak, a bünperrel egész önálló tartalommal

rendelkezünk, s reméljük, hogy Trient „Anuario storico“-jában is nyilvánosságra fog hozatni.

Ezek után alig volna más hátra, mint arról szólni, hogy a trienti vérdráma felfödöz-
tetése után hány hasonló rituális gyilkosság
került napfényre majd Német majd Olaszor-
szágban. Nem lehetett ez másként; mert hát
eléggé tapasztaltuk s olvastuk a jelen érteke-
zésben is, hogy e gyilkosságok a rítus sze-
rint Izrael nemzetségének mennyire szüksége-
sek. Miután ezeket mind elszámolni hoszsza-
dalmas lenne, elég csak azt tudni, hogy ily
vérengzések tuczatszámra fordultak elő. —
Ha valaki magának vesz annyi fáradságot,
hogy a múlt és jelen történeti tényeket szor-
galmasan tanulmányozhatja, száz meg száz
esettel fog találkozni, nem számítva azon ese-
teket, melyek actái a municipalis hatóságok
levéltáraiban eldugva elfeledve vannak. —
Nem lévén annyi időnk, hogy figyelmünket
minden esetre kiterjeszszük, csak azt említjük
meg, hogy Wolfgang-Izrael, az álconvertita
maga bevallotta, hogy a német Hendins-
Frankfurt- és Ratisbonban, továbbá az olasz
Padua-, Mestre- Serravalle-, és Bormioban
mennyi gyilkosság követtetett el; bevallotta
ezen rituális gyilkosságok körülményeit is, me-
lyek a trienti vérengzés körülményeivel telje-
sen egyeznek. Alig van vidék, mely oly ri-
tuális gyilkossággal kivégzett keresztény gyer-
meket vértanú gyanánt ne tisztelne, officiumuk

és miseformulájok ne lenne. Elég felütni a bollandisták „Acta Sanctorum“-ait, s azonnal megtaláljuk a sok között april 17-ére bejegyzett Rudolf vértanúnak nevét, kit a zsidók rituális módon gyilkoltak meg Svájcban.

Nem szabad elhallgatnunk azt sem, hogy maga a velencei köztársaság is, mely a Simon-féle ügy elfogadásában s elismerésében oly ovatos, sőt mondhatni ellenséges érzelmű volt, nem hívén, hogy a zsidók ily aljasságra legyenek képesek, 1480-ban kénytelen volt sz.-Márk terén nyilvánosan megégetni két zsidót: kölni Jakabot és Mózeszt, kik a keresztény bergamói Sebestyén rituális kivégeztésében bűnösök voltak. Jakab zsidó bűntársai a börtönben magukat felakasztották; egy Lázár nevű zsidó a börtönben halt meg, egy Illés nevezetűnek sikerült menekülnie. Ezen ügyről olvashatni Flaminio Cornél velencei tanácsosnak egyik munkájában, melynek címe: *De cultu b. Simonis pueri apud Vinetos Tridenti 1765.* és a másikban minek címe: *Martyrium Sebastiani novelli (új vértanú) trucidati a perfidis judaeis.* Ez utóbbi egy verses holmi hármás rémekben; irta az általunk idézett s már ismert Giorgio Sommariva. E mű nem annyira poétikai mint inkább történelmi; hiteles másolata megvan az Angyalvárban Rómában; teljes hitelt érdemel, mert azon időben lett írva, amelyben a rituális gyilkosság történt. Ezeken kívül a hasonló bűnügygel telvék az ausztriai, magyarországi

és olaszországi lapok. Legújabbán a jelen évben 1882-ben a múlt zsidó-húsvét vigélyjén Tisza-Eszláron történt ily gyilkosság; s úgy látszik, a törvényszék foglalkozik is vele, a mennyire a zsidók — megengedik. Tudjuk azt is, hogy Konstantinápolyban ugyancsak az 1883. múlt húsvét alkalmával sikerült a zsidók körmei közül egy kis gyermeket megmenteni, ki már rituális gyilkosság végett fogva volt. Az ily gyilkosságokról, (melyekről a legrégebb documentum Agobardus lyoni fr. püspöknek „De Insolentia Judaeorum“ és „De judaicis superstitionibus“ című munkája a Vili. századból) még többet is tudnánk. De a hatalmas, sőt mai napság a leghatalmasabb zsidópénzhez nem járulna azon jóhiszeműeknek balfelfogása, mely a zsidókat ily barbarizmusra képteleneknek hiszi.

Cremieux, a fr. zsidók egyesületének vicepraesidense a Fr. szabadkőművesek nagymestere, fr. vallás- és igazságügyi miniszter a „Débats“ 1840. april 8-ki számában így kiált fel: „Ha igaz az, hogy a zsidók vallása az emberölést s az ember vérenek szétszórását parancsolja, (elfeledte hozzá tenni: az ember vérenek evését és ivását) keljünk fel mi mindannyian zsidók, bölcészek, keresztények és törökök s velünk mindazok, kik e barbár és szentségtörő cultust — mely az emberölést Isten parancsolatai közé veszi fel — gyakorolják! (Cremieux hozzátehetette volna: kik ezen antropophagismust és cannibalismust stb . . .)

Köszönjük Cremieux úr e nagy szívességet; nem merünk kérni belőle! Mi azt jól tudjuk, hogy nem minden zsidó gyilkol, mert nem minden zsidó observans = orthodox (magyarul: vad zsidó) s nem kell egy zsidóról sem feltenni — míg ellenkező tények azt nem bizonyítják.

Hogy az elzsidósodott szabadkőművesi műveltség a törvényesített halálbüntetést a büntető codexből kitörülte, bölcsen tudjuk; azonban az is ismeretes, hogy a halálbüntetés amennyire kezd kimenni a divatból, annyival inkább szaporodik a törvénytelen gyilkosság, majd az öngyilkosság, majd meg a rablótámadások által. Ez ellen mire hivatkoznak ők? Az ellenállhatlan erőre, mely az embert e törvénytelen gyilkosságokra vonza. Mi ezen ellenállhatlan erő? Ezen ellenállhatlan erő a — lelkismeret. Tehát ez azon lelkismeret, azon téves vagyis jobban mondva gonosz lelkismeret, melynek ellent nem állhatván, minket keresztényeket ölnek, mint akár a csirkét. Azonban bármit mondjon Cremieux, senki nem fogja nekünk megtiltani, hogy embereinket tanulmányozzuk s megismerjük. Eddig sem akartunk mást e jelen értekezésben, mint egy kis világosságot deríteni azon istentelen zsidó-arcanumokra, melyek az épen nem civilizált vagy — si superioribus placet — a „krisztianizáló“ ghekkokban dívik, s melyekről el lehet mondani e közmondást: grattate e troverete: kaparj s találni fogsz!

1476.

Dr. Eck Jánosnak Ingolstadtban 1542 ben „J u d e n b i i c l i l e i n“ cím alatt megjelent művében ez áll: Regensburgban 1476-ban tizenhét zsidó elítéltetett, mert rájuk bizonyult, hogy nyolcz keresztény gyermeket halálra kínoztak. A meggyilkolt gyermekek tetemei Jóséi nevű zsidó házában találtattak.

1480.

Trevisóban (Baronius p. 569) a trientihez hasonló büntény követtetik el.

1480.

Velenezei Mottóban (Bolland. vol. 2. apr.) egy figyermek nagypénteken meggyilkoltatik.

1485.

De Arbues Péter, vagy máskép Magister de Epila, szaragosszai kanonok a zsidóktól orozva meggyilkoltatik, s mint vértanú IX. Pius által 1865-ben szentnek nyilvánittatik (Pawlikovszki, Der Talmud sat. 258. lap)

1486.

Raderus Bavaria Sanctaban III. p 172. olvasható: „Regensburgban (ismét!?) 1486-ban hat keresztény gyermeket gyilkoltak ^meg, husvét táján a zsidók.

1494.

Nagyszombatban, Magyarországon (Bolland. vol. 2. aprílról 838) egy keresztény figyermeket rabolnak el s iszonyatos kínok között gyilkolnak meg a zsidók, akik, a törvényszék elé állítva, következőleg vallottak: „A zsidók azért ontanak oly sokszor keresztény vért, mert hiszik, hogy a keresztények kiontott vére a körülmetélés okozta vérzést apasztja; hogy a zsidóknak egymás iránti szeretetét táplálja s öregbíti; mert a zsidónök havivérzését mérsékli; s végre mert ez által őseik ama szent fogadását teljesítik, mely szerint az Istent naponta keresztény véráldozat által kell kiengesztelni.

Ezen rémséges vallomások mellett azt is árulták el, hogy az imént említett hajmeresztő célokra megkívántaié keresztény vér megszerzésével sorsolás útján bíztatnak meg az egyes zsidó hitközségek. Ezen sorsolást Cantipratana Tamás is teljesen bebizonyítottnak mondja.

1503.

Waldkirchben, Elzászban (Bolland vol. 2. april. 830) egy négy éves kis fiút atyja 10 forintért elád a zsidóknak azon kikötéssel, hogy elevenen visszaadják neki, ha majd vért veendettek belőle. A zsidók azonban oly mérvben fosztották meg vérétől a szerencsétlen gyermeket, hogy a vérvétel helyszínén halva rogyott össze. Dr. Eck János „Judenbüchlein“

czímű művében bizonyítja, hogy a szívtelen apa kivégeztetésén jelen volt.

1503.

Krakóban, Lengyelországban egy szívtelen anya eladta saját gyermekét a keresztény vér után szomjazó zsidóknak.

1505.

Efele, Scriptorum, I. 138, szerint ugyan ily szörnyett esett meg Budveisban.

1514.

Sartorius (pag. 52.) tudósítása szerint 1514-ben Haltban Szászországban St. Mauritzenburg előtt egy Pfefferkorn nevezetű zsidó végeztetett ki, mert, saját vallomása szerint két lopott keresztény gyermeket zsidó hitsorsosainak eladott, nem csak, de sőt azok halálos kínoztatásában is részt vett. (Funták uram ne neked, betörött a feneked!)

1520.

Nagyszombatban és Bazinban, Magyarországon (Bolland. vol. 2. aprilről 839) két keresztény gyermeket megölnek húsvét táján a zsidók, amiért is Magyarországból kiűzetnek. (S ezen honi, országos eseményről sem volna tudomása a nyíregyházai saktervédő ligának?! Ilyen gyarló lábon állana Funták, Ötvös, Szeiffert sat. saktervédők tudománya?!)

1523.

Ugyan ily gyermek gyilkolásról s ezt követő zsidóüldözésről tanúskodik Bonfinus is, s ennek művét sem ismerné a modern tudósok legelőkelőbbjeiből összetákolt saktervédő liga?!

1529.

Ismét csak Bazinban, Magyarországon Meilinger Gergely ottani polgár kilencz éves fiacskáját hosszú kegyetlen kínzás után megölik a rajongó zsidók. A szerencsétlen gyermek teteme csak néhány nappal a vérvétel után találatott, szörnyen megcsonkítva, a város közelében. Az ártatlan áldozat teste ugyanis össze vissza volt szurkálva, összes nagyobb erei fölmetszve, nemző részei levágva! — — s feje erőszakosan betörve.

A szörnyű gyilkosság gyanúja csak hamar a zsidókra esett, kik büntetöket a bíróság előtt be is vallották s a meggyilkolt keresztény gyermek ártatlan vérenek mikénti fölhasználását is elbeszélték. ¹⁾

²⁾ Furcsának látszhatik, hogy noha az 1520-ban Nagyszombatban és Bazinban elkövetett gyermek gyilkosság miatt a zsidók Magyarországból kiűzettek, még is már 1529-ben ismét gyilkolnak Bazinban! — — — Hogyan történhetett az? — — — Hja! — — — „Judaeum repellas furce, tauráén usque redibit.”¹¹ (Lsd erről bővebben Ritter de Pawlikovszki, der Talmud sat. 260. lap.)

1540.

Sappenfelden, Bajorországban (Raderus Bavaria Sancta p. 176.) Pisenharter György negyedfél éves Mihály nevű fiacskája húsvét táján a zsidók által halálra kinoztatik.

A bűntényt valamint a tettesek neveit egy zsidógyermek csevegése árulta el. (Ép úgy, mint Tisza-Eszláron.)

1547.

Hasonló gyermek-gyilkolást követnek el a zsidók Ravában, Lengyelországban (Pavlikovszki, Der Talmud sat. 260. l. s Simon Hakibi.)

1569.

Witowban, Lengyelországban (ibid.) Kosmianina Margitnak János nevű két éves fia, Robrow Lőrincz keresztény gonosztevő által titokban elraboltatik, s Leiczicz Jakab nevű zsidónak eladatik, s kegyetlenül lesakteroztatik.

1569.

Ugyan ily gyermeksakterozás történik Bielkben is (ibid.)

1571.

Münster Sebestyén Cosmographiája szerint Bragadinus M. A. a zsidók által elevenen

lenyúzatott s borzadalmas kínzások között megöletett.

1573.

Sartorius (pag. 53) saját tapasztalásából tudja hogy: „Erst neulich vor wenig verwichenen Jahren, als 1573, ist in Berlin den 28. January *ein Jud gericht worden*, Leopold genannt, so von einem Bettler ein Kind erkauft, ander en Juden übergeben, so mit ihnen Passion s gespielt (gemartert) so láng und hart, bis sie es ertödtet“ (Hallja-e Funták Sándor úr?! — — „*Ein Jud gericht worden*“!! — Keresztény gyermek meggyilkolása miatt!!!

1579.

Paniaban Lithwaniaban özvegy Lublin Orsolyának hétéves leánya Erzsébet Szmelovicz Joákim nevű zsidó által ismét csak húsvéttáján megkinoztatik s meggyilkoltatik (Pavlikovszky, Der Talmud sat. 261, lap.)

1590.

Szydlowban egy keresztény figyermek eltűnik: vértől megfosztott holttestét megtalálják össze-vissza metélve és szurkálva.

1592.

Ugyan ily hajmeresztő módon gyilkoltatok meg Vlnában Simon nevezetű hét éves keresztény gyermek, kinek testi maradványai 1623. óta a vilnai bernardinusok templomában

őriztetnek. (Pavlikovszki der Talmud sat. 261. lap.)

1595.

Gostinban egy keresztény figyermek egy szörny asszony által eladatik a zsidóknak, vérvétel céljából (ugyanott, s Simon Hakibi.)

1597.

Srylow mellett (ibid) egy keresztény figyermek megöletik. Vérével a zsidók az új zsinagógát befecskendezik, ezzel szentelvén föl azt.

1597.

Szydlovban már másodízben fordul elő keresztény gyermek elrablása. Az elrabolt pór figyermek összevissza vagdalt teteme Szydlow közelében megtaláltatott. (Pawlik. Der Talmud sat. 261. 1.)

1598.

P a p e b r o c h (Acta Sanctorum, April, Tom, II. pag. 838.) T e n c z e l (Monatliche Unterredungen, Juli, 1693. p. 567) H o s z m a n n (Das schwer zu bekehrende Judenerz p. 258) egyhangúlag, s összhangzatosan bizonyítják, hogy a lublini törvényszék okmánytárában egy pőr egész lefolyása találtaik, a melyből világosan kitűnik, hogy 1598. évi húsvét táján a lengyel zsidók Pietrziniu Máté swierzanovi földművelőnek Albert nevű

négy éves fiát elrabolták, Szejnoch Márk és Áron nevű zsidók által kibérelt wozniki korcsmába szállították, ott a most említett korcsmabérlők segítségével minden gondolható módon megkínózták, ereit fölnyitották, s a halálra kíntott gyermek tetemét egy közellevő mocsárba dobták.

A körülmények sajátságos összevágása folytán a titokzatos gyilkosság gyanúja csak hamar az említett korcsmabérlőkre nehezült, oly annyira, hogy a lublini bíróság kénytelenítve érzé magát a sürgősen gyanúba esett két zsidóbérlő ellen vizsgálatot elrendelni.

A vizsgáló bíróság, noha a két vádlott folytonos, kirívó ellenmondásokba bonyolódott, már már hinni kezde a meg indított vizsgálat eredménytelenségében, midőn egyszerre s váratlanul egy harmadik gyanús zsidó Katz Jáchim a bíróság elé hivatván a következő önkéntes vallomást tette: „Szokásban van a zsidóknál, hogy a gazdagabbak a szegényebeket nagyobb ünnepeken megvendégléjk, s így történt hogy én is az imént elmúlt húsvéti ünnepeket Szejnoch Márknál töltém. Midőn egyszer, mit sem gyanítva, Szejnoch élelemkamarájába léptem, hogy egy kis enni valót keressek, a kamara egyik sarkában egy, fehér kendővel gondosan betakart edényt pilrlantottam meg. Gondolván, hogy méz van az edényben, csakhamar belenyúltam; de meglepetésemre, nem mézet, hanem vért találtam, s midőn ez iránt kérdést intéztem a háziasz-

szonyhoz, ez azt adta feleletül, hogy ez egy keresztény gyermeknek a vére; de szentül meg kellett ígérnem, hogy erről föltétlenül hallgatni fogok. Hz ígéretemet ismételnem kellett, midőn tegnap Szejnoch Márkkal egy börtönlukba zárattam, ahol a félelemtől meg tört Márknak szavamat kelle adnom, hogy valami még kínoztatásom esetében sem fogok.

Egyébiránt mondta nekem Anasztázia is, ama keresztényasszony, ki a közel múlt húsvéti ünnepek tartama alatt Márkusnál mint sabbasgőjia szolgált, hogy ura pinczéjében a hordók között egy gyermeki tetemet vett észre. Ekkor Ááron is sürgősen kívánta, hogy kihallgattassék azt Ígervén, hogy most már őszintén fog vallani. És csakugyan vallott önként, körülményesen amint következik. „Kevéssel, úgymond, húsvéti ünnepeink előtt egy micdzyrzycci Selmann nevű zsidó arra kért föl, hogy egy keresztény gyermeket szerezzek neki. Két nappal később kocsin vittem áruczikkeket Loziec helységbe. Ez után találkoztam Ilajczik Tsaák zsidó hitsorsosommal, akinek társaságában folytattam utazásomat. Útközben csak hamar egy keresztény gyermeket vettünk észre egymagában a mezőn, mire az útközben hozzám csatlakozott Hajczik Isaák e kérdést intézi hozzám: Emlékszel még arra a mit Selmanuak ígértél? ----- Siess tehát fogd meg e gyermeket s vidd el Selmannhoz adott szavad szerént.

S én csakugyan, leszálltam a kocsiról s a

mitsem gyanító gyermeket elfogtam, Boznikba magammal vittem, s megérkezésem után azonnal átadtam atyámnak, aki a gyermeket a pinczébe rejtette. Két hét múltával Selmann és Isaák is hozzánk jöttek, megölték a pinczébe rejtett keresztény gyermeket, s tetemét a sabbasgójia, Anastázia közbejöttével a házból eltávolították. A megölt gyermek vére egy külön edénybe tétetett, húsvétig elrejtve őriztett, s akkor borba keverve megittuk.

Erre Isaák is kihallgattatott s szinte egészen önkéntesen s az előbbivel összhangzatosan vallott, kivéve azon vallomását, mely szerint a meggyilkolt gyermek fölfogott vérének tetemesebb részét Selmann vitte magával Micdyrzycebe s ő — Isaák csak a kisebb részét kapta a vérnek, melyet azonnal feleségének adott át, hogy azt a sütdő máczeszbe keverje!!! — —

E fontos vallomását Isaák nemcsak hogy soha vissza nem vonta, hanem, ennek folytán halálra ítéltetvén, közvetlen kivégeztetése előtt! — — nyilvánosan s ismételve bevallotta, *hogy a zsidók, hacsak lehetséges, minden évben keresztény gyermeket gyilkolnak le, s annak vérért részben borral keverve, megisszák, részint a máczeszbe vegyítve, megeszik.*

Végül kihallgatva lett az említett „sabbasgoja“ Anasztázia is, aki szinte mindent bevallott, úgy, hogy az egész büntény s annak minden mozzanata tisztán, teljesen bebizonyítva állott a bámuló bírák előtt.

Anasztázia a többi között azt is kivalotta, hogy a zsidók, amint ezt ők maguk előtte ismételve állították, *csak akkor ülhetik meg kellőleg húsvéti ünnepeiket, ha arra keresztény vért szerezhetnek.* ¹⁾

¹⁾ Eddig a lublini törvényszék hivatalos actáinak rövid kivonata! Láthatja ebből is mindenki, ha nem is volna ehhez hasonló több eset, hogy a talmudzsidó keresztény gyermekeket gyilkol otromba vallási rajongásból!

Ez tehát bíróilag megállapított elvitázhatatlan tény!

De ezen bíróilag megállapított történeti tény ellenében ott van ám a magyar országos képviselőháznak nagy tudományit elnöke Pécliy Tamás, ott vannak e ház kiváló alakjai Mezei, Helfy Ign., Ötvös Károly, Irányi Dániel sat. akik minden adott alkalommal, a tudomány által kiderített történeti tényeket bámulandó vakmerőséggel egyre pofozva, ismételve hirdetik, hogy: „a zsidók ellen emelt ama vádak, melyek szerint ezek keresztény vért ontának, nem egyéb a sötét? A buta? középkor fanatikus koholmányánál (Péchy, Mezei, Helfy, Ötvös nyilatkozata) vagy hogy: „az, hogy a zsidók keresztényeket gyilkolnak vallási rajongásból, szerintem biztosan soha sem fog kiderülni“. (Irányi Dániel.)

A tudomány, de kivált a történeti gondos búvárkodások ezen páratlan portentumai ellen persze hasztalan minden erőlködés!!! — Ők nem fogadnak el semmi ellenvéleményt!!! Ők egyszer Istóczy ellenében (a tiszta-eszlári rituális gyilkosság első fölemlítése alkalmával) nagy bölcsen kimondták imént idézett ítéleteiket, és----- punctum! Ez ellen nem protestálhat sem a lublini törvényszék archívuma, sem a történelem bár

1650.

Caadenben egy Tillich Mátyás nevű öt éves keresztény gyermek márczius n-én meggyilkoltatik. Ez a történet más hasonló bűntettek emlékét is visszaidézi, amelyek Steierországban Karinthiában, Krajnában sat. elkövertettek. ¹⁾

1655.

Tunguchban, Németországban egy figyermek meggyilkoltatik (Lsd. Tenczel, Monatliche Unterredungen 1693. junius.

1665.

Bécsben 1665. május 22-én egy kövekkel terhelt zsákba kötött női tetem huzatott ki azon mocsárból, melyben a bécsi zsidók lovaikat szokták lureszteni.

A tetem összevissza volt szurkálva s összevagdálva, s amint csakhamar kiderült, egy bécsi, újlaki (Neustift) kézműves nejének teteme volt, aki a zsidóktól elfogatva, s bor-

mely lapjai!! — — Ők kimondták az ellenkezőt — — és ők — — csalhatatlanok!!! — — — — Az ám! — — — elbizakodott — — — pöffeszkedő — — — — tudatlan — — — — tudós-kák!!! -----

¹⁾ Lsd. bővebben Islóczi 12. Röpirat UI. évfoly. IX. füzet. 14. lapját, s La question juive, Eisenmenger, Das Entd. Judenth. II. rész 3. fejt. s Tenczel, Monatliche Unterredungen 1694. Januar.

zasztó kínzások között vérétől megfosztva, említett mocsárba dobatott. ¹⁾

1669.

Metzben egy 3 éves kis fiú Levi Rafael zsidó által elraboltatik, és kegyetlenül meggyilkoltatik. Holtteste borzasztóan megcsontítva találtatott meg.

A tettes a metzi parlamentnek 1670. június 6-án hozott Ítélete folytán, elevenen tnegégettett.²⁾ (Lsd. bővebben: Abbrége du procès fait aux juifs de Mets, Paris 1670.)

1675.

Mieszben, Csehországban 1675. márczius 12 én egy négy éves keresztény fiú a zsidók által megöletik. A büntény a meggyilkolt gyermek nagyanyja «által napfényre hozatik, s a gyilkosok elítéltetnek. (R. Cholexa l'avlikovszki, der Talmud sat. 266. lap.)

¹⁾ Lsd. bővebben Konstantin Ritter de Choleva Pavlikovszki Der Talmud in der Th. u. Pr.

²⁾ Nos hát vájjon erre mit mondanak a fentebb dicsért tudós urak: Péchy Tamás, Mezei,

Helfy, Ötvös K. Irányi Dániel?!----- Vájjon megmaradnak-e most is a töiténeti buvárlatok és nyilvános tényekkel homlokegyenesen ellenkező állításaik mellett? s ha igen, tarthatják e különösnek, hogy minden komolyabb történész az őszinte szánalom és érdemlett ignorálás mosolyával rájuk tekintve fennen hangoztatja: szegény, elbizakodott, önhittségökben teljesen elvakult,----- tudatlan-----patres patriae!

Grodnóban, Oroszországban Schulka nevezetű zsidó egy keresztény gyermeket rabol el, s több zsidócinkos segítségével, kereszt alakjában szétfeszíti, kínos szúrások által vérét veszi, s tetemét a közel mezőre dobja. A büntény a zabludovi bíróság által kiderítetik, s a gyilkosok elítéltetnek.

A bünper hiteles iratai a zabludovi okmánytárban őriztetnek.

1694.

Tentzel, Monatliche Unterredungen 1694. január, 148. lapján fölhoztatik, hogy Kaadenben, Csehországban Tillich Mátyás nevű öt éves keresztény fiú rettentő kínzások között gyilkoltatott meg a zsidók által. A szerencsétlen gyermek tetemén hét nagy seb találtatott s kéz- és lábujjai le voltak vágva. A gaz tettesek elfogattak, s kerékben törettek. III. Ferdinand császár a halálra kínzottnak emlékszobrot emeltetett.

1753.

A kijevei (Oroszország) törvényhatóság okmánytárában létezik egy perirat 1753. május 22-éről, amelyből megdönthetlenül kiviláglik, hogy Studzinszki Ádám nevű földes úr 19 zsidó ellen pert indított István nevű gyermeke meggyilkoltatása, rituális lesakteroztatása miatt.

A vádlott zsidók, névszerént: Moszkovicz Jankel, Kiva, Breune, Elis, Frusche, rabbi Majer Schmaja, Vola Seibél, Berka, Leib, Schmul, sat. mind összhangzatosan s körülményesen vallottak, s egymást kiegészítő vallomásaikból kiderült, hogy a szegény Istvánka ép oly czélból, s ép oly módon kínoztatott s gyilkoltatott meg, mint sok mással a trienti Simonka. A hajmeresztő vallomások ott vannak per longum et latum, a kijevei okmánytárban. A 19 gyilkos mind kínos halálra s a perköltségek viselésére ítéltetett. — Az ide vonatkozó eredeti periratok az akkori kijevei bírák aláírásával vannak ellátva. ¹⁾

1803.

Oertel Frigyes „Was glauban die Juden“ fölhozza, című művében, hogy Nürnberg és Würzburg között fekvő Buchhof nevű helységben egy figyerinek (Makkéi fia) egy handlé zsidó (Hirsch) által elraboltatott s lesakteroztatott.

¹⁾ Nos domini mei, amott a magyar törvényhozás padjain?!----- hol most az igazság, hol a tudományos okvetlenség?!----- Ilyetén hivatalos okmányokban-e, vagy pedig a ti lármás, imponálni vágyó, tudományosat játszó handabandáitokban?! Feleljetek e kérdésre Péchi Tamás, Mezei, Ötvös, Helfi, Irányi et omnes reliqui minorum gentium; — — Meritek-e még most is vakmerőén állítani, hegy a rituális gyilkosság — — „soha sem fog kiderülni“ — — hogy ennek vádjja csakis a sötét, babonás középkor alaptalan koholmánya^{14?}

Az erre vonatkozó bírói vizsgálat és tárgyalás bámulatos módon vág össze a tiszta-eszlári drámával. ¹⁾

1810.

A damaskusi per iratai között találtatik John Barkernek aleppói volt konzulnak egy levele, melyben említés tételik egy aleppói keresztény nőről, kit egy ankonai Ráfael nevű zsidó gyilkolt meg, hogy vérét vegye ²⁾

1817.

AVilnában, Oroszországban Adamovicz Marianna nevű kiskorú keresztény leányka a zsidóktól meggyilkoltatik. A bűntény kiderül, de — — ala Tisza-Eszlár! cselszövényesen elnyomatik.

1823.

Wieliczben, Oroszországban Jemelian Ivanow nevű rokkantkatona kiskorú fiát Berlin Schmerko nevű zsidó elrabolja, s vérét vevén, megöli. Az összevágó körülmények és tanúvallomások Berlin Schmerkó bűnös voltát világosan kiderítették ugyan, de az eset, ismét csak a la Tisza-Eszlár elnyomatik.

¹⁾ Lsd. Pavlikovszki, Der Talmud sat. 272—276. lapján.

²⁾ Laurent: Affaires de Syrie.

1826.

Ugyanily gyermekgyilkolás történt 1826. Warsóban, melynek minden adatai s hivatalos iratai, a parere medicummal együtt az elrémült zsidóság váratlan nagy vizsgálására, ad acta tétettek. ¹⁾

1827.

Ismét csak Wilnába Petrovicz Ossyp nevű kiskorú figyermek, a föntebbiekhez hasonló módon halálra kinoztatik a zsidók által, akiknek borzadalmas büntettét Zukovszki nevű tizenhatéves pásztorlegény, mint a gyilkosoktól észre nem vett szemtanú fölfedezi. *)

1831.

Sz. Péterváron egy figyermek meggyilkoltatik rituális czélból. Így ítélt a törvényszék négy bírása. ²⁾

1839.

Damaskusban a vámhidnál fölfedeznek egy vérrel telt üveget, amely egy zsidóra címzeten érkezett, s e zsidó 10.000 piasztert ígért a hivatalnokoknak, ha a dolgot eltusolják. ³⁾

¹⁾ Chiarini, Teória del Gindaismo. vol. I. pag. 355.

²⁾ Pavlikovszki, Der Talmud sat. 282. lap.

³⁾ Amblagen der Juden. Lipcse 1864.

⁴⁾ Lsd. a damaskusi pert Laurentnál 355. 1.

1840.

Damaskusban megindul a világhírű per, Calangiano Tamás kapuczinus atyának és keresztény szolgájának szertartásos czélből zsidók által történt meggyilkoltatása tárgyában. A bűntény teljesen kiderült, noha aztán sok pénzért, kegyelmet kaptak a *bíróilag* elitét gonosztevők. — E világhírű bűnper eredeti okmányait e sorok írója saját szemével látta a párisi levéltárban; de nyomtatásban olvasta Laurent Affaires de Syrie* s bő kivonatban Pavlikovszki, „Der Talmud* sat. 284—308. lapján, s oly érdekeseznek találta azokat, hogy erősen késztetve érzi magát e felette tanulságos perokmányoknak lehetőleg bő vázlatát, ezen különben rövide szabott könyvében is közölni, amint következik.

„Baudin, a damaskusi francia konzulátus kancellárja 1255. évi Jahaze hó 4-én Scherif-Pascha divánjában megjelenván, e következőkről értesítő a paschát. Tegnapelőtt, szerdán történt, hogy Tamás kapuczinus atya, szokása szerint délután kiment, és pedig a zsidó negyedbe a végből, hogy a meghalt Terra - Nova házában leendő árverésre vonatkozó hirdetést a zsidó zsinagóga ajtajára is kifüggesse. Minthogy azonban Tamás atya egész nap elmaradt, az e miatt aggodalomba ejtett inasa estve felé az említett zsidó negyedbe siette, a végből, hogy a rejtélyesen eltűnt urát fölkeresse; azonban az inas is eltűnt nyomta-

lanul épúgy mint az ura, akinek fölkeresésére indul vala.

Tamás atya a francia konzulátus oltalma alatt állott; amiért is a francia konzul, a rejtelmes eltűnés hírére, azonnal Tamás atya zárójába siette, hogy a tényállást itt tüzetesebben megtudja.

A konzul láttára a zárda körül összesereglett keresztény nép azonnal s egyhangúlag a zsidókat gyanusítá Tamás atya és inasának rejtélyes eltűnése miatt, minek folytán Scherif-Pascha a lehető legszigorúbb rendszabályokhoz nyúlt, hogy a két eltűnt egyén hollétét kipuhatolja; de, noha a zsidó negyedben legtüzetesebb házmotázások történtek, s noha a gyanú alá esett zsidó személyek mind elfogattak s vizsgálati eljárás alá vétettek, a két eltűntnek nyomára még sem lehet akadni, mindaddig, inig egy, a zsinagóga szomszédságában lakó Soliman nevezetű borbély, föl-tűnő, kapkodó magaviseleté s ellenmondásos nyilatkozatai következtében flagrans gyanúba esvén, el nem fogatott, s a valódi tényállást föl nem derítette e következő vallo mással:

Ugyanazon nap estéjén, midőn Tamás atya inasával együtt eltűnt, rabbi Mózes Saloniki, rabbi Mózes Abou = el = Afíé, Harari Dávid, Isaák, és Aaron testvérek, Harari József ezeknek nagybátya és Laniado József, az elfogott Tamás atyát Harari Dávid házához hozván, engem is odahivattak, s rámutat-

ván a hátsó szobában levő, megkötözött Tamás atyára, arra biztattak engem, sok pénzt ígervén nekem, hogy a kapuczinus atyát megöljem. Az, aki engem lakásomról elhitt Murad = el = Fattal, Harrari Dávid szolgája vala.!

Erre Ilarrari Dávid s annak szolgája Murad == el — Fattal hallgattattak ki, akiknek egymásnak ellentmondó vallomásaik; de különösen azon körülmény, hogy Harrari Dávid az alibit kimutatni nem tudta, mind valószínűbbé tették Tamás atya rituális legyilkoltatását, míg végre a harmadizben is előidézett Soliman borbély, sok tétovázás, s hémezés-hámozás után, Hazez Beyk tüzér ezredes, két magasabb rangú tüzértiszt, a francia konzulátos kancellárja, s Mallari orvos jelenlétében, következőleg vallott: „Tamás atya eltűnése napjának estéjén, mintegy félórával a nap lenyugta után Harrari David szolgája Murad «=“ el — Fattal fölkeresett saját lakásomon s arra kért föl, hogy menjek át rövid időre urához Harrari Dávidhoz. Én mi rosztat sem gyanítva rögtön átmentem, s ott ezeket találtam: Harrari Aáron, Isaák és József testvéreket, rabbi Abou = el =*= Affié Mózeset, Laniado Józsefet, rabbi Saloniki Mózeset, a háziurat Harrari Dávidot és a megkötözött Tamás atyát. Harrari Dávid és Aáron egy nagy kést hoztak, amellyel Harrari Dávid az e közben a többi jelen volt zsidók által erőszakosan földre terített Tamás atyának általam tartott fejét vágta el,

míg a többiek a legyilkolnak omló vérét egy e czelelra már előzetesen elékészített edénybe fogták föl, oly gondosan, hogy egy csepp se vesszen el. Erre a tetemet a szobából ki s a közel fakamarába vittük, ahol egészen levetkőztettük s a ruházatot elégettük. Ezután, a jelenvolt zsidó rabbik biztatására, a tetemet darabokra vagdaltuk, s a darabokat a rabbi Abon-el-Affié lakása melletti csatornába dobtuk.

Soliman borbély ezen sújtó vallomásával minden lehető körülményre nézve mondhatni szóról-szóra összhangzólag vallott Harrari Dávid szolgálja Marad-el-Fattal is, aki Ratti-Menton francia konzul ezen kérdésére: „mi történt a meggyilkolt Tamás atya fölfogott vérével? azt adta válaszul, hogy e vér az atya gyilkosainak nyilatkozata szerint, a húsvéti macseszbe vegyítették.!!!

E fontos vallomások után a Scherif-l'ascha által kiküldött vizsgáló bizottság az elkövetett bűntény színhelyére sietett s a beismerésben levő Soliman borbély s Murad el-Fattal szolgálbrtmutatása és kalauzolása mellett visszavonhatlanul konstatalta Harrari Dávid házában nem csak a megtörtént gyilkosság és tetemmészárlás világos nyomait, hanem behatolván az említett csatornába, ott csakugyan a meggyilkoltnak tetemmaradványai mellett, annak általánosán ismert camauraját (papi sapka) is föltalálta.

A bűntény színhelye megvizsgálásának eme váratlan eredménye oly mérvben hatott

az eddig tagadásban volt gyilkosokra, hogy mintegy egymással vetekedve vallottak.

Összhangzó vallomásaikból elvitázhatlanul kiderült, *hogy Támás atyát és szolgáját azért sakterozták le, hogy a közelgő húsvéti ünnepekre keresztény vért kapjanak a végből, hogy azt a sütendő maczeszbe vegyítsék s így egy titkos törvényüknek eleget tegyenek.* ¹⁾

Az elővizsgálat eme meglepő eredménye alapján csakhamar megtartatott a végtárgyalás, a melynek az lett a vége, hogy a vádala helyezett tizenhat zsidó közöl, Abon-el-Afié. ki a tárgyalás alatt izlamra tért át, s aztán minden tekintet nélkül elbeszélte a zsidó rituális gyilkosságok hajmeresztő titkait, továbbá, Aslau Farkhi, Soliman borbély s Murad-el-Fattal kegyelmet nyertek; Harari József és

¹⁾ Hát ehhez mit mondanak a magyar országos képviselőház tudós héroszai: Péchi Tamás, Ötvös Károly, Helfi Ign. Irányi Dániel sat. sat? -----Megmaradnak e még most is azon borzasztóan tudományos állításaik mellett, hogy „a rituális vérvétel vádja csak is a sötét, rajongó, tudatlan középkor agyrémes szüleménye (Péchi T.) vagy hogy a rituális gyilkosság valódisága soha sem fog kiderülni“ /Irányi). Hahogy a többször dicsegett s általunk érdem szerint bámult tudományosságuk még most is tántoríthatlanul állana, úgy legyenek szívesek elolvasni „S e d e r A d a r h u t“ című zsidó munkát, amelynek zsidó szerzője, bár saját érdekből, de világosan felsorolja a rituális gyilkosság egyes eseteit.

Legnadó József a pör befejezése előtt meghaltak; a többiek pedig, névszerént: Harrari Dávid, Ááron és Isaák, rabbi Saloniki Mózes, Meier, Murad, Farkhi József, Stamculi Ááron, Picclotto Izsák halálra ítéltettek! — — —

A kivégzésnek azonnal az ítélet kihirdetése után kell vala történnie; de Ratti-Menton gróf s francia konzul óhaja folytán a halálos ítélet megerősítés végett Ibrahim basához a sziriai hadsereg akkori főparancsnokához küldetett, s e halasztás az elítéltek szabadon bocsáttatását eredményezte, a mennyiben az e közben Alexandriába ékezett *Monte/iore Mózes ós Kremieux* zsidókirályok óriási kincsek áran oda vitték a dolgot, hogy Mechmed-Ali az elítélteket egyszerűen szabadon bocsájtatta!!!

1843.

Rodusban, Corfuban s másutt kisült, hogy a zsidók keresztény gyermekeket sakteroztak le húsvét táján. ¹⁾

1859.

Fokschaniban Oláhországban öt éves keresztény gyermek sakteroztátik le; a büntény azonban a zsidók pénzével, a la Tisza-Kszlár eltusoltatik. ²⁾

¹⁾ L. Egitto sotto Mehemed Ali di Hamont, Páris 1843.

²⁾ Pavlikovszki sat. Der Talmud sat. 368. lap.

1881.

Alexandriában, Egyiptomban, Fornarachi görög ifjú meggyilkoltatok, mely eseménynyel 1881 - 1882-ben az összes műveit világ lapjai foglalkoztak. A holttest vér nélkül találtatott, és viaszszoborhoz hasonlított. Baruch zsidó család vizsgálati fogságba vettetett, s az Egyiptomban megkezdett per Görögországban folytatatlk, a hová a Fornarachi család illetékes. Ez eset miatt nagy zenebonák törtek ki a zsidók ellen Egyiptom főbbvárosaiban. Eddig még nem tudatik a végítélet. Megvan a fiúcska holttestének fényképe, melyen a hulla összevissza metélve és szurkálva van (Istóczi 12. röpirat, III. évfolyam IX. füzet 15. lapján.)

1882.

Lucában, Lengyelországban Minuch Fran-ziska lesakt erozása a krakói bíróság; Ital konstatáltad k s a tettesek bíróilag elítéltetnek; de a felsőbb bíróság ítélete eddigelé hiányzik.

1882.

Tisza-Eszláron Solymosi Eszter 14 éves leányzó a zsidók által a zsinagógában lesak-teroztatik. Az e büntényre vonatkozó adatokat Istóczi Győző 12. röp. III. évf. XI. füzete nyomán következőleg adjuk.

„Az első bírósági ítélet a tiszta-eszlári perben.

Olvasóinknak bizonyára feltűnhetett, hogy a 14 hónapon át folyt t.-eszlári perrel mi rendszeresen, kimerítően nem foglalkoztunk. Ennek oka nemcsak abban rejlett, hogy terünk a napilapok útján úgylis bőven ismertetett részletek és fejlemények közlésére elégséges nem volt; hanem ezen eljárásunknak főoka az volt, hogy mi, noha az eszlári per az antisemitizmus fejlődésére és megizmosodására nézve kolosszális mérvben befolyt, ezen pernek a hatalmas ellenáramlatok s működésbe hozott manoeuvre-ek mellett elejétől fogva problematikus volt, kimenetelétől magát a magyar antisemitizmust elválhatlan kapcsolatba s függőségben ne hozzuk, s ekkép azt, bármi lett legyen is az eszlári per vége, — elvi magaslátán érintetlenül, sértetlenül fentartsuk.

Egyébiránt nagyon tévedne az, a ki a nyíregyházi törvényszéknek f. hó 3-án kihirdetett s a sakterekre és hullausztatókra nézve felmentő ítéletét bármiként is az antisemitizmus vereségének tekintené. Ez ítélet ellenkezőleg az egész zsidóság morális veresége a közvélemény előtt, a mely a saktereket és hullausztatókat már rég elítélte, s a melyek e marasztaló ítéletén a törvényszék ítélete se változtatott semmit. Igen, mert nincs oly ember, a ki, miután a törvényszék ítélete előtt

hitt a zsidó rituális gyilkosságokban, ezen ítélet után most már megváltoztatta volna nézetét. A nyíregyházi törvényszék ítélete csak hivatalosan s a vádlottakra nézve intézkedhetett mérvadólag, de nem egyszermind az ezen monstre-per minden legkisebb mozzanatát éber figyelemmel kísért közvéleményre nézve is, a mely tudja azt, hogy a törvényszék csak a törvény §-ai alapján, a materiális bizonyítékok mennyiségét számbavéve, ítélni. Az pedig, hogy valamely bűntény morális bizonyossággal elkövetett-e, vagy sem, és van-e ennek bebizonyítására a fennálló törvény §-ai által megkívánt két kifogástalan tanú avagy sem: az két lényegesen különböző dolog.

Ha Nyíregyházán esküdtszék ítélt volna: a sakterek már éreznék a kötelet a nyakuk körül. Ezért nem is lesz Magyarországon behozva az esküdtszéki intézmény büntető eljárásunkban, amint erről a „Nemzet“ című kormánylap a minap biztosított is bennünket. Mai napság még Muszkaországban is esküdtek ítélnék a bűnügyekben, s Magyarország ezen szabadelvű intézményre még nem érett meg! S miért? Mert a magyar esküdtszék kurta processust csinálnának a zsidó akasztófavirágokkal, daczára a Szeffyferteknek, Ötvösöknek, izraelita irodáknak, Rothschildcnek, Hirsch báróknak és tutti quanti Nekünk magyaroknak pedig ez idő szerint a zsidók parancsolnak, és (mint akár a zabot vagy

szénát a hadsereghez) zsidók liferálják igazságügyi törvényeinket is.

A rituális vérvád tehát ma is csak szintűgy fennáll, mint a nyíregyházi törvényszék ítélete előtt, először azért, mert az ítélet indokolásában maga a törvényszék kijelenti, hogy ő nem tárgyalt rituális gyilkosságot, tehát akkor a rituális gyilkosság elvi kérdésében nem is dönthetett; másodsor, a zsidó rituális gyilkosság a történelem feljegyzései s a rituális könyvek, jelesül a Lembergben 1880-ban 270-ik kiadásban megjelent „Sohar* című könyv által, — a melyben borzalmas részletességgel előiratik, miképen kell a keresztény leányokat a lesakterolás műtétének alávetni, — az eszlári eset nélkül is elégségesen bebizonyítva van; de harmadszor fennáll a közvélemény előtt a rituális gyilkosság gyanúja a törvényszék felmentő ítélete után is még az eszlári esetet illetőleg is mindaddig, a míg Solymosi Eszternek a törvényszéknél levő hullabüzös ruhái — a melyeket a zsidók (cui bono fuerit!) állítottak elő, nemlétezőknek nem deklaráltak, s míg csak jegyzőkönyvben fog állani az, hogy a kesergő anya Solymosi Jánosné s ennek gyermekei, a leánya s illetőleg nővérük kétségtelen ruháiba öltöztetett s az agnoskáláskor még felismerhető volt (mert még feloszlásban nem levő) hullát saját

leánya s illetőleg nővérük hullájának el nem ismerték.

De azonkívül, hogy a nyíregyházi törvényszék ítélete a zsidó rituális gyilkosságok nem létezéséről senkit se győzött meg, a ki előbb hitt e rituális gyilkosságok létezésében, a tiszta-eszlári per még más tekintetben is rendkívül becses tápanyagot szolgáltatott az antisemitizmusnak. S e z e n eredmény mellett eltörpül még a rituális gyilkosság kérdése is.

A mi zsidó visszaéléseket mi már évek óta theoretice a társadalom elé tártunk, de ezen állításainkra csak gunyosoly, csak vállvonogatás volt a felelet: mindazok a zsidó visszaélések a tiszta-eszlári perben arczátlan cynismussal, egész kolosszális mérveikben practice az ámuló világ szemei előtt feltárva lettek. A bámulatós zsidó szolidaritás, a zsidó rágalom, ármány és perfidia, a napnak az égről letagadása, a feketének fehérre bizonyítása, fenyegetődzés, terrorizálás, üldözés, a sajtóban való meghurczolás, pénzzel mindennek korrumpálása, hamis tanúk állítása, hamis eskü, hamis vádaskodás, sat. sat., szóval valamennyi zsidó „force“ és mesterfogás ott áll most a megdőbbsent társadalom szemei előtt, a mely rémülve látja azt, mi mindenre képes a zsidó az izolálva álló védtelen kereszténnyel szemben!

Most már nem nevetgél senki a m i eljárásunkon; most már érti mindenki a m i eljárásunkat: most már mindenki előtt kétség-

télen dolog, hogy de bizony van zsidó-kérdés és pedig a leges legakutabb formában. És ennek a demonstrálására volt szükségünk leginkább az eszlári perre.

A kétségbeesésükben ide-oda kapkodó zsidók kényszerülve lettek az egész világ szemei előtt nyílt kártyákkal játszani, s hogy a házárdjátékot ezúttal megnyerjék, utolsó atout-ikat ki kellett játszaniok.

És ne higye azt senki, hogy a zsidók a t.-eszlári perben csak azért vállaltak szolidaritást a vádlott zsidókkal, mert ezek r i t u á l i s bünténnyel voltak vádolva, következőleg az egész zsidó felekezet érdeke volt kockán. Mert többé-kevésbé ugyanígy járnak el ö k minden perben, minden ügyben is, a hol zsidó áll még az ő s z e m é l y e s ügyével is kereszténnyel szemben. Csakhogy ezen ügyek nem csinálnak olyan feltűnést, nem tárgyaltnak az újságokban, sőt, a mennyire lehet, minden áron agyonhallgattatnak, eltusoltatnak.

S e z é r t nem tudott a társadalom semmit se arról az óriási veszélyről, a mely ő t a zsidóság részéről fenyegette. A zsidóság az ő áldozatait e g y e n k i n t, z a j t a l a n u l tasította bele a bukás örvényébe. S e s z e g é n y áldozatok, a kiknek száma száz és száz-ezernyi, megsemmisültek egymás után anélkül, hogy a gondtalanság ö l é n ringalódzó tár-

satlalom csak egy jajkiáltásukat is halhatta volna.

Az eszlári pernek volt az a rendeltetése, hogy a zsidó pókok vérengző, de emellett ravasz és gyáva természetét a társadalommal egész utálatos mivoltában megismertesse.

Ez a tulajdonképi nagy nyeresége, sőt vívmánya az antisemitizmusnak a t.-eszlári perből, a melyből nem von le semmit se még az első bírósági felmentő ítélet sem. Sőt ellenkezőleg; mert a közvélemény látva a zsidó üzemeket egész meztelenségükben s ellenállhatlanságukban, nemcsak nem csodálkozik a fölött, hogy a vádlottak felmentettek, de ezt igen természetesnek is találja.

De jaj a zsidóknak ezért a fölismérésért!

Egyébiránt mi a nyíregyházi kir. törvényszék Ítélete előtt loyális honpolgárokhoz illő köteles tisztelettel hajolunk meg, s nem követjük Pulszky Ferencz példáját, a ki a budapesti esküdtszék az Istóczy Győző ismeretes sajtóperében hozott felmentő verdikt miatt gyalázatos módon megtámadta. Pedig, míg egy esküdtszék ítéletéhez, — a melynek alapja pusztán az ítélő esküdtek benső meggyőződése, lelkiismeretük sugallata, — senkinek a világon egy szava sem lehet; addig indokkal ellátott (s hozzá még nem is jogerejű) ítélet kritika tárgyát képezheti; mert az írott indokok helyessége vagy helytelenségétől függ az indokolt ítélet helyessége vagy helytelensége. Mi azonban tar-

tözkodunk még a kritikától is, és nem követejük a zsidó lapoknak azon eljárását, mely szerint ezek az eljáró törvényszéket mindaddig, míg a felmentő ítéletet meg nem hozta, napokint a sárban meghentergették, és annak egyes tagjait a legalávalóbb szidalmakkal illették.

Ismételjük, mi, loyális honpolgárokhoz illő köteles tisztelettel hajolunk meg a nyíregyházi tekintetes kir. törvényszék ítélete előtt.

*

Ezek után előrebossátva azt, hogy ezen ítélettel Schwarz Salamon, Buxbaum Abrahám és Braun Lipót sakterek, ugyszinte Wollner Herman a gyilkosság-, Scharf József egyházfi, Junger Adolf, Braun Ábrahám, Lusztig Sámuel, Weiszstein Lázár, Taub Emánuel, a gyilkosságban való részesség büntettének, — Vogel Amsei, Smilovics Jankel, Herschko Dávid, Grosz Márton és Kiéin Ignác a bűnpártolás vétségének vádja alól felmentettek, közöljük ezen ítélet indokait egész terjedelmökben.

Az ittlét indokai:

A vizsgálat és végtárgyalás adatai szerint H u r y Andrásné, szül. Olajos Julianna, tiszta-eszlári újfalusi lakos, 1882. évi april i-én délelőtt, három nappal az izraelita húsvét (Passah) ünnepek előtt cselédjét, a 14 éves Solymossy Esztert elküldötte a község másik részét képező Ó-Faluba Kohlmayer József

boltjába festékért és koromért, a lakóház-pitvarának a közelgő húsvéti ünnepek alkalmából leendő kifestésére. Solymossy Eszter, miután még L á n c z y Gáborné szül. Kasala Teréz és Csordás Gáborné, szül. Szakolczay Zsuzsánna szomszédoktól is megbízást kapott ugyanazon kereskedésben egyes bolti cikkek bevásárlására, d. e. 10½ óra tájban hazulról elment, a mint azt Hrabár Gyula is bizonyítja. Délelőtt 11 óra tájban megérkezett az Ó-Faluba, hol a bolt felé haladtában találkozott nővérével Zsófiával, a ki éppen akkor gazdájával, Rosenberg Hermannal, bort vitt Tau b Emánuel lakására, s a kinek kérdésére akkor csak annyit mondott, hogy a boltba megy. De találkozott ez útjában még Jakab János, Szabó Julianna és T a n y i Gábor kihallgatott tanukkal. Volt is Kohlmayer József kereskedésében, s ott vörös és kék festéket vásárolván, néhány percznyi időzés után eltávozott, Útközben Rosenberg Herman lakása előtt haladván el, a ház kapujában nővérével, Zsófiával megint találkozott, beszédbe ereszkedett, majd annak kijelentésével, hogy sietnie kell, mert otthon várni fogják a festéket, nővérével elvált, és sebes léptekkel folytatta útját Tótfalu felé, a mely irányban testvére Zsófi egész az Ó-Falu végén levő malmon túl követte tekintetével, a meddig Rosenberg Herman magasan fekvő háza kapujából ellátni. Ugyanezen malom mellett elhaladni látta öreg T a n y i Gábor, majd Hajdú József, kissé

tovább Tapasztó Miklós, ismét tovább Kaposi József, míg végre Tapasztó Miklós azt is látta, midőn a leány a zsidótemplom előtti téren elvonuló töltésen vissza áthaladt, és midőn állítása szerint az idő déli i 2 órához már elközelt. Solymossy Eszter délutáni 2 óráig haza nem térvén, Ilury Andrásné annak felkeresésére indult az Ó-Faluba.

Itt Solymossy Zsófitól azon értesítést nyervén, hogy Eszter eljött a boltból, és még déli 12 óra előtt hazafelé indult, azon gondolatban, hogy talán már otthon fogja őt találni, visszatért a lakására, de Esztert sem odahaza, sem anyjánál, özv. Solymossy Jánosnénál fel nem találta. Özv. Solymossy Jánosné Hury Andrásné utján hírt vevén leánya eltűnéséről, szintén leánya keresésére indult, de bár az egész falut bejárta, a leány nyomára nem akadt. Leányának eredménytelen keresése után estefelé özv. Solymossy Gáborné társaságában sírva térvén haza, midőn útközben a zsidótemplom mellett haladt el, Scharf József zsidó egyházfi és annak neje Müller Léni a templom melletti lakásukról kijöttek eléje az útra, és biztatták, ne búsuljon meg fog kerülni a leánya, felemlítvén, hogy Nánáson is történt hasonló eset, ott is elveszett egy gyermek, akkor is a zsidókat gyanúsították, s a gyermeket később a réten megtalálták. Özv. Solymossy

Jánosné, Scharf József és neje ezen nyilatkozatának kezdetben mi jelentőséget sem látzott tulajdonítani. Midőn azonban a következő napon valaki azon gyanút keltette benne, hogy leányát a zsidók emésztették el, s mint-hogy továbbá ezen hir, állítása szerint, ápril 3-án már az egész falut bejárta, ápril 4-ikén elment Vencsellőre a járási szolgabíróhoz, akinek lánya eltűnését bejelentvén, gynnujának kifejezése mellett kérte, hogy a zsidó-templomot vizsgálja meg.

A szolgabíró azonban ez alkalommal a gyanút hihetetlennek találván, Solymossy Eszternek csupán országos köröztetése iránt intézkedett. Később azonban Scharf József egyházi négyéves fiának, Samunak többek előtt elejtett egyes mondásaival az özv. Solymossy Jánosnében keletkezett gyanú újabb táplálókot nyervén, május 4-ikén ismét fölkereste a szolgabíró, előadván, hogy a zsidók elleni gyanúját most már egyes községi lakosok tényleges tanúvallomásai is támogatják. A járási szolgabíró ennek folytán intézkedett, hogy Solymossy Eszter eltűnése tekintetében a rendőri nyomozás megindíttassék.

Tisza-Eszlár községének előljárósága 1882. évi május hó 6-án a rendőri nyomozást teljesítvén, kihallgatott több tanút, kik előadták, mit Scharf Samu gyermektől hallottak, t. i. azt, hogy az eltűnt Solymossy Esz-

ternek nyakát az ő atyja, Scharf József s testvére Móricz segítségével egy metsző vágta el. Az előnyomozásnak ezen eredménye alapján a bírósági előnyomozás elrendeltetvén, ennek folyamában Scharf Móricz, özvegy Lengyel Istvánné és özvegy Fekete Jánosné terhelő vallomása alapján határozottabb alakot vett azon gyanú, hogy Solymossy Esztert, Schwarz Salamon, Buxbaum Ábrahám, Braun Lipót (Lébi) és Wollner Hermann; az úgynevezett koldus zsidó fosztották meg az életétől a tiszta és zsidó helyiségében, és hogy Scharf József, Junger Adolf, Braun Ábrahám, Lustig Sámuel, Weiszstein Lázár és Taub Emánuel a nevezettek ebbeli ténykedését öntudatosan előmozdították. Ugyanis Scharf József egyházfinak nagyobbik fia, Scharf Móricz határozottan és körülményesen előadja, hogy 1882. április i-én az isteni tisztelet végeztével d. e. ii órájában a zsidóság kijöven a templomból, ő be akarta zárni a templom ajtaját, Schwarz Salamon, Buxbaum Ábrahám és Braun Lipót sakterek, valamint Wollner Hermann a koldus zsidó azonban, kik a templom előtt megállapodtak, arra szólították fel, hogy hagyja nyitva a templomajtót, mivel a rajtok levő imádságot nem akarják magukkal vinni; ennek következtében a nélkül, hogy a templomot bezárta volna, bement szüleinek lakására; egy

idő múlva atyja Scharf József, a ki az ablakon kinézett, kiküldte, hogy hívja be azt a magyar leányt — Solymossy Esztert, — a ki Ó-Falu felől jön a végre, hogy vegye le az asztalról a gyertyatartókat; atyjának ezen meghagyására elébe ment Solymossy Eszternek, a ki sietve jött Ó-Falu felől, s azt behívta lakásukra. Solymossy Eszter, atyja Scharf Józsefnek felszólítására levette a gyertyatartókat az asztalról és székre állva a szekrény tetejére rakta.

Eközben bejött Wollner Hermann, ki Schwarz Salamonnal és ennek két társával a templomban visszamaradt és a ki a templom pitvarából kifelé nézett akkor, midőn ő Solymossy Esztert lakásukra behívta, és azt mondta Solymossy Eszternek, hogy menjen el vele a templomba, onnan valamit kihozni, minek folytán Solymossy Eszter tényleg bement a templomba; előadja továbbá Scharf Móricz, hogy mintegy negyed óra múlva kimenvén az udvarra, a templomból jövő jajgatást és 3 vagy 4 segélykiáltást hallott, minek folytán oda szaladt a templomhoz, és minthogy annak ajtaját zárva találta, benézett a kulcslyukon s ekkor látta, hogy *Solymossy Eszter a földön fekszik egy ingben, hogy őt Buxbaum Abrám és Braun Lipót a földre lenyomva tartják; látta továbbá, hogy Buxbaum Abram Braun Lipót és Wollner Hermann a leány testét fölemelték, és hogy ekkor Schwarz*

Salamon egymásután két vörös cserépedényt tartott altija, melyekben a leány vérét felfogta és egy nagy fazékba öntötte. Unnék megtörténtével a leányt ismét felöltöztették, mire a belső templomból az előpitvarba jöttek Lusztig Sámuel, Braun Ábrahám, Weiszstein Lázár és Junger Adolf sa hullát körül állották. Azután Λ bement a lakásukra, ott a történetek szüleinek elbeszélte, mire anyja azt mondta, hogy hallgasson. Körülbelül egy óra elteltével Wollner Hermann bejött a lakásukra és felszólította őt, hogy zárja be a templomajtót, minek következtében bement a templom előpitvarába, ahol sem a leány holttestét nem találta, sem vérnyomot nem látott. Λ kulcsot a pitvar ablakában találván, a templomajtót bezárta és ugyanakkor látta, hogy Schwarz Salamon, Buxban Ábraháni, Braun Lipót, Lusztig Sámuel, Braun Ábrahám, Weiszstein Lázár és Junger Adolf hazafelé távoznak.

Scharf Móricznak ezen terhelő előadását támogatja özv. Lengyel Istvánnének azon vallomása, hogy 1882. április i-én kora délután, 12 óra elmúltával, a háza tözsomszédtségában levő zsidó templom felől háromszori kiáltást hallott, valamint özv. Fekete Jánosné, született Krámer Borbálának azon vallomása, hogy 1882. ápr. i-én d. e. és aztán Adamovics Józsefnek és Pap Józsefnek vallomása, mely szerint déli 12 óra felé a zsidó templom mellett haladván el, az alkalommal a templom felől sírást hallott, látta,

hogy a templom ajtaja előtt két oldalt egy-egy zsidó állott az út felé nézegetve; támogatja végül Scharf Móricznak előadását azon tény, hogy próbamenés útján megállapított, hogy ha Solymossy Eszter, miként ezt Hury Andrásné állítja, reggeli fél 11 órakor indult el hazuról, úgy hazafelé mentében 11 óra 47 perczkor érkezhett a zsidó templomhoz.

A vizsgálat ezen terhelő adatai alapján tehát a közvádoló kir. főügyész által emelt azon vád, hogy Solymossy Esztert, Schwarcz, Salamon, Buxbaum Ábrahám, Braun Lipót és Wollner Hermann előre megfontolt szándékból életétől megfosztották, továbbá azon vád, hogy Scharf József azáltal, hogy Schwarcz Salamon és társaival egyetértve az ablakon kinézve leste Solymossy Esztert és azt lakására becsalván, a templomban reá várakozó Schwarcz Salamonnak és társainak, kezére szolgáltatva, valamint azon vád is, hogy Junger Adolf, Braun Ábrahám, Lusztig Sámuel és Weiszstein Lázár azáltal, hogy a hivek távoztával igaz ok nélkül visszamaradtak a templomban és ekkép Schwarcz Salamon és társaival egyetértve, Solymossy Eszter megöletése alkalmával a templomban jelen voltak, és ezen magatartásukkal tetteleg hozzájárultak Schwarcz Salamon és társai bűnös elhatározásához, fokozásához, jelenlétük által bátrabb és biztosabb fellépésre ösztönözvén őket, miáltal Solymossy Eszternek előre megfontolt szándékkal való megölését szándékosan előmozdították,

jogos alapon nyugvónak találtatott, annál is inkább, mivel a tagadásban levő vádlottak azt, hogy a terhükre rótt cselekmény ideje alatt a templomban nem voltak, kifogástalan tanuk vallomásával igazolni képesek nem voltak, ugyanazért nevezett vádlottak a kir. főügyész ide vonatkozó indítványának elfogadásával a gyilkosság, illetőleg az abbani részesség gyanúja miatt vád alá helyeztettek.

Taub Emanuelt ugyan Scharf Móricz nem említi azok között, kik a Schwarez Salamon és társai terhére rótt büntett történetkor a templomban voltak, azonban ő maga is azt állítja, hogy Schnvarcz Salamon és Braun Lipót metszők nála voltak szállva; igazolva van, hogy a kérdéses napon reggel azokkal együtt ment a templomba és saját állítása szerint az isi eni tisztelet végeztével azokkal együtt tért vissza lakására; ha tehát saját előadása szerint folytonosan azoknak társaságában volt, következtetni kellett, hogy míg Schwarez és Braun metszők a terhükre rótt cselekményt elkövették, az alatt ő is a többi vádlottal együtt a templomban volt és annál is inkább, mivel Cs. Nagy Jánosné, ki akkoriban vele egy pitvarban lakott, azt adja elő, hogy ő, Taub és vendégei, délután egy óra felé tértek haza a kérdéses napon: Taub Emánuel tehát a többi részesekkel egy tekintet alá esvén, ő is a gyilkosságbani részesség miatt

a királyi főügyész e részbeni indítványának el nem fogadásával, vád alá helyeztetett.

A nevezett vádlottak ellen felsorolt ezen bizonyító adatok azonban a végtárgyalás szerint nem hogy erősödést nyertek volna, hanem határozottan meggyengítve lettek.

Özvegy Lengyel Istvánná nevezetesen a vizsgálatban tett azon vallomását, mintha ő 1882. április hó 1. napján kora délután a házával szomszédságban levő zsidó templom felől mintegy a föld alól jövő háromszori segélyes gyermektől eredő kiáltást hallott volna, a végtárgyaláskor oda módosította, hogy e kiáltás „Kovácsné jöjjön“ estefelé történt, és háza kapujától és a zsidó templom felől, és nem háromszor, hanem csupán kétszer történt. Fekete Jánosnének a vizsgálatban tett azon előadása, hogy ugyanazon napon délelőtt 11 óra tájban a zsidó templom mellett haladván, a templom felől sírást hallott, a templomajtó falainál pedig két zsidót az út felé tekintgetve látott, terhelő gyanúokul nem szerepelhet, mert a bírói szemle megállapította, hogy Fekete Jánosné ezen vélt sírást a templomtól 64 lépés távolságra hallotta, és mert nincs kizárva annak lehetősége, hogy e sírás, tekintettel a templomhoz való távolságra, az ajtónak bezárt voltára, nem is a templom felől, de semmi esetre abból és feltehetőleg nem is sírás által okozott hangtól eredett: azon további állítása pedig, hogy ugyanazon alkalommal a templom ajtó-félénél két zsidót lá-

tott. — feltéve, hogy a gyilkosság ugyanazon időben történt, kizárja Scharf Móricz tanú állítása lehetőségét, mert szerinte a templomajton kívül egyedül ő állott, s a többi általa nevezettek a templom belsejében voltak; ha pedig áll az, hogy a gyilkosság idejében két zsidó a templom ajtaját mintegy őrizte, akkor az ajtót ő meg se közelíthetvén, az állított események tanúja sem lehetett; végre Scharf Móricz 13 éves tanúnak vizsgálati előadását, tekintettel arra, hogy a végtárgyalás alatt vádlott Scharf József ellen, részint apja vallása és hitsorsosai iránt oly mély megvetést és gyűlöletet tanúsított, melynél fogva előadását elfogulatlan és közelebbi gyanuokat képező vallomásnak elfogadni és arról eskü általi megerősítést megengedni annál kevésbé lehetett, mert Scharf Móricz a vizsgálat és végtárgyalás alatt tett vallomásaiban lényeges külsőségekre, nevezetesen pedig Solymossy Eszternek házukba ki által történt behívása, annak az állított gyilkosság alkalmával fekvésének iránya és helyzetére, valamint a kezében levő kendőnek színére nézve ellenmondásba jött és tanuságtételének megbízhatósága kérdésessé vált.

Ellene szól Scharf Móricz vallomásának Varga Kati meghiteltetett és kifogástalan tanú vallomása is, mert ezen tanú azt állítja, hogy Buxbaum Ábrahám egyik vádlott metsző ápril hó első napján délelőtti 11 órakor a templomból Szüszman lakására, hol szállva volt meg-

érkezvén, megebédelt s ebéd után mintegy két óra hosszat aludt. Ezen tanúvallomás kizárja Móricz tanuságtételének azon igazságát, hogy Buxbaum Abrahám a Móricz által jelzett időben a zsidó templomban lehetett és ott az állított cselekményben résztvehetett volna.

Ily körülmények mellett és kiváló figyelemre méltatva azt, hogy a gyilkosság tárgya hiányzik, a vádhatóság részéről különben is elejtett gyilkosság s abbani bűnrészesség vádjának fentartására minden alapos ok elenyészik, annál fogva az ezen bűntényekkel vádlottakat fölmenteni s a letartóztatottak azonnali szabadon bocsátását elrendelni kellett. A vád és védelem részéről felemlített rituális gyilkosság a törvényszék határozatának tárgyát nem képezhette, részint, mert az állított vallásszerződés a gyilkosság indokául fel nem hozható, részint mert elesvén maga a gyilkosság, annak lehető indoka is elesett, és mert hogy ily vallásszerződés a vádlottaknál léteznék, sem a vizsgálatban beszerzett adatokkal, sem más hiteles és a törvényben elfogadott módon beigazolva nincs.

Az előnyomozás alatt továbbá Oláh György tiszadada lakos, kerülő, június 18-án délután 4 óra tájban a tiszadada határban az úgynevezett Csonka-Füzes felé menvén, útközben találkozott kerülő társával Várady Andrással, ki arról értesítette, hogy a Csonka-Füzesből jövő Kecskés József szolgálja azt beszélte

neki, hogy kevéssel azelőtt a Tiszában egy női hullát látott a Csonka-Füzes alatt a vizen úszni.

Ezen értesítés folytán Oláh György a Csonkafüzes szélén a Tisza partján fölfelé haladva, a part közelében a füzesben fennakatt hullát felfedezte, és azt két tutajos segélyével a partra kihúzta. Oláh György az esetről az előjáróságot értesítendő, bement Tisza-Dadára, a hullának őrizetét azon tutajosokra bízván, a kik közel a Csonkafüzeshez a partra szállottak.

Az előjáróság tagjai nyomban a hely színére siettek, a kifogott hullát azonban már ott nem találták, mert azt a tutajosok, állításuk szerint azért, mert igen nagy szaga volt, időközben elásták. A községi előjáróság jelentése folytán esti fél 9 órakor ifj. Zoltán István szolgabírósegéd, dr. Kiss Jenő járási orvos kíséretében, a hely színére kimenvén, a hullát kiásatta, és azt a nélkül, hogy a sírból kiemelték volna, előleges szemle alá vétette, melynek végeztével óvintézkedések mellett újból eltakarította. Junius 19-én a hulla feletti bírói szemle megtartatván, ez alkalommal kitűnt, hogy a hulla ruházata hasonlít a Solymossy Eszter által eltűnésekor viselt ruhadarabokhoz; továbbá megállapított, hogy a hulla balkezének csuklójára egy kendő volt szorosan odakötve, melyben eltávozott kenőcsszerű állományú kék festék találtatott: annál fogva a jelenvolt özvegy Solymossy Jánosné felhivatott, hogy a leánya által eltűnése alkal-

mával viselt ruhadarabokat körülményesen írja le, mi megtörténvén, kitűnt, hogy a *hullán talált ruházat az özvegy Solymossy Jánosné bemondása szerint Solymossy Eszter által eltűnésekor viselt ruházattal megegyez.*

Később a hullán talált ruhadarabok özv. Solymossy Jánosnénak, Hury Andrásnénak, majd Olajos Bálintnak, Lak Péternének és Fellner Istvánnének is felmutattatván, ezek is azokban Solymossy Eszter ruházatát felismerték.

A talált hulla is a Solymossy Esztert ismerő, összesen 10 egyén által szemle alá vétetvén, ezek közül Szokolczai Julcsa a hullában Solymossy Esztert határozottan felismerte, Lázi János, Solymossy János, Jakab János Juhász József és Juhász Andrásné pedig a hullában Solymossy Eszter tetemét felismerni vélték, ellenben özv. Solymossy Jánosné, özv. Solymossy Gáborné, Gyányi Gáborné, Szuhi Györgyné, Gazdag Józsefné, Olajos Bálintné, Tunyi Józsefné, Szelley Gábor, ifj. Pap József, Laposa János, Várkonyi Ferencz, Tóth Mari, Solymossy János (Eszternek testvére) és Solymossy Zsófia a hullában Solymossy Eszternek tetemét fel nem ismerték, a hulla törvényszéki bonczolás alá vétetvén, a törvényszéki orvosok a hozzájuk intézett kérdések alapján véleményüket beadták. Mint-hogy azonban a vélemény minden körülményre kiterjedő nem volt és hogy ez minél inkább

biztos alapot nyerjen, elrendeltetett a hullának kiásatása, egyetemi tanárok általi megvizsgálata, és minthogy ezek véleménye sokban eltérő volt, a szakvélemény az országos közegészségügyi tanácshoz felülvéleményre leterjesztett. Az ellentétes szakértői vélemények felülvizsgálására megkeresett országos közegészségügyi tanács kimondotta:

1. Hogy a legtöbb arra mutat, hogy a hulla 16 —18 éves nő teste volt, de nem állapítható meg határozottsággal, hogy nem volt-e egy-két évvel idősebb vagy fiatalabb.

2. A bonczjegyzőkönyv nem nyújt biztos adatot arra, hogy a halált vérszegénység vagy más testi baj vagy fulladás okozta volna.

3. A halál beáltának ideje meg nem állapítható.

4. Nem valószínű, hogy a hulla 14 napnál tovább lett volna a vízben.

5. A nemi közösülés nagy mérvbeni gyakorlásának bizonyítására a bonczadatok nem elégségesek.

6. Valószínű, hogy a szőrzet borotvával távolított el, de a kihullás lehetősége sem zárható ki.

7. A körmöknek a bonczolás előtti hiánya nem zárható ki.

8. Valószínűbb, hogy a hulla életében rendszerint nem f o g l a l k o z o t t d u r -

v á b b munkával, s nem járt mezítláb, de az ellenkező nem zárható ki.

Az 1882. évi június 19—20. napján teljesített bonczvizsgálat és azzal kapcsolatos eljárás folytán, tekintettel az orsz. közegészségügyi tanácsnak a hullára vonatkozólag, kora, vízben létének tar ama, foglalkozása, s a szőrzet miként eltávolítása tekintetében adott véleményére, azon gyanú merült fel, hogy egy idegen hulla Soly mossy Eszter ruháiba öltöztetve azon czélból dobatott a Tiszába, hogy a bíróság félrevezetésével elfogadtassák azon tény, hogy Solymossy Eszter, mint a kinek állhulláján külsértés nyomai nem voltak, nem olyképen fosztatott meg életétől, amint azt Scharf Móricz vallomásában előadja. A gyanú e részben azon tutajosokra irányult, kik a Csonkafüzes köze. lében voltak, mindön a hulla megtaláltatott, és kik az őrizetükre bízott hullát, míg a községi eljáróság a helyszínére érkezett, eltemték.

Ezen tutajosok közül Hersko Dávid törvényszékig hitelesített vallomásában, tutajos társa Matej Ignác előadásával egyezőleg beismerete, hogy midön június 7-én tutajon Kerecseny mellett haladt el, régi ismerőse, Smilovics Jankel, ki épen akkor rakodott tutajánál a parton, zsidó nyelven azt kiálltotta át hozzá, hogy jó fizetésért szállítson el tutaján egy hullát, s

midőn ő erre reá állott, azt mondta, hogy hová kell azt szállítani.

Beismerte továbbá, hogy jun. i i-én Kis-és Nagy-Tárkány között kikötvén, este Smilovics jankel szintén megérkezett s az elhozott hullát azon utasítással adta át neki, hogy azt tutaja alatt Dadáig szállítsa és ott ereszsze el. Előbb azonban a hullát azon ruhába öltöztesse, a melyet Eszlár alatt egy 30—35 éves barna asszony fog neki átadni s arra is kitanította, hogy a ruhadarabokat milyen rendbe adja rá a hullára, s különösen, hogy azon kendőt, a melyben a papírba takart festék lesz, a hullá balkezére kösse. Jutalomképen 200 irtot Ígért és abból előlegül 56 irtot átadott. — Beismeri, hogy a hullát átvette és azt Matej Ignác segélyével, ki a törtéteknek véletlenül szemtanúja volt, tutaja alá húzta s oda crősitctt.

Továbbá, hogy junius 16-án déltájban Eszlár alatt észrevette, hogy a barna 30—35 éves asszony ruhaneművel a kezében ólalkodik a tiszá-eszlári parton. — Midőn pedig délután Eszláron alul a ladányi oldalon egy füzes mellett kikötöttek, 4—5 óra tájban a nevezett asszony csónakon átjött a ladányi partra, s a füzesben a magával hozott csomó ruhát zsidó nyelven mondott ezen szavakkal adta át neki: „Itt vannak a ruhák, Jankel küldötte neked a hullára.“

Beismerte végül Hersko Dávid, hogy a hullát Matej Ignác segélyével még azon este

az e czélra átvett ruhába öltöztették, s azután ismét a tutaj alá helyezték, a honnan június 18-án, midőn Tiszadadán felül a csonkafüzesben kikötöttek, a hulla kiszabadult és partra vetetett.

Smilovics Jankel törvényszéki hitelesített vallomásában szintén beismerte, hogy 1882. évi június 5-től 14-ig Kerecsenyben vesztegelvén, ez idő alatt június 6-án vagy 7-én régi ismerőse, Vogel Amsei is oda érkezett s elbeszélvén neki a tizsa-eszlári esetet, előadta, hogy miután Solymossy Eszter megölésével a zsidókat gyanúsítják, ez utóbbiak most egy Solymossy Eszteréhez hasonló ruházatba öltöztetett hullát akarnak a Tiszán leusztatni s fölszólította őt, hogy vállalja el a hulla szállítását, előadván, hogy megbízóinak egyike Meneelovics Nizzán vajnagi lakos. Vogel Amsei rábeszélése folytán ő a hullausztatást 500 írtért elvállalta, s előlegképen 80 írtot Vogel Amseitől fel is vett. Az alku megtörténtével Vogel Amsei azt mondta, hogy a hullát két zsidó a szentmártoni révben fogja neki átadni, utasítván őt, hogy tőlük átvevén, Eszlárig szállítsa s ott ereszsze szabadon. Június 7-én szekleczei tutajosok (Hersko Dávid és társai) haladván el Kerecseny mellett, minthogy közöttük felismerte régi ismerősét, Hersko Dávidot, sajkán elment annak tutajához s megbeszélvén vele a dolgot, Hersko Dávid a hullaszállítást 120 írtért elvállalta; mire ő utasította, hogy Tárkánynál kössön ki, a hol a hul-

lát szándékozik neki átadni. Erre Hersko Dávid tovább utazott, ő pedig június io-én este a hullának átvétele végett elindult a szentmártoni révhez. — Június u-én reggel megérkezvén a szentmártoni révhez, a Tiszaparton Grosz Márton és Klein Ignác tisz-eszlári zsidókat pillantotta meg, kik kocsiban a hullával reá várokoztak ott, s miután kölcsönösen megismerkedtek, nevezettekkel ezek kocsiján Tárkányba érkezték, a hullát a kocsi-ról levették, s ő azt a kocsin deszkából készített kis tutajon a vízbe vite, Hersko Dávidnak átadta s a kikötött jutalomból 40 irtot adott neki. A két tisz-eszlári zsidó tőle azzal vált el, hogy sietnek, mivel még a hulla ruházataról kell gondoskodni, kijelentvén, hogy azt az eszlári parton egy asszony fogja átadni, s egyúttal kitanítván, hogy a hullát mi-képen kell felöltöztetni, különösen hangsúlyozván, hogy a festékes kendőt a hulla egyik csuklójára kell kötni s a hullát Tisza-Eszláron alul kell szabadon eresztetni.

Vogel Amsel vádlott tagadja, hogy ő bírta volna meg Smilovics Jankelt a hulla szállításával. Vádlott Grosz Márton és Klein Ignác szintén tagadják, hogy ők lettek volna azok, kik a hullát Szent Mártonnál, illetőleg Tárkánynál Smilovicsnak átadták. Solymossy Eszternek az anyja és több asszonyok által felismert ruhái a t.-dadai csonkafüzesben kifogott hullán feltaláltván, a gyilkosság és a bűnpártolásra vonatkozó vád tekintetéből szük-

séges annak tüzetesebb megvizsgálása, hogy az említett hulla Solymossy Eszter hullája volt-e, vagy nem.

Eltékintvén egyelőre Smilovics Jankel, Hersko Dávid vádlottak és Matej Ignác tanúnak vallomásaitól, megemlíttetik, hogy a hulla felismerésére bocsátott tanuk közül Solymossy Eszter anyja, özvegy Solymossy Jánosné, továbbá Eszter testvérei és mások is, a kik őt életében ismerték, a megtekintett hullában az eltűnt Solymossy Esztert fel nem ismerték; minthogy azonban a hulla haja és szemöldök szőre hiányzott, arczvonásai a m. kir. egyetemi tanárok és országos közegészségügyi tanács véleménye alapján feltételezhető több napi vízben léte miatt szükségkép elváltoztak, a mely körülményt a hulla arczának ferdeségét, az ajkak duzzadságát és a nyelvnek a fogak közti voltát igazoló tanuk bizonyítják, és minthogy ezek szerint valószínű, hogy a hulla arcza már nem volt felismerhető állapotban, midőn a tanuk megnézték és azért ezen tanuk nyilatkozatának magában véve jelentőséget tulajdonítani nem lehet; tekintetbe véve még azt is, hogy a hulla nem a rajta volt ruházattal tétetett ki szemlére, áll ez azon tanukról is, kik a hullában Solymossy Esztert felismerni vélték, a kik különben is e részben nyilatkozatukat megváltoztatták és e miatt esküre nem bocsáttattak.

A bonczoló orvosok véleménye szerint a hulla legalább 18, de valószínűleg 20 évet is

elért egyéné volt. Ezen életkor meghatározással szemben áll a hulla exhumációjánál alkalmazott m. kir. egyetemi tanárok véleménye, mely szerint a hulla 15—17 éves egyénre mutat, és némileg az orsz. közegészségügyi tanács véleménye is, melynél fogva a legtöbb jel arra mutat, hogy a hulla 16 — 17 éves nő teste, de ki nem zárható, hogy nem volt-e egy-néhány évvel idősebb.

A bonczoló orvosok megállapították, hogy a halál oka általános vérszegénység volt, melyet a belvizsgálat által konstatált tüdőgümökör, tüdőlégdag, a jobb szívgyomorocs tultengése, a máj kisebbedése és szemcsésedése, valamint gyomorhurut idéztek elő; továbbá, hogy a hulla már mint ilyen került a vízbe, hogy legfeljebb 10 nap előtt elhunyt egyéné volt; az egyetemi tanárok véleménye szerint pedig a halál legközelebbi okául az általános vérszegénység ez esetben el nem fogadható, és a körülmények oda mutatnak, hogy a hulla vízbe fült, a bonczolás előtt több hetekkel meghalt egyéné volt. Az orsz. közegészségügyi tanács véleménye szerint a bonczjegyzőkönyv nem nyújt biztos adatot arra, hogy a halált vérszegénység vagy más testi baj, avagy fulladás okozta volna, a halál beálltának ideje pedig meg nem határozható. A bonczoló orvosok azon nézetben voltak, hogy a hulla 3—4 napnál tovább nem lehetett a vízben; a szűz-őr hiánya és a hüvelynek szerfeletti bőségéből következtették a nemiközösülésnek

nagy mérvbeni gyakorlatát; az egyetemi tanárok és az orsz. közegészségügyi tanács véleménye szerint pedig a közösülés nagy mérvbeni gyakorlatának bizonyítására a bonczadatok nem elégségesek. Az egyetemi tanárok azon véleményben vannak, hogy a hulla több heteken át a vízben volt, az orsz. közegészségügyi tanács pedig azt, hogy a hulla nem ily hosszú ideig volt a vízben, határozottan meg nem állapíthatónak mondja, de nem tartja valószínűnek, hogy a hulla 14 s talán ennél is egy néhány nappal tovább lett volna a vízben. Megállapították a bonczoló orvosok, hogy a hulla haja és szőrzete mesterségesen lett eltávolítva és kijelentették, hogy a lábak és kezek alkotása, azoknak és a kéz körmeinek gondos ápolása nem szólhatnak a mellett, hogy az elhunyt egyén életében durvább munkával dolgozott volna, avagy cipő nélkül (mezítláb) szokott volna járni, de mindezek bizonyítják, hogy könnyebb életmódot folytatott, s így minden valószínűség szerint nem azon osztályhoz tartozott, mely durvább házi munkával foglalkozik.

Az egyetemi tanárok véleménye szerint a haj és szőrzet nem mesterségesen lett eltávolítva; a lábak és kezek alkotásából és az első bonczoláskor már teljesen hiányozni kellett körmöknek állapotából épenséggel nem lehet következtetni, hogy a hulla a könnyebb életmódot folytató a lábbelít folytonosan viselő osztályhoz tartozott volna; az orsz. közegész-

ségügyi tanács véleménye szerint ugyan sok-, kai valószínűbb, hogy a haj és szőrzet mes- terségesen, pl. borotvával távolított el, de a kihullás lehetőségét sem zárja ki, valamint azt sem, hogy a körmök már az első bonczolás előtt hiányoztak. Valószínűbbnek mondja ugyan, hogy a hulla életében rendszerint nem foglalkozott durvább munkával és nem járt mezítláb, de az ellenkezőt nem zárja ki.

Ezek szerint a bonczolást teljesített orvosok által megállapított Solymossy Eszter koránál több évvel magasabb életkor bebizonyítottak nem tekinthető; azon jelenségek pedig, melyek az eset ismert körülményei mellett annak kétségtelen bizonyítására szolgálnának, hogy a hulla nem volt Solymossy Eszteré, nincsenek kellően kimutatva.

Ily jelenség lett volna az első bonczolás- kor megállapított általános vérszegénység és az abból eredett halál, a halálnak a bonczolás előtti beáltának rövid ideje (legfeljebb io nap), a hullának mint ilyennek a vízbe alig 3—4 nappal a bonczolás előtt jutása; a nemi köz- zösülésnek nagymérvbeni gyakorlása; ellenben az egyetemi tanárok által megállapított 14—17 éves életkor, a vízben létei heteken át, a haj letörése és kihullása, a hulla áztatás (ma- ceratio) folytán kihullott körmeinek a bonczolás előtti hiánya az orsz. közegészségügyi tanács véleménye szerint sem zárható ki. Ezek pedig oly jelenségek, melyek figyelemmel arra is, hogy az orsz. közegészségügyi tanács

véleményénél; indokait nem közölvén, nem lehet tudni, hogy mily boncztani adatok alapján tért el a hulla valószínű életkora meghatározásában az egyetemi tanárok véleményétől. És az is, hogy a hulla Solymossy Eszter kétségtelen ruháiban találtatott, megengedhetővé teszi, hogy a kérdéses hulla Solymossy Eszterre lehetett.

Zurányi Kálmán és Szűcs János tanuk vallomása szerint a hulla lábán seb nyoma volt látható; erről a bonczjegyzőkönyvben említés téve nincsen, és a bonczolásnál alkalmazott szakértők a végtárgyaláskor tett előadása szerint a hulla jobb lábán jelentkezett folt lemosás és posztóval történt dörzsölés után elenyészett a nélkül, hogy annak helyén a lábon észrevehető jel maradt volna hátra. Bebizonyítottak nem vehető tehát, hogy Solymossy Eszter anyja és Szakolczai Julcsa tanú által említett tehéntaposásnak nyoma a hulla lábán mint hegedt és különös ismertető jel meg lett volna.

Áttérve Smilovics Jankel és Hersko Dávid vádlottak vallomására, ezen vádlottak egy hullának a Tiszán történt usztatását a vizsgálat folyamán beismerték és beismerő vallomásukat a törvényszék előtt a hitelesítés alkalmával megtartották; azonban figyelemmel egyrészt arra, hogy a szakértők véleménye alapján nem zárható ki annak lehetősége, hogy a kérdéses hulla Solymossy Eszteré volt, másrészt pedig arra, hogy a nevezett vádlottak első kihallga-

tásuk alkalmával hullacsempészetről mitsem tudtak, hogy Hersko Dávid Matej Ignáczzal, Smilovics J. pedig Hersko Dáviddal lett szembeállítás után tették későbbi beismerő vallomásukat, mindketten pedig utóbb ebbeli vallomásukat visszavonták; továbbá tekintve, hogy Smilovics Jankel a hullacsempészet célját különféleképen adta elő, hogy nem egyezik meg Hersko Dáviddal azon körülményre nézve, hol értekezhetett Hersko Dáviddal a hulla átadása és szállítása felől, sajkán, ennek tutajához bemenve-e? úgy a mint ő állítja, vagy pedig a partról a mint Kerecseny mellett elhaladt és ki sem kötött, s Hersko Dávidnak zsidóul oda kiáltotta, a mint Hersko Dávid elbeszélte; ugyanők meg nem egyeznek abban sem, hogy a hulla usztatásáért Smilovics mily összeget adott Herskonak, hol történt a pénz átadása, és először arra nézve is különbség volt vallomásukban, hogy Tárkánynál a hulla átadása miként eszközöltetett. Smilovics azonkívül beismerő első vallomásában azt állította, hogy a hullát felöltöztetve hozták neki Szent-Mártonba és ruházatát is leírta, a mi pedig meg nem egyezik azzal, a mit Hersko Dávid állít, hogy a ruha T.-Eszláron alól, a ladányi oldalon adatott reá a hullára.

Mind olyan apróbb mellékes körülmények ugyan, de arra engednek következtetni, hogy mindkét vádlott beismerő vallomása nem volt őszinte, főleg ha figyelembe vétetik, hogy Csepkanics Jura első vallomása és a végtár-

gyalásnál tett előadása szerint a kérdéses hullát, a melyről, midőn ő legelőször megpillantotta, nem is tudta, hogy miféle tárgy, a Tisza sodra és a szél iránya vitte a többi tutajtól a hátramaradt tutaj felé, melyen ő és Matej Ignác voltak alkalmazva. A hulla a tutaj alá került, csakhamar onnan kibukkant és a szél iránya által a Csonka-fűzésben fennakadt.

Ezen előadást támogatja azon körülmény is, hogy Hersko Dávid 16 tutajos társa közül sem a hulla átadását s Matej tutajja alá kötését Tárkánynál, sem a ruhákat hozott asszonynak a Tiszán lett átkelését, a ruha átadását Ladánynál, sem végre a hulla felöltöztetését az egy Matej Ignácson kívül senki sem látta; legfőképen pedig az, hogy Smilovics Jankelt a végtárgyalás alkalmával Weil Sámuel tanú megtekintvén, felismerte benne azon egyént, kivel neki m. évi jun. 11-én, akkor t. i., mikor Smilovics Jankel beismerése szerint Szentmártonban és Tárkányban a hulla szállítása s ott átadása végett Kerecsenyből távol kellett volna lenni, Kerecsenyben dolga volt. Weinstág Ignác tanú is bizonyítja, hogy Smilovics múlt évi jun. 11-én csakugyan Kerecsenyben volt; ide járul, hogy Vogel Amsei, ki Smilovics állítása szerint a hulla szállítására megbízást és pénzt adott, tanukkal igazolja, hogy múlt évi jun. 6. vagy 7-én Smilovicsnak Kerecsenyben a hullaúsztatásra megbízást és utasítást nem adhatott, mivel azon időben távol, Váriban terhelyt, honnan emberei állítása sze-

rint sehova sem távozott, míg a terhelés befejeztével onnan el nem indultak. Kerecsenyben pedig ki sem kötöttek, s Eszényben, miként Bayer Hermann tanúsítja, csak múlt évi jun. 2-án állott meg. Végre Smilovics Jankel azt állította, hogy a hullát múlt évi jun. 11 én Grosz Márton és Klein Ignác vádlottaktól vette át, kiknek tagadása ellenében nincsen semmi bizonyíték, hogy ők a mondott napon Szent-Mártonban jártak volna. A végtárgyalás alkalmával kitűnvn, hogy Klein Ignác Antal Mátyás kocsiját m. évi pünkösd előtt május havában kérte volna kölcsön egyszer más czélra és annyi időre, a mely idő alatt a t.-eszlár-szentmártoni utat oda és vissza meg nem tehetette. Matej Ignác tanúnak vallomása azért nem vétethetik a hullacsempészct igazolására bizonyítéknak, mivel ő is legelső kihallgatásakor a többi 15 tutajostárs vallomásával egyezőn mit sem tudott, később a hulla szállítását körülményesen elbeszélte, de Huszton a községi előljároság előtt, majd M. Szigeten a vizsgáló bíró előtt a hullaszállítás történetét visszavonta. E mellett ő is több körülményt különféleképen adott elő. Először azt állította, hogy az 56 frtot Hersko Dávidtól Tokajban kapta, vallomásának hitelesítésekor pedig előbbem előadása helyreigazításául Hersko Dáviddal megegyezően Kerecsenyt jelölte meg, a hol pedig, minthogy ki sem kötöttek, és itt Hersko Smilovicstól pénzt nem is kaphatott, az említett összeget meg nem kaphatta. Utóbb

a végtárgyaláskor ismét azt állította, hogy az 56 frt Tokajban lett neki kifizetve. Állítása szerint Smilovics J. gúzsnaál fogva húzta a vízbe fült hullát, Smilovics és Hersko állítása szerint pedig a hulla hozatala egy kis tutajon történt.

Cseres Andrásné tanúnak Grossberg León és feleségére tett terhelő vallomása ellen szól azon körülmény, hogy állítása szerint Grossberg Leonné a hulla-felöltötetés napján alkonyaikor már visszatért volna a ruhák átadása végett tett utjából, Matej Ignác vallomása szerint pedig a ruha átadása oly későn történt, hogy a setétség miatt ő az átadó aszszonyt fel nem ismerhette. Azonkívül nem valószínű, hogy Grossberg és neje, kiknek érdekében állott a titkot megőrizni, nevezett tanú előtt, ennek vallomásában előadott dolgokról beszéltek volna, tudomásuk lévén, hogy a zsidó beszédet megéri.

Ezeknél fogva figyelemmel arra is, hogy a gyilkosság vádja Schwarcz Salomon s társai ellen nem lévén bebizonyítva, a gyilkossági tett elpalástolására vonatkozó bünpalástolásról sem lehet szó; és hogy a hullának honnan történt megszerzése a vizsgálat által nem lett külön bebizonyítva, úgy a beismerésben volt Smilovics Jankelt, s Hersko Dávidot, mint pedig a folytonos tagadásban volt és immár Smilovics Jankel visszavont vallomásával egyáltalában nem terhelhető Vogel Amsel, Grosz Márton és Klein Ignác vádlottakat a bünpár-

tolás vétségének vádja és következményeinek terhe alól felmenteni kellett.

A kihirdetett s immár a kir. tábla által is megerősített ítéletben a vádlottak, és vádhatóságot képviselt Szezyffert Ede kir. főügyészi helyettes megnyugodtak; a magánvádló özv. Solymossy jánosné ügyvéde, Szalay Károly pedig fölebbezést nyújtott be, mely következőleg hangzik.

Tekint, kir. tszék mint fenyítő bíróság!

A Bpesti tek. kir. tábla 40881. sz. határozatával, a tek. kir. tszéknek múlt évi augusztus 2-án kihirdetett és Schwarcz Salamont úgy társait felmentő ítéletét helyben hagyta; midőn e határozat ellen bejelentett fellebbezés indokait elő terjeszteném, az idő rövidsége meg nem engedí, hogy mind azt elmondjam, a melyekből a tek. kir. tábla ítéletének tartathatlansága nyilvánvaló előttem, s a rendelkezésemre álló alig háromszor 24 óra arra utal, hogy csak egyes oda vetett vonásokban kísértsem meg rajzolni azt a képet, mely az eszlári zsinagógában elkövetett iszonyú vadállati bünt egész visszataszítótságában tüneti elő.

Mielőtt azonban ezt megkísérteném, úgy tét szik nekem, hogy hallgatag nem mellőzhetem a tek kir. tábla azon nagy fontosságú kijelentését: miként ezen ügy teljes meg vizsgálásánál hiányok mu-

atkoztak, hiányzott a közegészségügyi tanács véleményének indokolása, mely a bizonyítási eljárás fontos adatát képezhetné; s észleltettek egyéb, habár közelebbről fel nem sorolt hiányok is; a tek. kir. tábla úgy látszik érezte, hogy e határozott kijelentés után alig bocsátkozhatnék az ügy érdemleges elbírálásába, azért siet hozzá tenni, miként a kiegészítéstől most már eredmény nem várható! ezen indokot azonban el fogadni nem lehet; mert:

A közegészségügyi tanács véleményének a megkereső nyíregyházai törvényszékhez történt eljuttatása alkalmával, értesítette azt arról is, hogy kívánatra indokait is kész közölni, de ha ezt ki nem jelentette volna is, ezen indokok beszerzésének mi sem állhat útjában ma sem; ha tehát a tek. kir. tábla azon véleményben volt — a minthogy helyesen lennie kellett is — miként ezen indokolás a bizonyítási eljárás fontos adatát képezi, annál kevésbbé mellőzhette beszerzésének elrendelését, mert, hogy e kiegészítéstől miért, mioknál fogva nem várt eredményt, még jelezni sem volt képes.

Igy áll ez az egyéb hiányokra vonatkozólag is, mert a tek. kir. tábla iránti minden köteles tisztelet daczára, kétségbe kell vonni azon tehetségét, hogy előre láthassa: mi lenne eredménye azon kutatásoknak, melyek jövőben egyik vagy másik irányba megindíthatnának; nem láthatja előre, lévén ez a jövő titka,

melynek fátyolát a véges emberi elme fellebenteni nem volt s valószínűleg nem is lesz képes soha. A pótlásokat meg kellett rendelni tehát a tek. kir. táblának még akkor is, ha arról lett volna meggyőződve, hogy azoknak nem szabad eredményre vezetniök, mert az igazságszolgáltatás szent hajlékában nincs semmi keresete az opportunitásnak; ott egy jelszó kell, hogy legyen csak: „fiat justitia etsi pereat mundus!“ Igaz ugyan, hogy a mai áramlat, mai hatalom természete az ellenkező felfogást nemcsak elősegíti, de sajnos, majdnem feltételezi; de ki tudja mit hoz a holnap, mely Isten kezében van?, s ha akkor a mérték súlyát az igazság s semmi más csak az igazság képezendi: ki tarthatja lehetetlennek, hogy a vádlott zsidók könnyűeknek találhatnának?

Az opportunitás nem lehet tényező ott, hol igazságot kell szolgáltatni; ha az igazságszolgáltatás eltér magasztos eszményképétől, torzképpé fajul, önkényé aljasul, haszontalan váz, játékszer lesz, ha úgy akarják, kegyetlen fenyték ha úgy tetszik, a hatalmasok kezében. A bíróság nem lehet, nem szabad a közvádlónak ez ügybeni álláspontját elfogadni, ha csak az államiét sarkkövét nem akarja megingatni. Mert lehet-e megdöbbenőbb, mint midőn a vád hivatalos képviselője, a tárgyalás előtt már kijelenti, hogy vádjának belső indokai hiányoznak, hogy vádja tarthatatlan. Hisz ha így volt, ha erről volt

meggyőződve, honnét merített erőt azon vakmerőségre, hogy annyi embert vádoljon, de letartóztatásukat is követelje? igaz ugyan, hogy az utolsó időben nagyon olcsó s gyarló portéka az egyéni szabadság, de annyira talán csak még se foszlott ronggyá, hogy iszonyú bűnnel vádolja, törvény elé hurczolja, tömlöczöztesse akiknek ártatlanságáról azokat meg van győződve. De hát nem is ekként lehetett, ennél még az is nagyobb tisztesség, ha felteszszük, hogy a vádindítvány s a végtárgyalás közötti időben a közvádoló meggyőzését megváltoztatták; akárhogy legyen is különben a vád nyilván kijelentetett ezen álláspontja következtében s azon sajnos tény folytán, hogy a tárgyalás alatt vádlottak védőjévé szegődött, tagadhatatlanul kettős hibába esett az eljárt t. kit. tszék, midőn a magánvádoló jogainak érvényesítését megakadályozta, s így az ügyet vádló nélkül tárgyalta le. E hibát szinte helyre kellene hozni, s nincs ok, a miért el kellene ismerni a tek. kir. tábla kijelentésének helyességét, akár ez irányban, hogy a kiegészítéstől eredmény nem várható.

*

**

A T. kir. tábla összegezván a bizonyítási eljárás eredményét, azt találja, hogy az egyik kiemelkedő terhelő adatot Scharf Móricz — ismert — vallomása képezi, melynek erejét a következő jelenségek támogatják: i-ször, hogy Solymosi Eszter a kérdéses napon s időben a t. eszlári zsinagóga körül meg-

fordult s ott tűnt el! 2-szor. Hogy Lengyel Istvánná, és özv. Fekete Jánosné ugyan azon időben a zsidó templom felől sírást hallottak. 3-szor. Hogy a leánya keresésére indult anyát Scharf József és neje indokolatlanul azzal vigasztalták, hogy leánya megkerül, volt ily eset már Nánáson s akkor is a zsidókat gyanúsították. 4-szer. Hogy ugyan azon időben T. Eszláron több idegen sakter s koldus család fordult meg; hogy azon éjjel a zsidó templomban szokatlanul gyülekezés tartatott, hogy azon éjjel csoportosultak s fel alá kóborogtak a zsidók az utczákon, a templom körül s Groszberg Leó házánál, a ki kezeit tördelve jajgatott, „Istenem, mit cselekedtünk,“ majd „ásó kapa“ után kiáltoztak. 5-ször. Hogy Solymosi Eszter eltűnése utáni napokban Scharf József kissebbik fia Samu, elbeszélte, hogy metsző-bácsi elvágta a magyar leány nyakát.“ 6-szor. Hogy az eszlári zsinagóga előpitvarának földjén frissebb tapasztás nyomai, Lengyel Istvánná háza háta mögött s Scharf József lakásában levő fürdő helyiségben pedig újonnan készült gödrök találtattak.

7- szer. Hogy Lichtman József és Kinhorn Józsefné özv. Solymosinét nagyobb, kissebb összeg említésével arra akarták bírni, miként leányául fogadja azt, kit hozzá hozni fognak.

8- szor. Hogy Roth Borbála zsidóasszony magát kereszténynőnek adva ki, az eltűnt Solymosi Eszter ingét babonás czélokra való hivatkozással akarta az özvegy anyától kicsalni.

A T. kir. tábla azonban úgy találja, hogy Scharf Móricz vallomása a bizonyítás értékét nélkülözi és pedig a) kora, valamint egyéb személyes tulajdonai és viszonyai miatt, b) mert kétely forog fenn az iránt, hogy vallomását szabad akarattal s elfogultság nélkül tette; c) mert vallomása nem határozott, d) nem is valószínű és végre e) némely kiderített körülménnyel ellentétben áll.

Ámde a figyelmes olvasónak fel fog tűnni itt, hogy a T. kir. tábla e tekintetben kiválóan a vádlottak javára szolgáló momentumokat vette figyelembe a nélkül, hogy azoknak bebizonyított ellenkezőjére is tekintett volna.

a) Eltekintve attól, hogy több tanú megesküdült arra, minként Scharf Móricz idősebb, mint apja s a zsidók állítják, s így a 16-ik évet betöltötte, de még eltekintve azon gyanús körülménytől is, hogy születési bizonyítványa elsikkasztatott, a mi pedig bizonyára nem a zsidók állításainak meggyengítésére történt; kérdésbe sem jöhet, hogy a 16. élet év betöltése nem képez oly határt, melyen innen a tanú vallomása minden esetben érvénytelen, azon túl pedig érvényes; nem az életév, hanem az egyén érettsége s lelki tulajdonai határozók tanúságának mérlegelésénél. Már pedig, hogy e tekintetben Scharf Móricz kifogás alá nem eshet, sőt hogy tanúságtételre kiválóan alkalmas, azt a végtárgyalás folyamán túl eléggé bizonyította. E szerint Scharf Móricz személyes tulajdonai olyanok, melyek vallomásá-

nak bizonyítási értékét nem csak meg nem gyöngítik, sőt ellenkezőleg kiváló módon megerősítik.

b) „De hát nem tudni: szabadon, önkéntette e vallomását? mert csendbiztosnak adatott át, ki őt saját lakására szállítván ott az eljárás szabályai szerint meg nem engedett időben hallgatták ki. A végtárgyalás ideje alatt is közigazgatási hatóság gondozása alatt volt, végre hitsorsosai vállalása iránt gyűlöletet tanúsított.“ Hogy a csendbiztos, ki műveit társadalmi állású egyén, hivatott fel Scharf Móricznak a bíróság székhelyére leendő szállítására, hogy ez a fiút saját úri házába helyezte el a helyett, hogy nevetlen durva pandúrok őrizetére bízták s börtönbe zárták volna, nehezen alapítja meg a pressio valószínűségét.

De hát éjjel hallgatták ki I — A Tekintetes királyi tábla ezt nem a legszerencsésebben kifogásolja, hát Bereczet s gyilkos társait nem éjjel halgatták ki? Sőt erre hivatkozva Berecz nem vonta-e vissza beismerő vallomását? s a nmgu legfőbb törvényszék — az általános véleményszerint igen helyesen — még is halálra ítélte, nem találván az éjjeli kihallgatásban oly pressiót, mely a későbbi visszavonást indokolhatná; s váljon szabad-e azt bűn nélkül feltenni, hogy a magas bíróságoknak éppen ezen alkalommal jutott volna eszébe az ismeretes: „Hja paraszt, az más!“ Hát az hogy a közigazgatás gondozása alatt volt

a fiú, mit jelentsen? Rosszul bántak a fiúval? elhanyagolták? reá beszéltek, hogy így vagy amúgy vallyon? dehogyl És a klt leköpdösnek, fenyegetnek, ijesztgetnek, mint tárgyalás alatt s előtt Scharf Möríczt a zsidók, nem természetes-e, ha lényének fővonása nem a szeretet lesz? De hát mindez csak egyik oldala az éremnek, nagyon sajnós, hogy a Tek. kir. tábla a másikat nem tekintette meg; meg kellett volna ott látnia, miként be van bizonyítva, hogy a Scharf fiút senki vallomásra nem kényszerítette, ellenkezőleg csendbiztos, vizsgálóbíró, kir. ügyész — az időben — kérve kérték, hogy semmit ne mondjon, mint az igazságot; meg kellett volna látnia, hogy a zsidók hamis tanúkat fogadtak azon általuk terjesztett hír bizonyítására, hogy Möríczt vallomásra kényszerítették; meg kellett volna látnia, hogy a főügyészség Barcza Dánielt, azt a zsidó védelem által meghurczolt, ugyan egyszerű, de nemcsak születésénél, hanem igaz lelkénél fogva is nemes várnagyot — Hentert — pénzügéretekkel akarta elcsábítani, hogy hasson Möriczra, miként ez terhelő vallomását vonja vissza; meg kellett volna látnia, hogy a fiú a közigazgatás gondozása alatt oly szeretetteljes bánásmódban részesült, mely a vad zsidóban felkeltette az embert; meg kellett volna látnia, hogy a vallomás akkor történt, midőn arra sem közigazgatás, sem a későbbi — állítólagos — gyűlölet befolyással nem lehetett. Nemcsak hogy két-

ség nem foroghat tehát fenn a s z a b a d vallomás iránt, de teljesen binoyitva van, hogy az szabad akaratból, elfogultság nélkül tétetett.

c) De hát a vallomás a tek. kir. tábla szerint nem határozott, mert nyilatkozatai ellentétesek arra nézve, ki hívta be Esztert, milyen volt ez áldozatnak helyzete a gyilkosság alkalmával s ingén vér volt-e? —

Valóban különös. A védelem kifogásolja, hogy a fiú vallomása oly határozott miként még az egyes szavakat is ismétli, a tek. kir. tábla pedig határozatlannak tartja azt csak azért, mert teljesen közönyös, mit sem jelentő mellék körülményekre különbözik, avagy mi különbség van a lényedre nézve abban, ha az öreg, vagy a fiatal Scharf, de az öreg parancsolatára hívja be a leányt, mit változtat a dolgon ha a fiú látta vagy nem látta a véres inget, ha tán téved arra nézve, mily helyzetben volt a szerencsétlen áldozat, a meggyilkolt leány? a vallomás lényege az, hogy ki* gyilkolták meg, tétovázott ebben a fiú vallomása csak egyetlen egyszer is? soha, tehát a vallomás határozott.

d) .Nem is valószínű! hisz a zsidók nem tudhatták, hogy Eszter jönni fog az Ó-Faluból, így előkészületeket nem is tehettek, a nélkül pedig a vádhelyi cselekményt végre nem hajthatták.“

Hogy e feltevést a tek. kir. tábla másból, mint a felmentésre irányzott jóakaratóból nem

meríthette, az kétségtelen. Bizonyos hogy Esztert az Ófaluba menni ép úgy látták a zsidók, mint azon keresztények, kik erről tanúságot tettek, ha látták, tudniok kellett nem csak azt, hogy vissza jó, de azt is mikor, mely időben kell visszajönnie; minden arra vall, hogy ez iránt meg is kérdezték, s Scharf azért leste ablakából a visszatérő leányt. Úgy látszik elkerülte a tek. kir. tábla figyelmét azon körülmény is, melyet ha a vizsgálat ki nem aknázott, nem követett is eléggé, mégis nagyfontosságu marad, hogy azon időben, midőn minden valószínűség szerint a vizsgálat nagyon közel járt ahoz, hogy a bűntényt eltagadhatatlanul kiderítse, előkerítvén a meggyilkolt leány hulláját, az eszlári zsidó bíró éjjeli titkos tanácskozásokat tartott Muri Andrással Eszter volt gazdájával;

A tek. kir. tábla a zsidó templomot járt ut szélére helyezi; téved azonban, mert a járt ut nem közvetlen a templom mellett van, hanem attól távolabb esik, a ki pedig ez elátkozott helyet megtekinti, kell, hogy meggyőződjék, miként széles Magyarországon, ily bűntény elkövetésére alkalmasabb hely, mint éppen a tisz-eszlári zsinagóga nincs is.

De az idő is a legjobban volt megválasztva. Mezei munkán, messze távolban kint elfoglalva volt az egész falu népe, déli óra is volt. Feltűnő, hogy a tek. kir. tábla előtt ismeretlen azon köztudomású tény, hogy ilyenkor a

falvak üresek, mintegy kihaltak, és teljesen elhagyottak.

„A fia vérnyomokat sem látott, maga mondja vallomásában, ez nem valószínű, ha Esztert csakugyan az előpitvarban ölték meg.“ Igaz; e körülmény azonban magyarázatát találja azon már többször felhozott s megczáfolhatatlan körülményben, hogy a fiú atyját védte, tehát vallomásában elkerülte mind annak bevallását, a mit reá nézve terhelőnek tartott.

De hát mindezen túl valószínűtlenné teszi a t. kir. tábla szerint Móricz vallomását a szalma boglya is, hová — a mint gondolta — a holt testet rejtették, mert ez elrejtésre alkalmatlan nem volt; de megvizsgálatván abban vérnyomokat felfödözni sem lehetett. — Ámde eltekintve attól, hogy ha a fiú véleménye helytelennek bizonyulna is, ez positiv vallomásának valószínűségére vagy valószínűtlenségére legcsekélyebb befolyással sem lehetne, a tek. kir. tábla nézetével ellenkezőleg ez a szalma boglya rejtek helyül alkalmasan fel volt használható, mert mint a szemle igazolta az ablakot, melyen a holttestet kiadhatták teljesen elfödte; ha tehát Bátori és Bátoriné ennek ellenkezőjét állítják is, kétségtelenül tévednek; mit sem bizonyít az sem, hogy a szalmában vérnyomok nem találtak, mert e tekintetben a szemle hetek múlva tartatott csak meg, akkor tartatott meg, midőn a szalma nem eredeti helyén, hanem

már a padláson volt, midőn tehát a vérnyomai okvetlen elenyésztek, még az esetre is, ha azok el nem távolítottak volna — a mi azután csakugyan nem valószínű, — az áthelyezés alkalmával. Bizonyítva van az is, hogy a Bátori féle háznak csak az első szobán levő ablakából látni a zsinagógához, s be van bizonyítva, hogy az nap Bátoriek a hátulsó szobában mostak s kenyeret sütöttek, így absolute azon helyre nem láthattak. A tek. kir. tábla feltevésének helyes alapja tehát e tekintetben is teljesen hiányzik.

Vége nem ad hitelt a tek. kir. tábla Scharf Móricz vallomásának, mert c) az némely kiderített körülményekkel ellentétben áll; nevezetesen; a tek. kir. tábla bebizonyítottnak tekinti, hogy Buxbaum Abraham a kérdéses időben a templomban nem volt, bebizonyítottnak tekinti Süssman Jakab, ennek családtagjai s Varga Katalin vallomása által. Ezen vallomások értéktelensége a tek. első bírósági határozat ellen benyújtott fellebbezés indokolásában kellőleg méltatva lévén az itt ismételni feleslegesnek mutatkozik, de arra reá kell mutatni miként Süssman és családja — mint ez bebizonyított — az ügyben működött tanú szerző bandának tagjai, illetve eszközei, — ők szerezték Hatalovszkyt is tanul arra nézve, hogy ez Soly-mossy Esztert még april elsejének délutáni óráiba is látta, — továbbá reá kell mutatni ismételve azon körülményre, hogy Süssman

önmaga is csak akkor állította, hogy Buxbaum nála tartózkodott, midőn a zsidó védelem már a tapasztalt mérveket elérte, s Buxbaumnak is csak akkor jutott eszébe Varga Katalinra hivatkozni, midőn a kir. ügyészség kegyes elnézése a zsidó foglyoknak a külvilággal! érintkezést lehetővé tette. — „Ellentétben áll a vallomása kendő színére bebizonyítottnak elfogadott azon körülménnyel is, hogy Móricz azt állítja, miként azon kendő, melyben Solymossy Eszter a festéket vitte sárga volt, pedig ez fekete fehér pettyesnek bizonyult.“ — Ezen a védelem által is egyre hangoztatott körülményt azonban úgy látszik a tek. kir. tábla nem mérlegelte kellőleg; mert: nem az van bebizonyítva, hogy a fekete fehér pettyes keszkenyő Solymossy Eszter kezében volt midőn a festéket vitte, hanem az, hogy e keszkenyő volt a dadai hulla kezére kötve, midőn az feltaláltatott; ha tekintjük ehhez azon tagadhatatlan s fontos körülményt, hogy egybehangzó vallomások szerint Solymossy Eszternek nem csak kezében, de fején is volt, keszkenyő, ha tekintjük továbbá, hogy Móricz vallomása szerint egyik keszkenyővel a meggyilkolt nyakát kötötték be, ha tekintjük végre, hogy a dadai hullánál csak egy keszkenyő találtatott, tjjoggal kérdezhetjük, hol az ellentmondás, abban, mert: Scharf Móricz a keszkenyő színét sárgának állítja? — feltűnő r e tekintetben az is, s legalább meggyöngíti a tek. kir. tábla feltevését, hogy a keszkenyők

színéről majd minden tanú másként nyilatkozik, ezt azonban a tek. kir. tábla még is csupán Móricz vallomásában kifogásolja. Végre a tek. kir. tábla szerint lerontja Móricz vallomásának hitelességét az 1883. július 17-én elrendelt szemle eredménye, mert ez alkalommal Móricz a szereplő személyeket vagy épen nem vagy homályosan látta, s a megöltnek állított leány vérének csuporba öntése iránt eszközölt jelenetezését épen nem észlelte.“ Miután azonban az annak idejében teljesített bírói szemle konstatálta, hogy a kulcslyukon át az előpitvar azon részét, hol a gyilkosság elkövetett, egész terjedelmében, világosan, teljesen lehetett látni, ha ez most a szemlénél nem volt lehető, ebből nem az következik, hogy Móricz az iszonyú jelenetet nem láthatta, hanem következik az, hogy azok, kiknek érdekében állott, a kulcslyukat a védelem javára megváltoztatták: a minthogy nem egyszer meg is változtatták; hisz köztudomású dolog — de be is lehet bizonyítani — hogy a kir. főügyész úr egy időben Eszlárott járván, e kulcslyukon át épen semmit se látott, ha tehát a júniusi szemle alkalmával már lehetett legalább valamit ismét látni, akkor ez haladás az eredeti állapot felé s annál kevésbé alkalmas Móricz vallomása hitelességének megdöntésére, mert bebizonyíthatólag a jelenetezésnél közreműködtek nem csak egyikének állt érdekében, hogy annak eredménye kedvező legyen a védelemre.

Azok által tehát, a melyeket a tek. kir. tábla felhoz, Scharf Móricz vallomásának bizonyítási értéke megrontva nincs.

A mi most már a mellék körülményeknek nevezett csoportot illeti, ezek a tek. kir. tábla nézete szerint bizonyítékot nem képeznek, nem pedig, mert

1-ször nem lehetett bizonyosnak tekinteni, hogy Solymosi Eszter Ófaluból oly időben távozott, hogy a zsidó templomhoz érkezhett az időpontban, mely összeesik a Scharf Móricz előadásában foglalt azon időponttal, midőn az állítólagos vádbeli cselekmény elkövetett, s továbbá, hogy nincs bizonyítva, vajjon azon napon visszafelé menet a zsinagóga mellett egyáltalán elhaladt-e? vagy útja irányát valamely véletlen közbejötté miatt nem változtatta-e? Szabadjon erre megjegyezni miként ez indokolás nem más, mint a bebizonyított tények által eleve megczáfolt gyenge védelem; ugyanis: a tek. kir. tábla ez indokolását arra alapítja, hogy a tanuk nem voltak képesek az időt, melyről emlékeznek, pontosan, óra szerint, meghatározni, de hát ha e tekintetben ingatag a tanuk előadása, miért ragaszkodik ahhoz oly szigorúan a tek. kir. tábla Móricz tanúságát illetőleg? ő épen úgy határozza meg az időt, mint a többi; azért nem is az a kérdés: mikor indult a szerencsétlen leány óra szerint pontosan meghatározva hazulról s mikor, hány óra, hány perczor ért vissza a zsinagógához? ha-

nem az: elindult-e april i-én oly időben, hogy délig vissza érhetett? ez pedig kétséget kizárólag be van bizonyítva. Ha tehát a tanuk előadása egymástól fél vagy tán egész órárt is eltér, az a lényegen legkevesebbet sem változtat, s az objectivitás Móricz vallomásában nem kereshet egyebet, mit a mint lényegileg tartalmaz, azt t. i., hogy Esztert akkor hívták be, midőn Ó-faluból a déli órában visszafelé jött. Sokkal nagyobb fontossága lehetne azon felvetett kérdésnek, vajjon Eszter visszatértében a zsinagóga mellett egyáltalán elhaladt? Csakhogy e tekintetben minden kétely ki van zárva. Tapasztó Miklós áthaladni látta a tiszagáton, mely a zsinagógától alig pár száz lépésnyi távolságra esik, — igaz ugyan, hogy a védelem kifogásolta e vallomást állítván, hogy a tanú ezt nem láthatta, mert látásában közbeeső fák gátolták; de hát a szemle mindenetre igazolt annyit, hogy a lombtalan egy sor ákácza (a minthogy april i-én okvetlen lombtalan volt) — a kilátást nem gátolta; de e tanúvallomástól eltekintve is bizonyos, hogy Eszter áthaladt a gáton, mert az Ó-falu s a gát közötti ajig száz lépés hosszúságú téren belül odavesznie, annál inkább nyomtalanul eltűnnie fizikai lehetetlenség volt, bármi érte volna, e nyílt helyen fel kellett volna találni holttestét; alaptalan azon kétely is, hogy tán útja irányát megváltoztatván, a zsidó templom mellett el sem haladt, mert irányát nem lehetett megváltoztatnia. Csak

előre haladhatott, vagy vissza kellett volna fordulnia, az utóbbi nem történt, mert a kik távoztát látták, látniok kellett volna okvetlen visszatértét is; történt tehát az előbbi, ment hazafelé előre, s akkor a zsinagóga mellett el kellett ha'adnia azon okból, mert mint a helyszíne igazolja, másfelé nem mehetett. Itt minden egyéb feltevést a lehetetlenség s képtelenség zár ki.

2-or. „Hogy Lengyel Istvánná és özv. Fekete Jánosné a zsinagóga felől sírást hallottak, a vádbeli bünténnyel (a tek. kir. tábla szerint) nem hozható összeköttetésbe; nem az utóbbié, mert ő állítása szerint már 11 órakor haza ért, holott Móricz vallása szerint Esztert csak 11 óra után vezették a templomba; egyébként is, miután özv. Fekete Jánosné két zsidót is látott a templom ajtaja előtt állani, ha valóban Eszter kiáltását hallotta, Móriczot kellett volna megpillantania, ki saját állítása szerint a kiáltáskor ott állt az ajtóban.“

Azonban még egyrésről mivel sincs bizonyítva, hogy Fekete Jánosné helyesen jelöli meg az időt a 11-ik órával, hisz azt éppen csak olyan gondolomra jelölte meg mint Móricz s így az sincs, s nem is lehet bizonyítva, hogy a kiáltást nem azon időben hallotta, a mely időt Móricz említ; — téves a további következtetés is, a mennyiben a tárgyalási iratok tanúsítása szerint Feketéné nem azt mondta, hogy a két zsidót a templom ajtóban, hanem azt, hogy a kapufélen látta állani, vagyis

a templomnak egyrészt, másrészt a fürdő háznak az utcát érintő végénél, — ezek miatt Móricz az időben is bátran hallgatózhatott az ajtónál, nemcsak azért, mert a zsidóknak a fiú előtt, ki mint 13 évet meghaladt elsősülött a vallás titkaiba már kétségtelenül beavatva volt, nem volt mit titkolódnok, de azért is, mert ha ő a kulcslyukon benézett s hallgatódzott, az ajtó mély fülkéje mindenki elöl teljesen elrejtette.

Lengyel Istvánná vallomásának visszavonását az első bíróság ítélete elleni fellebbezés már kellő világításba helyezte, azért itt elég lesz megjegyezni, hogy annak idejében nem lett volna nehéz, de ma sem lesz lehetetlen kimutatni az okokat, melyek lelkiismeretének megnyugtatózásában elősegítették; ott volt egyébként Lengyel János vallomása, mely e visszavonást pótolja, melyet azonban a tele. kir. tábla határozatában — sajnos — minden ok nélkül mellőzött.

3. A tek. kir. tábla sokkal könnyebben megmagyarázza Scharf József és Wolner Hermannak nyilatkozatát, mint ők maguk azt tenni képesek voltak — mindenre volt feleletük; erre hallgattak, mert az igazat kellett volna bevalaniok — egyszerűen azt mondja, hogy Scharf és Wolner, midőn a nánási dolgot említették, csak azért tették, mert azon eset ismétlődésétől tartottak. De hát honnét merítette a Tek. kir. tábla azt, hogy Wolner egyáltalán tudomással bírt a nánási esetről? mert annyi bi-

zonyos, hogy erről a vizsgálati iratok ép oly kevéssé tesznek tanúságot, mint a végtárgyalási jkönyv, s miért kellett volna átaljában a nánási eset ismétlődésétől tartaniok? Hisz bizonyítva van, hogy Scharf József nyilatkozatáig egy árva lélek sem gondolt arra, miként Esztert a zsidók ölték meg. Igaz, ugyan el is kell ismerni, hogy vádlottaknak e nyilatkozata nem közvetlen bizonyítéka a bűnnek, de hogy nyilvánulása a gonosz lelkiismeretnek s ennél fogva nagyon figyelembe veendő körülmény, azt tagadni nem fogja senki, ki a cselekmények pszichikai okainak kutatásával foglalkozik s azok feltalálására érzékkel, képességgel bir.

4, Nem találja gyanúsnak aTek. kir. tábla, hogy a gyilkosság napján Eszláron több sakter s zsidó megfordult, miután Buxbaum az okból jelent meg, mert azt hitte, hogy ott kántorság van üresedésben, annak ellenkezőjére nézve pedig, hogy a koldus család koldulás végett volt ott, nincs bizonyíték.“

Valóban csodálatos, mily könnyűséggel tulteszi magát a Tek. kir. tábla az ügy egyik legfontosabb, leggyanusabb momentumán.

Idegen zsidók jelennek meg Eszláron, azt adván okul, hogy ők sakterségre pályáztak; kisül, hogy ez nem igaz. A tanuk vallomásából bizonyos, hogy nemcsak azok, kiket a törvény elé állítottak, hanem többen is voltak jelen, ezeket azonban rejtegetik, nevüket el nem árulja senki. A végtárgyalás alkalmával a védelem hevében Buxbaum elárulja, hogy ő

nem is sakter, — tehát sakterságra való pályázásért nem lehetett Eszláron, s a Tek. kir. tábla oly könnyen hitelt ad abbeli mentségének, hogy ő kántorságot keresett, elhiszi, hogy a közelben levő tarczali zsidó, a hírhedt félszent tarczali rabinusnak veje, nem tudta, hogy az eszlári szegény község külön kántort nem tart; elhiszi mentségét midőn kisül, hogy ez az ember sem nem sakter, sem nem kántor, hanem galicziai zsidó napszámos, a kit a tarczali rabbinussal! rokonsági viszony alkalmassá tehetett ugyan a rituális cselekménynél! segédkezésre, de nem képesíthetett kántorságra. A t. kir. tábla nem talál gyanúsat abban, hogy Wolner zsidó koldus, I lodászról Tokajra Tiszalökön át utazik, azon Tiszalökön át, hol a jelen bünper fő hőse Schwarcz Salamon sakterkodik, hogy Tiszalökrö! sem megy Tokajba, hova czélja vezeti, hanem elkíséri Schwarczot Eszlárra, a hol a keresztény leány az nap eltűnik; s megalégszik azzal, hogy nincs bizonyítva, miként családjával együtt nem koldulás végett jelent meg, megalégszik akkor, midőn önmaga a vádlott sem állítja, hogy koldult; ellenkezőleg azt erősíti hogy egész napon át aludt, kivéve azon időt, midőn Lichtmannál s a zsinagógában volt. — A vádbeli cselekmény s a zsinagógában való éjjeli összejövetel úgy a zsidók — idegenek s helybeliek — szokatlan csoportosulása savéghoz vitt büntett között sem lát a tekintetes kir. tábla összefüggést, megalégszik a mesével, hogy a zsinagógában va-

lami regale ügy elintézése végett jöttek össze, s nem veszi tekintetbe, hogy Scharf úgy mint a többiek beismerik, miszerint évek során ezen kívül egyetlen egy ügy sem intéztetett el a templom előpitvarában; nem veszi tekintetbe, hogy a zsidók állítása szerint nem egész óra folyásig, a tanuk vallomása szerint több mint fél éjjel együtt voltak a templomban»; nem veszi tekintetbe hogy Süssman azzal szépíti egyik másik körülmén/rőli feltűnő tudatlanságát, hogy gyermeke halálos beteg lévén, az a — feletti gond foglalta el egészen, s daczára annak mégis e napot választja, hogy egy haszontalan, nem sürgős ügyet végezzen. Nem veszi be Solymosi János tanúságát, mert a meggyilkolt Észternek testvére; holott ha az iratokat nem látszólagos, hanem valódi figyelemre méltatta volna, tudnia kellene, miként ez a Solymosi János nemcsak ne in testvére Eszternek, de még nem is rokona, nem fogadja el gyanús jelen ségül Cseresné által állított csoportosulást, az általa tanúsított nyilatkozatokat sem, mert vádlottak iránt ellenszenvet hangoztatott, mintha bizony gyilkosok iránt tisztességes ember valami nagy rokonszenvvel viseltethetnék, s mintha a tek. kir. tábla egyébként a rokon- s ellenszenvre valami nagy súlyt fektetne akkor, midőn a zsidók mentő vallomásait készpénz gyanánt elfogadja; pedig ezek nem egyszer kinyilatkoztatták nemcsak rokonszenvüket, hanem érdektségüket is! Mindezek egybevetése

után váljon hiszi-e a tek. kir. tábla önmaga, hogy a sakterek s koldusok gyülekezése ártatlan volt, hogy a csoportosulások s a vádbeli cselekvény között összefüggés hiányszik?

5. Scharf József kisebbik fiának Samunak elejtett szavai nem érdemelnek hitelt; fejletlen koránál a fogalmak érték nélküli összezavarásánál fogva. Azt mondja a t. kir. tábla.

De hát nem érdemelnek-e legalább figyelmet, ha a gyermek, midőn anyja eszéből kitántoritani akarja, erősíti, hogy igaz volt, elvágták a magyar leány nyakát, s akkor volt midőn Apa a sárga földet a templomból ki hordta, nem érdemel-e nagy figyelmet, midőn a gyermekjátás közben figyelmessé tétetvén Schwarcz Salamonra, kit nem ismert elébb, kit csak a borzasztó ténykedéskor látott, felkiált: „Ez a metsző bácsi ki elvágta magyar leány nyakát“; midőn

6. Az a borzalmas sárga földes gödör a zsinagóga elöpitvarában csakugyan ott tátong, hogy igazolja a gyermek szavait, hogy igazolja, miként Móricz csak apját védelmezte, midőn elhallgatta, hogy a föld véres volt; másrészt mélységével meghazudtolja Scharfot az apát, ki azt adja elő, hogy e gödör az ott tanult iskolás gyermekektől származott, s csak azért lett újra tapasztva, hogy az asztal n e d öczögjön, holott a gödör oly mély, hogy azt ásó kapa nélkül annyira kivájni nem lehetett; oly mély, hogy ott asztal nem állhatott; az összefüggés itt oly felötlő, oly erővel tárul

szemünk elé, hogy azt csak az nem látja meg, ki meglátni vonakodik; épp úgy

7. mint midőn a zsidók pénzt kínálnak az özvegy anyának, hogy végét vessék az ügynek, mint midőn

8. Roth Borbála, a szerencsétlen áldozat vérrel borított inge helyett, másikra akar szert tenni, s ez nem sikerülvén, a dadai hullán eme ruhadarab hiányzik.

* *

*

A bizonyítás másik kiemelkedő adata a tiszta-dadai csonka-füzesben 1882. június hó 18-án találtatott eme női hulla.

Erre vonatkozólag a tek. kir. tábla nem tartja megállapíthatónak sem azt, hogy az Solymosi Eszter hullája, sem ennek ellenkezőjét; s azt is mondja, hogy e feltevés közül bármelyik legyen is igazolva, bizonyítékot a vádbeli cselekmény tekintetében nem képezne. Nem, ha a hulla Eszteré, mert akkor ki van zárva a halál azon módja, melyet a Scharf Móricz említ; nem, ha a hulla másé, mert az azon talált ruhák önmagukban véve meg azt sem bizonyítják, hogy azok közvetlenül Solymosi Eszter hullájáról kerültek, sőt e ruhák a vádbeli cselekmény ellenkezőjét bizonyítják, mert nincs rajtok vérnym.

Teljesen igaz, ha a dadai hulla Eszter hullája, akkor a vádbeli bűntény lehetsége is ki van zárva, a Tek. kir. tábla indokolásának ezen részével tehát nincs mit foglalkoznunk; annál inkább szükséges figyelemmel lenni an-

nak másik részére, mert ha igaz az is, hogy a ruhák önmagukban nem bizonyítják, hogy Eszter hullájáról kerültek, mert természetes, hogy a ruha önmagában nem bizonyít semmit, de ha az a ruha másé, s ha az a más oly körülmények között tűnt el, mint eltűnt Solymosi Eszter, ha bizonyítva van a mint bizonyítva van, hogy ez a ruha hogyan került elő, akkor már nem áll az önmagában és nem vádlottak felmentésére, hanem elítélésére szolgáló adatot képez.

De hát azt is mondja a T. kir. tábla, hogy a ruhák egyenesen a vádbeli cselekmény ellenkezőjét bizonyítják, mert nincs rajtok véryom.“ — Ez azonban a zsidóknak ugyancsak gyöngé mentsége. Mert ha eltekintenénk is attól, hogy Móricz vallomása szerint az áldozatul esett leány vérének kicsorgatták, azután pedig nyakát bekötötték, így a további vérömlést meggátolták: ha eltekintenénk attól is, hogy a halotti dermedtség beálltával a vér tovább nem foly s így természetes oka nagyon annak, ha a ruhák el nem véresedtek: ki képes azt egyáltalán meghatározni, hogy azok véresek nem voltak? Hogy a vizsgálat azon véryomokat nem talált? az nem bizonyított, mert az akkor ejtett meg midőn már a ruhák nemcsak a Tisza vize behatásának kitéve voltak, de — mint bizonyítva van — azokat sokszor újra meg újra ki is mosták, így ha elébb véresek voltak is, a vér nyomait a sok mosás, a víz behatása szükségszerűleg

eltüntette, s így a vizsgálat meg nem találhatta.

Bizonyítottnak látszik mind ezek ezerint, hogy Tek. kir. tábla indokai felettél) gyenge alapon nyugosznak, sőt nem egy tekintetben a bizonyítási eljárás folyamán bebizonyított tényekkel ellentétben állanak, következésképen a felmentő ítélet támogatására alkalmatlanok.

Ha hozzájárut ehez, hogy a tek. kir. tábla a t. kir. tszék ítéletének indokolását el nem fogadta, mi által annak helyességét vonta kétségbe, akkor azon tudatban állunk szemközt a mentő ítélettel, hogy annak indokolását a bizonyítási eljárás eredményében megtalálni nem is lehet,

Szemben állunk oly Ítélettel, melyet meg kellett hozni, maradjon bár annak helyessége kétséges; el szomorító — majdnem kétségbe ejtő — feltevés meggyőződéssé erősödik, ha tekintjük a tényeket melyeknek ékesszólása oly hangosan vádolja a bűnösöket.

Tény, hogy Móriczot tanítója — ki zsidó létére nehezen hazudott javára — igazmondónak jellemzi, ki képzelő tehetséggel nem bír, mesét mondani képtelen.

Tény, hogy daczára annak, miként hónapok óta anya s a zsidók hatalmukban tartják, — ha ettől a halál eddig meg nem mentette — még sem tudták a törvény előtt tett valomásának visszavonására bírni, — habár ily visszavonásnak csak nagyon ephemer érdeme

lenne is; — tény tehát hogy a fiú vallomása meg van erősödve.

Tény, hogy a zsidók egyike sem volt képes a kérdéses napon s időben való alibijét kimutatni, a mi a véghezvitt bűn esetén kívül, képtelenség.

Tény, hogy Scharf József és neje nem tudják megnevezni azt, a ki gyergyatartóikat azon napon az asztalról levette, s így szembeötlő Móricz előadásának valódisága hogy azt Eszter tette.

Tény, hogy — a magát betegnek vallott — Wolner és neje april i-én egész napon át azon szalma boglát őrizték, mely az udvarban volt, más okát pedig annak, hogy beteg ember a szabadban a hidegen tanyázzon egész nap, mikor a szobában is lehet, nem lehet találni, minthogy a boglát idegen szemek elől meg kellett védeni azért, mert abba Eszter holttestét rejtették el.

Tény, hogy a dadai hullán csak egy keszkenyő találtatott, ez megerősíti Móricz azon vallomását, hogy az egyik keszkenyővel az áldozat nyakát kötötték be, a mi által ez későbbi használatra alkalmatlanná vált, valamint.

Tény az is, hogy a dadai hullának inge nem volt, mely körülmény szoros kapcsolatban áll azzal, hogy Eszter inge elvéresedett, tán egyébként is használhatlanná lett, más ily ruhadarabra pedig Róth Borbála kísérlete

meghiúsulván — az illetők szert tenni nem tudtak.

Tény, hogy nemcsak az eszlári, hanem az összes közelebbi s távolabbi zsidóság a bűntett nyomait eltüntetni igyekezett; s tény, hogy a vizsgálat meghíúsításának céljából hamis tanukat állított.

Tény, hogy Hersko Dávid az elébe állított 16 eszlári zsidó asszony közül Groszberg Leonéban ismerte fel azt, a ki neki azon ruhákat átadta, melyeket a dadai hullán megtaláltak, azt a Groszberg Leonét, a kire Cseres András is hasonlóképen reá vall; tény e szerint hogy Solymosi Eszter ruhái Eszlárról kerültek a dadai hullára.

Tény az, hogy e ruhákban előre haladt feloszlásban levő holttest maradványai találtak beivódva.

Tény, hogy a dadai hulla nem volt annyira ideig a vízben, a mennyi idő szükség volt arra, hogy a keszkenyőbe kötött festék felolvadjon. Tény tehát, hogy a ruhán észlelt folytok nem e hulláról származtak.

Tény, hogy a hulla nem is volt Solymosi Eszter hullája, a mint e tekintetben elég a körmökre hivatkozni, melyek minősége minden tudálékos okoskodást semmivé tesz a kir. tábla szerint is.

Tény, hogy Schwarcz Salamon a hulla usztatási kísérlet kedvezőtlen fordulata folytán beismerő vallomást tett azért, hogy társait kiementse.

Tény, hogy Szmilovics Jankel és társai a bűnpártoltást beismerték.

Tény, hogy Schwarcz Salamont a várii orthodox zsidók a sakteri szolgálatból azért bocsájtották el, mert a törvény betűjéhez való ragaszkodását túlszigorúnak tartották, s tény hogy a zsidó törvény a véráldozatot nem csak nem tiltja, sőt Isten előtt kedves dolognak ismeri.

E tények kérlelhetlen logikája pedig arra vezet, hogy vádlottak bűnösök.

A megsértett, halálra sebzett anya szív mérhetetlen keservével járulok tehát a Nagyméltóságú legfőbb törvényszékhez esedezvéni, hogy mondjon ítéletet. Az ítélethozásban — hitem szerint — nem csak bölcs belátása hanem annak sugallata is vezérelni fogja, a kinek örök mindenhatósága meghozza a napot, melyen igazságot nyerünk még a zsidó ellen is.“

A legfőbb törvényszéki határozattól függ. lesz-e az ügynek további folytatása, mert ha a sakterok ismét felmentő Ítéletet nyernének, a mi egyébként nem valószínű, mert a magas ítélőszék számtalanszor kevesebb bizonyíték alapján is, mint a mennyi ez ügyben nyilván fenn forog, hozott már marasztoló ítéletet, következni fog a második rész, a magánvádló rendelkezésére álló fontos adatok alapján a bunper megújítása.

Adalékok

a nyíregyházi szenzációs bűnperhez.
Aj (Egy analog eset a múlt évből.)

— A M. Á. eredeti tudósítójától. —

Hogy ez a maga nemében páratlan bűnvádi eljárás annyira felkorbácsolja a kedélyeket, miszerint még a külföldi, nevezetesen a német, francia és angol sajtó is botránkozólagon nyilatkozik felőle, azon nincs mit csodálkoznunk. A védőügyvéd urak oly nagy mérvben lépik túl az illem korlátait, hogy az eljárást igazságszolgáltatási méltóságából egészen kivetkőztetik, és a középkori boszorkány inquisitio mezébe öltöztetik. En szem- s fölтанuja voltam életemben pár száz haditörvényszéki és néhány száz polgári bírósági eljárásnak. Különösen élő emlékezetemben van egy rablógyilkossági eset, mely alkalommal vádlottak mindegyik 5 napon hallgattatott ki, de még a bűntényt tagadó egyik vádlottat is távolról sem faghatta a hadbíró olyan személyeskedő kérdésekkel, mint azt a védőügyvédek Nyíregyházán a tanukkal szemben elkövetik. Már pedig én úgy tudom, hogy csak olyan ügyvéd szokta személyeskedésre terelni az ügyet, ki díszes hivatását nem érti. Különösen a vizsgáló bíróság irányában tanúsított eljárás a jogbotránnyos cselekvények legmagasb fokát képezi.

Már most a védőügyvéd urak azon irányba akarják terelni a dolgot, hogy Scharf

Móricz ütlegekkel kényszerítettett vallomásra, hogy így a Solymosi Eszter erőszakos eltüntetését a mesék országába átlódítsák. Már pedig én azt mondom, hogy Solymosi Eszternek erőszakos kimulatása több a valószínűségnél: mert itt az én körjegyzői kerületemben is fordult elő, még pedig múlt évben, atisza-eszlárihoz hasonló eset; de mégis azon lényeges különbséggel, hogy itt a kiszemelt áldozat a sakterek kezeiből kisziklott.

Ez a nagyon furcsa kísérlet következőkép folyt le.

Múlt évi tavasz elején egy csütörtöki napon, talán márczius 2-án, de biztosan nem állíthatom, szokás szerint hivatalos ügyeim elintézése végett Kovácsiba menvén, az ottani bírós Dvorák Andrásnál özvegy Klementné hízeri lakosnő, 18 éves Anna nevű leányával megjelent, mely alkalommal következő panaszt térjeszté elő:

Borbála nevű 14 éves leánya Grünwald Lipót kovácsi-i szatócsnál szolgált, ezt a leányát gazdája előtte való szombat estéjén azon utasítással küldé Peszérre az ottani korcsmáros ipjához, hogy vigyen magával egy zsákot, melyben onnan szecskát hozand haza. A még serdületlen korú leányka szabadkozott, hogy ő este nem mehet oly messzire, mert éjjel fél; de szecskára nincs is szükség. Erre a leánykára gazdája ráförmedve, mondá, hogy

ne szabadkozzék, hanem tegye meg, amit parancsol és nem kell félnie, mert kísértetek nincsenek.

A leányka engedelmeskedett. Midőn Peszérre a korcsmába ért, gazdája is sarkában volt már, s utasítá, hogy menjen fel az emeletre, ott majd megkapja a szecskát. Midőn a leányka az emelet folyosóján volt, az öreg korcsmárosné behívta őt a szobába, hol nagyszámú csupa férfi zsidóság volt; az öreg korcsmárosné azt mondá a leánykának, hogy *ne féljen semmit, hogy nem lesz semmi baja, hogy csak néhány csepp vért eresztenek a karjából, azért jól meg lesz fizetve, mert arra a vérre nagy szükségük van.* Erre a leánykát mindjárt megragadta két zsidó és félig lemeztelenítette; egy zsidó pedig kézi köszörűkövel egy nagy kést fent. A leányka ezt látva, nagyon megijedt, és segélyért kiáltott. Ekkor a korcsmában szolgáló Anna nővére felfutott az emeletre és a bezárt ajtón mind a két öklével elkezdett dörömbölni és kiabálni; mire a zsidók a szoba ajtaját felnyitották és az ott benn volt leánykát kilökték.

Ezen merényletől mind a két testvér megijedve, rögtön Hizérre futott és a történeteket anyjoknak elpanaszolta.

Ezután a peszéri korcsmában szolgáló Klement Annát kérdeztem: vajjon nem vette észre, midőn Borbála nővére a zsákkal a korcsmába jött? Erre a leány azt válaszold, hogy ő ugyanekkor Szent-Benedekbe küldé-

tett és így Borbála nevű nővérét, midőn ez Kovácsiból odaérkezők, nem láthatta; de bal-sejtelemtől űzelve, egész erejéből futott vissza és épen akkor toppant be a korcsma földszinti folyosójának ajtajába, midőn nővére segélyért kiáltott. Kinyilatkoztatta ekkor azt is, hogy ő többé a világért sem megy a zsidóhoz szolgálni: mert, ha ő véletlenül hamarabb nem tér vissza Benedekből, mint szokásszerint menve, az ő testvérét a zsidók talán meg is ölték volna.

Erre az anyát kérdeztem, hogy miért nem jött el a kisebbik leányával panaszra, aki tulajdonképen a dologban főszemély volt?

Válaszul azt nyertem, hogy a leányka a nagy ijedség következtében betegen fekszik, hát nem jöhet el.

Ezután az anyát utasítottam, hogy tegyen panaszt Ar.-Maróthon az illetékes bíróságnál; mert ez az ügy a községi bíróság hatáskörét meghaladja. De az anya megkért, hogy legalább hívassuk a bíróhoz leánykájának szolgálatot adó gazdáját, hogy halljuk meg, mit fog az ellene emelt panaszra mondani.

Ezt megtettük.

Grünwald Lipót beismerte, hogy a szecs-káért való küldés csak ürügy volt; hanem azt is mondá, hogy egy tárczája veszett el 8 frttal, tehát gyanúja lévén, hogy azt a leányka lopta el, ezért küldötte Peszérre, hogy ott megmotoztassák, nincs-e nála a pénztár-

cza. Hogy a leánykától vér követeltetett vagy, hogy valaki kést fent volna, határozottan tagadta.

Azon kérdésemre, — hogy mi szükség volt a leányt Peszérre küldeni, ha a pénztárca ellopásának gyanúja a leánykára esett, otthon is megmotozhatta volna: azt felelte, hogy tanúra volt szüksége. — Azon mondomra, hogy, ha már tanúkat akart szerezni, Kovácsi község bírója csak néhány lépésre lakik tőle, ezt hívhatta volna tanúnak, mint erre különben is hiteles és erre hivattott személyt? — habozó mentegetődzéssel azt válaszolá, hogy ő csak rokonok közt akarta a dolgot elintézni, hogy ne legyen belőle nagy zaj. Azután felhozá, hogy az elveszett pénztárca az ágyban hiány nélkül megtaláltatott, tehát a vizzályos ügy ki van egyenlítve.

De erre talpra állott a panaszló anya és kijelenté, hogy ő ezzel a kurta mentséggel nem elégszik meg; hanem a leányán elkövetett erőszakoskodásért elégtételt követel.

Ismét a rendes bírósághoz utasítám panaszlónőt, és panaszlottnak is mondtam, hogy haza mehet.

Midőn panaszlott a bírótól eltávozott, panaszlónő és leánya még a bírónál maradtak. Minthogy ez a meseszerű panasz érdekesnek látszott, azt több ízben is elmondattam, mely alkalommal az idő-

sebb leány még azt is mondá, hogy nővéreinek két zsidó a karjait is ujjjaival morzsolgatta.

Ez a panasz már akkor nem volt előttem újság: mert az itteni nép már akkor nagy mérvben forrongott a zsidóság ellen, azt állítván, hogy a zsidók a peszéri korcsmában egy keresztény leányt meg akartak ölni. Minthogy az özvegy anyának panaszja a túlzott hírt enyhébb mezbe öltözteté, én csitítottán a népet, hogy ne izgágáskodjék; mert a dolog nem olyan természetű, hogy a zsidók a leánykának életére törtek volna. — Különben is a bíróság majd kideríti az igazságot. — Tehát legyen a nép türelemmel, míg a való tényállás ki fog derítettetni. Ezt azért tettem, mert nem akarám azt, hogy a kerületem valami botrányos kihágások színhelyévé aljasodjék, habár már nagyon közel állottunk a tettelegességek elkövetéséhez. Szóval nem akartam, hogy katonaság küldessék a különben is nagyon szegény nép nyakára. Ez a fenyegetésem meg is tette a hatását.

Hja, de a bíróságnak nem maradt ám sok dolga az ügy elintézésénél, mert a sérelmet szenvedett család egyikét nap múlva annyira megszeliődött, hogy az idősebb leány visszajött a peszéri korcsmába szolgálni. Azután még egyszer próbára elhívtam őt a peszéri bíróhoz, de akkor már egészen úgy beszélt, amint azt Grünwald Lipót előadta. Midőn a leány elment, Köntös Bálint bíróval jó ízűt nevtünk

azon, hogyan lehet mai időben pénzzel az igazság szabadelvű lékeit bedugatni. Épen azért volt ez a megszelídülés olyan mulatságos, mert az idősebb leány lármázta fel mindjárt a merénylet elkövetése után a közönséget, hogy az ő kis nővérét a zsidók meg akarják ölni.

Midőn néhány hét múlva a tiszta-eszlári rituális gyilkosság híre az egész országot lázas ingerültségbe hozta, akkor már megbántam, hogy a bíróhoz az összes elöljáróságot meg nem hívtam, és a panaszt jegyzőkönyvileg fel nem vettem.

Habár azóta több oldalról és ismételve felhívtam, hogy ezt a ritkán előforduló esetet hozzam nyilvánosságra — de tartózkodásra egynél több okom volt. Mert.

1-ször. Az én hivatalos állásom a pártosságtól tartózkodást határozottan követeli.

2-szor. Az itteni zsidóság általán véve nem csak tűrhető, hanem még dicséretes magaviseletét is tanúsít. A módosabb családok sok szegény keresztény családnak nyújtanak táplálékot. Szóval, mint mondani szokás: becsületes emberek. Már pedig ezeket egy két keresztényfaló csökönös talmudista zsidó büneiért megsérteni nem akartam; mert hiszen ezekre maguk a keresztényekkel jó viszonyban élő zsidók is régen kimondották a megvetés anathemáját.

3-szor. Különösen személyemet illetőleg,

a zsidóság csekély kivétellel irányomban lekötelő modorral viseltetik.

Ezek hát olyan körülmények, melyek kötetlemmé tévők, hogy e tárgyban a zsidóság irányában kímélettel viseltessem.

De különben is, ahol vádló nincs, ott bíráskodásra sincs szükség.

Mínthogy az özvegy anya sérelmet szenvedett gyermeke képviselőjében panaszát visszavonta, nekem e tárgyban panaszló minőségben fellépni semmi jogom.

Mínthogy azonban a tiszta-eszlári vérdráma olyan alakot öltött, hogy a szenvedélyes személyeskedéssé fajult jogvédelem még az ezen ügyben hivatalból eljáró s köztisztviselőket is bűnös visszaélések elkövetésével gyanúsítani nem átalja: ez okból, félre téve minden mellékes érdekeket, honpolgári legszentebb kötetlemnek ismerem itt meggyújtani a szövétneket, hogy annak lángjával megvilágítsam a tiszta-eszlári rémtettet is.

Úgy a Peszéren megkísérlett, mint a Tiszta-Eszláron tényleg foganatosított merénylet symptomái oly egyöntetűek, mintha mind a kettőt egy kéz intézte volna.

Lássuk először a peszéri históriát.

Ám legyen úgy, amint Grünwald Lipót állítja, hogy csak egy kis tévedés volt a dologban; hogy ő maga tette tárczáját az ágyra, honnan az ágyba kellett lecsúsznia; hogy akkor, midőn a tárczát kereste, erről megfélekedzett,

azért az ágyban nem is kereste a tárczát, hanem annak ellopásával a szolgálói gyanúsította. Később megtalálván a tárczát, maga látta be tévedését, és az ügyet barátságos utón ki-egyenlítette.

De ha ez való volna: akkor nem látom be az okát annak: miért rémült volna el a merénylet tárgyát képező leányka annyira, hogy belebetegedett? Hacsak az állítólag elveszett pénztárca kerestetett a leánykánál, minek menesztett Kovácsiból Peszérre? mi célból volt ide épen akkor egy csoport zsidó férfi összecsoditve. Mert azt panaszlott is beismerte, hogy többen voltak az állítólagos inquisitio helységében, de állítólag csak rokonok! De minek? hisz a pénzes tárcza állítólagos elvesztéről azoknak nem is volt tudomásuk. Továbbá minek küldetett épen a leánykának Peszérre való megérkezését néhány percczel előzőleg az idősebb leány Sz. Benedekre? hiszen ha a leánykában tolvaj gyanított lappangani, elkerülhetlenül szükséges lett volna az idősebb testvér jelenléte, hogy az is látta volna kis testvérenek tetten kaptását, hogy abból ő is okulhatott volna? És ha az eljárás olyan színezetű volt: miért kiabált a leányka elrémültében, segítségért? Hiszen a tolvaj nem szokott tettéből lármát csinálni, hanem inkább még hallgatva, meghunyászkodik? Minek futott el rémületében az idősebb testvér is szolgálatából, ha a művelet olyan ártatlan és reá nézve egészen közömbös jellegű volt. Minek jött a gyermeke

sorsán elkeseredett anya és az idősebb leány Hizérről a két mérföldnyire fekvő Kovácsiba panaszra, hogy ott fellázadt kedélylyel előttem és a bíró előtt olyan dolgot beszéljen, melyet a panaszlott ábrándos mesének nyilvánított?

Hogy utóbb panaszlott panaszlónőt és gyermekeit 25 írttal elnémította, ez a dolgon mitsem változtat. Tény az, hogy ártatlan dolgok elaltatásáért nem szokás ilyen áldozatot hozni. Különösen pedig Grünwald Lipótnak nem igen van kidobálni való pénze.

Már most annak a megfejtése következik, hogy mi okból nem foganatosított ez a művelet Kovácsiban hanem Peszéren.

Grünwald Lipót, — kinél a véradásra kiszemelt leányka szolgált, — Kovácsi község egyik utcájának kellő közepén, és nemjjs maga, hanem a tulajdonossal egy házban lakik. Itt hát titkos művelet megkísérlése nem igen volna tanácsos. Ellenben a peszéri korcsma erre nagyon is alkalmas. A szélső háztól 500, az országúttól pedig 60 lépésnyire áll, tehát zárt kettes ablakokon át a segélykiáltás az emeleti szobából sem a községbe, sem pedig az országúira nem hallatszik el. A korcsma ürességéről is nevezetes; mert a peszéri nép nem szokott korcsmázni, hanem otthon dolgozik, azért is az uzsora fénykorának pusztító nyomai ezen községben nem észlelhetők. A kérdéses idő is éppen jól volt kiszámítva; mert az ifjabb férjes női családtag csak maga lévén a földszinti csapadékban, az emeleti szobában szabad volt a

vérszerzési vásár. És ha véletlenül a kiáltásra jött volna is oda segítség, míg ez a szűk és tekervényes lépcsőkön az emeletre feltapogatózott volna, a családhoz nem tartozó idegenek az emelet folyosójáról a hegyoldalra nyíló széles ajtón kényelmesen elmenekülhettek volna. De még azon előnye is van ezen korcsmának, hogy a holt Garam alig van tőle 200 lépésnyire, még pedig éppen az ottani kanyarulata 3 ölnyi mély. Ha tehát ott valamely hulla, — reákövet kötve, elmeríttetnék, az soha sem jönne felszínre, hanem ott a halak minden ízét kényelmesen felemészthetnék; mert a part meredek lévén, csak befagyva megközelíthető.

Hát bizony ilyen ábrázata van a Peszéren megkísértett, de meghíusult merényletnek.

Ha a panaszló özvegy Klementné és idősb leánya a kovácsii bírónál előterjesztett panaszt el nem ferdítik, akkor magam is elhinném, hogy a peszéri korcsmában egybegyűlt zsidók a leánykából csak néhány csepp keresztény szűz vérre akartak szert tenni; minthogy azonban a pénz-
[zel] kibékülés oly fordulatot adott az ügynek, hogy azzal én és a bíró luddá tétetni szándé-
koltattunk, már most azt mondom, hogy a merényletnél még az imént ecsetelt holt Garam is számba vétetett.

Kétséget sem szenved, hogy a merényletnek a környékből csak olyan zsidók valának részesei, kik jó pénzért mindenre képesek, de a köztisztületben álló zsidóság ilyen nyomorult üzelemre aligha adná a fejét. Azt is elhiszem,

hogy a keresztény szűz vérrel áldozás a zsidó vallás szertartásainál nincs elő írva. De tudjuk ám azt nagyon jól, hogy nálunk keresztényeknél is sok olyan babona gyakoroltatik a pórnép által, melyet a józan ész határozottan kárhoytat.

Pedig van arra is számos példa, hogy a babonát és bűbájolást még jól meg is fizetik. Ha tehát nálunk ez a rász szokás meg van honosodva, mi sem lehet természetesebb annál, hogy a zsidóságnál oly nagy mérvben óhajtott keresztény szűz vér is épen olyan babona, melyet a józan gondolkodású zsidóság maga is kárhoytat és hihetlenek tart. Hogy a talmud hívei a keresztény szűz vére áhítoznak, azon épen nem csodálkozhatunk; mert hiszen a talmud már magában véve is olyan kárhoyzatos babonahalmaz, mely nem csak Mózes vallását jellegéből kivetkőzteti, hanem még magát az Istent is szabadon garázdálkodó rablógyilkos banda főnökévé aljasítja.

A tizza-eszlári szenzációs eseményre vonatkozólag megjegyzem, hogy ott is a serdüetlen korú Solymosi Eszter épen akkor tűnt el, midőn a községben nagyobb számú zsidóság volt együtt. Ott is kijutott a hullák elnyelésére alkalmas Tizának is a dráma lejátzásában egy gyanút oszlató főtényező szerep. így hát ez a história a Peszéren elkövetett merénylettel minden körülményre nézve egyöntetű. A tizza-eszlári lányeltüntetési művelet sokkal regényesebb ugyan a peszéri kísérletnél; de ez megint sokkal jobban volt kiszámítva annál; mert ha

Klement Borbála Solymosi Eszter sorsára jut, biz azt senki sem kereste volna Pcszéren, hanem az mondatott volna felöle, hogy szolgálatából megszökött. Sőt talán még a rendőrök is igénybe vétettek volna, hogy Hizéren az anyjánál keressék az állítólagos tolvajt. Azután egy belügyminiszteri rendőri körözüvény véget vetett volna a kutatásnak Csak is az a körülmény húzta keresztül ezt a csinosan rafinírozott számítást, hogy Klement Anna Sz. Benedekbe és vissza nem egy, hanem fél óra alatt tette meg az utat.

Legregényesebb szereplő a tiszta-eszlári bűnügyben a hullacsempészet. Már ha a fő szerepet játszó sakterek oly ártatlanok, milyennekké őket aszenvedélyesszemélyeskedéssé fajult jogvédelem mosni szeretné: akkor valóban nem tudom felfogni az okát, hogy mire való volt ez a szemfényvesztő tragikomédia?

Épen ebben rejlik a dolog bökkenője!

Most ezt a világ összes zsidó-pártoló ügyvédei sem fogják sem velem, sem pedig más az ügyet elfogulatlanul bíráló felebaráttal elhítenni, hogy a még csak élni alig kezdő Solymosi Eszter talán csupa jó kedvööl a Tiszába ölte volna magát; és hogy ott azután a halak azzel akartak volna maguknak halhatatlan dicsőséget kivívni, hogy a leányka hulláját szépen levetköztették, és annak mezébe egy ennél sokkal nagyobb és korosabb nőnek a hulláját a maga nemében páratlan elmésséggel felöltöztették volna.

Hát bizony bár miként is csúri-csavarja ki a nyíregyházai jogvédelem az igazságnak a nyakát, végre is bizony oda lyukad ki a dolog feneké, hogy a hullacsempészet és főképen az átöltöztetés, nem a Tisza halainak, hanem a zsidóság felbérelt embereinek ügyetlen műve volt.

És így a tiszta-eszlári bűnügyet a hullacsempészet Scharf Mór terhelő vallomása nélkül is tényleg elkövetetté minősíti.

Asakterekre nézve csak az szolgálhatna némi, habár csak kevésbé plausibilis mentségül, hogy az ártatlan véráldoztatást vallási fanatizmusból követték el. És nem a büntett elpalástolásában, hanem ezen irányban kellene a zsidóságnak a dologból közös ügyet csinálni, hogy maga a zsidó társadalom derítene ki, melyik kebelében van a babonás selejt, mely szűz keresztény vérrel kíván áldozni a keresztény faló zsidót egyedül boldogító talmud istenének. Mert én azt most is megengedem, hogy a zsidóság mint erkölcsi társadalom büntelen a dologban, de még is kell léteznie kebelében egy babonás töredéknek, mely ezeket a gázságokat, talán becsületesebb hitsorsosai rovására is gyakorolja.

Ennek felderítése a zsidóságnak szent kötelessége, mert mindaddig, míg a talmud babonái üzendik garázdálkodásukat, a zsidóság irányában gyűlölet a keresztény nép szívéből elenyészni nem fog. — Már pedig ezáltal nem csak a tűzre való talmud hívei, hanem a többi zsidók is sérelmet szenvednek.

E tekintetben talán a peszéri öreg korcs-

márosné, — kinek férje számos éven át előimázó és metsző volt, — is adhatna felvilágosítást; mert ha már ő biztatta Klement Borbálát, hogy csak a karjából engedjen jó pénzért néhány csep vért eresztetni, mert arra nagy szükségük van: akkor azt is kell tudnia, mire szükséges a vakbuzgó zsidóságnak az a szűz keresztény vér, melynek az árát oly drágán szokta megfizetni.

Meglehet, hogy ezen babonának kellő világlatba hozása talán számtalan zsidónak a szemén is eloszlatná a hitetlenség hólyagát.

És akkor a tizza-eszlári bűnügy is kibontakoznék a sötétség tömkelegéből.

Még egy kérdésem van.

Ha a Peszéren megkísérlett vérszerzési merénylet sikerül: vájjon Tizza-Eszláron Sólýmost Eszternek katasztrófája mind a mellett bekövetkezett volna-e?

Erre a kérdésre képtelen vagyok megfelelni. De mégis azt gyanítom, hogy a peszéri siker a további vérszerzési kísérletet feleslegessé tette volna.

A vérvádat emelő Scharf Móricz magatartására vonatkozólag megjegyzem, hogy habár ennek a fiúnak atyja irányában! fellépése elszomorító jellegű; mert hiába: az apa csak apa marad, bármilyen körülmények között is, kinek a gyermek tisztelettel és engedelmességgel tartozik, de az elfásult lelkületű fiúnak fellépése még sem indokolatlan. Mert ha már oly határozottan van egy fiú az apa ellen, ott

azt kell következtetni, hogy az apa rémtette a fiúval magát az apát is megutáltatta. De ha nem így volna is a dolog, még akkor is a fiú magatartása nem rendkívüli; mert én ennél még sokkal megrendítőbb jeleneteknek is számtalanszor voltam szem és fültanuja, hogy az apa a fia ellen és viszont halálos ellenségeskedéssel háboruskodtnk. Erre tehát csak azt mondom, hogy az alma nem messzire esik a fájától. Amilyen a nevelés, olyan a gyermek. Amilyen a talmud, olyan jelleműek a hívei.

Thuránszky Nándor,

körjegyző és a gróni szentbenedeki
hiteles hely jegyzője.

B.

Istóczi Győző, mint a XII. Röpirat szerkesztője a tiszta-eszlári büntett fölmerülése alkalmával e következő levelet vette:

Weisskirchen, Morvaországban, 1882. okt. 19. — Tekintetes úr! — Elkeseredéssel eltelve a fölött, a mit a „Neue Freie Presse“ című bécsi újságban a tiszta-eszlári eset. fölött írni a zsidók maguknak megengednek, mintha az csak mese lenne; és elkeseredéssel eltelve a tekintetes úr ellen intézett támadások fölött, igen sajnálom, hogy tek. urnák már korábban nem voltam bátor írni.

Azt, hogy az utálatos zsidó söpredék rituális czélokra keresztény vért használ, bizonyítja a Mária Terézia korában egy morva városban, H o l l e s c h a u-ban előfordult

eset is, a hol 3000 keresztény mellett mintegy 2000 zsidó lakik. A húsvéti napokban egy tímárnak a leánya, egy bőrizlet ürügye alatt, egy házba lett becsalva; e pinczében aztán egy keresztfelére szegezve, a zsidók körülvették őt, kezüket fölébe emelték, tele köpdösték, és mint Krisztusra Kaifásnál, átkokat szórtak reá. Ezután lassan kinoztatott, épen a női szemérmes részeken, emlőin, lábikráin tollkésekkel belévagdaltak és a vért a zsidók felfogták. A leány sokáig nem tudott meghalni. Végre az eset, niig a leány élt, egy zsidógyerek által, épenugy mint Tisza-Eszláí on a Solymosi Eszter esetében, el lett árulva a keresztényeknek. Az esetet gyermekkoromban ekkép hallottam elbeszélni. Mivel a leány sokáig nem tudott meghalni, egyik zsidó kiment és egy zsidó fiúnak ezt mondta: „Menj a doktorért.“ Doktornak hívtak ugyanis egy vén zsidót, a ki kuruzsoló volt. A fiú azonban — Isten keze vezette őt, — egy keresztény orvoshoz ment. Egy pillanat alatt láthatatlanok lettek a zsidók, pinczébe, kályhákba bújtak el. Erre a zsidók boltjait a nép kifosztotta, a vidékről hanákok jöttek a városba, hogy a zsidó-utezát felgyűjt-sák; a páterek fölemelt kezekkel jártait körül, kérve a népet, hogy a keresztény húsvétot ne szentségtelenítse meg így; katonaság vonult a városba sat.

Ugyanis mikor a keresztény orvos jött és mindent zárva talált, keresztényeket hívott

oda. A leány még élt, és mindent elbeszél.

Hogy ezen eset felől meg vannak-e még az irományok a városi levéltárban vagy sem nem tudom; csak azt tudom, hogy a leány képe vászonra festve a városi levéltárban van, mezitlenül, amint a szegény lóg, mellén és lágyékain bemetszésekkel. Az 1850-ik év táján, mikor szüléimét Holleschauban meglátogattam, a kép megtekintésére engedélyt kaptam.

Gyermekkoromban azt is hallottam, hogy az egyik zsidót felakasztották, a többinek azonban Mária Terézia megkegyelmezett. Válgon keresztényeknek megkegyelmeztek volna-e?

Mit nem ima a „Neue Freie Presse* még most is, ha Mária Terézia alatt keresztények egy zsidóleányt feszítettek volna keresztre, és vérét felfogták volna?!

Néhány év előtt Lengyelországban egy elmezavarodott apácát fődöztek fel egy apácza klostrombán, a ki ott elzárva volt egy czellában és szalmán feküdt. Hogy lármázott akkor a „Neue Frei Presse“ bele a világba! Az apácának, Ubrik Borbálának az arczképe pedig egész Európát bejárta, és most szitkozódna az Eszter képe fölött.

Nem írhatna képviselő úr Holleschauba az iránt, hogy a városi hatóság a képről egy

másolatot készíttessen részére? Nem lehetne erről a parlamentben említést tenni?

Nunc Deus Tecum et cum Tuis!

Fogadja sat.

N. N.

C.

A tiszta-eszlári rituális gyilkossági ügy bírálatába nem elegendem, de annyit még is szívemből óhajtanék, hogy Solymosi Eszter titokzatos eltűnésének kiderítése sikerüljön, mert akkor vádlottak vagy felmentetnének, s ez által az izgatott kedélyek lecsilapulnának, s ki lenne zárva a keresztény vérnek zsidók általi rituális célokra való használata iránti hiedelem; de viszont, ha a bűnös kimondatik vádlottakkal szemben, szigorú büntetést óhajtok, egy részt, hogy például szolgáljon, másrészt a közönség ebben nyerjen elégtételt, mert amint a zsidók általános zsidó kérdést csináltak a tiszta-eszlári esetből, úgy a keresztények nagy része is igen közelről érdeklődik az iránt.

Miután ezen ügy befejezve még nincsen, s az eredményt biztosan tudni nem lehet, az én nézetem, amennyire az ügyet ösmerem, az, hogy vádlottak fel fognak mentetni. De meggyőződésem nem a vádlottak ártatlanságán alapszik, hanem azon indokon, hogy nincs elegendő közvetlenül terhelő bizonyíték s ezek hiányában a bíróság mást nem tehet mint vádlottak felmentését kimondani. Az én egyéni

meggyőződésesem annak daczára is feltételezi a rituális gyilkosság elkövetését, mit vádlott részbeni beösmérésére, s több kifogástalan tanuk vallomására állapítok, továbbá arra, hogy ezen ügyben, a bíróság ellenkező esetben, vádhatározatot nem hozott volna, ami ellen vádlottak csak nem is fellebeztek, s végre arra állapítom, hogy gyermek korom óta magam is hallom, hogy a zsidók a keresztény gyermekek vérért, bizonyos vallási szertartásra használni szokták, s arra hogy Solymosi Eszter eltűnése óta több hasonló esetet említettek föl a lapok, amelyekben részint megkísértett ilyen czélu gyilkosság, részint el is követtetett s részint a hasonló titokzatos eltűnés oka soha kitudható nem volt.

Mire nézve a magam részéről is tudok két esetet felhozni. Az ötvenes évek végén Szilágy megye Szilágy Somlyó városában laktam, szüleimmel mint 7—8 éves gyermek, s egy alkalommal az udvaron — a városi hordárokéhoz hasonló taligát huzgáltam — s épen az utca ajtóhoz értem vele, midőn az utca ellenkező oldaláról, „édes anyám ne hagyj,“ kiáltást hallottam, mire a gyermeki kíváncsiság következtében kinéztem, s azt láttam, hogy egy kaftános zsidó lóháton sietve ment, de nem tudom, hogy lova ellenkező irányt akart követni, vagy már ki volt-e fáradva, mert ütlegetése daczára sem akart tulajdonosa kívánsága szerint menni, s minthogy a lovon „általvető“ volt nagyon megterhelve

s hogy az utcán más gyermeket nem láttam, s hogy a segélykiáltás épen a zsidó felől jött, — — s hogy a kiáltásra az általvetőt rúgta, mint mikor a lovat sarkantyúzza, ezek szerint abban állapodtam meg, hogy a kiáltó gyermek az általvetőben volt elhelyezve; mit látva nagyon megijedtem, s az általam vont taligát ott hagyva, lakásunkra beszaladtam, s az anyámnak az esetet előadtam, ki azt mondta, hogy feltehető, miszerint az általvetőben gyermek volt, s hogy én is vigyázzak magamra, nehogy ily áldozatul essek a zsidóknak, arra különben nem emlékszem már, hogy a zsidóval mi történt.

Végre megjegyzem, hogy lakásunk nem a főutcára volt, s hogy ezen eset délután este felé történt. A másik eset a következő:

Jelenleg szilágymegye Monó községben ev. ref. lelkész Csiszér Pál urnái szolgálatban lévő szászvárosi illetőségű „Mariéi⁰” nevű nő-cseléd hírét vette a Solymosi Eszter eltűnése folytán felmerült rituális gyilkosság vádjának, a következő érdekes esetet beszélte el gazdájának. Ugyan is: előzőleg Szászvároson egy zsidónál volt a szolgálatban, (kinek nevét nem tudom) s egy keresztelés alkalmával ő maga sem tudja mi czélból, a megmosandó edények közt, egy tört poharat is adtak át tisztítás végett, miben kezét minden elővigyázat mellett megvágta, erre gazdája a sebet nem hagyta bekötni, hanem a kifolyó vért felfogta azon pohárba, s bárha „Marici” a felfogott vért

mikénti felhasználatáról mit sem tud, nincs kizárva előtte az eshetősége annak, hogy vére azon alkalommal a kereszteléshez felhasználott.

Az első eset után oly tartózkodás és félelem fogott el a zsidósággal szemben, hogy egyedül s különösen este, a világ minden kincséért zsidó által lakott házba be nem mentem volna, mindaddig, míg nem bíztam.

A fentebb és mások által már előadottak alapján feltehető a tiszta-eszlári esetre is a rituális gyilkosság, különben azon kérdést kell feltennem: miért van ez az országos zsidó kérdés a folyamatban lévő bűnperben? miért nem hagyják az ügyet mentére? s miért nem hagynak az igazság szolgáltatásnak szabad folyást, hogy a bűnöst büntesse, s esetleg az ártatlant kimondja? Ila eshetőség nem volna a rituális gyilkosságra, úgy nyugodtan várnák be az eredményt, vagy talán nem bíznak a nyíregyházi kir. törvényszék pártatlanságában s igazságszeretetében? Hiszen ha ezen törvényszék eljárása s Ítélete törvénybe ütköző vagy igazságtalan lenne, — aminek az ellenkezőjéről én, az eddig tanúsított s felsőbb helyen is elismert magatartásából kifolyólag, lelkemből meg vagyok győződve, — nyitva állana vádlottak s érdektársaik részére a felebezhetési jogorvoslat, s ezen felsőbb bíróságokban talán csak megnyugodnak a tisztelt zsidó urak. (Lsd. a M. Állam 1883. jul. 23. számát.)

p: ö: —

D)

Jolsváról írják a Rozsnyói Híradónak a következőket: Egy hónappal ezelőtt Atlas nevezetű s múlt évben Galicziából Jolsván letelepedett zsidó sakterhez Sturmman Mária 13 éves murany-hos s zuréti leány szolgálatba lépett; s vagy egy hétre . reá, tollufosztás alkalmával a sakter a leányt egy pincze forma helyiségbe vezette s ott mindkét kezefejét fekete zsinórral összekötötte s megmetszván a kis leány ujjait, a vért egy kis üvegbe felfogta s azzal Demeter nevű ugyan ottani izraelita és korcsmáros ujonszülött gyermekét befecskendezte, illetőleg megkeresztelte. A leányt anyja jelenlétében Jolsván személyesen megvizsgálván, ujjain most is finom metszések mutatkoznak, sőt balkezének a gyűrűs ujjá a seb következtében gyladásba is ment át. A leány elmondta azt is, hogy az nap este a sakter, — maga sem tudta mi okból, — őt a pinczébe taszította, hol egy lábnyi magasságban víz lévén, — Jolsván e pinczét mindenki ismeri — okvetlenül belefűlt volna, ha kiabálására a szomszédok oda nem sietnek s őt ki nem mentik. A leány állítja továbbá, miszerint a kis üveg, melybe a sakter a vért felfogta, a zsidó imaházban egy almáriumban van éltévé; s a szolgálatból azért lépett ki, mert — saját szavait idézve „attól félt, hogy őt a sakter megmetszi.“ Hogy vérrel fecskendezte be a sak-

ter Demeter kocsmáros gyermekét, arra tanú Demeter nőcseléde, ki azt saját szemével látta. — Ez a tényállás. A rendőrkapitány áttette az ügyet a nagyróczei kir. járásbíró-ságához.

E.

Egy szakértő a „Talmud“-ról. Porosz-Németországban, Münsterben közelebb egy antiszemita lapszerkesztőt vallásfelekezet elleni gyűlölségre való izgatás címén bevádoltak a törvényszék előtt. A panaszra az adott okot, hogy a szerkesztő az ismert antiszemita író dr. Justus „Judenspiegel“ című híres munkájából többször cikkeket közölt, melyek a zsidó erkölcstörvények gyalázatoságairól szóltak. A tárgyalásra a bíró a zsidó bölcsészeti egyetem egyik magántanárát, dr. Ecker hívta meg szakértőül. Dr. Ecker kijelenté, hogy a vád szerint vallásfelekezet elleni gyűlölségre izgató s a vádolt szerkesztő által idézett erkölcstörvények csakugyan benn vannak a „Schulchan Aruch“-ban, mely zsidó törvénykönyv még ma is teljes érvényben van a zsidóknál. E kijelentésre a törvényszék nagyon természetesen felmentette a vádlottat.

F.

Dr. Rohling I. nyilatkozata.

M. é. novemberi füzetünkben megemlékezünk úgy mond Istóczyi 12. röp. III. évf. IV.

füzetében — Dr. Jellinek és Dr. Güdemann bécsi rabbinusoknak nyilatkozatáról, a melyben tagadják azt, hogy, mint ez Rohling „Talmud-zsidó“ című művében kifejtetik, a „Talmud“ban a keresztények „kutyáknak, disznóknak és szamaraknak“ hívatnának, sőt a most nevezett rabbinusok valódi talmudmoráli szemtelenséggel még azt is tagadják, hogy a Talmud egyáltalán ellenséges dolgokat foglalna magában a keresztények ellen.

E talmudisztikus nyilatkozattal szemben Dr. Rohling Ágost prágai egyetemi tanár indítatva érezte magát több bécsi nem-zsidó lap utján egy ellennyilatkozatot közzétenni. Ezen ellennyilatkozat, a mely deczemberi füzetünk-ből térszúke miatt szorult ki, következőleg hangzik:

„A Talmud azt tanítja, hogy a zsidó a bíróságok előtt a nem-zsidót minden áron legyőzni törekedjék vagy a törvény segélyével, vagy pedig ha ez nem lehető, akkor csalással. (Baba Kamma 113 a) Ha tehát még bíróságok előtt is, a hol még esküre is kerülhet a dolog, meg van a zsidónak engedve a csalás, mit nem engedhet ő meg magának bíróságon kívül, az újságokban és egyebütt! Ha a nevezett rabbinus urak kijelentik, hogy a Talmudban semmi sem foglaltatik a keresztények ellen, úgy ez e szerint könnyen egy nagy kópéságnak tekinthető. Geiger Ábrahám (az 1874 ben elhalt reform rabbinus) legalább beismerte, hogy bizony a Talmudban elég keresztényellenes mon-

dás van; ő azonban a közönséggel csak azt akarta elhitetni, hogy azok nincsenek rász értelemben érve! De bizonyára mindenesetre kikérhetik maguknak a nem-zsidók azt, hogy kutyáknak (Megilla 7., b.), szamaraknak (Berachoth 112. b.)_r marhamagnak (Jebamoth 94., b. Tos.), neveztesse nek. A prágai imakönyv (Machsor II. 56. a.) meg a kereszténységet pláne „Edom“ nak, „disznódnak hívja. Az Aboda Zara értekezés (6. a.) a keresztényeket a bálványin ádoáknál is alábbra valóknak tartja, és a Gittin értekezésben (57.) azt tanítja a talmud, hogy Jézus, miként Bileam is, a pokol fenekén sárban főzetik. Váljon az ilyféle dolgok jó értelemben vannak érve? Rabinusi axióma az, hogy a nem-zsidó élete a zsidó kezében van, annyival inkább annak vagyona. (Albo József, a ki a tortosai híres vitatkozáson részt vett 1413—14 ben; továbbá Sefer Ikkarim, vagyis a hit alapjai III. 25.)

Minekutánna a héber régiségtudomány forrásai között, a melyekre nézve én ő Felsége a császár által mint rendes tanár a prágai egyetemre hivatva lettem, a Talmud és a rabbinusi irodalom kiváló helyet foglalnak el, nekem államilag elismert igényem van arra, hogy ezen kérdésekben véleményemet nyilváníthassam. Ehhez képest az 1881-ik év nyarán a prágai országos törvényszék elő t Marx orsz. tszéki tanácsos kezeihez azon esküvel erősített szakértői véleményt tettem le, hogy a zsidó, válásánál fogva jogosítva van minden nem-zsidót

minden úton-módon kizsákmányolni, őket fizikailag és erkölcsileg megsemmisíteni, életüket, becsületüket és vagyonukat tönkretenni, nyíltan s erőszakkal színtúgy, mint titkon és oróvza; — ezt szabad, ha lehet, a zsidónak vallásánál fogva tennie, hogy népét a földi világralumra segítse. ’)

Szemben ezen tényekkel bizonyára jogunk van, a zsidókérdés törvényes rendezését követelni. Mi a kereszténység védelmét akarjuk üdvös törvények által, a melyek a sémitákat gátolják népünk kizsákmányolásában.

Miután Jelűnek és Gűdemann rabbinus urak merészelték nyilvánvaló, a szakemberek előtt, köztudomású tényeket császári városunkban tagadásba venni, és a talmudrabbinusi irodalom társadalomellenes és keresztényellencs jellegének az igazsággal ellenkező tagadása által egy igazságos bírósági ítélet tekintélyét csorbítani akarni: én, mint egyetemi tanár, a ki a császárral és a néppel egy szent eskű által vagyok egybefűzve, kötelességemnek tartottam szavamat felemelni, és a való tényállás kiderítése által azon valódi keresztény antisemitizmust elősegíteni, a mely a keresztény nép

1) A drezdai törvényszék, a melynek megkeresése folytán a főntebbi hitalatti szakértői vélemény kivétetett, erre felmentette az ottani keresztényeket, a kik a zsidók által vallásháborítás s hasonlók miatt bevádolva voltak, noha ők a keresztény nép védelmére csak a Talmudismus ellen keltek ki. — Dr. Rohling.

védelmére, a zsidó kizsákmányolás ellen törvényes rendszabályokat követel. Jelszavunk: „Keresztényvédelem és nem zsidóhecz.“

Prága, 1882. november 23.

Dr. Rohling Ágost,

a cs. kir. prágai egyetemen a héber régiségek nyilvános rendes tanára.

Dr. Rohling II. nyilatkozata.

1883. évi június 23-án a prágai törvény-szék előtt áll Dr. Rohling, s oda nyilatkozik, hogy ő kész, *ha kell esküvel is*, bizonyítani azt, hogy 1868-ban s 1880-ban két zsidó nyelven szerkesztett munka jelent meg, amelyekben komolyan állítatik, hogy a nemzsidó szütleányok lesakterozása vajmi érdemes, valóságos tett az Isten előtt.

A rabbi Vitái által 1868-ban közrebocsájtott miinek 156. lapján, úgymond Rohling, világosan állítatik, hogy a nemzsidó szüzeknek a zsidók által kiontott vére felette becses az égben, sőt az Istenség benső léte boldogságának emelésére is szolgál, s kieszközli Jehova irgalmát a választott nép számára.

Az imént idézettekét rabbi Delitzsch a „*jus primae noctis*“-ra akarja ferdíteni. Ámde ezen ferdítés és csürés csavarás fonáksága azonnal szembeszökik, amint arra reflectálunk, hogy rabbi Vitál említett munkája (címe: *Sefer halkuthim*) az orthodox zsidók számára

íratott, akiknek a nem zsidókkal, különösen a keresztényekkel házasságra kelni szigorúan, súlyos büntetések alatt tiltva van. ¹⁾

De ennél inég érdekesebb amit a prágai törvényszék előtt álló Rohling az 1880-ban Premyslben (tehát Ausztriában!) „S o h a r“ cím alatt közrebocsájtott zsidó irodalmi munkából idéz, amelynek II. köt. 119. lapján világosan mondatik, hogy minden nemzsidó istentelen, s hogy a nemzsidó leányait következő módon kell megölni. 1. A nem zsidó leányok lesakterozása megbízható zsidók jelenlétében történjék, minthogy az ilyen Istennek kedves áldozatnak, ünnepélyesen, tehát többek jelenlétében kell elvérenie. 2. A jelenlevő jámbor zsidóknak az áldozat vérezése előtt bűnbánólag kell imádkozniok, hogy így a netáni bűneiktől megtisztulva, s Istennel kiengesztelődve állják körül az áldozatot s szemléljék annak ----- elvézését!!! — — — 3. Mielőtt az áldozat lesakteroztatik az „áldozó pap“ szerepét játszó rabbi vagy sakter szentül fogadja s ígéri, hogy a végrehajtandó sakterozás s

1) Az orthodox zsidók ezen házassági tilalmával szemben, ugyan hát mit akartak a magyar képviselőház ama titánjai, kik a vallásszabadságot folyton hánytorgatva, erőnek erejével törvénybe akarták igtatni, hogy a zsidónak szabad a nem zsidóval is házasságra lépni. Hát miért sürgetnek, és miért iparkodnak törvényessé tenni ezen tudós népboldogítókat azt, amit az általuk oly nagy mérvben tisztelt zsidónak tennie nem szabad?!!!

rituális vérvételről soha és senki előtt említést tenni nem fog. 4. Az áldozatra kiszemelt s alattomban elfogott nemzsidó szüzleánynak szája betömetik, hogy ne kiálthasson s úgy haljon meg, mint bármely más néma állat. 5. Az áldozatra szánt nem keresztény szüzleány úgy sakteroztatik le, hogy minden vére kiomoljon. 6. Az áldozat elvérezése után az „áldozó pap“ tisztét végző rabbi vagy sakter Istennek hálát adva, fogadást tesz, hogy mjnden kínálkozó alkalommal hasonlóképp fog cselekedni.

Mindez, úgymond a prágai törvényszék előtt álló Dr. Rohling ama szent! Soharban áll, mely 1875-ig 270, mondjad: kétszáz hetven kiadást ért!!! — —

H.

Az „Oesterreichischer Volksfreund-nak“
1883. évi október 14. számában ez áll:
„S c h u l c h a n a r u c h.“

Az „Oesterreichischer Volksfreund“ olvasóinak köréből ismételve érkeztek fölszólalások, hogy nevezett lap szerkesztősege intézkedjék, hogy a talmud, de jelesül a „Schulchan aruch“ hiteles tartalmára vonatkozó adatok közlését eszközölje, annál inkább, mert a zsidólapok hasábjain folyton ama hazugság terjesztetik, hogy a talmud Krisztus születésével végleg befejeztetett, és az abban foglalt tanok csakis a Krisztus előtti pogányvilág népeire vonatkoznak. E ha

zugságokkal szemben, s a mélyen tisztelt olvasóink ismételt fölszólalása folytán közöljük a következőket.

Rabbi Ascher Jakob 1321-ben egy munkát tett közzé „Árba turim“ (négy sor) cím alatt, mely négy részből áll. Az első rész „Orach chajim“ (az élet útja) a második „Jore deah“ (a tudomány) a harmadik „Eben haezer“ (a segítség köve) a negyedik „Chosehen hammischpath (Az igazság mellképe). E munkát a 16. században Karú József palaestinaei rabbi kommentárokkal ellátva, újra adta ki, s ehhez Mózes krakói rabbi saját magyarázatait csatolta, s az egész férczelményt 1576-ban Karakóban újra közölte „*Schulchan aruch*“ (terített asztal) cím alatt, amely időben tudvalevőleg nem csak Lengyelországban, hanem egész Európában „pogányok“ többé nem léteztek. ¹⁾

S ezen így összetákolt férczművet tökéletes, befejezett törvénykönyv gyanánt tekintik maiglan is a talmudzsídók, mert a világ összes rabbinusai ilyennek nyilatkoztatták ki azt, s ennél fogva ama zsidó, aki a „Schulchan aruch“ átkozott tantételeit cselekvési és gondolkodási módja kötelező zsinórmértékéül

¹⁾ A hírhedt talmud 271. kiadása „*Sohar*“ név alatt Premislben, Lengyelországban 1881-ben jelent meg! ————— Mire való volt ezen legújabb kiadás, ha az abban foglalt egetrázó káromlások a Krisztus előtti kor pogány népeire vonatkoznak?! — — —

el nem ismeri „rascha“-nak, azaz Istentől elragaszkodottnak tekintetik.

A „Schulchan aruch“ szerzői a zsidók által maiglan is nagy, tekintélyes tudósok, bölcs törvényhozók, ihletett látnokok sőt szentek hírében állanak, s általánosan elterjedett a talmudsidók között a hit, hogy az Isten naponta felette örvend a „*Schulchan aruck*“ létrejötté fölött.

És valóban örülhet is a népek jóságos Istene a „*Schulchan aruch*“ létrejöttén, örülhet ép úgy „*mintha új világot alkotott volna*“ (Karú József szavai) mert hisz ime a dicző törvénykönyvben számtalan hasonló, épületes, szívet lelket nemesítő tételek között, ez is foglaltatik: *„A zsidó jóságos cselekedetet viz véghez, valahányszor egy apikoreszt meggyilkol. Apikores pedig minden szabadelvű¹⁾ hitetlen, ki a zsidó vallást megtagadja, s a maga hitetlenségével dicsekszik, Apikoresz továbbá minden akton, azaz keresztény!!! Az ilyen Apikoreszlt-akumot-keresztényt ölje meg a zsidó minden adott alkalommal, nyilvánosan is; de ha ez veszélyesnek látszanék, úgy keressen módot, hogy a gyilkolást titokban eszközölhessed* (Schulchanaruch Choschen Hamischpath. 425. §.)²⁾

¹⁾ Nos hát ez hogy tetszik a mi „szabadelvűk honatyáinknak?! —

²⁾ Aki a „Schulchan aruch otromba gazságaival közelebről megismerkedni kíván, az szerezzze meg magának 1883-ban Paderbornban megjelent e című munkát: „*Judenspiegel*“ sat. von Dr. Justus, speculi opifex in lumine veritatis.

L e g ú j a b b .

A „Westfällischer Reform“ tudósítása szerint f. é. januárban Skurcz község közelében, következő új rituális gyilkosság történt.

Egy békeszerető katolikus szabócsalád (a Cibula-család) 14 éves fia, ki január hó 21-én este üveget öblögetett egy majorban, nem ment aznap este haza. Másnap egy fiú egy patak hídja alatt rátalált a 14 éves Cibula Onofrius megcsönkített holttetemére. Az eső folytán a patak megdagadt, minek következtében a fiúnak fel kellett keresni az azon keresztül vezető pallót, a mit különben a patak vizének alacsony állásakor nem kellett volna cselekednie. Az észlelteket megsürgönyözték Danczigba, de a vizsgálóbíró és az orvosok csakis 25-én érkeztek meg. A fiú toroka keresztül volt vágva és az egyik orvos. Dr. Merner állítása szerint a tettesek közül az egyik hátratartotta a fiú fejét, míg a másik keresztülmetszette a nyakát. A hulla halántékain is találtak vágást, s a holttetem mellét is megnyitották a tettesek, de abból semmi belrészt nem vettek ki. A felkaron fegyverrel

ejtett vágást észleltek, s a lapoczkák tökéletesen hiányzottak.

— Ezt nem a zsidók cselekedték — bizonyítgatá az orvos, ki maga is zsidó — hanem ezt egy hentesnek kellett cselekednie.

A zsidó orvos azt is kijelenté nyilvánosan, hogy a gyilkosság nem hajthatott a szabadban végre, hanem zárt ajtók mögött kellett annak világítás melletti végbemennie. Egyedül a katolikus lelkésznek köszönhető, hogy a zsidóknak nem történt semmi bajuk.

Az ekközben beidézt Jozefsohn zsidó 18—19 éves és rongyszerűségből él. Mir szerint Jozefsohn kenyéririgységből gyilkolta volna meg Cibula Onofriust, de bebizonyult, hogy Cibula sohasem foglalkozott rongyszerűséssel. Jozefsohn atyja lókupez. A storgardi zsinagógában 26-án elfogott Jozefsohn hüvelykujjár. harapásból eredt seb van, melyről Ő azt mondja, hogy az egy kocsi feldülése alkalmából származik; az elfogott alibijét sem tudja beigazolni.

Bossénál, a skurci zsidó mézárósnál a második vagy a harmadik napon házmotozás tartatott, mely alkalommal egy hordó vér konfiskáltatott el és ezt Danczigba küldték. Bössé szobaleánya a véres tett elkövetése éjjelén lakodalomban volt s onnan megtérve nem bocsátatott be a házba.

Ehhez a „Deutsche Reform“ értesítése nyomán hozzátesszük, hogy az elkobzott hordó

vér, melyről a zsidó mézáros azt állította,
 hogy lóvér, a görcsövi vizsgálat
 folyamán
 e m b e r v é r n e k bizonyult. Josephsohn már
 bevallotta, hogy a fiút ő
 g y i l k o l t a
 m e g és azt állítja, hogy ezt bosszúból
 tette. Az is konstatálva van már, hogy a
 meggyilkolt fiú vére m i n d e n e s e t r e
 a m é g élő testből c s a p o l t a -
 t o t t l e .

A vizsgálat folyik: az ingerültség ama
 vidéken leírhatatlan.

Megjegyzendők,

a) A jelen munka eredeti címe, „A
 m e g r ö g z ö t t M a i m o n i d e s d e -
 l i r i u m a“ sat. volt, s csak az országgyű-
 lési képviselő azon nyilatkozata után, mely
 szerént ez *a zsidó kátét nem ismeri*, ejtetett el
 ezen eredeti címe s helyét ez foglalta el :
 „H i t e l e s z s i d ó k á t é s a t.“ E két
 cím tehát ugyan azon egy munkát jelenti.

b) Az elkerülhetetlen nyomdahibákat
 egyenként föltüntetni, nem látszott szükséges-
 nek, minthogy a becsúsztott hibák kivétel nél-
 kül oly természetűek, hogy a mélyentisztelt
 olvasók maguktól is észrevehetik s kiigazít-
 hatják azokat, hol betűkihagyás vagy fölcse-
 relés, hol pedig betű- vagy szókiegészítés által.

c) Tekintettel ezen irodalmi műnek egyes
 komolyabb, erélyesebb hangsúlyozású helyeire
 — — magasrangú, országoshírű személyeket

is keményen s gunyorosan aposztrofáló kifejezéseire, vajmi találók a „Religio+ f. é. febr. 27. számának eme szavai: *„Közös jó anyáknak, szegény hazáknak, legelső sorban nagy szüksége van a belbékére; minden osztályharez, minden gyűlölet veszedelem a hármás bérézek országára.*

Ámde nem aki védelmez, hanem aki támad, az zavarja meg a békét, az dobja az osztályharcz és gyűlölet üszkét az úgy is sok robbantó elemmel szaturált talajra“!!! — —

d) Önérzetes iskolásgyermek, köztapasztalás szerint, sohasem szokott fűnek fának dicsekedni, hogy leczkóját nem tudja. — A magyar országos képviselők pedig, jelesül azok egyik kiváló tagja: Somssich Pál, épen a zsidó-keresztény házasság bölcs?! megszavazásakor minden józanabb ember bámulatára s megbotránkoztatására, tüntetőleg, s egymással vetekedve, nyilvános ülésekben ismételtetik, hogy a *„hiteles zsidó kátét nem ismerik“!!! Saját vallomásuk szerint nem ismerték azt, amiről beszéltek, s a mi fölött szavaztak!!! — — Tehát már nem is: „navita de ventis“ hanem: „navita de bobus — — — — narrabat.“*

S ez okozta, hogy ezen „Hiteles zsidó katé“ Somssich Pálnak s orsz. képviselő társainak megszívlelésül ajánltatik.